

Budapest,
2003. december 27.,
szombat

156. szám

Ára: 4200,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK		Oldal
52/2003. (XII. 27.) BM r.	Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 6/2000. (II. 11.) BM rendelet módosításáról	12796
53/2003. (XII. 27.) BM r.	A választási adatszolgáltatásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 10/1998. (II. 20.) BM rendelet módosításáról	12796
54/2003. (XII. 27.) BM r.	Az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező vállalkozók központi nyilvántartásából teljesített adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 28/2000. (X. 27.) BM rendelet módosításáról	12797
55/2003. (XII. 27.) BM r.	Az úti okmányok központi nyilvántartásából teljesített adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 15/2001. (VII. 5.) BM rendelet módosításáról	12797
56/2003. (XII. 27.) BM r.	A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásából teljesített adatszolgáltatásokért, valamint a kapcsolatfelvétel céljából való megkeresésért, illetőleg értesítésért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 25/2000. (IX. 1.) BM rendelet módosításáról	12798
57/2003. (XII. 27.) BM r.	A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet módosításáról	12800
103/2003. (XII. 27.) GKM r.	A hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról	12813
44/2003. (XII. 27.) IM—BM—PM e. r.	A pártfogó ügyvéd és a kirendelt védő részére megállapítható díjról és költségekről szóló 7/2002. (III. 30.) IM rendelet módosításáról	12894
15/2003. (XII. 27.) IHM r.	A rádió és televízió műsorszórás legmagasabb díjairól szóló 2/2003. (II. 7.) IHM rendelet módosításáról	12895
16/2003. (XII. 27.) IHM r.	Az elektronikus hírközlési előfizetői szerződésekre és azok megkötésére vonatkozó részletes szabályokról	12899
17/2003. (XII. 27.) IHM r.	A számhordozási központi referencia adatbázisról	12905
18/2003. (XII. 27.) IHM r.	Az elektronikus hírközlési szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályokról	12910
19/2003. (XII. 27.) IHM r.	Az elektronikus hírközlési tevékenység elkülönítéséről, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatók számviteli nyilvántartásai elkülönített vezetésének részletes szabályairól	12923
20/2003. (XII. 27.) IHM r.	A Nemzeti Hírközlési Hatóság egyes eljárásaiért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról	12933
21/2003. (XII. 27.) IHM r.	A hírközlési hatóság piacfelügyeleti tevékenységéről és a piacfelügyeleti díj mértékéről szóló 24/2001. (XII. 22.) MeHVM rendelet módosításáról	12934
22/2003. (XII. 27.) IHM r.	A közcélú távközlő-hálózatok azonosítóinak felosztási tervéről szóló 10/2001. (III. 27.) MeHVM rendelet módosításáról	12934
22/2003. (XII. 27.) KvVM r.	A 140 kW _{th} és az ennél nagyobb, de 50 MW _{th} -nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló 23/2001. (XI. 13.) KöM rendelet módosításáról	12935
36/2003. (XII. 27.) OM r.	A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény oktatást érintő rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 47/2001. (XII. 29.) OM rendelet módosításáról	12935
37/2003. (XII. 27.) OM r.	Az Országos Képzési Jegyzékről	12937
38/2003. (XII. 27.) PM r.	A fejlesztési célú adókedvezmény engedélyezése iránti eljárás kezdeményezéséért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 50/2002. (XII. 29.) PM rendelet módosításáról	13035
39/2003. (XII. 27.) PM r.	A költségvetési viszontgarancia vállalásának és érvényesítésének részletes szabályairól szóló 48/2002. (XII. 28.) PM rendelet módosításáról	13036
123/2003. (XII. 27.) ME h.	A Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal elnökének kinevezéséről	13036
124/2003. (XII. 27.) ME h.	Az Esélyegyenlőségi Kormányhivatal elnökének kinevezéséről	13036
125/2003. (XII. 27.) ME h.	Főiskolai rektori megbízásról	13037
126/2003. (XII. 27.) ME h.	A Magyar Akkreditációs Bizottság tagjainak megbízásáról	13037
	A gyermek-, ifjúsági és sportminiszter közleménye a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium szolgálati titokköréről	13038

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 52/2003. (XII. 27.) BM rendelete

az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 6/2000. (II. 11.) BM rendelet módosításáról

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 2002. évi XLV. törvény 37. §-ában, valamint a bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény 63. §-ának b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján — a 2. § (2) bekezdésében foglaltak tekintetében a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 2. számú mellékletének 3. pontja helyébe a következő szövegrész lép:

„3. *Halotti anyakönyvi kivonat*

Az elhalt:

- házassági és születési családi és utóneve
- neme
- családi állapota
- születési helye
- születési ideje (év, hó, nap) vagy életkora
- halálesetének helye
- halálesetének ideje (év, hó, nap)
- apjának születési családi és utóneve
- anyjának születési családi és utóneve
- házastársának születési családi és utóneve
- megjegyzések.”

2. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 6/2000. (II. 11.) BM rendelet 6. §-ának (5) bekezdése hatályát veszti.

Pál Tibor s. k.,
belügyminisztériumi politikai államtitkár

A belügyminiszter 53/2003. (XII. 27.) BM rendelete

a választási adatszolgáltatásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 10/1998. (II. 20.) BM rendelet módosításáról

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 45. § (1)—(2) bekezdésére figyelemmel a következőket rendelem el:

1. §

A választási adatszolgáltatásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 10/1998. (II. 20.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A díj mértékét e rendelet melléklete állapítja meg.”

2. §

Az R. mellékletének helyébe e rendelet *melléklete* lép.

3. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a választási adatszolgáltatásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 10/1998. (II. 20.) BM rendelet módosításáról szóló 5/2002. (II. 8.) BM rendelet hatályát veszti.

Pál Tibor s. k.,
belügyminisztériumi politikai államtitkár

Melléklet

az 53/2003. (XII. 27.) BM rendelethez

„Melléklet

a 10/1998. (II. 20.) BM rendelethez

Az adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjai

Az adat megnevezése	Díjtétel (Ft)
A névjegyzékben szereplő választópolgárok családi és utóneve, lakcíme (nemenként, korcsoportos és lakcím szerinti bontásban)	
— mágneses adathordozón	2,70 Ft/fő
— leporellón	4,50 Ft/fő
— öntapadós etiketten	5,30 Ft/fő
A közszemlére tett névjegyzék másolata A/4-es formátumban	8,50 Ft/fő''

**A belügyminiszter
54/2003. (XII. 27.) BM
rendelete**

**az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező
vállalkozók központi nyilvántartásából teljesített
adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló
28/2000. (X. 27.) BM rendelet módosításáról**

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

Az egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező vállalkozók központi nyilvántartásából teljesített adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 28/2000. (X. 27.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) A díj összegét — az adatszolgáltatással érintett személyek számától függően — a melléklet alapján a központi hivatal határozza meg.”

2. §

Az R. mellékletének helyébe e rendelet *melléklete* lép.

3. §

Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

Pál Tibor s. k.,
belügyminisztériumi politikai államtitkár

Melléklet

az 54/2003. (XII. 27.) BM rendelethez

„Melléklet

a 28/2000. (X. 27.) BM rendelethez

Az adatszolgáltatási díj megállapítása

1. Egyedi adatszolgáltatás — egy eljárásban kért, egy főadatait tartalmazó adatszolgáltatás — díja: 1000 Ft

2. Csoportképző ismervek alapján egy eljárásban történő adatszolgáltatás esetén a fizetendő díj összegét az a) és b) pontban meghatározottak szerint kell megállapítani.

a) az előzetes tájékoztatás díja: 3000 Ft

b) a konkrét szolgáltatás díja (a tételszám és a díjtétel szorzata, de legalább 7000 Ft)

Tételszám-övezet	Forint/tétel
1—10 000	35 Ft
10 001—50 000	25 Ft
50 001-től	22 Ft''

**A belügyminiszter
55/2003. (XII. 27.) BM
rendelete**

**az úti okmányok központi nyilvántartásából teljesített
adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló
15/2001. (VII. 5.) BM rendelet módosításáról**

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 41. §-a (2) bekezdésének e) pontjában, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

Az úti okmányok központi nyilvántartásából teljesített adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 15/2001. (VII. 5.) BM rendelet (a továbbiakban: R.)

3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A díj összegét — az adatszolgáltatással érintett személyek (illetve egy személy esetében az okmánytípusok) számától függően — az e rendelet melléklete alapján a BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal (a továbbiakban: Központi Hivatal) határozza meg.”

2. §

Az R. mellékletének helyébe e rendelet *melléklete* lép.

3. §

Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

Pál Tibor s. k.,
belügyminisztériumi politikai államtitkár

Melléklet
az 55/2003. (XII. 27.) BM rendelethez

„*Melléklet*
a 15/2001. (VII. 5.) BM rendelethez”

1. Egyedi adatszolgáltatás — egy eljárásban kért, egy főre vagy egy úti okmányra vonatkozó adatokat tartalmazó adatszolgáltatás — díja:
 - 1.1. Annak tényéről, hogy az érintett személy rendelkezik-e érvényes úti okmánnal 1300 Ft/adattétel
 - 1.2. Az úti okmány birtokosának családi és utónevéről (leánykori családi és utónevéről is) 1300 Ft/adattétel
 - 1.3. Az úti okmány elvesztésének, ellopásának, megsemmisülésének, illetőleg megkerülésének tényéről 1300 Ft/adattétel
2. Az egy eljárásban kért legalább 20 főre vagy úti okmányra vonatkozó adatot tartalmazó adatszolgáltatás díja az 1.1., 1.2., 1.3. pontok esetében 470 Ft/adattétel
3. Az érintett személy arcképmásáról vagy saját kezű aláírásáról szolgáltatott adat 1750 Ft/adattétel
4. Az úti okmányok nyilvántartásából korábbi úti okmány(ok) adatainak hivatalos igazolás formájában történő kiadása 1750 Ft/adattétel”

A belügyminiszter 56/2003. (XII. 27.) BM rendelete

a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásából teljesített adatszolgáltatásokért, valamint a kapcsolatfelvétel céljából való megkeresésért, illetőleg értesítésért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 25/2000. (IX. 1.) BM rendelet módosításáról

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 47. §-a (2) bekezdésének c) pontjában és az illekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásából teljesített adatszolgáltatásokért, valamint a kapcsolatfelvétel céljából való megkeresésért, illetőleg értesítésért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 25/2000. (IX. 1.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) mellékletének helyébe e rendelet *melléklete* lép.

2. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) az R. 3. §-ának (3) bekezdése,

b) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásából teljesített adatszolgáltatásokért, valamint a kapcsolatfelvétel céljából való megkeresésért, illetőleg értesítésért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 25/2000. (IX. 1.) BM rendelet módosításáról szóló 17/2002. (V. 17.) BM rendelet 2. és 3. §-a.

Pál Tibor s. k.,
belügyminisztériumi politikai államtitkár

Melléklet
az 56/2003. (XII. 27.) BM rendelethez

„*Melléklet*
a 25/2000. (IX. 1.) BM rendelethez”

Díjalkalmazási szabályok

1. Egyedi adatszolgáltatás — egy eljárásban kért,
 - a) maximum 100 fő adatait érintő adatszolgáltatás szóban, írásban (normál papíron) vagy on-line módon történő teljesítése esetében,

b) maximum 100 személyazonosító igazolvány adatait érintő — érvényességről, elvesztésről, ellopásról, megkezdésről, megsemmisülésről és találaról való — adatszolgáltatás szóban, írásban (normál papíron) vagy on-line módon történő teljesítése esetében,

c) maximum 100, az igénylő által megjelölt személy vagy személyi kör a nyilvántartó által — kapcsolatfelvétel és/vagy értesítés céljából — történő megkeresése esetén a fizetendő díj a díjtétel és az adatszolgáltatásban érintett személyek vagy személyazonosító igazolványok számának (a továbbiakban: tételszám) szorzata, de legalább 2350 Ft.

A díjtétel mértéke: 470 Ft/tétel.

1/A. Az Nytv. 17. § (6) bekezdésében meghatározott a személyazonosító igazolvány adattartalma alapján a személyazonosítás céljára bemutatott okmányba felvett adatok összehasonlítása, ellenőrzése vagy megadott adatok

alapján a személy(ek) azonosítása céljából történő egyedi adatszolgáltatás (egy eljárásban kért maximum 100 főig) esetén a fizetendő díj — az 1. pontban meghatározott díjtól eltérően — a díjtétel és az adatszolgáltatásban érintett személyek számának a szorzata, de legalább 3000 Ft.

A díjtétel mértéke: 600 Ft/tétel.

2. Csoportos adatszolgáltatás — egy eljárásban kért, 100 főnél több személy vagy 100-nál több személyazonosító igazolvány adatait érintő adatszolgáltatás — esetén, amennyiben az egyedi keresési ismérveket az adatigénylő mágneses adathordozón vagy (a személyazonosító igazolványok esetében) tételes jegyzéken adja át a nyilvántartás szervének, a fizetendő díj összegét a tételszám és az a)–b) pont szerinti díjtétel szorzatának eredményeként kell megállapítani.

a) Díjtételek a természetes személyazonosító és/vagy lakcímadatok alapján történő adatszolgáltatás esetén (Ft/tétel):

Tételszámövezet	Mágneses adathordozón	1 példányos előnyomás nélküli leprellón (legalább 16 fő/lap)	Öntapadós címkén (etiketten)
	teljesített adatszolgáltatás (Ft/tétel)		
101—10 000	10,00	11,00	12,00
10 001—100 000	9,00	10,00	11,00
100 001—200 000	8,00	9,00	10,00
200 001—500 000	7,00	8,00	9,00
500 001—1 000 000	6,00	7,00	8,00
1 000 001-től	5,00	6,00	7,00

A fizetendő díj legkisebb mértéke:

Mágneses adathordozón	21 500 Ft
Leporellón vagy etiketten	32 500 Ft

b) 100-nál több személyazonosító igazolvány száma alapján történő adatszolgáltatás esetében a díj mértéke: 1—100 tétel: 470 Ft/tétel, 101 tételtől: 350 Ft/tétel.

c) Díjtételek az igénylő által megjelölt személy vagy személyi kör a nyilvántartó által — kapcsolatfelvétel céljából — történő megkeresése esetén:

Tételszámövezet	Forint/megkeresés
101—10 000	175
10 001—50 000	130
50 001-től	100

A fizetendő díj legkisebb mértéke: 21 500 Ft.

2/A. Az Nytv. 17. § (6) bekezdésében meghatározott, a személyazonosító igazolvány adattartalma alapján a személyazonosítás céljára bemutatott okmányba felvett ada-

tok összehasonlítása, ellenőrzése vagy a megadott adatok alapján a személy(ek) azonosítása céljából történő csoportos adatszolgáltatás (egy eljárásban kért 100-nál több személy) esetén a fizetendő díj — a 2. pontban meghatározott díjtól eltérően — a díjtétel és az adatszolgáltatásban érintett személyek számának szorzata.

A díjtétel mértéke:

a) papír alapú vagy mágneses adathordozón történő adatszolgáltatás esetén: 470 Ft/tétel

b) számítógépes kapcsolat útján (on-line) történő adatszolgáltatás esetén:

101—500 000 tétel	175 Ft/tétel
500 001 tételtől	85 Ft/tétel

3. Név- és lakcímadatok egyeztetése, illetőleg csoportos ismérvek alapján történő szolgáltatása esetén a fizetendő díjat az a)–b) pontokban meghatározottak alapján kell megállapítani. A fizetendő díj a díjtétel és a tételszám szorzata, de legalább annak az a)–b) pontban meghatározott legkisebb összege.

a) Díjtételek a név- és lakcímadatoknak az 1995. évi CXIX. törvény 4. § (3) bekezdése szerinti egyeztetése ese-

tén, ha az egyedi keresési ismérveket az igénylő mágneses adathordozón, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szervertől kapott formában adja át, és az adatszolgáltatást ugyanilyen formában igényli:

Tételszámövezet	Mágneses adathordozón	Öntapadás címkén (etiketten)
	teljesített adatszolgáltatás (Ft/tétel)	
1—10 000	11,00	13,00
10 001—100 000	8,00	11,50
100 001—200 000	6,50	8,00
200 001—500 000	5,00	6,00
500 001—1 000 000	4,00	5,00
1 000 001-től	3,00	4,00

A fizetendő díj legkisebb mértéke:

Mágneses adathordozón:	21 500 Ft
Leporellón vagy etiketten:	32 500 Ft

b) Díjtételek a csoportképző ismérvek (nem, életkor, családi állapot, lakcím, településnév) meghatározásával igényelt név- és lakcímadatok (címlista) szolgáltatása esetén:

Tételszámövezet	Mágneses adathordozón	Öntapadás címkén (etiketten)
	teljesített adatszolgáltatás (Ft/tétel)	
1—10 000	22,00	26,00
10 001—100 000	17,00	22,00
100 001—200 000	13,00	17,00
200 001—500 000	9,00	13,00
500 001—1 000 000	7,00	9,00
1 000 001-től	5,00	7,00

A fizetendő díj legkisebb összege:

Mágneses adathordozón:	21 500 Ft
Leporellón vagy etiketten:	32 500 Ft

A belügyminiszter 57/2003. (XII. 27.) BM rendelete

a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet módosításáról

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdésének *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti

közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) módosítására — a gazdasági és közlekedési miniszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

Az R. 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vezetői engedély eltűnése, megsemmisülése, megrongálódása esetén, valamint a képzés és vizsgáztatás tekintetében a jártassági feltételhez kötött kategória megszerzéséhez a vezetői engedély kiállításáig a közlekedési igazgatási hatóság kérelemre ideiglenes vezetői engedélyt állít ki. Az engedély kiállításához az adatoknak — amennyiben azok a nyilvántartásból nem állapíthatók meg —, valamint a külön jogszabályban meghatározott esetekben az egészségi alkalmasság, illetve a pályaalkalmasság igazolása szükséges.”

2. §

Az R. 42. §-ának (1) bekezdése a következő *e*) ponttal egészül ki:

(A járművet akkor lehet forgalomba helyezni és nyilvántartásba venni, ha)

„*e*) a külön jogszabályban¹ meghatározott M1 és N1 alkategóriába tartozó járművek esetén az adóhatóság által kiállított, a regisztrációs adó megfizetéséről szóló igazolást az ügyfél bemutatva.”

3. §

(1) Az R. 45. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A rendszámtáblának a gyártótól történő megrendelése és a közlekedési igazgatási hatóság rendszámtáblával történő ellátása a Hivatal, a külön jogszabályban² meghatározott igazgatási szolgáltatási díj ellenében az ügyfélnek történő kiadása a közlekedési igazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.”

(2) Az R. 45. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A rendszámtábla állandó és ideiglenes lehet. Az állandó rendszámtábla a betűjelből és számjegyből álló kombinációkon kívül az MSZ 140/1990 magyar szabvány szerint a nemzeti színeket és H jelzést, vagy a 17. számú melléklet szerint az európai zászlót jelképező kék mezőben 12 sárga csillagot és H jelzést, az ideiglenes rendszámtábla a betűjelből és számjegyből álló kombinációkon kívül a nemzeti színeket és H jelzést tartalmazza.”

¹ Lásd: 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról.

² Lásd: a közúti járművek forgalomba helyezésével és forgalomban tartásával, valamint környezetvédelmi felülvizsgálatával és ellenőrzésével kapcsolatos egyes díjakról szóló 11/1998. (IV. 17.) KHVM—BM együttes rendelet.

(3) Az R. 45. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A sorozatban előállított rendszámábla három betűjelet és három számjegyet tartalmaz.”

4. §

Az R. 52. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az importált, közúton behozott, közúti közlekedésben részt vevő járműhöz az E betűjelű rendszámáblát és ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a határvámhivatal, szállítóeszközön behozott járműre az E betűjelű rendszámáblát és ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a közlekedési igazgatási hatóság adja ki.”

5. §

Az R. 56. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az 50. § (2) bekezdés *f*) pontjában megjelölt sárga színű sorozatban előállított rendszámáblát kell kiadni a külön jogszabály alapján³ közúti közlekedési szolgáltatást végző járművekre a területi közlekedési hatóság engedélye alapján. Az új forgalmi rendszám kiadásakor a 47. § (7) bekezdésében írtak szerint kell eljárni.”

6. §

Az R. 60. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A P betűjelű rendszámáblával ellátott jármű használata az ideiglenes forgalmi engedély jogosítottján vagy a vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személyen kívül másnak nem engedhető át.”

7. §

Az R. 61. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A P és az E betűjelű rendszámáblával ellátott járművel a személy- és teherszállítás, valamint a vontatás tilos. A korlátozás alól a P betűjelű rendszámábla esetén az engedélyező közlekedési igazgatási hatóság, az 52. § (3) bekezdésének hatálya alá tartozó járművek tekintetében a Vám- és Pénzügyőrség, illetve a közlekedési igazgatási hatóság az E betűjelű rendszámábla kiadása során indokolt esetben felmentést adhat.”

³ Lásd: a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemből tartásáról szóló 89/1988. (XII. 20.) MT rendelet.

8. §

Az R. 64. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„64. § (1) A Magyar Honvédség, a Rendőrség, a Határőrség, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, a Vám- és Pénzügyőrség és a büntetés-végrehajtási szervezet járműveire a különleges, továbbá a sorozatban előállított rendszámáblát az országos parancsnoksága útján, a Hivataltól rendeli meg.

(2) A Miniszterelnöki Hivatal, a minisztériumok és országos hatáskörű szervek szolgálati járműveikre a sorozatban előállított rendszámábláikat a Hivataltól rendelik meg.

(3) Az (1)—(2) bekezdésben meghatározott szervek a közlekedési igazgatási hatóság engedélyével a különleges rendszámábláikat a jármű forgalomból történő kivonását, illetve átrendszámozását követően újra felhasználhatják.”

9. §

(1) Az R. 65. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A megrongálódott, elhasználódott — de még azonosítható — rendszámábla ismételt legyártása a közlekedési igazgatási hatóság engedélyével történik. Az igazgatási szolgáltatási díj ügyfél általi megfizetése után a hatóság gondoskodik a gyártótól való megrendelésről. A megrongálódott rendszámáblát a 47. § (7) bekezdése szerint be kell vonni.”

(2) Az R. 65. §-a új (3) bekezdéssel egészül ki, az eredeti (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(3) Az (1)—(2) bekezdés szerint újragyártott rendszámábla megérkezéséig a közlekedési igazgatási hatóság kérelemre 30 napos érvényességgel E betűjelű rendszámáblát adhat ki. Az újragyártott rendszámábla átadásakor az ideiglenes rendszámot az ügyféltől be kell vonni.”

10. §

Az R. 79. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„79. § Ideiglenes forgalmi engedélyt kell kiadni

a) a Z és a CD betűjelű rendszámáblához legfeljebb harminc napos érvényességgel,

b) a P betűjelű rendszámáblához hat hónapos érvényességgel.”

11. §

Az R. 80. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„80. § (1) Ideiglenes forgalomban tartási engedélyt kell kiadni az önjáró munkagépre, az importált, illetve olyan járműre, amely forgalmi engedéllyel, rendszámáblával nincs ellátva, továbbá az elveszett rendszámábla pótlása

során kiadott E betűjelű rendszámtáblához. Az E betűjelű rendszámtábla érvényességi ideje az ideiglenes forgalomban tartási engedély érvényességi idejéhez igazodik.

(2) Az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt az importált, közúton behozott, közúti közlekedésben részt vevő járműre az E betűjelű rendszámtábla kiadásával egyidejűleg a határvámhivatal adja ki harminc napos érvényességi idővel, melyet a közlekedési igazgatási hatóság egy alkalommal öt hónappal meghosszabbíthat.

(3) Az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt az önjáró munkagépre, illetve arra a járműre, amely forgalmi engedéllyel, rendszámtáblával nincs ellátva, továbbá az elveszett rendszámtábla pótlása során kiadott E betűjelű rendszámtáblához a közlekedési igazgatási hatóság adja ki a következő érvényességi időre:

a) az önjáró munkagépre az E betűjelű rendszámtábla kiadásával egyidejűleg legfeljebb hat hónapra,

b) olyan járműre, amely forgalmi engedéllyel, illetve rendszámtáblával nincs ellátva, az E betűjelű rendszámtábla kiadásával egyidejűleg legfeljebb hat hónapra,

c) az importált, szállítóeszközön behozott járműre a közlekedési hatóság előzetes műszaki megvizsgálásáról szóló igazolása alapján legfeljebb hat hónapra,

d) a rendszámtábla utángyártása esetén legfeljebb harminc napra.

(4) Az ideiglenes forgalomban tartási engedély a Magyar Köztársaság területén érvényes. Az ideiglenes forgalomban tartási engedéllyel — kivéve a 61. § (1)—(2) bekezdés és 65. § (3) bekezdés rendelkezéseit — a személy- és teherszállítás, valamint a vontatás tilos. Az ideiglenes forgalomban tartási engedéllyel ellátott jármű biztonságos közlekedésre alkalmas műszaki állapotáért a jármű üzemben-tartója felelős.

(5) A forgalomba helyezett, de érvényes műszaki vizsgálattal nem rendelkező jármű esetén a közlekedési igazgatási hatóság kérelemre ideiglenes forgalomban tartási engedélyt ad ki, melynek érvényességi ideje 3 nap. Ez kivételesen indokolt esetben egy alkalommal meghosszabbítható. A meghosszabbítás a 30 napot nem haladhatja meg.

(6) Ideiglenes rendszám kiadása nélkül három napig érvényes ideiglenes forgalomban tartási engedély adható ki az ügyfél kérelmére, ha a forgalmi engedély helyszíni elvételére a 84. § (1) bekezdés a), b), c), e) vagy l) pontjában meghatározott okok miatt került sor, és a jármű műszaki megvizsgálásához vagy a környezetvédelmi felülvizsgálathoz az engedély szükséges.”

12. §

Az R. a 84. §-t követően a következő 84/A. §-sal egészül ki:

„84/A. § (1) A rendőr a hatósági engedélyt, jelzést a helyszínen elveszi, ha

a) a jelzés nem felel meg a 45—52. §-okban meghatározott szabályoknak,

b) érvénytelen külföldi hatósági engedéllyel és jelzéssel vettek részt a közúti forgalomban,

c) azért érvénytelen a hatósági engedély és jelzés, mert a járművet a forgalomból korábban végleg kivonták.

(2) A rendőrhatalóság az elvett hatósági engedélyt és jelzést — a 84. § (6)—(7) bekezdéseiben meghatározottakra figyelemmel — megküldi a közlekedési igazgatási hatóságnak. A közlekedési igazgatási hatóság a hatósági engedélyt, jelzést határozattal bevonja.

(3) A közlekedési igazgatási hatóság az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott külföldi hatósági engedélyt és jelzést a határozat egy példányával a Hivatalnak megküldi. A Hivatal viszonyosság esetén megküldi azt a kiadó külföldi hatóságnak.”

13. §

Az R. 96. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változás bejelentését a változástól számított 15 napon belül, a régi tulajdonos a tulajdonjog-változásáról készült okirat benyújtásával (megküldésével) teljesíti.”

14. §

Az R. az e rendelet *mellékletében* meghatározott 17. számú melléklettel egészül ki.

15. §

(1) Ez a rendelet — a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével — 2004. január 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az R. 81. §-a és az R. 96. §-ának (4) bekezdése, az R. 3. számú melléklet II. fejezetének 1. pontjában a „vagy pályaalkalmassági vizsgálattal igazolja, hogy alkalmas az e kategóriába tartozó gépjármű vezetésére” szövegrész.

(2) E rendelet 2. §-a 2004. február 1-jén lép hatályba.

(3) E rendelet 3. §-ának (2) és (3) bekezdése és 14. §-a a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg az R. 46. §-a hatályát veszti.

Pál Tibor s. k.,
belügyminisztériumi politikai államtitkár

Melléklet az 57/2003. (XII. 27.) BM rendelethez

[17. melléklet a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelethez]

Közúti járművek fényvisszaverő rendszámtábláinak műszaki leírása

I.

A RENDSZÁMTÁBLA TÍPUSAI, MÉRETEI ÉS ANYAGA

1. A rendszámtábla típusai: „A”, „B”, „C” és „D”

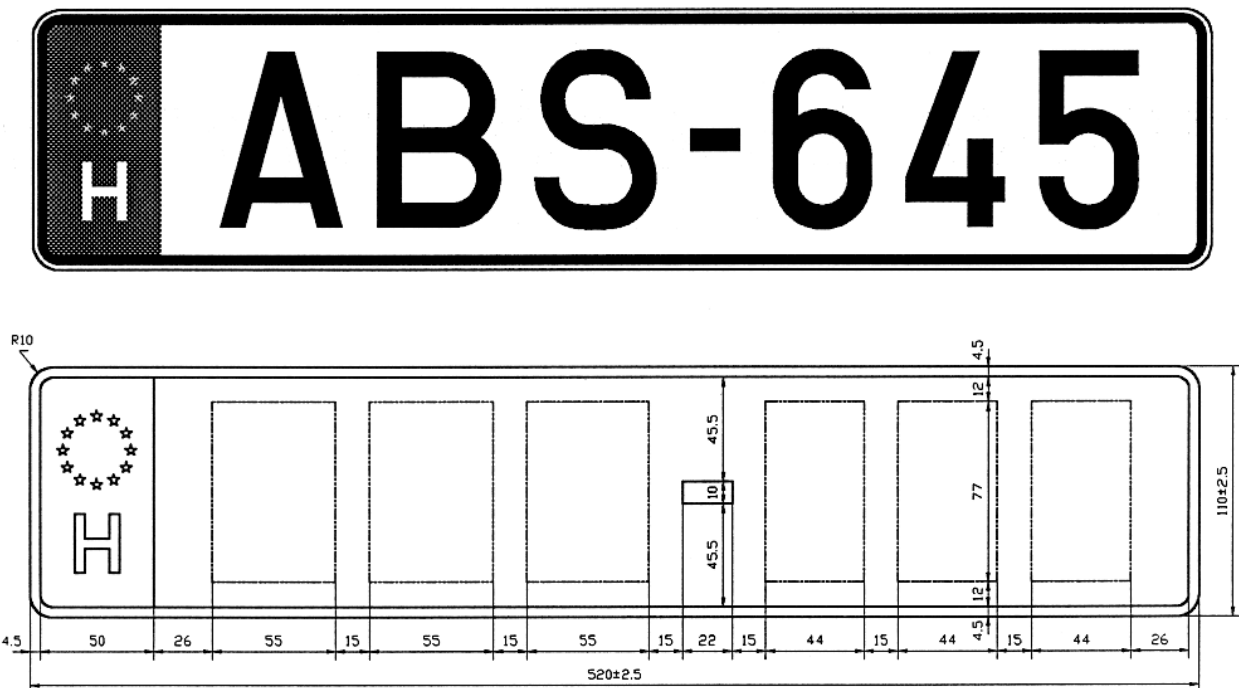
Rendszámtábla méretei:

Rendszámtábla típusok	Hosszúság mm	Szélesség mm	Keretvastagság mm	Betű-magasság mm	Domborítási magasság mm
„A” típus	520	110	4,5	77	1,8
„B” típus	240	130	4	49	1,8
„C” típus	280	200	4,5	77	1,8
„D” típus	520	110	4,5	77	0
Tűrészhatárok	± 2,5	± 2,5	± 1	± 1	± 0,4

2. A rendszámtábla anyaga az „A”, „B” és „C” típusú rendszámtábla esetén fényvisszaverő fóliával bevont alumínium lemez, a „D” típusú rendszámtábla esetén öntapadó fényvisszaverő fólia. A fényvisszaverő fólia az MSZ 9620/8 szerint meghatározott anyag.

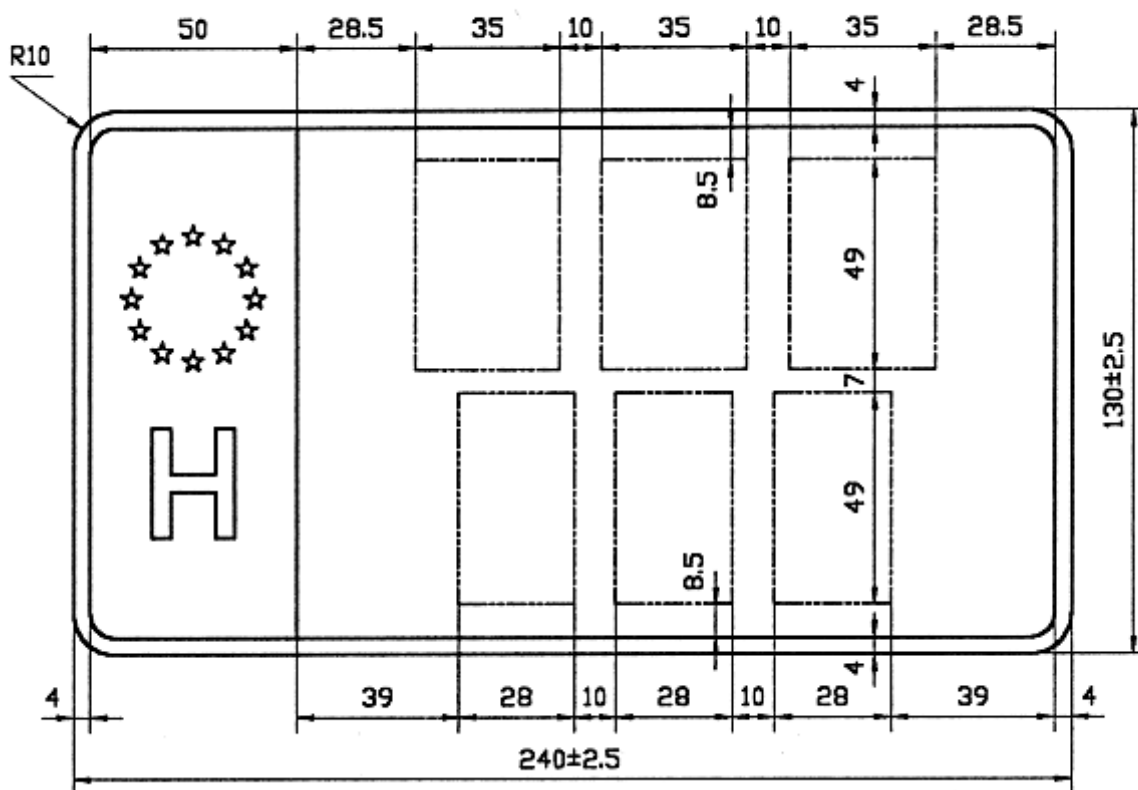
„A” típusú rendszámtábla rajzai

1. ábra

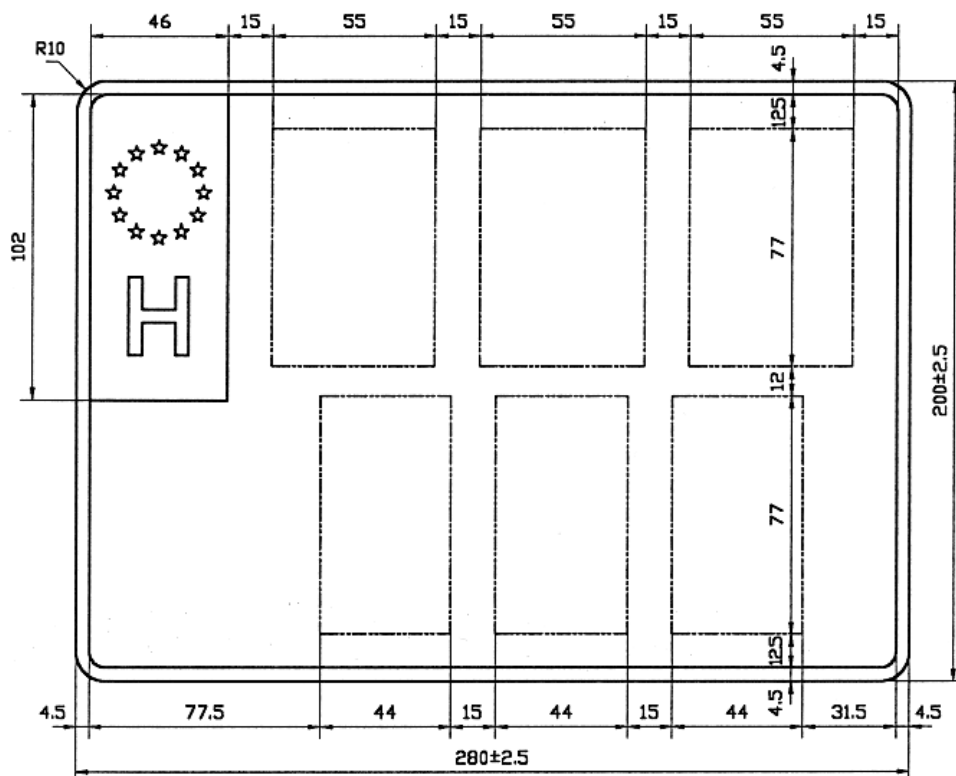
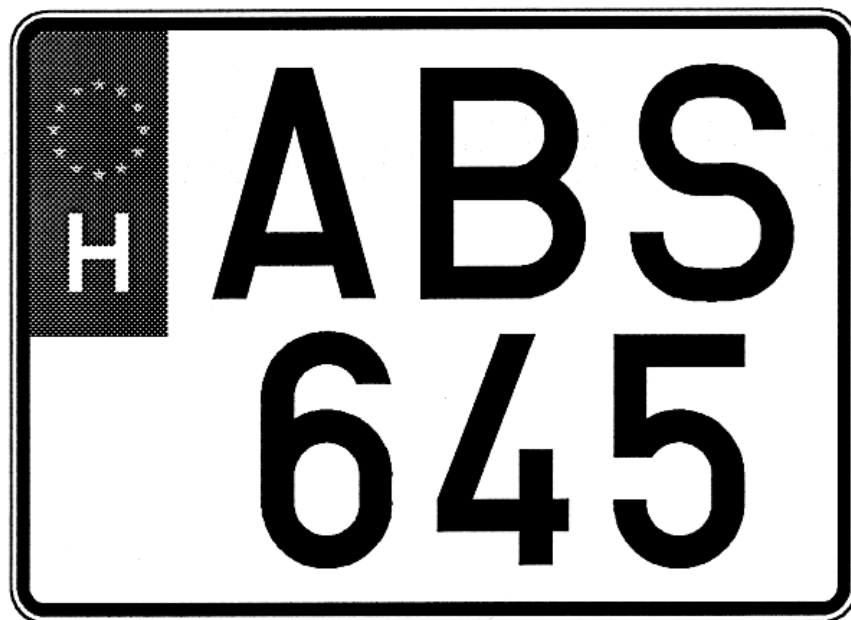
„B” típusú rendszám tábla rajzi

2. ábra

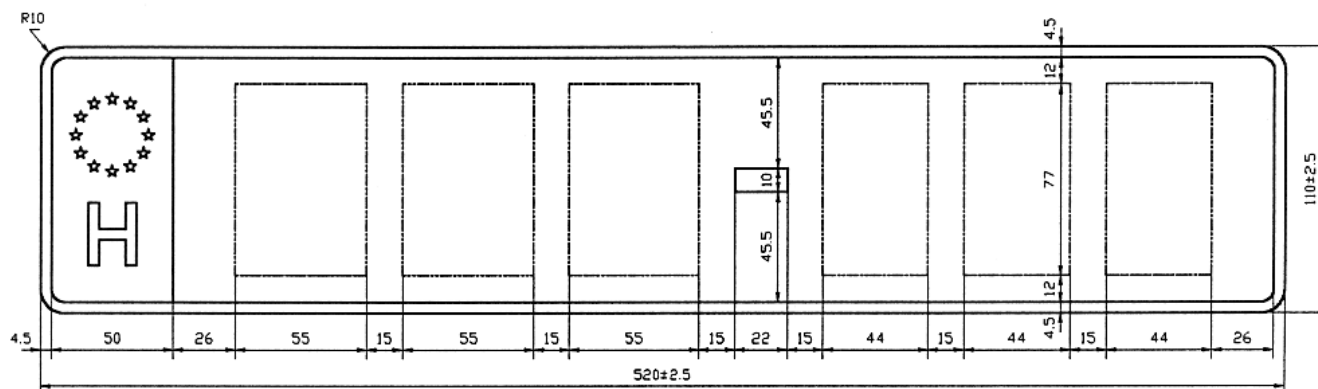
„C” típusú rendszám-tábla rajzai

3. ábra

„D” típusú rendszám tábla rajzai

4. ábra

II.

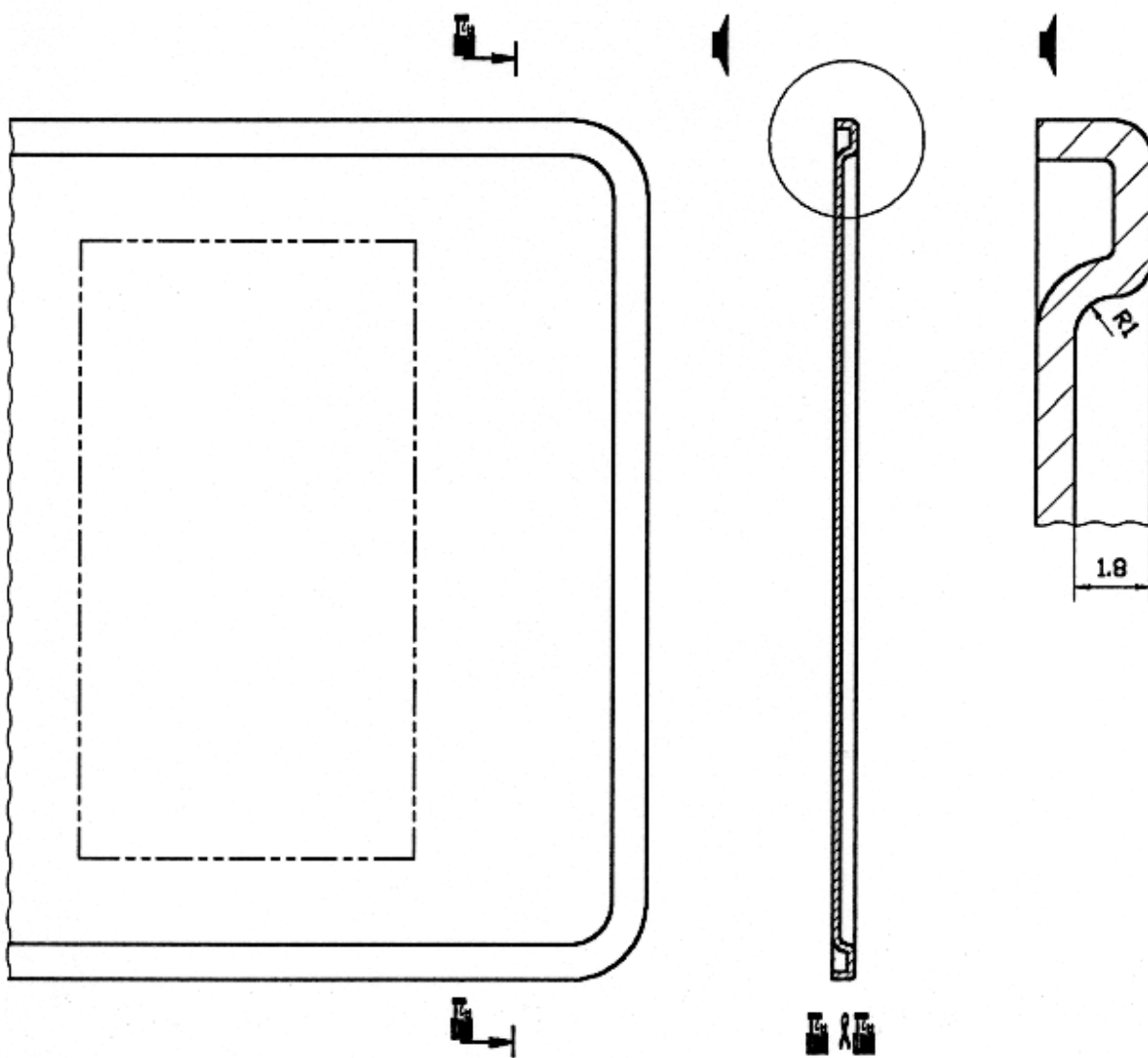
A RENDSZÁMTÁBLA KERETÉNEK ÉS KARAKTEREINEK KIALAKÍTÁSA

1. Az „A”, „B” és „C” típusú rendszám tábla széle a betű- és számjegycsoportokkal azonos színű és kivitelű, domborított kerettel merevített. A „D” típusú öntapadó fólia rendszám tábla a betű- és számjegycsoportokkal azonos színű és kivitelű, nyomtatott kerettel rendelkezik.

2. Az „A”, „B” és „C” típusú rendszám táblán lévő betűk, számjegyek és a kötőjel domborított és színezett kivitelűek. A „D” típusú öntapadó fólia rendszám táblán lévő betűk, számjegyek és a kötőjel nyomtatott kivitelűek. A domborított perem szélének, illetve a rendszámon lévő domborított betűk, számjegyek és a kötőjel szélének a rendszám tábla síkjával bezárt szöge 90°-tól eltérhet.

Rendszámtábla keretének és karaktereinek kialakítása

5. ábra

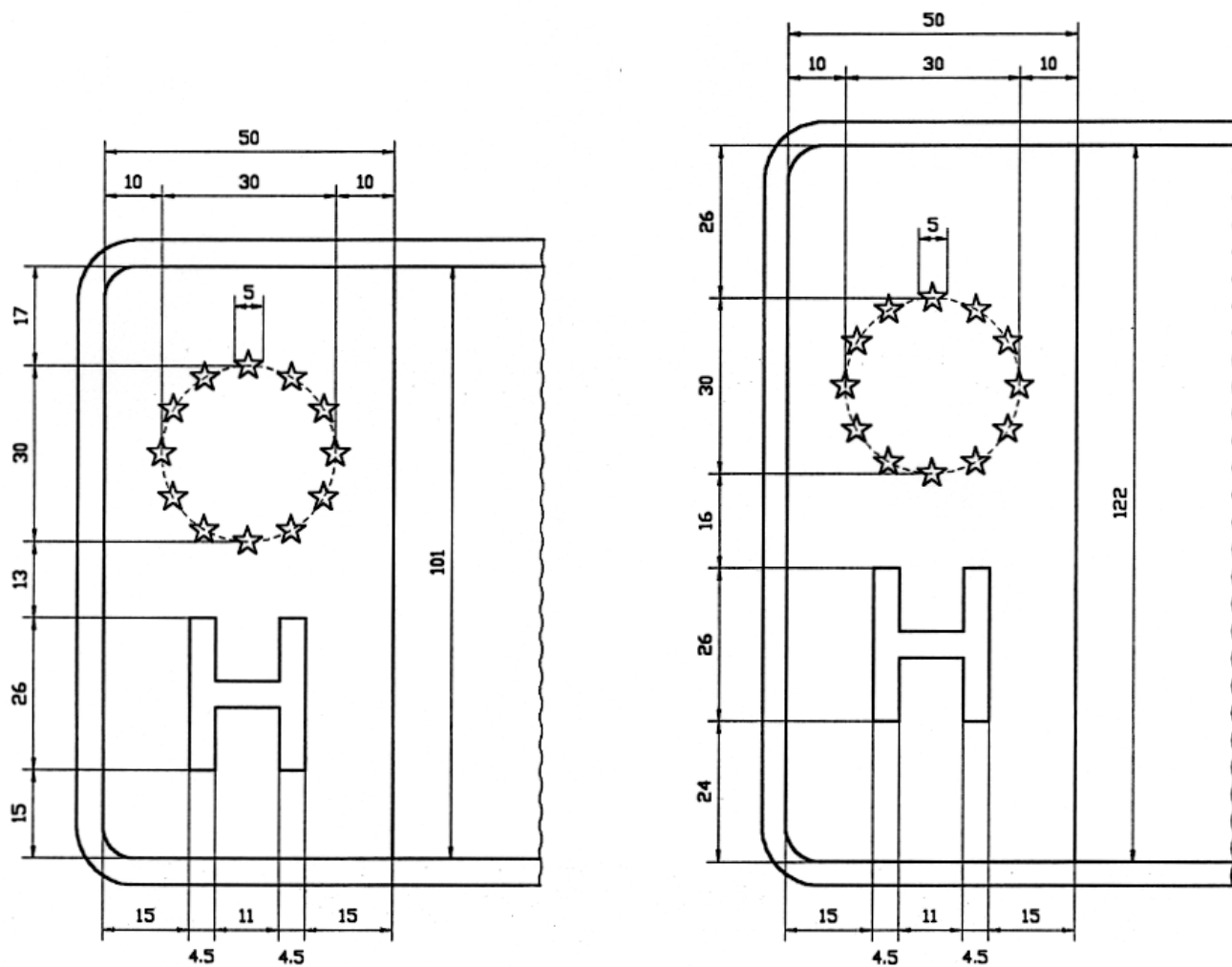
III.

A TAGÁLLAM-JELZÉS KIALAKÍTÁSA, MÉRETEI ÉS ELHELYEZÉSE

A tagállam-jelzést a rendszámtábla bal szélén, külön mezőben, nyomtatott fényvisszaverő grafikával kell feltüntetni. Ez a nyomtatott grafikai elem képezze a fényvisszaverő fólia alkotórészét (implantált vagy beépített grafika). A tagállam-jelzés ne legyen eltávolítható a rendszámtábláról sem mechanikai, sem vegyi eljárásokkal a fólia fényvisszaverő szerkezetének látható és helyre nem állítható roncsolódása nélkül.

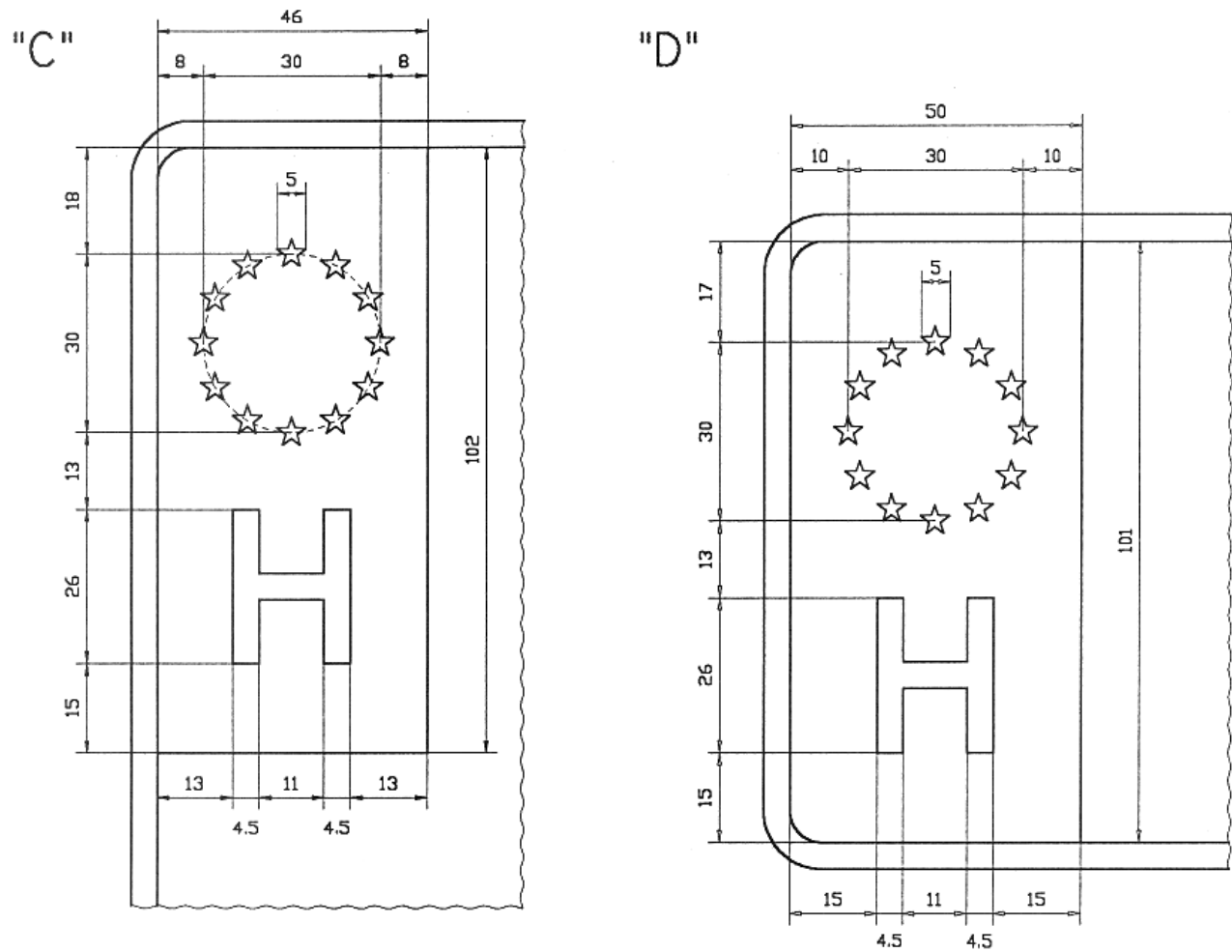
„A” és „B” típusú rendszámtábla tagállam-jelzésének méretei

6. ábra

„C” és „D” típusú rendszám-tábla tagállam-jelzésének méretei

7. ábra

IV.

A RENDSZÁMTÁBLA BETŰI ÉS SZÁMJEGYEI

1. Az „A”, „B”, „C” és „D” típusú rendszámtáblán lévő betűk és számjegyek függőleges középvonala essen egybe az elhelyezésükre szolgáló mezők függőleges középvonalával. A rendszámtáblán alkalmazott érvényesítő címkék esztétikus elhelyezése érdekében a szélső pozícióban lévő betűk és számjegyek, valamint a tagállam-jelzés közötti, illetve a domborított keret, valamint a szélső pozícióban lévő betűk és számjegyek közötti méretek legfeljebb ± 10 mm-rel változtathatók.

Az egyes rendszámtábla típusoknál alkalmazott betűk és számjegyek méretei:

Rendszámtábla típusok	Betűk és számok magassága mm	Betűk szélessége mm	Számok szélessége mm
„A” típus	77	55	44
„B” típus	49	35	28
„C” típus	77	55	44
„D” típus	77	55	44

2. „A”, „B”, „C” és „D” típusú rendszámtáblák karakterkészlete

8. ábra

A B C D E F
G H I J K L
M N O P R S
T U V W X Y
Z 1 2 3 4 5
6 7 8 9 0

V.

SZÍN- ÉS FÉNYTECHNIKAI KÖVETELMÉNYEK

1. A rendszámtábla alapjának színe fehér, a betű- és számcsoportok, valamint a keret és a kötőjel fekete, az Európai Közösség tagállam-jelzése pedig kék alapon sárga.

2. A fehér, a kék és a sárga színű felület fényvisszaverő, a fekete szín közönséges felületszín. A fehér, a kék és a sárga színre az MSZ 20186/2 fényvisszaverő bevonatokra vonatkozó, a fekete színre pedig a szabvány közönséges felületszínre vonatkozó előírásai érvényesek.

3. A rendszámtábla felületi színének fénysűrűségi tényezője legalább:

- a fehér 0,35
- a kék 0,01
- a sárga 0,27

a feketéé pedig legfeljebb 0,03. A rendszámtábla felülete nem lehet tükröző.

Színartományok a rendszámtábla nappali színeire vonatkozóan:

Rendszámtábla színei	Színkoordináták jele	Színartomány sarokpontjai és azok színkoordinátái				Fénysűrűségi tényező
		1.	2.	3.	4.	
Fehér	X	0,355	0,305	0,285	0,335	> 0,35
	Y	0,355	0,305	0,325	0,375	
Kék	X	0,078	0,150	0,210	0,137	> 0,01
	Y	0,171	0,220	0,160	0,038	
Sárga	X	0,545	0,487	0,427	0,465	> 0,27
	Y	0,454	0,423	0,483	0,534	

Színartományok a rendszámtábla éjszakai fehér alapszínére vonatkozóan:

Rendszámtábla alapszíne	Színkoordináták jele	Színartomány sarokpontjai és azok színkoordinátái				Fénysűrűségi tényező
		1.	2.	3.	4.	
Fehér	X	0,450	0,548	0,417	0,372	> 0,35
	Y	0,513	0,404	0,359	0,405	

4. A rendszámtáblán alkalmazott, új állapotban lévő fényvisszaverő bevonat különböző színeinek fénysűrűségi együtthatói:

Fényvisszaverő bevonat színei	Megfigyelési szög	Fénysűrűségi együttható $\text{cd} \cdot \text{lx}^{-1} \cdot \text{m}^{-2}$			
		5°	30°	45°	legfeljebb
		megvilágítási szög esetén, legalább			
Fehér	0° 12'	70	30	6	250
	0° 20'	50	25	3	
	1° 30'	5	2	1	
Kék	0° 12'	3	1,5	—	20
	0° 20'	—	—	—	
	1° 30'	—	—	—	
Sárga	0° 12'	50	20	4	175
	0° 20'	35	15	2	
	1° 30'	3	1	—	

A rendszámtábla fényvisszaverő felületét esőnek kitéve a fénysűrűségi együttható a táblázatban megadott értékek 90%-nál nem lehet kisebb.

VI.

A FÉNYVISSZAVERŐ FÓLIA BIZTONSÁGI MEGJELÖLÉSE

A rendszámtábla gyártásánál alkalmazott fényvisszaverő fólia optikai biztonsági jelöléssel rendelkezik. A jelölés egyértelmű és könnyen beazonosítható információval szolgál a rendszámtábla származásáról.

Az optikai biztonsági jelölés a fényvisszaverő fólia alkotórészét képezi, annak nem a felületére nyomtatott elem, és nem lehet eltávolítani a rendszámtábláról sem mechanikai, sem vegyi eljárásokkal a fólia fényvisszaverő szerkezetének látható és helyre nem állítható roncsolódása nélkül.

A jelölés nem befolyásolhatja a rendszámtábla megjelenését, szín- és fénytechnikai tulajdonságait, valamint annak olvashatóságát sem nappali sem éjszakai látási viszonyok mellett.

VII.

A RENDSZÁMTÁBLA HÁTLAGJÁNAK MEGJELÖLÉSE

A gyártó köteles az ellenőrzött minőséget minden rendszámtábla hátlapjába olyan beütött (stancolt) jelzéssel tanúsítani, amely tartalmazza:

- a rendszámtábla forgalmazójának a nevét,
- a rendszámtábla gyártójának nevét és címét,
- a rendszámtábla gyártására és alapanyagára vonatkozó egyéb adatokat.

A biztonsági gyártóműi jelzés ne legyen eltávolítható a rendszámtábla megsértése nélkül.

A gazdasági és közlekedési miniszter 103/2003. (XII. 27.) GKM rendelete

a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról

A vasútról szóló 1993. évi XCV. törvény 17. §-a (4) bekezdésének a) pontjában, valamint a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendelet 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazási köre a Magyar Köztársaság területén levő transz-európai hagyományos vasúti rendszerre, a hagyományos vasúti rendszer tervezésének, építésének, gyártásának, összeszerelésének, üzembe helyezésének (a továbbiakban: létesítés), üzemeltetésének, felújításának, fejlesztésének, átalakításának, karbantartásának és megszüntetésének követelményeire, a hagyományos vasúti rendszer alrendszerre, rendszerrelemeire, kapcsolódási pontjaira, eljárásaira, valamint azokra az általános megfelelőségi feltételekre terjed ki, amelyeket a kölcsönös átjárhatóság érdekében érvényesíteni kell.

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) *alapvető jellemzők*: szabályozási, műszaki vagy üzemeltetési feltételek, amelyek nélkülözhetetlenek a kölcsönös átjárhatósághoz. Az alapvető jellemzők azt megelőzően, hogy a közös képviselői testület elkészítene a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírások tervezetét, a transz-európai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2001/16/EK irányelve 21. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárásnak megfelelő döntést igényelnek,

b) *bejelentett szervezetek*: a rendszerrelemek megfelelőségének és a vasúti használatra való alkalmasságának (a továbbiakban: alkalmazhatóság) megállapítására, és a strukturális alrendszerek hitelesítési eljárására kijelölt, az Európai Bizottság által elfogadott szervezetek,

c) *európai előírás*: nemzeti szabványként közzétett európai szabvány, közös műszaki előírás vagy európai műszaki engedély,

d) *európai szabványügyi szervezetek*: az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN), az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (CENELEC) és az Európai Távközlési Szabványügyi Intézet (ETSI),

e) *fejlesztés*: az alrendszeren végzett olyan mértékű átalakítási munkálat, amelynek során az alrendszer rendszerjellemzői megváltoznak, és amely új hatósági (létesítési, típusengedélyezési) eljárás lefolytatását teszi szükségessé,

f) *felújítás*: az alrendszeren végzett, az alrendszer eredeti állapotának visszaállítását lehetővé tevő, olyan mértékű munkálat, amelynek során az alrendszer rendszerjellemzői nem változnak meg, és amely új üzembe helyezési eljárás lefolytatását teszi szükségessé,

g) *hagyományos vasúti rendszer*: a hagyományos vasúti szállítás vagy a vegyes vasúti szállítás céljára megépített vagy korszerűsített hagyományos vasúti pályákat és tartozékait, valamint üzemi létesítményeit magában foglaló infrastruktúra (a továbbiakban együtt: infrastruktúra), és az infrastruktúrát használó járművek, amennyiben azok a transz-európai közlekedési hálózat működtetését szolgálják; a hagyományos vasúti rendszer összetevőit és jellemzőit az 1. számú melléklet határozza meg,

h) *hagyományos vasúti rendszerek alrendszerei (a továbbiakban: alrendszerek)*: a hagyományos vasúti rendszerek olyan strukturális és működési egységei, amelyekre kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerkövetelményeket kell megállapítani; az alrendszereket a 2. számú melléklet határozza meg,

i) *honosított európai szabvány*: az európai szabványügyi szervezet által elfogadott szabvány, amelyet a magyar eljárási rendnek megfelelően honosítottak és nemzeti szabványként közzétettek,

j) *közös képviselői testület (a továbbiakban: KKT)*: a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírások kidolgozásáért felelős testület, amelyben az infrastruktúra-működtetők, a vasútállatok és a vasúti ipar képviselőin túl szükség szerint a jogalkotó és a hatóság képviselői is részt vesznek,

k) *kölcsönös átjárhatóság*: a hagyományos vasúti rendszerekben megvalósuló biztonságos és folyamatos vasúti közlekedés lehetősége a vasúti rendszerek kölcsönös használhatósága révén, a rendszerkövetelmények kielégítéséhez szükséges szabályozási, műszaki és üzemeltetési feltételek teljesítése esetén,

l) *kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírás (a továbbiakban: ÁME)*: az egyes alrendszerekre vagy alrendszer-részekre vonatkozó olyan műszaki feltétel vagy előírás, amely kielégíti az alrendszerek között szükséges kölcsönös kapcsolat létrehozására és a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságának megteremtésére vonatkozó rendszerkövetelményeket,

m) *kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerrelem (a továbbiakban: rendszerrelem)*: a hagyományos vasúti rendszer részét képező minden olyan összetevő, alkotóelem, alkatrész, alkatrészcsoport, részegység vagy fődarab, beleértve a nem anyagi (pl. szoftverek) összetevőket is, amelytől — közvetlenül vagy közvetve — a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatósága függ,

n) *kölcsönös megfelelőség*: a hagyományos vasúti rendszer és alrendszerei, különösen infrastruktúrája és járművei rendszerjellemzőinek együttműködése, társíthatósága, összhangja,

o) különleges kezelést igénylő alrendszer: a hagyományos vasúti rendszer olyan alrendszere, amely az ÁME tekintetében különleges átmeneti vagy végleges intézkedést igényel, figyelemmel a földrajzi, domborzati, városi környezetre vagy a már meglévő vasúti rendszerrel kapcsolatos megfelelésbiztosításának szükségességére. Ilyennek tekinthetők különösen az Európai Unió területétől elzárt vasúti pályák és hálózatok, az úrszelvény, a nyomtáv, vagy a vágánytengely-távolság, továbbá a kizárólag helyi, regionális vagy történelmi jelentőségű vasúti járművek, valamint az Európai Unió tagállamain kívüli harmadik országból származó vagy ezen országokban induló vasúti járművek, amennyiben az adott jármű nem halad át az Európai Unió valamely két tagállama között,

p) rendszerkövetelmények: a hagyományos vasúti rendszerre, alrendszereire, a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerrelemeire — beleértve a kapcsolódási pontokat is — vonatkozó alapvető követelmények összessége, amelyeket a 3. számú melléklet határoz meg.

3. §

(1) Az ÁME tervezeteinek kidolgozására, elfogadására és felülvizsgálatára — az Európai Bizottság felhatalmazása alapján — az Európai Parlament és a Tanács 2001/16/EK irányelvének 6. cikkében rögzített eljárási szabályok irányadóak.

(2) Az ÁME-t az Európai Bizottság teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(3) Az ÁME-től való eltérés, beleértve a járművekre vonatkozó előírásokat is, a következő esetekben lehetséges:

a) ha az ÁME közzétételének időpontjában a hagyományos vasúti forgalmat szolgáló új vasútvonal építése, vagy a már meglévő hagyományos vasútvonal fejlesztése már előrehaladott állapotban van, vagy kivitelezési szerződés tárgya,

b) ha olyan meglévő vonal fejlesztésére vagy felújítására kerül sor, amelynek úrszelvénye, nyomtávja, vágánytengely-távolsága vagy villamos vontatási áramrendszere nem egyezik meg a vonatkozó ÁME előírásaival,

c) ha a meglévő vonal meghosszabbítására, fejlesztésére vagy felújítására irányuló projekt esetében az ÁME alkalmazása veszélyeztetné a projekt gazdaságosságát és/vagy az infrastruktúra kölcsönös megfelelését,

d) ha balesetet vagy természeti csapást követően az infrastruktúra gyors helyreállításának feltételei gazdaságilag vagy műszakilag nem teszik lehetővé a vonatkozó ÁME teljes vagy részbeni alkalmazását, és

e) az Európai Unió tagállamain kívüli, az Európai Unió fő vasúti hálózatának nyomtávától eltérő nyomtávot alkalmazó országokból érkező vagy azokba tartó járművek esetében.

(4) Az ÁME-től való eltérésről, az eltérés okairól az eltérés engedélyezését megelőzően a Központi Közlekedési Felügyelet (a továbbiakban: KKF) útján értesíteni kell az Európai Bizottságot. Az értesítéshez mellékelni kell azt a dokumentumot, amely ismerteti azt az ÁME-t vagy annak azt a részét, amelyet nem kívánnak alkalmazni, és meg kell jelölni azokat az előírásokat is, amelyeket helyette alkalmazni terveznek.

(5) A (3) bekezdés *a)* és *d)* pontjában meghatározott esetekben az Európai Parlament és a Tanács 2001/16/EK irányelve 21. cikkének (1) bekezdésében megjelölt bizottság, a (3) bekezdés *b)*—*c)* és *e)* pontjában meghatározott esetekben az Európai Bizottság dönt.

A kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerrelemek megfelelése és alkalmazhatósága

4. §

(1) A kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerrelem a hagyományos vasúti rendszer létesítése, üzemeltetése és átalakítása során abban az esetben alkalmazható, ha

a) megfelel a 3. számú mellékletben meghatározott rendszerkövetelményeknek,

b) alkalmazhatósága tekintetében — amennyiben e rendelet eltérően nem rendelkezik — eleget tesz az ÁME-nek, illetve a vonatkozó európai előírásoknak, és

c) rendelkezik az 5. § szerinti EK megfelelési és alkalmazhatósági nyilatkozattal (a továbbiakban: EK-nyilatkozat).

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak teljesítése nem akadályozhatja a rendszerrelem más alkalmazás céljából történő forgalomba hozatalát.

(3) Az e rendeletben foglaltakat teljesítő rendszerrelem forgalomba hozatala, forgalmazása nem tiltható, korlátozható, illetve akadályozható, így különösen nem írható elő olyan ellenőrzés, amelyet az 5. § szerinti, a megfelelést és alkalmazhatóságot megállapító EK-megfelelési vizsgálati eljárás keretében már elvégeztek.

5. §

(1) Az EK-nyilatkozat a rendszerrelem megfelelési és alkalmazhatósági vizsgálati eljárása alapján

a) a rendszerrelemre vonatkozó műszaki előíráshoz viszonyított megfelelésének értékelésére és

b) a rendszerrelemek alkalmazhatóságának a vasúti műszaki környezetükkel történő együttműködés és kölcsönhatás szempontjából történő értékelésére

terjed ki.

(2) A rendszerrelem megfelelésének és alkalmazhatóságának megállapítását a gyártónak, vagy az Európai Unió valamely tagállamában honos képviselőjének, vagy

ezek hiányában a forgalmazónak (a továbbiakban együtt: kérelmező) a megfelelő bejelentett szervezettől kell kérnie.

(3) Az EK megfelelési és használatra való alkalmasság tanúsításához a kérelmezőnek alkalmaznia kell az ÁME-ben foglalt előírásokat.

(4) A bejelentett szervezet a kérelmező költségére lefolytatott sikeres vizsgálati eljárás eredményeként állítja ki az EK-nyilatkozatot a rendszerlemek megfeleléséről és használatra való alkalmasságáról.

(5) Amennyiben a rendszerlemekre külön jogszabálytövébbi EK-megfelelési vizsgálati eljárás lefolytatását írja elő, az EK-nyilatkozatnak tartalmaznia kell azt is, hogy a rendszerlemek a külön jogszabályban előírt rendszerkövetelményeket is kielégíti.

(6) Az (1)–(5) bekezdésekben foglaltakat alkalmazni kell arra is, aki a különböző eredetű rendszerlemeket vagy annak különböző eredetű részeit összeszereli, vagy a rendszerlemeket saját használatra gyártja.

6. §

(1) A rendszerlemekre vonatkozó EK-nyilatkozat a hagyományos vasúti rendszerek működtetése szempontjából az alábbiak szerint csoportosítható rendszerlemekre vonatkozik:

a) általános, vasúton kívül is felhasználható rendszerlemek,

b) olyan általános rendszerlemek, amelyeknek a vasúti felhasználás során különleges jellemzőkkel is kell rendelkezniük,

c) kizárólag vasúti célra kifejlesztett és alkalmazott rendszerlemek.

(2) A bejelentett szervezet által a tervezési és gyártási szakaszokban végzett vizsgálati eljárások — az ÁME-ben meghatározott feltételekkel összhangban — a megfelelés-értékelési eljárások során alkalmazható modulokról, valamint a CE megfelelési jelölés elhelyezéséről és használatáról szóló, a Tanács 93/465/EGK határozatában előírt modulokra épülnek.

(3) A rendszerlemekre vonatkozó EK-nyilatkozat a következőket tartalmazza:

a) a rendszerlemek megnevezése,

b) a rendszerlemek leírása, különös tekintettel a felhasználási feltételekre,

c) a kérelmezőnek vagy meghatalmazott képviselőjének neve és címe (cégnév és székhely, meghatalmazott képviselő esetében a meghatalmazó cég neve is),

d) az aláírásra jogosult személy megnevezése,

e) a megfelelési vagy alkalmazhatósági vizsgálati eljárásban részt vevő bejelentett szervezetek vagy testületek neve és székhelye, a vizsgálat időpontja, az érvényesség tartama és feltételei,

f) a megfelelési vagy alkalmazhatósági vizsgálati eljárás leírása,

g) az európai előírásokra történő hivatkozás, ha az eljárás során ilyen figyelembe vettek,

h) a rendszerlemek által teljesített valamennyi vonatkozó leírás, különösen a használati útmutató,

i) a vonatkozó közösségi irányelvekre történő hivatkozás.

(4) A rendszerlemekre vonatkozó EK-nyilatkozatot és mellékleteit a kiállítónak keltezéssel és aláírással kell el látnia.

7. §

(1) A rendszerlemek megfelelési és alkalmazhatósági vizsgálatainak szabályszerűségét a KKF rendszeresen felülvizsgálja.

(2) A KKF elrendeli a rendszerlemek forgalmazásának korlátozását, megtiltását vagy a forgalomból történő kivonását, ha

a) valószínűsíthető, hogy a rendszerlemek rendeltetészerű használat esetén nem felel meg a rendszerkövetelményeknek, vagy

b) az EK-nyilatkozatban megjelölt európai előírásokat nem megfelelően alkalmazzák, vagy

c) a megjelölt európai előírások a tanúsításra nem felelnek meg.

(3) A rendszerlemek forgalmazásának korlátozásáról vagy megtiltásáról a (2) bekezdésben és a 8. § (1) bekezdésében megjelölt indokok megadásával együtt a KKF-nek haladéktalanul tájékoztatnia kell az Európai Bizottságot.

(4) Amennyiben az Európai Bizottság az Európai Parlament és a Tanács 2001/16/EK irányelve 12. cikkének (2) bekezdésében lefolytatott eljárás végeredményeként megállapítja, hogy az EK-nyilatkozattal rendelkező rendszerlemek nem megfelelő, a kapott tájékoztatást követően a KKF javaslatot tesz a bejelentett szervezet működésének korlátozására vagy visszavonására. Az intézkedések megtételéről a KKF-nek tájékoztatnia kell az Európai Bizottságot és az Európai Unió többi tagállamát is.

8. §

(1) Amennyiben a KKF az általa végzett vizsgálat eredményeként azt állapítja meg, hogy az EK-nyilatkozat nem felel meg az előírt feltételeknek, kötelezi a kérelmezőt, hogy a jogsértést a KKF által előírt határidőig szüntesse meg, és biztosítsa a rendszerlemek megfelelését.

(2) Ha a megfelelés ennek ellenére hosszabb ideig nem biztosítható, a KKF a 7. § (2) bekezdésében foglaltak szerint jár el.

*A hagyományos vasúti rendszerek alrendszerének
EK-hitelesítési eljárása*

9. §

(1) Amennyiben e rendelet eltérően nem rendelkezik, a hagyományos vasúti rendszer strukturális alrendszer-részei csak akkor helyezhetők üzembe és csak akkor működtethetők, ha tervezésük, létesítésük, üzemeltetésük és fenntartásuk során

a) kielégítik a 3. számú mellékletben meghatározott rendszerkövetelményeket,

b) megfelelnek az ÁME-nek, valamint a rendelet 4. számú mellékletében foglaltaknak, és

c) a 10. § szerinti EK-hitelesítési eljárás eredményeként megfeleléségi tanúsítvánnyal és EK-hitelesítési nyilatkozattal rendelkeznek.

(2) A rendeletben foglalt rendszerkövetelményeket teljesítő strukturális alrendszer forgalomba hozatala, forgalmazása nem tiltható, korlátozható, illetve akadályozható, így különösen nem írható elő olyan ellenőrzés, amelyet a 10. § szerinti EK-hitelesítési eljárás keretében már elvégeztek.

(3) Szabálytalan üzemeltetésnek minősül, ha az üzem-bentartó a vasúti rendszer alrendszerét érvényes EK-hitelesítési nyilatkozat hiányában működteti.

10. §

(1) A strukturális alrendszer megfeleléségének EK-hitelesítési eljárással történő tanúsítását a beszerzést végzőnek vagy hivatalos képviselőjének (a továbbiakban: alrendszer-kérelmező) az EK-hitelesítésre kijelölt bejelentett szervezettől (a továbbiakban: hitelesítő szervezet) kell kérnie.

(2) A hitelesítő szervezet feladata a tervezési szakasz-nál kezdődik, lefedi a teljes gyártási, kivitelezési időszakot és az alrendszer üzembe helyezési folyamatában az átvéte-lig tart. A hitelesítő szervezet megvizsgálja továbbá az alrendszernek a hagyományos vasúti rendszerbe történő kapcsolódásának pontjait is.

(3) A hitelesítő szervezet az alrendszer-kérelmező költsé-gére a tervezés, az építés vagy gyártás, valamint az üzem-be helyezés szakaszait (a továbbiakban együtt: létesítési szakaszok) külön-külön ellenőrzi.

(4) Az EK-hitelesítési eljárás főbb elemei a következők:

a) a tervdokumentáció vizsgálata,

b) az alrendszer megvalósítási folyamatának ellenőr-zése, különös tekintettel az építési munkákra, a rendszer-elemek összeszerelésére és a teljes alrendszer besza-bályo-zására,

c) a teljesen elkészült alrendszer átvételi ellenőrzése.

(5) A hitelesítő szervezet valamennyi létesítési szakasz-hoz kapcsolódóan EK-megfeleléségi tanúsítványt állít ki, amelyben tanúsítja, hogy az alrendszer megfelel e rendelet-ben foglaltaknak, a vonatkozó egyéb előírásoknak, és üzembe helyezhető. Amennyiben az előírt feltételek nem teljesülnek, megtagadja a tanúsítvány kiadását.

11. §

(1) Az EK-megfeleléségi tanúsítvány alapján az alrend-szer-kérelmező EK-hitelesítési nyilatkozatot állít ki, és a 12. § szerinti műszaki dokumentációval együtt átadja a KKF számára.

(2) Az EK-hitelesítési nyilatkozat a következőket tar-talmazza:

a) az alrendszer leírása,

b) az alrendszer-kérelmező neve és címe (cégnév és székhely, meghatalmazott képviselő esetében a meghatal-mazó cég neve is),

c) az EK-hitelesítési eljárást lefolytató szervezet neve és címe,

d) a műszaki dokumentációban található dokumentu-mok megnevezése,

e) minden, az alrendszerre vonatkozó ideiglenes vagy végleges előírás, különös tekintettel az esetleges üzemelte-tési korlátozásokra vagy feltételekre,

f) ideiglenes ellenőrzési nyilatkozat esetén az érvényes-ség időtartama,

g) az aláírásra jogosult személy megnevezése,

h) a vonatkozó közösségi irányelvekre történő hivatko-zás.

(3) Az EK-hitelesítési nyilatkozat kiállítójának az EK-hitelesítési nyilatkozatot és mellékleteit keltezéssel, vala-mint aláírással kell ellátnia.

12. §

(1) Az EK-hitelesítési nyilatkozatot kísérő műszaki do-kumentáció tartalmazza az alrendszerre vonatkozó vala-mennyi szükséges iratot, rajzot és egyéb dokumentumot, így különösen a rendszerelemek tanúsítványait, az alkal-mazási feltételeket és korlátozásokat, a besza-bályozás do-kumentumait, a javításra és karbantartásra, továbbá a fo-lyamatos és eseti ellenőrzésre vonatkozó előírásokat.

(2) A műszaki dokumentációban mellékelni kell:

a) *vasúti pálya és műtárgyak esetében*: az építési (meg-valósítási) terveket, a földmunkákra és felépítményi mun-kákra vonatkozó, továbbá a beton-, acél- és egyéb szerke-zetekkel kapcsolatos vizsgálatokról és ellenőrzésekről ké-szült jelentéseket, átvételi ellenőrzési jegyzőkönyveket,

b) *egyéb alrendszerek esetében*: a kivitelezésnek meg-felelő általános és részletes terveket, villamos és hidraulikus berendezések terveit, vezérlő áramkörök terveit, az

adatfeldolgozó és az automata rendszerek leírását, az üzemeltetési és karbantartási utasításokat,

c) az alrendszer alkotó rendszerelemek felsorolását,

d) az EK-nyilatkozatok másolatait, szükség esetén a vonatkozó számítási mellékletekkel, a rendszerelem megfelelésének és alkalmazhatóságának megállapítása érdekében végzett próbákról és vizsgálatokról felvett jegyzőkönyvek másolatával együtt,

e) a hitelesítő szervezet nyilatkozatát arról, hogy a terv megfelel e rendelet előírásainak, a szervezet által aláírt megfelelő számítási dokumentumokkal, valamint a 16. § szerinti beszámolókkal együtt.

(3) A hitelesítő szervezet a dokumentumok egy példányát a megfelelési tanúsítvány alátámasztásaként átadja az alrendszer-kérelmezőnek, aki az alrendszer teljes élettartama alatt köteles ezeket megőrizni, és az Európai Unió bármely tagállama részéről érkezett megkeresés esetén részére azt megküldeni.

13. §

(1) Valamennyi hitelesítő szervezet köteles a KKF-nek 30 napon belül bejelenteni

a) az EK-hitelesítési eljárás lefolytatására irányuló kérelmeket,

b) a kiadott EK-megfelelési tanúsítványokat, és

c) az EK-megfelelési tanúsítványok kiadására vonatkozó elutasított kérelmeket.

(2) A KKF az (1) bekezdésben foglaltakról összeállítást készít, amelyet a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) hivatalos lapjában évente közzétesz.

14. §

Az EK-hitelesítési eljárással kapcsolatos dokumentumokat az Európai Unió azon tagállamának a hivatalos nyelvén kell elkészíteni, amelyben a kérelmezőt bejegyezték vagy amely hivatalos nyelvet a kérelmező elfogad, és a levelezést is ezen a nyelven kell folytatni.

15. §

Amennyiben a KKF azt állapítja meg, hogy az EK-megfelelési tanúsítvánnyal rendelkező strukturális alrendszer-rész nem felel meg az e rendeletben előírt követelményeknek, különös tekintettel a rendszerkövetelményekre, a hitelesítő szervezettől további ellenőrzések elvégzését kérheti. Az indokok megjelölésével erről egyidejűleg köteles tájékoztatni az Európai Bizottságot.

Az EK-ellenőrzés

16. §

(1) Az EK-ellenőrzés célja annak biztosítása, hogy az alrendszer előállítása során a műszaki dokumentációból származó kötelezettségeket betartsák.

(2) A gyártás és a kivitelezés ellenőrzéséért felelős bejelentett szervezetnek állandó hozzáférést kell biztosítani minden építési területhez, gyártóüzemhez, raktárterülethez, az esetleges előgyártási műhelyekhez, kísérleti berendezésekhez, illetve általánosságban minden olyan helyiséghez, amely esetében ezt szükségesnek ítéli meg feladatának végrehajtásához. Az alrendszer-kérelmező köteles rendelkezésre bocsátani az összes, ezt a célt szolgáló dokumentumot, elsősorban az alrendszerre vonatkozó műszaki dokumentációt és megvalósítási terveket.

(3) A megvalósítás ellenőrzéséért felelős bejelentett szervezet időszaki felülvizsgálatot köteles végezni, és ennek alapján köteles felülvizsgálati beszámolót benyújtani a kivitelezésért felelős személyeknek. Kérheti, hogy az építési műveletek bizonyos szakaszainál jelen lehessen.

(4) A bejelentett szervezet előzetes értesítés nélkül is felkeresheti a munkaterületet vagy a gyártóüzemeket. Az ilyen látogatások idején a bejelentett szervezet teljes vagy részleges felülvizsgálatot végezhet. A kivitelezés felelősei számára vizsgálati jelentést, illetve az esettől függően felülvizsgálati beszámolót kell benyújtania.

17. §

(1) Az alrendszerek üzembe helyezésének engedélyezési és üzemeltetésük ellenőrzésének hatósági feladatait külön jogszabályban¹ meghatározott módon a KKF látja el.

(2) A KKF az alrendszerek üzembe helyezésekor, és azt követően rendszeres időközönként ellenőrzi, hogy az alrendszerek létesítése és üzembe helyezése, üzemeltetése és fenntartása megfelel-e a vonatkozó rendszerkövetelményeknek. Az üzembe helyezés engedélyezési alapja az EK-hitelesítési nyilatkozat.

(3) Fejlesztés és felújítás esetén az illetékes infrastruktúra működtetője vagy a vasútvállalat küldi meg a KKF részére a részletes tervdokumentációt. A KKF az alkalmazandó ÁME-ben meghatározottak figyelembevételével dönt arról, hogy a munkálatok méreteit tekintve szükséges-e új engedélyezés az üzembe helyezéshez. Új engedélyezés szükséges, ha a tervezett munkálatok a biztonsági szintet befolyásolják.

¹ Az egységes közlekedési hatósági szervezet feladat- és hatásköréről szóló 231/1997. (XII. 12.) Korm. rendelet.

Bejelentett szervezetek

18. §

(1) A kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszer-
elemek megfelelőségének és a vasúti használatra való al-
kalmasságának megállapítására szolgáló, 5. § szerinti eljá-
rás, továbbá a strukturális alrendszerek hitelesítési eljárá-
sának 10. § szerinti elvégzéséért felelős szervezetek kijelölésére a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellen-
őrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997.
(X. 17.) Korm. rendelet, valamint a műszaki termékek
megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek
kijelölésének részletes szabályairól szóló 4/1999. (II. 24.)
GM rendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

(2) A műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellen-
őrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről a kijelölő értesíti
az Európai Bizottságot, jelezve az egyes szervezetek hatás-
körét. Ezt követően a kijelölő értesíti az Európai Unió
többi tagállamát az Európai Bizottságtól előzetesen be-
szerzett azonosítási számról és az egyes szervezetek hatás-
köréről. Az Európai Bizottság az Európai Unió Hivatalos
Lapjában közzéteszi a szervezetek, mint bejelentett szer-
vezetek jegyzékét, azonosítási számukat és hatáskörüket.

(3) A jegyzékben közzétett bármely, az Európai Unió
tagállamban működő bejelentett szervezetet a rendszer-
elemek alkalmazhatóságának megállapítása, és a struktu-
rális alrendszerek hitelesítési eljárása tekintetében el kell
fogadni.

(4) A bejelentett szervezet, annak vezetője és munka-
társai sem közvetlenül, sem meghatalmazott képviselőként
nem vehetnek részt a rendszer-
elemek vagy az alrendszerek
tervezésében, előállításában, építésében, karbantartásá-
ban vagy üzemeltetésében. Ez nem zárja ki a műszaki
információk cseréjét a gyártó vagy a tervező, és a bejelen-
tett szervezet között.

(5) A bejelentett szervezet munkatársainak pártatlan-
ságát garantálni kell. Javadalmazásuk nem függhet az álta-
luk elvégzett ellenőrzések számától vagy ezek eredményé-
től.

(6) A bejelentett szervezet nem tartozhat a létesítő
(üzemeltető) szerv szakmai vagy gazdasági irányítása alá.

(7) A bejelentett szervezet munkatársai kötelesek a te-
vékenységükkel kapcsolatban tudomásukra jutott üzleti
titkot megőrizni.

(8) Amennyiben a kijelölés feltételeit nem teljesítő
szervezettől a jóváhagyást visszavonták, erről az Európai
Bizottságot és az Európai Unió többi tagállamát a KKF
útján tájékoztatni kell.

(9) Amennyiben a KKF úgy ítéli meg, hogy az Európai
Unió más tagállamában működő bejelentett szervezet nem
felel meg a vonatkozó előírásoknak, ezt az Európai Parla-

ment és a Tanács 2001/16/EK irányelvének 21. cikkének
(1) bekezdésében megjelölt bizottság elé terjeszti.

(10) Az európai szabványoknak megfelelő bejelentett
szervezet az e rendeletben foglalt követelményeknek meg-
felelő szervezetnek minősül.

Záró rendelkezések

19. §

(1) Az ÁME közzétételét megelőző időszakban, az
európai előírások hiányában alkalmazott, az alapvető kö-
vetelmények teljesítését szolgáló szabványok és műszaki
előírások jegyzékéről a KKF tájékoztatja az Európai
Bizottságot.

(2) Amennyiben a minisztérium az érintettektől (vas-
útvállalatok, infrastruktúra-működtetők, vasúti ipar, köz-
lekedési hatóság stb.) beérkező észrevételek alapján úgy
ítéli meg, hogy az európai előírás — a nemzeti szabvány-
ként közzétett európai szabvány kivételével — nem felel
meg az alapvető követelményeknek, a KKF javaslatának
figyelembevételével kezdeményezheti Európai Bizottság-
nál az érintett európai előírásnak az azt tartalmazó kiad-
ványokból történő részleges vagy teljes visszavonását vagy
módosítását.

(3) Amennyiben a nemzeti szabványként közzétett
európai szabvány nem felel meg az alapvető követelmé-
nyeknek a KKF értesíti erről a Magyar Szabványügyi Tes-
tületet, amely a műszaki szabványok és szabályok terén
történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról
szóló, az Európai Parlament és a Tanács 98/34/EK irány-
elve által létrehozott bizottsággal történt egyeztetés után
kezdeményezi az érintett európai szabványnak az azt tar-
talmazó kiadványokból történő részleges vagy teljes visz-
zavonását vagy módosítását.

(4) Amennyiben az érintettektől beérkező észrevételek
alapján valószínűsíthető, hogy az ÁME-k nem elégítik ki
teljes mértékben az alapvető követelményeket, úgy a mi-
nisztérium — a KKF javaslata alapján — konzultációs
eljárást kezdeményez az Európai Parlament és a Tanács
2001/16/EK irányelve 21. cikkének (1) bekezdésében meg-
jelölt bizottsággal.

(5) A KKF köteles gondoskodni a vasúti pálya és a
vasúti járművek fő jellemzőit rögzítő jegyzékek kiadásáról
és évenkénti aktualizálásáról. A jegyzékekben szereplő
adatok körét a vonatkozó ÁME-ben kell meghatározni. A
jegyzékek egy példányát meg kell küldeni az Európai Unió
tagállamainak és a KKT-nek. A jegyzékeket a KKF a mi-
nisztérium hivatalos lapjában közzéteszi.

(6) A 4. számú mellékletben foglalt Országos Vasúti
Szabályzat I. kötete rendelkezéseit az országos közforgal-
mú és saját használatú vasutak pályája és tartozékai, vala-

mint üzemi létesítményei, továbbá a vasúti járművek tervezésére, gyártására és működtetésére is alkalmazni kell.

20. §

(1) Ez a rendelet a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti az Országos Vasúti Szabályzat I. kötetének kiadásáról szóló 28/1994. (X. 28.) KHVM rendelet.

(2) E rendeletet a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(3) Ez a rendelet a transz-európai hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2001. március 19-i 2001/16/EK irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

1. számú melléklet

a 103/2003. (XII. 27.) GKM rendelethez

A hagyományos vasúti rendszer összetevői és jellemzői

A) Infrastruktúra

A hagyományos vasúti rendszer infrastruktúráját a transz-európai közlekedési hálózat kialakítására vonatkozó közösségi iránymutatásokról szóló, az Európai parlament és a Tanács 1692/96/EK határozatában rögzített transz-európai közlekedési hálózat vonalain található vasúti pálya alkotja.

a) E rendelet szempontjából a hagyományos vasúti rendszer infrastruktúra-hálózata a következő kategóriákra bontható:

- személyszállítási célú vasútvonalak;
- vegyes forgalmú vasútvonalak (személyszállítás és áru fuvarozás);
- kimondottan áru fuvarozás céljára tervezett vagy korszerűsített vonalak;
- személyszállítási csomópontok;
- áru fuvarozási csomópontok, beleértve a kombinált fuvarozási terminálokat;
- a fent említett elemeket összekötő vonalak.

b) Ez az infrastruktúra magában foglalja a forgalomirányítási, helymegállapítási és navigációs rendszereket, valamint a távolsági személyszállítást és áru fuvarozást támogató adatfeldolgozási és távközlési műszaki berendezéseket, amelyek lehetővé teszik a hálózat biztonságos és összehangolt üzemeltetését és a hatékony forgalomirányítást.

B) Jármű

a) A hagyományos vasúti rendszer egészén vagy részén közlekedő járművek kategóriái:

- dízel vagy villamos motorvonatok;
- dízel vagy villamos vontató járművek;
- személykocsik;
- teherkocsik, ideértve a közúti járművek szállítására tervezett vasúti teherkocsikat.

b) A fenti kategóriák mindegyike tovább bontható a járművek

- nemzetközi, és
- belföldi, vagy
- helyi,
- regionális, és
- távolsági

célú használata szerint.

C) A hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatósága

A transz-európai hagyományos vasúti rendszer lehető legmagasabb szolgáltatási színvonala csak a rendszer nagyfokú kölcsönös használhatósága esetén érhető el. Ugyancsak ez befolyásolja a szolgáltatások teljesítményi, biztonsági, minőségi és költségszintjét.

2. számú melléklet

a 103/2003. (XII. 27.) GKM rendelethez

A hagyományos vasúti rendszer alrendszerei

A) Alrendszerek

E rendelet értelmezésében a hagyományos vasúti rendszer alrendszerei a következők:

- a) *Strukturális alrendszer*
- vasúti pálya és műtárgyak;
 - energiaellátás;
 - ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések;
 - forgalmi szolgálat és üzemirányítás;
 - jármű;
- b) *Működési alrendszer*
- karbantartás;
 - személy- és áruszállítási telematikai alkalmazások.

B) Alrendszer-részek

E rendelet értelmezésében a hagyományos vasúti rendszer alrendszer-részei a következők:

1. Vasúti pálya és műtárgyak

Vágányok, váltók, műtárgyak (hidak, alagutak stb.), kapcsolódó állomási infrastruktúra-létesítmények (peronok, átjárók, ideértve a mozgásukban korlátozott személyek igényeit kielégítő létesítményeket stb.), biztonsági és védelmi berendezések.

2. Energiaellátás

Villamosítási rendszerek, felsővezetékek, áramszedő berendezések.

3. Ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések

A hálózati közlekedésre engedélyezett vonatok mozgásának biztonságához, irányításához és ellenőrzéséhez szükséges berendezések.

4. Forgalmi szolgálat és üzemirányítás

A különböző strukturális alrendszerek kölcsönös összeegyeztethetőségét — mind normál üzemben, mind üzemzavarok esetén — biztosító eljárások és berendezések, beleértve különösen a vonatok vezetését, a forgalmi szolgálat tervezését és kézben tartását.

A határátlépéssel járó szolgáltatások végzéséhez szükséges szakmai előképzettség.

5. Jármű

A vonat minden szerkezeti eleme, szabályozó és vezérlő, valamint vonó- és energia-átalakító, fék- és kapcsoló berendezése, futóművek (forgóváz, tengelyek) és felfüggesztések, ajtók, ember (mozdonyvezető, utazószemélyzet, utasok, tekintettel a mozgásukban korlátozott személyek igényeire is) — gép kapcsolódási pontok, aktív és passzív biztonsági berendezések, továbbá az utasok és az utazószemélyzet egészségügyi berendezései.

6. Karbantartás

A vasutak kölcsönös átjárhatóságát és szükséges teljesítőképességét biztosító eljárások, felszerelések, karbantartási, logisztikai berendezések és tartalékkészletek az előírt javítási munkákhoz és a megelőző karbantartáshoz.

7. Telematikai alkalmazások

a) Személyszállítási alkalmazások, beleértve az utasok utazás előtti és alatti tájékoztatására szolgáló információs rendszereket, helyfoglalási és menetdíj-fizetési rendszereket, az útipoggyász-kezelést, valamint a vonatok és a többi közlekedési eszköz közötti csatlakozási alkalmazásokat.

b) Áruszállítási alkalmazások, beleértve a küldemények és a vonatok valós idejű nyomon követését biztosító információs rendszereket, valamint a kocsirendezési és -elosztási, a helyfoglalási, díjfizetési és számlázási rendszereket, a csatlakozásokat más közlekedési eszközökhöz, továbbá az elektronikus kísérő okmányok előállítását.

3. számú melléklet

a 103/2003. (XII. 27.) GKM rendelethez

Rendszerkövetelmények

1. Általános követelmények

1.1. Biztonság

1.1.1. A biztonság szempontjából kritikus és főleg a vonatforgalommal kapcsolatos alkatrészek tervezése, gyártása, építése és/vagy összeszerelése, karbantartása és

felügyelete olyan legyen, hogy a hálózatra előírt céloknak megfelelően garantálja a biztonságot, meghatározott korlátozott feltételek esetén is.

1.1.2. A kerék-sín rendszerre vonatkozó jellemző értékek feleljenek meg azoknak a futásstabilitási követelményeknek, amelyek a megengedett legnagyobb sebességnél is garantálják a biztonságos közlekedést.

1.1.3. Az alkalmazott alkatrészek a teljes üzemidejük feleljenek meg a meghatározott normál- vagy határ-igénybevételnek. A véletlen hibáknak a biztonságot veszélyeztető következményeit megfelelő eszközökkel a lehető legkisebbre kell korlátozni.

1.1.4. A helyhez kötött létesítmények és a járművek tervezése és a felhasznált anyagok megválasztása során arra kell törekedni, hogy tűz esetén a lehető legnagyobb mértékben korlátozza a tűz és füst keletkezését, terjedését és hatását.

1.1.5. A felhasználók által kezelt minden eszközt úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy azok ne veszélyeztessék a biztonságos eszközhasználatot vagy a felhasználók egészségét és biztonságát, még akkor sem, ha előre látható, hogy az eszközöket a kihelyezett használati utasításoktól eltérően is kezelni fogják.

1.2. Megbízhatóság és üzemképesség

A vonatforgalomban részt vevő, rögzített vagy mozgó részek ellenőrzésének és karbantartásának szervezése, végrehajtása és gyakorisága tegye lehetővé ezek üzemképességét az előírt rendeltetési feltételek mellett.

1.3. Egészségvédelem

1.3.1. A járműveken és a vasúti infrastruktúra létesítményein tilos olyan anyagokat használni, amelyek a felhasználásuk módjánál fogva veszélyeztethetik azoknak a személyeknek az életét, testi épségét, egészségét, akik hozzájuk férhetnek.

1.3.2. Ezeket az anyagokat úgy kell kiválasztani, felhasználni és alkalmazni, hogy — különösen tűz esetén — korlátozzák az egészségre ártalmas és veszélyes gőzök vagy gázok kibocsátását.

1.4. Környezetvédelem

1.4.1. A transz-európai hagyományos vasúti rendszer megépítésének és üzemeltetésének környezeti hatásait már a tervezéskor figyelembe kell venni a hatályos közösségi előírásokkal összhangban.

1.4.2. A járművek és a vasúti infrastruktúra létesítményein felhasznált anyagoknak — különösen tűz esetén — meg kell akadályozniuk a környezetre ártalmas és veszélyes gőzök vagy gázok kibocsátását.

1.4.3. A járműveket és az energiaellátó rendszereket úgy kell tervezni és gyártani, hogy elektromágnesesen teljesen összeegyeztethetők legyenek azokkal a létesítményekkel, berendezésekkel, valamint köz- vagy magántulajdonú hálózatokkal, amelyekkel interferencia-hatást válthatnak ki.

1.4.4. A transz-európai hagyományos vasúti rendszer működtetése során be kell tartani a zajvédelemre vonatkozó hatályos előírásokat.

1.4.5. Előírászerű karbantartás mellett a hagyományos vasúti rendszer üzemeltetése nem okozhat a pálya közelében elhelyezett berendezésekre és létesítményekre megengedhetlen mértékű talajrezgést.

1.4.6. Az Országos Hulladékgyűjtési Tervben belüli „Települési Hulladékkezelési Program”-mal összhangban a vasúti létesítményekben (különös tekintettel a pályaudvarokra) törekedni kell a szelektív hulladékgyűjtés megszervezésére, a hulladékgyűjtő edények kihelyezésére, a hulladék elszállítására.

1.5. Műszaki összeegyeztethetőség

Az infrastruktúra és a helyhez kötött létesítmények műszaki jellemzői legyenek összhangban egymással, és a hagyományos vasúti rendszerben közlekedő vonatokéval. Ha az ilyen jellemzők betartása csak nehezen oldható meg a hálózat bizonyos részein, akkor a jövőbeni összeegyeztethetőséget lehetővé tevő ideiglenes megoldásokat lehet bevezetni.

2. Az egyes alrendszerekre vonatkozó követelmények

2.1. Infrastruktúra

2.1.1. Biztonság

Megfelelő intézkedéseket kell tenni a létesítményekhez történő hozzáférés vagy azokba történő nem kívánatos bejutás ellen.

Intézkedni kell a személyek veszélyeztetésének csökkentésére, különösen az állomásokon, a vonatok áthaladása esetén.

A mindenki által hozzáférhető infrastruktúra-berendezéseket úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy az csökkentse az emberek biztonságát veszélyeztető kockázatokat (stabilitás, tűzvédelem, hozzáférés, evakuálás, peronok stb.).

Megfelelő intézkedéseket kell hozni a nagyon hosszú alagutak és aluljárók különleges biztonságtechnikai feltételeinek figyelembevételével.

2.2. Energia

2.2.1. Biztonság

Az energiaellátó rendszerek működtetése nem veszélyeztetheti sem a vonatokat, sem a személyeket (felhasználók, üzemeltető személyzet, pálya melletti ingatlan tulajdonosok és harmadik felek) biztonságát.

2.2.2. Környezetvédelem

A villamos- vagy hőenergia-ellátó rendszerek működése nem terhelheti a környezetet a megengedett határértékeken túl.

2.2.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A villamos- vagy hőenergia-ellátó rendszereknek:

— lehetővé kell tenniük a vonatok számára a meghatározott teljesítményértékek elérését;

— a villamosenergia-ellátási rendszereknek összhangban kell lenniük a vontató járművek áramszedőivel.

2.3. Ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések

2.3.1. Biztonság

Az ellenőrző-, irányító-, biztosító- és jelzőberendezéseknek és eljárásoknak lehetővé kell tenniük a hálózatra vonatkozóan kitűzött céloknak megfelelő vonatforgalmat. Valamely okból bekövetkező korlátozás esetén is lehetővé kell tenniük az erre az esetre engedélyezett vonatok biztonságos közlekedését.

2.3.2. Műszaki összeegyeztethetőség

Az összeegyeztethető ellenőrző-, irányító-, biztosító- és jelzőberendezések alkalmazásának elfogadása után gyártott vagy kifejlesztett minden új infrastruktúra-berendezés és jármű igazodjon az ilyen rendszerek használatához.

A vonatok vezetőállásán felszerelt ellenőrző-, irányító-, biztosító- és jelzőberendezések a transz-európai hagyományos vasúti rendszer teljes hálózatán tegyék lehetővé a meghatározott feltételek szerinti folyamatos üzemeltetést.

2.4. Forgalmi szolgálat és üzemvitel irányítás

2.4.1. Biztonság

A hálózati üzemeltetési szabályok összehangolása, valamint a járművezetők, az utazó és az irányító személyzet szakképzettsége szavatolja a biztonságos üzemeltetést, figyelembe véve a nemzetközi és a belföldi forgalom eltérő követelményeit.

A karbantartási munkák fajtáját és gyakoriságát, a karbantartó- és vizsgálóhelyi személyzet szak- és továbbképzését, valamint az érintett üzemeltetők karbantartó központjaiban és a vizsgálóhelyeken alkalmazott minőségbiztosítási rendszert úgy kell kialakítani, hogy az magas szintű üzembiztonságot garantáljon.

2.4.2. Megbízhatóság és üzemkészség

A karbantartási munkák fajtáját és gyakoriságát, a karbantartó és irányító személyzet szak- és továbbképzését, valamint az érintett üzemeltetők karbantartó- és irányító központjaiban alkalmazott minőségbiztosítási rendszert úgy kell kialakítani, hogy az magas szintű megbízhatóságot és üzemkészséget garantáljon.

2.4.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A hálózati üzemeltetési szabályzatok összehangolása és a járművezetők, az utazó személyzet valamint a forgalom-irányítók szakképzettsége olyan legyen, hogy az tegye lehetővé az üzemeltetés hatékonyságát a transz-európai hagyományos vasúti rendszerben, figyelembe véve a nemzetközi és a belföldi forgalom eltérő követelményeit.

2.5. Járművek

2.5.1. Biztonság

A járművek szerkezetét és a járművek közötti kapcsoló berendezéseket úgy kell megtervezni, hogy ütközés vagy kisiklás esetén védjék az utastereket és a vezetőállást.

A villamos berendezések nem veszélyeztethetik a biztonságot és a menetirányító, ellenőrző-, biztosító- és jelzőberendezések működését.

A fékezési technika és az alkalmazott féknyomás legyen összeegyeztethető a vasúti pályával és a műtárgyakkal, valamint a biztosítóberendezési rendszerekkel.

Intézkedéseket kell tenni az áram alatt lévő alkatrészekhez történő hozzáférés megakadályozására, a személyek biztonságának védelme érdekében.

Rendelkezésre kell állniuk olyan eszközöknek, amelyek segítségével veszélyhelyzetben az utasok értesíthetik a mozdonyvezetőt vagy a vonatkísérő személyzetet.

A vasúti személykocsikat olyan nyitó és záró szerkezetekkel kell ellátni, amelyek garantálják az utasok biztonságát.

Gondoskodni kell a vészkijáratokról és jelzésükről.

Megfelelő intézkedéseket kell hozni a nagyon hosszú alagutak és aluljárók különleges biztonságtechnikai feltételeinek figyelembevételével.

A vonatokon megfelelő fényerejű és működési idejű vészvilágító rendszer alkalmazása kötelező.

A vonatokat fel kell szerelni olyan hangosbeszélő rendszerrel, amely lehetővé teszi, hogy a vonat személyzete és a forgalomirányítás tájékoztathassa az utasokat.

2.5.2. Megbízhatóság és üzemképesség

A járművek futóművét, a vonó- és a fékberendezését, valamint a szabályozó és vezérlő rendszerét, mint a legfontosabb berendezéseket úgy kell megtervezni, hogy tegyék lehetővé a vonat továbbhaladását különleges korlátozó feltételek esetén is anélkül, hogy ez az üzemben maradó berendezéseket károsítaná.

2.5.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A villamos berendezéseknek összeegyeztethetőeknek kell lenniük a menetirányító, ellenőrző-, biztosító- és jelzőberendezések működésével.

Villamos vontatás esetén az áramszedők tegyék lehetővé a transz-európai hagyományos vasúti rendszer áramrendszereivel történő közlekedést.

A járművek jellemzői tegyék lehetővé a közlekedést minden olyan vonalon, amelyen közlekedésüket tervezték.

2.6. Karbantartás

2.6.1. Egészségvédelem és biztonság

A karbantartó telepeken, műhelyekben alkalmazott műszaki létesítményeknek és eljárásoknak lehetővé kell tenniük az alrendszerek biztonságos működését, továbbá nem veszélyeztethetik az emberek egészségét és biztonságát.

2.6.2. Környezetvédelem

A karbantartó telepeken, műhelyekben alkalmazott műszaki létesítmények és eljárások által okozott környezeti hatások nem haladhatják meg a megengedett határértékeket. Fokozott figyelmet kell fordítani a hulladékkezelési követelmények betartására, különös tekintettel a keletkező veszélyes hulladékokra.

2.6.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A járművek karbantartó létesítményei olyanok legyenek, hogy minden olyan járművön tegyék lehetővé a biztonságos, az egészségvédelmi és ergonómiai követelmé-

nyeknek megfelelő munkaműveleteket, amelyekre a létesítményt tervezték.

2.7. Telematikai alkalmazások a személyszállításhoz és árufuvarozáshoz

2.7.1. Biztonság

Gondoskodni kell a biztonsággal kapcsolatos információk megbízható és hozzáférhetetlen tárolásáról és továbbításáról.

2.7.2. Megbízhatóság és üzemképesség

Alkalmos módszerekkel kell gondoskodni az adatbázisok, szoftverek és adatátviteli jelentések használatának, alkalmazásának, aktualizálásának és gondozásának hatékonyságáról és a szolgáltatások minőségéről.

2.7.3. Egészségvédelem

A rendszerek és a felhasználók közötti csatlakozási helyek feleljenek meg az ergonómiai és az egészségvédelmi követelményeknek.

2.7.4. Műszaki összeegyeztethetőség

A telematikai alkalmazásokra vonatkozó rendszerkövetelményeknek biztosítaniuk kell az utasok és a fuvaroztatók számára a szolgáltatások minőségének adott szintjét, különösen a műszaki összeegyeztethetőség tekintetében. Intézkedni kell a következők érdekében:

— az adatbázisokat, szoftvereket és az adatátviteli jelentéseket olyan módon kell előállítani, hogy az a lehető legtöbb fajta adatszert tegye lehetővé a különböző alkalmazások és működtetők között, a bizalmas üzleti adatok kivételével;

— minden jogosult felhasználó számára lehetővé kell tenni az információkhoz való könnyű hozzáférést.

4. számú melléklet

a 103/2003. (XII. 27.) GKM rendelethez

ORSZÁGOSVASÚTISZABÁLYZAT

I. KÖTET

ORSZÁGOSKÖZFORGALMÚÉSSAJÁTHASZNÁLATÚ VASUTAK

TARTALOMJEGYZÉK

- A. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK
- B. A HAGYOMÁNYOS VASÚTI RENDSZER STRUKTURÁLIS ALRENDSZERE
 - 1. INFRASTRUKTÚRA
 - 1.1. VASÚTI PÁLYÁK
 - 1.2. VASÚTI HIDAK
 - 1.3. A VASÚT KERESZTEZÉSE ÉS MEGKÖZELÍTÉSE

- 1.4. VASÚTI RAKODÓ-, JÁRMŰMOZGATÓ-, MÉRLEGLÉLŐ- ÉS EGYÉB KISZOLGÁLÓ BERENDEZÉSEK, ÉPÍTMÉNYEK
 2. ENERGIAELLÁTÁS
 - 2.1. VASÚTI VILLAMOS FELSŐVEZETÉK
 - 2.2. TÉRVILÁGÍTÁS
 3. ELLENŐRZŐ-, IRÁNYÍTÓ-, JELZŐ- ÉS BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSEK
 - 3.1. VASÚTI JELZŐ- ÉS BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSEK
 - 3.2. VASÚTI TÁVKÖZLŐ BERENDEZÉSEK
 - 3.3. VASÚTI INFORMATIKA
 4. FORGALMI SZOLGÁLAT ÉS ÜZEMVITEL-IRÁNYÍTÁS
 - 4.1. FORGALMI SZOLGÁLAT
 - 4.2. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK
 5. VASÚTI JÁRMŰVEK
- C. AZ EGYSZERŰSÍTETT PÁLYAKORSZERŰSÍTÉSEK MŰSZAKI SZABÁLYOZÁSA ÉS AZ EGYSZERŰSÍTETT FORGALMI SZOLGÁLAT (MEL-LÉKVONALI ÜZEMELTETÉS) BEVEZETÉSÉNEK ELŐIRÁSAI

FÜGGELÉK: FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

A. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Ez a fejezet az Országos Vasúti Szabályzat tartalmi meghatározását, valamint az országos közforgalmú vasutak, az azokból kiágazó iparvágányok és a saját használatú vasutak, azok vasúti építményei, berendezései, járművei létesítésével, korszerűsítésével, üzemeltetésével, megszüntetésével kapcsolatos eljárások általános előírásait tartalmazza.

1. Az Országos Vasúti Szabályzat I. kötete (a továbbiakban: OVSZ I.)

— meghatározza a vasúti építmények, berendezések (a továbbiakban együtt: vasúti építmények) és járművek tervezése, létesítése, gyártása, korszerűsítése (átalakítása), illetve beszerzése, megszüntetése (elbontása), valamint használata során betartandó műszaki és üzemeltetési követelményeket;

— a közlekedésnek azt a nyomvonalas ágazatát tekinti vasútnak, melynek alaptervekenysége a személyszállítás és áru fuvarozás, illetve szállítás, amelyet kötött pályán — adhéziós sín-kerék rendszerben — történő járműmozgatással és vállalati-szakmai utasításokkal szabályozott szervezeti formában végez;

— az előbbi meghatározásoknak megfelelően az általános „vasút” megnevezés helyett üzemi tevékenységre utalásnál a „vasút üzemeltetője”, tárgyi vonatkozásban a „vasúti építmény”, szervezetre történő utalás esetében a „vas-

úti építmény és jármű engedélyese”, „vasút vállalat” kifejezéseket használja;

— alapul szolgál a vasutakra vonatkozó egyéb műszaki előírások (szakmai szabályzatok, szabványok, vállalati üzemeltetői utasítások, feltétlfüzetek) kidolgozásához.

Az itt nem szabályozott kérdésekben a vasúti hatóság állásfoglalásai a mértékadóak.

2. Vasúti építmények, eszközök és járművek tervezése

A vasúti építmények és járművek terveit csak arra jogosult tervező készítheti.

A tervdokumentációk alaki és tartalmi követelményeit rendeletben, ennek hiányában hatósági tájékoztatóban kell előírni.

A vasúti építményeket és járműveket az OVSZ I. és a vonatkozó műszaki előírások, illetve az előző bekezdésben említett hatósági tájékoztató, különleges esetekben, a hatóság által meghatározott feltételek szerint kell megtervezni. A tervezés során a vasúti építményekre vonatkozó műszaki, üzemeltetési követelményeket, és a helyi település- és közlekedésfejlesztési elképzeléseit szem előtt kell tartani.

Az országos közforgalmú vasutaknak a törzshálózati és fővonalakra vonatkozó távlati fejlesztési tervvel kell rendelkezniük. Bármely vasúti — vagy a vasutat megközelítő — létesítmény tervezése során az abban foglaltakat figyelembe kell venni.

A vasúti közlekedés összetett jellegére tekintettel a műszaki terveket az előző pontban szereplő előírásokon túlmenően teljes körűen kell elkészíteni. (Pálya — híd — biztosítóberendezés és távközlés — villamos felsővezeték — épületek — peronok — térvilágítás — rakodó berendezések stb. együttes tervezetési kötelezettsége, függetlenül attól, hogy melyik építmény építése, korszerűsítése, átalakítása időszerű.)

Az OVSZ I. hatálya alá tartozó vasúti építmények, berendezések építéséhez, gyártásához csak olyan építési termékek használhatók fel, amelyek a transz-európai vasúthálózat szempontjából e rendelet, egyébként pedig a külön jogszabály¹ előírásainak megfelelnek.

3. Vasúti építmények és járművek engedélyezése és létesítése

Vasút létesítéséhez szükséges területről a vasútról szóló 1993. évi XCV. törvényben (a továbbiakban: vasútról szóló törvény), az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 1/5. számú, „A vasúthálózat fő elemei” című mellékletében, valamint a terület- és településrendezési tervekben, helyi építési szabályzatokban foglaltak alapján, azokkal összhangban kell gondoskodni.

¹ Az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól szóló 3/2003. (I. 25.) BM—GKM—KvVM együttes rendelet.

Vasúti építmény létesítéséhez, átalakításához, használatbavételéhez, megszüntetéséhez (bontásához), vasúti jármű gyártásához, üzembe helyezéséhez a vasútról szóló törvényben szabályozott hatósági engedély szükséges.

A hatósági engedély megszerzését a külön jogszabályban előírt hatóságnál, a vasúti építményt létesíteni, használatba venni, megszüntetni (bontani), a járműveket üzembe helyezni szándékozónak (továbbiakban: engedélyt kérő) kell kezdeményeznie a jogszabályokban rögzített követelmények teljesítésével, elsősorban az előírásokat kielégítő tervdokumentáció, az érintett természetes és jogi személyek jegyzéke, a szakhatósági és közmű- hozzájárulások stb. bizonylatának egyidejű, mellékelt benyújtásával. A hatósági (engedélyezési) eljárást az engedélyt kérő köteles elősegíteni, a kellő időben történő és megfelelő szintű szakmai előkészítéssel, adatszolgáltatással és bizonylatátadással.

Az engedélyezési eljárás során az engedélyező hatóság köteles vizsgálni azt, hogy az engedélykérelem kielégíti-e a jogszabályokban foglalt követelményeket, és kizáró ok hiányában köteles a határozatot kiadni.

A vasúti hatósági döntéseket határozatként kell kiadni az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltak figyelembevételével. A határozatban elő kell írni mindazokat a jogokat és kötelezettségeket, amelyek a vasúti építmények és járművek engedélyeseit megilletik és terhelik.

Az építési tevékenység csak a vasúti hatóság által kiadott jogerős határozat alapján kezdhető meg. Az építés során a kivitelezési jogosultságra vonatkozó jogszabályokat be kell tartani.

A vasúti pálya mentén a vasútüzem biztonságát veszélyeztető világító készüléket (fényreklám, fényszóró stb.) elhelyezni nem szabad. Arra nézve, hogy a világító készülék a vasútüzem biztonságát veszélyezteti-e, a vasút üzemben tartójának állásfoglalása irányadó.

4. Vasúti építmények és járművek használatbavétele, üzembe helyezése

A vasúti építményekre vonatkozó hatósági használatbavételi engedély és a járművekre vonatkozó üzembe helyezési engedély csak használatra alkalmas építményre és járműre kérhető a jogszabályokban és a létesítési engedélyekben foglaltak szerint.

A hatósági használatbavételi eljárást — járművek esetében üzembe helyezést — a használati, üzemi-, műszaki alkalmasság és biztonság elbírálása szempontjából szükséges bizonylatok figyelembevételével, és próbák alapján kell lebonyolítani, szem előtt tartva a létesítési engedélyben foglalt előírások, feltételek teljesítését.

Az engedélyesnek a vasúti építmény üzembe helyezését a hatósági használatbavételi engedély alapján kell elvégeznie.

A vasút üzemeltetőjének gondoskodnia kell a vasúti építményeknek a közlekedésbiztonságot kielégítő állapotról és az építmények nyilvántartásáról is. Az üzemeltető-

nek mindenkor lehetővé kell tennie a vasúti építmények hatósági ellenőrzését.

5. Vasutak üzemeltetése, fenntartása. Műszaki felügyeleti tevékenység

Vasúti építményt és járművet üzemeltetni csak hatósági engedély alapján szabad.

5.1. A vasúti építmények, járművek használata során az engedélyesnek a következőkről kell gondoskodnia:

— a vasúti építményüzemeltetéséhez szükséges személyi feltételek teljesítéséről;

— a vasúti járművek vezetésére, kezelésére kiképzett és hatósági vizsgát tett, megfelelő létszámú kiszolgáló személyzetről, valamint egyéb szakszemélyzetről;

— az üzemi rend kialakításáról és zavartalan működéséről;

— az élet-, vagyoni- és üzembiztonság feltételeinek teljesítéséről és folyamatos fenntartásáról;

— a vasúti építmények és járművek karbantartásáról, üzembiztos állapotban tartásáról, műszaki felügyeletéről és az ezeket tanúsító adatok rögzítéséről;

— a közegészségügyi, tűz- és környezetvédelmi, valamint munkabiztonsági követelmények folyamatos teljesítéséről.

5.2. A műszaki felügyelet adatszolgáltatása terjedjen ki:

— a vasúti építmények, járművek műszaki és üzemi állapotára,

— az ezeket érintő természeti és környezeti hatásokra,

— a vasútüzemet és a vasúti építményeket érintő külső tevékenységekre,

— a szükséges karbantartási és felújítási munkára.

5.3. A karbantartási, vizsgálati és felügyeleti rendszert és szervezetet az engedélyes köteles kidolgozni vagy kidolgoztatni, illetve kialakítani jelen szabályzat előírásait alapul véve.

A felügyeleti rendszer vizsgálati időszakainak meghatározásánál a vasúti építmények, járművek korát, az alkatrészek elhasználódási fokát, az üzemi igénybevételt, valamint az üzemeltetés körülményeit is figyelembe kell venni. A felügyeleti munkák végrehajtásáról nyilvántartást kell vezetni, melyben a megállapításokat követő intézkedéseket is elő kell jegyezni.

5.4. A vasutak üzemeltetői kötelesek a végleges jellegű vasúti építményekről a mindenkor fennálló, tényleges állapotot feltüntető tervdokumentációk — ún. állapottervek — elkészítéséről és azok folyamatos helyesbítéséről gondoskodni.

A tervdokumentációk tartalmának valóságát a kivitelezést végző és a terv helyesbítését (készítését) végző tervező záradékával kell valamennyi tervpéldányon igazolni.

5.5. Az előzőekben meghatározott feladatokat a közforgalmú vasutak területén a vasúti szervezet útján, egyéb vasutaknál az engedélyes által alkalmazott és hatóság által

elfogadott felelős vasútüzem-vezető irányításával kell el látni.

6. Az engedélyezési és az üzemeltetés ellenőrzési eljárások rendjét az illetékes miniszter szabályozza.

Az OVSZ I. hatálya alá tartozó valamennyi tevékenység során be kell tartani a vonatkozó környezet- és természetvédelmi jogszabályokat.

7. A vasúti szakszemélyzet képzése és továbbképzése a vasútvállalat, illetve a vasútvállalat feladata és felelőssége. A képzés, továbbképzés rendjét a vasútvállalat utasításban szabályozza, amelyet a Közlekedési Főfelügyelettel (a továbbiakban: KFF) jóvá kell hagyatni.

Az előírt vasúti szakképzettséggel nem rendelkező dolgozók a szükséges — elméleti és gyakorlati — szakismerteket a szolgálati helyeken (munkahelyeken), vagy tanfolyamokon történő kiképzés során a vállalati utasításban meghatározott időn belül kötelesek elsajátítani.

A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakörökben dolgozókat a vasútvállalat által kijelölt központi oktatási intézményekben kell vizsgáztatni. Ezen munkakörökben foglalkoztatottak kiképzését a kijelölt oktatási intézményekben az érvényes képzési program szerint kell végezni. A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakörök megnevezését a II. függelék tartalmazza.

A munkavállalók képzését, rendszeres szakmai oktatását vállalati utasításban kell szabályozni.

A vasútvállalat köteles ellátni munkavállalóit a szolgálatuk végzéséhez szükséges szakmai utasításokkal.

8. A vasút üzemeltetője köteles a vasúti közlekedés biztonságára vonatkozó, illetve azt érintő, általa készített, vezetője által elfogadott belső szabályzatot (utasítást) a vasúti hatósággal jóváhagyatni.

9. Vegyes rendelkezések

9.1. Az OVSZ I. kötet módosítására a gazdasági és közlekedési miniszter jogosult.

9.2. Az OVSZ I. hatálya alá tartozó vasutat, építményeket, berendezéseket és járműveket úgy kell kialakítani és üzemeltetni, hogy azok a biztonság követelményeit mindenkor kielégítsék. Ezen követelmények akkor tekinthetők teljesítettnek, ha a vasúti építmények, berendezések és járművek, továbbá az üzemeltetés a jelen szabályzat előírásainak vagy — ha ilyen előírás a szabályzatban nincs — a technika elismert szabályainak megfelelnek.

A technika elismert szabályait tartalmazzák az érvényes szakmai szabályzatok, szabványok, továbbá a hatóság által jóváhagyott előírások és feltétfüzetek. Ezeket kell alkalmazni a mindenkori előírásoknak és módosításoknak megfelelően.

Az OVSZ I. előírásaitól és az előzőekben meghatározott előírásoktól eltérni — a vasúti hatóság előzetes eseti engedélye alapján — csak akkor lehet, ha az a biztonságot

nem érinti, vagy a biztonsági követelmények más módon kielégíthetők. Ezt biztonsági elemzéssel kell igazolni.

9.3. A meglévő vasúti építmények, berendezések és járművek továbbra is a korábbi hatósági engedélyekben foglalt feltételek szerint üzemeltethetők, de átépítésük vagy átalakításuk esetén az OVSZ I. előírásait be kell tartani.

10. Általános követelmények

10.1. Biztonság

A biztonság szempontjából kritikus alkatrészek és különösen a vasúti járművek mozgásában részt vevő alkatrészek tervezése, építése vagy összeszerelése, karbantartása és felügyelete olyan legyen, hogy a hálózatra vonatkozóan előírt céloknak megfelelően — ideértve a korlátozott üzemmódot is — garantálja a biztonságot.

A kerék/sín érintkezésre vonatkozó paramétereknek meg kell felelniük a szükséges futásbiztonsági követelményeknek, amelyek szavatolják a legnagyobb engedélyezett sebesség melletti biztonságos közlekedést.

A felhasznált alkatrészeknek használati időtartamuk alatt bírniuk kell a számukra meghatározott rendes vagy kivételes terheléseket. Az esetleges véletlen meghibásodások hatásait a biztonságra a megfelelő eszközökkel a lehető legkisebbre kell csökkenteni.

A helyhez kötött létesítmények valamint a gördülő állomány tervezése és a felhasznált anyagok kiválasztásakor arra kell törekedni, hogy tűz esetén a tűz és füst keletkezése, terjedése és hatása a lehető legnagyobb mértékben korlátozható legyen.

A felhasználók általi kezelésre szánt eszközöket úgy kell megtervezni, hogy azok abban az esetben se veszélyeztessék az eszköz biztonságos működését vagy a felhasználók egészségét és biztonságát, ha előre láthatóan olyan módon használják őket, amely nem felel meg a kiadott használati utasításnak.

10.2. Megbízhatóság és rendelkezésre állás

A vasúti járművek mozgásában részt vevő rögzített és mozgó alkatrészek felügyeletét és karbantartását úgy kell megszervezni, elvégezni és mennyiségileg meghatározni, hogy üzemeltetésük a rendeltetés szerinti feltételek mellett folytatódhasson.

10.3. Egészségvédelem

Tilos a vasúti járműveken és a vasúti infrastruktúrában olyan anyagokat felhasználni, amelyek felhasználásuk módjuknál fogva veszélyeztethetik azoknak a személyeknek az életét, testi épségét, egészségét, akik hozzájuk férhetnek.

Ezeket az anyagokat olyan módon kell kiválasztani, felhasználni és alkalmazni, amely korlátozza a káros és veszélyes gőzök és gázok kibocsátását, különösen tűz esetén.

10.4. Környezetvédelem

A vasúti rendszer létrehozásának és üzemeltetésének környezeti hatását a rendszer tervezési szakaszában a kü-

lön jogszabályokban² foglaltakkal összhangban kell felmérni és figyelembe venni.

A vonatokon és az infrastruktúrában használt anyagoknak meg kell akadályozniuk a környezetre káros és veszélyes gőzök és gázok kibocsátását, különösen tűz esetén.

A gördülő állományt és az energiaellátási rendszereket úgy kell tervezni és gyártani, hogy elektromágnesesség szempontjából összeegyeztethetők legyenek azokkal a létesítményekkel, berendezésekkel továbbá köz- és magánhálózatokkal, amelyekkel esetlegesen interferálnának.

A vasúti rendszer működésénél be kell tartani a zajártalomra vonatkozó hatályos előírásokat.

A vasúti rendszer üzemeltetése nem okozhat megengedhetetlen mértékű talajrezgést az infrastruktúrához közel elhelyezkedő, átlagos karbantartási állapotban levő létesítményeknél és területeken.

10.5. Műszaki összeegyeztethetőség

Az infrastruktúra és a helyhez kötött létesítmények műszaki jellemzőinek összhangban kell lenniük egymással, és a vasúti rendszer jellemzőivel.

Amennyiben a hálózat bizonyos szakaszain ez a követelmény csak nehezen valósítható meg, úgy lehetőség van átmeneti, a jövőbeni megfelelést lehetővé tevő megoldások bevezetésére.

B. A HAGYOMÁNYOS VASÚTI RENDSZER STRUKTÚRÁLIS ALRENDSZERE

1. INFRASTRUKTÚRA

A fejezet a vasúti pályák és műtárgyak tervezésére, építésére, fenntartására, felügyeletére vonatkozó alapvető előírásokat, továbbá azok főbb műszaki jellemzőinek a járművek futásbiztonsága és az elvárható utazási komfort érdekében betartandó értékhatárait és azok meghatározási módját tartalmazza.

1.1. Vasúti pályák

1.1.1. Nyomtávolság

Új vasúti pálya

— normál nyomtáv esetén	1435 mm,
— keskeny nyomtáv esetén	760 mm,
— széles nyomtáv esetén	1520 mm

névleges nyomtávval tervezhető.

A nyomtávolság névleges mérete a sínfejek érintősfkja alatt, 20 kg/m feletti tömegű Vignol síneknél 14 mm-rel, ez alatti tömegű Vignol síneknél 10 mm-rel, vályús (Phönix és tömb) síneknél 9 mm-rel mérve értendő.

A névleges nyomtávértéktől való eltérést a futásbiztonság alapján kell meghatározni.

1.1.2. Sebesség

Vasutak nyíltvonalait és állomási átmenő fővágányait legalább az alábbi fejlesztési sebességeknek megfelelően kell tervezni:

— a nemzetközi törzshálózat-hoz tartozó vonalakon (A)	$v = 120\text{—}160$ km/h
— az országos törzshálózat-hoz tartozó vonalakon (B)	$v = 80\text{—}120$ km/h
— egyéb vonalakon (C)	$v = 60\text{—}80$ km/h

A nemzetközi és az országos törzshálózatba tartozó vonalak felsorolását külön jogszabály tartalmazza.

Az egyes vonalakra (vonalszakaszokra) az üzemeltetés során alkalmazható sebességet mindenkor a pálya tényleges állapota alapján kell meghatározni.

A $v = 120$ km/h-nál nagyobb sebességre kiépített vonalakon közlekedő vonatok legkisebb sebessége $v_{\min} = v/2$, de legalább $v = 80$ km/h.

Deltavágányokon az alacsonyabb sebességű csatlakozó vonalnak megfelelően,

de legalább	40 km/h
Saját használatú vasutakon, iparvágányokon	40 km/h
Keskeny nyomtávú	
— személyforgalmú vonalon	60 km/h
— teherforgalmú vonalon	40 km/h

A vasutak állomási nem átmenő vágányait legalább az alábbiakban felsorolt sebességeknek megfelelően kell tervezni:

— normál- és széles nyomtávú vonalakon, állomási megelőző vágányokban nagyobb sebességű megelőzés igényénél legalább	80 km/h
— egyéb megelőző vonatfogadó és mellékvágányokban	40 km/h
— keskeny nyomtávú vasúton	40 km/h

A fenti értékek betartása új vasútvonalak és fejlesztés jellegű átépítések tervezésénél kötelező.

1.1.3. Tengelyterhelés

A pályákat az alább felsorolt statikus tengelyterhelésre (tengelyteher) kell tervezni:

— normál nyomtávú vonalakon	225 kN
— széles nyomtávú vonalakon	250 kN
— keskeny nyomtávú vonalakon	125 kN

1.1.4. Űrszelvény

Tervezésnél a helyigény tekintetében az űrszelvényre vonatkozó műszaki előírásokat kell betartani.

Vegyes forgalom esetén a legnagyobb űrszelvény-igény alapul vétele szükséges.

Normál nyomtávú országos közforgalmú vasútnál, új építésekénél és fejlesztéseknél a nem villamosított vonalakon is a villamos űrszelvényt kell biztosítani.

1.1.5. Vágánytengely-távolság

A vágánytengely-távolságot az űrszelvényre vonatkozó műszaki előírások szerint kell megtervezni.

² A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a környezeti hatásvizsgálatról szóló 20/2001. (II. 14.) Korm. rendelet, a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet.

Egy vonalon, de legalább egy-egy vonalszakaszon egységes vonali tengelytávolság tervezésére kell törekedni, értelemszerűen kezelve a beépítettségre és a hidakra vonatkozó kötöttségeket.

Normál- és széles nyomtávú országos közforgalmú vasút vágánytengely-távolsága a következő:

— nyíltvonalon	min. 4,00 m.
— állomásokon:	
új tervezésnél	min. 5,00 m,
átalakításnál	min. 4,75 m,

Keskeny nyomtávolságú vasutak vágánytengely-távolsága:

— nyíltvonalon	min. 3,20 m,
normál és keskeny nyomtávolságú vágányok között	min. 3,80 m,
— állomáson:	
személyforgalom esetén	min. 4,00 m,
csak teherforgalom esetén	min. 3,60 m,

Egyéb és speciális célokat szolgáló vágányok esetében a tengelytávolságot az ott közlekedő járművek szerkezeti kialakítása, az alkalmazott technológia, valamint a balesetvédelmi szempontok alapján kell meghatározni.

1.1.6. Vízszintes vonalvezetés

Az országos közforgalmú, normál- és széles nyomtávú vasúti pályák vízszintes vonalvezetését a fejlesztési sebesség alapulvételével általában úgy kell tervezni, hogy a pozitív szabad oldalgyorsulás értéke $0,65 \text{ m/s}^2$ -nél, az oldalgyorsulás időbeli változása $0,4 \text{ m/s}^3$ -nál, a meglévő rendszerű (geometriájú) kitérőkben $0,8 \text{ m/s}^3$ -nál nagyobb ne legyen. A negatív szabad oldalgyorsulás megengedett legnagyobb értéke: $1,0 \text{ m/s}^2$

Ettől eltérően:

— új vasútvonal létesítésénél $v_f > 160 \text{ km/h}$ esetén nyílt vonalon és állomási átmenő vágányokban olyan átmeneti íves íveket kell tervezni, amelyekben túlemlés nem szükséges, vagy annak értéke $0,52 \text{ m/s}^2$ szabad oldalgyorsulás mellett nem több 60 mm -nél;

— meglévő vonalakon és kötöttségek esetén kivételesen $0,85 \text{ m/s}^2$ szabad oldalgyorsulás, $0,65 \text{ m/s}^3$ oldalgyorsulás-változás is tervezhető, de csak részletes műszaki és gazdaságossági indokolás mellett.

Az egyenes és körív között átmeneti ív szükséges:

— ha az oldalgyorsulás-változás értékét csökkenteni kell,

— ha a körívben túlemlés van.

Az átmeneti ív hullámos görbületváltozása (pl. koszinusz) vagy lineáris görbületváltozása (pl. klotoid) lehet. Új vasútvonal létesítésénél $v = 120 \text{ km/h}$ -nál nagyobb sebesség esetén csak hullámos görbületváltozása átmeneti ív tervezhető. Meglévő vasútvonal átépítésénél $v = 160 \text{ km/h}$ sebességig a lineáris görbületváltozása átmeneti ív is alkalmazható, de $v = 120 \text{ km/h}$ -nál nagyobb sebesség esetén az ezzel való tervezés indokoltságát részletes műszaki és gazdaságossági számításokkal kell igazolni.

Az állomási vágányokban — átmenő vágányok kivételével — a legkisebb ívsugarát:

— vonatfogadó vágányokban 200 m,

— egyéb állomási vágányokon (legfeljebb 30 m hossz)on	150 m,
— rendező pályaudvarokon	180 m,
— iparvágányok vontató- és összekötő vágányaiban	200 m,
— egyéb vágányokban	150 m.

A vonalvezetésre vonatkozó további előírásokat — az ívek, ellenívek közötti egyenesek és az átmeneti íves ívekben a tiszta ív szükséges hosszát, az átmeneti ív nélkül csatlakoztatható ellenívek sugarát stb. — a sebességre, a közlekedő járművek futásbiztonságára és a megfelelő utazási komfortra figyelemmel kell meghatározni.

Keskeny nyomtávú vasúton a legkisebb tervezhető ívsugarát

— nyílt vonalon	60 m,
— állomáson	60 m.

1.1.7. Magassági vonalvezetés

Törekedni kell arra, hogy egy-egy vonal egységes terhelési osztályba tartozzon. Nem teljes hosszban történő vonalátépítésnél a mértékadó emelkedő a meglévőnél nagyobb nem lehet.

Országos közforgalmú normál és széles nyomtávú vasutak eltérő esésű szakaszai töréspontjainak legkisebb távolsága nyíltvonalon és állomási átmenő vágányban legalább a vonathossznak feleljen meg, de

— homorú töréseknél	300 m-nél,
— domború töréseknél	200 m-nél

rövidebb nem lehet.

Egyéb vágányok esetén a töréspontok kivételesen 50 m -ig csökkenthetők.

Lejtők csatlakoztatásánál

— a felülről homorú csatlakozási pontnál a mértékadó emelkedő felénél,

— felülről domború csatlakozásoknál a mértékadó emelkedőnél nagyobb értékű lejtőtörés-különbség nem lehet, kivéve, ha a lejtőtörések különbsége $2,5 \text{ ‰}$ vagy ennél kisebb.

A lejtőtörés, és ennek lekerekítő íve nem eshet:

— nyíltvonalon és állomási átmenő fővágányban átmeneti ívbe, kitérőre,

— vasúti átjáróra (homorú ív esetén).

Állomási egyéb vágányban a lejtőtörés kitérő közbenső részére (váltó és keresztezés közötti rész) eshet, ha

— a domború lekerekítő ív legalább 5000 m,

— a homorú lekerekítő ív legalább 600 m sugarú.

Állomásokon — kivéve azokat a vágányokat, ahol a nehézségi erő tolatás céljára felhasználják — $1,5 \text{ ‰}$ -nél nagyobb esést tervezni új építésnél nem szabad. Átalakításnál — a helyi körülményeket és gazdaságossági szempontokat figyelembe véve — előzetes hatósági engedéllyel — legfeljebb $2,5 \text{ ‰}$ tervezhető.

A töréspontoknál alkalmazandó függőleges lekerekítő ív sugarát:

$v = 100 \text{ km/h}$ sebességig bezárólag az $R > 0,4 v_f^2$,

$v = 100$ km/h sebesség felett az $R > 0,004 v_f^3$ képlettel kell számolni ($v_f =$ fejlesztési sebesség).

A lekerekítő ívsugar nyíltvonalon és állomási átmenő vágányban $R = 1500$ m-nél, egyéb vágányban $R = 600$ m-nél kisebb nem lehet.

Sík vidéken a 3%-nál nagyobb mértékadó emelkedő tervezését kerülni kell.

A vízelvezetés érdekében hosszú bevágást és alagutat lejtőbe kell tervezni.

1.1.8. Túlemelés

A túlemelést a kiépítési sebesség alapján kell megtervezni 20—153 mm értékben, úgy, hogy a vonalvezetéshez alkalmazkodva az oldalgyorsulás és annak változása legfeljebb az 1.1.6. pontban megszabott értékű legyen.

Kosárívben általában egységes túlemelést kell alkalmazni. Amennyiben ez nem oldható meg, akkor az ívek közé átmeneti ívet kell tervezni.

Kitérőben 80 mm, peron mellett 100 mm lehet a túlemelés legnagyobb értéke.

A túlemelési átmenet az átmeneti ívvel azonos hosszúságú legyen. Megengedhető hajlása (1:n) lehetőleg 1:10 v_f , de legalább 1:7 v_f legyen.

Hullámos túlemelési átmenet esetén a legmeredekebb hajlás 1:5 v_f lehet.

Meglévő vonalon és kötöttségek esetén lineáris kifuttatásnál az 1:6 v_f hajlás még megengedhető, de 1:400-nál meredekebb nem lehet.

Keskeny nyomtávú vasutakon a túlemelés legnagyobb értéke 85 mm.

1.1.9. Alépítmény

Vasúti alépítményként használandó földművek tervezését méretek, teherbírás és vízelvezetés szempontjából talajmechanikai vizsgálat alapján kell elvégezni.

A tervezésnél a fejlesztési igényeket is figyelembe kell venni.

Teherbírás szempontjából az alépítmény teherviselő szerkezeti részein legalább az 1.1.3. pontban meghatározott statikus tengelyterhelést, a fejlesztési sebességnek megfelelő dinamikus többletet és a vasúti hidaknál figyelembe vett legkedvezőtlenebb tengelyeloszlást kell a számításoknál használni.

Vízelvezetés szempontjából olyan megoldást kell tervezni, amelynél tartósan megoldott, hogy vízártalom miatt a vasúti alépítmény teherbírása nem csökken.

A földmű anyagától és a talajvíz helyzetétől függően gondoskodni kell az esetleg szükséges védőrétegről, külön víztelenítésről és a rézszű állékonyságáról. Szemcsés anyagú védőréteg vastagsága legalább 0,15 m legyen.

A földművek egyes rétegeiben a felépítményi szerkezet jellegétől és a talajmechanikai jellemzőktől függően, a vonatkozó előírásokban rögzített tömörséget kell biztosítani.

Védőművekkel kell megvédeni a vasúti pályát

- görgetegveszélyes pályarészeken,
- hófúvásnak kitett pályarészeken,

- vízmosás veszélye esetén,
- suvadásos helyeken.

A görgetegvédelemnél megfelelő tárolóteret, és innen az összegyűlő anyag gépi elszállításának lehetőségét is meg kell tervezni.

A hófúvásos pályarészekon lehetőség szerint állandó hővédművek kialakítása szükséges.

Vízfolyások közelében a külön árvédelmi gáttal nem védett pálya földmű-koronájának magassága az 1% valószínűséggel előforduló 100 éves gyakoriságú árvíz szintje felett legalább 1,0 m-rel magasabban legyen. A földmű koronája magasságának meghatározásánál figyelembe kell venni a külön jogszabályban³ foglaltakat is.

Az országos közforgalmú vasúti alagút szelvénye a villamos üzemnek, továbbá a szellőzési és mentési követelményeknek megfelelően alakítandó ki.

Az alagút falazatát — esetleges fenékburkolatát — a szivárgó vizektől meg kell védeni.

Az alagútban dolgozók védelmére $v = 120$ km/h sebességig 30 m-enként, ennél nagyobb sebességnél 25 m-enként félreálló helyet kell biztosítani, és azt fehér mázolóssal kell ellátni. A vasúti jármű által vezérelt, veszélyt jelző hangot és fényt adó berendezést is ki kell építeni.

A 100 m-nél hosszabb alagút építésénél legalább 1,20 m szélességű menekülő járdát kell létesíteni.

Vasúti pálya földművét (alépítményét) kábelek, vezetékek, építmények utólagos elhelyezéséhez az állékonyság igazolása és a vasút üzemeltetőjének engedélye szükséges. A munka végeztével, teherbírás szempontjából, az eredeti állapotot kell helyreállítani.

1.1.10. Felépítmény

A felépítmény szerkezete a fejlesztési sebességre való szükség szerinti átalakításra alkalmas legyen, vagy ezt gátló megoldást ne tartalmazzon. A felépítmény tervezésénél az üzemi igénybevétel és a tengelyterhelés szempontjait a vonatkozó műszaki előírások alapján kell figyelembe venni.

Hézag nélküli felépítményt kell tervezni $v = 80$ km/h feletti kiépítési sebességű vonalakon, külön előírások kidolgozásával.

Új felépítményi rendszer csak a főbb szerkezeti elemek teljes körű (aljak, kitérők, sínleerősítés, dilatációs szerkezetek) kidolgozottsága és elfogadása esetén vezethető be, figyelembe véve az A.2. pont előírásait is.

1.1.10.1. Sínek

Hasnyomó pályában a maximális sínhosszat a dilatáció és a hevederkötés szerkezeti kialakítása függvényében kell meghatározni.

Alárendelt állomási és iparvágánynál az új építést, a felújítást, a kisforgalmú vonalak egyszerűsített korszerűsítését legalább 18,0 m-es sínhosszakkal kell tervezni.

³ A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 15/1997. (X. 19.) KHVM rendelet.

A sínek hosszúságát kitérőknel, vágánykapcsolatoknál és szigetelt síneknél az egyes típusok szerkezeti követelményei alapján, de mindig a vonatkozó műszaki előírásoknak megfelelően kell tervezni.

A felépítményt folyó vágányban 1:20 vagy 1:40 síndőléssel kell tervezni. A síndőlés nélküli szerkezetekhez való csatlakozást a kifuttatás előírásai szerint kell megoldani.

Országos közforgalmú normál- és széles nyomtávú új vasutak építésénél a sínek az

- a nemzetközi törzshálózat-hoz tartozó vonalakon UIC 60,
- az országos törzshálózat-hoz tartozó vonalakon UIC 54 és 48
- egyéb vonalakon 48

rendszerűek legyenek.

Közforgalmú keskeny nyomtávú új vasutak építése legalább 34,5 kg/m, egyéb keskeny nyomtávú vasút legalább 14,0 kg/m tömegű sínekkel történjék.

A beépítendő sínek minőségét és a kapcsolószereket a várható igénybevétel alapján kell megválasztani.

A sínvándorlás megakadályozásáról gondoskodni kell.

1.1.10.2. Aljak

A sínek alátámasztására aljként talpfa, vasbeton vagy vas keresztalj, hosszalj vagy vasbeton lemez tervezhető. Az aljak kiválasztásánál a biztosítóberendezés szigetelési követelményeit is figyelembe kell venni.

A felépítményi rendszertől függetlenül a legnagyobb sín-alátámasztási távolság 770 mm, a legkisebbet pedig a szerkezeti kialakítástól és a fenntartási követelménytől függően kell meghatározni. Ezen belül a szükséges alátámasztási távolság meghatározása a vágány igénybevétele (sebesség, tengelyterhelés) és kiképzése (íves, hevederes, hézag nélküli) alapján történjen.

1.1.10.3. Ágyazat

A vasutak hálózat jellegű nyíltvonali-, valamint állomási vágányait és az ezekhez csatlakozó iparvágányokat külön indok hiányában, ágyazatos felépítménnyel kell tervezni. Az ágyazat anyaga nyíltvonalon, állomási átmenő és megelőző fővágányokban és az összes kitérőben zúzottkő legyen. Egyéb hálózati részeken szigetelés nélküli vágányokban homokos kavics ágyazat is alkalmazható.

Az ágyazat vastagságát, keresztirányú méreteit, az anyagminőséget és annak szemnagyságát a vonatkozó műszaki előírások alapján kell megtervezni.

Különleges feladatra tervezett vasutaknál (vágányoknál) ágyazat nélküli megoldás is tervezhető.

Műszaki indokok alapján egyéb rugalmas ágyazású megoldás is tervezhető.

1.1.10.4. Vezetősín, védősín, terelő sín (terelő elem)

A sín belső oldalán a nyomcsatornának megfelelő távolságban vezetősín alkalmazása szükséges:

- kitérőkben és vágányátszelésben a nem mozgatható keresztzéssel szemben lévő sínek mellett,
- sarukidobó szerkezeteknél a szemben lévő sín mellett,

— olyan kissugarú ívekben, ahol a járművek biztonságos gördülése ezt megköveteli,

— kombinált vágányban.

A nyomcsatorna szélességét és mélységét a vonatkozó előírások szerint kell tervezni.

A vezetősín végén sebességtől függő hosszban terelőszakasz tervezése szükséges.

Védősínt kell tervezni — biztonsági szakasszal — burkolt vágányokban és vasúti átjárókban a nyomcsatorna védelmére, amennyiben a burkolat elemei ezt nem biztosítják. A védősínek a közúti járművek tengelyterhelésére is meg kell felelnie.

Terelő sínt, vagy terelő elemet kell tervezni vágány feletti áthidalások védelmére, ha azok alátámasztó szerkezete a vágánytengelyhez 3,50 m-nél közelebb van, továbbá a vasúti hidakon az 1.2.2.2. pontban foglaltak szerint.

1.1.10.5. Kitérők, vágányátszelések

A kitérők tegyék lehetővé egyenes irányban a csatlakozó pályaszakasz kiépítési sebességét, kitérő irányban pedig az üzemi igények szerint meghatározott sebességet.

A közlekedő jármű kerekeivel való váltóállítást a vasutat engedélyező hatóság előzetes feltételei szerint tervezhető és alkalmazható.

Csúcssín-rögzítő szerkezettel — a többlet rögzítő erő adó belső reteszelésű váltóállító művekkel felszerelt váltó kivételével — minden váltót el kell látni.

A kitérőkbe épített sínek folyóméter tömege a csatlakozó felépítménnyel legalább azonos legyen.

Átszelési és ívesített kitérő csak geometriai kötöttségek esetén tervezhető.

Átszelési kitérő $v = 100$ km/h és a feletti fejlesztési sebesség esetén nem tervezhető. Nyílt vonalba és állomási átmenő vágányba 300 m-nél kisebb sugarú kitérő egyszerű vágánykapcsolásként vagy kiágazásként nem tervezhető, kivéve a mellékvonalakat, ahol a váltóállítást a közlekedő jármű végzi.

Új típusú kitérőt csak érintőköríves rugalmas csúcssínnel szabad tervezni.

Kitérő irányú magasabb sebességi igény esetén vizsgálni kell, hogy járműfutás és utazási komfort szempontjából nem előnyösebb-e átmeneti íves kitérő alkalmazása.

Kitérő ívesítést tervezni csak szabványosított kitérőtípusokból szabad.

Saját használatú vasút és iparvágány kivételével bekövezett kitérő nem tervezhető.

Országos közforgalmú vasút új nyílt vonalát vasúti vágány csak külön szinten keresztelheti. Meglévő és alárendelt vágányokban a vágányátszelés lehetőleg egyenes legyen. Mindkét irányban köríves vágányátszelés tervezését kerülni kell.

Országos közforgalmú vasutak meglévő keresztelésénél a vágányátszelés mindkét irányban csak megszakításos lehet.

Ha meglévő helyi és országos közforgalmú vasút átmenetileg pályaszintben keresztezi egymást, akkor 30—70° hajlásnál a helyi vasút vágánya felfutás, egyéb esetben a

vágányátszelés-megszakításos legyen. $6^{\circ} 20' 25''$ -nél kisebb szögű vágányátszelés nem tervezhető.

Az ívek csatlakozására vonatkozó előírásokat a vágánykapcsolásoknál is be kell tartani.

1.1.11. Állomástervezés

1.1.11.1. Általános előírások

A vágányok mennyiségét, rendeltetését, használható hosszát, és az egyidejű meneteket lehetővé tevő vágánykapcsolások szükségességét, forgalmi-üzemi vizsgálat alapján kell tervezni.

Országos közforgalmú vasutak új állomásainak építése vagy a meglévők korszerűsítése során a tehervonati fogadó-indító vágányok használható hossza a nemzetközi törzshálózathoz tartozó vonalakon 750 m-nél, az országos törzshálózathoz tartozó vonalakon 600 m-nél rövidebbre nem tervezhető.

Egyéb vonalakon a forgalom jellegétől függően (kizárólag személyszállítás, vagy csak árufuvarozás, esetleg vegyes forgalom céljaira is) rövidebb állomási vágányok is tervezhetők. Ezek legkisebb használható hosszát, a ténylegesen közlekedő vonatok hossza alapján kell meghatározni.

Általában csak egyszerű vágánykapcsolások tervezhetők; kettős- vagy íves vágánykapcsolások geometriai köztételek esetén kivételesen alkalmazhatók.

Biztonsági célból a csatlakozó vágányoknál terelő csonkavágányt, vágányzáró sorompót vagy siklasztó sarut, illetve tolatásjelzőt kell elhelyezni, a vonatkozó előírások szerint.

A csonkavágányok végét vágányzáró szerkezettel kell lezárni.

Erősített, fékező hatású (munkaemésztős) ütközőbak szükséges 10,0 m építési hosszal

— személyvonati vonatfogadó vágányok végére (kivéve a kizárólag motorkocsis személyvonatokat fogadó vágányokat),

- nagy gyalogosforgalom védelmére,
- nagy értékű létesítmények védelmére.

Erősített ütközőbak szükséges

— a kizárólag motorkocsis személyvonatokat fogadó vágányok végére,

— az építmények védelmére.

Minden egyéb helyre földprizmát vagy egyszerű ütközőbakot kell tervezni.

Munkaemésztős vagy erősített ütközőbak betonteknőjének végén lévő biztonsági betontömböt — egyéb előírás hiányában — 4000 kN pályairányú erőre kell méretezni.

Vasútüzemi épületek elhelyezését

- a vasúti úrszelvény,
- a fejlesztési igények,
- a környezetvédelem,
- a közlekedésbiztonsághoz szükséges szabdlátás és
- a karbantartás szempontjainak

figyelembevételével kell megtervezni.

Új állomás és megállóhely építésénél vagy a meglévők korszerűsítésénél legalább olyan emelt peron (sínkorona magasság + 0,30 m) tervezése kötelező. Ezek szintbeli

megközelítése csak legfeljebb $v = 120$ km/h sebességre engedélyezett vasútvonalnál megengedett. 120 km/h sebesség felett külön szintű megközelítést kell kiépíteni.

A peronokat a vonathosszak, az utasok száma és sebesség alapján úgy kell méretezni, hogy az elsodrési határok között, és azon kívül, az utasok részére legalább 1,8 m-es sáv álljon rendelkezésre.

A peronokhoz vezető utak, lépcsők, alul- és felüljárók szélességét a várható forgalom alapján kell megállapítani.

Targoncák, kerekesszékek és gyermekkocsik peronra történő akadálymentes feljutását meg kell oldani.

A peron hosszának meghatározásánál csonkavágány esetén a biztonsági hossz és az ütközőbak szükséges hossza is figyelembe veendő.

A peron szélességi méretezésénél az előbbieken túlmenően

- a targoncaforgalmi igényt,
- a peronon elhelyezett létesítmények (alul-, felüljáró lépcső, épület) méreteit is figyelembe kell venni.

Peronban lévő oszlopszerű létesítmény a vágánytengelyt az elsodrési határ + 1,0 m-nél jobban nem közelítheti meg.

A peronok magasságát a közlekedő járművek padlószintje, illetve a fellépést lehetővé tevő lépcső magassága szerint kell megszabni, az úrszelvény-előírások, a tervezett vágánytengely-távolságok, valamint a balesetvédelmi szempontok figyelembevételével.

A peronok burkolata szilárd, pormentes legyen.

Országos közforgalmú vasutakon 7,50 m és ennél nagyobb tengelytávolság esetén a peronmagasság sínkoronaszint felett legalább 0,30 m, ennél kisebb tengelytávolság esetén 0,15 m lehet.

1.1.11.2. Egyéb előírások

Személypályaudvar átmenő- vagy fejpályaudvarként alakítható ki. Ha a fejpályaudvar vágányai nem egyvonalban végződnek, akkor a különböző hosszúságú vágánycsoportok keresztirányú megközelítésére aluljárórendszer létesítésének szükségességét meg kell vizsgálni.

Új személypályaudvarnál a személyvonati szerelvények tisztításának, takarításának, kisebb karbantartásának, előfűtésének, előhűtésének, próbafűtésének, vízfeltöltésének, fékpróbájának műszaki feltételeit meg kell teremteni.

A vágánycsoportok a technológiai sorrendnek feleljenek meg. A kocsik takarítására, karbantartására szolgáló tároló vágányok között targoncák közlekedését lehetővé kell tenni.

A teherpályaudvart úgy kell megtervezni, hogy annak üzeme a csatlakozó vasútállomás forgalmától függetlenül működjék, és a közúti megközelítése — a város — illetve a településrendezési tervvel egyeztetve — legyen megoldva.

A teherpályaudvart kerítéssel kell a környezettől elhatárolni. El kell látni csatornázással, térvilágítással, a rakodógépek működéséhez szükséges energiával, valamint tűzoltóút- és vízhálózatot.

A konténerrakodókat és a konténer-pályaudvarokat az üzemi és fejlesztési tervekben szereplő forgalomnagyságnak és konténertípusoknak megfelelően kell tervezni, nagy

forgalomnál közvetlen vonatindítási lehetőséggel. A közúti csatlakozást a forgalom nagyságának megfelelően kell megoldani.

Kis konténerforgalomnál a konténer-pályaudvar más árukezelési műveletre szolgáló pályaudvar részeként is tervezhető.

A burkolatok méretezése három egymásra helyezett konténer tömegéből számítva történjék.

Új rendezőpályaudvar létesítésénél folytatólagos elrendezésű vágánycsoportokat kell tervezni.

Az irányvágányok elosztókörzete rövid legyen, és a vágányok biztonsági határjelzői a gurítódombtól közel egyenlő távolságokra helyezendők el. Átszelési kitérő és nem szimmetrikus XVIII-as rendszerű kitérő nem tervezhető.

Az irányvágányok hosszát a kocsik mennyisége, illetve a képzendő vonatok hosszúsága alapján kell megtervezni.

A rendezőpályaudvar lejtési és magassági viszonyait — az alkalmazott fékrendszer figyelembevételével — futásdinamikai számítással kell meghatározni. Ezen az alapon el lehet térni az állomástervezési lejtviszonyokra vonatkozó előírásoktól.

Az állomástervezési előírásoktól eltérő ajánlott lejtviszonyok a következők:

- a felhúzó-vágány legnagyobb mértékadó emelkedője 8—10‰,
- a gurítódomb előtt a torlasztó lejtő 15—20‰.

A gurítódomb domború lekerekítő függőleges ívét az alkalmazandó tolató járműnek megfelelően, legalább 300 m sugárral kell tervezni, a homorú lekerekítő ív sugara legalább 400 m legyen.

A gurítódomb lefutó lejtőjét legalább 50‰ eséssel kell kialakítani.

A vontatási telepet, valamint egyes jelentős nagypályaudvarok mellett kiépülő műszaki pályaudvarokat — az állomás fejlesztési tervének megfelelően — úgy kell elhelyezni, hogy a vonatra váró vagy a vonatról a vontatási telephelyre közlekedő mozdonyok az állomás vonatforgalmát ne zavarják és megfelelő kapcsolat legyen az állomási mozdonykörüljáró vágánnyal. Lehetőleg kétirányú be- és kijáratot kell biztosítani.

Az épületeken belül a kocsiszíni időszakos és egyéb vizsgálatokra, műhelyi munkákra kell helyet biztosítani. A tengelytávolságot a technológiai igény szerint kell tervezni.

A járműmosó berendezés vágányai és a villamosított vágányok közötti tengelytáv legalább 9,0 m. Ennek hiányában különleges berendezés szükséges.

A kocsijavító telepet a javításra kisorozott kocsik részére a vontatási telep vagy az üzemi pályaudvar szerves részeként vagy önálló telepként kell tervezni. A javítócsarnokot a fejlesztési igénynek megfelelő kocsiszámra kell tervezni.

A baleseti segélynyújtó szerelvények, hóeltakarító, gyomtalanító és egyéb különleges járművek tárolása és javítása céljára vagy a kijelölt állomások, vagy a vontatási,

illetve járműtelepek hálózatán belül kell szükség szerint vágányokat biztosítani.

A kocsiszínekben a vizsgálóvágányokat vizsgálóknával, vagy tartórendszeren álló vágányokkal, a szükséges energiaforrásokkal, világítással, tetővizsgáló állásokkal és emelő berendezésekkel kell ellátni.

1.1.12. Pályaépítés, pályafenntartás és pályafelügyelet

1.1.12.1. Pályaépítés

Vasútépítés — a külön jogszabályban meghatározott esetek kivételével — csak létesítési engedély, és jóváhagyott építési (kivitelezési) terv alapján valósítható meg. Vasúti pályák létesítési engedélyét az illetékes hatóság az engedélyezési terv alapján adja meg és egyben meghatározza a kiviteli terv tartalmi követelményeit. Az építéshez jóváhagyott kiviteli tervek szükségesek. Az engedélyezési és kiviteli tervek tartalmi követelményeit rendeletben⁴, külön hatósági, illetve vállalati előírásban kell meghatározni.

A vasút létesítéséhez szükséges területről a vasútról szóló törvényben, az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 1/5. számú, „A vasúthálózat fő elemei” című mellékletében, valamint a terület- és településrendezési tervekben, helyi építési szabályzatokban foglaltak alapján, azokkal összhangban kell gondoskodni.

A tervező felel a tervek adatainak helyességéért, a tervezett megoldás szakszerűségéért. A tervező felelősségét nem csökkenti sem a tervek engedélyezése, sem azok jóváhagyása. Felelőssége kiterjed az üzemeltetés során észlelt, a tervezésre visszavezethető hiányosságokra is.

Az építendőnek szabályoznia kell a vonatforgalom alatt történő építkezéseknél:

- a forgalomba helyezés feltételeit,
- a fenntartás és felügyelet ellátásának folyamatos megoldását.

Forgalom alatt történő építés időszakában legalább a fenntartási mérettűréseket kell betartani.

Az üzembiztonság érdekében különös gondot kell fordítani a pálya mentén a föld alatt és felett meglévő távközlési, biztosítóberendezési és energiaátviteli berendezések védelmére.

Az építés megkezdése előtt az érdekelteknek helyszíni bejárást kell tartani, ahol a terepen található kábeljelző kövek, kábelyomvonal-törzskönyv (helyszínrajz), valamint a helyi ismeretek alapján meg kell állapodni a szükséges teendőkből. (Munkaterület átadás-átvétel.)

Lényeges követelmény, hogy a munka során a kábelek védelme megfelelő maradjon és hozzáférhetőségük továbbra is fennálljon.

Az építési munkák kivitelezését csak a kivitelezői jogosultságra vonatkozó jogszabályban rögzített képzettségű felelős műszaki vezetők irányíthatják.

⁴ A vasúti építmények engedélyezéséről és üzemeltetésük ellenőrzéséről szóló 15/1987. (XII. 27.) KM—PM együttes rendelet.

Az építés megkezdése előtt az építető, a vasút üzemeltetője és a kivitelező között a következőket kell írásban rögzíteni:

- az építkezéssel kapcsolatos adatszolgáltatás módját,
- az alappont-hálózat adatait,
- a szelvényezést, ennek állandósítását,
- a vágányokkal kapcsolatos felügyeleti kérdéseket,
- az építési anyagok minőségi követelményeit.

A minőséget a vonatkozó műszaki előírások szerint kell biztosítani, figyelemmel az esetleges külön hatósági előírásokra.

A műszaki ellenőrzés az építető kötelessége, de az üzemeltető az építetőtől függetlenül jogosult az ellenőrzésre. Az építető műszaki ellenőri kötelezettségét beruházó szervezetre, szakintézetre vagy személyre (Mérnökre) átruházhatja. A műszaki ellenőrnek a vonatkozó jogszabályban előírt jogosultsággal kell rendelkeznie. A kivitelezés közbeni ellenőrzésnek az adott munka jellege szerint részben folyamatosan, részben szűrőpróbaszerűen kell történnie, és ki kell terjednie:

- a technológiára,
- az eszközökre (mérő- és építő),
- az építményre.

Az ellenőrzés alkalmával szemrevételezéssel, mérésekkel és anyagvizsgálattal kell gondoskodni a vonatkozó műszaki előírásokban és a tervekben foglaltak betartásáról.

A kivitelezés során az engedélyező hatóság jogosult az építés-felügyeleti tevékenység végzésére.

A kivitelezés befejezése után az elkészült vasúti építmény méreteit ellenőrizni kell. A mérés eredményét a kivitelezési tervvel össze kell hasonlítani és az esetleges eltéréseket — a szabványos építési tűrések figyelembevételével — meg kell szüntetni. Ezután kerülhet sor a forgalomba helyezésre, és hatósági használatbavételi eljárás megkezdésére.

A mérési eredményeket a mérő és szakképzett értékelő személy aláírásával igazolja.

Az elkészült építmény csak a vonatkozó előírások szerint minősíthető.

1.1.12.2. Pályafenntartás, pályafelügyelet

A vasúti pályának, tartozékainak fenntartásáról, karbantartásáról, felügyeletéről és az üzemi jellemzők engedélyezett értékeinek megfelelő forgalombiztos állapotban tartásáról az engedélyes tartozik folyamatosan gondoskodni.

Az engedélyes fenntartási kötelezettsége legkésőbb a használatbavételi engedély hatálybalépésétől, de legkorábban a műszaki átadási jegyzőkönyvben rögzített hiányosságok elismert megszüntetésétől kezdődik.

Az üzembiztonság fenntartásának felelősségét az engedélyes másra át nem háríthatja, de annak teljesítésére más, a fenntartási szaktevékenységre jogosult szervvel vagy személlyel szerződést köthet.

Amennyiben a vasúti építmény vagyongazdálkodójának és a vasútengedélyesnek a személye eltérő, a vagyongazdálkodónak az állagmegóvás biztosítására, az engedélyes tevékenységétől független fenntartási kötelezettsége áll fenn.

A vasúti építmény fenntartását olyan személy irányíthatja, aki a jogszabály szerinti képzettsége és gyakorlata alapján az építmény jellegének megfelelően erre jogosult.

Fenntartást csak az a szervezet (intézmény) végezhet, amely az előzőekben meghatározott szakképesítésű személyeket ebből a célból a hatályos munkaiügyi jogszabályok alapján foglalkoztat.

Újonnan létesített, illetve felújított vasúti pálya fenntartására az építés befejezése után az üzemszerű forgalomba helyezést követő 90 napig — a forgalom nagyságától függetlenül — az építési mérettűréseket kell alkalmazni. Ez idő eltelté után a pályát a kiépítési sebességtől függő előírt mérettűrések figyelembevételével kell fenntartani.

Új építésű pálya vagy vasúti építmény felügyeletéről, a vasúti üzem részéről történő igénybevételtől a használatba vételig az engedélyes és a kivitelező közösen tartozik gondoskodni. Az engedélyes kizárólagos felelőssége a használatbavételi engedély jogerőre emelkedésétől kezdődik.

A fenntartási munkálatok átfogó és részletes végrehajtására, a vasutak engedélyesei vállalati utasításokat kötelesek kiadni a szervezeti, az eszköz- és anyagellátási, a minőségi, valamint a biztonsági szempontok rögzítésével.

A távközlési, biztosítóberendezési, energiaátviteli berendezések és kábelek 1.1.12.1. pontban előírt védelméről szükség szerint a fenntartási munkák során is gondoskodni kell.

Meglévő vasútvonal pályalétesítményeinek átépítése esetén az üzemszerű forgalom szüneteltetésének időszakában is köteles a korábbi üzemeltető a felügyelet folyamatos rendjét megszervezni.

A felügyeleti rendszer, szervezet és végrehajtás követelményeit a kialakításukra kötelezett részéről kiadandó, jelen szabályzat előírásainak megfelelő vállalati utasításban kell összefoglalni. Ezt az utasítást bevezetése előtt — iparvágányok esetén — a kiszolgáló közforgalmú vasúttal el kell fogadtatni.

A vállalati felügyeleti utasítást a vasúti hatóság alkalmasszerűen ellenőrzi. A felügyeleti szervezet kialakításánál az abban működő személyek szakmai képzettségéért és egyéni alkalmasságáért a vasútüzem vezetője felel.

A felügyelet rendszerében meg kell különböztetni a szakmunkás (esetleg betanított munkás), a pályamesteri (technikus) és a mérnöki képzettséghez kötött tevékenységi köröket és meg kell határozni a munkakörhöz kapcsolódó feladatokat.

A saját használatú vasutak felügyeletét a kezelésben tartó szervek belső vállalati szabályozás útján kötelesek megszervezni és végrehajtani a jelen szabályzat előírásainak figyelembevételével.

A szemrevételezéssel végzett felügyeleti tevékenység alapjául vasúti pályalétesítményeknél a gyalogosan végzett vonalbejárást kell tekinteni és rendszeresíteni.

A pálya gyalogos bejárásán túlmenően a felügyeletet országos közforgalmú vonalakon külön járművel végzett vonalbeutazással, mozdonymenettel és mérőkocsival is gyakorolni kell. A vizsgálatok gyakoriságát a vonalnak az

üzemvitelben elfoglalt jelentősége és a pálya állapota alapján kell meghatározni. A közforgalmú vasútvállalatok a hálózatukhoz csatlakozó vasútvállalatok járműveivel is járt, de vagyonekezelésükben nem lévő iparvágányok felügyeletét is ellenőrizni tartoznak.

A bármely okból kísérleti jellegűnek nyilvánított pálya-szakaszok, pályaelemek felügyeletét, az engedélykérő szakmai javaslata alapján az engedélyező hatóság eseti előírásai szerint kell az építetőnek (kezelőnek, üzemeltetőnek) megszerveznie és a kísérleti időszakban megvalósítania.

A pályafelügyelet az ellenőrző műszaki vizsgálatokat az egyes építmények, szerkezetek és pályaelemek jellegének megfelelő módszerekkel, az ezekre vonatkozó szakmai előírások szerint hajtsa végre.

A vasutak üzemeltetői kötelesek gondoskodni a rendkívüli körülmények (események) bekövetkezésekor szükséges fokozott felügyelet rendszerének és módszerének vállalati utasítások és szakmai előírások alapján történő végrehajtásáról.

Ilyen események körébe tartoznak:

- üzemi balesetek,
- természeti csapások,
- rakszelvényen túlerő vagy túlsúlyos szállítmányok fuvarozása, különleges próbamenetek közlekedtetése,
- a pályáknak a meghatározott hőmérsékletnél melegebb vagy hidegebb időszakban történő üzemeltetése.

1.1.12.3. Mérethatárok

A vasúti pálya ellenőrző méréseinél vizsgált mutatók mérettűréseit vagy szabvány szerinti, vagy ilyen szabvány hiányában a vasúti hatóság által jóváhagyott előírásokban megadott értékek alapján kell figyelembe venni a következők szerint.

Az ellenőrző mérések kiértékelési rendszerében az egyes mérettűrés határokat úgy kell megszabni, hogy a rendszerezésben az alább felsorolt négy elkülönített kategória szerepeljen:

Építési mérethatár, illetve építési méretelőírás:

Az építés mérettűrés határai, amelyeken belüli méretekkel kell az építést megvalósítani annak érdekében, hogy az építmény a tervezettnél megfelelő üzemi jellemzőkkel kaphasson használatbavételi engedélyt. (Megkülönböztethető új- és használt anyagból történő építés.)

Az építési mérettűréseken belüli értékeket a felügyeleti, műszaki átadás-átvételi és használatbavételi mérések során az átadás, használatbavétel időpontjáig, de korábbi használatbavétel esetén is legalább az építés befejezését követő forgalomba helyezés utáni 90 napig meg kell követelni és biztosítani kell.

Fenntartási tevékenységet igénylő mérethatár:

Azok a tűréshatárok, melyek túllépése esetén, fenntartási tevékenységgel, a vizsgált mutató a kívánt határokon belüli értékre beállítandó.

Az üzemeltetést befolyásoló intézkedést kiváltó mérethatár:

Azok a tűréshatárok, amelyek túllépése esetén az üzemeltetés csak módosított üzemi jellemzőkkel (korlátozá-

sokkal) folytatható mindaddig, amíg fenntartási vagy felújítási tevékenységgel, a vizsgált mutató értékét a fenntartási mérhetőáron belülivé nem módosítják.

Az üzemeltetés beszüntetését kiváltó mérethatár:

Azok a tűréshatárok, amelyek túllépése esetén az építmény üzemeltetését azonnal fel kell függeszteni mindaddig, amíg fenntartási vagy felújítási tevékenységgel a vizsgált mutató értékét a tűréshatárokon belülivé nem módosítják.

1.1.13. Vasúti védősáv (biztonsági sáv)

A vasúti védősáv a vasúti pálya, illetve a vasúti közlekedési terület része.

Új építéseknel az országos közforgalmú vasút védősáv szélessége $v = 160$ km/h sebességhatárig, a szélső vágány tengelyétől mérve 9,0 m, töltésben lévő vasúti pálya esetén a töltés lábától, bevágásban annak szélétől 5,0 m.

A védősáv szélességét $v > 160$ km/h sebesség esetén a vasúti hatóság esetileg állapítja meg.

1.2. Vasúti hidak

Ez a fejezet a vasúti hidak létesítésével, kivitelezésével, használatbavételével, felügyeletével és üzemben tartásával kapcsolatos előírásokat tartalmazza, azzal, hogy a hidakra vonatkozó részletes előírásokat a Vasúti Hídszabályzat foglalja össze.

1.2.1. Általános létesítési feltételek

Vasúti hidakat az érintett vasutat engedélyező hatóság engedélyével, az Országos Területrendezési Tervevről szóló 2003. évi XXVI. törvény 1/2. számú, „Az országos főút- és vasúthálózaton tervezett című melléklettel, valamint a terület — és településrendezési tervekkel, helyi építési szabályzattal összhangban szabad építeni, átalakítani, üzemeltetni vagy megszüntetni jogszabályban meghatározott esetek kivételével.

A vasúti hidak létesítési engedélyét a hatóság engedélyezési terv alapján adja meg; az építéshez, átalakításhoz jóváhagyott kivitelezési tervek szükségesek. Ez utóbbiak jogszabályban vagy engedélyezési feltételekben meghatározottak szerint, kerülnek hatósági tárgyalásra. Jóváhagyásuk előtt az építés nem kezdhető meg.

A tervező vállalat, a tervező és az ellenőrző felelős a híd terveinek és erőtani számításainak helyességéért. Ezt a felelősséget a tervek hatósági tárgyalása, elfogadása nem csökkenti. A híd kialakítása és teherbírása feleljen meg a vasútra előírt üzemeltetési feltételek mellett a fejlesztési irányelveknek és terveknek.

1.2.2. Kialakítási feltételek

1.2.2.1. Hídszerkezet megválasztása, térbeli elrendezése

A hidak létesítésénél az erőtani követelményeken túl a vasútüzemi szempontokra, a könnyű fenntarthatóságra, a gazdaságos és megbízható kivitelezésre, valamint a híd esztétikus kialakítására kell törekedni a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével.

A vegyes forgalmú hidak közúti forgalommal, valamint a vasúti hidak közforgalmú gyalogos forgalommal igénybevett részeit a Közúti Hídszabályzat előírásai szerint kell

kialakítani. A vasúti hídnak alkalmasnak kell lennie az egyes vonalkategóriákra megállapított fejlesztési sebességre.

Út, vasút, vízfolyás stb. keresztezésében létesítendő hidak nyílásméretének meghatározása az 1.3. fejezetben foglaltak szerint történik.

Ha minta- vagy títustervek állnak rendelkezésre, úgy azokat még a híd nyílásának ésszerű növelése árán is alkalmazni kell.

A hídon a vasúti űrszelvény hidakra előírt szabadon tartandó terét biztosítani kell.

Olyan hidakon, amelyeken csak a járműközlekedésre előírt, szabadon tartandó tér áll rendelkezésre, a pályaszemélyzet részére a híd hosszától és kialakításától függő távolságokon az elsodrési határon kívül félreálló helyet kell létesíteni és ezt feltűnő, a híd színétől eltérő mázolásal, valamint kapaszkodóval kell ellátni.

A félreálló helyek távolsága:

- $v = 120$ km/h sebességig 30 m,
- $v > 120$ km/h sebességnél 25 m.

Üzemi gyalogjárda az üzemeltető igénye szerint létesítendő a hídon. Ezt a járdát nem szükséges a vasúti pályától elválasztani, és ez félreálló helyként is szolgálhat.

Két- vagy többvágányú pályában alsópályás acélszerkezetből csak egyvágányú hidak létesíthetők.

Kétvágányú hídon a vágánytengely távolság nem lehet kisebb, mint a csatlakozó pálya vágánytengely távolsága. Két különálló egyvágányú híd esetén a vágánytengelytávolságot úgy kell megállapítani (a csatlakozó pálya vágánytengely távolságát megnövelni), hogy minden egyes hídszerkezet vizsgálatához és fenntartásához elegendő hely álljon rendelkezésre.

Vasúti híd alapozásakor a vonatkozó szabályozás előírásait kell figyelembe venni. Az alapok várható süllyedését előre meg kell határozni és a hidat annyival magasabbra kell megépíteni, hogy az áthidaló szerkezet a támaszok süllyedése után érje el a terv szerinti magasságot.

Műszakilag indokolt esetben a hídon a vasúti pálya rugalmas ágyazású sínrendszerrel is átvezethető.

A nyílt pályás, közvetlen sínleerősítéses, és rugalmas ágyazású sínrendszerrel kialakított új építésű vagy felújításra kerülő hidak csatlakozó részein, a rugalmas átmenet biztosítása céljából átmeneti (kiegyenlítő) szerkezetet kell beépíteni.

1.2.2.2. A vasúti pálya kialakítása hidakon

A végleges hidak pályájában a sínek alátámasztásának rugalmassága közelítsen a vonali rugalmassági szinthez, eltérés esetén a változás átmenetes legyen.

A hídon lévő zúzottkő ágyazat vastagságát a keresztaljak alsó felülete alatt, az ágyazatot alátámasztó felület legmagasabb fekvő szintjéig, az 1.1.10.3. pontban foglaltak szerint kell kialakítani:

- normál- és széles nyomtávolságú vasutaknál 0,35 m,
- keskeny nyomtávolságú vasutaknál 0,20 m.

Az ágyazati teknő szélessége az ágyazat alsó szintjén egyenesben legalább 4,40 m legyen.

Az aljak távolsága ágyazátvezetés nélküli hidakon egyezzen meg a vonalon szükséges aljkiosztással, de ez legfeljebb 0,65 m lehet.

Íves pályaszakaszban fekvő hidak esetében a híd méreteit a fejlesztési sebesség figyelembevételével kell meghatározni.

A nem ágyazátvezetéses acélszerkezetű hidaknál a hídszerkezetet a csatlakozó pályán esetleg fellépő sínvándorlás okozta erőktől mentesíteni kell. Ennek érdekében a hidak előtt és után a keresztaljas felépítményt normál nyomtávolságú vonalakon 100-100 m, keskeny nyomtávolság esetén 50-50 m hosszban zúzottkő ágyazatba kell fektetni. Ha a sínleerősítés nem alkalmas a sínvándorlás megakadályozására, akkor sínvándorlást gátló megoldást is kell alkalmazni.

Hidakon a vasúti pálya kialakítása úgy történjék, hogy a híd dilatációs mozgását minden esetben tegye lehetővé.

Hidakon lévő pálya teljes hosszában és a hírhoz csatlakozó pályaszakaszban 15,0 m hosszban terelőelemet kell elhelyezni:

- a 20,0 m-nél nagyobb mellvéd-fal-távolságú hidaknál, valamint

- az íves pályájú hidaknál, ha a pálya ívsugara nem nagyobb normál és széles nyomtávolságú vasutaknál 500 m-nél, keskeny — nyomtávolságú vasutaknál 200 m-nél.

Nem kell terelőelemet építeni a vasúti pályába, ha

- a híd olyan széles, hogy a jármű leesését vagy a hídszerkezethez történő ütközését, a kisiklás oldalán lévő másik sínszál vagy a hídon kialakított hosszanti szegély megakadályozza, vagy

- a hídon a forgalmi sebesség a 20 km/h-t nem haladja meg.

A terelőelem vágányhoz viszonyított magassági és vízszintes helyzete, kialakítása feleljen meg a érvényes pályatervezési előírásoknak.

Ha a terelőelem a két üzemi sínszál között helyezkedik el, akkor annak végeit legalább 4,0 m hosszban a vágánytengelyig befelé kell hajlítani és úgy lezárni, hogy abba a járművek lelógó csavarkapcsa ne akadhatson be.

Különleges esetben a terelőelem az üzemi sínszálon kívül is elhelyezhető. Ebben az esetben a végét 1,0 m hosszban legalább 100 mm-rel kifelé kell hajlítani, majd lekötöni.

A hídon a pályának olyannak kell lennie, hogy az esetleg kisiklott kerék a terelőelem által megengedett szélső helyzetben se maradjon alátámasztás nélkül, és az aljakat ne tudja helyükről elmozdítani.

A hídon kezelőpályát kell létesíteni, ha azt az ágyazat vagy a hídszerkezet kialakítása nem pótolja.

Országos közforgalmú vasút fővonalai hídjain, valamint ezek állomásain lévő hidaknak azon az oldalán, ahol az utasok közlekedése tiltott, üzemi gyalogjárdát kell létesíteni.

1.2.3. Hídtartozékok

Korlátot kell elhelyezni minden olyan hídon, és szükség esetén annak hídcsatlakozásán, amelyen a pálya alépít-

ményét nem vezetik át. Átvezetett alépitmény esetében, a híd szegélyszintje és az áthidalt terepmagasság különbségeinek függvényében kell korlátról gondoskodni.

Az alépitmény műtárgyon való átvezetése esetén — ha korlátra nincs szükség — a híd homlokzatán az alépitmény síkját legalább 0,10 méterrel magasabban, műtárgyszegéllyel kell kialakítani.

A korlát magassága legalább 1,0 m legyen, és azt 0,50 m magasságban térdléccel, továbbá közutak és vasutak felett legalább 0,20 m magasságig lábléccel is el kell látni, ha szóródó rakomány vagy zúzottkő leesésétől kell tartani. A korlát vágánytengelytől való távolságának meghatározása a vonatkozó szabályozás szerint történjék.

A vasúti hídon elhelyezett közforgalmú gyalogjárda korlátját a közúti hidak korlátjaira vonatkozó rendelkezések figyelembevételével kell kialakítani.

Az 50 m-nél nagyobb nyílású acélszerkezetű hidakat olyan beépített vagy mozgó szerkezetekkel kell ellátni, amelyekről a vizsgálatok és a karbantartási munkák elvégezhetőek, kivéve, ha alsó övük alulról maximum 5,0 m magas létráról elérhető.

A hídfők megvizsgálásához 3,0 m-nél nagyobb lejárési szintkülönbség esetén a padkáról levezető, legalább 0,60 m széles szolgálati lépcsőt kell létesíteni.

A hídon a vasútüzemi kábelek részére megfelelő méretű kábelcsatorna kialakítása szükséges.

A hajózható vízfolyások feletti hidakon a vízi közlekedésre vonatkozó előírásoknak megfelelő hajózási jelzéseket kell elhelyezni.

A közművek hídon történő átvezetését, a vasúti forgalom biztonságának figyelembevételével az 1.3. fejezet szerint kell kialakítani.

1.2.4. Közműalagút

A közműalagút vasút alatti — az 1.3. fejezetben részletezett biztonsági mérettel növelt — szakasza vasúti hídnak minősül.

A közműalagút lejáróját, szerelő-, elárasztó-, szellőző, vészkijáró aknanyílását nyíltvonalon a vasútra előírt szabadon tartandó téren kívül, attól legalább 15,0 m-re kell elhelyezni. Többvágányú nyíltvonali vasúti pálya esetén a vágányok között akna vagy nyílás nem létesíthető.

1.2.5. Környezetvédelem a hidaknál

Városokban, lakott helyek közelében, pályaudvarokon a zajszint csökkentése érdekében lehetőleg ágyazatátvezetéses hidat, vagy ezzel egyenértékű zajcsökkentő szerkezetet, sínleerősítési módot kell alkalmazni.

Mindazokon a hidakon, melyek közforgalmú utak, vasutak vagy hajózható folyók felett vezetnek át, esetleg külön szerkezet beépítésével gondoskodni kell arról, hogy a hidakról rendeltetészerű üzem, vagy felújítási munka során szennyező anyag, ágyazati vagy egyéb, balesetet okozó anyag ne hullhasson alá.

1.2.6. Méretezési feltételek

A méretezésnek ki kell terjednie mind a rendeltetészerű használat mellett, mind az építés (átalakítás, bontás) alatt ideiglenesen bekövetkező helyzetekre is.

Az erőtani számításban a szerkezet tényleges erőjátékát legjobban megközelítő és a biztonságra nézve kedvező feltételezéseket kell alkalmazni.

Adott esetben az erőtani igazolás foglalja magában a meglévő szomszédos és kapcsolódó építmények érintett szerkezeti részeit is.

A részletes méretezési előírásokat a Vasúti Hídszabályzat tartalmazza.

1.2.7. Kivitelezés, használatbavétel

1.2.7.1. Általános kivitelezési feltételek

A kivitelező köteles a hidat a terv szerint az előírásoknak megfelelő minőségben építeni, gyártani a megfelelőségi követelmények teljesítésének munkaközi és átadási igazolása mellett.

Az igazolásnak ki kell terjednie:

- a beépített anyagok, építési termékek megfelelőségére,
- az építés, szerelés végrehajtásának helyességére,
- a kész (félkész) építmény és részegységei szilárdsági-, valamint geometriai jellemzőinek minősítésére.

A vasúti acélszerkezeteket fokozott követelményű szerkezeteknek kell tekinteni.

1.2.7.2. A kivitelezés ellenőrzése

Az építető, illetőleg engedélyes a hídepítést ellenőrizni köteles. Ezt a kötelezettséget beruházó szervezetre, szakintézetre vagy szakértőre (Mérnökre) átruházhatja.

A kivitelezés közben elvégzendő vizsgálatokról a kivitelező vizsgálati tervet köteles készíteni, amelyet szakértővel jóvá kell hagyatnia.

Az engedélyes részéről eszközölt ellenőrzés nem csökkenti a gyártó üzem felelősségét, illetve kötelezettségét. A kivitelező a később jelentkező hibákért és hiányosságokért is felelős.

A kivitelező köteles mindazon vizsgálatot, ellenőrzést elvégezni, illetve elvégeztetni, amely a vonatkozó nemzeti szabványok és további szabályozások előírnak.

Az építési munka minden fázisát a kivitelező is rendszeresen ellenőrizni tartozik. Ezt a feladatot független ellenőrző részlege vagy ellenőre végezze.

Vasúti hidak építésének hatósági felügyeletét a közlekedési építményekre vonatkozó eljárás szerint kell ellátni.

1.2.7.3. Használatbavétel, üzembe helyezés

Engedély alapján épített, átalakított hidak csak az engedélyező hatóság jogszabályban előírt használatbavételi engedélye alapján helyezhetők üzembe.

Az engedélyes köteles a hidat a használatbavételi, illetve a műszaki átadás-átvételi eljárás előtt hídszakértő mérnökkel, vagy szakvélemény adására jogosult intézménnyel, szervezettel megvizsgáltatni. A vizsgálat a híd minden részletére terjedjen ki.

A hidak rendeltetészerű és tartós használatra való megfelelésének igazolására a „Vasúti hídszabályzat” szerinti esetekben a hídvizsgálat megfelelő eredménye után próbaterhelést kell tartani. A próbaterhelési tervet vasúti hatóság fogadja el és ezzel egyidejűleg kijelöli a próbaterhelés vezetőjét.

A nem hatósági engedélyköteles híd üzembe helyezési rendjét a vasút üzemeltetője szabályozza.

1.2.8. Műszaki felügyelet, hídnilylvántartás és fenntartás

A hidakat a vasút üzemeltetője vagy a híd kezelője a közlekedésbiztonság érdekében a vonatkozó műszaki szabályozás szerinti szakszerű felügyelet alatt köteles tartani és úgy fenntartani, hogy azok állandóan üzemképes, forgalombiztos állapotban legyenek.

A vasúti hidak műszaki felügyelete rendszeres és esetenkénti hídelőőrészéből és hídvizsgálatból, esetleg a vonatkozó szabályozás szerinti próbaterhelésből áll.

Ennek rendszerét a Vasúti Hídszabályzat alapján a vasút üzemeltetője állapítja meg.

A hidakról, az azokon végzett vizsgálatokról, a hidak állapotáról a vasút üzemeltetőjének nyilvántartást kell vezetni. Ennek rendjét a vonatkozó előírások szerint kell figyelembe venni.

1.2.9. Vasúti hidak üzemeltetése

A vasút üzemeltetője köteles gondoskodni arról, hogy a műtárgy az üzemeltetés során műszakilag az üzem- és forgalombiztonság állapotának megfelelően.

A hídon a méretezési tehernek megfelelő igénybevétel okozó járművek közlekedtetetők a méretezésnél figyelembe vett sebességgel.

A hídon a pálya és a hídtengely helyzete közötti eltérés olyan arányú lehet, hogy a hídtartók terhelésnövekedése a 3%-ot ne haladja meg.

Ha a híd műszaki állapota baleset, elemi esemény vagy egyéb ok miatt, valamint szerkezeti anyagfáradás, természetes elhasználódás következtében leromlik, a forgalombiztonság érdekében az üzemeltető köteles a híd értékelt állapotától függően, a vasúti forgalomban erőtni számítással igazoltan sebességi vagy terhelési korlátozást, vagy mindkettőt bevezetni. Ennek részleteit a vonatkozó műszaki előírás tartalmazza.

Ha a híd leromlott állapotából eredő, erőtnilag kimutatható biztonsági tényezője az adott vonalon eltűrhető forgalmi korlátozások mellett az előírthoz viszonyítva 0,1 értékkel, vagy a megengedett és számított feszültség aránya 5%-kal csökken, a híd meg nem felelő részeit, meg kell erősíteni, vagy ki kell cserélni. Az erőtni számítások során a ténylegesen közlekedtetett jármű terhelési korlátozásának és sebességkorlátozásának a dinamikus értéket csökkentő hatása figyelembe vehető. Ilyen feltételek mellett a híd folyamatos felügyelet mellett is csak legfeljebb öt évig üzemeltethető. A fenti értékeket meghaladó romlás esetén a hidat a forgalom elől le kell zárni.

A szükséges intézkedéseket tervező, szakértő bevonásával kell meghatározni.

1.3. A vasút keresztezése és megközelítése

Ez a fejezet a vasút és a különböző nyomvonalas létesítmények keresztezésére és megközelítésére, valamint a vasútüzemi és nem vasútüzemi célt szolgáló nem nyomvonalas építmények megközelítésére vonatkozó általános előírásokat tartalmazza.

1.3.1. Általános műszaki előírások

Vasúti pálya keresztezésekor vagy védőtávolságon belül történő megközelítésekor minden esetben meg kell szerezni a vasút engedélyesének vagy kezelőjének hozzájárulását. A hozzájárulás kérése a műszaki tervek bemutatásával történik.

A különböző építmények a vasutat csak úgy közelíthetik meg, illetve úgy keresztezhetik, hogy a biztonságos vasúti közlekedést ne zavarják.

A közművezetékek és műtárgyak elhelyezése úgy történik, hogy esetleges hibájuk, szükség szerinti javításuk, cseréjük a vasúti építmények állagát és rendeltetészerű használatát ne veszélyeztesse.

A vasutat keresztező csővezeték csak úgy helyezhető el, hogy annak esetleges hibája esetén elkerülhető legyen a vasúti pálya megbontása, ne veszélyeztesse az utasok, a vasúti személyzet és a küldemények épségét, a vasúti forgalmat ne akadályozza.

A keresztezések a vasúti pályára lehetőleg merőlegesek legyenek, 30°-nál kisebb szögű kereszteződés csak különösen indokolt esetben engedhető meg.

A nem vasúti nyomvonal jellegű építmények vasutat keresztező vagy megközelítő szakaszát — ha az nem látható — maradandóan meg kell jelölni.

A vasúti pálya vízvezetését semmilyen építmény nem akadályozhatja.

A vasúti pályát alul keresztező vezeték védő műtárgyát és azok aknáit úgy kell kialakítani, hogy a sínkorona szintje alatt fővonalon legalább 1,00 m, mellékvonalon és egyéb vágányokon legalább 0,75 m mélységig a vágánytengely mellett normál és széles nyomtávolságú vágánynál 2,25 m-nél, keskeny nyomtávolságú vágánynál 1,50 m-nél nagyobb vízszintes szabad terület legyen.

A vasúttal párhuzamos, nem vasútüzemi célú vezeték munkaárka a vasúti földmű rézsűjébe nem telepíthető.

A munkaárok széle a vasúti földmű koronaélet (bevágásban), vagy talpvonalát (töltésben) legfeljebb 1,00 m-re közelítheti meg. Az árok vasút felőli oldala a vasút tényleges töltérszűjének meghosszabbított vonalát nem metszheti, ellenkező esetben méretezett dúcolást kell alkalmazni. A képzett rézsűbe való bemetszés esetén még a vasúti terhelést is figyelembe kell venni.

A terepszinten elhelyezett vasút mellett létesített, a vasúti terhelésre nem méretezett dúcolású munkaárok vagy munkagödör — pl. átsajtóláshoz indító és fogadó akna — vasút felőli széle a képzett rézsűbe nem metszhet bele, és ezen túlmenően az akna homloksíkjá vagy a vágány felőli sarka a vágány tengelyét 5,0 m-nél jobban nem közelítheti meg.

Vasúti műtárgytól 10,0 m-en belül készülő munkaárok fenéksíntje a műtárgy alapozásának alsó síkja alá nem kerülhet. Támfal melletti párhuzamos munkaárok esetén, ha az alapozás alsó síkját 0,5 m-nél jobban megközelíti, statikai vizsgálat és a vasút engedélyesének hozzájárulása szükséges.

A vasúti pályára merőleges vagy ferde munkaárok vasút felőli vége a vasúti földművet az előzőekben meghatározott távolságokig közelítheti meg. Ha a munkaárok a vasúti pályát ennél jobban megközelíti, a vasúti földmű és a munkaárok állékonyságát erőtanilag számításokkal kell igazolni.

Vasutat keresztező létesítményt elbontani a létesítményre vonatkozó megszüntetési engedély alapján a vasút engedélyesének előzetes hozzájárulásával lehetséges.

Vasút alatti keresztezési műtárgynál, ha a teljes elbontást az érdekeltek nem tartják szükségesnek, a műtárgyat legalább az előzőekben meghatározott mértékig kell lebontani.

A nem vasútiüzemi célt szolgáló, nem nyomvonalas építményeket, épületeket az országos közforgalmú vasútnál az 1.1.13. pontban meghatározott védősávon kívül a vasút vágánytengelyétől, két- vagy többvágányú pálya esetén a szélső vágány tengelyétől az 1.3.10. pontban meghatározott távolságra lehet elhelyezni, a vasúti átjárókra figyelemmel. A vasúti átjáró környezetében a külön jogszabályban⁵ meghatározott rálátást az építmények nem akadályozhatják. Ezen túlmenően nem akadályozhatják a vasúti jelzők látthatóságát sem, és villamosított vasútvonal esetén figyelembe kell venni a vasúti biztonsági övezetre vonatkozó előírásokat is.

A vasútiüzemi célt szolgáló építmények egyedi elbírálás szerint, a vasúti hatóság hozzájárulásával, az egyes építményekre meghatározott telepítési távolságok betartásával az 1.1.13. pontban említett vasúti védőtávolságon (védősávon) belül a rálátási háromszög figyelembevételével elhelyezhetők.

1.3.2. Vasút szintbeli keresztezése és megközelítése úttal, gyalogúttal, kerékpárúttal, közúti gyalogos felül- és aluljáróval

1.3.2.1. Út, gyalogút, kerékpárút

Út, gyalogút és kerékpárút és vasút szintbeli kereszteződését külön jogszabály⁶ szerint szabad létesíteni és kialakítani. A $v = 160$ km/h-nál nagyobb sebességre engedélyezett vasúti pályát út szintben nem keresztezheti. Gyalogút és kerékpárút a legfeljebb $v = 120$ km/h sebességre engedélyezett vasúti pályát keresztezheti szintben.

Út gyalogút és kerékpárút a vonatok kijelölt megállási helyét szintben nem keresztezheti.

Vasúti átjáróban az út ívsugara 300 m-nél kisebb nem lehet.

Vasúti átjáró a vasúti pálya túlemelés átmeneti szakaszában nem létesíthető.

Túlemelésben fekvő vasúti pálya esetén a vasúti átjáróban az út lejtése a vágány túlemelésének feleljen meg. Ha a vasúti átjáró több vágányon vezet át, akkor a sínek felső érintője — az út tengelyének irányában — egy síkban legyen. Vasúti átjárónál az út függőleges lekerekítő ívét helyettesítő sokszög első töréspontja a vágánytengelytől legalább 2,0 m-re legyen.

A vasúti átjáróban, a vasúti szabadon tartandó tér határához csatlakozó útszakaszon a vízszintes ívsugár legalább 15,0 m, a függőleges lekerekítő sugár legalább 50,0 m legyen.

Kitérő mellett vagy kitérőn áthaladó vasúti átjáró létesítése esetén az alábbiak a mértékadók:

— a vasúti átjáró széle a kitérő elejétől vagy végétől legalább 10,0 m-re, indokolt esetben 5,0 m-re, iparvágány-nál és keskeny nyomtávolságú vasútnál legalább 3,0 m-re legyen,

— kitérőn a vasúti átjáró csak akkor vezethető át, ha a vasúti vágányon az engedélyezett sebesség 20 km/h-nál nem nagyobb és típusa alapján a kitérő érintett szakasza bekövezésre vagy közúti burkolat kialakítására alkalmas.

A vasúti átjáróban és ahhoz csatlakozóan az úttest hasznos szélessége — a vágánytengelytől 30,0-30,0 m távolságig — legalább 6,0 m széles legyen, de nem lehet keskenyebb, mint a csatlakozó útszakasz.

A kereszteződést és az utat, a szélső vágány tengelyétől legalább 8,0-8,0 m, kerékpárút és járda esetében 4,0-4,0 m távolságig, szilárd burkolattal kell ellátni. Ennek fenntartása a vasúti pálya üzemeltetőjének feladata. A vasúti átjárónál a csatlakozó útburkolat fenntartása 8,0-8,0 m, kerékpár- és gyalogutaknál 4,0-4,0 m hosszban a vasúti pálya üzemeltetőjének a feladata.

Üzemen belüli út a vágányt legalább 3,5 m hasznos szélességgel keresztezze.

A vasúti átjáróban a nyomcsatorna szélességét a vasúti felépítményre vonatkozó utasítás szerint kell meghatározni.

Ha az út felsővezetékkel ellátott pályát keresztez, és a munkavezeték az előírt magasságot nem éri el, akkor a vasúti átjáró elé védőkaput kell helyezni. A védőkapu alsó élének magassága a sínkorona-, illetve az útszinttől mérve a következőképpen alakítandó ki:

Felsővezeték feszültsége	Ha a munkavezeték magassága sínkoronaszint felett (m)					
	5,80	5,60	5,40	5,20	5,00	4,85
25 000 V	4,20	4,00	3,80	3,60	3,40	*
1100 V	—	4,20	4,00	3,80	3,60	3,40
1500 V	—	4,20	4,00	3,80	3,60	3,40

Megjegyzés:

* = nem fordul elő

— = nem kell védőkapu

⁵ Az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet.

⁶ 1. és 2. lábjegyzet.

Trolibusz és közúti villamos vasúti vonal felsővezetékére országos közforgalmú vasút felsővezetékét nem keresztezheti.

Út- és vasút keresztezésének biztosítását, közútról a szabad rálátást a jogszabályban előírt módon kell megoldani.

Vonóvezeték vagy kábelcsatorna és út keresztezésénél legalább 0,20 m átmérőjű védőcsövet kell alkalmazni, melyet az út padkája alatt is át kell vezetni. A védőcső teteje és az út pályaszintje között legalább 0,40 m takarás kötelező.

Útnak nem minősülő, de járműforgalmat is lebonyolító terület vágányt keresztező bejárati szakaszát legfeljebb 40 km/h sebességre engedélyezett vasúti forgalom esetén szabad létesíteni.

Önállóan létesített gyalogút, kerékpárút a vágányt 60°-nál kisebb szögben nem keresztezheti. A vasúti átjáró mellett történő elhelyezés esetén azzal párhuzamos is lehet. Gyalogos vasúti átkelőhely szélessége egyezzen meg a csatlakozó gyalogút, illetve járda szélességével, de 1,50 m-nél keskenyebb nem lehet.

A gyalogos átkelőhelyet a sínek között és a vágánytengelytől mindkét irányban legalább 6,0 m hosszban, burkolattal kell ellátni. A vágány melletti burkolat csak lejtős kialakítású lehet. Lépcső elhelyezését a hatóság csak kivételes esetben engedélyezheti.

Közút mellett szintkülönbséggel (kiemelt szegéllyel) épített járda átvezetésénél a vasút szabadon tartandó tere határáig a járda és a kiemelt szegély szintkülönbségét meg kell szüntetni. Az átvezetésben a kiemelt szegély vonalát záróvonal felfestésével kell megjelölni.

A gyalogos vasúti átkelőhely széle az úttest szélétől legalább 0,50 m-re legyen.

A gyalogos vasúti átkelőhelynél terelőkorlátot kell létesíteni, vagy az átjárót biztosítani kell. A terelőkorlát kialakítása olyan legyen, hogy az azon áthaladó gyalogos mindkét irányban a vasúti forgalommal szemben kényszerüljön közlekedni. A terelőkorlátok között kerekesszékekkel is lehessen közlekedni.

1.3.2.2. Közúti felüljáró, vasúti aluljáró

Felüljáró alatt a vasút részére szükséges teret szabadon kell tartani. A felüljáró nyílásméretének a megállapításánál gondoskodni kell a vasúti jelzőkre való rálátásról.

A vasúti vágányok mellett vagy azok között létesített alátámasztó oszlopoknál — ha a vágánytengely és az oszlop belső éle közti távolság 3,5 m-nél kisebb, és az oszlop mellett nincs kiemelt szegély vagy magasperon — terelőelemet kell elhelyezni a sínek külső vagy belső oldalán.

Közúti felüljáró pályaszerkezetének kialakítása úgy történjék, hogy a vasútra arról szennyeződés ne juthasson. A felüljáró kialakításánál a járművek leesési veszélyének csökkentéséről a vasúti pálya megfelelő védelme érdekében gondoskodni kell. A vasúti vágányok feletti zónában és a szélső vágányok tengelyétől legalább 10,0-10,0 m hosszban kettős vezető korlátot kell elhelyezni.

A villamosított vasúti vágány felett a felsővezeték közvetlen vagy közvetett érintésének megakadályozására védőberendezést kell létesíteni.

Az oldalvédelem hossza a műtárgy alatti legszélső felsővezeték nyomvonalától legalább 2,0 m-nél kezdődjön.

Járda átvezetése esetén annak burkolata hézagmentes legyen.

Egymással párhuzamos (legfeljebb 1,0 m távolságra) haladó hidak közötti területet a vasúti vágányok és a feszültség alatt álló vezetékek fölött le kell fedni.

1.3.2.3. Közúti aluljáró, vasúti felüljáró

A vasút alatt közúti aluljáró általában akkor helyezhető el, ha a vasút magassági vonalvezetésének megváltoztatása nélkül a közút kategóriájának megfelelő űrszelvény alakítható ki.

A közút feletti vasúti felüljáró hídszerkezetének legalacsonyabb pontja a közút burkolatától számítva 5,50 m legyen. Az útügyi hatóság hozzájárulásával ennél alacsonyabb, de az utakra vonatkozó űrszelvénynek megfelelő felüljáró is kialakítható. Ilyen esetben a vasúti híd védelméről — figyelmeztető jelzéssel, védőkapu vagy ütközőgerenda elhelyezésével, szerkezeti megerősítéssel vagy egyéb módon — gondoskodni kell. Az ütközőgerendát a várható erőhatásra, de legalább 500 kN vízszintes eltoló erőre és 250 kN függőleges emelő erőre kell méretezni.

A védőkapu és ütközőgerenda alsó éle 0,10 m-rel legyen alacsonyabb a felüljáró alsó élénél.

A közúthoz tartozó védőkaput a vasúti felüljárótól olyan távolságra kell elhelyezni, hogy a korlátozott magasság észlelése esetén a közúti jármű képes legyen a híd előtt megállni.

A vasúti híd út melletti alátámasztó oszlopa védelméről — kiemelt szegéllyel, védőkorlással vagy egyéb módon — gondoskodni kell.

A kiemelt szegéllyel védett, a szegély szélétől 2,0 m-en belül elhelyezett oszlopokat meg kell világítani.

Vasúti hídnak az útburkolat szélétől 10,0 m-en belül lévő alátámasztó oszlopát — a védekezés módjától függetlenül — kötelezően ütköző erőre kell méretezni. Más előírás hiányában az ütköző erő 1000 kN, támadáspontja az út pályaszintje felett 1,5 m.

1.3.2.4. Gyalogos alul- és felüljáró

Gyalogos felüljáró alatt a vasút részére a szükséges teret szabadon kell tartani.

Az utas alul- vagy felüljáró szélességét az utasforgalom alapján kell meghatározni. Az felüljáró fedett kialakítású legyen.

Az alátámasztó oszlopok kiosztásánál törekedni kell arra, hogy az állomási vágányok közé ne kerüljenek, továbbá, hogy a szélső vágányok tengelyétől mért távolság 3,5 m-nél kisebb ne legyen.

A gyalogos alul- és felüljárót úgy kell kialakítani, hogy azokat a mozgáskorlátozottak akadálymentesen használhassák. Az aluljáró legkisebb szélessége 2,50 m, belmagassága 2,50 m, indokolt esetben 2,30 m lehet.

A gyalogos alul- és felüljárók megfelelő megvilágításáról gondoskodni kell.

A nagy forgalmú utas-aluljárókban világítási üzemzavar esetére legalább „irányfény” tartalékvilágítás szükséges.

A vasúti peronra felvezető lépcső vagy rámpa felett perontetőt kell elhelyezni.

A közlekedési pályák melletti lépcsőlejárókat, lejárórampákat felcsapódó víz, por és elsodort kavics ellen tömör korláttal kell védeni.

Az utas-aluljáró lépcsős vagy rámpás lejárójának mindkét oldalán, a lejáró teljes hosszán fogódzkodót kell elhelyezni.

A vasúti pálya gyalogos felüljáróján villamos felsővezeteki létesítmény közvetlen vagy közvetett megérintésének megakadályozására védőberendezéseket (alsó, oldalsó és felső) kell kialakítani.

Villamosított vágányok felett az áthidaló szerkezetek járdáinak teljesen hézagmenteseknek kell lenniük. Az oldalvédelem hossza legalább 2,0 m-rel haladja meg a legszélső villamosított vágány feletti, illetve a gyalogos felüljáró alatt vezetett feszültség alatt levő felsővezeték nyomvonalát.

A gyalogos felüljáró felett 4 m-nél nem magasabban vezetett, feszültség alatt levő vezeték vonalában felső védelmet kell kialakítani.

A gyalogos felüljáró vágány melletti oszlopának védelméről az 1.3.2.2. pont szerint kell gondoskodni.

1.3.2.5. Vasút megközelítése közúttal, védősáv létrehozása

Egymást megközelítő vasút és közút esetén biztonsági okokból a vágánytengely és az útburkolat széle között védősávot kell létrehozni.

Ennek megfelelően:

— ha az út szintje a vasút sínkorona szintjéhez viszonyítva $-1,5$ m és $+ 4,5$ m között van, és a vasúti pálya $v = 60$ km/h-nál nagyobb sebességre alkalmas, akkor a védősáv kötelező szélessége legalább 20,0 m;

— ennél nagyobb szintkülönbség esetén, ha az út felül van, az alsó szinten a vágánytengely és a talpvonal között 10,0 m, ha a vasút van felül, az út szintjén az útburkolat széle és a talpvonal között 15,0 m szélességben közel vízszintesen kell a földművet kialakítani.

Az előbbi védősávok szélessége a szintbeli keresztezések és környékük kivételével csökkenthető, ha megfelelő védőszerkezetet helyeznek el.

— A $v = 60$ km/h vagy ennél kisebb sebességre tervezett vasúti pálya mellett a védősáv 7,50 m széles, belterületen — helyszűke esetén — az útpadka (járda) széle az elsodrési határon kívül legalább 1,00 m széles lehet.

Az út menti védősávban a vasúti átjárókhöz tervezett félreálló és menekítő sáv, valamint parkoló elhelyezhető.

A közúti forgalomnak a vasúti közlekedést zavaró fényeit árnyékolni kell. A zavarás tényét a vasút üzemeltetője határozza meg.

Vasúti pálya mellett fekvő — a vasút üzemi útjainak kivételével — gyalogút, járda, kerékpárút vágány felőli

széle a vágánytengelytől legalább 4 m + a vágányra engedélyezett sebesség méterben kifejezett századrésze legyen. Ha ez a távolság nem tartható, a gyalogút, a járda, a kerékpárút és a vasút közé korlátot, kerítést kell elhelyezni.

1.3.3. Vasút keresztezése és megközelítése más vasúttal

Vasutak nyíltvonali pályái egymással, vagy más vasúttal szintben nem keresztezhetők. Vasutak külön szintű keresztezésénél a vasút részére szabadon tartandó tér méreteit a keresztezett vasútra vonatkozó előírások szerint kell figyelembe venni. A keresztezési műtárgy méreteinek megállapításánál a vasúti jelzőkre való rálátás lehetőségére is tekintettel kell lenni.

A vasúti vágányok mellett vagy azok között elhelyezendő tartóoszlopok védelméről, ha a vágánytengely és az oszlop vágány felőli éle közötti távolság 3,50 m-nél kisebb, terelőelem (terelőszín) elhelyezésével gondoskodni kell.

Vasutak egymást nyílt vonalon oly mértékben közelíthetik meg, hogy az úrszelvényre, a szabadon tartandó terekre és vágánytengely-távolságokra vonatkozó előírások megtarthatók legyenek.

Fonódott vágány csak különösen indokolt esetben engedhető meg.

A vasutak közösen használt vágányain mindkét vasútra vonatkozó úrszelvényt kell kialakítani.

1.3.4. Vasút keresztezése és megközelítése szállítópályával

A keresztezés kialakításánál a vasutak részére a keresztezett vasútra előírt szabadon tartandó teret kell biztosítani. Szállítópálya — kötélpálya, függő sínpálya, szalagpálya stb. — vasút feletti átvezetésénél a vasút védelméről gondoskodni kell. Személyforgalmú vágányt kötélpálya és függő sínpálya esetén védőhíddal kell védeni. Csak teherforgalomra szolgáló vágány felett legalább védőháló alkalmazása szükséges.

Magas vezetésű szállítószalag vasút felett történő átvezetésénél személyforgalmú vágány esetében zárt szerkezetű szalaghídát kell építeni. A keresztező műtárgy olyan megoldású legyen, hogy a szalagpálya keresztezésen kívüli elemeiben bekövetkező esetleges károsodás a keresztezési szakaszra ne terjedhessen ki.

Zárt járműves személyszállító kötélpálya alatt a védelem elhagyható.

A szállítópálya tartóoszlopának védelméről az 1.3.3. pont szerint kell gondoskodni.

A vasutat megközelítő szállítópályát, ha annak üzemi sávja a vágánytengelyt 5,0 m-nél jobban megközelíti, a keresztezésre előírtak szerint kell kialakítani.

1.3.5. Vasút és vízfolyás keresztezése és megközelítése

A hídnylások méreteinek és a hídszerkezet alsó élének (magasságának) meghatározása úgy történjék, hogy

— a híd a mértékadó vízszint esetén ne okozzon olyan duzzasztást, illetve vízsebesség-növekedést, amely a meder jelentős elváltozásához vezethet,

— az úszó jég és az uszadék árvizet ne idézzen elő és a hídszerkezetet ne veszélyeztesse.

A hídníylások méreteit és a hídszerkezet alsó élének magasságát a vízügyi szakhatóság előírásai szerint kell meghatározni.

A vasút alatti vízfolyás legmagasabb vízszintjét bármilyen létesítmény csak abban az esetben növelheti, ha a vízszintemelkedés a vasút biztonságát nem veszélyezteti.

A hajóút feletti híd kialakításánál biztosítani kell a hajózási úrszelvényt. A híd pillérei a hajók ütközését biztonságosan elviseljük.

Vízfolyás, állóvíz medrének rézsúja a vasutat 10,0 m-nél jobban csak akkor közelítheti meg, ha a rézsú elmosás ellen védve van, és sem a vízfolyás, illetve állóvíz, sem a vasút fenntartásához út nem szükséges.

Földművön vezetett vasút melletti vízfolyás vagy állóvíz duzzasztott vízszintje a vasút alatti talajvízszintet nem emelheti sínkorona-szint alatti 1,40 m-nél magasabbra.

1.3.6. Vasút keresztezése és megközelítése csővezetékkel

A vasúti pályát alul keresztező belső nyomású csővezeték védőcsőbe kell helyezni.

A védőcső belső keresztmetszeti területe legalább kétszerese legyen a benne átvezetett haszoncső belső keresztmetszeti területének.

A védőcsövet földnyomásra, valamint, ha a cső felső pontja és a vasúti pályaszint közötti távolság (takarási magasság) a védőcső külső átmérőjének négyszeres értékénél kisebb, akkor vasúti terhelésre, továbbá ha a védőcső a haszoncső törése következtében túlnyomás alá kerülhet, akkor a vezetéknek megfelelő belső nyomásra kell méretezni.

A védőcső alsó vonalának vége a vágánytengelytől mérve a biztonsági távolság határán vagy azon túl legyen. Töltésen lévő pályánál a kiépített vagy tervezett rézsú lefelé meghosszabbított felület határán vagy azon kívül legyen, a biztonsági távolságnak megfelelően.

A biztonsági távolság (b) a következő összefüggéssel állapítható meg:

$$b = \frac{pdcf}{\gamma^2} + 3 \text{ [m]}$$

ahol

p a csővezeték üzemi nyomása [bar]

d a csővezeték névleges átmérője [m]

c a csőben szállított anyagjellemző tényező:

A és B tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagnál 2

C tűzveszélyességi osztályba tartozó, valamint maró, mérgező, vagy 50 °C-nál melegebb anyagnál 1,5

D és E osztályba tartozó anyagnál 1

f forgalmi tényező:

forgalmi vágánynál 1

iparvágánynál 0,8

csővezetékes üzem iparvágányán 0,5

γ a csővezeték biztonsági (megbízhatósági)

tényezője, külön előírás hiányában 1,3

A b érték minimuma:

vonatforgalmi vágánynál 5c

iparvágánynál 4c

csővezetékes üzem iparvágányánál 3c

Ahol a csővezeték b-nél nagyobb védőtávolság került megállapításra, ott azt kell figyelembe venni.

Szénhidrogén szállítóvezeték védőcsővének takarási magassága legalább 2,00 m legyen.

Nyomás alatt álló vezeték vasúti pálya alatti átvezetésénél a pálya egyik vagy mindkét oldalán — a következőkben foglaltak kivételével — elzárót kell alkalmazni. Az elzáró vagy elzárók a vasúti pálya mellett létesített aknában és aknán kívül is alkalmazhatók. Aknába telepített elzárókulcs szárát fel kell vezetni az aknafedélben hagyott nyílásig.

A vasúti pálya mindkét oldalán akkor kell elzárót elhelyezni, ha a vezeték mindkét oldal felől nyomás alá kerülhet.

Az elzáróra vonatkozó előírások nem kötelezőek az iparvágányoknál és a magasnyomású szénhidrogén-vezeték vágánykeresztezésénél, ha csőtörés, illetve nyomásesés esetére automatikusan üzembe lépő elzáró rendszert építenek be.

Az elzáró részére vagy a védőcsőben lévő vezeték megfigyelésére szolgáló, vagy biztonsági okból szükséges aknát a védőcső végénél, de a töltérszűsű talpvonalától legalább 1,0 m-re, bevágásban az oldalárkon kívül kell elhelyezni. Szükség esetén a védőcsövet az aknáig meg kell hosszabbítani. Akna nélküli kialakításnál a védőcső egyik, vagy mindkét végénél töréscímkét kell elhelyezni.

A gravitációs — belső nyomás nélküli — csővezeték vasúti pálya alatti szakaszát úgy kell méretezni mint a védőcsövet. A gravitációs csővezeték belső átmérője legalább 0,30 m legyen. A csővezeték szivárgásmentességéről gondoskodni kell.

A vasúti pályát felül keresztező csővezeték tartószerkezetre kell helyezni, iparvágánynál 3,0 bar belső nyomásig önhordóként alakítható ki. Ez esetben a csővezeték támaszköze 12,0 m-nél nagyobb nem lehet.

Közforgalmú vasúti pálya és iparvágány felett 6,0 bar-nál nagyobb belső nyomású gázvezeték nem vezethető át.

Közforgalmú vágány védelmére, ha a csővezetékben 3,0 bar vagy ennél magasabb nyomású gőzt vagy bármilyen nyomású forró vizet, maró folyadékot vagy megengedett nyomású gázt szállítanak a csővezetéknek a vasúti pálya feletti szakaszán, az említett biztonsági távolság határáig védőszerkezetet kell létesíteni.

Gőzt vagy folyadékot szállító csővezeték villamosított vasúti pálya feletti átvezetésénél a védőszerkezet zárt kialakítású legyen.

A vizsgáló járdával kialakított csőtartó szerkezetet villamosított vasúti pálya esetén kell ellátni, a villamos felsővezeteki létesítmény közvetlen vagy közvetett megérintésének megakadályozására védőberendezésekkel (alsó, oldalsó, felső) kell ellátni.

Dízelvontatású vasúti pálya felett a csővezeték vagy annak tartószerkezetének védelmére füstfogót kell elhelyezni, ami védőszerkezetként is kialakítható.

A csővezeték tartószerkezete vagy az önhordó csővezeték alatt a vasút részére szabadon tartandó teret kell legalább biztosítani, figyelemmel a védőszerkezetre vagy a füstfogóra.

A csővezeték tartószerkezetének vagy az önhordó csővezeték vágány melletti alátámasztó oszlopának védelméről az 1.3.3. pont szerint gondoskodni kell.

Terepszint alatt vezetett csővezeték a vasúti vágány tengelyét normál és széles nyomtávnál 2,25 m-nél, keskeny nyomtávnál 1,5 m-nél jobban nem közelítheti meg. A belső nyomású csővezetékkel töltésen lévő vasúti pályánál, ha a csővezeték a kiépített rézsúvonal alatt helyezkedik el, védőcsőbe kell helyezni.

Terepszint felett vezetett csővezeték a vasúti vágányt általában a vasútra előírt szabadon tartandó tér vagy a vágány mellett kijelölt közlekedési tér határáig közelítheti meg. Belső nyomású csővezetéknel, ha azt biztonsági távolságon belül helyezik el, a csővezeték vasút felőli oldalán védőberendezést kell alkalmazni. A védőberendezés olyan legyen, hogy az esetleg meghibásodott vezetékéből kiáramló anyag a védett területre ne juthasson.

Vasúti közlekedésre szolgáló műtárgyban (zártszelvényű aluljáró, alagút) és hídon tilos gázvezeték átvezetni. Vasúti alagútban csak vasútüzemi csővezeték szabad létesíteni.

A vasutat a szivárgó vizektől védő csővezeték a vágánytengelytől legalább 1,50 m-re helyezkedjen el. Alagútban lévő folyóka a vágánytengelyben is kialakítható.

Vasúti műtárgy alapjához 4,0 m-nél közelebb földben lévő, nyomás alatti csővezetékkel védőcsőbe kell helyezni. A védőcsövet a műtárgy alapjának szélétől legalább 5,0 méterrel túl kell vezetni, a végét nyomásálló módon le kell zárni, és mindkét végén töréscsővel kell kialakítani. Töréscső helyett a védőcső egyik vagy mindkét végén akna létesíthető. Ez esetben a védőcső végét nem kell nyomásállóan lezárni.

A védőcső alsó éle a műtárgy alapozási síkját (cölöpalap esetén a cölöprács alsó síkját) legfeljebb 0,50 m-re, a védőcső oldaléle az alap oldalsíkját legfeljebb 0,25 m-re közelítheti meg.

Ha a vasutat keresztező vagy megközelítő fém csővezeték aktív korrózióvédelemmel létesül, akkor az aktív hatásnak kitett körzeten belül a biztosító és távközlő berendezési kábeleket és azok tartozékait megfelelő passzív védelemmel kell ellátni. A vasúti biztosítóberendezési és távközlési kábeleket a csővezeték aktív korrózióvédelmi rendszerébe bekapcsolni nem szabad. Ha a vasutat megközelítő fémcsővezeték védelme a vasúti villamos vontatás káros hatásaitól megbízhatóan és gazdaságosan nem oldható meg, a párhuzamos vezetés csak a veszélyeztető hatások övezetén kívül engedhető meg.

1.3.7. Vasút keresztezése és megközelítése gyengeáramú vezetékkel

Nem villamosított vasút pályaszint feletti keresztezése esetében a föld feletti gyengeáramú vezeték legmélyebb belógási pontja a sínkorona-szint felett a következő lehet:

- normál és széles nyomtávolságú vasútnál legalább 6,50 m,
- keskeny nyomtávolságú vasútnál legalább 5,50 m.

Villamosított vagy villamosításra tervezett országos közforgalmú vasutat föld feletti fém anyagú távközlési vezetékkel keresztezni nem szabad.

A vasúti pályát alul keresztező távközlési vezetékkel védőcsőbe kell helyezni oly módon, hogy a sínkorona-szint alatt legalább 1,20 m mélységben húzódjék. A védőcső végét a képzett rézsúvonalán túl legalább 1 m-re kell kivezetni.

A nem villamosított vágány tengelyét a fémes távközlési szabadvezeték és oszlop legfeljebb 3,0 m-re közelítheti meg. A vasúti pálya mentén a föld feletti távközlési vezeték oszlopa — lehetőleg a vasúti töltés lábánál, a bevágás szélénél vagy rézsú közbenső padkáján — úgy kell elhelyezni, hogy azok a vasúti közlekedést és a vasúti jelzőberendezésekre a szabad rálátást ne zavarják.

A nem vasútüzemi célú távközlési gyengeáramú építmény villamosított vagy villamosításra tervezett országos közforgalmú vasútvonal vágánytengelyét legfeljebb 5,0 méterre közelítheti meg. Távolságát úgy kell meghatározni, hogy az a villamos távolba-hatás elleni védekezésnek megfeleljen. A vasúti távközlési- és biztosító-berendezések kábeleinek, vezetékének a vasút területén történő elhelyezését a vasút üzemeltetője külön utasításban szabályozza.

1.3.8. Vasút keresztezése erősáramú vezetékkel

A villamosított országos közforgalmú vasútvonalat 20 kV-nál kisebb feszültségű szabadvezeték nem keresztezheti.

A keresztező vezeték oszlopa rézsúbe nem kerülhet.

A keresztező vezeték legmélyebb belógási pontja mind villamosított, mind nem villamosított vasútvonal esetén a vonatkozó szabvány előírásainak feleljen meg.

A vasúti pályát alul keresztező erősáramú vezetékkel védőcsőbe kell helyezni oly módon, hogy a sínkorona-szint alatt legalább 1,20 m mélységben húzódjon. A védőcső végét a képzett rézsúvonalán túl legalább 1,0 m-re kell kivezetni.

Vasutat megközelítő szabadvezetékkel úgy kell elhelyezni, hogy az a vasúti távközlési vezetékkel vonatkozó villamos távolba-hatás elleni védekezésnek megfeleljen.

A nyugalomban lévő vezeték függőleges vetülete a vágánytengelyt vagy villamosított vasút esetén a felsővezeték-rendszert a vonatkozó szabványban előírtól jobban nem közelítheti meg.

Iparvágánynál indokolt esetben a 20—120 kV közötti feszültségű vezeték a vágány felett is elhelyezhető. Ez esetben a keresztezésre vonatkozó előírásokat be kell tartani.

Erősáramú kábel a vágánytengelyt 3,0 m-re közelítheti meg, ha egyébként a vasútüzemi kábelek elhelyezését nem akadályozza. A vasútüzemi erősáramú vezetékek vágánytengelytől való távolságát a vasút üzembentartójának belső utasításai határozzák meg.

1.3.9. A vasutat keresztező és megközelítő létesítmények ellenőrzése és fenntartása

A vasút alatti és feletti létesítményeket úgy kell fenntartani, hogy azok a vasút üzem- és forgalombiztonságát ne veszélyeztessék. Ezen létesítményeket ennek érdekében rendszeresen ellenőrizni és vizsgálni kell. Ennek, valamint a fenntartásnak a rendjét a vasút üzemeltetőjének, kezelőjének hozzájárulásával kell meghatározni. A közforgalmú vasutak esetében az ellenőrzést, illetve vizsgálatot a vasút üzemeltetőjének és a létesítmény kezelőjének közösen, legalább évente egyszer el kell végezni.

Nem a vasúthoz tartozó, vasút feletti létesítményeket a közforgalmú vasút üzemeltetője a vasút biztonsága érdekében saját maga is megvizsgálhatja, és szükség esetén az észlelt hibák reális határidőre történő kijavítását kérheti a létesítmény fenntartójától.

1.3.10. Vasút megközelítése nem vasútüzemi célt szolgáló, nem nyomvonalas építményekkel

A nem vasútüzemi célt szolgáló, nem nyomvonalas építmények elhelyezési távolságát a következők figyelembevételével kell meghatározni.

a) Az 1.1.13. pontban meghatározott védősáv szélesség (védőtávolság), melyet az 5,0 m-nél magasabb építményeknél az 5,0 m feletti magasság értékével növelni kell.

b) A zajra és/vagy rezgésre érzékeny építményeknél (pl. lakóépület, kórház, szanatórium, szálloda, laboratórium stb.) a vonatkozó előírásokban meghatározott környezetterhelési határértékek alapján megállapítható távolság.

c) A tűz- és robbanásveszélyes építményeknél a tűztávolság, melyet az A, B és C tűzveszélyességi osztályba tartozó építményeknél a tűzvédelmi hatóság állapít meg.

d) A jogszabályban környezeti hatásvizsgálatra kötelezett építményeknél, a környezetvédelmi engedélyben meghatározott hatástávolság.

e) Veszélyes tevékenység végzésével kapcsolatos építmények, illetve az ezt szolgáló eszközök üzemben tartása esetén:

— a RID⁷ Szabályzat 1., 4., 5., 6., 7., 8., 9. osztályába tartozó anyagok esetén:

= az anyagjellemzőkből meghatározható, a vasútra ható veszélyekre figyelemmel, egyedi elbírálás szerint, a vasúti hatóságnak az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóság, illetve a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság véleményének figyelembevételével kiadott hozzájárulásával helyezhetők el az építmények, illetve tarthatók üzemben az eszközök.

— a RID Szabályzat 2. és 3. osztályába sorolt, energia- szolgáltatásra használt anyagok esetén:

a szélső vasúti vágány tengelyétől mérve:

- = 0,0 és 30,0 m között sem föld alatti, sem föld feletti tartály nem helyezhető el;
- = 30,0 és 50,0 m között csak legalább 1,0 m vastagságú földdel fedett tartály helyezhető el;
- = 50,0 és 100,0 m között föld feletti tartály a levegőnél nagyobb relatív sűrűségű gáznemű anyagok esetén csak abban az esetben helyezhető el, ha az építmény vagy üzemelő eszköz állandó felügyelet alatt áll.

Az előző bekezdésben nem szabályozott, 2. és 3. osztályba sorolt anyagokra nézve egyedi elbírálás szerint, a vasúti hatóságnak az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóság, illetve a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság véleményének figyelembevételével kiadott hozzájárulásával helyezhetők el az építmények, illetve tarthatók üzemben az eszközök.

Üzemanyag-, autógáz-töltő állomások tárolótartályainak töltőcsonkjait és az állomásra rendszeresített háztartási vagy ipari gázpalack-tároló konténereket a vasút szélső vágányának tengelyétől 50 m-nél távolabb kell elhelyezni.

f) Vezeték nélküli hírközlő- és adatközlő építmények (pl. rádió- és televízióadók, távközlési adók stb.) létesítésénél a telepítési távolságtól függetlenül, a vasúti közlekedés biztonságát szolgáló berendezések zavartatásának figyelembevételével az építmények a vasúti hatóság hozzájárulásával — egyedi elbírálás szerint — helyezhetők el és tarthatók üzemben.

Amennyiben az 1.3.10. pontban összefoglalt előírások, vagy más jogszabályok alapján adódó telepítési távolságok egymástól különbözőek lennének, akkor minden esetben a nagyobb távolságot kell betartani.

1.3.11. Vasúti létesítmények feletti terek beépítése

Az építési hatóság eljárásában a vasúti hatóság szakhatóságként működik közre, de a vasút feletti építményekkel kapcsolatos vasúti infrastruktúra létesítését, átalakítását vagy megszüntetését a vasúti hatóság engedélyezi.

A vasút feletti építmény engedélyezési terveinek készítésénél — a tervezésre vonatkozó általános követelményeken és műszaki előírásokon kívül — a következőkre is figyelemmel kell lenni:

— az alátámasztó oszlopok és a falszerű építmények, falak telepítése a távlati vasúti fejlesztési terveknek feleljen meg,

— az alátámasztó oszlopok, falszerű építmények, falak és a hozzájuk legközelebbi vágány között legalább az üzemi közlekedési teret szabadon kell hagyni,

— a vasúti vágányok feletti áthidaló szerkezetek legalacsonyabb pontja és a vasúti úrszelvény előírásokban meghatározott szabadon tartandó tér legmagasabb pontja között legalább 1,0 m távolságot kell biztosítani,

— a vasút feletti építmény zárt alagútszerű kialakítását a mentési, szellőztetési követelmények figyelembevételével kell megvalósítani,

⁷ A Nemzetközi Vasúti Árufuvarozási Egyezményre vonatkozó Egyesleges Szabályok (CIM) mellékleteinek kihirdetéséről szóló 4/1987. (V. 13.) KM rendelet módosításáról rendelkező 29/2002. (XII. 9.) GKM rendelet.

— a vasúti infrastruktúra műszaki megoldásainál a legkevesebb felügyeletet és fenntartást igénylő szerkezeteket, berendezéseket kell beépíteni,

— a vasúti forgalmi szolgálat részére a lefedett terület vizuális megfigyelését természetes úton, vagy műszaki berendezés segítségével kell megoldani.

A vasút feletti és melletti tartószerkezetek méretezésének alapjául szolgáló terheléseket és az elrendezést a vasút üzemeltetője és a közlekedési hatóság jóváhagyásával kell meghatározni.

A fejezetben megadott előírások nem vonatkoznak a tetőszerkezetekre és a perontetőkre.

1.4. Vasúti rakodó-, járműmozgató-, mérlegelő- és egyéb kiszolgáló berendezések, építmények

Ez a fejezet a vasúti rakodó, járműmozgató, mérlegelő és egyéb kiszolgáló (pl. rakminta meghatározó) berendezések telepítésének, kialakításának, üzemeltetésének előírásait tartalmazza.

1.4.1. Helyhez kötött vasúti rakodó berendezések, építmények általános telepítési feltételei

Rakodó berendezés csak az iparvágánynak a rakodásra kijelölt szakasza vagy rakodóvágány (együttesen rakodásra szolgáló vágány) mellé, fölé vagy alá létesíthető.

Iparvágány összekötő vágány, továbbá vasúti forgalmi vágány (együttesen közlekedésre szolgáló vágány) mellé, alá, vagy fölé rakodó berendezés létesítésére engedély csak kivételesen adható.

Újonnan épülő, rakodásra szolgáló vágány lehetőleg vízszintes, de legfeljebb 1,5‰ lejtésű lehet. Egyes rakodó berendezések csak vízszintes vágány mellé, alá vagy fölé telepíthetők.

A vasúti rakodó- és forgalmi vágányok közötti tengelytávolságot úgy kell meghatározni, hogy a vágányok között a vasúti kocsik kezelése, az ajtók, szerelvények nyitászárása, a kocsik bárcázása stb. biztonságosan elvégezhető legyen. Ha a rakodásra szolgáló vágányok közé rakodó vagy szállítógéppel, illetve járművel is bejárnak, akkor ezt a körülményt a vágánytengely távolság meghatározásánál figyelembe kell venni.

A rakodó berendezés elhelyezése úgy történjen, hogy az egyszerre rakodásra kerülő kocsik újabb kocsicsere nélkül megrakhatók legyenek.

A rakodó berendezés és a rakodás alatt levő vasúti kocsik rátolás elleni védelméről gondoskodni kell. A védelem szintjét az adott berendezéssel kapcsolatos forgalmi-üzemi vizsgálat megállapításainak figyelembevételével kell meghatározni.

A rakodó berendezésnek a vágányzáró sorompótól, biztonsági határjelzőtől, vágány végétől, kitérő elejétől vagy másik rakodó berendezéstől való távolságának meghatározásakor figyelembe veendő, hogy a leghosszabb vasúti kocsi is elférjen és rakodása biztonságosan elvégezhető legyen.

A rakodó berendezés veszélymentesen és akadálytalanul megközelíthető legyen, szükség szerint közúti járművekkel is.

Villamos felsővezetékes vasúti vágányhoz rakodó berendezés általában nem telepíthető. Kivétel, ha a rakodó berendezés olyan kialakítású, hogy

— sem a rakodó berendezés, sem a rakománya rakodás közben a feszültségmentesített munkavezeték 1,0 m-nél jobban nem közelítheti meg,

— a feszültség alatt álló táp- vagy megkerülő vezeték 2,0 m-nél, a munkavezeték (beleértve a szomszédos vágányét is) 3,2 m-nél jobban nem közelítheti meg és rakodási szünetben ezen a távon kívül rögzíthető.

Kizárja a létesítés lehetőségét a villamosított vágánnyal kapcsolatban az olyan rakodó berendezés, amelynek szerkezete rakodás közben a villamos vezeték eléréheti, meg-rongálhatja.

A rakodó berendezés a vágányhoz tartozó, szabadon tartandó térbe csak a rakodás alatt nyúlhat be egyes mozgatható részeivel, amelyeket üzemen kívül az úrszelvényből, illetve a szabadon tartandó térből ki kell emelni, és ebben az állapotban megbízhatóan rögzíteni kell.

A rakodó berendezéssel érintett vágány mellett a rakodó berendezés technológiai térszükségletét biztosítani kell.

A vasúti kocsik kezelésével és tolatásával kapcsolatos munkák számára az üzemi közlekedési teret ki kell alakítani. Ha a rakodó berendezés oldalán erre nincs lehetőség, az üzemi közlekedési teret a vágány másik oldalán kell biztosítani.

Az üzemi közlekedési teret az úrszelvényre vonatkozó műszaki előírások szerint kell kialakítani.

Az úrszelvények alsó, sínkoronától mért 1100, 1120, illetve 670 mm-ig terjedő részére meghatározott méretek mellett kizárólag oldal-, nyílt-, raktári- és átrakó, valamint az anyagfogadó garatként kialakított rakodók és az anyag megtámasztására szolgáló karámok telepíthetők.

Az ömlesztett anyagokat tároló karám csak a rakodásra szolgáló vágány egyik oldalán létesíthető, olyan magasságban, hogy az ömlesztett anyag — csúszási szögét figyelembe véve — az úrszelvénybe ne kerüljön.

A felsorolt távolságokat az ívekkel rendelkező vágányrészekben és kifuttatási szakaszokon az úrszelvény előírásokban meghatározott ívpótlékkal növelni kell.

1.4.2. Helyhez kötött rakodó-, járműmozgató-, mérlegelő- és egyéb kiszolgáló berendezésekkel kapcsolatos általános előírások

A felsorolt berendezések a vágány szabadon tartandó terébe csak az üzemeltetés ideje alatt nyúlhatnak be egyes mozgatható részeikkel, amelyeket üzemen kívül az úrszelvényből, illetve a szabadon tartandó térből ki kell emelni, és ebben az állapotban megbízhatóan rögzíteni kell. Különleges esetekben az eltérés csak előzetes egyedi vizsgálat után engedélyezhető.

A vágányba építendő aknákhöz csatlakozó vágánymező:

— legalább 10-10 m hosszú zúzottkő ágyzatba helyező,

— legalább 24-24 m hosszban sínvándorlást gátló berendezéssel látandó el,

— a síndőlés kifuttatását szükség esetén meg kell oldani.

Az aknán átvezető vágányra — beleértve az aknában elhelyezett szerkezeteket is — sínleerősítési tervet kell készíteni, amelyben igazolni kell annak megfelelőségét.

A rakodó (járműmozgató-, mérlegelő- stb.) berendezéseknél a folyamatos — éjjeli (illetve sötétedés utáni) és nappali- rakodási lehetőséget biztosítani kell. Ennek érdekében a rakodó berendezés és a rakodás (mozgató) alatt álló szállítójárművek, valamint a rakodótér előírt szintű megvilágításáról térvilágítás útján gondoskodni kell. A térvilágítás a vasúti forgalmat, a jelzők megfigyelését nem zavarhatja. A fedett vasúti kocsik belső megvilágításáról is gondoskodni kell.

A kötött pályán mozgó villamos üzemű rakodógépek kábeleinek elhelyezése történhet felfüggesztéssel, ez esetben működése során a rakodógép a felfüggesztést 0,3 m-nél jobban nem közelítheti meg. Ha ez nem lehetséges, akkor a kábeleket görgőkkel és vízvezetéssel ellátott csatornában kell elhelyezni. A kábelek a földön nem kúszhatnak.

A villamos üzemű berendezések villamos hálózatról való leválasztására külön villamos kapcsolót kell létesíteni a berendezés közelében. A villamos kapcsoló kikapcsolt — de csakis kikapcsolt — helyzetben kulccsal lezárható legyen.

A villamos berendezések és az érintett vasúti vágányok együttes érintésvédelméről gondoskodni kell.

Az olyan kezelőhelyeket, amelyek a környező terepszintnél 1,0 m-nél magasabban vannak és ahol a dolgozók munkavégzés céljából tartózkodnak vagy közlekednek, legalább 1,0 m magas, lábléccal rendelkező középrudas merev korláttal kell minden oldalról lezárni.

A rakodó berendezés, valamint a rakodás alatt lévő vasúti kocsik portalanításáról gondoskodni kell.

A vágány mellé, a vágány tengelyétől mért 3,5 m-en belül elhelyezett építmények, szerkezetek sarkait, éleit (mintegy 0,20 m szélességben és 2,5 m magasságig), valamint az üzemközben az úrszelvénybe is benyúló szerkezeteket munkavédelmi színjelzéssel (citromsárga-fekete csíkozással) kell ellátni.

1.4.3. A helyhez kötött vasúti rakodó berendezések kialakításának előírásai

1.4.3.1. Gépészeti berendezés nélküli rakodók

1.4.3.1.1. Oldalrakodó jellegű építmények:

A rakodókra — azok mindkét végén — megfelelő feljáratot kell létesíteni. Személyek közlekedésére lépcsőt, targoncák és egyéb járművek részére felhajtót kell kiképezni a rakodó mindkét végén.

A rakodók felhajtó lejtőjét, minimális szélességét, a járófelületek burkolását, vízvezetését vonatkozó műszaki előírások szerint kell méretezni.

Közúti járművek részére a felhajtó lejtője legfeljebb 12,5%-os, a targoncák számára 6%-os lehet.

A rakodók felületeit, a felhajtókat, valamint a hozzájuk vezető utakat szilárd, pormentes burkolattal kell ellátni.

Az oldal-, a nyílt- és az állatátrakodók legkisebb szélessége 6,0 m.

A raktári rakodó minimális szélessége a közút felől 1,5 m, a vágány felől 3,0 m.

A rakodókat határoló támfalak vagy az azokat helyettesítő tartók, valamint a rakodók burkolata méretezésénél legalább 20 kN/m², különleges rakodások esetén 35 kN/m², rendkívüli igénybevételek esetén ennél nagyobb terhelést kell alapul venni.

A felmenő falakra mindig, előre gyártott támfalak esetében is, vasbeton koszorút kell készíteni. Ennek felső élét, talpával kifelé fordított 45 °-os dőléssel betonba erős(tett) használt vasúti sínrel, vagy „I” tartóval kell szegélyezni.

Azokon a helyeken, ahol sem vasúti, sem közúti rakodás nem történik, a rakodó szélét korláttal kell lehatárolni. A vágánytengelyre merőleges korlát elhelyezésénél a szabadon tartandó tér méretét kell figyelembe venni.

A rakodókra és a rakodó utakra kerülő vizek elvezetéséről gondoskodni kell. Ezek a vágányra, vagy a vágány felé nem vezethetők.

A rakodón a vágány tengelyétől számított 3,0 m-en belül semmi sem építhető.

A nyílt rakodók, átrakók és raktári rakodók fölé épülő tetőszerkezet magasságát az úrszelvény méretén felül, a rakodáshoz beállított kocsik tetején végzendő műveletek figyelembevételével kell meghatározni.

1.4.3.1.2. Homlokrakodók

A homlokrakodókra a vasúti kocsik ütközőjének magasságában megfelelő ütközőt kell felszerelni. Oldalütközős járművekhez készített homlokrakodón kapcsolókészülék csak akkor helyezhető el, ha a homlokrakodóra szabványos homlokütközők is kerülnek.

Központi ütközőkészülékes járművekhez készített homlokrakodóknál a rakodó támfalára a járműveken alkalmazottakkal azonos központi ütközőt kell felszerelni.

Ha ilyen rakodónál oldalütközős vasúti kocsik rakodása is szükséges, akkor a rakodóra oldalütközőket is fel kell szerelni.

Az ütközőket úgy kell elhelyezni, hogy benyomott ütközőrugók mellett a csavarkapocs vagy a vonóhorog a központi ütközőt el ne érje.

A homlokrakodók magasságára, minimális hosszára, szélességére, felhajtójára, burkolására, vízvezetésére, méretezésére vonatkozó előírásokat külön előírásban kell meghatározni. A homlokrakodó felhajtóját úgy kell kialakítani, hogy a rakodásra kerülő gépek, vagy járművek a homlokrakodóhoz vezető csonkavágányon álló vasúti kocsiba, illetve kocsiból fordulás nélkül be-, illetve kivezetethetők, kirakhatók legyenek.

Normál nyomtávolságú vágány homlokrakodójának magassága a sínkorona magassága felett 1,29 m, vágánytengely irányú hossza legalább 4,0 m, szélessége 4,5 m. Más nyomtávolságú homlokrakodó méretére és méretezésére vonatkozó előírásokat egyedileg kell meghatározni.

A vágány végét lezáró falazatot legalább 2500 kN ütközésből származó vízszintes erőre is kell méretezni.

A homlokrakodók felhajtójára, burkolására, méretezésére és vízvezetésére vonatkozó egyéb előírások azonosak a 5.3.1.1. pontban foglaltakkal.

A RoLa- és a vasúti kocsitrakókat egyedi feltételek alapján kell tervezni.

1.4.3.1.3. Élőállat rakodók

Az élőállat rakodók a vágány szabadon tartandó terének határára telepíthetők, így a rakodó alsó szintje a sínkorona magassága felett 1,22 m-re, felső szintje 2,30 m-re alakítandó ki.

A vasúti kocsi és a rakodó közötti nyílás áthidalására, mindkét szinten korláttal ellátott —, illetve a szabadon tartandó térből eltávolítható és rögzíthető — átjárókat kell kiképezni.

A rakodókhoz csatlakozó karámok magassága a burkolatszint felett legalább 1,4 m. A karámon belüli terület burkolásáról és a szennyvíz elvezetéséről gondoskodni kell; az almozáshoz szükséges anyagok részére tároló helyet kell létesíteni.

1.4.3.2. Gépészeti berendezésekkel felszerelt rakodók

1.4.3.2.1. Anyagfogadó garatként kialakított rakodók

A rakodók minimális hosszát, szélességét, egyéb méretét, burkolását műszaki előírás határozza meg.

A rakodónak a vágány felé eső oldala készülhet falazattal, rácsból vagy csúszdaként működő nyitható ajtóként.

A rakodó, valamint a vágány közötti területet (ideértve a sínszálak közötti területet is) burkolattal kell ellátni, amely egyrészt az elszóródott anyag összetakarítását, másrészt a vágány szabályozását lehetővé teszi.

A garat szállítóberendezéseinek beépíthetőségét, szerelhetőségét, karbantarthatóságát meg kell oldani.

A rakodó minimális hossza 5,0 m, szélessége — az alkalmazásra kerülő kirakó berendezés helyigénye alapján határozható meg —, de legalább 2,5 m legyen.

Az anyagfogadó garatot a rakodó felső szintjében ráccsal kell lefedni. A rács nyílása 50 100 mm-nél nagyobb nem lehet. A kifelé nyíló ajtajú kocsik kezelhetősége érdekében a rakodó magassága a sínkorona magassága felett legfeljebb 900 mm-ig csökkenthető.

Az anyagfogadó garatba bejutó víz eltávolításáról gondoskodni kell. A víz a vágányra nem vezethető.

A rakodó vágányhoz viszonyított elhelyezésével kapcsolatos méreteket az 1.4.1. pont, míg a feljártokkal, burkolásokkal stb. kapcsolatos előírásokat a 1.4.3.1.1. pontban foglaltak szerint kell figyelembe venni.

1.4.3.2.2. Személygépkocsik rakodására kiképzett különleges homlokrakodók

Ezeket az építményeket egyedi feltételek alapján kell megtervezni az 1.4.3.1.1. pontban foglaltak figyelembevételével.

1.4.3.2.3. Gravitációs berakó berendezések

Az emelt rakodó- és tároló támfala, tartóoszlopai, beépített szerkezetei a vágány tengelyét az egyik oldalról normál nyomtávú vágány esetén — eltérően az általános előírásoktól, különleges esetekben — 3,05 m sínkorona-

szint feletti magasság fölött — ha szükséges — 1,875 m-re, 760 mm nyomtávú vágánynál 1,65 m-re közelíthetik meg.

A rakodó felső szintjén a vágány felőli oldalt úgy kell kialakítani, hogy a közúti járművek lezuhanását megakadályozza.

Eltérő nyomtávú vasúttal, függőpályával, szállítószalaggal történő rászállítás esetén az átürítőhely kialakítása a rászállító eszközre vonatkozó külön előírások szerint történjék.

Az emelt rakodó-tároló balesetmentes megközelítéséről, kezeléséről, ellenőrzéséről, a tárolóba történő be- vagy leesés elleni védelemről gondoskodni kell.

1.4.3.2.4. Anyagfogadó aknák, hídszerű ürítő berendezések

Az anyagfogadó aknánál az üzemi közlekedési teret — a kocsik ürítőnyílásának kezelhetősége érdekében — általában a vágány mindkét oldalán szabadon kell hagyni.

Az anyagfogadó aknák, az aknákat áthidaló, illetve a vasúti terhet viselő szerkezetek méretezésénél a vasúti hidaknál figyelembe vett járműterhet, tengelyrendezést kell alapul venni.

Az anyagfogadó aknába való beesés elleni védelemről gondoskodni kell. Az áru beömlési helyén a lefedésre rács alkalmazandó. Az átjárás illetőleg esetleges ráállás célját is szolgáló rács nyílása legfeljebb 50×100 mm lehet. Ha a rácson nem kell átjárni, akkor legfeljebb 150×150 mm nyílásmérettel készíthető.

A rácsot általában pályaszintben kell kiképezni, közúti járművek közlekedése esetén sínkorona-szintben is elhelyezhető. Az aknába ürített anyag továbbítására szolgáló szállítógépek beépítésénél a rájuk vonatkozó előírásokat kell figyelembe venni.

Az aknába a csapadékvíz behatolását meg kell akadályozni. Tetőszerkezet hiányában az aknákat fedéllel kell ellátni. Az aknafedelek mozgatását a 1.4.2. pontban foglaltaknak megfelelően kell megoldani. Az aknába esetleg bekerülő víz eltávolítását szivattyúval kell megoldani.

1.4.3.3. Gépi rakodó- és szállító berendezések

1.4.3.3.1. Rakodódaruk

A darukat úgy kell telepíteni, és a környezetüket úgy kell kialakítani, hogy a daruval felemelt teher személyek vagy személyek által elfoglalt épületek fölé ne kerülhessen, és a vasúti kocsi teljes szélességében a terhek függőlegesen emelhetők legyenek.

A daru emelőmagasságát úgy kell megállapítani, hogy a legmagasabb emelendő tárgy a vasúti kocsi oldalfala fölött a függesztékkel együtt áttemelhető legyen.

A futódaru pályatartó oszlopai és alapjai akkor telepíthetők a párhuzamos vágányok közé, mindkét vágány szabadon tartandó terének határára, ha a vágányok oszlopokkal ellentétes oldalán az üzemi közlekedési tér rendelkezésre áll.

A darupályát mindig vízszintes vonalvezetéssel kell kialakítani.

A darupálya végein megfelelően méretezett és kellően rögzített ütközőket kell felszerelni.

Darupálya vasúti vágányt szintben nem keresztezhet. A darukezelőfülkéjét a vasúti vágány úrszelvényén kívül kell telepíteni úgy, hogy a kezelő a vasúti kocsi belsejében láthasson.

Az ömlesztett áruk felvételére alkalmas edényes markoló vasúti kocsi kirakására akkor alkalmazható, ha a nyitott helyzetben elfoglalt téglalap alakú terület átlója a 2,90 m-t nem haladja meg.

Az edényes markoló hossz tengelye rakodás közben a vasúti kocsi hossz tengelyével párhuzamos legyen. A sokfogú- és a szálfamarkoló nyitott állapotban 2,30 m-nél nagyobb nem lehet.

A vasúti rakodásra használt daruk egyéb vasúti követelményeit a vonatkozó műszaki előírás határozza meg.

A daruk méretezésére, telepítésére, kialakítására, biztonsági berendezéseire és üzemeltetésére vonatkozó egyéb előírások alkalmazását a hatóság megkövetelheti.

1.4.3.3.2. Vasúti kocsi buktatók

Kocsibuktató olyan vágányba telepíthető, ahol a vágányzáró berendezések közötti, valamint az azok előtt, illetve után lévő 10-10 km-es vágányszakasz egyenes és vízszintes. A buktató vágányával párhuzamos vágányok tengelytávolságának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a buktatóhoz tartozó építményekre, szerkezetekre (buktató szerkezet, — épület, — berendezések stb.)

A buktatóhíd hosszát úgy kell megválasztani, hogy minden buktatásra alkalmas vasúti kocsi buktatható legyen.

Minden buktató előtt és után olyan vágányzáró berendezés létesítése szükséges, amely megakadályozza, hogy a buktatóra kocsit toljanak, ha a buktatási művelet már megkezdődött.

A kocsibuktató- és a vágányzáró berendezés aknája között lévő vágányszakaszt hosszalra kell fektetni.

A kocsibuktatók kezelőfülkéjéből az érintett terület legyen akadálytalanul áttekinthető.

A kocsibuktató azon szerkezeteit, amelyekre a felemelt teher hat, az emelőgépekre vonatkozó előírások szerint kell méretezni. A vasúti terhet viselő szerkezetek méretezésénél a vasúti hidaknál figyelembe vett járműteherrel kell számolni.

A homlokbuktató szerkezete olyan legyen, hogy a buktatás ideje alatt az ütközőknél támassza meg a vasúti kocsikat.

A megtámasztásra szolgáló ütközők üzemben kívül az úrszelvényből eltávolíthatók és olyan kialakításúak legyenek, hogy az ürítésre kerülő vasúti kocsin levő szerkezeteket (lépcsőt, fogantyút stb.) ne sérthessék meg.

Az ütközőtámok, bakok és vágányzáró szerkezeteik olyan megoldással készüljenek, hogy a hídemeléskor kezdése után ne legyenek mozgathatók.

A homlokbuktatónál a felemelt híd teljes hosszában az úrszelvényt biztosítani kell.

A buktatóhídnak felemelt helyzetében a vízszintessel bezárt szöge általában 55°, esetleg 60° lehet. Ez a szög

65°-ig akkor növelhető, ha a buktatót olyan berendezéssel látják el, amely az átbillenést megakadályozza.

A buktatóhíd, valamint a vágányzáró berendezés aknáinak burkolatán kiképzett (búvó és egyéb) nyílások fedeleit rögzíthetően és botlást nem okozó módon kell kiképezni.

Amennyiben a buktatásra kerülő anyag szemszerkezete miatt a 1.4.3.2.4. pontban említett méretű rács nem megfelelő, úgy a rácsot — a buktatás idejére felemelhetően — kell kiképezni. A rács emelése csak a vágányzáró berendezés és az ütköző-tám fogásra kész állapotában, a buktatóhíd alaphelyzetében legyen működtethető.

A buktatóhíd mindenkor helyzetének jelzésére — mind a pályáról, mind a kezelőfülkéből jól látható — fokokban szemléltető mutatókat kell felszerelni.

Meg kell akadályozni a hídnak a megengedett határon túli felemelését, és a körbuktató megengedett határon túli elfordítását.

A körbuktatóban a kocsik beállításakor oldalirányban az alapúrszelvényt, magasságilag a csökkentett úrszelvényt kell szabadon hagyni.

A körbuktató alkalmas legyen minden buktatható kocsitípus biztonságos és sérülést kizáró megfogására. A rögzítő-, megfogó- és támszerkezeteket rugalmas anyaggal kell borítani.

A buktató berendezés kialakításánál a buktatandó kocsik szétválasztásával, megfékezésével, rögzítésével kapcsolatos feladatok veszélymentes végrehajtását, továbbá körbuktatóknál személyeknek a buktatóba való belépését figyelembe kell venni.

Amennyiben a buktatóra a kocsikat mozdtonnyal állítják be, akkor tolatásjelzőt kell létesíteni, amely a buktató alaphelyzetével legyen összefüggésben.

1.4.3.3.3. Csúszdák, surrantók, ejtőcsövek

A vasúti kocsi belsejében rakandó anyag vezetésére, szétszóródásának megakadályozására, a vasúti kocsi és a berendezés környezetének megvédésére és tisztántartása érdekében kell ezeket a berendezéseket alkalmazni.

A berendezések alsó élének, a vasúti kocsi padlójától a berakásra kerülő anyagtól függően, olyan távolságra kell elhelyezkednie, hogy a vasúti kocsi és a rakodásra kerülő áru védelme biztosítva legyen.

A csúszda hosszának megállapításánál a legalacsonyabb oldalfalú kocsit kell figyelembe venni.

A csúszda és a surrantó két oldalán az anyag elszóródásának megakadályozása érdekében oldalfalat kell létesíteni. A csúszda, a surrantó a vasúti kocsi belsejében nem támaszkodhat. A surrantók kialakításánál a legmagasabb oldalfalú nyitott vasúti kocsikat kell alapul venni.

Ha a surrantóról lepattanó anyag sérülést okozhat, akkor védőhálót kell telepíteni. A védőhálót a vágánnyal párhuzamosan, a surrantóval szemben, annak középvonalától legalább 5,0-5,0 m-re kell elhelyezni. A védőháló a sínkorona felett legalább 1,20 m-re kezdődjen. Magasságát a sérülési veszélytől függően kell meghatározni.

Az oldaltöltő ejtőcső mozgatását úgy kell megoldani, hogy annak kezelése a terepszintről segédeszköz nélkül elvégezhető legyen.

A fedett kocsik tetőnyílásai balesetmentes megközelítésének, a tetőnyílások és az ejtőcsövek veszélytelen kezelésének a feltételeit biztosítani kell. A leesés elleni védelemről gondoskodni kell.

1.4.3.4. Rakodó berendezések tartálykocsik töltésére és lefejtésére

Töltő-lefejtő berendezéseknél a vágány vízszintes legyen és területét tisztítható burkolattal kell ellátni. A burkolat a töltő- vagy lefejtő hely középvonalától legalább 5,0 méterrel nyúljon túl. A burkolat és a sín talpa között legalább 20 mm és legfeljebb 50 mm távolság lehet. Burkolni kell a lefejtő-, illetve töltőberendezés, az akna, a tartálykocsi kezelő berendezése (esetleg a szivattyú) környékét is úgy, hogy a burkolat ezeken 0,5-0,5 m-rel nyúljon túl.

Folyadékok töltő-lefejtő berendezéseinél a vágányt csatornázással ellátott burkolattal vagy vasbeton tálcával kell ellátni, amelynek kellően szilárdnak és a folyadékot át nem eresztőnek kell lennie. A burkolatra került szennyező anyag összegyűjtését, eltávolítását és további kezelését (semlegesítését) meg kell oldani.

A töltő-, vagy a lefejtő berendezés legyen alkalmas az anyag szállítására szolgáló valamennyi típusú forgalomban lévő — és fejlesztésre tervbe vett — vasúti tartálykocsi zárt rendszerű megtöltésére, illetve kiürítésére. Levegőnél nehezebb gázok töltő, vagy lefejtő berendezése aknába nem telepíthető.

Vasúti tartálykocsit telepített tároló tartályba lefejteni vagy tárolóból tölteni csak kiépített csővezetéken keresztül szabad. A csővezetékek leüríthetők legyenek. A lefejtésekhez és a töltésekhez legfeljebb 5,0 m hosszú hajlékony csatlakozó vezeték használható. Merev csatlakozó vezetékes töltő-, vagy lefejtő berendezés sérülés nélkül viselje el a tartály töltése vagy ürítése közben beálló magassági mozgásokat.

A tartályok (szállító-, tároló tartályok) töltésekor kiszorított gőz-levegő (vagy por-levegő) elegyet úgy kell elvezetni, hogy az ott tartózkodókra és a környezetre veszélyt ne jelentsen.

Tűzveszélyes, maró, mérgező folyadékokat, vagy gázokat töltő berendezés területét zárhatóan el kell keríteni. Más töltő-, valamint lefejtő berendezés területét a helyi körülményektől, és az anyag jellegétől függően kell elkeríteni.

A töltés-, vagy lefejtés alatt álló vasúti tartálykocsit rátolás ellen megfelelően védeni kell.

A töltés leállítását a töltőállomásról mindenkor lehetővé kell tenni. A tartálykocsik túltöltését meg kell akadályozni. A tartálykocsi töltésekor gondoskodni kell a töltés mértékének megbízható ellenőrzéséről. A túltöltés megakadályozására a töltési folyamat önműködően fejeződik be.

Alsó csatlakozású, a burkolatszint fölött létesített töltő- és lefejtő berendezésnek a csatlakozó vezeték felszereléséhez kiképzett csőcsonkja a sínkorona fölött 300 mm-nél magasabban nem lehet. A berendezés szerkezetét (csőcsonk, szűrő, tolózárt stb.) az üzemi közlekedési téren kívül zárható szekrényben kell elhelyezni.

Poranyag lefejtéshez a szállító tartályra megengedettnél nagyobb nyomású levegő nem használható, szükség esetén nyomáshatárolót kell felszerelni. A lefejtő helyen a tartálykocsihoz történő csatlakozás előtt nyomásellenőrző műszert kell felszerelni. Ha az anyag továbbításához segédlevegőt is használnak, annak nyomása sem lehet nagyobb a tartályra előírt értéknél.

A vasúti tartálykocsik felső részén elhelyezett szerelvények balesetmentes megközelítését és kezelését megfelelő berendezéssel kell lehetővé tenni, a leesés elleni védelmet meg kell oldani.

A berendezés kialakítása esetleges veszély esetén tegye lehetővé a dolgozók menekülését. A vasúti kocsi nem szolgálhat a kezelő berendezés alátámasztásául, azonban a tartálykocsival érintkezhet akkor, ha a lefejtés, vagy töltés következtében beálló teherváltozásból származó függőleges irányú mozgását nem akadályozza, az érintkezés felülete a tartálykocsit (annak mázolását) nem sérti, és szikraképződést nem okoz. Több kezelő berendezést összekötő kezelőhidról 30 méterenként vészlejáratot kell kialakítani. A kezelő berendezés megközelítésére szolgáló feljárt lehetőleg lépcső legyen.

Maró, vagy mérgező hatású folyadékok tárolására szolgáló tartályt védőmedencébe kell helyezni. A védőmedence a legnagyobb tartály térfogatával legyen azonos befogadóképességű. A medencéből nyílás nem vezethető ki.

Maró hatású folyadékok tárolására szolgáló létesítmények, illetve védőmedencéjük a vasúti vágány tengelyét — iparvágány esetén — 5,0 m-nél jobban nem közelíthetik meg. A mérgező hatású folyadékok tárolására szolgáló létesítményeknél ezt a méretet — az anyag jellegétől függően — növelni kell.

A tűzveszélyes-folyadék és gáz tárolók, valamint szivattyúk telepítési távolságait, a 1.3.1. pont, valamint az alkalmazásukra vonatkozó követelményeket a vonatkozó tűzvédelmi előírások⁸ szerint kell meghatározni.

A vasúti tartálykocsik töltésével, lefejtésével, illetve előmelegítésével kapcsolatos egyéb előírásokat a vasúti tartálykocsikra vonatkozó előírásokban foglaltak szerint kell figyelembe venni.

1.4.3.5. Rakománymelegítő berendezések

Dermedő folyékony anyagok lefejtéséhez lehetővé kell tenni az anyag melegítését. Nyílt lánggal tartálykocsit melegíteni tilos. Fűtőcső-kígyóval felszerelt tartálykocsik melegítésére legfeljebb 0,4 bar nyomású telített gőz használható, ha a tartálykocsin nincs a megengedett gőznyomás feltüntetve.

⁸ Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról szóló 35/1996. (XII. 29.) BM rendelet.

Ha a dermedő anyag melegítése nem a lefejtő-álláson történik, a kondenzvíz megfelelő elvezetéséről gondoskodni kell.

Dermedő folyadékok melegítése esetén a vasúti tartálykocsit kiürítés után csak akkor szabad lezárni, ha lehűtése és kiszellőztetése megtörtént.

Szilárd anyagok melegítésénél használatos melegítő berendezés olyan kialakítású legyen, hogy a vasúti kocsik egyes szerkezeti elemeit ne károsítsa.

1.4.4. Üzemeltetési feltételek

Valamennyi vasúti rakodó-, járműmozgató-, mérlegelő berendezéshez részletes kezelési és karbantartási utasítást kell készíteni és azt a berendezés kezelőfülkéjében, vagy ha ilyen nincs, annak közelében lévő helyen kell tartani.

A rakodó berendezéseket évenként szakmunkás, öt évenként technikus, tíz évenként mérnöki szintű részletekre kiterjedő vizsgálatnak kell alávetni.

A buktatószerkezetet évenként legalább egyszer a részletekre is kiterjedő, havonként egyszer pedig általános vizsgálatnak kell alávetni még akkor is, ha üzem közben semmi rendellenesség nem mutatkozik.

A vasúti terhet viselő, valamint a vasút feletti szerkezetek vizsgálatára a hidakra vonatkozó előírások a mérvadók.

1.4.5. Helyhez kötött vasúti járműmozgató berendezések

1.4.5.1. Vasúti kocsivontató berendezések létesítésének feltételei

A kocsivontató berendezéssel kiszolgált vágány legfeljebb 1,5‰ esésben vagy emelkedésben lehet. A berendezés minden szerkezete, alkatrésze üzemén kívül az úrszelvényből eltávolítható legyen.

A kocsivontató berendezéssel kiszolgált vágány mellett az üzemi közlekedési teret szabadon kell hagyni.

A kocsivontató berendezés vonókötele szilárdságának legalább hatszoros biztonságot kell nyújtania. A vonókötel legnagyobb sebessége az 1 m/s-t nem haladhatja meg.

A kocsivontató berendezéshez a berendezés indításával függésben lévő hangjelző berendezéseket kell felszerelni.

A kocsivontató berendezés által kiszolgált vasúti vágány mellett — az üzemi közlekedési téren kívül — vészleállítókat kell felszerelni.

A távolról vezérelt kocsivontató berendezések kezelőfülkéjét, illetve kezelőhelyeit úgy kell elhelyezni, hogy a vontatási terület jól belátható legyen.

A távvezérelt kocsivontató berendezés és az általa kiszolgált berendezés vezérlése olyan függésben legyen, ami az együttes működtetést kizárja.

A kocsivontató berendezések térvilágítására, villamos berendezéseire a 2.2. pontban foglaltakat, üzemeltetésükre és vizsgálatukra a rakodó berendezések üzemeltetésére és vizsgálatára vonatkozó előírásokat kell értelemszerűen alkalmazni.

1.4.5.2. Tolópadok létesítésének feltételei

Tolópad pályáját vízszintesen kell kialakítani. Méretezésnél a vasúti hidaknál figyelembe vett járműteherrel kell számolni.

A tolópadhoz csatlakozó vágányoknak — a tolópad szélétől mérve — a tolópad szélességének megfelelő hosszúságban vízszintesnek kell lenniük.

Pályaszint magasságában tolópad nem tervezhető. Meglévőknél a nyelvsínek lejtése legfeljebb 1:16 lehet.

Ahol a csatlakozó vágánnyal szemben használható vágány nincs, ott kerékfogóval ellátott védő csonkavágányt kell kialakítani.

A tolópad-pálya mindkét végét végállskapcsolóval kell lehatárolni és rugalmas ütközővel kell lezárni.

A tolópadon lévő és a csatlakozó vágányok között legalább 12 mm, és legfeljebb 20 mm hézagot kell tartani. Oldal-, illetve magassági lépcsők ne keletkezzenek. A lépcsőmentes csatlakozás érdekében reteszelő (rögzítő) szerkezeteket kell alkalmazni.

A tolópadra szerelt kocsivontató berendezés működését a reteszeléssel függésbe kell hozni. A kocsivontató berendezés egyébként feleljen meg az 1.4.5.1. pont előírásainak.

A tolópad-akna szélétől a sínkorona felett az úrszelvény felső síkjáig 3,0 m távolságban semmi nem építhető, illetve nem helyezhető el. A tolópad egyetlen alkatrésze sem nyúlhat a szabadon tartandó térbe.

A tolópad szerkezete és a tolópad akna között — a sínek kivételével — sehol sem lehet 50 mm-nél kisebb hézag. A tolópad haladási sebessége 1,0 m/s-nál nagyobb nem lehet. A tolópad hídszerkezetének azon oldalán, ahol a járművek vontatása, illetve fékezése történik, az üzemi közlekedési teret biztosítani kell.

A tolópadnak üzemi és rögzítő fékkel kell rendelkeznie.

A tolópadra fény- és hangjelző berendezést kell felszerelni. Villamos reteszeléssel biztosítani kell, hogy a tolópad csak a hangjelzés után legyen működtethető. A tolópad haladását villogó sárga fény jelezzé.

A tolópadon és a tolópadjárat mellett vészleállítókat kell felszerelni.

A tolópad a kezelőfülkéből működtethető fékszerkezettel rendelkezzen. A tolópad felületét megfelelő burkolattal kell ellátni.

A tolópadon a működtetés céljából kezelőhelyet kell kialakítani.

A tolópad kezelésével, üzemeltetésével, karbantartásával és vizsgálatával kapcsolatos követelményeket a vonatkozó műszaki előírás tartalmazza.

A tolópadok térvilágítására, villamos berendezéseire a 2.2. pontban foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.

1.4.5.3. Fordítókorongok létesítési feltételei

A fordítókorong körsínjét vízszintesen kell kialakítani. A fordítókorongnak és a hozzá csatlakozó vágányoknak a fordítókorong átmérőjének megfelelő hosszúságban vízszintesnek kell lenniük. Méretezésnél a vasúti hidaknál figyelembe vett járműteherrel kell számolni.

Ahol a csatlakozó vágánnyal szemben használható vágány nincs, ott kerékfogóval ellátott védő csonkavágányt kell kialakítani.

A fordítókorong-akna szélétől 3,0 m távolságban — az ütközőkkel lehatárolt mozgási tartományon belül — a sín-

korona felett az űrszelvény felső síkjáig semmi nem építhető, illetve nem helyezhető el.

A gépi hajtású fordítókorongnál a kézi mozgatást is lehetővé kell tenni. A kétféle meghajtás egyidejű működését ki kell zárni. A gépi hajtású fordítókorongnak a kezelőfülkéből működtethető fékszerkezettel kell rendelkeznie.

A fordítókorongon lévő és a csatlakozóvágányok között legalább 15 mm és legfeljebb 20 mm méretű hézag legyen. A lépcsőmentes csatlakozás érdekében reteszelő (rögzítő) berendezést kell alkalmazni. Oldal- és magassági lépcső nem lehet.

A fordítókorong területét megfelelő burkolattal kell ellátni. A fordítókorongra szerelt vontató berendezés működését a reteszeléssel kell függésbe hozni. A vontató berendezés egyébként feleljen meg a 1.4.5.1. pont előírásainak.

A fordítókorongok térvilágítására, villamos berendezéseire a 2.2. pontban, üzemeltetésükre és vizsgálataikra az 1.4.4. pontban foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.

1.4.6. Vasúti járműmérlegelő berendezések

1.4.6.1. Járműmérlegek telepítési követelményei, létesítési feltételei

Az álló jármű mérlegelésére szolgáló mérlegnek és a hozzá csatlakozó 15-15 m hosszú vágányszakasznak egyesben és vízszintesben kell feküdnie.

A járműmérleget lehetőleg mindkét végén bekötött vágányban kell elhelyezni.

A mérleghez való megfelelő csatlakozása végett a folyó pályát mintegy 2,0 m hosszban ágyazat nélküli felépítményként kell kialakítani.

A mérleg szerkezeti részeinek vizsgálhatóságát és ellenőrizhetőségét lehetővé kell tenni.

A mérlegelő helyiségből lehetővé kell tenni a megbízható rálátást a mérlegen álló vasúti kocsira és a mérleg egész felületére, valamint a mérőszervezetre.

A mérlegház a vágány tengelyét 3,0 m-nél jobban ne közelítse meg.

Fordítókorong, tolópad, kitérő eleje, illetve biztonsági határ jelzője és a mérlegakna, mérlegszerkezet között legalább 15,0 m távolságot kell tartani.

Járműmérleg és közforgalmú útkeresztezés között olyan távolságra van szükség, hogy az egyszerre beállításra kerülő kocsisor után még 10,0 m biztonsági távolság legyen.

A kocsik mozgatását végző dolgozók által jól látható, a mérlegszerkezettel kényszerkapcsolatban álló fény tolatásjelzőt kell alkalmazni, ha a mérleget védeni kell a rátolásból származó sérüléstől.

Ha a mérlegen robbanásveszélyes anyagot töltenek, vagy a mérlegaknába, illetve a mérlegszerkezetet befoglaló térbe robbanásveszélyes gáz, illetve folyadék juthat a környezetből, akkor a mérleg szellőztetéséről gondoskodni kell. A mérleget ne lehessen működtetni akkor, ha az aknában robbanásveszélyes elegy képződik. Ennek érzékelésére gáz-koncentráció mérő (ellenőrző) berendezésről kell gondoskodni. Ha a mérleg töltő-lefejtő berendezéssel van

kapcsolatban, akkor a gáz-koncentráció mérő a határérték elérésekor állítsa le a töltési-lefejtési folyamatot.

1.4.6.2. Vasúti járműmérlegek méretezésének és üzemeltetésének előírásai

A nem hídszerű vasúti járműmérlegeket a hatóság által adott egyedi feltételek alapján kell tervezni, létesíteni és üzemeltetni.

A mérleghidakat a vasúti hidaknál alkalmazott járműteherre, $v \leq 40$ km/h sebesség figyelembevételével, legalább 30 éves élettartamra kell tervezni. A mérleghidakat a Vasúti Hídszabályzatban megadottak szerint kell méretezni. Fékezőerőként a hidakra előírt érték 70%-át, oldalirányú lökőerőként 70 kN-t kell alapul venni.

Mérlegakna méretezésénél is a fent említett terhelést kell figyelembe venni. Egyéb feltételeket a hatóság egyedi leg határoz meg.

A mérlegek és környezetük megvilágítására, villamos berendezéseire a 2.2. pontban, üzemeltetésükre és vizsgálataikra az 1.4.4. pontban foglalt előírásokat kell alkalmazni.

A dinamikus (mozgás közbeni) mérlegelésre, valamint tengelyterhelés mérésére tervezett berendezéseknél kezelőfülke, kezelőhely megépítése nem szükséges. Az ilyen mérlegelő berendezésekhez csatlakozó vágányok vonalvezetését (vízszintes, egyenes szakaszát) a mérlegelendő kocsi/kocsicsoport hosszának megfelelően kell megállapítani.

1.4.7. Egyéb kiszolgáló berendezések, építmények

1.4.7.1. Vasúti kocsimosó berendezések

A mosási területen a vágányt burkolni kell.

A mosás során keletkezett szennyvíz összegyűjtéséről, derítéséről, semlegesítéséről a környezetvédelmi⁹ előírásoknak megfelelően kell gondoskodni.

Személykocsik belső tisztításának részletes szabályait a vasút üzemeltetője utasításban köteles kidolgozni. Ha csak tisztítási célra szolgáló vágány mellett létesül a helyhez kötött kocsimosó berendezés, úgy szerkezeteit üzemben kívüli helyzetben az űrszelvényen, egyébként a szabadon tartandó téren kívül kell elhelyezni.

A teherkocsi-mosó berendezés beépített részei csak az üzemi közlekedési téren kívül telepíthetők.

Tartálykocsik tisztításánál biztosítani kell, hogy a tisztításra kerülő tartálykocsiban visszamaradt anyag megfelelő tárolókba lefejtendő legyen.

A tartálykocsik felső részén elhelyezett szerelvények, valamint a tartály belső terének megközelítése, kezelése, tisztítása során jelentkező baleseti veszély, illetőleg a vegyi ártalmak kiküszöböléséről gondoskodni kell.

Teherkocsi-mosó berendezéseknél a vágány egyik sín-szála magasabban (túlemelésben) legyen.

A kocsik mosását kezelési utasításban kell szabályozni.

⁹ A felszíni vizek minősége védelmének egyes szabályairól szóló 203/2001. (X. 26.) Korm. rendelet, a felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szóló 33/2000. (III. 17.) Korm. rendelet.

1.4.7.2. Olajfeladó berendezések

A berendezések telepítésének követelményeit a vonatkozó tűzvédelmi előírások¹⁰ határozzák meg.

A feladóhelyen az anyagelsurgást, szétfolyást meg kell akadályozni. A térburkolatot az 1.4.3.4. pontban foglaltak szerint kell kialakítani.

Az olajfeladáshoz olyan berendezést kell alkalmazni, amely az olajáramlást megszünteti ha a tartály megtelik, illetve ha a működtető szerkezetet elengedik.

A vasúti járművek üzemanyag tartályainak túltöltés-gátolását a töltőpisztolytól független, az üzemanyagtartályba épített, vagy az üzemanyagtartályra szerelt szerkezettel, berendezéssel is meg lehet oldani.

Ha a kimerő egységet olyan szerkezettel látják el, amelynél a töltőszivattyút csak a töltőpisztolynak az üzemanyag-tartály töltőcsövéhez történő csatlakoztatása után lehet működtetni, akkor a vízszintes síktól felfelé irányuló térszögben működtethető töltőpisztolyt is lehet alkalmazni.

Tartálykocsik töltése, lefejtése és átfejtése esetén a vasúti járművek rátolás elleni védelméről gondoskodni kell. A védelem kialakítását, a függőségeket az anyagok veszélyességétől és környezetkárosító mértékétől függően kell meghatározni. Már a tervezés során, a rátolás elleni védelemmel együtt a járműmozgatás engedélyezésekor a vasúti úrszelvénybe nyúló szerkezetek ellenőrzését is meg kell oldani.

Robbanás- és tűzveszélyes, valamint a környezetet súlyosan károsító anyagok rakodó-berendezéseinél, az úrszelvénybe nyúló szerkezeteket ellenőrző, illetve rátolás elleni védelmi berendezést kell létesíteni. Erre a hatósági eljárás során javaslatot kell tenni, és az előírtaknak megfelelő tervet kell készíteni.

1.4.7.3. Járművizsgáló csatornák (aknák)

A járművek alvázának, futóművének, fékberendezésének vizsgálata, szerelése céljából járművizsgáló csatornát kell létesíteni. Ezek vonatfogadó-, vonatindító- és rakodó vágányba nem telepíthetők.

Dízel- és villamos mozdonyok vizsgálatához háromaknás elrendezés szükséges. A csatorna folyadékgyűjtője a közcsatornába nem köthető be. A középső csatorna mélysége a sínkorona magasságától 1,3 m, a két oldalcsatorna mélysége 0,8 m, szélessége 0,7—0,8 m. A csatorna hossza — a vizsgálandó járműveknél használt lépcsős lejáratok méretével — növelt legyen. Az oldalaknak, használaton kívüli időszakban, a környező burkolat szintjében lefedhetően kell kialakítani.

Vízvételezésre, kerékpár, illetve alkatrész süllyesztésére, emelésére szolgáló vagy más kiszolgáló berendezésekre, rakmintákra vonatkozó előírásokat e szabályzatban foglaltak értelemszerű alkalmazásával egyidejűleg kell meghatározni.

1.4.8. Helyhez nem kötött vasúti rakodó-, járműmozgató- és egyéb kiszolgáló berendezések

A helyhez nem kötött rakodó-berendezéseket — kivéve a vasúti tartálykocsik engedélyköteles lefejtésére-, töltésére-, vagy átfejtésére szolgáló berendezéseket — az üzemeltető vasút (iparvágánynál a kiszolgáló vasút) által előírt — a következőkben foglaltak figyelembevételével kidolgozandó — szabályok szerint kell alkalmazni.

1.4.8.1. Targoncák

A rakodás előtt meg kell győződni arról, hogy a vasúti kocsik padozata alkalmas-e a targoncával történő rakodásra. Új padozatú kocsiknál a megengedhető pontszerű terhelés 2,2 tonna. A vasúti kocsikba bejáró targoncák kisorsugárú ívben képesek legyenek fordulni.

A targonca emelő magassága legalább 1,20 m legyen.

A targoncák szerkezeti magasságánál figyelembe kell venni, hogy a vasúti fedett kocsik belső magassága régebbi építésű kocsiknál 2,1 m.

A vasúti rakodáshoz a targonca teherbírása legfeljebb 1250 kg lehet.

A targonca feleljen meg a munkavédelmi követelményeknek.

Az oldalrakodó és a teherkocsi közötti teret áthidaló szerkezetekkel szemben támasztott követelmények: megfelelő teherbírás, megbízható rögzítési lehetőség, kis saját tömeg és kis szerkezeti magasság, könnyű kezelhetőség.

1.4.8.2. Rakodógépek ömlesztett anyagok rakodásához

Ömlesztett anyagok vasúti rakodásánál olyan rakodógépek és technológiák alkalmazhatók, amelyek a vasúti kocsit nem sértik meg, és megfelelnek a biztonságos rakodás követelményeinek.

Ennek érdekében:

— a rakodógép semmilyen szerkezete ne támaszkodjék, illetve ne ütközzék a vasúti kocsinak,

— a csigás rakodók, szállítószalagok azon részeit, amelyek a vasúti kocsikhoz érnek, olyan burkolással kell ellátni, hogy azok a vasúti kocsit meg ne sértsék,

— a rakodógép-kezelőhely kialakítása úgy történjék, hogy a kezelő a vasúti kocsiba lásson,

— a felsővezetékkel ellátott vágányon álló vasúti kocsik rakodásához csak olyan gép használható, amely a vezeték rakodás közben az előírt távolságnál jobban nem közelíti meg,

— az árumegfogó és egyéb szerkezeteket (markoló, szállítócsiga, kanál, serlegsor, géplapát stb. olyan kiegészítő tartozékkal kell ellátni, amely meggátolja, hogy a vasúti kocsik rongálódást szenvedjen,

— az áru a berakás során ne essék nagy magasságból a kocsipadlóra (az árudarab tömegétől függően az esési magasság meghatározandó),

— a rakodógépek feleljenek meg a munkavédelmi követelményeknek,

— a fedett vasúti kocsikon át történő rakodásnál a tetőnyitás kezelésekor jelentkező baleseti veszély kiküszöböléséről gondoskodni kell.

¹⁰ Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról szóló 35/1996. (XII. 29.) BM rendelet.

1.4.8.3. Vasúti tartálykocsik lefejtése, töltése, átfajtása

Helyhez nem kötött („mobil”) berendezéssel csak vasúti tartálykocsi, közúti tartályos jármű, valamint járműre helyezett tankkonténer tartályainak lefejtése-töltése, vagyis átfajtása végezhető. Az anyagtól — különös tekintettel a RID anyagokra — és annak mennyiségétől függően a mennyiségi korlátozásokat és egyéb feltételeket a hatóság — az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóság, illetve a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság véleményének figyelembevételével kiadott — engedélyben határozza meg. A tevékenység végzésénél az 1.4.1., 1.4.2., és az 1.4.3.4. pont előírásai a következő eltérések figyelembevételével alkalmazhatók, és az alábbi követelményeket kell teljesíteni.

— A vasúti tartálykocsi lefejtése, töltése során a kocsi tetején elhelyezett szerelvények kezelésénél a leesési veszély kiküszöböléséről a munkavédelmi követelmények figyelembevételével gondoskodni kell.

— Vasúti tartálykocsiból közúti tartályos járműbe (vagy fordítva) nem telepített berendezéssel történő átfajtás esetén a kezelőtér szélességét a veszélyesség és a tevékenységhez szükséges méretek alapján kell meghatározni. A vasúti és a közúti tartálykocsi palástja közötti távolság azonban nem lehet 3,0 m-nél kevesebb (a közúti jármű saját szivattyújával végzett átfajtás esetén sem).

— Ha az átfajtási területen (beleértve a vasúti és közúti tartályos jármű által elfoglalt területet is) elkülönített csatornázással rendelkező tömör térburkolat nincs, akkor csak olyan lefejtő- és töltőcsatlakozók alkalmazhatók, amelyek csepegésmentes, önműködően záró szelepekkel, a csővezetékek pedig olyan biztonsági elzáró szerelvényekkel vannak felszerelve, amelyek a járművek váratlan megindulásakor a szétkapcsolást úgy teszik lehetővé, hogy a cső végén, illetve a jármű lefejtő-/töltőcsatlakozóján maradó elzáró szerelvény önműködően lezárjon. E feltételek kielégítését kijelölt minősítő intézmény által kiadott minőségi bizonyítvánnyal igazolni kell.

Ezen túlmenően az átfajtásra kerülő szállítójárművek csatlakozó helyeinél kármentő edényt kell elhelyezni. A kármentővel felfogott anyag gyűjtéséről, kezeléséről a biztonsági és környezetvédelmi előírások szerint kell gondoskodni.

— Motorbenzinek, ásványolaj termékek, oldószerek, vegyi anyagok stb. lefejtésénél és töltésénél, vagyis átfajtásánál keletkező gőzök (gőz-levegő, vagy por-levegő elegy) visszavezetését, elvezetését meg kell oldani.

— A lefejtő/átfajtó hely veszélyességi övezetét meg kell jelölni és illetéktelenek elől el kell zárni. A veszélyességi övezet határán belül villamos berendezés, készülék, a szivattyú hajtása és villamos csatlakozása csak olyan lehet, amely a veszélyességi fokozat védetségét követelményeit kielégíti, és az ezt igazoló minősítő bizonyítvány a helyszínen rendelkezésre áll. A szivattyú a veszélyességi övezeten kívülről is leállítható legyen.

— Az átfajtó hely és a közúti járművel való megközelítésére szolgáló terület a megközelítő út közúti terhelésével azonos, de legalább 10 t tengelyterhelésre alkalmas legyen.

— Az érintésvédelem, a villámvédelem, a térvilágítás, az értekezési lehetőségek, a tartálykocsik hatásos hűtés és egyéb biztonsági kérdések megoldását, az átfajtó hely környezetét a hatóság az engedélyezés során részletesen vizsgálja.

2. ENERGIAELLÁTÁS

2.1. Vasúti villamos felsővezeték

A villamos felsővezeték kapcsolókkal áramkörökre osztott olyan vezetékrendszer, amely a villamos vontatójárművek részére sebességtől és a pályaviszonyoktól függetlenül folyamatos, villamos ívképződéstől és jelentősebb szikrázástól mentes áramszedést biztosít.

2.1.1. A vasúti villamos felsővezetékek általános előírásai

Az országos közforgalmú vasútnál

egyfázisú, 50 Hz-es váltakozó áramú, 25 kV-os, vagy 2× 25 kV-os föld-visszavezetési rendszerek alkalmazhatók.

Nem vonatkozik e szabályzat a villamos felsővezeték áramellátását biztosító transzformátorállomásokra.

2.1.2. Tervezési előírások

A felsővezeteki szerkezetek az országos közforgalmú vasutaknál hosszlánc felfüggesztésűek. Vasútállomások mellékvágányai fölött esetenként tartósodrony nélküliek lehetnek. Peronnal ellátott vonatfogadó és indító vágányok fölött tartósodrony nélküli felsővezeték nem építhető. A hosszlánc felfüggesztésű felsővezeték az előírt irányított sebességtől függően:

— félkompenzált, vagy

— teljesen kompenzált, 100 km/h sebesség felett kötelezően kompenzált.

2.1.2.1. Tartószerkezet

Az idomacél, vagy acélbeton oszlopok szigetelten felszerelt tartószerkezet, keresztgerenda, vagy sodronyszerkezetű keresztmező közbeiktatásával teszik lehetővé a villamos felsővezeték biztonságos felfüggesztését.

A nyíltvonali és állomási oszlopok elhelyezését az úrszelvény-szabvány előírásainak figyelembevételével kell megállapítani. Új építésű felsővezeték esetén az oszlop-vágánytengely távolság nyílt vonalon lehetőleg 3000 mm legyen, de a jelzők előtt 10 v/3 m távolságon belül álló oszlopok vágánytengelytől mért távolsága legalább 3000 mm legyen (v a pályára megengedett sebesség km/h-ban).

Az oszlopoknak — az oszlopterhelés és a talajviszonyok figyelembevételével — betonlapot kell tervezni. Mind az oszlopok, mind az oszlopalapok lehetőleg típusterv szerinti legyenek. Különleges esetben egyedi alapok is tervezhetők. Különös gondot kell fordítani arra, hogy az oszlopalapok meglévő, a földben elhelyezett létesítményekre (távközlési, biztosítóberendezési, erőátviteli), kábelek, csővezetékek nyomvonalára lehetőleg ne kerüljenek rá.

2.1.2.2. Vezetékrendszer

A felsővezeték, táp- és megkerülő vezeték úgy kell tervezni, hogy azok a pálya mentén elhelyezett építmé-

nyektől, létesítményektől a vonatkozó szabványok és előírások által megadott távolságokra legyenek.

A munkavezeték kigyózása országos közforgalmú vasutaknál ± 300 mm, pályáívbén ± 350 mm a vágánytengelyhez viszonyítva. A felsővezeték teljes felújítása alkalmával is ezeket az értékeket kell beállítani.

Amennyiben a munkavezeték magassági helyzetét hidak, felüljárók, egyéb műtárgyak vagy más okok miatt meg kell változtatni, a közlekedő villamos járművek sebességének függvényében szabvány szerinti lejtős átmeneteket kell biztosítani.

A villamos felsővezeteki rendszert úgy kell tervezni, hogy a vezetékben fellépő igénybevételek a vonatkozó szabványok és előírások értékeit ne lépják túl. Általános irányelvként a munkavezeték igénybevétele 100 N/mm^2 legyen.

A villamos felsővezeték hálózatot az üzemi- és egyéb követelményeknek megfelelően áramkörökre bontva kell tervezni. A szomszédos áramköröket légszakaszolások, vagy szakasz-szigetelők választják el egymástól.

Kétvágányú nyíltvonali pályaszakaszokon a két vágány villamos felsővezetékének külön áramkört kell képeznie. Egyvágányú pályán a hosszláncokat és a tápvezetékét külön áramkörként kell kialakítani.

Az áramkörökre osztott felsővezeték-szakaszokat kapcsolókkal lehet feszültség alá helyezni. Az egyes kapcsolókkal a nyíltvonali és állomási áramkörök egymástól függetlenül be- és kikapcsolását, párhuzamos kapcsolási lehetőséget biztosítani kell. Azokon a helyeken, ahol a felsővezeteki áramkör kikapcsolása és földelése üzemszerűen szükséges, földelő érintkezős kapcsolót kell alkalmazni.

A távvezérelt üzemi, központi forgalomirányító, vagy ellenőrző berendezéssel ellátott villamosított vasútvonalon legalább a főáramkörti kapcsolókat a távirányításba be kell vonni.

Minden felsővezeteki létesítményt úgy kell megtervezni, hogy az a pálya mentén elhelyezkedő létesítményektől, építményektől a vonatkozó szabványok és előírások által meghatározott távolságban legyen.

A munkavezeték névleges magassága a vágány-járósík felett:

Kétvágányú pálya esetén	6000 mm
Egyvágányú pálya esetén	
— nyílt vonalon	5700 mm
— állomáson és vasúti átjárókban	6000 mm

A táp- és megkerülő vezeték legnagyobb belógása esetén sem lehet alacsonyabban a föld felszíne felett, mint

— peronok és rakodók fölött	7,0 m
— vasúti átjárók fölött belterületen	7,0 m
— külterületen	6,0 m
— műtárgy alatti csak gyalogos közlekedés esetén	5,0 m

Táp-, megkerülő- és kapcsolóvezetékek felerősítéseit az egyszerű felerősítésen túlmenően a személy- és üzembiztonság által megkövetelt helyeken fokozott biztonságú felerősítéssel kell tervezni.

2.1.2.3. Üzemi áramkötések és érintésvédelmi sínkötések

Az üzemi áram-visszavezető kötések a villamosított vasúthálózat egyes sínszálai, vágányai, valamint készülékei között olyan villamos kötések, amelyek a villamos vontatási áramkör szerves részét képezik és rajtuk a terheléstől függő nagyságú áram folyik.

A villamos felsővezeteki biztonsági övezetében lévő, üzemszerűen feszültség alatt nem álló fémtárgyak érintésvédelmi sínbekötései a személybiztonságot szolgálják.

Az üzemi- és érintésvédelmi sínbekötéseinek kialakítását a vonatkozó szabványok és előírások szerint kell megtervezni. A kialakítás során vasútvonalon üzemelő és tervezett biztosító berendezésekre vonatkozó előírásokat is be kell tartani.

2.1.2.4. Egyéb felsővezeteki létesítmények

A felsővezetékhez csatlakozó egyéb, nem közvetlen vontatási áramellátási célokat szolgáló létesítmények (világítási, váltófűtési-, villamos szerelvény-előfűtési transzformátorok) létesítésére külön előírások az irányadók.

Az országos közforgalmú vasutakon a villamos vontatójárművel nem járható vágányrészek megjelölésénél az 3.1. fejezetben foglaltak szerint kell eljárni.

A felsővezetéknek illetéktelenek részéről veszélyesen megközelíthető helyeit nagyfeszültségre figyelmeztető jellel kell megjelölni.

Ahol a felsővezeték — külön eszközök alkalmazása nélkül is — veszélyesen megközelíthető, védőberendezést kell alkalmazni, amelyre a veszélyre figyelmeztető táblát kell elhelyezni.

Az országos közforgalmú vasutak és közút szintbeni keresztezéseinél, amennyiben az előírt munkavezeték-magasság nem tartható, a közúti úrszelvény és a biztonságtechnikai előírások figyelembevételével „magasságkorlátozó” kaput kell tervezni és az illetékes hatóság által előírt figyelmeztető táblákat kell alkalmazni.

2.1.2.5. Felsővezeteki oszlopok számozása

A felsővezeteki oszlopokat az oszlop helyére utaló számozással és esetleg kiegészítő betűjellel kell ellátni a vonatkozó szabvány előírásainak megfelelően.

2.1.3. Kivitelezési előírások

A kivitelezést a vonatkozó szabványok szerint kell elvégezni.

2.1.3.1. Oszlopok

Országos közforgalmú vasutakon oszlopok állításánál a tervekkel szemben megengedett eltérések

— a hosszirányú távolság (oszloptávolság) esetében	± 500 mm,
— a keresztirányú távolság (a vágánytengelytől mérve)	
2800 mm esetén	—20 mm,
2800 mm felett	—50 mm,

— a vágányjárósíkja feletti magasságot (oszlop hasznos hossza) a tervek szerint kell beállítani.

2.1.3.2. A felsővezeték kigyózása

Országos közforgalmú vasutaknál a felsővezeték kigyózását a tervekben előírtak szerint kell megvalósítani. A megengedett eltérés mértékét a felsővezeték minőségi osztályozása határozza meg. Pályaívekben figyelembe kell venni az ívsugárnak megfelelő sokszögvonalat, valamint a pálya túlemléséből adódóan az áramszedő eltolódását is.

Párhuzamosan futó — keresztezés és váltó nélküli — vezetékek kigyózását ellentétesre kell készíteni.

2.1.3.3. Általános szerelési előírások

Országos közforgalmú vasutaknál a felsővezeteki tartószerkezeteket úgy kell felszerelni, hogy azok a felsővezeték hőmérsékletétől függetlenül minden helyzetben tegyék lehetővé az áramszedő akadálymentes, zavartalan áthaladását.

A szerelési munkáknál kiindulási alaphőmérsékletnek +10 °C-ot kell tekinteni. A hőtágulási szempontból figyelembe veendő környezeti hőmérséklet szélső értékei + 45 °C és —25 °C.

A vezetékiszabályozást +10 °C értéken kell figyelembe venni, amelynél a tartószerkezetek a vezetékre és oszlopra merőlegesek, az irányosodrony-, és hosszlánc-függesztők függőlegesek, és a súly-utánfeszítő szerkezet középső helyzetében van.

Egy oszlopon elhelyezett különböző rendeltetésű vezetékeket úgy kell egymás fölött elhelyezni, hogy legfelülre a

kikapcsolásra legkedvezőtlenebbül kiható vezeték kerüljön és lefelé az egyre kisebb üzemi korlátozásokkal járók.

A hidak, felüljárók alatti nagyfeszültségű vezetékeket a ráfolyó víztől védeni kell.

Közúti járművekkel járt területen a felsővezeteki oszlopokat a mechanikai sérülésekkel szemben védeni kell.

2.1.3.4. Szigetelési távolságok

A felsővezeteket, táp- és megkerülő vezetéket és a hozzájuk tartozó villamos berendezéseket úgy kell felszerelni és beszabályozni, hogy azok a pálya mentén levő építményektől a vonatkozó szabványok és előírások szerinti távolságra legyenek.

2.1.3.5. Földelések: sínbekötések, érintésvédelmi kötések

A földelések elkészítésénél a vonatkozó szabványok előírásai mérvadók. Az oszlopok földelését a vezetékiszabályozás megkezdése előtt kell elkészíteni.

A vágány-, illetve sínkötéseknek a vontatási üzemi és hibaáramok vezetésére alkalmasnak kell lenniük. Mind a sínbekötések, mind az érintésvédelmi kötések sínszálhoz való csatlakoztatása a vasúti sínnek az üzem által megkövetelt állapotát károsan nem befolyásolhatja.

2.1.4. A minőségi osztályozástól függő követelmények

A $v > 100$ km/h sebességgel járt villamos felsővezeteki berendezéseknél az I. minőségi osztály kötelező.

A $v \leq 100$ km/h sebességgel járt villamos felsővezeteki berendezéseknél a II. minőségi osztály is megengedett.

A villamos felsővezeték fő és ellenőrzési adatai:

Megnevezés	Érték	Mértékegység	Megengedett eltérés	
			I. osztály	II. osztály
A villamos felsővezeték feszültsége	25 000	V	+10%	+10%
A villamos felsővezeték frekvenciája	50	Hz		
A munkavezeték legkisebb magassági mérete a vágány járósík felett:	5050	mm	+20	+20
vasúti átjárók felett:	6000		—0	—0
A munkavezeték legnagyobb magassági mérete a vágány járósík felett:	6150	mm	+0 —20	+0 —20
A munkavezeték lejtésekre megadott méreteknél az előző előírást nem érintő esetekben			± 20	± 60
A munkavezeték kigyózása	± 300	mm	± 10	± 30
A munkavezeték kigyózása 1992 előtt épült felsővezetékénél (megtúrt érték)	± 400	mm	± 10	± 30
A szakasz-szigetelő — munkavezeték összekötés megengedett magassági eltérése			± 5	± 15
Legnagyobb megengedett munkavezeték-emelkedés az áramszedő áthaladásakor	120	mm		

2.1.5. Üzemeltetés, fenntartás

2.1.5.1. A felsővezeték-hálózatra, annak üzemeltetési és felügyeleti viszonyait illetően az üzemeltetőnek külön utasítást kell készítenie. Az utasítást a vonatkozó szabványok, országos és szakágazati rendeletek és előírások alapulvételével kell elkészíteni.

2.1.5.2. A felsővezeteki berendezést felülvizsgálat és vonallellenőrzés keretében kell megvizsgálni.

— A felülvizsgálatot megfelelő adatrögzítővel ellátott felsővezeték-vizsgáló járművel kell elvégezni. A mérési eredményeket ki kell értékelni, a hibákat osztályozni kell. Az erre vonatkozó előírásokat egységes vállalati utasításban kell rögzíteni.

— A vonallellenőrzést rendszeresen, vagy az üzemzavarokat vagy rendkívüli eseményeket követően kell végrehajtani.

A rendszeres vizsgálatok elvégzésére az egyes szerkezeti elemek által megkövetelt időszakok figyelembevételével (ciklusidők) ütemtervet kell készíteni. A vizsgálatokat rendszeres bejárások, beutazások, áramszedős ellenőrző menetek keretében kell elvégezni. Az egyes eljárásoknál elvégzendő feladatokat külön előírások szabályozzák.

Rendkívüli vizsgálatot kell végezni üzemzavar elhárítást követően a javított berendezésen és annak az üzemzavar által érintett környezetben. Hasonló ellenőrzést kell tartani rendkívüli időjárási vagy természeti viszonyok esetén.

2.1.5.3. Az országos közforgalmú vasutak villamos felsővezeteki berendezéseinek közelében lévő építmények építési, fenntartási és egyéb munkáinak végzésénél a betartandó biztonsági távolságot szabványelőíráson alapuló vállalati utasítások szabályozzák.

2.1.5.4. Az ideiglenesen vagy átmenetileg megtűrt, jelen szabályzat előírásaitól eltérő, valamint üzemzavar elhárítás során még megtűrt állapotot vállalati előírások szabályozzák. Ezek azonban a személy- és üzembiztonságot nem veszélyeztethetik. Az ideiglenes vagy átmenetileg megtűrt állapotot azonban a soron következő legelső felújítási munkák során meg kell szüntetni.

2.2. Térvilágítás

A vasúti térvilágítás a vasútüzem különleges követelményeit kielégítő olyan megvilágítást biztosít, amely kápráztatás, zavaró árnyékképződés mentes, a vasútüzemi fény- és alakjelzők és egyéb üzemi szempontból fontos létesítmények megfigyelhetőségét segíti, azok jelzéseit nem zavarja.

2.2.1. A vasúti térvilágítási berendezésekkel és az általános energiaellátással szemben támasztott követelmények

A vasúti területeket úgy kell megvilágítani, hogy

- a járművek térbeli helyzete és mozgása egyértelműen megállapítható legyen,
- a biztonságos munkavégzést és közlekedést befolyásoló akadályok jól felismerhetők legyenek,
- állomásokon, megállóhelyeken az utasterekben, valamint a szolgálati helyiségekben és üzemi területeken, és

a közvilágítással ellátott utakhoz csatlakozó vasúti átjárókban a vonatkozó szabványokban és rendeletekben meghatározott világítási jellemzők biztosítva legyenek,

— a vasúti jelzők megfigyelhetőségét ne zavarja.

A vasúti területet megközelítő vagy keresztező közvilágítás, ipartelepi és egyéb világítás a vasúti jelzők megfigyelhetőségét, a vasúti területen végzett munkát nem zavarhatja, a vasúti tevékenységet folytató dolgozókat a fény nem kápráztathatja.

Műszaki, gazdasági vizsgálat alapján a térvilágítási, hangosítási, utastájékoztató, felsővezeteki és egyéb berendezéseket a vonatkozó előírások figyelembevételével közös oszlopra kell szerelni.

Érintésvédelmi és villámvédelmi szempontból a vonatkozó vasúti és nemzetközi előírásokat, szabványokat be kell tartani.

2.2.2. Vasúti térvilágítási berendezések és kifesztültségű villamosenergia-ellátó rendszer tervezése, kivitelezése

Térvilágítási berendezés létesítését és átalakítását csak engedélyezett, vagy jóváhagyott tervek alapján szabad elvégezni.

A tervezést, engedélyezést és üzembe helyezést jelen szabályzat Általános rendelkezések című fejezetében foglaltak szerint kell végrehajtani a mindenkor érvényes vasúti világítási valamint érintésvédelmi szabványok és előírások figyelembevételével. A kivitelezés körülményeit jelen szabályzat Általános rendelkezések című fejezete tartalmazza.

Iparvágányok térvilágítási berendezéseinek létesítéséhez vasúti hatósági engedély szükséges.

2.2.3. Valamennyi kifesztültségű villamos berendezés üzemeltetését, karbantartását a vonatkozó szabványok, szabályzatok és előírások szerint kell végezni.

Minden villamos berendezés karbantartására tervet kell kidolgozni, melynek elkészítése az üzemeltető feladata.

A világítási berendezések időszakos felülvizsgálatát a vonatkozó szabványok és előírások szerinti ciklusidőknek megfelelően kell végezni. A berendezések dokumentációinak, műszaki terveinek tartalmi követelményeit vasúti műszaki irányelv határozza meg.

3. ELLENŐRZŐ-, IRÁNYÍTÓ-, JELZŐ- ÉS BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSEK

Ez a fejezet az ellenőrző-, menetirányító-, jelző- és biztosítóberendezésekre vonatkozó, a vasúti jelzések, jelzők, jelzőeszközök, figyelmeztető jelek alkalmazásával kapcsolatos előírásokat tartalmazza.

Az ellenőrző-, menetirányító-, jelző- és biztosítóberendezéseknek, valamint eljárásoknak lehetővé kell tenniük, hogy a vonatok a hálózat adott vonalára kitűzött célokra megfelelő biztonsággal közlekedjenek, és a berendezések korlátozott üzemmód mellett is tegyék lehetővé az engedélyezett vonatok biztonságos közlekedését.

3.1. Jelző- és biztosítóberendezések

3.1.1. Vasúti jelzések, jelzők, jelzőeszközök, figyelmeztető jelek

3.1.1.1. Vasúti jelzések általános előírásai

A vasúti közlekedés forgalmi-üzemi folyamatának szabályozásában, végrehajtásában jelzéseket, figyelmeztetéseket kell alkalmazni.

A jelzéseknek, figyelmeztetéseknek egyszerűeknek, könnyen kiértékelhetőeknek, félreérthetetleneknek, a jelzések által kifejezett utasításoknak és figyelmeztetéseknek a szükséges távolságból egyértelműen láthatóknak, végrehajthatóknak, illetőleg tudomásul vehetőeknek kell lenniük. A jelzések láthatóságát zavaró, világító berendezések eltávolítását vagy módosítását kérheti annak üzemeltetőjétől a vasút üzemeltetője.

A vonatok közlekedésének szabályozásakor parancsot

- fényjelzővel, vagy
- alakjelzővel, vagy
- a vasúti jármű vezetőállás jelzőjén megjelenő jelzéssel (esetleg kényszerítéssel), vagy
- egyéb jelzőkkel, vagy
- kézi- és hangjelzéssel, vagy
- előszóval

kell adni.

A jelzéseket a sebesség-jelzési rendszernek megfelelően kell alkalmazni. A sebesség mértékének jelzésére fokozatokat kell megállapítani a vasúthálózatra meghatározott legnagyobb fejlesztési sebességet alapul véve.

A sebességre vagy sebességváltoztatásra vonatkozó parancsot főjelzővel, előjelzővel, illetve a vezetőállás-jelzőn megjelenő, a biztosítóberendezés által vezérelt jelzéssel kell kiadni. A parancsnak a pálya olyan szakaszára kell vonatkoznia, hogy az adott szakaszon belül (vagy annak végpontjában) a mozgó jármű (járművek) sebességének csökkentése, vagy megállítása ezen parancs, vagy a szakaszon belül kiadott parancsok alapján megtörténhessen.

3.1.1.1.1. Fényjelzők jelzései

A fényjelzők

- a vonatok megállítására vörös színű jelzéssel,
- a vonatok továbbhaladására vagy álló vonatok indítására zöld és/vagy sárga színű jelzéssel, szükség esetén a vörös színű jelzés mellett adott villogó fehér színű jelzéssel adjanak parancsot.

Fényjelzőknél a sebességfokozatok kijelzésére lámpasort vagy számjelzést is lehet alkalmazni.

A különböző sebességi fogalmak kifejezésére alapvetően a sárga és a zöld színek együtt vagy külön-külön alkalmazhatók, és legfeljebb két, egymástól jól megkülönböztethető ütemben villogtathatók is. (Az állandó vörös fény mellett megjeleníthető fehér fény mindig lassú ütemben villog.)

A vörös fény villogtatása nem megengedett.

A jelzőlapon két fény megjelenítése esetén az alacsonyabban elhelyezett fénynek mindig folyamatos fénnel kell jelzést adnia. (Kivéve a külön lapon elhelyezett „hívó” jelzést.)

A tolatási és gurítási mozgások szabályozásakor

- a mozgás tiltására kék színnel,
- a mozgás engedélyezésére fehér színnel

kell jelzést adni.

A vonatközlekedés és tolatási mozgás egyidejű tiltását vörös színű jelzéssel kell jelezni.

A tolatási és/vagy gurítási mozgásokat szabályozó fényjelzők jelzőlapján

- kék és fehér színű jelzés együtt vagy külön-külön,
 - fehér vízszintes és fehér függőleges lámpasor együtt vagy külön-külön
- jelenhet meg.

A tolatási és/vagy gurítási mozgások sebességének és irányának szabályozására a fények együttes vagy külön alkalmazásával és/vagy villogtatásával kell jelzést adni.

A vonatok „Megállj!” állású főjelző melletti kis sebességű (legfeljebb 15 km/h) elhaladására parancsot a vörös fénnel együtt megjelenő villogó fehér fénnel vagy számjelzővel lehet adni.

A vörös szín egy jelzésekben nem többszörözhető. Fény főjelzőkön a vörös fénynek mindig alulról a második lámpahelyen kell megjelennie.

A jelzők egyidejűleg jelzést adó elemeit egymástól legalább 0,60 m távolságban kell elhelyezni.

3.1.1.1.2. Vasúti járművön megjelenő jelzések

A vezetőállás-jelzőn az alkalmazható sebességre vagy sebességváltozásra a parancsot egyértelműen kell megjeleníteni.

3.1.1.1.3. Vállalati jelzési utasítás

A vonatközlekedés és a tolatási mozgás szabályozására alkalmazott jelzők, jelzőeszközök és figyelmeztető jelek színeit, jelzéseinek alkalmazását és értelmezését, valamint a vasút területén alkalmazott jelzőket, jelzőeszközöket és figyelmeztető jeleket, továbbá az ezek által adott jelzéseket, figyelmeztetéseket az illetékes hatóság által jóváhagyott vasútvállalati jelzési utasításban kell előírni.

A vállalati jelzési utasításban meg kell határozni:

- az utasítás hatályát,
- azokat a munkaköröket, amelyek betöltőjének ismernie kell az utasítást,
- a vasút területén alkalmazható jelzéseket, a jelzésadás helyét és módját,
- a jelzőkkel és jelzőeszközökkel adható jelzési képeket, azok jelentését és értelmezését,
- az egyes jelzések térbeli (esetleg időbeli) érvényességét, továbbá azt, hogy mely járművekre, illetve személyekre vonatkozik,
- a jelzések észlelésekor követendő eljárást,
- a félreérthető, kétes, hibás vagy egy időben adott, de eltérő értelmű jelzések észlelésekor követendő eljárást,
- a vasút területén alkalmazható összes figyelmeztető jelet, azok értelmezését, jelentését, alkalmazási helyét és módját, továbbá a figyelmeztető jellel kifejezett figyelmeztetést és annak érvényességét.

Az országos közforgalmú vasutakhoz tartozó, illetve csatlakozó iparvágányokon alapvetően a közforgalmú vasútnál bevezetett jelzőket és jelzéseket kell alkalmazni, eltérésekre vasúti hatósági engedélyt kell beszerezni.

3.1.1.2. Vasúti jelzők általános előírásai

A vonatközlekedést szabályozó fő- és előjelzőket, a tolatási és gurítási mozgásokat szabályozó jelzőket, továbbá egyes egyéb jelzőket váltakozóan több parancs kifejezésére alkalmassá téve, helyhez kötött jelzőként kell alkalmazni.

A fő- és előjelzőket vágányonként általában a pálya jobb oldalán, az önálló előjelzőt a hozzátartozó főjelzővel azonos oldalon kell elhelyezni. Az építési engedélyben meghatározott helyeken, az engedélyező hatóság által engedélyezett esetekben a jelzők elhelyezhetők a pálya bal oldalán is. Főjelzőre előjelzést általában azonos szerkezeti kialakítású fő- vagy előjelzővel kell adni. Eltérést a vasút üzemeltetőjének kérelmére a hatóság engedélyezhet.

Nyíltvonalon kétvágányú pályán vagy párhuzamosan egymáshoz olyan közel fekvő két egyvágányú pályán, ahol a jelzők elhelyezéséhez szükséges szabadon tartandó tér a vágányok között nem áll rendelkezésre, a jelzőket a vonat által használt vágány külső oldalán kell elhelyezni.

Kettőnél több párhuzamos, egymáshoz (a fenti értelemben) közel fekvő vágány esetében, ha a vágány mellett jobb oldalon nem helyezhetők el a jelzők, azokat az úrszelvénytől jobbra függesztve, vagy a vágány fölötti tartószerkezeten a vágányok tengelyvonalában kell elhelyezni.

Országos közforgalmú vasutakon a főjelzők helyét úgy kell meghatározni, hogy azok jelzésének kiértékelhetősége a rálátási távolságtól, más jelzőknél általában 200 m távolságtól kezdődően a vasúti jármű vezetője részére folyamatosan biztosítva legyen. Fej pályaudvaron a kijárat jelzőket a menesztés helyétől kell látni.

Az előírt rálátási távolság hiányában ismétlődő jelzőket kell alkalmazni úgy, hogy a főjelzőn megjelenő jelzés a rálátási távolságból [az ismétlődő jelző(k) jelzésével együtt] folyamatosan látható legyen.

A tolatási mozgásokat szabályozó jelzőkre vonatkozóan lásd a 3.1.1.3.3. pontot.

Saját használatú vasutakon és az iparvágányokon az alkalmazott jelzők láthatóságát meghatározó feltételeket, és a láthatósághoz szükséges távolságot a vasutat engedélyező hatóság előírása alapján kell a vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban rögzítenie.

3.1.1.3. Jelzők alkalmazása

3.1.1.3.1. Főjelzők

A vonatok közlekedésének szabályozására fővonalon főjelzők alkalmazása kötelező:

- fedezendő pontok előtt,
- vonatok megállítására, illetve sebességének szabályozására kijelölt egyéb helyeken.

A bejárat és a fedező fényjelzőknek mindig kell olyan jelzést adniuk, amely az előírt távolságból biztonságosan kiértékelhető.

Mellékvonalon a biztosítóberendezéshez tartozó főjelzők alkalmazását a vasút üzemeltetőjének javaslatát mérlegelve az engedélyező hatóság írja elő.

A főjelzők szabványos állását, vagy sötétre kapcsolásának lehetőségét — a 3.1.1.1.3. pontban foglaltak figyelembevételével — a vasút üzemeltetője szabályozza a vasúti hatósággal egyeztetett módon.

Fedezendő pontnak minősül:

- váltónál, váltócsoportnál, vágánykapcsolatnál a vonat által elsőként érintett váltó csúcsa, illetve, ha a vonat a váltót gyök felől közelíti, a váltó biztonsági határjelzője,
- a pályaszintű vágánykeresztezéseknél az a pont, ahol a keresztező vágányok úrszelvénye egymást metszi,
- vágányfonódásoknál a biztonsági határjelző,
- közösen használt vasúti és közúti hidaknál az a pont, ahol a közúti úrszelvény a vasúti úrszelvényt metszi,
- a közlekedés biztonsága érdekében kijelölt egyéb helyek.

A vasút üzemeltetője által fedezendő pontként kijelölhetők:

- a helyi viszonyoktól függően egyes alagutak bejárata, vasúti átjárók, megállóhelyek kezdete,
- a biztosítóberendezéstől függően a rendező pályaudvarok vonatfogadó vágányainak vége, illetve az állomások ütközőbakban végződő vonatfogadó vágányainak vége,
- az ellenmenetet kizáró biztosítóberendezéssel felszerelt állomásköz kezdete.

Bejárat jelzőt állomások, nyíltvonalon pályaelágazások, delta kiágazások, pályaelágazásnak minősülő iparvágánykiágazások előtt, továbbá olyan megálló-rakodóhelyek előtt kell alkalmazni, ahol menetrend szerint vonattalálkozás történhet.

A bejárat jelzőt a fedezendő pont előtt legalább 100 m távolságra kell elhelyezni.

A fedezendő pont előtt a helyszíntől függően szükség szerint további bejárat jelző is alkalmazható.

A kijárat jelzőt biztosítóberendezéssel felszerelt állomások, menetrend szerinti vonattalálkozásra berendezett megálló-rakodóhelyek és vonatindításra kijelölt iparvágányok kijárat oldalán, a fedezendő pont előtt minden olyan vágány mellett alkalmazni kell, amelyről rendszeres vonatindítás történik (egyéni kijárat jelző).

A kijárat jelzőt a fedezendő pontnál, illetve attól a vasút üzemeltetője által meghatározott távolságra kell elhelyezni.

Helyszíntől függően szükség esetén további kijárat jelző is alkalmazható.

A csoport kijárat jelzőt az érdekelt vágánycsoporton túl olyan vágányrész mellett kell felállítani, ahol a vágánycsoportról induló valamennyi vonat elhalad. A közös kijárat jelzőt a kijárat vágányutakkal érintett utolsó váltón túl kell elhelyezni.

Egyes állomásokon és állomási vágánycsoportoknál egyéni kijárat jelző helyett csoport kijárat jelző vagy közös kijárat jelző alkalmazható a vasutat engedélyező hatóság külön felülvizsgálata alapján, olyan esetekben, amikor

az adott főjelzőre — ha arra előjelzést kell adni — az előírt előjelzési kötelezettséget egyértelműen teljesíteni lehet.

Fedező jelzőt kell alkalmazni:

- a nyíltvonali iparvágány kiágazásoknál,
- a menetrend szerinti vonattalálkozássra be nem rendezett megálló-rakodóhelyeknél, rakodóhelyeknél,
- a pályaszintű vágánykeresztezéseknél, vágányfonódásoknál,
- vasúti-közúti forgalomban közösen használt hidaknál a fedezendő pont előtt.

Ezen esetekben a fedező jelzőt a fedezendő ponttól legalább 100 m távolságra kell elhelyezni.

A helyi viszonyoktól és a biztosítóberendezéstől függően fedező jelző alkalmazható:

- rendező pályaudvarok vonatfogadó vágányainak végén,
- állomások ütközőbakban végződő vonatfogadó vágányainak végén,
- ellenmenetet kizáró biztosítóberendezéssel felszerelt állomásközpontok elején,
- egyes megállóhelyek, alagutak és
- egyes vasúti átjárók előtt.

Ezekben az esetekben a fedező jelző 100 m-nél kisebb távolságra is elhelyezhető.

Ha az egymás után következő fedezendő pontok olyan közel vannak egymáshoz, hogy azok külön-külön jelzővel nem fedezhetők, a több pont fedezésére egyetlen fedező jelző is alkalmazható.

Fedező jelzőként kijáratú jelző is alkalmazható. Ennek jelzése a következő bejáratú vagy fedező jelzőig (és előjelzőjükig) érvényes.

A fedező jelzők csak biztosítottak lehetnek.

Országos közforgalmú vasutakon, ahol ezt az egymást követő vonatok nagy száma szükségessé teszi, térközszakaszokat lehet alkalmazni. A vonatok sebességét a térközszakaszok határán, a térközponton elején a térközjelzők alkalmazásával kell, illetve a jelzést a vontatójármű vezetője részére a jelfeladás folyamatos vagy pontszerű technikájától függetlenül — folyamatosan megismétlő vonatbefolyásoló berendezéssel lehet szabályozni.

A vezetőállás jelzőn feltétlenül meghatározott biztonsággal megjelenő jelzések esetén a vonatközlekedés szabályozása kizárólag a vezetőállás jelző jelzése alapján is lehetséges.

A biztosítóberendezéstől függően a bejáratú, kijáratú és fedező jelzők egyúttal térközjelzők is lehetnek.

Kezdő térközjelző alkalmazható, ha az önműködő térközbiztosító berendezéssel felszerelt vonal előtti állomáson kijáratú jelző nincs, vagy ha az állomás után következő térközjelzőre a kijáratú jelzővel előjelzés nem adható.

Saját használatú vasutakon és az országos közforgalmú keskeny nyomtávolságú vasutakon, továbbá az iparvágányokon bejáratú, kijáratú, fedező és térközjelző alkalmazását, helyének meghatározását, a vasutat engedélyező hatóság írja elő. A hatóság által előírt feltételeket a vasút üzemeltetőjének vállalati utasításában kell rögzítenie.

3.1.1.3.2. Előjelzők és ismétlő jelzők

A főjelzők előtt a megelőző főjelzővel vagy külön előjelzővel kell jelezni, hogy a következő főjelzőn milyen jelzés várható. A fény főjelző előtt, ha a főjelző az előírt rálátási távolságból a szabadtávolság korlátozottsága miatt nem figyelhető meg, a főjelzőre adott előjelzést ismétlő jelző alkalmazásával kell megismételni.

A fény főjelző előtt a főjelzőre adott előjelzést a vonatbefolyásolásra alkalmas biztosítóberendezéssel felszerelt vasútvonalon a vontatójárművön a vezetőállás-jelzőn is lehet, illetve $v_{max.} > 120$ km/h engedélyezett sebesség esetén kell megismételni.

Országos közforgalmú normál és széles nyomtávolságú vasutakon a főjelzőre az előjelzést legalább a vonalra előírt általános fékúttávolságból kell adni.

Ha két fény főjelző között nincs meg a tényleges fékúttávolság, akkor a „Megállj!” jelzést adó főjelző előtt lévő főjelzőhöz csökkentett sebességgel való érkezésre kell előjelzést adni.

Vonatbefolyásoló berendezés alkalmazása esetén az előjelzésnél az ennek működésére figyelemmel megnövelt távolságot kell alapul venni.

Az általános fékúttávolság helyett indokolt esetben a tényleges fékúttávolság is alkalmazható. Értékét a vasút üzemeltetője által elfogadott és a vasúti hatóság által engedélyezett számítás alapján kell meghatározni.

A főjelzőre előjelzés a közvetlenül megelőző főjelzővel — általában legfeljebb az $L = 2,5 \times$ általános fékúttávolságból,

— bejáratú jelzőre legfeljebb $L = 1,8 \times$ általános fékúttávolságból

adható. Eltérést a hatóság engedélyezhet.

Előjelzőt kell alkalmazni a főjelző előtt, ha előtte előjelzést adó főjelző nincs, vagy a megelőző főjelző az előjelzésre előírt leghosszabb távolságon kívül van.

Nem kell előjelzőt alkalmazni:

- fejállomásokon a kijáratú jelzők előtt,
- kezdő térközjelzők előtt,
- ellenmenetet kizáró biztosítóberendezéssel felszerelt állomásközpontok elején az állomásközpont fedezésére létesített fedező jelzők előtt,
- nem biztosított állomásokon a vasúti átjáró fedezésére létesített fedező jelzők előtt,
- ellenőrző jelző esetén a vasút üzemeltetőjének szabályozása szerint.

Saját használatú vasutakon és az országos közforgalmú keskeny nyomtávolságú vonalakon, továbbá az iparvágányokon előjelző alkalmazását és helyének meghatározását, illetve az előjelző elhagyását a vasutat engedélyező hatóság írja elő. A hatóság által előírt feltételeket a vasút üzemeltetőjének vállalati utasításában kell rögzítenie.

3.1.1.3.3. Tolatási mozgást szabályozó jelzők

A tolatásjelzővel egyesített fény főjelzők alkalmazásánál a főjelzőkre vonatkozó előírásokat kell alapul venni. A tolatásjelzők, gurításjelzők alkalmazására és helyének

meghatározására vonatkozó feltételeket az alkalmazó vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban kell előírnia.

3.1.1.3.4. Egyéb jelzők

Az egyéb jelzők alkalmazását és helyének meghatározását a vasútnak vállalati utasításban kell szabályoznia.

Meglévő főjelző helyett ellenőrző jelző alkalmazásához az illetékes hatóság hozzájárulása szükséges.

3.1.1.4. Jelzőeszközök, figyelmeztető jelek

Az állomási, pálya- és vonatszemélyzet, valamint a vonatok megfigyelésére kötelezettek, a vonatok közlekedésének és a tolatási mozgásoknak a szabályozására — ha szükséges — jelzőeszközökkel kötelesek jelzéseket adni.

Jelzőeszközökkel kell jelezni a vonatok menetirány szerinti elejét és végét.

Jelezni kell a vonatba nem sorolt kocsikat, ha azokban személyek tartózkodnak, vagy munkát végeznek.

Jelzőeszközökkel kell megjelölni az érvénytelen, figyelembe nem veendő jelzőket.

Jelzőeszközökkel kell fedezni a járhatatlan pályarészeket, továbbá az állomási és nyíltvonal munkahelyeken dolgozókat.

Figyelmeztető jeleket kell elhelyezni a pálya mentén a megállóhelyek, egyes jelzők, egyes váltók, egyes vágányvégek előtt, továbbá különböző veszélyes helyeknél és egyes felsővezeteki és biztosítóberendezési területek határán.

A jelzőeszközök, figyelmeztető jelek alkalmazását és helyének meghatározását az alkalmazó vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban kell szabályoznia.

3.1.2. Vasúti jelző- és biztosítóberendezések

A jelző- és biztosítóberendezések vonatkozásában ezen Szabályzatban nem tárgyalt kérdések vonatkozásában a hatályos üzemi szabályzatokban, illetve vállalati utasításban foglaltakat kell figyelembe venni.

3.1.2.1. Jelző- és biztosítóberendezések csoportosítása és rendszerei

- A jelző- és biztosítóberendezések rendeltetésük szerint
- állomási,
 - vonali,
 - vasúti átjáró,
 - központi forgalomirányító

berendezések lehetnek.

A nem biztonsági feladatot ellátó egyéb berendezések:

- központi forgalomellenőrző,
 - gurítódombi vagy tolatási mozgást szabályozó berendezés,
 - a vonatban közlekedő vasúti járművek menet közbeni ellenőrzésére szolgáló különleges,
 - egyéb segédberendezések (pl. olyan áramellátó berendezés, amely nem része a biztosítóberendezésnek.)
- lehetnek.

Az állomási jelző- és biztosítóberendezések rendszere lehet:

- nem biztosított, vagyis jelzőberendezés,
- biztosított, vagyis biztosítóberendezés:
 - = kulcsrögzítő berendezés,

- = mechanikus biztosítóberendezés,
- = fényjelzős mechanikus biztosítóberendezés,
- = jelfogó-függéses biztosítóberendezés,
- = elektronikus biztosítóberendezés.

A vonali berendezések rendeltetésük szerint lehetnek:

- állomásközi (ideértve a térközberendezéseket is),
- kiágazási,
- elágazási

berendezések.

Vonali berendezések rendszere lehet:

- vonatjelentő-őri jelzőberendezés,
- nem önműködő biztosítóberendezés,
- önműködő biztosítóberendezés.

A kiágazási és elágazási berendezések rendszertük szerint azonosak lehetnek az állomási berendezéseknél felsoroltakkal.

A vasúti átjárót biztosító berendezés a közúti forgalom felé adott jelzések szerint lehet:

- fénySOROMPÓ,
- félsOROMPÓVAL KIEGÉSZÍTETT fénySOROMPÓ,
- teljes sorompó vagy a közút mindkét oldalát lezáró külön fénySOROMPÓ.

A vasúti átjárót biztosító berendezés függésrendszere szerint lehet:

- vasúti jelző- vagy biztosítóberendezéssel kapcsolatban nem levő (ellenőrzés a közút felé jelzést adó szerkezeti elem jelzésében),
- vasúti jelző- vagy biztosítóberendezéssel kapcsolatban levő.

A vasúti jelző- vagy biztosítóberendezéssel kapcsolatban levő berendezés lehet:

- vasúti főjelzővel függésben levő, vagy
- vasúti jelzővel ellenőrzött.

A vasúti jelzővel ellenőrzött berendezés lehet:

- főjelzővel ellenőrzött, vagy
- nem főjelzővel ellenőrzött (ellenőrző jelzővel ellenőrzött, fénySOROMPÓT ellenőrző vasúti átjáró jelzővel ellenőrzött, vagy tolatásjelzővel ellenőrzött).

3.1.2.2. Biztosítóberendezések jellemzői

A következőkben megfogalmazott előírások tartalmazzák az OVSZ I. hatálya alá tartozó vasutaknál elfogadott jellemző normatívákat a biztosítóberendezések működőképességével, rendelkezésre állásával, biztonságával, illetve azok igazolásával kapcsolatban.

A vasúti biztosítóberendezéseknek az egyes berendezések (állomási, vonali) fogalmában meghatározott feltételekkel együtt a jelzők és más vasúti szerkezetek, valamint kapcsolódó berendezések különböző sebességű vonalakon való alkalmazásánál előírtakat, valamint a berendezéstől függő további feltételeket kell megvalósítaniuk.

A biztosítóberendezéseknek valamennyi feltételt a biztonságtechnikai követelményeknek megfelelő függéskapcsolattal (szerkezeti függéssel) kell megvalósítaniuk.

Elektronikus biztosítóberendezés alkalmazható valamely biztosítóberendezés részeként, önálló biztosítóberendezésként, vagy több részegység összekapcsolásával komplex rendszereként.

A biztosítóberendezések létesítése során — a biztonság növelése érdekében — kiemelt figyelmet kell fordítani a hagyományos és az elektronikus rendszerű biztosítóberendezések, illetve részegységeik összekapcsolásának biztonságára.

Az elektronikus biztosítóberendezéssel kapcsolatos előírásokat feltétlenül kell részletesen meghatározni, figyelemmel az ide vonatkozó nemzetközi általános szabályozásra.

3.1.2.2.1. Állomási biztosítóberendezések

A vágányút lezárásával a berendezéseknek valamennyi érintett váltót és védőváltót a vágányútnak megfelelő végállásban, valamennyi, a védelemben részt vevő vágányzáró sorompót és kisiklasztó sarut a vonatot védő helyzetben rögzíteniük kell, állításukat meg kell akadályozniuk. Olyan egyidejű meneteknél, ahol a váltó mindkét végállásban védő szerepet tölt be, annak védő állását a vasút üzemeltetőjének kell meghatározni.

A berendezéseknek az egymásra veszélyes vágányutak beállítását vagy lezárását nem szabad megengedniük. A főjelzőn továbbhaladást engedélyező jelzés csak abban az esetben jelenhet meg, ha az ehhez megállapított feltételek teljesültek.

A főjelzőn a továbbhaladást engedélyező jelzés csak a vonatközlekedés hatására vagy a jelzés megjelenéséhez megállapított feltételek megváltozása esetén, illetve külön kezelés hatására szűnhet meg.

A főjelzőn a továbbhaladást engedélyező jelzés megjelenését követően a vágányút feloldása csak a főjelző továbbhaladást engedélyező jelzésének megszűnése után válhat lehetővé.

A biztosítóberendezésnek meg kell akadályoznia a vágányút ismételt lezárását az előzőleg beállított vágányút oldása, illetve a beállítási és lezárási feltételek ismételt vizsgálata nélkül.

Az állomási biztosítóberendezéseknek érzékelniük kell a vonatok be- és kihaladását mindazon esetekben, amikor a főjelző(k) továbbhaladást engedélyező jelzésének megszűnéséhez és a vágányút feloldásához ez szükséges.

Az egyközpontos állomási biztosítóberendezésnek ellenőriznie kell a központi villamos állítású váltók foglaltságát és az aláváltás lehetőségét ki kell zárni. E követelmény alól felmentés adható akkor, ha az aláváltás elleni védelem a foglaltságtól függetlenül megoldott.

A váltó- és vágányfoglaltságot ellenőrző biztosítóberendezésnek meg kell akadályoznia továbbhaladást engedélyező jelzés kiadását akkor, ha a vágányút vagy valamely veszélyes megközelítést kizáró foglaltság-ellenőrző szakasz foglalt, valamint akkor, ha a vágánykapcsolatoknál a közbezárás, illetve az oldalvédelem hiánya vagy az állomási sorompóberendezés működésképtelensége fennáll.

Váltó- és vágányfoglaltságot ellenőrző biztosítóberendezéseknél, ha a továbbhaladást engedélyező jelzés feltételei megszűnnek (oldalvédelem, elzárási terv, foglaltság és sorompó-ellenőrzés), a berendezésnek önműködően a továbbhaladást tiltó jelzést kell a főjelzőn megjelentetnie.

Váltó- és vágányfoglaltságot ellenőrző biztosítóberendezéseknek a foglaltsági állapotok, és az egyéb oldási feltételek berendezés rendszerének megfelelő vizsgálatával lehetővé kell tenniük a vágányutak vagy vágányút-részek járművek általi üzemszerű oldását.

Mindazok az állomási berendezések, amelyek az előzőekben felsorolt feltételeket nem teljesítik, nem biztosító, hanem jelzőberendezésnek minősülnek. A jelzőberendezésekkel szemben támasztott követelményeket saját területére a vasút üzemeltetőjének kell meghatározni.

3.1.2.2.2. Vonali jelző- és biztosítóberendezések

A térközbiztosító berendezésnek érzékelnie kell a vonat elhaladását a térközjelzőnél, illetve a berendezéstől függetlenül ellenőriznie kell a térközjelző által fedezett térközszakasz vagy térközszakaszok foglaltságát.

A térközszakaszok és ezáltal az egész állomásköz foglaltságát ellenőrző térközbiztosító berendezéseknek a vonatközlekedés ideje alatt meg kell akadályozniuk ellenirányú vonat indítását.

Az önműködő térközbiztosító berendezésnek vonatbefolyásolásra alkalmassá tehetőnek kell lennie.

A legrövidebb térközszakasz hosszát a vonalra engedélyezett legnagyobb sebesség, a vonalra előírt általános fékúttávolság és a vonatbefolyásoló berendezés működési feltételei, valamint az alkalmazott jelzési fogalmak figyelembevételével kell meghatározni.

Az általános fékúttávolság értékét és a tényleges fékúttávolság számítási módját a vasúti hatósági egyeztetést követően a vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban kell rögzítenie. A tényleges fékúttávolság és a vonatbefolyásoló berendezés működtetéséhez szükséges úthosszak számítását, segédleteit a vasúthálózatra meghatározott legnagyobb fejlesztési sebességet alapul véve kell megállapítani.

Az ellenmenetet és utolérést kizáró berendezésnek szükség esetén a vonat teljes beérkezését érzékelnie, az állomásköz szabaddá válását ellenőriznie kell. Ez esetben ezen berendezések biztosítóberendezések.

A vágánykeresztezesek, fonódások, egyes vasúti átjárók fedező berendezéseinek a biztonságtechnikai követelményeket ki kell elégíteniük.

3.1.2.2.3. A közút-vasút szintbeli kereszteződés (vasúti átjáró) biztosító berendezések

A vasúti átjárók biztosítására a külön jogszabályban meghatározott berendezések alkalmazhatók:

A vonat által vezérelt sorompóberendezést távviesszajelentéssel vagy vasúti jelző-, illetve biztosítóberendezéssel kapcsolatban (jelzővel ellenőrzött, illetve függésben) vagy mindkettő együttes alkalmazásával kell kialakítani.

A vonat által vezérelt sorompóberendezés jelzővel ellenőrzött, vagy függésben levő kialakításának értelmezése a Fogalom meghatározások 3. fejezetében található.

A vasúti jelző- vagy biztosítóberendezéssel kapcsolatban nem lévő fényorompónál, illetve fény- és félsorompónál a távviesszajelentést és kezelési lehetőséget minden esetben ki kell építeni.

A vasúti átjáróban a közúton közlekedők számára a fénysorompónak, illetve fény- és félsorompónak úgy kell a jelzést adnia, hogy a közúton a vasúti átjáróban tartózkodók, vagy (féktávolságon belüli észlelés esetén) a jelzés megjelenésével egyidejűleg behaladók a kereszteződés területét a vonat érkezése előtt elhagyhassák. A teljes csapórudas sorompók fényjelzőinek a közúti járművek teljes áthaladását lehetővé kell tenniük a csapórudas lezárása előtt.

A jelzést a berendezésnek a vonat elhaladásáig, illetve a csapórudas felnyitásáig folyamatosan adnia kell.

A keresztezés közúti kiürítési idejének (a vonat által vezérelt sorompó elzárási idejének) legkisebb értékét, a közúti járművek sebességének legkisebb értékét, valamint a tényleges kiürítési (elzárási) időt meghatározó számítás menetét, a számítás alapját képező elhelyezési, kitéréses továbbá a fénysorompókra, valamint a fény- és félsorompókra vonatkozó feltételeket szabványban, illetve feltétlenül kell rögzíteni.

A vasúti biztosítóberendezés hatáskörében vagy azon kívül működő vasúti átjáró berendezéssel kapcsolatba hozható a közelében lévő közúti forgalomirányító jelzőlámpa a vasúti átjáró biztosítási módját meghatározó hatósági határozat alapján.

A kapcsolatnak a vasúti átjáró berendezés működési elsőbbségén kell alapulnia, a közúti jelzőlámpa nem lehet hatással a vasúti átjáró berendezésre.

3.1.2.2.4. Központi forgalomirányító berendezések

Központi forgalomirányító berendezés (KÖFI) létesítésének műszaki (nem forgalmi) feltételei, hogy a hatáskörébe tartozó

— állomás(ok) távvezérelhető biztosítóberendezéssel, váltó- és vágányfoglaltság ellenőrzéssel, önműködő vasúti átjáró berendezéssel,

— az állomásköz(ök) önműködő térközbiztosító- vagy utolérés- és ellenmenet kizáró, valamint önműködő útátjáró berendezéssel legyen(ek) felszerelve, továbbá

— a különleges kezelések parancs átvitelének biztonságát szavatolja.

A központi forgalomirányító berendezést szükség szerint vonatszám-jelentő, tény menetrendíró és hangrögzítő készülékkel is kiegészíthető.

3.1.2.2.5. Nyíltvonali elágazásokat, kiágazásokat fedező biztosítóberendezések

Nyíltvonali elágazásokat bejáratú jelzővel kell fedezni. Az elágazási berendezésnek lehetővé kell tennie az elágazó irányba, illetve irány felől a vonatok továbbhaladást engedélyező jelzéssel közlekedtetését. Menetek közlekedése után (illetve az új menet beállítása előtt) a berendezés alapállásba kerülését ellenőrizni kell.

A nyíltvonali kiágazási berendezésnek nem kell lehetővé tennie az elágazó irányba, illetve irány felől vonatok továbbhaladását engedélyező jelzéssel közlekedtetését. A kiágazási berendezéseknél a menetek közlekedése után (illetve az új menet beállítása előtt) a berendezés rendszere szerinti meghatározott állapotot kell ellenőrizni.

Tipizált mechanikai rendszer vagy alapkapcsolás hiányában az új létesítések előtt a létesítési feltételeket a vasúti hatósággal egyeztetni kell.

3.1.2.2.6. Központi forgalom-ellenőrző berendezések

Központi forgalom-ellenőrző berendezés (KÖFE) létesíthető ott is, ahol az ellenőrzés körzetébe tartozó állomások és állomásközök biztosítóberendezései a központi forgalomirányító berendezés biztonsági és műszaki (nem forgalmi) feltételeinek nem felelnek meg.

Feltételeit lásd a 3.3. fejezetben.

3.1.2.2.7. Gurítódombi berendezések

A gurítódombi berendezések — kiépítésüktől függően — a gurítási mozgások, valamint a guruló kocsik sebességének szabályozására és a váltók állítására szolgálnak, azonban nem biztosítóberendezések.

A gurítási mozgások szabályozását jelzőkkel, rádiós távvezérléssel, illetve e kettő együttes felhasználásával célszerű megoldani.

A váltók állítása helyszíni és központi lehet. A központi váltóállítás esetén a váltók állíthatók egyénileg, egyedi vágányutasán, tárolt vágányutasán és programvezérléssel.

A guruló kocsi sebességszabályozása saruzással, vágányfékkel, pontszerűen fékező vagy gyorsító elemekkel, továbbá különféle kocsimozgató berendezésekkel történhet.

A vágányfékek vezérlése kézi és önműködő lehet. A rendező pályaudvarok nem gépesítettek, gépesítettek, félig automatizáltak, illetve automatizáltak lehetnek.

Gépesített gurítódombos pályaudvaron a gurítás szabályozását jelzőkkel, a guruló kocsik részére a váltók állítását központilag villamos úton, fékezésüket vágányfékekkel, illetve pontszerű fékező elemekkel kívánatos megoldani.

Félig automatizált gurítódombos rendező pályaudvaron a váltóállításán kívül a vágányfékek vezérlésének is automatizálnak kell lennie.

Automatizált rendező pályaudvaron valamennyi vágányfék vezérlése automatizált és az irányvágányokon a kocsik összezárását a célfékezésen kívül szükség esetén egyéb kiegészítő berendezésekkel kell megoldani.

3.1.2.2.8. Különleges berendezések a vonatban közlekedő vasúti járművek menet közbeni ellenőrzésére

A vasúti járművek csapágytokjainak hőmérsékletét mérő és a hőfutást jelző berendezésnek, továbbá a kerekeket ellenőrző laposkerék jelző berendezésnek és a járművek egyéb jellemzőit ellenőrző további berendezéseknek a mért értékeket egy erre a célra meghatározott szolgálati helyen kell jelezniük.

Ezek a berendezések jelzőberendezésnek minősülnek.

3.1.2.3. Biztosítóberendezések szerkezetei

3.1.2.3.1. Általános követelmény

A vasúti jelző- és biztosítóberendezések telepítéséhez szükséges pályafeltételeket, távközlési feltételeket, a villamos felsővezetékekkel és földelési létesítményekkel kapcsolatos feltételeket, valamint a járművekkel kapcsolatos követelményeket a Szabályzat vonatkozó fejezetei szerint kell figyelembe venni.

A jelző- és biztosítóberendezések működéséhez szükséges kábelekre vonatkozó feltételeket a 3.2. Vasúti távközlő berendezések című fejezet tartalmazza.

A vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos követelményeket nemzetközi (EN) normarendszer szabályozza.

3.1.2.3.2. A szerkezeti elemekkel szemben támasztott követelmények

A jelző- és biztosítóberendezéseknek és valamennyi szerkezeti elemüknek az érintésvédelemmel kapcsolatos előírásokat ki kell elégíteniük.

Valamennyi szerkezeti elemnek a felhasználás helyén fellépő környezeti hatások (hő, nedvesség, elektromos-, illetve mágneses erőter, mechanikai hatások) mellett működőképességnek kell maradnia.

Az egyes szerkezeti elemek meghibásodásának valószínűsége és élettartama illeszkedjen a berendezés biztonságára és megbízhatóságára előírt feltételekhez, valamint az elvárható, az üzemeltető által elfogadott és előírt ellenőrzési/karbantartási gyakorisághoz.

A berendezés függőségeit, működtetését, visszajelzését megvalósító elemek és áramkörök együttesen feleljenek meg a biztonsági követelményeknek.

A szerkezeti elemek kialakításának lehetővé kell tennie a gyors szerelést, az elemek gyors, zavarmentes cseréjét, a szükséges méréseket és vizsgálatokat.

A berendezések tegyenek eleget a vonatkozó kötelező jellegű vasúti nemzetközi előírásoknak és lehetőleg feleljenek meg a nemzetközi ajánlásoknak.

A különböző rendszerű függőség megvalósító szerkezetek összekapcsolása esetén legalább a biztosítóberendezés rendszerének megfelelő követelményeket teljesíteni kell.

3.1.2.3.3. Váltóállítás, lezárás, ellenőrzés

A váltót

- állítóművel a központi állítókészülekről,
- a helyszínen, vagy

— a gyök felől közlekedő jármű kerekei által rugós visszaállító szerkezet ellenében vagy anélkül lehet állítani.

A vasutakon a váltóállításhoz alkalmazott állítómű, lezáró szerkezet és ellenőrzés vegye figyelembe a váltóállítások számát, a váltó és a szolgálati hely távolságát, a vasúti mozgások jellegét, és a váltón engedélyezett sebességet.

Központi állítású váltóknál a csúcscsín-rögzítő szerkezet elmozdulását az állítómű üzemszerűen csak állítás alkalmával tege lehetősé. Felvágható szerkezetű állítómű esetén felvágás alkalmával is elmozdulhatnak a csúcscsín-rögzítő szerkezetek. A felvágás tényét a berendezésnek jeleznie kell.

A központi állítású vagy helyszíni állítású és központi reteszelésű, illetve ellenőrzésű váltók végállását az állítóműnek vagy a reteszelő-, illetve ellenőrző szerkezetnek folyamatosan ellenőriznie kell, és ha a végállás bármely ok miatt megszűnik, azt az állítóközpontnak (illetve az ellenőrzés helyére) azonnal — vonóvezetékkel mozgatott mechanikai állító- vagy reteszelőműveknél a következő állítás alkalmával — jeleznie kell. Nem minősül folyamatos köz-

ponti ellenőrzésnek a vonóvezetékes állítású, helyszíni állítású, váltózárrel vagy helyszíni retesszel lezárt váltó váltózár-, vagy reteszkulcsinak kulcsszekrényben vagy készülékben történő rögzítése, lezárása, illetve központi készülékre történő visszajelzése.

A $v = 100$ km/h-nál nagyobb sebességgel járt váltóknál — a biztonság növelése érdekében — ezen irányokban a folyamatos központi ellenőrzést, illetve a váltófelvágás azonnali visszajelzését ezen szabályzat hatálybalépését követő 5 éven belül a meglévő biztosítóberendezés esetén is ki kell építeni.

Csúcscsín-rögzítő szerkezet nélküli váltó esetén felvágathatatlant, vagy belső reteszelésű váltóállító-művet kell alkalmazni. Új biztosítóberendezést csak feltétfüzetben meghatározott esetekben szabad csúcscsín-rögzítő szerkezet nélküli váltókkal telepíteni. A meglévő csúcscsín-rögzítő szerkezet nélküli váltók esetén a biztonsági feltételeket a vasút saját hatáskörben szabályozza.

Felvágható csúcscsín-rögzítő szerkezettel ellátott váltóknál a központi állításhoz, illetve központi reteszeléshez:

— $v = 40$ km/h vagy annál kisebb sebesség esetén legalább 4,2 kN rögzítő erejű központi váltóállító-művet, vagy reteszelést,

— $v = 40$ km/h-nál nagyobb, de $v = 120$ km/h-nál nem nagyobb sebesség esetén legalább 6 kN rögzítő erejű központi váltóállító-művet vagy reteszelést,

— $v = 120$ km/h-nál nagyobb, de $v = 160$ km/h-nál nem nagyobb sebesség esetén nem felvágható villamos reteszt, vagy váltóállító-művet, vagy a $v = 120$ km/h sebesség fölötti alkalmazhatóságról megfeleléségi tanúsítvánnyal rendelkező felvágható váltóállító-művet kell alkalmazni.

A nem felvágható váltóállító-mű rögzítő ereje haladja meg a 12 kN-t.

Felvágathatatlant csúcscsín-rögzítő szerkezettel ellátott váltóknál a váltó átállítását és ellenőrzését végző állítóművel kell a váltót felszerelni.

A váltó átállításának megakadályozásáról a váltó lezárásával kell gondoskodni. Lezárható a váltó, ha

— helyszíni állítású és váltózárrel, vagy helyszíni állítású retesszel, vagy központi állítású retesszel van felszerelve;

— olyan központi állítóművel van felszerelve, amelynek működtető szerkezete (emelyűje vagy nyomógombja, vagy állító áramköre) a váltók megfelelő állásban rögzíthető vagy hatástalanítható.

A váltók lezárására, illetve központi állítására szolgáló szerkezetnek vagy működtető berendezésnek olyannak kell lennie, amelyről a váltófelvágás ténye megállapítható.

Nem minősül váltófelvágásnak a gyök felől közlekedő jármű kerekei által engedélyezett üzemszerű váltóállítás.

A váltóállítás, rögzítés, lezárás és ellenőrzés szerkezeeteinek műszaki jellemzőit, kialakítását műszaki előírásban vagy feltétfüzetben kell meghatározni.

A helyszínen rendszeresen nem ellenőrzött (pl. nyílt vonali) helyekre telepített helyszíni állítású váltók reteszelő és ellenőrző szerkezetek felszerelése esetén az indokolatlan váltóállítást (kísérletet is) meg kell akadályozni.

A váltóállítástól, rögzítéstől, lezárástól és ellenőrzéstől függően a váltón való áthaladáskor alkalmazható legnagyobb sebességet vállalati utasításban kell a vasutak üzemeltetőinek előírniuk.

A váltókat, védelmi berendezéseket a terelés irányát mutató jelzőkkel célszerű felszerelni. A jelzésnek csak a berendezés végállásában szabad egyértelmű jelzést mutatnia, kitérő állás esetén a megközelítés irányára is utalnia kell.

A jelzés fénykijelzése szükség esetén összevonható a megközelítést tiltó tolatásjelzéssel (pl. törpe tolatásjelzőnél).

A váltójelzők esetenkénti elhagyására vonatkozó — a működtető, ellenőrző berendezéstől, illetve a váltó helyszíni fekvésétől függő — előírásokat vállalati utasításban kell a vasutak üzemeltetőinek rögzíteniük.

3.1.2.3.4. Védelmi szerkezetek, berendezések

A vágányzáró sorompó és a kisiklasztó saru szerkezetét, továbbá a helyzetük megváltoztatását, állításukat megakadályozó zárszerkezetét vállalati műszaki előírásban kell meghatározni.

Folyamatos központi ellenőrzésnek minősül a védelmi berendezések védő állásában villamos váltóállítómű útján, vagy közvetlen villamos ellenőrzése.

Nem minősül helyszíni állítású, helyszíni zárral lezárt védelmi berendezés folyamatos központi ellenőrzésének a zár kulcsának kulcsszekrényben vagy készülékben való rögzítése, lezárása, illetve központi készüléken való visszajelzése.

A kisiklasztó saru szükség esetén központi villamos állítással, továbbá a helyzetét mutató jelzővel szerelhető fel.

Védelmi (jelző) berendezésnek (nem biztosítóberendezésnek) minősülnek az iparvágányokon az úrszelvény-, illetve tolatásvédelemre, szerkezeti kapcsolatokkal kiépített védőváltók, vágányzáró sorompók, kisiklasztó saruk és tolatásjelzők.

3.1.2.3.5. Jelzők mint szerkezetek

A jelzést adó szerkezetek szerint a jelzők fényjelzők vagy alakjelzők lehetnek.

A fényjelzők fénytechnikai követelményeit és vizsgálatait szabványban vagy feltétfüzetben kell meghatározni.

A jelzők tartószerkezetének színezésével, vagy fényvisszaverő jellegtáblával kell utalni

- a jelző forgalomszabályozó jellegére,
- a jelző biztosított, nem biztosított vagy ellenőrző jellegére,
- a főjelző továbbhaladást tiltó jelzése esetén a vonatmozgás szabályozására.

Új létesítésű fényjelzők esetén a főjelzőkön a továbbhaladást tiltó jelzési képet rögzített, vagy számlált kezeléssel (állítással), a vonat helyzetétől függetlenül bármikor megjeleníthetővé kell tenni.

A jelzőknél a továbbhaladást tiltó állásba történő állításnak kizáró feltétele nem lehet.

A fény fő- és előjelzők működését, továbbhaladást tiltó vagy engedélyező jelzési képük meglétét — a sorompó

fedező jelzők és az önműködő térközjelzők kivételével — a kezelőkészülékre (állító készülékre) általában egyedileg visszajelentve folyamatosan ellenőrizni kell. Eltérési engedélyt a létesítést engedélyező hatóság adhat.

Országos közforgalmú vasutak fővonalain lévő fény bejáratú jelzőn és előjelzőjén, továbbá ismétlő jelzőjén üzemszerűen állandóan kell jelzési képnek lennie, és itt fény lekapcsolásos üzemmódot alkalmazni nem szabad.

Mellékvonalakon a fény bejáratú fő- és előjelzők (valamint további fényjelzők) jelzőfényeinak lekapcsolására, továbbá egyes kisforgalmú vonalakon az alak fő- és előjelzők kivilágítására, illetve fényvisszaverő jelzést adó felület alkalmazására vonatkozó előírásokat vállalati utasításban kell a vasút üzemeltetőjének meghatározni.

Fény főjelzőknél, ha fényforrásként izzólámpát alkalmaznak, a vörös, előjelzőknél a sárga, ismétlő jelzőknél a sárga és fehér fény megjelenítésére fő- és pót izzólámpát (izzószálat) kell alkalmazni. A főizzó (illetve főszál) hibája esetén a pótizzónak (illetve pótszálnak) önműködően kell világítania.

Kijáratú jelzőnél a pótizzó (illetve pótszál) elhagyható, kivéve, ha a berendezés feltétfüzete, vagy alapkapcsolása ennek alkalmazását előírja.

Fényforrásként elektronikus világítótest (lámpa) is alkalmazható, ha az a hazai és nemzetközi előírásokat kielégíti; egyes jelzőknél a fő- és pót fényforrás feltételeinek igazoltan, biztonságosan megfelel.

A vonatmozgásokat szabályozó jelzők esetleges hibája nem eredményezhet nagyobb sebességet engedélyező vagy arra utaló jelzési képet, hanem a kisebb sebességre, végső esetben a továbbhaladást tiltó jelzésre kell a berendezésnek a jelzési képet vezérelnie.

A főjelző külön előjelzőjénél követelmény, hogy az előjelzőn, a főjelző továbbhaladást engedélyező jelzésére utaló jelzés csak akkor jelenhessen meg, ha a főjelzőn a továbbhaladást engedélyező jelzés már látható.

3.1.2.3.6. Vonatérzékelés, vonatbefolyásolás

A vasúti jelző- és biztosítóberendezések hatáskörzetében — a berendezésekkel megvalósítható feltételektől függően — gépi vonatérzékelést, foglaltság ellenőrzést, továbbá vonatbefolyásolást kell alkalmazni, melynek működéséhez a pályát és a vontatójárműveket együttesen is alkalmazni kell tenni.

A vonatérzékelés, a foglaltság-ellenőrzés, továbbá a vonatbefolyásolás a következő — a biztosítóberendezés részét képező — pályamenti eszközökkel valósítható meg:

- a vasúti pálya sínszálaira telepített sínáramkör,
- a vasúti pályán elhelyezett jármű- vagy kerékpár érzékelő, illetve a jármű fékberendezését közvetlenül működtető (pontoszerű) szerkezet,
- a vasúti pályán elhelyezett szerkezeti elem, mely a vasúti járműre szerelt berendezési elemet érzékeli, illetve ezzel működteti a fékberendezést (pontoszerű),
- vasúti pályán elhelyezett érzékelő, illetve jelfeladó (sugárzó) kábelhurok,

— egyéb helymeghatározásra és vonatbefolyásolásra alkalmas eszköz.

A sínáramkörök és kábelhurok áramkörök pontszerű vonatérzékelésre, továbbá kiterjedésüktől függően a vasúti pálya egy-egy meghatározott szakaszának foglaltság-ellenőrzésére, illetve a megfelelő vontatójárművek szakaszos vagy folyamatos befolyásolására alkalmazhatók.

A pontszerű vonatérzékelő eszközök a vonat elhaladásának érzékelésén túlmenően a pálya foglaltság-ellenőrzésére csak tengelyszámlálóval, illetve más azonos értékű megoldással kiegészítve alkalmazhatók.

A vonat-, illetve a vasúti járműérzékelésnek — érzékelő és kiértékelő szerkezeti elemnek — olyannak kell lennie, hogy meghibásodása az üzembiztonságot ne veszélyeztesse.

A vonatérzékelés, foglaltság ellenőrzés feltételeit, a sínáramkörök villamos jellemzőit, szigetelését, hosszát, az alkalmazás feltételeit a vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban kell rögzítenie.

A vonatbefolyásolásra, a jelfeladásra, a jelképzés (ütemezés) kialakítására, a jelfeladással átadandó parancsokra és az ehhez rendelt jelekre, a jelek kiértékelésére vonatkozó eljárásokat a vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban kell meghatározni.

3.1.2.3.7. Útátjáró berendezések

A fényzorompók és a fél- vagy teljes sorompók előírásait feltétlenül kell rögzíteni. A vonat által vezérelt sorompók működtetésére a vonatérzékelés, foglaltság ellenőrzés gépi eszközeit kell a vasutaknak felhasználniuk.

3.1.2.3.8. Kezelő-, állító- és visszajelentő készülékek

A visszajelentéseknek egyértelmű, megbízható és folyamatos jelzést kell adniuk, a működés zavarát vagy az állapot változását azonnal — vagy az engedélyezett berendezés feltétlenül meghatározott időn belül — jelezniük kell.

Az állító-, kezelő- és visszajelentő készülékeknek ki kell elégíteniük az ergonómiai követelményeket.

A kezelő-, állító- és visszajelentő készülékeket vagy zárható szekrényben vagy állandóan őrzött helyiségben kell elhelyezni.

A kezelőszemélyzet szolgálatának szünetelése idején a helyiség őrzésére központi visszajelentésű élet-, vagyon-, továbbá tűzvédelmi biztonsági jelzőberendezés használható.

A kezelőszervekre és a működtetésekre vonatkozó követelmények:

— egyetlen kezelőszerv vagy alkatrész véletlen kezeléssel ne okozzon üzemveszélyes helyzetet vagy közvetlen üzemveszélyt,

— azon kezelőszerveket, amelyekkel üzemveszélyes helyzet hozható létre, véletlen kezelést gátlóval és számlálóval vagy fém- vagy műanyag zárral, vagy önműködő kezelés-kiíróval kell ellátni,

— minden olyan szerkezetet, amelynek véletlen működtetése üzemveszélyt okozhat, fém- vagy műanyag zárral kell ellátni, vagy más módon elzárva kell tartani.

3.1.2.3.9. Szerkezeti függések, függőségi kapcsolatok

A berendezéseknek a függőségi feltételeket az 3.1.3. pontban foglaltaknak megfelelően kell kielégíteniük.

A biztosítóberendezési hibáknál az alábbi követelményeket kell figyelembe venni.

A berendezés szerkezeti elemeinek és a kapcsolástechnikának lehetővé kell tenniük valamennyi hiba azonnali vagy a következő kezeléskor (működési folyamatnál) történő jelzését, tehát önfeltárónak kell lenniük.

Nem önfeltáró hiba felfedését meghatározott időnként végzett ellenőrzéssel kell biztosítani. A vizsgálat ciklusidejét úgy kell megválasztani, hogy két egymástól független, nem önfeltáró hiba bekövetkezésének valószínűsége az előírásokban meghatározott — és a biztosítóberendezésekre vonatkozó — követelményeknek feleljen meg.

Egyetlen nem önfeltáró hiba, vagy az azzal együttesen jelentkező önfeltáró hiba sem okozhat közvetlen üzemveszélyt.

Elsősorban közvetlen üzemveszélyt kiváltó oknak tekinthető a feltételek hiánya esetén a váltó átállása, a jelzőn továbbhaladást engedélyező jelzés megjelenése, a foglalt vágálynak vagy váltónak szabad jelzése, nem a vágányútnak megfelelő jelzési kép megjelenése, a váltó állásával ellentétes, vagy nem megfelelő ellenőrzése, a vonatbefolyásoló berendezés nem megfelelő döntése, valamint vonatközlekedés esetén a sorompóberendezés lezáratlan helyzete.

A berendezések kialakításánál az egymásra veszélyes menetek meghatározásánál figyelembe kell venni a vasút vállalati utasításában meghatározott lejtviszonytól és sebességtől függő megcsúszási távolságértékeket.

A függőségi kapcsolatoknál alkalmazható szerkezeti elemek, elektromágnesek és elektronikai elemek kialakítását, műszaki jellemzőit, felhasználási területét feltétlenül vagy vállalati előírásban kell meghatározni, és ezek biztonságát szavatolni kell.

3.1.2.3.10. Energiaellátás

A biztosítóberendezés energiaellátását úgy kell tervezni, illetve létesíteni, hogy az a biztosítóberendezés biztonságos és üzemszerű működését lehetővé tegye.

A biztosítóberendezések részére — az üzemszerű energiaellátást nyújtó hálózatról történő táplálással és a minimális szükségüzem idejére — gyakorlatilag szünetmentes energiaellátásról kell gondoskodni.

Gyakorlatilag szünetmentesnek tekinthető a biztosítóberendezési fogyasztók táplálása akkor, ha a tápfeszültségek paraméterei az egyes fogyasztók által megkövetelt tűrésmezőn belül vannak. A biztosítóberendezési fogyasztók villamos paramétereit műszaki előírásokban, illetve az új készülékek bevezetési rendeleteiben kell meghatározni.

Az áramellátásban alkalmazott kapcsolástechnikai elemek miatt az energiaellátás természeténél fogva nem lehet biztosítóberendezési szempontból teljeskörűen biztonságtechnikai kialakítású. A biztosítóberendezések táplálásánál megkívánt szünetmentességet nagy megbízhatóságú

elemek (készülékek), vagy adott helyen redundáns részszerkezetek és hideg vagy meleg tartalékok beépítésével kell elérni.

Az energiaellátó berendezést a biztosítóberendezés nagyságától és a forgalmi-üzemi feladatoktól függően kell az elsődlegesen ellátó hálózati tápláláson túl, további egy vagy két tartalék hálózati csatlakozással — közöttük automatikus átkapcsolással — ellátni.

Az energiaellátó berendezés hatáskörzetét, telepítése helyét és a szükségüzem legkisebb idejét a vonalkategóriától, forgalmi viszonyoktól a megközelítés lehetőségétől függően feltétlenül alapján kell meghatározni.

A biztosítóberendezés energiaellátó berendezésének működését, illetve üzemzavarát a kezelő-, állító- vagy visszajelentő készüléken jelezni kell.

Új berendezések létesítése esetén az energiaellátás és a fogyasztók leválasztásának és a berendezés feszültségmentesítési lehetőségét a biztosítóberendezésekre vonatkozó tűzvédelmi előírás szerint kell biztosítani.

3.1.3. Vasúti jelző- és biztosítóberendezések alkalmazása, létesítése, fenntartása

3.1.3.1. Vasúti jelző- és biztosítóberendezések alkalmazása

3.1.3.1.1. Országos közforgalmú vasutak vonalai

Az országos közforgalmú vasutak vonalain alkalmazott új építésű berendezéseknek a következő követelményeket kell teljesítenie. (A követelmények a berendezések egészének átalakítási esetére is vonatkoznak.)

a) $v = 60$ km/h engedélyezett sebességig:

— az állomásokon jelző- vagy ellenőrző jelzős berendezések, a váltók lezárása, szükség esetén rugós visszaállítás, az útátjáró berendezések működőképességének ellenőrzése ellenőrző- vagy főjelzővel,

— az állomásközökben szükség esetén ellenmenet- és utolérés kizárás,

— a vonali útátjáró berendezések vonat általi vezérlése esetén a működőképesség ellenőrzése vasúti főjelzővel függésben, illetve jelzővel ellenőrzöten, vagy állandó szolgálatot tartó helyen visszajelentő készülékkel valósuljon meg.

Az egyszerűsített forgalmi szolgálattal üzemelő vonalakra $v = 80$ km/h sebességig a jelző és biztosítóberendezések feltételeit az OVSZ I. C. része tartalmazza.

b) $v = 60$ km/h sebesség fölött $v = 120$ km/h engedélyezett sebességig, a $v = 60$ km/h sebességhatárig meghatározottakon túlmenően

— az állomásokon biztosítóberendezések; $v = 80$ km/h engedélyezett sebesség felett a váltók központi állításával, illetve végállásuk folyamatos ellenőrzésével, a fővágányok és a fővágányokban fekvő váltók, az oldalszomszomszág foglaltságának folyamatos ellenőrzésével;

— az állomási útátjáró berendezések működőképességének vagy működésének folyamatos ellenőrzése főjelzővel és állandó szolgálati helyen visszajelentő készülékkel történik;

— az állomásközökben:

— $v = 80$ km/h engedélyezett sebesség felett a vonali ki- és elágazások biztosítása biztosítóberendezéssel, továbbá a vonalon — beleértve az elágazó állomásokhoz csatlakozó vonalak első állomásközét is — ellenmenet- és utolérés kizárással, vagy térközbiztosítással,

— $v = 100$ km/h engedélyezett sebesség felett az állomásköz, vagy térköz szabaddá válását ellenőrző berendezés, a vonatjármű vezetőállásán jelzés ismétléssel és éberség hiánya, vagy „Megállj!” állású főjelző meghaladás után kényszerfékezéssel,

a vonali útátjáró berendezések vonat általi vezérlése esetén a működés ellenőrzése vasúti főjelzővel függésben, illetve főjelzővel ellenőrzöten, vagy állandó szolgálati helyen visszajelentő készülékkel.

c) $v = 120$ km/h fölött, $v = 160$ km/h engedélyezett sebességig:

— az állomásokon biztosítóberendezésekkel, a vonatmenetekben érintett- és védőváltók, továbbá a védelmi berendezések központi állításával, vagy végállásuk folyamatos ellenőrzésével, a váltók és vágányok foglaltságának folyamatos ellenőrzésével, az állomási útátjáró berendezéseket főjelzővel függésben vagy főjelzővel ellenőrzöten kell kialakítani, továbbá működésüket visszajelentő készülékkel is ellenőrizni kell,

— az állomásközökben gépi foglaltság-ellenőrzés, ellenmenet- és utolérés kizárás, vagy önműködő térközbiztosítás,

— az elágazó állomásokhoz csatlakozó vonalak első állomásközében ellenmenet- és utolérés kizárás, vagy önműködő térközbiztosítás szükséges,

— a vonalon a vonat által vezérelt vasúti átjáró berendezések működésének ellenőrzését főjelzővel és állandó szolgálati helyen visszajelentő készülékkel kell megvalósítani,

— az állomási fővágányokon — az állomásközökben az előjelzések megjelenítése — a vonatjármű vezetőállásán és a vonat megállítása, de legfeljebb $v = 40$ km/h sebesség gépi úton való kikényszerítése a továbbhaladást tiltó jelző előtt — történjen meg.

3.1.3.1.2. Országos közforgalmú vasúthoz kapcsolódó iparvágányokon és saját használatú vasutakon

A saját használatú vasúton személyszállításra is engedélyezett vonalakon a vonatok közlekedése alkalmával érintett váltókat legalább váltózárral le kell zárni. A vonatok közlekedését szabályozó jelzők alkalmazását, a váltók és jelzők közötti szerkezeti függést az engedélyező hatóság külön előírhatja.

Országos közforgalmú, saját használatú vasutak és az iparvágányok egymás közötti szintbeni keresztezése, fonódása vagy egyéb okból közös, vagy egymással szerkezeti függésben lévő jelző- és biztosítóberendezései esetén a berendezést az érdekelt vasutakra meghatározott követel-

mények közül a nagyobb biztonságot megvalósító, korszerűbbet kell alkalmazni.

Iparvágányokon, iparvágányok összekötő és vontatógányain, valamint ipartelegeken a jelző- és biztosítóberendezések, továbbá védelmi berendezések szükségességét

- a vasúti pálya helyszínrajzi és lejtviszonyainak,
 - a vasúti pályaszakaszon lebonyolódó forgalmi-üzemi folyamatok jellegének, gyakoriságának, valamint
 - a pályaszakaszon már meglévő (üzemelő, létesülő) jelző- és biztosítóberendezések jellemzőinek
- figyelembevételével kell meghatározni.

Az iparvágány kiágazás helyén a biztosítást legalább a közforgalmú vasútvonalon meglévővel azonos színvonalon, azzal szerkezeti függésben kell meghatározni (létesíteni).

Ha az iparvágány kiszolgálását nem a közforgalmú vasút végzi, akkor az egymásra veszélyes mozgások szétválasztására a kiágazás helyén legalább jelzőberendezést vagy védelmi berendezést kell alkalmazni.

A biztosító-, jelző- vagy ellenőrző jelzős berendezéssel fel nem szerelt helyeken a kiágazás helyén a váltókat, védelmi és útátjáró berendezéseket a vonatmozgás előtt megfelelő végállásukban le kell zárni. A lezárással a váltó, vágányzáró sorompó, kisiklasztó saru közötti állítási sorrendet meg kell határozni.

3.1.3.2. Vasúti jelző- és biztosítóberendezések tervezése, létesítése

Az OVSZ I. hatálya alá tartozó vasúton még nem létesített, vagy nem alkalmazott új biztosítóberendezés, illetve biztonságtechnikai feladatot ellátó készüléke műszaki jellemzőit, biztonsági követelményeit az engedélyező hatósággal előzetesen egyeztetett feltétlfüzetbe kell foglalni.

A létesítendő jelző- és biztosítóberendezések tervezésénél jelen jogszabály előírásait kell figyelembe venni, és a műszaki terveket a berendezés feltétlfüzete alapján valamint a feltételeket megvalósító, engedélyezett alapkapsolások, továbbá az alapkapsolásokban megvalósuló elvek felhasználásával kell a tervezőnek elkészítenie.

A tervezésre jogosultnak a terveket a hatályos jogszabályok, szabványok, a jóváhagyott alapkapsolások és a vasúti utasítások előírásainak megfelelően kell készíteni.

A biztosítóberendezések megvalósításához engedélyezési terveket, az engedélyezést követően kiviteli (építési) terveket kell készíteni. A vasúti biztosítóberendezések tervezési jogosultságát külön jogszabály¹¹ rögzíti.

A biztosítóberendezések engedélyezése a vasúti berendezések létesítésére vonatkozó jogszabályban¹² a létesítésre előírt mellékletek alapján történik, ha a létesítendő berendezés alkalmassági tanúsítvánnyal vagy jóváhagyott alapkapsolással rendelkezik.

A biztosítóberendezési kiviteli tervek tartalmi előírásait a vasútnak vállalati utasításban kell rögzíteni.

A tervező felel:

- az engedélyezési terv adatainak helyességéért,
- a kiviteli terv engedélyezésnek megfelelő elkészítéséért,
- a függéskapcsolatok helyes alkalmazásáért,
- a tervrészletek kapcsolástechnikai és biztonságtechnikai helyességéért.

A tervező felelősségét nem csökkenti sem a tervek engedélyezése, sem az üzembe helyezést megelőző vizsgálatok, illetve próbák megtartása, és felelőssége kiterjed az üzemeltetés során észlelt tervezési hiányosságokra is.

A vasúti biztosítóberendezések építésének, átépítés miatti ideiglenes kikapcsolásának, vagy ideiglenes berendezés létesítésének szabályait a vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban, a kivitelezés módját a műszaki és az egyéb kötelezően megtartandó előírásokat technológiai utasításban kell szabályozni. A próbauzemeltetés módját, az egyes berendezéscsoportok műszaki próbauzemének legrövidebb időtartamát a vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban kell meghatározni.

3.1.3.3. Vasúti jelző- és biztosítóberendezések fenntartása, felügyelete

A vasút üzemeltetőjének vállalati utasításban kell rögzítenie a jelző- és biztosítóberendezésekre vonatkozóan:

- a fenntartás szervezetét, ennek keretében a fenntartás, hibaelhárítás, valamint az ellenőrzések, vizsgálatok végrehajtását, a berendezések (és részei) felügyeletét,
- a berendezések szerkezeti elemei ellenőrzésének, vizsgálatának gyakoriságát, a szinten tartás és a hibák megelőzése érdekében rendszeresen elvégzendő munkálatokat, (figyelembe véve a berendezésekkel, szerkezetekkel kapcsolatos technológiai utasításokat és elfogadott gépkönyveket),
- a hibaelhárítás, készenléti szolgálat működési rendjét,
- a fenntartási, hibaelhárítási, vizsgálati műveletek leírását,
- a rendszeres fenntartáshoz és hibaelhárításhoz szükséges eszközök, tartalék alkatrészek mennyiségét.

Az iparvágányokhoz tartozó, a kiágazást biztosító vagy a kiágazással érintett vasút berendezéseivel kapcsolatban lévő (függésben lévő) jelző- és biztosítóberendezéseknél a kiágazással érintett vasút fenntartási előírásait kell értelemszerűen alkalmazni.

Az iparvágány engedélyes által önállóan létesített és a kiágazással érintett vasút berendezéseivel kapcsolatban nem lévő jelző- és biztosítóberendezések fenntartási előírásait az engedélyező hatóság határozza meg.

A berendezéseket illetéktelen beavatkozás ellen biztonságosan zárhatóvá kell tenni, vagy fém-, esetleg műanyag zárral kell ellátni.

¹¹ A közlekedési, hírközlési és vízi építmény-tervezési jogosultság részletes szabályairól szóló 3/1998. (II. 11.) KHVM rendelet.

¹² A vasúti építmények engedélyezéséről és üzemeltetésük ellenőrzéséről szóló 15/1987. (XII. 27.) KM—ÉVM együttes rendelet.

3.2. Vasúti távközlő berendezések

3.2.1. Távközlő berendezések általános létesítési előírásai

3.2.1.1. Általános előírások

A vasútengedélyes köteles külön jogszabály¹³ alapján a vasút üzemének biztonságos és hatékony lebonyolításához szükséges távközlő berendezéseket létesíteni.

A vasúti közlekedés, valamint az áru- és személyfuvarozás előkészítésére és lebonyolítására, leszámolására, bizonylatainak továbbítására a következő viszonylatokban szükségesek távközlő berendezések:

- a vasút szervezetén belül,
- a különböző vasutak vagy vasútengedélyesek között
- eseti szabályozás alapján a vasút és a fuvaroztatók, valamint más partnerek (pl. vám- és határőrizeti szervek stb.) között.

A felsoroltakhoz szükséges berendezések mennyiségét, választékát a feladatok, a gazdaságosság, a személy- és vagyonbiztonság, továbbá a környezetvédelem követelményeivel összhangban kell megállapítani.

A vasútengedélyes a koncesszióról, valamint a távközlésről szóló törvények figyelembevételével külső szervek részére is nyújthat távközlési szolgáltatásokat.

A vasúti távközlő berendezések, valamint azoknak más vasutak és intézmények távközlési létesítményeivel való kapcsolatai feleljenek meg a hírközlési törvényben¹⁴, a frekvenciagazdálkodási törvényben, továbbá a vasútengedélyes és a közcélú távközlési szolgáltatók közötti, valamint a vonatkozó nemzetközi távközlési szabványokban és egyezményekben foglaltaknak.

3.2.1.2. A vasút szervezetén belüli távközlési szolgálatok és berendezések

3.2.1.2.1. A vasúti üzem szabályozásával és lebonyolításával közvetlenül összefüggő távközlő összeköttetések, kapcsolatrendszerek:

- állomásközi távbeszélő,
- nyíltvonali távbeszélő, mobil telefon,
- menetirányító és egyéb területi irányító távbeszélő rendszerek,

- utasforgalmi kapcsolatok,
- állomási technológiai hangrendszerek,
- vizuális utastájékoztató rendszerek,
- állomási technológiai rádióközvetek,
- fő- és mellékvonali rádióösszeköttetések,
- egyéb vezetékes és vezeték nélküli összeköttetések,
- biztosítóberendezési diszpécser rendszerek,
- forgalomvezérlő diszpécser rendszerek,
- konferencia jellegű távközlő összeköttetések,
- átviteltechnikai összeköttetések a társszolgálatok részére,
- hangrögzítő berendezések.

3.2.1.2.2. A villamos vontatáshoz kapcsolódó távközlési összeköttetések:

- villamosüzemi távbeszélő,
- villamos-alállomási távbeszélő,
- különböző villamos távvezérlő és távmérő összeköttetések,
- villamos diszpécser rendszer.

A villamos vontatási energiaszolgáltatás egyéb távközlési szabályait a 2.1. fejezetet tartalmazza.

3.2.1.2.3. Vasútüzemi kapcsolt távbeszélő hálózat:

- általános távbeszélő funkciók analóg és/vagy digitális vonalakon,
- programozott távbeszélő funkciók analóg és/vagy digitális vonalakon,
- nem beszéd jellegű funkciók a kapcsolt távbeszélő hálózaton.

3.2.1.2.4. Vasútüzemi kapcsolt adathálózat/Intranet

A vasúti információátviteli hálózat speciális követelményeit a 3.3. fejezet szabályozza.

3.2.1.3. A vasúti és közcélú távközlési hálózat

- Ide tartoznak a vasút üzemeltetője, valamint
- az iparvágány csatlakozással ellátott vállalatok, illetve intézmények,
 - a nagy fuvaroztatók, szállítmányozók,
 - az utazási irodák,
 - egyéb, a vasúttal kapcsolatot tartó szervek közötti távközlési összeköttetések.

Ilyen berendezések létesítése megvalósítható az automata vasútüzemi távbeszélő és/vagy távíró, valamint informatikai hálózatnak a megfelelő közcélú (nyilvános) távközlési hálózattal való kapcsolata, illetve igénybevétele útján, feltéve, ha ez az összekapcsolás a 3.2.1.1. pontban meghatározott előírásoknak is megfelel.

A közcélú távközlési hálózat igénybevételével kapcsolatos eljárások és költségek a vasút partner szerveit terhelik.

3.2.1.4. Különböző vasutak közötti távközlési összeköttetések

Az országhatáron átmenő vasútvonalak esetén a két szomszédos határállomás között a vasúti üzem szabályozásával közvetlenül összefüggő tevékenységek lebonyolítása érdekében távbeszélő és távíró összeköttetéseket kell létesíteni, amit a két vasút között egyezményben kell szabályozni.

Az országhatáron kívüli közös határállomásokat el kell látni a 3.2.1.2.1. pontban felsorolt, a tevékenység ellátásához szükséges távközlési összeköttetésekkel, amit a két vasút között, az egymásnak nyújtott egyéb szolgáltatásokkal együtt, egyezményben kell szabályozni.

Az ott dolgozó magyar vasúti személyzet számára lehetővé kell tenni a honos vasútüzemi távbeszélő hálózat, valamint az informatikai létesítmények igénybevételét is.

A nemzetközi személy- és áru fuvarozás előkészítése, lebonyolítása és leszámolása céljából — a 3.2.1.2.3. és 3.2.1.2.4. pont előírásainak figyelembevételével — a szom-

¹³ A távközlési építmények engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló 29/1999. (X. 6.) KHVM rendelet.

¹⁴ A hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény.

szédos vasutak távközlési hálózatával kapcsolatot kell létesíteni.

A nemzeti hálózatok összekapcsolásánál a nemzetközi vasúti szervezetek döntvényeit és ajánlásait, valamint a vasutak közötti két és többoldalú egyezményeket, szabályozásokat iránymutatónak kell tekinteni.

3.2.1.5. A fuvaroztatókkal, külső szervekkel és hatóságokkal, valamint az utazóközönséggel való kapcsolattartás érdekében lehetővé kell tenni, hogy a vasútüzemi távbeszélő hálózat jogosított végpontjai és a közcélú (nyilvános) hálózatok előfizetői kölcsönösen elérhetők legyenek. E kapcsolatok létesítésére a 3.2.1.1. pontban szereplő feltételek érvényesek.

3.2.1.6. A villamosított vasútvonalak, valamint a nagyfeszültségű villamos távvezetékek által keresztezett vasútvonalak mentén létesített vasúti és idegen távközlő berendezéseket és összeköttetéseket a villamos zavartartástól védeni kell. Ennek érdekében az idevonatkozó nemzetközi irányelvek és előírások, valamint az egyéb szabályzatok szerint kell eljárni.

3.2.2. Vasúti távközlési, biztosítóberendezési és energiaátviteli kábelek

3.2.2.1. A kábelek elhelyezése, megjelölése és a nyomvonalak nyilvántartása

A kábelek nyomvonalának kitűzésénél és a tervezésnél, valamint a kábelfektetés kivitelezése során messzemenően gondoskodni kell a pálya földművének és műtárgyainak állagvédelméről.

A kábelek általában csak a folyamhidakon helyezhetők el a híd vasszerkezetén. Kisebb folyóknál, patakoknál és átereszeknél a kábelt a mederben kell elhelyezni megfelelő védőcsőben.

A kábelek védelme, továbbá a hibaelhárítás megkönnyítése érdekében a nyomvonalat jelzőkövekkel kell megjelölni. A betonból készített jelzőkövek egyenes szakaszon 100 méterenként, ezen kívül a nyomvonal töréspontjain és a kötések felett helyezendők el.

A kábelek jelzőköveit csak a kábel egyidejű felszedése vagy áthelyezése esetén szabad eltávolítani.

A nyomvonalak megfelelő felügyelete érdekében valamennyi távközlési, biztosítóberendezési kábelről és az ilyen létesítmények energiaellátó kábeleiről pontos és naprakész helyszínrajzot (nyomvonal-törzskönyvet) kell készíteni, amelynek egy példányát a helyileg illetékes pályafenntartási szervezeteknek is át kell adni.

Az állomási gerinc- és vonalkábeleket mechanikai védelemmel kell kialakítani.

3.2.2.2. Fényvezető léghábel elhelyezése felsővezeteki oszlopsoron

3.2.2.2.1. Villamosított vasútvonalon a fényvezető léghábel célszerűen a felsővezeteki oszlopokra szerelhető fel. Elhelyezésének módját a felsővezeték tervezésével együtt, azzal összhangban kell tervezni.

3.2.2.2.2. A léghábel felfüggesztésének tervezését és kivitelezését a vonatkozó szabványok előírásai és a vonatkozó tervezési irányelvek szerint kell elvégezni.

3.2.2.2.3. A léghábel elhelyezésének tervezésénél és kivitelezésénél a vonatkozó szabványokban előírt biztonsági távolságokat maradéktalanul figyelembe kell venni. A léghábel a villamos felsővezeték üzemét sem üzem közben, sem karbantartási munkák során nem veszélyeztetheti, nem korlátozhatja. A két üzem egymást nem veszélyeztetheti üzemzavar esetén sem.

3.2.2.2.4. A léghábel rögzítését, és utánfeszítését a felsővezeteki berendezések, oszlopok tervezésénél külön figyelembe kell venni.

3.2.2.2.5. A fénykábel villamos védelmét, valamint a mechanikus sérülésekkel szembeni megóvását illetően a vonatkozó védelmi előírásokat, biztonságtechnikai szabványokat figyelembe kell venni.

3.2.2.2.6. Megengedett a léghábel két rögzített kihorgonyzási pontja közötti felsővezeteki oszlopokon az elmozduló felfüggesztés, amit a vonatkozó felsővezeteki tervezési irányelvek szerint, azokkal összhangban, úgy kell kialakítani, hogy a léghábel helyzete a villamos biztonságtechnikai, illetve a villamos úrszelvény szabványokban előírtak maradéktalan megtartását minden körülmények (zord időjárás, viharos szélfúvás) között is biztosítsa.

3.2.3. Vasúti távközlő berendezések korszerűsítése

A vasúti távközlő hálózat korszerűsítésekor fokozottan figyelembe kell venni a következő tényezőket:

3.2.3.1. A vasúti üzem szervezése és irányítása mind nagyobb sebességű és nagyobb megbízhatóságú átviteli utakat kíván, amelyeknek megvalósítása a korszerű digitális technikák és technológiák teljes körű elterjesztését és az integrációs elvek egységes alkalmazását teszik szükségessé az információátvitel terén is.

3.2.3.2. A távközlési rendszereknél (mind átviteltechnikai, mind kapcsoló) a digitális technikát kell előnyben részesíteni.

3.2.3.3. Az előzőek figyelembevételével törekedni kell a vasúti távközlési hálózat digitális összetevőinek integrálására, majd e folyamat előrehaladtával — távolabbi célként — integrált szolgáltatású vasúti digitális távközlő hálózat (vasúti ISDN) létrehozására.

3.2.3.4. Annak érdekében, hogy a korszerű vasúti távközlési infrastruktúra előfeltételét képező digitális technika elterjesztése gyorsítható legyen, előnyben kell részesíteni a következő megoldásokat:

— fényvezető léghábelek alkalmazását a villamos vontatás felsővezeteki tartóoszlopain, valamint

— gépi fektetésű fényvezető földkábelek létesítését vasútvonalak mentén.

Ezek a kábelezések más távközlési beruházókkal közös vállalkozás keretében is elvégezhetőek.

3.2.3.5. Vezeték nélküli átviteltechnika

A vasúti távközlési hálózatok biztonságának fokozása érdekében, valamint egyéb megfontolásokról, egyes esetekben digitális mikrohullámú átviteli szakaszok létesítése is indokolt lehet.

Az ilyen berendezések alkalmazása esetén a frekvencia-gazdálkodási törvény és az egyéb vonatkozó jogszabályok előírásainak betartása kötelező.

A kiépített rádió-telefon hálózat alkalmas lehet változó kapacitású adatátvitelre. Az üzenetek kódolását, dokumentálását megvalósító rendszerek biztonságát igazolni kell (SMS).

3.2.4. Tájékoztató berendezések

A vasút üzemeltetőjének a személy- és áru fuvarozás rendjéről, valamint az ahhoz képest előrelátható vagy előre nem látható eltérésekről (késések, mentesítő vonatok, áru fuvarozási korlátozások stb.) az utasokat, illetve a fuvarozatókat tájékoztatni kell. A nyelvi nehézségek áthidalására a vizuális tájékoztató rendszereknél előnyben részesítendő a piktogramok alkalmazása.

Nagyobb városokban a nyilvános távbeszélő hálózat, illetve képernyős rendszerek által hozzáférhető menetrendi tájékoztató rendszer is létesíthető.

Pályaudvarokon és vonatokon a hangszórós utastájékoztatót a legszükségesebb terekre kell korlátozni, és a tájékoztatásban nem érdekelt környezetet — különösképpen az éjszakai órákban — kímélni kell.

InterCity, és EuroCity vonatokon az utasok tájékoztatását vonathangosítással kell megoldani.

3.2.5. Óraberendezések

A vasúti közlekedés menetrendszerűségének alapjaként egységes időjelző rendszer szükséges, amelynek igazodnia kell a kontinensen elfogadott hiteles órajelekhez, időzónákhoz, valamint azok évszakok szerinti egyezményes változásaihoz (nyári vagy téli időszámítás).

Az egységes időjelző rendszerhez a forgalomirányító szolgálati helyeken, peronokon, várótermekben kijelző szerkezeteket (mellékórákat) kell csatlakoztatni úgy, hogy a folyamatot irányító gépi rendszerek időjelei az egységes időjelző rendszerrel együtt járjanak.

3.2.6. Távközlő berendezések energiaellátása

Az energiaellátó berendezések tervezésénél figyelembe kell venni az üzembiztonsági, műszaki és gazdaságossági követelményeket.

Az energiaellátás alapesete a közcélú, 50 Hz-es váltakozó áramú energiaellátó hálózathoz való csatlakozás.

A közlekedés folyamatos lebonyolítását közvetlenül szolgáló távközlő berendezéseknél tartalék energiaellátásról (pl. vontatási energiaellátó berendezés, belső égésű motorral működtethető áramfejlesztő géptelep vagy akkumulátor) is gondoskodni kell, figyelembe véve, hogy a tartalék energiaellátás műszaki adatai (feszültség és tűrése, frekvencia és tűrése, legnagyobb felhullám-tartalom stb.) egyezzenek meg az elsődleges energiaellátástól megkövetelt adatokkal.

Az olyan távközlő berendezések esetén, ahol az energiaforrás átkapcsolása által okozott pillanatnyi kiesés is működési zavarokat idézhet elő, vagy információk torzítására vezethet, szünetmentes energiaellátást kell biztosítani.

Meghatározott célokat szolgáló mikroprocesszoros távközlő berendezések oly mértékben kényesek a tápenergia vezetőkein bejutó zavarokra, hogy ezek részére önálló DC-DC áramátalakító berendezések, ezek hiányában önálló energiaellátó berendezés telepítése szükséges, amelyek megfelelnek a vasút zavartatási előírásainak. Arra nézve, hogy milyen berendezések kerülnek ebbe a kategóriába, a gyártó cég egyedi nyilatkozata szükséges.

3.3. Vasúti informatika

3.3.1. Általános előírások

A vasútengedélyes tevékenységének hatékony és biztonságos működtetéséhez elengedhetetlen a szükséges információk rögzítése, gyűjtése, tárolása, feldolgozása és szétosztása a kor követelményeinek megfelelő informatikai rendszerekhez tartozó berendezések felhasználásával. Gépi feldolgozás céljára elsősorban digitális megjelenítésű információk szükségesek, kódolt formában.

Az informatika alkalmazására nézve fokozott jelentőségű a vasút kötőpályás jellege és országhatárokat átszelő hálózata. A fenti követelmények teljesítése érdekében olyan rendszereket és berendezéseket kell alkalmazni, amelyek lehetővé teszik a magyar vasutaknak a többi európai vasúttal való zavartalan együttműködését.

3.3.2. Összeférhetőség

Az informatikai berendezéseknél szem előtt kell tartani azok összeférhetőségét (kompatibilitás), különösen a következő viszonylatokban:

- a vasútengedélyes illetékességi területén belüli rendszerek között,
- a nemzetközi együttműködésben részes vasutak rendszerei viszonylatában,
- más fuvarozó intézmények, valamint szállítók, anyag- és energiatermelő vállalatok rendszereivel,
- a hatóságok (pld. vámszervek) rendszereivel.

3.3.3. Az informatika vasúti alkalmazási területei

A vasútengedélyes teljes tevékenységi területén belül törekedni kell az informatika alkalmazásában rejlő racionalizálási lehetőség kiaknázására, de elsősorban

— a szállításiirányításban (nevezetesen a Szállításiirányítási Információs Rendszerben (SZIR), valamint annak részterületein, így

- = a Helyi Határállomási Forgalmi Információs Rendszerben HIR (HHR),
- = a Konténerirányítási Rendszerben stb., továbbá
- = a fuvarlevél anyagszerű továbbítását pótló elektronikus rendszerben (ORFEUS), (DOMICEL),
- a vontató- és a vontatott járművek nyilvántartásában, különösen azok főjavítási periódusainak dinamikus (tényleges futási teljesítménytől függő) nyilvántartására és kijelzésére,

— a rendezőpályaudvari folyamatok irányításában és automatizálásában, azok információáramlatainak szervezésében,

— a helyfoglalási és menetjegy eladási rendszerben, továbbá az utastájékoztatóban,

— az energiagazdálkodásban,

— az anyaggazdálkodásban,

— a pénzügyi szolgálatban, különösképpen a kocsi-bérek, fuvardíjak és a helyfoglalási szolgáltatások leszámolásában,

— a vasúti statisztikában,

— a személyzet nyilvántartásában,

— a vasútegészségügyben,

— a személy- és árufuvarozás tájékoztató rendszereiben,

— a menetrendszerkesztésben,

— a pályavasúti létesítmények nyilvántartásában,

— az irodatechnikában.

3.3.4. Kódolás

A különböző vasúti informatikai rendszereken belüli adatokat egységes nemzetközi számjegyes kódolás szerint kell megjelölni a vonatkozó nemzetközi előírásoknak és ajánlásoknak megfelelően.

3.3.5. Törzsszámok önműködő ellenőrzése

A vasúti tevékenység lényeges információit képező törzsszámok helyességét — az adatok rögzítésénél és átvitelénél gépi hibák vagy emberi tévedések okozta rendellenességek lehetőség szerinti kiküszöbölése érdekében — olyan berendezések, eszközök vagy módszerek útján kell védeni, amelyek működése kielégíti a vonatkozó nemzetközi előírások szerinti számítási eljárást.

3.3.6. Információk rögzítésére szolgáló berendezések és rendszerek

A vasútengedélyes teljes tevékenységére kiterjedő informatikai rendszerek hatékonysága érdekében törekedni kell olyan információrögzítő berendezések alkalmazására, amelyek az alapinformációkat a folyamat során csak egyszer rögzítik, és megfelelő helyen tárolják, ahonnan azokat a feldolgozási láncban érdekelt bármely szolgálati hely bármikor lehívhatja. Előnyben kell részesíteni az információk — elsősorban a fuvarozási információk — önműködő rögzítését.

A járműazonosítás önműködő rendszerét csak nemzetközileg egységesített jellemzőknek megfelelő berendezésekkel szabad megvalósítani.

A határállomásokat el kell látni mindazon berendezésekkel, amelyek a teherkocsikra vonatkozó információk rögzítéséhez szükségesek.

3.3.7. Információgyűjtő és -elosztó berendezések

Ezeket a berendezéseket az egységes üzenetek továbbítása céljából, lehetőleg a vasúti távközlő hálózat rendszerében kell megvalósítani. Az információ digitális jellege miatt törekedni kell arra, hogy a felhasznált átviteli utak eleve digitális jellegűek legyenek, a nagyobb átviteli sebesség megvalósítása érdekében. Amíg digitális vasúti hordo-

zó hálózat nem valósulhat meg, modemek útján kell az információátviteli utakat kiképezni.

Az informatikai rendszerek tervezését és kivitelezését össze kell egyeztetni a távközlési hálózatok állapotával és folyamatban lévő korszerűsítésével.

A távlatra tervezett távközlési létesítményeket egységes digitális technikára kell alapozni.

3.3.8. Hibamentességi követelmények

Az informatikai létesítményekben rögzített, összegyűjtött, feldolgozott, tárolt, majd szétszotott információk emberi tényezőktől, külső zavaroktól vagy műszaki hibáktól függően meghibásodásoknak vannak kitéve. A hibamentesség fokát kifejező hibaarány iránti igény az egyes alrendszerek célkitűzéseitől függően különböző.

Így az árufuvarozási tájékoztatás sokkal enyhébb követelményeket támaszt a hibaaránytal kapcsolatban, mint például a pénzügyi elszámolásokra vagy a közlekedés biztonságára vonatkozó feladatok.

A hibamentességi követelmények gazdaságos kielégítésével kapcsolatban lényeges szempont a szóban forgó informatikai rendszer elemeinek egyszerűsége. Eszerint egy informatikai rendszer együttes hibaaránya nem lehet kedvezőbb, mint a leggyengébb láncszemének a hibaaránya. Egy rendszer hibaarányának javítását az egyes összetevők azonos mértékű javítása útján kell elérni.

Az egyes vasúti informatikai alrendszerek megengedett hibaarányára vonatkozó követelmény szélső esetekben annyira eltérő lehet, hogy egyes alrendszerek közös rendszer keretében való létrehozását korlátozza. Ez okból a vasúti közlekedés biztonságát szolgáló alrendszereket általában különlegesen kedvező hibaarányt képviselő külön eszközökkel kell megvalósítani.

4. FORGALMI SZOLGÁLAT ÉS FORGALOM-IRÁNYÍTÁS

Ez a fejezet a vasúti forgalom szervezésére, lebonyolítására és végrehajtására vonatkozó alapvető előírásokat tartalmazza.

— A hálózaton az üzemeltetési szabályokat, az utazószemélyzet, valamint az irányító központok személyzetének képzését és képesítését úgy kell összehangolni, hogy a transz-európai hagyományos vasúti rendszer hatékony és biztonságos üzemeltetése — figyelemmel a határátlépés, valamint a belföldi szolgáltatások követelményeinek eltéréseire is — megvalósítható legyen.

— A megkívánt biztonsági szintet a karbantartási tevékenység rendszeressége, valamennyi érdekelt személyzet képzése és kézbesítése, valamint az irányítási és karbantartási központokban az üzemeltetők által bevezetett minőségbiztosítási rendszer útján kell elérni.

4.1. Forgalmi szolgálat

4.1.1. Általános követelmények

A vasúti közlekedés biztonságát technikai eszközökkel, berendezésekkel és ezekkel összhangban lévő vállalati utasításokkal kell megteremteni.

A vasútforgalmi teendőket, ezek végrehajtásának módját (a vasútiüzemi technológiát) a vasúttársaság által kidolgozott vállalati utasításokban kell előírni.

4.1.2. Menetrendek

A vonatok közlekedését külön jogszabályban¹⁵ foglaltak figyelembevételével menetrendben kell szabályozni.

4.1.3. Tolatás

A tolatás — a menesztett vonatok és a 6000 kg-nál kisebb tömegű járművek mozgását kivéve — a vasúti járművek vágányon emberi vagy gépi erővel, bejárással, szalasztással vagy gurítással végrehajtott helyváltoztatása.

A feljogosított dolgozó engedélye, továbbá a tolatásvevő jelenléte és irányítása nélkül tolatni nem szabad.

Vasúti vontatójárművel, és a mozgatott kocsik fékezése is alkalmas kocsimozgató berendezéssel végzett tolatást kivéve, legfeljebb 2,5‰ lejtőjű pályarészen végezhető tolatás. Ez alól kivételt képeznek a gurítódombos, a félmagas gurítódombos, az emelt kihúzó-vágányos, továbbá a síktolatásra alkalmas rendező-pályaudvarok e célra kijelölt vágányai. Egyszerű szalasztásos tolatás legfeljebb 5‰ emelkedés vagy esés irányában az üzemeltető vasúttársaság által meghatározott feltételek mellett máshol is engedélyezhető.

A tolatásnál alkalmazható legnagyobb sebesség:

— vasúti vontatójárművel legfeljebb	40 km/h
— saját használatú vasútnál legfeljebb	10 km/h
— váltó- és vágányfoglaltságot ellenőrző biztosítóberendezés esetén a váltókörzetben legfeljebb	25 km/h
— egyéb rendezés, közúti jármű vagy emberi erő alkalmazásakor legfeljebb	5 km/h

lehet, kivéve a menetdinamikai számítás alapján méretezett gurítódombokon történő gurítást.

Egyébként mindenkor csak olyan sebességgel szabad tolatást végezni, hogy a járműveket a rendelkezésre álló fékezőerők felhasználásával a tervezett helyen biztosan meg lehessen állítani. Az ütközés sebessége legfeljebb 8 km/h (2,22 m/s) lehet.

Vonat be-, ki- vagy áthaladása előtt a vágányutat érintő, metsző, vagy veszélyeztető tolatást olyan időben kell megszüntetni, hogy a vonat vágányútjának beállításával kapcsolatos műveletek a vonat megállítása, visszatartása, illetve sebességének csökkentése nélkül elvégezhetőek legyenek.

Az útátjárók tolatás közben történő fedezéséről gondoskodni kell.

Terelési lehetőség nélküli szolgálati helyeken — legfeljebb 10‰ esésig, 50 m csúszástávolság megtartása mellett — a közlekedő vonat vágányútját nem veszélyeztető tolatások végezhetőek, ha a távolbalátás nincs korlátozva.

Minden egyéb, a tolatószolgálat biztonságos ellátására, a tolatásban résztvevők kötelességeire vonatkozó előírást a vasúttársaságnak vállalati utasításban kell szabályozni.

4.1.4. Járművek kapcsolása

A járművek kapcsolása történhet:

- csavarkapocccsal,
- önműködő központi ütköző/vonókészülékkel,
- nem önműködő, központi ütköző/vonókészülékkel,
- merev kapcsolórúddal,
- rakománnyal,
- szükségkapcsolással,
- segély vonókészülékkel.

Oldalütközős járműveket csak álló helyzetükben szabad összekapcsolni.

Nem önműködő központi ütköző/vonókészülékkel felszerelt keskeny nyomtávolságú vasutak járműveinek kapcsolása kapcsolótaggal történik. Összekapcsoláskor az egyik kocsin lévő kapcsolótagot a másik kocsi ütközőfejében kell elhelyezni, és ott csapszeggel rögzíteni. Csak álló járműveket szabad szétkapcsolni.

A járművek össze- és szétkapcsolásának egyéb szabályait a biztonsági, a munkavédelmi, a műszaki és az üzemi követelményeknek megfelelően kell a vállalati utasításokban előírni.

4.1.5. Járműmegfutamodás elleni védekezés

A járművek megfutamodását elsősorban a tolatási sebesség helyes megválasztásával kell megakadályozni.

A járműmegfutamodás ellen alkalmazható védelmi megoldás a helyi adottságoknak megfelelően:

- a váltók terelő irányba való állítása,
- a vágányzáró sorompók kezelése,
- a kisiklasztó saruk vágányra helyezése,
- a járművek összekapcsolása,
- a kézifékek vagy rögzítőfékek meghúzása,
- az alátétfák alkalmazása,
- lezárható kocsifogó alátétfa alkalmazása,
- a rögzítő saru sínre helyezése,
- terelő csonkavágányra irányítás.

Vontatójárművet vagy különleges járművet — ideértve a 6000 kg-nál kisebb tömegű járművet is — felügyelet alatt kell tartani, ha- egyéb védelmi intézkedések hiányában — fennáll a megindulás vagy megfutamodás veszélye.

Közlekedő vonatoknál a szolgálati helyeken és a nyílt pályán a mozdony lekapcsolása vagy a vonat egy részének szétkapcsolása előtt a vonatot légfékkel kell fékezni, és az állva maradó járműveken

- 2,5‰-nél nagyobb esésben valamennyi,
- 2,5‰-nél kisebb esésben pedig az állva tartáshoz előírt mennyiségű

kéziféket kell meghúzni.

¹⁵ Az országos közforgalmú vasúti pálya kapacitásának elosztásáról szóló 67/2003. (X. 21.) GKM rendelet.

A vonatok végállomásra vagy felozlató állomásra érkező utáni megfutamodásának megakadályozására vonatkozó előírásokat vállalati utasításban kell szabályozni a legfeljebb 2,5%-os, vagy a 2,5%-nál nagyobb lejtőben fekvő vágányra vonatkozóan.

A megfutamodott járművek megállítására az állomásokon, az iparvágányokon, valamint a 2,5%-nál nagyobb lejtőjű pályákon lévő nyíltvonalis szolgálati helyeken páros féksarut vagy két fékezősarut kell állandóan készenlétben tartani.

A 2,5%-nál nagyobb esésben lévő, nem egyközpontos állomások vágányain a vállalati szakmai utasításban szabályozott módon rögzítő saru is alkalmazható.

A vonatszakadás esetén követendő eljárás, továbbá a jármű-megfutamodás elleni védekezés egyéb előírásait vállalati utasításokban kell szabályozni.

4.1.6. Rakodás nyílt pályán

Rakodás céljából a nyílt pályára kocsit kiállítani csak akkor szabad, ha a rakodás helyén a pálya lejtése 2,5%-nál nem nagyobb. Legfeljebb öt kocsit szabad kiállítani, amelyek közül legalább egynek kézfékekkel megfékezettnek kell lennie.

Az 5%-ot meghaladó lejtőjű pályarészekeken rakodás csak olyan vonatoknál engedélyezhető, amelyeknek mozdonya a rakodás helyén az esés irányában a kocsik (kocsi) előtt áll. A vonatot a nyílt pályán a rakodással kapcsolatos műveletek miatt megosztani nem szabad.

A nyílt pályán történő rakodás részletes technológiai szabályai vállalati utasításban kell rögzíteni.

4.1.7. Iparvágányok kiszolgálása

A közforgalmú vasút által iparvágány kiszolgálási teendőket a közforgalmú vasútra vonatkozó és a helyi végrehajtási utasítások írják elő.

A végrehajtási utasításnak tartalmaznia kell a vasút belső utasításait, a helyi viszonyok és az iparvágány szerződés alapján mind a vasútra, mind az iparvágány használóra vonatkozó kötelező előírásokat. A kiállításra kerülő kocsik rendszeres átadási és visszavételi helyét az iparvágány szerződésben kell előzetesen meghatározni.

Az iparvágány kiszolgálását szabályozó végrehajtási utasítást a kiszolgáló vasút tartozik elkészíteni.

Ha az iparvágány használó belső vasútüzemét a saját mozdonyával és dolgozóival végzi, a kocsik kiállítására és visszaadására, valamint a tolatásokra vonatkozó előírásokat az Iparvágányok Szolgálati Utasítása tartalmazza.

Ha különleges helyi és forgalmi viszonyok indokolják, a végrehajtás helyi szabályozására az Iparvágányok Szolgálati Utasításához kiegészítő szolgálati utasítás készítését a hatóság rendelheti el. A kiegészítő szolgálati utasítást az iparvágány-engedélyes köteles összeállítani.

A kiegészítő szolgálati utasítást az illetékes kiszolgáló vasút hagyja jóvá. Ha ez a vasúti vállalati utasításoktól eltérő vagy nem szabályozott eljárást vagy végrehajtási módot ír elő, akkor az illetékes vasút csak a Központi Közlekedési Felügyelet Vasúti Felügyelete előzetes hozzájárulása után hagyhatja azt jóvá.

Felelős vasútüzem-vezetőt kell alkalmazni minden olyan iparvágányon, ahol az iparvágány használója a belső vasútüzemi tolatásokat saját dolgozóival végzi.

Üzemeltetőt ott is kell alkalmazni, ahol az árukezeléssel (ki-berakodás, járművek rögzítése stb.) kapcsolatos tevékenységet nem a kiszolgáló vasút végzi.

Abban az esetben, ha a kiállításra kerülő kocsik átadására és visszavételére szolgáló vágány az állomás területén van, és az iparvágány használója belső vasútüzemet tart fenn, a tolatást végző személyzet köteles a kiszolgáló vasút területén ennek az üzemi rendjéhez alkalmazkodni.

4.1.8. A vonatokra vonatkozó általános előírások

A vasúti közlekedés egysége a vonat, amely személyzetből, mozdonyból, motorkocsiból, összesorozott vontatott járművekből álló, zárjelzővel ellátott szerelvény.

A vonatokat vasúti nyílt pályán történő közlekedés céljából helyezik forgalomba, és rajta vonatszermélyzet vagy csak mozdonyvezető van. Forgalmi szempontból vonatként kell kezelni az egyedül közlekedő mozdonyokat, a teher-vágánygépkocsikat, az önjáró munkagépeket, valamint az esetenként vonatként közlekedő kiskocsikat is.

A vonatszermélyzet szükséges létszáma

- a vontatójármű műszaki létszámigénye,
- a vasútvonal jellege, műszaki felszereltsége,
- a vonatonál végzendő munka mennyisége és milyensége,
- az alkalmazott fékezési mód

alapján kerül meghatározásra.

A mozdonyszermélyzetnek ismernie kell azoknak a vasútvonalaknak és szolgálati helyeknek a helyi viszonyait, amelyeken szolgálatot teljesít.

A kocsik vonatba sorozásánál mindenekelőtt figyelembe kell venni a kocsik jellegét, műszaki állapotát, az áruvédelmi szempontokat, valamint az igénybe veendő vasútvonalra engedélyezett tengelyterhelést.

A vonatok összeállításánál figyelemmel kell lenni az adott vasútvonal és a vonali állomások adottságaira, valamint arra, hogy a menetrendben meghatározott sebesség mellett a vonat megfékezhető legyen.

A vonatok tényleges sebessége nem lehet nagyobb, mint

- az adott vasútvonalra engedélyezett legnagyobb sebesség, figyelemmel az állandóan és az ideiglenesen lassan bejárando pályarészekre;
- a vonatot továbbító vontatójárműre az alkalmazás módjától függően engedélyezett sebesség;
- a vonatokba sorozott járművekre engedélyezett legnagyobb sebesség;
- a jelzések, a fékezetttség alapján alkalmazható sebesség;
- a váltók rendszerének, biztosítási fokának, állásának megfelelően előírt sebesség;
- a menetrendi, a vállalati utasítás rendelkezései alapján alkalmazható, valamint a forgalombiztonsági okokból alkalmazható sebesség.

A vonatot úgy kell megfékezni, hogy a megengedett legnagyobb sebességgel haladva, a vasútvonalra megállapított általános fékúton megállítható legyen. A megállított vonat állva tartásáról gondoskodni kell.

Az általános fékút hosszát — a vonal (vonalszakasz) jellegétől függően (országos közforgalmú vasútnál 400, 700 vagy 1000 m) a Közlekedési Főfelügyelet által jóváhagyott Műszaki Táblázatokban kell meghatározni.

A vonatokat általában légfékkel kell közlekedtetni. Országos közforgalmú vasúton legfeljebb 50 km/h sebességig külön előírások alapján a vonat kézfékekkel is közlekedhet.

Egyéb vasúton legfeljebb 30 km/h sebességig használható a kézfék.

A vonatok tényleges megfékeztségét megfelelő fékpróbával kell ellenőrizni.

A járművek vonatba sorozási és vonat-összeállítási előírásait, a vonatok továbbítására felhasznált vontatójárművek helyét, mennyiségét, alkalmazásának módját, a vonatok fékeztségének számítási eljárásait vállalati utasításban kell a vasutaknak szabályozniuk.

Minden vontatójármű-sorozatára műszaki utasításban kell meghatározni azt — a vasútvonal lejtési viszonyaitól és a vonat menetrendi sebességétől függő — legnagyobb vonatterhelést, amelyet a vontatójármű teljesítőképességének kihasználásával továbbítani képes.

A személyszállító vonatokat a fűtési idényben az 5.2.12. pontban leírtak szerint kell fűteni. Sötétben a személykocsikat ki kell világítani.

A nemzetközi forgalomban közlekedő vonatok személykocsijaiban a levegő-hőfok szabályozására, a klimatizálásra és a világításra a nemzetközi előírások a mérvadók.

A vonatok fűtésére, hűtésére és világítására, valamint a fűtő, hűtő és világító berendezések kezelésére vonatkozó szabályokat vállalati utasításban kell előírni.

4.1.9. A vasúti közlekedés lebonyolítása

4.1.9.1. Szervezés, irányítás

A vasúti vonatközlekedés szervezésének alapja a menetrend.

A közlekedtetendő vonatokat a közlekedésük előtt forgalomba kell helyezni. A forgalomba helyezés módja függ a közlekedés rendszeres vagy rendkívüli voltától és a vasút jellegétől.

A vonatok forgalmát elsősorban jelzésekkel, biztosítóberendezésekkel, távközlő berendezésen adott közleményekkel, informatikai eszközök felhasználásával és a szükséges írásbeli rendelkezések kézbesítésével kell szabályozni.

A közlekedés szabályozását kijelölt központi, állomási és nyíltvonali dolgozók, valamint egyszerűsített forgalmi szolgálatra berendezett vonalakon a vonatszemélyzet bevonásával kell végezni.

Ugyanazon a nyíltvonali vágányon közlekedő vonatok találkozási helyét a menetrendben kell kijelölni.

A forgalom szervezését, irányítását végzők feladatait, kapcsolatrendszerüket, hatáskörüket és értesítési kötelezettségeket, továbbá gyengeforgalmú vonalakon a forgalmi

szolgálat egyszerűsített ellátását vállalati utasításban kell szabályozni.

A meghatározott „B” kategóriájú vonalakon, valamint a „C” kategóriájú regionális vonalakon a forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátásának részletes előírásait vállalati utasításban kell szabályozni, a C. fejezetben előírt irányelvek figyelembevételével.

4.1.9.2. A vonatok követési rendje

Ugyanazon a vágányon azonos irányban haladó vonatok követhetik egymást:

- állomástávolságban,
- térköztávolságban,
- időközben,

Állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán a követő vonatot legkorábban akkor szabad indítani, mikor az előző vonat megérkezett a következő állomásra és erről visszajelentés érkezett.

Nem önműködő térközi közlekedésre berendezett pályán ugyanabban a térközben egy időben csak egy vonatnak szabad tartózkodnia.

Visszajelentés elmaradása esetén a vonatokat időközben kell közlekedtetni.

Rendkívüli esetekben, valamint a vasúti felépítménykarbantartó géplánc és a villamos felsővezeték fenntartó géplánc közlekedtetésénél a vállalati utasításban szabályozottak szerint látótávolságban közlekedhetnek a vonatok.

Az egyéb és kivételes esetekben a követendő eljárást az üzemeltető vasútnak vállalati utasításban kell szabályozni.

4.1.9.3. Engedélykérés, felhatalmazás az indulásra

A forgalmi szolgálattelvőnek minden vonat indulása, áthaladása előtt az indításra engedélyt, hozzájárulást kell kérnie a következő állomás forgalmi szolgálattelvőjétől. A vonatok közlekedéséről előjelentést, a megérkezésről visszajelentést kell adni, kivéve, ha ezt gépi berendezés végzi.

A vontatójármű vezetőjét az állomáson a vonatindításra, az áthaladásra fel kell hatalmazni vállalati utasításban szabályozott módon.

Az eltéréseket, a menesztés módozatait, a vontatójármű vezetőjének az indulással kapcsolatos teendőit egyedül végzett szolgálat esetén, továbbá azt a körülményt, hogy az egyéni kijáratú jelző továbbhaladást engedélyező jelzése milyen esetekben jelent felhatalmazást a vonat indulására, vagy áthaladására, továbbá az egyéb külön előírást kívánó esetekben követendő eljárást vállalati utasításban kell szabályozni.

4.1.9.4. Vonatok fogadása

A vonatokat szabad vágányúton át szabad vágányra kell fogadni.

A szolgálati menetrendkönyvben külön megjelölt vonatok előzetes értesítés nélkül is foglalt vágányra járathatók.

Nem szabad két vonatot egyidejűleg

- ugyanarra a vágányra járathatni,
- közlekedtetni, ha vágányútjaik érintik vagy metszik egymást,

— váltókon közlekedtetni, ha vágányútjaik nem érintik, vagy nem metszik egymást, de a vágányutakat összekötő váltók nincsenek lezárva.

Biztosított szolgálati helyre bejáró vonat részére a behaladás sebességét a bejárat jelzővel adott jelzéssel kell a vonatszemélyzettel közölni.

Nem biztosított szolgálati helyre bejáró vonat bejárat irányát a szolgálati menetrendkönyvben fel kell tüntetni. Megváltoztatásáról a vonatszemélyzetet értesíteni kell.

Továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelző mellett csak akkor szabad vonatot közlekedtetni, ha a jelző használhatatlan, vagy a jelző kezelését az utasítás kifejezetten tiltja.

A főjelző használhatatlanságáról, vagy kezelhetetlenségéről a vonatok személyzetét értesíteni kell. Nem vonatkozik ez a hívójelzéssel felszerelt főjelzőkre, ha a hívójelzés berendezése működik.

A vonatok fogadásával kapcsolatos további részletes szabályokat, közlekedési előírásokat vállalati utasításban kell meghatározni.

4.1.9.5. Figyelési kötelezettség

A vasúti dolgozóknak a vonatok közlekedésével összefüggő figyelési kötelezettségét, a rendellenességek megállapításakor teendő szükséges intézkedések eseteit vállalati utasításban kell szabályozni.

4.1.9.6. A vonatközlekedéssel kapcsolatos közlemények

A vonatközlekedés szabályozásával kapcsolatos rendelkezéseket röviden és érthetően kell kiadni.

A szolgálat közben élőszóval, távbeszélőn, rádióon vagy mobil telefonon adott közleményeket vevő dolgozó köteles a megértést igazoló szöveggel visszajelenteni.

Visszmondásra be nem rendezett hangosbemondón csak tájékoztató jellegű közleményeket és balesetelhárítási intézkedéseket szabad közölni.

Központi forgalomirányításra berendezett vonalakon, vagy a központi diszpécser szolgálatnál a közlekedéssel kapcsolatos rendelkezéseket, közleményeket alkalmas informatikai berendezésekkel rögzíteni kell, legalább 24 óra időtartamig.

Az utasokat az állomásokon és a személyszállító vonatokon a közlekedéssel kapcsolatos helyzetről és változásokról tájékoztatni, továbbá testi épségük megóvására figyelmeztetni kell.

4.1.9.7. 6000 kg-nál kisebb tömegű járművek közlekedése

Sötétben, továbbá a távolbalátás korlátozottsága esetén a 6000 kg-nál kisebb tömegű járműveket is vonatként kell közlekedtetni. Ezen járművek után a követő vonat csak állomástávolságban indítható.

Az 5%-nál nagyobb lejtőben csak fékes járművet szabad közlekedtetni.

A jármű csak olyan sebességgel közlekedhet, hogy 80 m-en belül megállítható legyen.

A 6000 kg-nál kisebb tömegű járművek az önműködő sorompókat bizonytalanul működtetik, ezért a járművek

vezetői tartoznak az áthaladás veszélytelenségéről meggyőződni.

A 6000 kg-nál kisebb tömegű járművek közlekedtetésével kapcsolatos egyéb teendőket vállalati utasításban kell szabályozni.

4.1.9.8. Idegen vasutak és vállalatok vonatainak közlekedésére és tolatási műveleteire vonatkozó szabályok

A működési engedéllyel rendelkező vasútvállalatok külföldi vasúttal valamely országhatáron átvezető vasútvonalon nemzetközi szerződés alapján, az abban rögzítettek és a külön jogszabályban¹⁶ meghatározott feltételekkel bonyolíthatja le a forgalmat.

Az egyezményben foglaltaknak megfelelően a szomszédos vasutak a személyeket vagy árukat továbbító vonatszerelvényeket

— az államhatár két oldalán lévő határátmeneti határállomásokon külön-külön;

— vagy közös üzemváltó határállomáson adhatják vagy vehetik át.

Az érintett vasutaknak az államközi egyezmény alapján „Megállapodás”-ban, részleteiben a „Határforgalmi csatlakozási szerződés”-ben kell a „Megállapodás”-ban foglaltak szerint előírni a forgalom lebonyolításával kapcsolatos általános elvi szabályokat.

A fentiek vonatkoznak a hazai vasút vonalain át külföldi vasúttal közös üzem (peage forgalom) fenntartására is.

Hazai vasutak csatlakozására és a csatlakozó forgalom lebonyolítására a vasutaknak egymás között kell megállapodniuk.

Iparvágány használatának a közforgalmú vasút területén saját dolgozóival, esetleg járműveivel a vonatot közlekedtetnie, vagy bármilyen vasúti járművel mozgást végeznie csak az illetékes vasúttal kötött szerződésben és a vasút által kiadott végrehajtási utasításban foglaltak szerint szabad.

4.1.10. Váltók, jelző- és biztosítóberendezések használata

Biztosítani kell, biztosítóberendezés hiányában pedig zárhatóvá kell tenni:

— állomásokon és vonattalálkozási kijelölt szolgálati helyeken a fővágányban fekvő váltókat minden rendszeres vonatfogadásra kijelölt vágányútra vezető állásban;

— vonattalálkozási ki nem jelölt szolgálati helyeken az átmenő fővágányban fekvő váltókat az átmenő fővágányra vezető állásban;

— pályaelágazások, pályaelágazásnak minősülő iparvágány kiágazások és a deltavágányok kiágazási váltóit mind a két állásban;

— pályaelágazásnak nem minősülő nyíltvonali iparvágányok és rakodóhelyek kiágazási váltóit a nyílt pálya folytatásának megfelelő állásban;

— a védőváltókat és szerkezeteket védőállásban.

¹⁶ A vasútvállalatok működésének engedélyezéséről szóló 15/2002. (II. 27.) KöViM rendelet.

A rendező- és a teherpályaudvaroknak személyszállító vonatok által nem érintett egyes váltóinak biztosítása, illetve zárhatóvá tételének kötelezettsége alól az üzemeltető vasúttársaság vezetője felmentést adhat.

A váltókat, a kitérők keresztvezéseit és összekötő vágányrészeit, valamint az egyéb vágánykeresztvezéseket állandóan tisztán és használható állapotban kell az üzemeltető vasútnak tartania. A vasútnak kell meghatároznia, hogy az ehhez szükséges tevékenységeket melyik szolgálati ág dolgozói kötelesek végezni.

A közforgalmú vasutaknak vállalati szakmai utasításban kell meghatározniuk a váltók, jelző- és biztosítóberendezések

- használatára,
- kezelésére,
- ellenőrzésére

vonatkozó szabályokat.

4.2. Rendkívüli események

Ez a fejezet a rendkívüli eseményekkel kapcsolatos eljárásokra, valamint a vagyónbiztonság megővására vonatkozó általános előírásokat tartalmazza.

4.2.1. Általános előírások

A vasútvállalatoknak (a vasút üzemeltetőjének) az üzembiztonsági, vagyónbiztonsági és kármegelőzési helyzetet rendszeresen ellenőriznie, valamint értelmeznie kell. A vizsgálatok és ellenőrzések megállapításai alapján, és azok figyelembevételével a társaságok vezetői kötelesek a munkáltatói intézkedéseket megtenni, illetve intézkedést kezdeményezni.

4.2.2. Rendkívüli események

Rendkívüli eseménynek minősül:

- a baleset,
- a veszélyeztetés,
- a vasúti közlekedés biztonsága ellen irányuló gondatlan cselekmény,
- a vasúti közlekedés biztonsága ellen irányuló szándékos cselekmény,
- a tüzeset,
- a veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása,
- a forgalmi vagy a műszaki nehézmény,
- az elháríthatatlan külső ok.

A vasútvállalatnak a rendkívüli események elhárítására, műszaki mentő és segélynyújtó, valamint zavarelhárító szervezeteket kell létrehozni, fenntartani, és az ehhez szükséges felszerelésekkel ellátni, valamint az események következményeinek megszüntetésére a személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell.

Segélynyújtás és helyreállítás esetén a következő fontossági sorrendet kell betartani:

- a személyek mentése,
- a tűz oltása,
- a veszélyes anyagok eltávolítása,
- a pálya felszabadítása és a javak megóvása,
- a pálya helyreállítása és a vonatforgalom felvétele.

A műszaki mentési és segélynyújtási munkálatokat elsődlegesen a személyek mentésére kell összpontosítani.

A kárhelyen az elhárítás vezetőjének (kárhely-parancsnoknak) rendelkezései valamennyi, az elhárításban részt vevő szervezetre vagy társaságra kiterjednek. A rendőrhatalommal, a mentőkkel, a tűzoltósággal, a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, a környezetvédelmi hatósággal és egyéb szervekkel a jogszabályok és megállapodások szerint kell együttműködni.

A vasútvállalatok gazdasági érdekei nem akadályozhatják a közforgalmú vasúti pálya mielőbbi felszabadítását, a vasútvonal elzárásának megszüntetését. A pálya felszabadítása csak abban az esetben halasztható, ha a dologi következmények helyreállítása a vonatforgalomban jelentős zavart nem okoz.

A rendkívüli események vizsgálatát — a forgalmi vagy műszaki nehézmény, valamint az elháríthatatlan külső erő által okozott káreset kivételével, amennyiben az nem oka balesetnek vagy veszélyeztetésnek — a vasút-üzemeltetői és -kezelői társaságon belüli olyan független szervezet végezze, amelyben az egyes szakmai tevékenységet ellátó szervezetek vagy társaságok közreműködése megvalósul. A vizsgálat haladéktalan megkezdéséhez és lefolytatásához szükséges feltételeket biztosítani kell.

A forgalmi vagy műszaki nehézményt vállalati szabályozásban előírtak szerint kell vizsgálni.

A vizsgálatok lefolytatásával megbízható az országos közforgalmú vasút üzemeltetését, kezelését ellátó szervezet akkor is, ha a pálya teljes körű üzemeltetését, kezelését az országos közforgalmú vasúthoz csatlakozó olyan helyi közforgalmú vasút látja el, amelyet más vasútvállalat üzemeltet.

A vasút üzemvitelével kapcsolatos rendkívüli események bekövetkezésekor teendő intézkedéseket — a hatósági előírások figyelembevételével — a közlekedési hatóság által jóváhagyott vállalati utasításban kell szabályozni.

Az utasítás tartalmazza:

- az események bejelentését,
- az értesítések rendjét, valamint a következmények elhárítása érdekében teendő intézkedéseket, a szükséges szervezetek és társaságok riasztását,
- a vizsgálatok rendszerét, lefolytatásának rendjét,
- a vizsgálat haladéktalan megkezdését igénylő rendkívüli események körét,
- a társasági és személyi felelősség megállapítását,
- a vizsgálatok alaki követelményeit.

A közlekedési hatóság által jóváhagyott vállalati utasítás kiterjed az országos közforgalmú vasút vonalán bekövetkezett valamennyi rendkívüli eseményre, valamint minden, az azon szolgáltatást végző és igénybevevő vagy szerződés alapján munkát végző szervezetre vagy társaságra.

A vasút üzemben tartója a saját üzemi területén lévő eszközök és járművek tűzvédelmével kapcsolatos technikai fejlesztéséről köteles gondoskodni. A tűzvédelem érdekében szükséges intézkedéseket vállalati utasításban kell szabályozni.

A közlekedési hatóság megbízása alapján a vasút üzemben tartója jogosult az országos közforgalmú vasúthoz

iparvágánnyal rendelkező telephelyeken a veszélyes áruk fuvarozásához használt engedélyköteles berendezések üzemeltetésének, használatának ellenőrzésére.

Külön jogszabály alapján köteles a vasút üzemben tartója a minősített esetekben szükséges intézkedéseket megtenni, illetve az azokra való felkészülést biztosítani. Az ezzel összefüggő feladatokat vállalati utasításban kell szabályozni.

A téli időjárásra, a havazásra és a hófúvás által okozott akadályok elhárítására az üzemeltető vasútnak idejekorán fel kell készülnie, hogy a forgalom fenntartható, az esetlegesen keletkezett akadály mielőbb elhárítható legyen. A téli időjárással kapcsolatos munkák végzésének részletes szabályait külön vállalati utasításban kell előírni.

4.2.3. Vagyonbiztonságot sértő események

A vasút üzemben tartója köteles gondoskodni a kezelésében, használatában, tulajdonában lévő eszközeinek, valamint a fuvarozásra feladott küldemények vagyonbiztonságáról. Vállalati utasításban szabályozni kell a vagyonbiztonságot sértő esetek

- bejelentését,
- vizsgálatát,
- értékelését,
- megelőzésének technikai fejlesztését és szervezési intézkedéseit.

Jogszabály alapján, illetve megállapodás szerint az utasok és idegen felek részére megnyitott területen személyszállító vonaton a közrend és a közbiztonság megóvása érdekében a vasút üzemeltetője köteles a rendőri intézkedések megtételét elősegíteni.

Nagy forgalmú pályaudvarokon a személyszállítás és áru fuvarozás biztonsága érdekében központi ellenőrzés alatt álló, kamerákkal ellátott ellenőrző rendszer kiépítése célszerű, a helyi adottságok figyelembevételével.

5. VASÚTI JÁRMŰVEK

Ez a fejezet a vasúti járművek kialakítására, üzemeltetésére, fenntartására vonatkozó általános előírásokat tartalmazza.

Alapvető követelmények:

— a gördülő állomány különböző műszaki jellemzői feleljenek meg azon vonalak jellemzőinek, amelyeken üzemelnek,

— a villamos berendezéseknek kompatibilisnek kell lenniük az irányítási, vezérlési és jelzési berendezésekkel, és nem veszélyeztethetik ezek működését,

— a járművek közötti kapcsolóelemek szerkezetét úgy kell megtervezni, hogy ütközés vagy kisiklás esetén azok védjék az utasokat és a vezetőfülkét, egyúttal

— gondoskodni kell vészkijáratokról, azok megjelöléséről, vészvilágításról és veszély esetére olyan eszközöket kell felszerelni, amivel az utasok a kísérő személyzettel értekezni tudnak,

— a karbantartó műhelyekben és üzemekben alkalmazott berendezéseknek, valamint eljárásoknak biztosíta-

niuk kell az egységek megbízható működését mind egészségügyi és biztonsági, mind környezetvédelmi szempontból.

5.1. Járművek engedélyezése

Vasúti járművek gyártásához, beszerzéséhez, átalakításához és üzembe helyezéséhez hatósági engedély kell. Az engedélyezési eljárást külön jogszabály¹⁷ rögzíti.

5.2. Járművek kialakításával, felszerelésével kapcsolatos követelmények

5.2.1. Általános követelmények

A vasúti járműveket az üzemeltető vasút pálya- és üzemviszonyait, valamint a jármű rendeltetését figyelembe véve kell kialakítani.

A vasúti jármű kialakításánál elsősorban a következő követelményeket kell figyelembe venni:

- a közlekedésbiztonság járműgépészeti feltételeinek maradéktalan kielégítése,
- a rendeltetésszerű használatra való alkalmasság kedvező ergonómiai feltételekkel a működtetés és kezelés szempontjából,
- a személyszállító járműnél előírt utaskényelmi feltételek megteremtése,
- a környezetkímélő és gazdaságos üzemeltetés, valamint fenntartás lehetősége,
- a jármű kezelő szerkezetei munkavédelmi szempontból biztonságosan legyenek működtethetők.

A jármű keresztmetszeti méreteinek a vonatkozó szerkesztési szelvény méretkorlát előírásainak kell megfelelniük.

A járművet biztonságos kapcsolószerkezettel kell ellátni mind a balesetmentes kapcsolási művelet lehetősége, mind menetközben a szétkapcsolódás elleni biztonság szempontjából.

A futómű képes legyen akadálymentesen és biztonságosan követni a pálya nyomvonalát, és nem okozhat a pályában a megengedettnél nagyobb igénybevételből eredő károsodást.

Az országos közforgalmú vasúton közlekedő vontatott jármű tengelyterhelése 30 kN-nál kisebb nem lehet. Ettől eltérő tengelyterhelés csak különleges járműveknél alkalmazható. Az új gyártású teherkocsiknak szilárdságilag alkalmazhatónak kell lennie a 225 kN tengelyterhelésre.

A vasúti jármű folyóméter tömege 8 t/m-nél nagyobb nem lehet.

Az országos közforgalmú vasúton közlekedő kéttengelyű, új beszerzésű jármű legkisebb tengelytávolsága 6000 mm, legnagyobb tengelytávolsága 10 000 mm lehet. Ettől eltérő tengelytávolságok különleges járműveknél alkalmazhatók. Forgóvázaz jármű belső tengelytávolsága 17 500 mm-nél nagyobb nem lehet. Forgóvázon belül két szomszédos kerékpár tengelytávolsága 1500 mm-nél kisebb nem lehet. Ettől eltérő tengelytávolságok, engedély alapján csak különleges járműveknél alkalmazhatók.

¹⁷ A vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezéséről és időszakos vizsgálatáról szóló 28/2003. (V. 8.) GKM rendelet.

A teherkocsik kivételével minden vasúti járműnek legalább két, egymástól független működésű fékberendezéssel kell rendelkeznie. Ezen belül minden járműnek rendelkeznie kell egy olyan fékberendezéssel, amely a tetszőlegesen hosszú ideig üzemben kívül helyezett jármű állva tartására is alkalmas.

A jármű megállítására szolgáló fékberendezést úgy kell kialakítani, hogy kedvezőtlen tapadási viszonyok mellett, a legnagyobb fékhatás beállítása esetén se csúszhasson meg a kerék a sínen.

Új járműtípus futástechnikai és féktechnikai jellemzőit üzembe állítás előtt vizsgálati program keretében kell ellenőrizni.

Gondoskodni kell a jármű alváza alá kerülő olyan berendezések, gépezeti egységek rögzítésének többszörös biztonságáról, amelyek leszakadása balesetet okozhat.

A jármű belső zajszintje sem csúcsértékében, sem az értelemszerűen meghatározható egyenértékű szintjében nem haladhatja meg sem az egészségügyi normákat (mozdony- és vonatszemélyzet), sem az utasok számára az előírásokban és döntvényekben megszabott határértékeket.

Vonatvezérlésre kialakított jármű vezetőállásának berendezése segítse elő a mozdonyoszemélyzet, illetve a járművezető munkájának biztonságos és fáradásmentes teljesítését.

A vezetőfülke kialakításánál biztosítani kell a mozdonyvezető menekülési lehetőségét váratlan veszély esetére.

Keskeny nyomközű vasutak teherkocsijait és vontató járműveit a pályára meghatározott tengelyterheléssel összhangban kell méretezni.

Személyszállító járművek terhelésének megállapításánál szerkesztés és méretezés során valamennyi ülőhelyet foglaltak kell tekinteni, ülő utasonként (csomaggal együtt) legalább 90 kg/fő tömeggel kell számolni.

Az álló utasokat 8 fő/m² értékkel kell figyelembe venni, az álló utas tömege 70 kg/fő, csomag nélkül.

Az engedélyezhető befogadóképesség = ülőhelyszám + 5 fő/m² álló utas. Fülkés kocsielrendezésnél a fülkékben álló utast nem kell figyelembe venni.

A jármű konstrukciós sebességét a gazdasági és fejlesztési lehetőségeknek megfelelően, a jármű rendeltetésétől és egyéb adottságoktól függően kell megállapítani.

A vonat legnagyobb hosszát az üzemeltető vasút, valamint a járművek adottságait figyelembe véve úgy kell megállapítani, hogy az üzem- és közlekedésbiztonsági feltételek mindenkor teljesítve legyenek. Alapvetően a vonókészülék, a terhelhetőség, a távvezérlésbe beköthető egységek száma, a fékezésbe beköthető vonathossz, az utasperonok méretei, a vonatfogadó vágányok hossza és egyéb üzemi szempontok figyelembevétele szükséges.

5.2.2. Szerkesztési szelvény

A jármű keresztmetszeti méreteinek ki kell elégítenie a szerkesztési szelvény és a hozzá tartozó szűkítési előírásokban meghatározott feltételeket arra a pályára vonatkozóan, amelyen a jármű üzemeltetését tervezték.

Közlekedés vagy továbbítás közben a jármű valamennyi alkatrészének az adott vasútra érvényes szerkesztési szelvényen belül kell elhelyezkednie, meghatározott szerkezeti egységek mechanikus biztosítása mellett.

A statikus járműszerkesztési szelvény a vízszintes, egyenes vágányra helyezett, álló járműre vonatkoztatja a megtartandó keresztmetszeti méreteket.

A kinematikus járműszerkesztési szelvény a járművet érő kiegyenlített oldalgyorsulás által okozott szekrénydőlést is figyelembe veszi a kötelező keresztmetszeti méretek meghatározásánál.

A szerkesztési szelvény előírásai tartalmazzák mind a vízszintes síkban elhelyezkedő pályáívek, mind a függőleges síkú pályalekerítések figyelembevételének szabályait is.

Az alkalmazandó szerkesztési szelvényre és az alkalmazás módjára vonatkozóan a nemzetközi előírások és a nemzeti szabványok előírásait figyelembe kell venni.

Az országos közforgalmú vasút vontatójárművének szerkesztési szelvény szempontjából alkalmasnak kell lennie gurítódombon való áthaladásra is.

Az országos közforgalmú vasútvonalon közlekedő minden olyan vontatott járművet, amely gurítódombon történő áthaladásra nem alkalmas, erre utaló felirattal kell ellátni.

A nyitott, vagy póre teherkocsik megrakásakor, és rakományuk méreteinek ellenőrzésekor a nemzetközi szabályzatokban meghatározott rakszelvényeket kell figyelembe venni.

5.2.3. Sebesség

A járművet a kívánt maximális üzemi sebességnél nagyobb, konstrukciós sebességre kell méretezni. A jármű üzembe helyezését megelőző ellenőrzés során az engedélyezendő üzemi sebességnél 10%-kal, de legalább 10 km/h értékkel nagyobb sebességgel kell a jármű futástechnikai viselkedését vizsgálni, amennyiben ezt a jármű hajtásrendszere és/vagy biztonsági berendezései lehetővé teszik. Mivel a járműfutás minősége (futásjószág) függ a pályaalapottól, a jármű minősítését a vizsgált sebességre alkalmas pályaszakaszon kell elvégezni a vonatkozó országos és nemzetközi előírások és ajánlások alapján.

A járműre engedélyezett legnagyobb sebesség értékét hatósági vizsgálat során határozzák meg.

Különböző járműtípusok tervezésénél figyelembe veendő sebességhatárok az országos közforgalmú vasutaknál a következők:

— nagysebességű személyvonati mozdony	legalább 200 km/h,
— fővonalai mozdony	legalább 120 km/h,
— mellékvonalai mozdony	legalább 80 km/h,
— tolatómozdony	legalább 60 km/h,
— fővonalai motorvonat	legalább 120 km/h,
— mellékvonalai motorvonat	legalább 80 km/h,
— személykocsi nemzetközi forgalomra	legalább 160 km/h
— személykocsi belföldi forgalomra	legalább 120 km/h,

- személykocsi mellékvonali forgalomra legalább 80 km/h,
- teherkocsi legalább 100 km/h,
- keskeny nyomtávolságú vasutak járművei legalább 40 km/h.

Az engedélyezett sebességet a járművön fel kell tüntetni.

5.2.4. Ívbeállítás

A futóműnek akadálymentesen kell követnie a pályánál megvalósuló legkedvezőtlenebb vonalvezetést is úgy, hogy eközben a kerék nyomkarimájánál keletkező keresztirányú vezetőerő és a függőleges kerékerő aránya egy megszabott értéket nem haladhat meg (kisiklás elleni biztonság), ezen kívül minden egyes kerékpárról a pálya felépítményére ható keresztirányú erő egy megszabott értéknél nagyobb nem lehet. A határértékeket országos vagy nemzetközi műszaki előírások és ajánlások tartalmazzák.

Kettőnél több tengelyű forgóváz esetén minden közben-ső kerékpárnak saját magát kell vezetnie az engedélyezett legkisebb pályáívből is, tehát a közben-ső kerékpár keresztirányú csúsztatása nem igényelhet többleterőt a vezetőkerékpár nyomkarimáján.

Az 1435 mm nyomtávolságú járművekre előírt legkisebb vízszintes pályáívből-sugarak a következők:

- mozdonyoknál $R = 100 \text{ m}$, 25 mm nyombővítéssel,
- kocsioknál és motorkocsioknál $R = 150 \text{ m}$, 15 mm nyombővítéssel, vonatba sorozva is.

A fentieknél kisebb ívsugarak esetén a legkisebb járható ívsugárra vizsgálatot kell végezni a hozzátartozó nyombővítés figyelembevételével, meghatározva az áthaladás feltételeit is.

A járműveknél az ívbeállási vizsgálatot szerkesztéssel és próbával, az adott pályára vonatkozó legkisebb vízszintes és függőleges pályáívből-sugarakra kell elvégezni a pályaeépítési és fenntartási adatok figyelembevételével.

A gurítódombon közlekedő járművek tervezésénél a következő függőleges pályáívből-sugarakat kell figyelembe venni:

- a felülről domború íven $R = 250 \text{ m}$,
- a felülről homorú íven $R = 300 \text{ m}$.

5.2.5. Futómű

A szorosan értelmezett futóművön kívül ide tartozik a hordmú, valamint forgóváz jármű esetén, a forgóváz-szekrény kapcsolat.

A futómű kialakításának olyannak kell lenni, hogy a jármű az engedélyezett sebességnél biztonságosan, megfelelő futásjósággal haladjon a pályán, s egyben alkalmas legyen a fellépő igénybevétel tartós elviselésére.

A futóművet a merev kerethez (forgóvázhoz, alvázhoz) közvetlenül csatlakozó kerékpárok száma jellemzi (két-tengelyű, háromtengelyű stb. futómű). A futóművet vizsgálni kell a járművel bejárando vonalakon található legki-

sebb sugarú és előírt nyombővítésű pályáívből való geometriai beállítás szempontjából.

A futómű felsorolt lényeges teherviselő elemei:

- kerékpártengely,
- keréktárcsa,
- kerékabroncs,
- csapágyazás,
- hordrugók,
- hordmú elemek,
- forgóvázkeret,
- járműalváz

csak a külön előírt feltételek alapján megválasztott minőségű anyagból, jól ellenőrizhető technológiai eljárással készülhetnek. Az ezen elemekre vonatkozó országos nemzeti vagy nemzetközi szabványok és döntvények előírásaitól eltérni nem szabad.

A keréktárcsákat a kerékpártengelyen sajtolásos illesztéssel kell rögzíteni. Ettől eltérő kivétel csak külön engedéllyel alkalmazható.

A keréktárcsa abroncsos vagy tömbkerék (monoblokk) lehet. Az abroncsot zsugorkötéssel kell a kerékvázra felerősíteni és az oldalirányú elmozdulás ellen biztosítógyűrűvel kell rögzíteni.

Gumibetéttel kialakított különleges kerekek is alkalmazhatók, melyek a terhelések hatására sem veszélyeztetik a jármű futásbiztonságát.

Az abroncs vagy kerékkoszorú szélessége nem lehet 140 mm-nél nagyobb és 133 mm-nél kisebb.

A nemzetközi forgalomban közlekedő járművek kerékátmérője teljesen kopott abroncs vagy kerékkoszorú esetén sem lehet kisebb 630 mm-nél. Ennél kisebb kerékátmérővel csak különleges járművek készíthetők.

A kerékprofil megválasztásánál figyelembe kell venni az alkalmazott pálya- és sínrendszert, valamint a síndőlést annak érdekében, hogy

- a járműnél stabil futás,
- kedvező vezetési feltételek, valamint
- a legkisebb kerék- és sínkopás

alakuljon ki.

A futómű kialakításának biztosítania kell hordrugó törése vagy a függesztő elemek szakadása esetén a szekrény alátámasztását, a siklásmentes továbbíthatóságot, valamint azt, hogy balesetnél a futómű és a szekrény ne váljék szét.

Személyszállító járműveknél törekedni kell olyan rugózási rendszer megvalósítására, amely terheléstől függetlenül a padló magasságát állandó értéken tartja.

A futómű (hordmú- és forgóváz) egyes szerkezeti elemeire a nemzetközi előírások, valamint szabványok vonatkoznak.

5.2.6. Járműszekrény, alváz

A vasúti járművek alváza, mozdonyoknál a főkeret csak fémből készíthető. A jármű alváz és szekrény együttesen kellően szilárd, személyszállító járműveknél lehetőleg ön-hordó legyen és védje az utasokat és a szállított árut bal-

esetek során is. Személyszállító kocsik szekrényének megfelelő szilárdság mellett deformációs munkafelvevő képességgel is rendelkeznie kell.

Az alváz- és főkeret végein el kell helyezni a vonókészüléket, ütközőkészüléket vagy egyesített vonó- és ütközőkészüléket. Az ezeken üzemszerűen átvitt erők hatására a szerkezeti részekben sérülések vagy maradó deformációk ne keletkezzenek.

Közforgalomban közlekedő normál nyomközű járműveknek az ütközők síkjában a következő nyomóerőket kell maradó deformáció nélkül elviselniük.

Országos közforgalmú vasutaknál:

mozdony és kocsi	2000 kN nyomóerő
mozdony és kocsi	1500 kN húzóerő
motorvonati jármű	1500 kN nyomóerő

Keskeny nyomközű járműveknél, valamint különleges járműveknél 5 km/h sebességgel való ütközésnél a járműben károsodás nem keletkezhet, az ütköző löketének megfelelő úton történő megállásnál.

A vasúti járművek vezetőfülkéit megfelelő szilárdságúra, és úgy kell kialakítani, hogy ütközésnél jelentős deformációs munkát vegyenek fel és a személyzetnek védelmet nyújtsanak. A vezetőfülke szilárdságát és munkaemésztő képességét számításokkal igazolni kell.

A vasúti jármű alvázakat és szekrényeket gyártás során hatékony korrózióvédelemmel és üregvédelemmel kell ellátni. Ha a jármű szekrényváz fából, műanyagból vagy elektromosan nem vezető anyagból készül, de a járműtetőn fém alkatrész van, vagy ezt fém lemezburkolat védi, akkor ezeket fémesen össze kell kötni úgy, hogy a járműkereken át a kocsi fém részei a pályasín potenciálján legyenek.

A járműszekrényen lévő nyílások, ajtók kialakítása tegye lehetővé a jármű rendeltetészerű használatát és a szállított személyek, tárgyak szükséges mértékű védelmét. (Huzat, menet közben történő kiesés, áruelszóródás megakadályozása).

Az alkalmazott ablakok szilánkmentesen törő biztonsági üvegből készüljenek, vezetőállásokon sokrétegű ragasztott biztonsági üveget kell alkalmazni. Személyszállító járművek oldalablakainak az egyéb feladatok mellett rajtuk keresztül az utasok mentését is lehetővé kell tenniük.

Személyszállító járműveken az ajtókat, lépcsőket, kapaszkodókat, üléseket, csomagtartókat, fogásokat mindenkor a jármű rendeltetésének figyelembevételével úgy kell kialakítani, hogy az utazás, a fel- és leszállás, a csomagok, a ruházat elhelyezése, szállítása biztonságosan és kényelmesen történhessen.

A külön jogszabály¹⁸ szerint fokozatosan meg kell valószínűsíteni a személyszállítási közszolgáltatást végző járműpark fogyatékos személyek utazására való alkalmassá tételét.

5.2.6.1. Közúti járműelemekből készülő könnyűszerkezetű személyszállító járművek

Ilyen járművek rendeltetészerű használatának engedélyezéséhez az alábbiakat kell kielégíteni:

— a járműszekrény nyomószilárdsága és kialakítása a vasúti járművekre vonatkozó előírásoknak feleljen meg. A szekrény — az ütközési síkban — legalább 1000 kN vízszintes erő deformáció-mentes elviselésére legyen alkalmas,

— a járműveknek szabványos vasúti kerékpárokkal és fékberendezéssel kell rendelkeznie,

— a jármű szélessége, a járműhossza megállapított szűkítés mellett, a szerkesztési szelvény szélességét maximális mértékben használja ki annak érdekében, hogy a peronokról a kocsiba a fel- és leszállás — valamint az átlépés — biztonságos legyen,

— a motorkocsi mindkét végén zárt vezetőfülkét, mindkét oldalon utasforgalomra szolgáló, egymással szemben elhelyezett ajtókat kell kialakítani,

— a motorkocsinak mindkét menetirányban azonos sebességgel és biztonsággal kell tudni közlekedni,

— a mellékkocsik kialakítása — a vezetőfülke kivételével — lehetőleg a motorkocsival azonos legyen,

— a járművek fűtését, világítását, csomagok elhelyezését stb. a mellékvonali járműveknél alkalmazott szinten kell biztosítani,

— a járművekkel kapcsolatos egyéb feltételeket értelemszerűen ugyancsak teljesíteni kell.

5.2.7. Járműkapcsolásra szolgáló berendezések

A járművet mindkét végén vonó- és ütközőkészülékkel kell ellátni. Azokat a járműveket, amelyek tartósan összekapcsolva közlekednek, egy járműnek kell tekinteni.

A vonókészülék az alkalmazó vasút előírásainak feleljen meg. Egy vasútüzemen belül az összekapcsolásra kerülő járművek kapcsolókészülékeinek magasságkülönbsége a rendszerre előírt tűrést nem haladhatja meg az előforduló valamennyi üzemi állapotban és pályaszakaszon.

Az országos közforgalmú vasutak normál nyomtávú járműveit, oldalütközőkkel, szabványos vonóhoroggal és csavarkapocssal kell felszerelni.

A balesetmentes és gyors járműkapcsolást lehetővé tevő központi vonókészülékek alkalmazására kell törekedni a motorvonat-szerelvényeknél.

Új gyártású, normál nyomtávolságú járműveknél az önműködő vonó-kapcsoló vagy központi ütköző/vonókészülék beépíthetőségét lehetővé kell tenni, a vonókészülék szakítóereje 1000 kN, a csavarkapocsa 850 kN legyen. A közúti járműelemekből készülő könnyűszerkezetű személyszállító járműveknél ezek a jellemzők értékei — a közlekedési hatóság jóváhagyása esetén — az előzőeknél kisebbek is lehetnek.

Nem önműködő központi ütköző/vonókészülékeknek a kapcsolótagok kialakításának olyannak kell lennie, hogy azok fékezésnél ne kerülhessenek az ütközők felületei közé.

A könnyű szerkezetű személyszállító járművek gyárthatók oldalütköző nélkül, kizárólag központi ütköző/vonókészülékkel ellátva, amennyiben a járműszekrény az ebből eredő szilárdsági követelményeknek megfelel.

A kézi kapcsolást igénylő vonókészülékes járművek homlok részén, összenyomott ütközők (vagy vonókészü-

¹⁸ A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény.

lék) mellett akkora teret kell szabadon hagyni, hogy ott a kapcsolást végző személy elférjen (400×300×2000 mm).

A kapcsolást végző személy részére a be- és kijutáshoz — szükség szerint — kapaszkodó fogantyút kell rendszerezni.

A járműkapcsolásnak olyannak kell lennie, hogy az üzemben véletlenszerűen se kapcsolódhasson szét, a vonatszakadás, szétkapcsolódás pedig légfékes vonatoknál fékezést váltson ki.

Központi vonó/ütközőkészülékkel szerelt vonategységeknek rendelkezniük kell a szabványos vonókészülékeken túl szükség-járműkapcsolásra szolgáló alkatrészekkel, hogy üzemzavar esetén a pálya felszabadítása és vontatás az adott vasút vontatójárműveivel elvégezhető legyen.

5.2.8. Erőátviteli és gépi berendezések

A vasúti vontatójárművek energiaforrása lehet:

- külső táphálózathoz nyert villamos energia,
- a vontatójármű által szállított telepből nyert villamos energia,
- a vontatójármű által szállított fűtőanyagból nyert hőenergia.

A hajtás, az erőátviteli és gépészeti berendezések a motorvonatokban szétszétva is beépíthetők. A berendezéseknek elsősorban a következőkben felsorolt követelményeket kell kielégíteniük:

- nagyfokú üzemi megbízhatóság,
- jó hatásfok,
- csekély mértékű környezetszennyezés,
- alacsony karbantartási igény,
- kis rugózatlan tömeg a tengelyhajtásnál,
- erőátviteli elemek hibája vagy törése a futásbiztonságot ne veszélyeztesse,
- villamos hajtásrendszer előnyben részesítése.

Az országos közforgalmú vasutak villamos hajtású vontatójárműveinél a célszerűen beépítendő fajlagos vontatási teljesítmények (összteljesítmény a hajtott tengelyeken/teljes vonattömeg) a következők:

- elővárosi jellegű személyszállításnál
(100—140 km/h) 8—10 kW/t
- távolsági személyszállításnál
(120—200 km/h) 6—10 kW/t
- tehervonatoknál
(80—120 km/h) 2—4 kW/t.

Az országos közforgalmú vasút új beszerzésű villamos hajtású vontatójárműveinél a marokcsapágyas hajtás alkalmazását 100 km/h fölötti sebességek esetében kerülni kell.

Új tervezésű vontatójármű gépi berendezéseinél lehetővé kell tenni a diagnosztikai célú érzékelők csatlakoztatását.

Új beszerzésű járművek gépterének kialakításánál gondoskodni kell a gépegységek jó hozzáférhetőségéről, könnyű szerelhetőségéről, megfelelő munkavédelmi feltételekről, a villamos berendezések érintésvédelméről a

vonatkozó szabványok és biztonságtechnikai előírások alapján.

Az országos közforgalmú vasút villamos vontatójárműveinél a járművön található nagyfeszültségű berendezés biztonságos megközelíthetőségének feltételét, a feszültségmentes állapotot egyértelmű reteszeléssel biztosító rendszer kialakításával kell megoldani.

5.2.9. Fékberendezések

5.2.9.1. Általános követelmények

A vasúti járműveket rendeltetésüknek és az üzemeltetés módjának megfelelően fékberendezéssel kell felszerelni. A fékberendezésnek lehetővé kell tennie a jármű megállítását a járműre engedélyezett sebességről a vonali fékúton belül, valamint a jármű állva tartását a vasút legkedvezőtlenebb lejtési viszonyú pályaszakaszán. Átmenő fékberendezéssel közlekedő vonatoknál vonatszakadás esetén biztosítani kell az egységek megállítását, megállítását.

A fékberendezés esetleges túlzott lassítással, túlfékezésével nem veszélyeztetheti a vonat, az utasok és a rakomány épségét, de fékezés esetén törekedni kell a legnagyobb fékhatás elérésére (pl. kiegészítő mágneses sínfék alkalmazásával). Azokon a vasúti járműveken, melyeken személyek utaznak, vagy üzemben rendszeresen tartózkodnak, vészfékfogantyút vagy vészjelzőt kell elhelyezni, mellyel az utas vagy a vonatszemeslyzet a járművezető részére jelzést adhat, vagy a vonatot megállíthatja.

Normál nyomtávú vontatójárműveket olyan fékberendezéssel kell felszerelni, amely lehetővé teszi a vonatott járművek fékberendezésének működtetését és a teljes vonat fékezését.

A vonatott járművek fékberendezése a jármű terhelt vagy terheletlen állapotának és a sebességnek megfelelő fékezétséget valósítson meg.

Az országos közforgalmú vasútnál járműtípustól függetlenül, különböző hatásosságú fékberendezés (féknem) alkalmazható. Törekedni kell egy vonaton belül a féknem azonosságára. Az egy vonaton belül alkalmazható különböző féknemek arányát üzemi szabályzatban elő kell írni. Ugyancsak szabályzatban kell előírni a forgalomban résztvevő vonat fékberendezésének működési ellenőrzését.

5.2.9.2. Vontatójárművek fékezése

A normál nyomtávú vontatójárműveket fel kell szerelni átmenő, önműködő légnyomásos fékkel, kiegészítő légfékkel, valamint kézifékkal, illetve rögzítő fékkel. A rögzítő féknek akkor is hatásosnak kell lennie, ha a jármű energiaellátása szünetel, vagy akkumulátor feszültség és sűrített levegő sem áll rendelkezésre.

A vontatójárműveken törekedni kell az üzemi főfékként is működő dinamikus, visszatápláló vagy a fékezési energiát más módon (pl. vonatfűtés) hasznosító üzemi fék beépítésére, a kopó, súrlódó fékek minél kisebb mértékű igénybevétele érdekében.

A sűrített levegőt termelő berendezés teljesítményének olyannak kell lennie, hogy a vontatójárművel továbbítható

és a fékezésbe köthető tengelymennyiségnél az oldási idő tartható, és a légveszteség pótolható legyen.

A vontatójárműveken alkalmazható különleges kiegészítő fék, pl. a villamos fék, ez azonban nem helyettesíti az önműködő légféket és a rögzítő féket.

5.2.9.3. Vontatott járművek fékezése

A normál nyomtávú vontatott járműveket fel kell szerelni önműködő légfékberendezéssel, amely a vontatójárműről működtethető. A $v = 120$ km/h-nál nagyobb sebességgel közlekedő járműveket csúszásgátlóval kell ellátni. A $v = 160$ km/h vagy annál nagyobb sebességgel közlekedtetendő járműveket mágneses sínfékkel kell felszerelni.

Kézifékkal valamennyi személykocsit, továbbá a teherkocsik meghatározott típusait kell felszerelni.

Az egyéb teherkocsik üzemi igényeknek megfelelő hányadát kézifékkal, illetve rögzítő fékkel kell ellátni. A légfékkel felszerelt vontatott járműveknek légvezetékes járműként továbbíthatónak kell lenniük.

Nem normál nyomközű vasutaknál a kézifékes üzem megengedhető. A járműveket az alkalmazott üzem jellegének megfelelően kell kialakítani.

5.2.9.4. Különleges járművek fékezése

A különleges járművek fékberendezését a rendeltetésszerű üzemben történő mozgások, valamint a továbbítás közben szükséges fékezési igények figyelembevételével kell kialakítani.

Önjáró munkagépek esetében, ha a gép más jármű vontatására is alkalmas, a vontatójármű-fékekkel szemben támasztott követelményeket kell teljesíteni.

A légfékkel felszerelt különleges járműveket légvezetékes járműként történő továbbításra is alkalmassá kell tenni.

Különleges járműveken hajtóműfék csak munkavégzés közben alkalmazható. Vonali közlekedésnél tuskós abroncsfékezés vagy tárcsafék használható. Kivételt képeznek ez alól a fogaskerekű vasutak járművei, amelyeknél mindenkor gondoskodni kell arról, hogy az adhéziós pályaszakaszokon kívül a fékezőerő a fogaskerek-fogaspálya kapcsolaton keresztül alakuljon ki.

A közúton és vasúton is közlekedő („kétéltű”) járműveket olyan üzemi és rögzítő fékberendezéssel kell felszerelni, amelyek a vonóerőt is közvetítő kerekekre hatnak. Kétéltű vontató jármű akkora tömegű elegyet továbbíthat, amelynek megfékezése biztosítható. Ezt a hatósági engedélyben kell meghatározni.

5.2.10. Biztonsági és jelzőberendezések

A dízel és villamos vontatójárműveket, a vezérlőkocsikat el kell látni a következőkben felsorolt biztonsági berendezésekkel:

a) a vonatbefolyásolásra kiépített vonalon 100 km/h sebesség felett közlekedőket éberségi és vonatbefolyásoló berendezéssel,

b) az egyéb vonali szolgálatra alkalmas vontatójárműveket út- vagy időarányos éberségi berendezéssel, kivéve a

közúti-vasúti és keskeny nyomtávú járműveket, ha végsebességük 50 km/h értéknél nem nagyobb,

c) sebességmérő műszerrel és sebességregisztrálással, kivéve a közúti-vasúti, valamint a 40 km/h-nál kisebb végsebességű járműveket,

d) a járművek vezetőállással rendelkező végét pályakotróval.

e) A vontatójárműveket a következő jelzőberendezésekkel kell ellátni:

— hangjelző berendezéssel (hangnyomásszint 5 m távolságban 120—125 dB(A/),

— kis hangnyomásszintű utasfigyelmeztető síppal vagy kürttel,

— lámpatámokkal és jelzőlámpákkal (a jármű elején fehér fényű, a végén vörös fényű lámpák) a vasút jelzési utasításának megfelelő elrendezésben,

f) valamennyi villamosmozdonyt (a kizárólag állomási tolatószolgálatra korlátozott mozdonyok kivételével), a 100 km/h-nál nagyobb sebességre engedélyezett dízelmozdonyokat mindkét vezetőállásról működtethető vonatrádióval kell felszerelni,

g) gyorsvonatok továbbítására szolgáló vontatójárművek vezetőállásairól lehetővé kell tenni az utastájékoztató rendszeren keresztül történő információközlés lehetőségét, a mozdony-, vagy vonatszemélyzet, vagy — a vonali rádiórendszeren keresztül — a menetirányító részéről. Ennek érdekében az ilyen vontatójárművek homlokoldalán megfelelő csatlakozó aljzatot, a vezetőálláson pedig kézi-beszélőt, hangszórót és a rádiórendszerhez megfelelő kapcsolódást lehetővé tevő szerelvényt kell alkalmazni,

h) az országhatáron átmenő forgalomra szolgáló többáram-rendszerű mozdonyokat az idegen vasút vonatbefolyásoló, valamint vonali rádiórendszeréhez megfelelő kapcsolódást lehetővé tevő szerelvényekkel is el kell látni.

A gőzmozdonyokat a c) és d) pontokban előírtakon kívül a Kazánbiztonsági Szabályzat által meghatározott biztonsági berendezésekkel is fel kell szerelni.

5.2.11. Ergonómiai és környezetvédelmi követelmények

A vasúti jármű vezetőfülkéjének a közlekedésbiztonság és járművezető egészségvédelme céljából meg kell felelnie a következő fontosabb ergonómiai követelményeknek:

— a vezetőfülkének zártnak, fűthetőnek, jó szellőzésűnek és zajszigeteltnek kell lenni. Veszély esetén tegye lehetővé a gyors menekülést,

— az új építésű 120 km/h-nál nagyobb sebességű jármű vezetőfülkéjét fel kell szerelni klímaberendezéssel,

— a vezetőfülkéből legyen jó a kilátás, a pálya a jelzők és a szerelvény megfigyelhetősége, ehhez fel kell szerelni ablaktörlőt, páratlanító berendezést, valamint visszapillantó tükröt,

— a járművezető napsugárzás elleni védelméről gondoskodni kell,

— a vezetőfülke berendezéseinek méretei feleljenek meg a kezelőszemélyzet átlagos antropometriai jellemzőinek,

— a vezetéstartal cselekvési és információs részre kell felosztani a kezelési tér és a látómező alapján,

— a vezérlő szerkezeteket rendeltetésük, kezelési gyakoriságuknak megfelelően kell elhelyezni,

— a műszereknek jól leolvashatóknak kell lenniük,

— a jármű vezetéséhez közvetlenül nem szükséges műszereket és jelzőlámpákat a vezetéstartalon elhelyezni nem szabad.

A vasúti járművek kialakításánál gondoskodni kell arról, hogy konstrukcióból eredően, — megfelelő műszaki állapot mellett a környezetet a lehető legkisebb mértékben szennyezzék; a károsanyag kivezetés helye biztosítsa a megfelelő felhígulást. Belső égésű motoros járművek kipufogógázait a járműtető fölött kell kivezetni.

Az olaj- és hűtővízcseré, üzemanyag feltöltés zárt rendszerben, elcsorgás nélkül legyen elvégezhető.

A dízel vontatójárművek fajlagos károsanyag kibocsátása feleljen meg a hazai és nemzetközi normáknak.

A vasúti járművek által keltett külső zaj szintje teljes terhelésnél és sebességnél a vágánytengelytől 25 m távolságban a sínkorona fölött 1,2—1,6 m magasságban mérve nem haladhatja meg a járműtípusra meghatározott határértéket.

A vasúti járművek belső zajszintje feleljen meg a hazai és nemzetközi normáknak

5.2.12. Segédberendezések

A vasúti járműveket el kell látni a biztonságos üzemeltetéshez szükséges segédberendezésekkel, amelyek lehetővé teszik, hogy az előforduló hőmérsékletváltozások között (—30 °C-tól + 40 °C-ig) a vasúti jármű korlátozás nélkül üzemeljen.

A hűtő-szellőző berendezések kialakítása megfelelő szabályozással tegye lehetővé a gépi, az erőátviteli és egyéb berendezéseknél azt, hogy az üzemi hőmérséklet káros értéket ne érjen el. Akadályozza meg a szennyeződések lerakódását, valamint a környezetet terhelő káros zaj- és rezgés kibocsátását.

Az utasterek szellőzésére szolgáló berendezésnek biztosítani kell a légtér méretétől és utasszámtól függő megfelelő légcseré gyakoriságot, a huzatmentes szellőzést, a szabályozhatóságot. Az utastéri szellőző-berendezés vagy szellőzőrendszer a jármű zaját nem emelheti és a külső zajok a szellőzőrendszer csatornáin át nem juthatnak az utastérbe.

Az utasterek fűtésére szabályozható, megfelelő teljesítményű, jó hatásfokú fűtést kell alkalmazni. Fő jellemzője, hogy álló helyzetben, 0 °C külső és belső hőmérsékletnél a felfűtési idő + 18 °C-ig legfeljebb 60 min lehet.

A fűtött terek hőeloszlása nyújtson megfelelő hőérzetet. Folyamatosan biztosítani kell a + 18 °C és 23 °C közötti hőmérsékletet az utasterekben, a + 15 °C hőmérsékletet az előterekben, folyosókon, mellékhelyiségekben.

A nem klimatizált, csak légfűtéssel és kényszerszellőzéssel rendelkező, új gyártású személyszállító járműveknél a nyári üzemből levegőhűtő berendezést kell alkalmazni.

Légkondicionált terekben a külső- és belső hőmérséklet különbségének szabályozása elégítse ki a vonatkozó hazai és nemzetközi előírásokat.

Vasúti járművek utastereiben, előterekben, mellékhelyiségekben a követelményeknek megfelelő egyenletes, az olvasást lehetővé tevő világításról kell gondoskodni. Fülkékben a világítás külön kapcsolható legyen, a folyosók, előterek, mellékhelyiségek világítását csak a vonatszemélyzet működtethesse, de csökkentett erősségű éjszakai világítás álljon rendelkezésre. Hálókocsokban és 1. osztályú kocsikban külön olvasólámpát kell rendszeresíteni. Vezetőfülkékben, egyéb terekben, valamint különleges járművek külső részén a munkaterület, vezérlőszerkek, műszerek, szerszámok megvilágítására világító berendezést kell alkalmazni. A világító berendezés az adott helyen a rendeltetésszerű tevékenységhez szükséges megvilágítást adjon. A világításnak a járművek álló helyzetében, energiatároló berendezésről (akkumulátor) is működnie kell esetleg szükségvilágítás formájában, csökkent teljesítménnyel, legalább 3 óra időtartamra.

A nemzetközi gyors- és expresszvonatokban, valamint a belföldi városközi (InterCity) expresszvonatokban közlekedő ülőhelyes-, fekvőhelyes-, valamint hálókocsikat el kell látni a nemzetközi előírásoknak megfelelően:

— a homlokoldalon 12 vagy 18 erű csatlakozókkal és lengő kábelekkal,

— átmenő kábelezéssel és hangszórókkal,

— tájékoztató- és vonattelefon szereléssel.

A vasúti jármű segédberendezéseinek energiaellátása történhet saját energiaforrásból vagy villamos vontatási energiaellátásról. Ez a szerelvényen belül egységes rendszert képezhet, amelyről történhet az egyes járművek akkumulátortöltése, a fűtés, a világítás és egyéb energiaigény kielégítése.

A dízelmotoros vasúti járművek akkumulátorai tegyék lehetővé a dízelmotorok újraindíthatóságát rövid (10—20 min) üzemszünetek után, valamint meghatározott ideig az energiaellátást az akkumulátorról üzemelő berendezések számára.

Sűrített levegő-ellátó berendezést kell felszerelni az országos közforgalmú vasutak vontatójárműveire. A légsűrítő teljesítményét és a hozzátartozó légtartályok térfogatát, nyomását a mindenkori igényeknek megfelelően úgy kell megválasztani, hogy a légsűrítő a levegőigényt legfeljebb 60% üzemidővel kielégíthesse. A légsűrítők által termelt sűrített levegő nedvességtartalmának csökkentésére és az elfagyás megelőzésére légszárító berendezést vagy alkoholporlasztót kell alkalmazni.

A légsűrítő hajtása lehetőleg szakaszos üzemű legyen, a főlégtartály nyomása vezérelje.

A kapcsoló- és vezérlő berendezések a járművek üzemének szabályozására szolgálnak. Villamos vezérlés esetén a működtető feszültség lehetőleg 24—110 V közötti érték legyen.

Esetenként ettől eltérő vezérlő feszültség is megengedett. A vezérlő berendezés megfelelő üzembiztonsággal működjön az adott névleges feszültséghez tartozó határok között (+15%—25%).

A vezérlési rendszer felépítése olyan legyen, hogy valamely elem hibája esetén mindenkor a biztonság irányában következzen be változás (teljesítmény lekapcsolás, fékezés).

Új személyszállító vasúti jármű csak megfelelő számú és kialakítású zárt rendszerű WC-vel üzemeltethető. Ezt a követelményt a már üzemelő járművek felújítása során is teljesíteni kell.

Új szerkesztésű és korszerűsített járműveknél a vezérlőberendezésnek lehetővé kell tennie a gazdaságos energiafelhasználást, valamint a folyamatos vonóerő-szabályozást, villamos vontatásnál a folyamatos fékerő-szabályozást is, a tapadási erő határig. A vezérlőrendszer tege lehetővé az önműködő vonatvezérlés alkalmazását.

Központi ajtóműködtetés esetén a járművezető az ajtók nyitott vagy zárt helyzetéről megbízható információkkal rendelkezzen. Az ajtók reteszelését úgy kell megoldani, hogy a vonat csak zárt ajtókkal indulhasson.

Központi működtetésű ajtókhöz vészjelzőt vagy vésznyitót kell felszerelni. Ezen ajtók működtetésénél meg kell oldani, hogy közbezárás esetén önműködően nyíljanak, majd késleltetés után becsukódjanak. A vonat indításakor a vonatkísérő az általa használt ajtót külön nyitva tarthassa és utolsóként zárja.

Nemzetközi forgalmú személykocsik ajtóreteszelő berendezésének meg kell felelni a nemzetközi előírásoknak.

A felsorolt előírások nem vonatkoznak a homlokajtókra és a csak a vonatszemélyzet által használt ajtókra.

Az új beszerzésű személykocsiknál járműdiagnosztikai és információs rendszer kialakítása szükséges.

Külön szabályozott esetekben a vontatójárművek rádiófrekvenciás távvezérléssel is felszerelhetők és üzemeltethetők.

5.3. A járművek feliratai

A vasúti járműveken a következőket kell feltüntetni:

- az azonosításhoz szükséges adatok, (a tulajdonos neve, a pályaszám),
- az üzemeltetéshez szükséges adatok, jelek (a jármű tömege, a vonalosztályokhoz és sebességértékekhez tartozó terhelési határértékek, a szállítható személyek száma),
- a megengedett legnagyobb sebesség,
- az üzemeltető által fontosnak tartott egyéb adatok, melyek azonban nem lehetnek megtévesztőek, vagy a kötelező feliratokat nem módosíthatják,
- a nemzetközi forgalomban közlekedő járműveknél a nemzetközi egyezményben elfogadott, vagy kötelezően előírt feliratok,
- emelési helyek,

— személyszállító járműveken a fentiekén kívül a járművek utasterében a megfelelő tájékoztató, tiltó jelölések és feliratok.

5.4. Tűzvédelem

Járművek kialakításánál és szerkezeti anyagaik megválasztásánál figyelembe kell venni a tűzvédelemi biztonsági követelményeket.

A járművek engedélyezési dokumentációjához ki kell dolgozni a tűzvédelmi fejezetet, figyelembe véve azokat a helyeket, ahol tűz keletkezhet, a beépített anyagok égéssel kapcsolatos tulajdonságait, a tűz terjedésének megakadályozására szolgáló műszaki megoldásokat, az oltás lehetséges módjait, valamint személyszállításra is szolgáló járműveknél a menekülés feltételeit, lehetőségeit.

A vontató és személyszállító járműveket az oltás lehetséges módjait figyelembe véve el kell látni:

- tűzoltó készülékkel,
- központi tűzoltó berendezéssel,
- tűzjelző berendezéssel.

5.5. Veszélyes áruk (anyagok) vasúti szállítására szolgáló járművek és eszközök

A veszélyes anyagok jelölésére, csomagolására, vasúti szállítására mind belföldi, mind nemzetközi viszonylatban a RID előírásai érvényesek.

A veszélyes anyagokat szállító járművek vagy általános célúak, amelyek csak esetenként szállítanak veszélyes anyagot, vagy különlegesek, amelyek jellemzően veszélyes anyagok szállítására készültek. A különleges járművek lehetnek túlnyomás nélkül veszélyes anyagot szállító járművek, és nyomástartó edénnyel felszereltek.

A veszélyes anyagok szállítására szolgáló különleges járművek — előre meghatározottan — csak egy anyag vagy több anyagcsoport szállítására tervezhetők és gyárthatók.

Ezek a járművek hatósági engedély- és minősítés kötelesek.

A veszélyes anyagot szállító különleges járműben csak az engedélyokiratban feltüntetett anyagok szállíthatók.

A veszélyes anyagok szállítására szolgáló vasúti járműveket és konténereket csak az illetékes hatóság által elismert és alkalmas gyártó készítheti. A gyártó minőségbiztosítási lehetőségeit a jármű vagy konténer tervezése során figyelembe kell venni.

A jármű vagy a konténer veszélyes anyagot magába foglaló részeit (általában tartály) a töltés- és lefejtés céljára szolgáló szerelvényekkel kell ellátni. A szerelvényeknek (beleértve tömítőanyagokat is) ugyanolyan biztonságosoknak kell lenniük, mint a tartálynak. Biztonsági szerelvények alkalmazása megengedett.

A töltés- és lefejtés céljára szolgáló szerelvényeket nem szándékolt, vagy illetéktelen nyitás ellen védeni kell.

A veszélyes anyag tárolására, szállítására szolgáló szerkezetet rendszeres időközben a hatósági előírásoknak megfelelően meg kell vizsgálni és minősíteni. A további használatról a hatóság dönt.

A tartály vagy szerelvényeinek biztonságát befolyásoló javítás, átépítés vagy baleset után rendkívüli hatósági vizsgálatot kell tartani.

A veszélyes anyagok szállítására szolgáló járművek és a konténerek tervezési, gyártási és minősítési feltételeit szabványokban kell meghatározni.

5.6. A vasúti járművek üzemeltetése

5.6.1. A vasúti járművek üzemben tartásának feltételei

Vasúti jármű csak érvényes típus- és üzemeltetési engedély alapján tartható üzemben.

Vasúti járművek csak olyan vasúton üzemeltethetők, amelynek érvényes használatbavételi engedélye van. A járművek üzemeltetési feltételeinek biztosításáért a jármű és a vasút üzemeltetője felelős.

5.6.2. Vizsgálatok, karbantartás

A vasúti járművek állandó üzem- és forgalombiztos állapotáért az üzemeltető a felelős. Ennek érdekében köteles gondoskodni a járművek szabványokban meghatározott időszakos vizsgálatainak és javításának elvégzéséről, illetve elvégeztetéséről.

Amennyiben szabvány az adott jármű vonatkozásában nem áll rendelkezésre, az országos közforgalmú vasutak műszaki előírását kell figyelembe venni.

Azokra a járművekre, melyekre vizsgálati és javítási ciklusrendet nem állapít meg, az üzemben tartó vizsgálati és javítási rendet köteles kidolgozni, és azt megtartani. Ezt a javítási rendet az üzemeltető felelős műszaki vezetője hagyja jóvá.

A vizsgálati és javítási ciklusrendnek tartalmaznia kell az elvégzendő vizsgálatok és javítások pontos meghatározását, azokat az idő- vagy teljesítményadatokat, amelyeknél a vizsgálatok esedékesek, valamint meg kell határoznia azt a nyilvántartási rendet, amely alapján a vizsgálatot, javítást végző és ellenőrző személy felelőssége utólag is megállapítható.

A ciklusrendet az alapfeladat teljesítése mellett úgy kell kialakítani, hogy a korszerű járműdiagnosztika és gazdaságos járműkarbantartás megvalósítható legyen.

A vontatójárműveket és személykocsikat nagyjavítás után az új járművekkel azonos futópróbának kell alávetni. A futópróbaakra vonatkozó részletes szabályokat szabványok, szabályzatok tartalmazzák.

5.6.3. Vasúti járművek üzemeltetőinek felelőssége

Vasúti jármű üzemeltetésével kapcsolatos valamennyi feltétel maradéktalan teljesüléséért a jármű üzemeltetője felelős. Üzemeltetőnek mindenkor azt kell tekinteni, aki részére a jármű használatbavételi engedélye kiadásra került, vagy aki akár engedély nélkül vasúti járművet üzemeltet (próbák, vizsgálatok.).

A vasúti járművek mindenkori üzem- és forgalombiztos állapotát, az üzemeltetés és karbantartás követelményeinek megtartását az engedélyező hatóság ellenőrzi.

C. AZ EGYSZERŰSÍTETT PÁLYAKORSZERŰSÍTÉSEK MŰSZAKI SZABÁLYOZÁSA ÉS AZ EGYSZERŰSÍTETT FORGALMI SZOLGÁLAT ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

1. ALKALMAZÁSI TERÜLETEK

Az országos közforgalmú vasúti közlekedésben bekövetkezett változások szükségessé teszik, hogy egyes — elsősorban „C”, kivételesen „B” kategóriájú — vonalak pályáinak korszerűsítése ún. egyszerűsített eljárás szerint történjen.

Meghatározott vonalakon csupán korlátozott személyszállítási és árfuvarozási tevékenység folyik, így ezeken a vonalakon a szolgálat ellátásának egyszerűsítése indokolt.

Ez a fejezet az egyszerűsített eljárásokra vonatkozó előírásokat tartalmazza. Az egyszerűsített pályakorszerűsítéssel történő átépítéséhez, és az egyszerűsített (mellékvonali) üzemeltetés bevezetéséhez minden esetben az illetékes minisztérium hozzájárulása szükséges.

2. AZ EGYSZERŰSÍTETT PÁLYAKORSZERŰSÍTÉSEK SZABÁLYOZÁSA

Egyszerűsített pályakorszerűsítésre akkor kerülhet sor, ha a kijelölt „C” esetleg „B” kategóriájú vonalakon a pálya műszaki állapota erősen leromlott, ugyanakkor a vasúti forgalom megtartása vasúti kereskedelmi indokok, vagy az alapellátást érintő regionális érdekek miatt hosszabb időn keresztül is szükséges marad.

Ilyen esetekben a vonal sebességi korlátozásait csak a pálya átépítésével lehet felszámolni. Ezt a feladatot gazdaságosan az „A” esetleg „B” kategóriájú vonalak korszerűsítése során, a vasúti pályákból kikerülő felépítményi anyagok felhasználásával, és a kijelölt vonalon történő újbóli beépítésével lehet megoldani.

Az egyszerűsített pályakorszerűsítést műszaki szempontból az OVSZ I-ben foglaltak szerint — az alábbiakban rögzített eltérésekkel — kell megtervezni, és végrehajtani.

A következőkben szereplő hivatkozási számok a B. fejezet számai.

2.1. Vonalvezetés

A nyíltvonali pálya vonalvezetését — a meglévő adottságok alapján — a pályára engedélyezhető sebességnek az OVSZ I. 1.1.2. pontja szerinti növelésével úgy kell megtervezni, hogy az új geometria a meglévő pálya minél kisebb mértékű elmozdítását tegye szükségessé. Ez utóbbi vonatkozik a magassági vonalvezetésre is, különös figyelemmel az alépítmény helyzetére és a műtárgyak magassági kötöttségeire.

A pálya vonalvezetésének tervezésekor figyelemmel kell lenni az 1.1.2. pont szerinti — a könnyű motorvonatok közlekedtetése esetén — engedélyezhető nagyobb sebességeire.

Ez csak akkor valósítható meg, ha a vonalon vagy vonalszakaszon a pályaatépítéssel legközvetlenebbül összefüggő — a biztonsági követelményeket kielégítő, egyszerű mű-

szaki megoldásokat jelentő — feladatok elvégzésére, így a biztosítóberendezésekkel és az útátjárókkal kapcsolatos átépítések végrehajtására is egyidejűleg sor kerül. A szintbeli vasúti-közút keresztezések műszaki és vasútüzemi jellemzőit mindig a vonalon a legnagyobb sebességgel közlekedő vonatok figyelembevételével lehet meghatározni.

A felépítmény tekintetében az 1.1.10. pontban foglaltakat kell figyelembe venni.

Az állomási vágányok átépítésével kapcsolatban az 1.1.11. pontban foglaltakat kell alkalmazni, és a hatósági engedélyezéshez a terveket a használható hosszakra vonatkozó számításokkal együtt kell elkészíteni.

Az adott vasútvonal átalakítás utáni paramétereit a vasúti hatósággal előzetesen engedélyeztetni kell.

2.2. Műtárgyak

Teherbírás szempontjából a kisforgalmú vonalak hídjai mindaddig teljes értékűnek tekintendők, amíg terhelhetőségük a vonalra engedélyezett hasznos terhelésre végzett ellenőrző számítással igazolható.

A vasutat keresztező létesítmények tekintetében továbbra is az 1.3. fejezetben előírtakat kell betartani.

C. 2.3. Biztosítóberendezés és távközlés

Az egyszerűsített forgalmi szolgálattal üzemelő vonalakon 80 km/h sebességig jelzőberendezések is alkalmazhatók. Ezen vonalak jelzőberendezése feleljen meg a következő előírásoknak:

C.2.3.1. Vasúti átjáróknál

A vasúti átjárók biztosítása az illetékes közlekedési hatóság határozatának feleljen meg.

C.2.3.2. Állomásokon és nyíltvonali váltók körzetében

A jelzők szabadra állításának feltétele, hogy a berendezés a menetek által érintett váltók állását váltózárkulcs, retesz vagy állítómű útján ellenőrizze. A berendezés hatáskörzetében levő vasúti átjárók biztosítási módjától függetlenül kell azokat a jelzők továbbhaladást engedélyező állásának feltételeként vizsgálni.

Ha az adott helyen a vonattalálkozás nem megengedett, akkor az áthaladó menetek jelzőinek szabványos állása a továbbhaladást engedélyező jelzés is lehet. Ha az adott helyen a vonattalálkozás megengedett, akkor szerkezeti függéssel kell biztosítani, hogy egy időben csak egy bejáratú jelző legyen szabadra állítható.

A jelzők szabványos állása a továbbhaladást megtiltó állás legyen.

Rugós váltóállító- és rögzítő szerkezettel ellátott váltó alkalmazása esetén a váltó lezárása nem követelmény, a váltó állásának villamos ellenőrzése a jelző továbbhaladást engedélyező jelzésével összefüggésben kell, hogy legyen. Ilyen esetben azonban az adott váltótípusra engedélyezett sebességgel szabad csak a váltón közlekedni.

Amennyiben főkulcsot kell alkalmazni, annak a vonalszakaszon azonos típusúnak kell lennie.

A váltókat és vasúti átjárókat fedező jelzők működtethetők a közlekedő járművek (vonatok) vezetőállásáról is. A vasúti járművek részére mindig egyértelmű visszajelzést

kell adni. Ettől való eltérés esetén (akár utasításra) a különleges kezelés felelősségét kell rögzíteni.

2.3.3. Nyílt vonalon

Azon állomásközökben, ahol a mellékvonal vagy az egyszerűsített forgalmi szolgálattal üzemelő vonal 80 km/h-nál nagyobb sebességű vonalhoz csatlakozik, az ellenmenet és az utolérés kizárásáról gondoskodni kell.

Egyebekben a 3., a távközlés tekintetében a 3.2. fejezetben foglalt előírásokat kell betartani.

2.4. Vasúti rakodó berendezések

Az érintett vonalak állomásainak egyszerűsített korszerűsítése során a távlatban is megmaradó, és kereskedelmi tevékenységet ellátó állomásokon az 1.4. fejezetben foglaltakat kell mérvadónak tekinteni.

2.5. Vasúti járművek

A megmaradó kisforgalmú vonalakon a személyszállítás lebonyolítását elsősorban könnyű motorvonatokkal végzik, így az ezekkel kapcsolatos előírások az irányadóak. Amennyiben a későbbiekben sor kerül újabb ilyen járműtípusok üzembeállítására, úgy a 5.2.6.1. pontban foglaltakat is figyelembe kell venni.

A könnyű motorvonatok emelt sebességgel történő közlekedtetésére — a járműtípus futásbiztonsági vizsgálata és ennek mérési eredményei alapján — a vasúti hatóságtól egyedi engedélyt kell kérni. Az emelt sebesség nem lehet nagyobb, mint az adott járműtípusra engedélyezett legnagyobb sebesség.

Teherkocsik vontatása továbbra is a hagyományos módon, kisebb dízelmozdonyokkal történik, a teherszerelvényekre meghatározott sebességgel.

3. AZ EGYSZERŰSÍTETT FORGALMI SZOLGÁLAT BEVEZETÉSÉNEK ELŐÍRÁSAI

3.1. Általános előírások

A forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátását a vasúttársaság vállalati utasításban köteles szabályozni.

A vasúttársaság az egyszerűsített forgalmi szolgálatot (a kijelölt vonalon) csak a műszaki és forgalmi feltételek teljesítését követően vezetheti be.

3.2. Forgalmi előírások

A vasúttársaság a részletes előírásokat köteles vállalati utasításban összefoglalni és a illetékes vasúti hatósággal jóváhagyatni.

Az utasításnak ki kell terjednie a következőkre:

3.2.1. Általános rendelkezések:

— az utasítás hatálya, tartalma, Végrehajtási Utasításban szabályozandó helyi előírások,

— az önálló szolgálatvégzés feltételei,

— szolgálati magatartás, ellenőrzési kötelezettség, közlemények nyugtázása és előjegyzése,

— szolgálati helyek helyiségeinek zárva tartása, szolgálati órákra, valamint a világításra és a lámpagondozásra vonatkozó előírások.

- 3.2.2. Váltók, váltó- és vágányút-ellenőrzés
- váltókörczetek kijelölése, őrzése,
 - váltógondozás,
 - vágányút beállítása és ellenőrzése,
 - a váltók használhatóságának ellenőrzése forgalmi szempontból,
 - a váltók állítása,
 - a váltók lezárása, felnyitása és feloldása, Lezárási táblázat, Elzárási táblázat,
 - váltózár kulcsok megjelölése és kezelése.
- 3.2.3. Útsorompók, sorompókezelés
- az útsorompók lezárása, felnyitása.
- 3.2.4. Tolatószolgálat
- a tolatás engedélyezésére vonatkozó előírások,
 - vonatvédelem tolatás közben.
- 3.2.5. Védekezés a járműmegfutamodások ellen
- védekezés a tolatás befejezése után, továbbá végállomásra vagy felosztató állomásra érkezett vonatoknál,
 - felelőség a megfutamodás elleni intézkedésekért.
- 3.2.6. A vonatok összeállítása
- 3.2.7. A vonatszemélyzet helye és létszáma a vonatokon
- 3.2.8. A vonatok forgalomba helyezése, vonatforgalmi értesítések
- 3.2.9. A vonatközlekedés lebonyolítása
- közlekedést szabályozó személyek, értesítési kötelezettség,
 - követő vonat indítása térközi közlekedésre berendezett pályán,
 - vonattalálkozások lebonyolítása,
 - engedélykérés, engedélyadás,
 - a vonat számának és előrelátható indulási idejének közlése,
 - visszajelentés,
 - rendelkezések közlése a vonatszemélyzettel,
 - felhatalmazás a vonatok indítására, áthaladására,
 - a vonatok fogadása,
 - közlekedés továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelzők mellett,
 - munkavonatok, segélyvonatok, próbavonatok és 6000 kg-nál könnyebb járművek közlekedésére vonatkozó különleges rendelkezések.
- 3.2.10. Szolgálat a vonatoknál
- magatartás menet közben.
- 3.2.11. 6000 kg-nál kisebb tömegű járművek közlekedése
- 3.2.12. Rendkívüli események
- A szabályozásnál a következő alapelveket kell figyelembe venni:
- A forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátásának részletes helyi előírásait a vasúttársaság vonalanként készíthető Végrehajtási Utasításban (a továbbiakban: VU) köteles szabályozni.
- A VU-hoz csatolni kell a vonal és az állomások legfontosabb adatait tartalmazó vázlatrajzokat is.

A VU tartalmazza a vonal állomásain, megálló-rakodóhelyein, rakodóhelyein a forgalmi szolgálat ellátásának szabályait is, ezért külön Állomási Végrehajtási Utasítás készítése csak ott szükséges, ahol a nap meghatározott időszakában szolgálat van.

A VU-sal el kell látni a vonal valamennyi szolgálati helyét, a vonalon közlekedő utazószemélyzet hon- és telep-állomásait, az illetékes pályagazdálkodási, a távközlési, valamint a biztosítóberendezési telephelyet.

A vasúttársaság jelöli ki a vonal állomásai közül a forgalomszabályozó állomást és ezt a forgalomszabályozásra kijelölt állomást rendelkező állomásnak kell tekinteni.

A személyzet nélküli állomásokon rugós váltók beépítését kell elsősorban megvalósítani, de lehetséges hagyományos váltók mellett is egyszerűsített szolgálatot lebonyolítani.

A VU-ban kell szabályozni, hogy a vonattalálkozás lebonyolítása után melyik vonat személyzete köteles a jelzőket, váltókat a szabványos állásba állítani és lezárni.

Tolatószolgálat befejezése után a váltókat, védelmi berendezéseket a Kezelési Szabályzatban előírt módon le kell zárni, a berendezést kezelni kell.

Személyzet nélküli szolgálati helyen:

- a szükséges tolatást a forgalomszabályozó engedélyezi. Írásbeli rendelkezéssel kell közölni az elvégzendő munkát, a tolatás megkezdésének, beszüntetésének és befejezésének idejét is,

- járművet csak a kijelölt rakodóvágányon szabad visszahagyni,

- kocsit tárolni és visszahagyni, ha a vágányzáró sorompó használhatatlanná vált, nem szabad,

- rendkívüli vonat vonattal nem találkozhat,

- a vonat indítása előtt a forgalomszabályozótól kell engedélyt kérni. A kapott engedélyt a Menetigazolványba be kell jegyezni,

- a vonatok nem haladhatnak át,

- a 6000 kg-nál kisebb tömegű járművek közlekedésére a forgalomszabályozótól kell engedélyt kérni, és rendelkezése szerint eljárni,

- bekövetkezett baleset, rendkívüli esemény alkalmával a szükséges intézkedéseket meg kell tenni, az eseményt a forgalomszabályozónak bejelenteni, és a továbbiakban az ő rendelkezése szerint eljárni. Baleset esetén a további bejelentéseket, értesítéseket a forgalomszabályozó köteles a vállalati szabályzatban előírtak szerint megtenni.

Egyszerűsített forgalmi szolgálatra berendezett vonalon személyszállító vonat csak központi ajtóműködtetés esetén közlekedhet vonatkísérő nélkül. Mozdonyvonat csak mozdonyvezetővel nem közlekedhet.

Naponta legalább egy alkalommal kell vonatforgalmi értesítést adni.

Egyszerűsített forgalmi szolgálatra berendezett vonalra a közlekedés szabályozásában részt vesz a vonatszemélyzet is.

Térközi közlekedésre berendezett pályákon térközi vagy vonatjelentő-őri szolgálati helyen engedélyezett szol-

gálatszünetelés alatt minden vonatot állomástávolságban kell közlekedtetni.

Ha a menetrendtől eltérő vonattalálkozást (keresztezést, vonatmegelőzést) kell végrehajtani, az erre vonatkozó teendőkről a vonatszemélyzetet írásbeli rendelkezéssel értesíteni kell.

Vonat indítása vagy áthaladása előtt a forgalmi szolgálattevő az indításra engedélyt, hozzájárulást szolgálatzünetelés esetén a szolgálatban lévő következő forgalmi szolgálattevőtől köteles kérni.

Egyszerűsített forgalmi szolgálatra berendezett vonalon a szolgálati helyre megérkezett vonatról visszajelentést kell adni. Ha a vonalon csak egy vonat közlekedik, visszajelentés adását a VU ettől eltérően is szabályozhatja.

A forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátására berendezett vonalak szolgálati helyein a vonatforgalommal kapcsolatos rendelkezéseket és értesítéseket a vonatszeméllyel írásbeli rendelkezésen kell közölni.

Egyszerűsített forgalmi szolgálatra berendezett vonalon a munkavonatok közlekedését VU-ban kell szabályozni.

4. MŰSZAKI ELŐÍRÁSOK

4.1. Jelző- és biztosítóberendezések kialakítása

Az egyszerűsített forgalmi szolgálattal üzemelő vonalszakaszok mindazon állomási vágányain, megálló-rakodóhelyén, pályaelágazásán, ahol közforgalmú személyszállítás vagy tehervonati vonatközlekedés történik, legalább a vonatmenetekben érintett váltók végállás ellenőrzését — esetenként gépi állítását — kell biztosítani. A berendezés kialakításának elveit (a berendezéshez esetlegesen tartozó jelzők szabványos állását, a vágányút beállítási elveit) az egyszerűsített forgalmi szolgálatra vonatkozó, hatóság által jóváhagyandó vállalati utasítás részeként kell szabályozni.

4.2. Értekező berendezések kialakítása

A forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátására berendezett vonalon két, egymástól független értekezési rendszert kell működtetni. Az egyik értekezési lehetőség rádió és mobiltelefon, a másik a közcélú telefonhálózat vagy más vasútüzemi összeköttetés is lehet.

Az értekező berendezések közül valamennyi forgalom-szabályozásra használt összeköttetést hangrögzítő berendezéssel kell ellátni.

1. FÜGGELÉK: FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Ad B. 1.1.: Vasúti pályák

1. Alépítmény: a pályatestnek az ágyazat alatti, teherviselő szerkezete.
2. Alépítmény-korona: az alépítménynek az ágyazat alatt kialakított felülete.
3. Alj: a vasúti felépítménynek az a szerkezeti elem, melynek feladata a sínek alátámasztása, a nyomtávolság, a

síndőlés biztosítása és a járműterhelésnek az ágyazatra történő elosztása.

4. Ágyazat: a felépítménynek az a része, amely a járműterhelést a sínekről az aljakon keresztül, megosztóan és rugalmasan csillapítva az alépítményre viszi át.

5. Ágyazat nélküli felépítmény: az alátámasztó szerkezetre ágyazat nélkül közvetlenül leerősített sínekkel kialakított megoldás.

6. Átlépési távolság: a peron mellett álló személyszállító vasúti kocsik lépcsőjének a peron szélétől — annak szintjében — mért távolsága.

7. Átmeneti ív: a vasúti vágány meghatározott görbületváltozású geometriai szakasza, két eltérő görbületű pályaszakasz csatlakozásánál, a gyorsulás ugrásszerű változásának kiküszöbölése végett.

8. Átmenő fővágány: állomáson és megálló-rakodóhelyen a nyílt pálya vágányának egyenes irányban álló váltón (váltókon) át folytatását képező vágány.

9. Ellenívek: két egymáshoz csatlakozó különböző irányú ív.

10. Elsodrési határ: az a vágánytengellyel párhuzamos vonal, amelyen kívül a vonat sebességéből származó elsodrő hatás már nem érvényesül:

A vonat sebessége km/h	Elsodrési határ M
0	1,70
1—20	2,00
21—40	2,20
41—100	2,50
101—160	3,00

11. Engedélyezett sebesség (v): az a legnagyobb sebesség, mellyel az adott pályán ténylegesen közlekedni szabad. Kisebb vagy legfeljebb akkora, mint a kiépítési sebesség.

12. Fejlesztési sebesség (v_f): a távlati célul meghatározott sebesség, melyet a helyigény meghatározásánál, az alépítmény, a műtárgyak méretezésénél és a pálya vonalvezetésének tervezésénél figyelembe kell venni.

13. Felépítmény: a vasúti pályának az alépítmény-korona fölötti része. Magában foglalja az ágyazatot, az aljakat, a síneket és a sínleerősítés elemeit.

14. Félreálló hely: üzemi közlekedési tér (üzemi gyalogjárda) hiánya esetén a hidakon és alagutakban szakaszosan kialakított biztonsági tér a pályán dolgozók részére.

15. Gyorsító lejtő (lefutó lejtő): a gurítódombi vágánynak a gurítódomb legmagasabb pontjától az elosztókeret végéig terjedő szakasza, amelyen a rendezendő kocsik vagy kocsicsoportok felgyorsulnak, és legördülnek a gurítódombról.

16. Használható vágányhossz: a vágány azon szakasza, amely járművekkel elfoglalható anélkül, hogy a szomszédos vágányokra a be- és kijárási akadályozva lenne.

17. Hézag nélküli vágány: folyamatosan összehegesztett sínekkel kialakított vágány, amelyben a sínek csak a vágány két végén az ún. lélegző szakaszon dilatálnak.

18. Iparvágány: állomáson vagy nyílt pályán kiágazó, egyes szállító felek vasúti forgalmának lebonyoltására épített, vagy a meglévő állomási vágányból rendelkezésre bocsátott vágány vagy vágányzat. Az iparvágány kiágazási kitérője és a rakodásra kijelölt hely eleje, illetve a kiágazási és az iparvágány első kitérője közötti vágányszakasz neve: iparvágány-összekötővágány. Ha ebből a vágányból még más iparvágány vagy iparvágány-összekötővágány is ágazik ki, akkor a neve: vontatóvágány.

19. Járműtelep: a vasúti járművek zavartalan üzemeltetéséhez szükséges üzemállapot megteremtésére kialakított létesítmény.

20. Kieépítési sebesség (v_e): az a sebesség, amelyre a felépítményt és ívekben a vágány túlemelését kialakítják.

21. Kitérő: olyan szerkezet, amely lehetővé teszi, hogy a járművek folyamatos mozgással egyik vágányról a másikra áthaladhassanak.

22. Egyszerű kitérő: az irányváltást csak az egyik végén teszi lehetővé.

23. Átszelési kitérő: az irányváltás mindkét végén lehetséges és a vágány szintbeni keresztezését (átszelését) is biztosítja.

24. Kosárív: több, egymáshoz csatlakozó, azonos irányú, de különböző sugarú ív.

25. Mértékadó emelkedő: a vonalszakasz legnagyobb tényleges emelkedőjének értéke (%), megnövelve az ível-lenállás ugyancsak %-ben kifejezett nagyságával.

26. Nyombóvítés: szabványos nyomtávolsághoz képest íves vágányban a belső sínszál elhúzásával létrehozott nagyobb nyomtávolság.

27. Nyomcsatorna: a nyomkarima számára sínek belső oldala mentén szabadon tartandó tér.

28. Nyomtávolság: a vágány két sínszálának egymástól való távolsága a sínfejek belső élei vezetőfelületei között a vágánytengelyre merőlegesen mérve.

29. Oldalgyorsulás-változás: a gyorsulás időbeli változása, a görbületváltozás és a sebesség függvényében.

30. Pályafelügyelet: rendszeres ellenőrzési tevékenység a pályaállapot feltárására és a talált hibák időben való megszüntetése céljára, a forgalombiztonság érdekében.

31. Pályatengely: a vasúti pálya középvonala, amely egy vágányú vonalon azonos a vágánytengellyel, többvágányú pályánál a két szélső vágánytengely távolságának felező vonalával.

32. Szabad oldalgyorsulás: a vasúti jármű padlósíkjában ívben való haladáskor mérhető keresztirányú gyorsulás.

33. Tengelyterhelés (tengelyteher): a jármű teljes tömegének egy tengelyre eső hányada.

34. Telerőelem (terelő sín): a sín belső vagy külső oldalán elhelyezett sín, szögacél, T idom stb., mely a pályát

esetleg elhagyó — kisikló — vasúti jármű továbbvezetését biztosítja.

35. Terhelési osztály: a vasúti pályának a lejtviszonyok alapján homogénnek tekintett szakasza, amelyet a hozzárendelt mértékadó emelkedő jellemez.

36. Túlemelés: az ívben fellépő oldalgyorsulás csökkentésére a külső sínszál kiemelése. Megoldható úgy is, hogy a külső sínszál emelése mellett a belső sínszálal egyidejűleg súllyesztik. Kifuttatása az átmeneti ívben történik.

37. Űrszelvény: a vágány mentén a vasúti járművek és a rajtuk levő rakományok akadálytalan áthaladásához általában szüksége tér vágánytengelyre merőleges keresztmetszete.

38. Vágányátszelés: olyan szerkezet, amellyel a vágányok szintben történő keresztezése megvalósítható.

39. Vágánykapcsolás: két — általában párhuzamos — vágány kitérővel, kitérőkkel történő összekapcsolása.

40. Vágánytengely: általában a nyomtávolság felezővonala a sínek felső érintősíkjában. Nyombóvított íves vágányban a külső sín vezetőfelületétől az alapnyomtávolság felére van.

41. Vezetés nélküli szakasz: megszakításos egyszerű vagy kettős keresztezésekben az a térség, ahol a vezetőél megszakítása miatt a járműkerék sem a belső, sem a hátsó oldalon nem kap vezetést.

Ad B. 1.2.: Vasúti hidak

1. Építési magasság: a hídon lévő vasúti pálya sínkorona szintje és a híd alatt nyitva tartandó tér felső határa közötti távolság.

2. Hídnyílás: a keresztezett létesítmények számára a híd ellenfalai, illetve pillérei között szabadon hagyott nyílás mérete.

3. Hídellenőrzés: a vasúti pálya felügyeletére kötelezett személynek a híddal kapcsolatos, megtekintéssel végzett vizsgálata.

4. Ideiglenes híd: egyszerűbb kialakítású, kisebb teherbírású és sebességű vasúti forgalomra alkalmas híd, általában kétéves élettartamra.

5. Kezelőpálya: a hídpálya kiképzett járófelülete a pálya- és állomási személyzet műszaki felügyeleti, illetőleg vonatkezelési munkájának ellátáshoz, valamint rendkívüli esemény során a hídon megálló vonat személyzetének biztonságos közlekedéséhez.

6. Közforgalmú gyalogjárda: hídon a vasúti pályától kerítéssel vagy korláttal elválasztott, a nyitvatartandó szelvényen vagy az elsodrési határon vagy a félreálló helyen kívül elhelyezkedő legalább 1,5 m széles sáv.

7. Mellvédfal: a hídfőnek a sarugerenda fölötti, töltést megtámasztó része, mely egyben ágyazattámasztó is lehet.

8. Támaszköz: az áthidaló szerkezet tényleges vagy elméleti támasztási pontjainak távolsága.

9. Üzemi gyalogjárda: a kezelőpályának a szabadon tartandó téren kívül legalább 0,75 m széles sávja a vasúti személyzet részére.

10. Üzemi hídjárda: üzemi gyalogos- vagy targonca közlekedésre szolgáló, pályaszintben kiképzett burkolt járófelület.

Ad B. 1.3.: Vasút keresztezése és megközelítése

1. Alátámasztás: az építménynek az a része, amely a vasút feletti építmény terhét az altalajnak átadja.

2. Áthidaló szerkezet: teherhordó szerkezet a vágányok úrszelvénye felett (födém, lemezhid, csarnoktető).

3. Hatékony ágyazatvastagság: a vasúti aljak alsó felülete alatt és az ágyazatot alátámasztó felület legmagasabb szintje közötti távolság.

4. Képzett részsű: a vasúti keresztaljak alsó sarokpontjától lefelé és a vágánytengelytől kifelé hajló 45° ferdeségű felület.

5. Közműalagút: a vasutat csoportosan keresztező különféle rendeltetésű vezetékek vasút alatti biztonságos átvezetésére szolgáló járható alagútszerű műtárgy.

6. Vasúti infrastruktúra: vasúti pálya mély- és magasépítményei, létesítményei, a jelző- és biztosítóberendezéssel, valamint a műtárgyakkal, távközlő berendezéssel és felsővezetékkel együtt.

7. Védőcső: a vasutat keresztező különféle rendeltetésű vezetékek (cső, kábel) vasút alatti átvezetését biztosító, nem járható műtárgy, mely egyrészt a vezetéket, és egyben a vasúti pályatest védelmét, valamint a vasúti forgalom biztonságos fenntartását szolgálja, másrészt a vasúti pálya jelentékeny megbolygatása és a vasúti forgalom korlátozása nélkül lehetővé teszi a kábelcserét, valamint a belső nyomású csővezeték meghibásodásának észlelését és helyreállítását.

8. Védőhíd vagy védőműtárgy: a vasutat keresztező vagy azt veszélyesen megközelítő létesítménnyel szembeni védelmet biztosító fa, vasbeton vagy acél anyagú hídszerkezet.

Speciális típusai: a védőcső, a közműalagút, a közműfolyosó, a vasút feletti védőhidak.

9. Vasúti védősáv (biztonsági sáv): a vasút mellett kijelölt olyan terület, melyen nem a vasúthoz tartozó építmény csak eseti előírás szerint helyezhető el.

10. Védőtávolság: a védősávnak a vasút vágánytengelyétől, arra merőlegesen megállapított vízszintes vetülete, melynek mérete a vasút és a védősávba telepítendő vasúti, illetőleg nem vasúthoz tartozó építmények közötti kölcsönös biztonsági előírásoktól függ.

Ad B. 1.4.: Vasúti rakodó-, járműmozgató-, mérlegelő- és egyéb kiszolgáló berendezések, építmények

1. Anyagfogadó aknák: a vasúti kocsikból kiürített anyag fogadására (és továbbítására) szolgálnak. Az anyagfogadó akna lehet a vágány mellett, a sínszálak között, valamint a vágány alatt.

2. Anyagfogadó garat: ömlesztett anyagok fogadására szolgáló rakodó.

3. Emelt rakodók: magasságuk a sínkorona-szinttől mérve széles nyomtávnál 1100, normál nyomtávnál 1120, keskeny nyomtávnál 670 mm-nél több.

4. Élő állat rakodó: kétszintes állatszállító kocsik megakadásához kialakított rakodó.

5. Fordítókorong: függőleges tengely körül elfordítható hídszerkezet, amely lehetővé teszi a ráállított jármű egyik vágányról a másikra való állítását vagy megfordítását.

6. Kocsimosó ponk: az elszennyeződött teherkocsik víz-vezeték tisztítására alkalmas vasbeton építmény.

7. Olajfeladó berendezés: járművek üzemeltetéséhez szükséges olajnak a jármű üzemanyagtartályába való töltésére szolgál.

Oldalrakodó jellegű építmények: magasságuk a sínkorona szinttől mérve széles nyomtávnál 1100, normál nyomtávnál 1120, keskeny nyomtávnál 670 mm-nél nem több.

8. Rakomány melegítő berendezés: dermedő folyékony anyag, illetve fagyott szilárd anyag rakodásra alkalmassá tételére szolgál.

9. RID (Réglement International Conservant le Transport des Marchandises Dangereuses par Chemins de Fer): a veszélyes áruk vasúti fuvarozására vonatkozó nemzetközi szabályzat.

10. Tolópad: sínszálakon, kerekeken a vágányokra merőlegesen mozgatható hídszerkezet, amellyel a ráállított jármű egymással párhuzamos vágányokra helyezhető át.

11. Töltőberendezés: különféle folyékony és por alakú (tartálykocsis) áruk (pl. olaj, sav, bor, tej, cement stb.) rakodását teszi lehetővé.

12. Vasúti kocsibuktató: a vasúti kocsit hozza olyan helyzetbe, hogy abból az anyag kiömölgjön. Lehet:

- homlokibuktató: a kocsi egyik végét emeli fel,
- körbuktató: a kocsit hossz tengelye körül forgatja el.

Ad B. 2.: ENERGIAELLÁTÁS

1. Állomási szakaszolás: az állomási és vonali hálózat találkozása, a vezetékek mechanikusan és villamosan is elvannak választva.

2. Fázishatár: a fázishatár a két szomszédos transzformátorállomás táplálási szakaszait választja el.

3. Felsővezetéki oszlop: a villamos felsővezeték tartására, kihorgonyzására, mechanikai igénybevételeinek felvételére szolgáló tartóoszlop.

4. Félkompenzált hosszlánc: a hosszlánc olyan kialakítása, amelynél a hossztartó sodrony rögzített, a munkavezeték pedig utánfeszített.

5. Hosszlánc-rendszerű felsővezeték: olyan felsővezetéki rendszer, melyben a munkavezeték függesztők segítségével a tartósodronyra, illetve közvetlenül a segédsodronyra van felszerelve.

6. Kígyózás: a munkavezeték vágánytengelyhez képest periodikusan változtatott vonalvezetése, amely a villamosmozdony áramszedőjének egyenletes kopását eredményezi.

7. Kompenzált hosszlánc: a hosszlánc olyan kialakítása, amelynél a hossztartó sodrony és a munkavezeték is utánfeszített. Az utánfeszítés történhet közös utánfeszítő művel vagy külön-külön is.

8. Különleges üzemi állapot: az erősáramú szabadvezetéknel a kettős felfüggesztő szigetelésben az egyik szigetelő töréséből adódó állapot.

9. Megkerülő vezeték: az egymáshoz csatlakozó nyíltvonal felővezeték hálózat áramellátását szolgáló vezeték, amely az állomási áramköröket áthidalja, és az állomási áramköröket leágazások útján táplálja.

10. Munkavezeték: a felsővezeték hálózatnak közvetlenül a villamos vontatójármű áramszedőjével érintkező része.

11. Névleges megvilágítás: meghatározott világítási berendezés létesítésére előírt megvilágítási érték.

12. Normál üzemi állapot: az erősáramú szabadvezetéknel a kiépítésre előírt feltételeknek megfelelő állapot.

13. Őrvezetés: személy- és vagyonvédelem céljából létesített világítás.

14. Szakaszoló: olyan kapcsoló berendezés, amely terhelésmentes állapotban a felsővezeteki áramkörök összekapcsolására, illetve szétválasztására szolgál.

15. Szakasz-szigetelő: a munkavezetékbe épített mechanikus vezetősínnel felszerelt szigetelő, amely két áramkört egymástól villamosan elválaszt, de a villamos vontatójármű áramszedőjének akadálytalan áthaladását lehetővé teszi.

16. Tartószerkezet: a tartóoszlopra felszerelt felsővezeteki hosszlánc egyedi alátámasztására szolgáló csövekből, szigetelőkből és egyéb elemekből összeállított szerkezet.

17. Távvezeték: egy vágányú villamosított vasútvonal felsővezeték-rendszere impedanciájának csökkentését szolgáló vezeték.

18. Térbeli egyenletesség: adott területen a megvilágítás minimális és átlagos, illetve átlagos és maximális értékeinek aránya (e 1, e 2).

19. Üzemi világítás: az a mesterséges világítás, amelynek célja, hogy elégtelen természetes világítás esetén a névleges megvilágítás értékét biztosítsa.

20. A villamos energia ellátás üzembiztonsági fokozata: a vasúti létesítmény villamos energia ellátása „A”, „B” vagy „C” fokozatú lehet (ahol „A” a legszigorúbb, „C” a legenyhébb előírás).

21. Villamos felsővezeteki berendezés: a nagyvasúti vontatás céljára átalakított villamos energiát továbbítja a villamos vontatójárművekhez. Az alapok, oszlopok, vezeték és a hozzátartozó egyéb berendezések összessége.

22. Vonal szakaszolás: a vonalon két feszítési szakasz (1500 m) találkozási oly módon kiépítve, hogy a két hossz-

lánc egymástól mechanikusan szétválasztott, de rugalmas villamos kötéssel, fémes összekötéssel biztosítja az áramvezetését.

Ad B. 3.1.: Vasúti jelző- és biztosítóberendezések

1. Automatizált rendező pályaudvar (biztosítóberendezési szempontból): valamennyi vágányfék vezérlése és a gurítási vágányút beállítása automatizált, az irányvágányokon az ablakmentes vonat összeállítás a célfékezésen kívül egyéb kiegészítő berendezésekkel megoldott. A fogadó- és indító vágányok (vágánycsoportok) biztosítóberendezéssel ellátottak. Amennyiben valamelyik feltétel nem teljesül, a rendező pályaudvar részben automatizált.

2. Állomási (elágazási, kiágazási) biztosítóberendezések: a váltó(k) és a főjelző(k) között olyan szerkezeti függés van, amely a főjelzőn csak abban az esetben engedi a továbbhaladást engedélyező jelzés megjelenését, ha a vonat részére beállított vágányút lezárása megtörtént, és a vágányútban érintett útátjárónál a közút felé a vonat közlekedését jelző útátjáró berendezés csukott helyzetben van, illetve az önműködő lezárás feltételei ellenőrzött módon biztosítottak.

3. Állomási (elágazási, kiágazási) biztosítóberendezés hatáskörzete: a vágányhálózat azon része, melyen a vonat közlekedésének szabályozása a berendezésbe épített feltételek, szolgáltatások felhasználásával történik.

4. Állomási (elágazási, kiágazási) ellenőrző-jelzős berendezések: az ellenőrző jelző és a váltó, valamint a védelmi berendezések, illetve az ellenőrző jelző és az útátjáróban a vonat közeledtét jelző berendezés között — az ellenőrző jelző továbbhaladást engedélyező jelzése megjelenésének feltételeként — szerkezeti függésnek nem kell lennie, vagy a szerkezeti függés kialakításának a biztonságtechnikai követelményeket nem minden feltételnél kell kielégíteni.

5. Állomási (elágazási, kiágazási) jelzőberendezések: a főjelző és a váltó, valamint a főjelző és a vágányzáró sorompó, kisiklasztó saru, továbbá az útátjáróban a vonat közeledtét jelző berendezés között a főjelző továbbhaladást engedélyező jelzése megjelenésének feltételeként szerkezeti függésnek nem kell lennie, vagy a szerkezeti függés kialakításának a biztonságtechnikai követelményeket nem minden feltételnél kell kielégíteni. A berendezések nem minősülnek biztosítóberendezésnek.

6. Állomási tolató-vágányutas biztosítóberendezések: a váltók és a tolatási mozgást szabályozó jelzők között olyan szerkezeti függés van, amely a tolatási mozgást szabályozó jelzőn csak abban az esetben enged mozgást engedélyező jelzést megjelenni, ha a tolatás részére beállított vágányút lezárása megtörtént.

7. Biztosítóberendezések főbb műszaki jellemzői, váltoállítás, lezárás, ellenőrzés módja,

— védelmi berendezések állítása, lezárása, ellenőrzése, szerkezeti kialakítása,

— jelző működési módja,

- vonatérzékelés, foglaltság ellenőrzés módja,
- vonatbefolyásolás, jelfeladás működése, időbeli kiterjedésbeli folyamatossága,
- útátjáró berendezés állítás (működtetés),
- ellenőrzés (visszajelentés módja),
- függőségi kapcsolat, vizsgált feltételek,
- központi forgalomellenőrzés (irányítás, távvezérlés).

8. Biztonsági szoftver: a biztosítóberendezések vagy részegységeik olyan szoftver rendszere, amely működése során vagy csak biztonságos döntéseket és ellenőrzéseket, vagy meghatározott biztonsági állapotot eredményez.

9. Biztosított előjelző a biztosított főjelzőre ad előjelzést.

10. Biztosított főjelző: az állomási és vonali biztosítóberendezés hatáskörzetében működő jelző, továbbhaladást engedélyező jelzése csak a meghatározott feltételek biztonsági szinten történő teljesülése esetén jelenhet meg.

11. Biztosított tolatásjelző: a tolató-vágányutas biztosítóberendezések hatáskörzetében, tolatást engedélyező jelzése csak a meghatározott feltételek biztonsági szinten történő teljesülése esetén jelenhet meg. Esetenként összehasonlítható a villamos kijelzésű fény váltójelzővel.

12. Egyéb jelzők

Helyhez kötötten, az alkalmazás helyén állandóan folyamatosan egy jelzést adnak:

- a megállás helye jelző,
- útátjáró jelző,
- biztonsági határjelző,
- tolatási határjelző,
- V-betűs jelző,
- fékút eleje jelző,
- különleges jelző hótörő menetek részére,
- felsővezetékes villamos vontatásra berendezett vonalakon alkalmazott különleges jelzők,
- lassúmenet jelzők.

Helyhez kötötten az alkalmazás helyén váltakozva folyamatosan több jelzést adnak:

- a váltójelzők,
- vágányzáró jelző (helyi közforgalmú vasúton vágányzáró főjelző),
- hídmérleg jelző,
- az útátjáró jelzők közül a fénySOROMPÓT ellenőrző útátjáró jelző,
- a fénySOROMPÓT és a rugós visszaállítású váltót ellenőrző jelző,
- fékpróba jelző,
- indítás, illetve menesztés jelző.

13. Egyszerűsített forgalmi szolgálat: 1. a 4.1. fejezet 7. pontját.

14. Elektronikus rendszerű az a biztosítóberendezés, amely a hatáskörzetébe tartozó külsőtéri szerkezeti elemek, a kezelő és visszajelentő felület, valamint a csatlakozó berendezések illesztő felületeit biztonsági szoftver rendszer felhasználásával vezérli, illetve ellenőrzi.

15. Ellenmenet- és utolérést kizáró berendezés: két szomszéd állomás kijáratú jelzői között olyan szerkezeti függés van, amely az állomásköz ugyanazon vágányára egyidejűleg csak az egyik állomás kijáratú jelzőjén engedi meg a továbbhaladást engedélyező jelzés megjelenését, és e jelzőn a továbbhaladást engedélyező jelzés ismételtlen csak az előző jelzéssel kihaladt vonatnak a másik állomásra beérkezése után jelenhet meg.

16. Éberségellenőrzés: a vontatójármű vezető éberségének ellenőrzése szabad jelzés esetén út- vagy időarányosan, bizonyos esetekben megkövetelt tevékenységek segítségével.

17. Félig önműködő jelző: a továbbhaladást tiltó jelzési kép a haladó vonat hatására, a továbbhaladást engedélyező jelzési kép kezelés hatására jelenik meg.

18. Gurítódombi berendezés: a gurítási mozgások, a guruló kocsik sebességének szabályozására, váltók állítására alkalmas, a kiépítettségtől függően gépesített, részben vagy egészben automatizált.

19. Jelzésismétlés: a vontatójármű vezetőállásán a pályamenti jelzők megközelítési sebességének megismétlése.

20. Jelzővel ellenőrzött sorompó: az a vonat által vezérelt fénySOROMPÓ, vagy félsorompóval kiegészített fénySOROMPÓ, amelynek üzemképes működését vasúti jelző ellenőrzi.

21. Jelzővel függésben lévő sorompó: az a teljes-, fél-, fénySOROMPÓ, amelynél csak a sorompó zárt helyzetében állítható „szabad” állásba a vasúti jelző.

22. Kezelő-, állító- és visszajelentő készülékek: a jelző- és biztosítóberendezések, továbbá a központi forgalomellenőrző, központi forgalomirányító berendezések hatáskörzetében lévő váltók, védelmi berendezések, útátjáró berendezések, jelzők állítását, az állításukkal kapcsolatos kezeléseket, helyzetük ellenőrzését és az ezek, továbbá a vonatközlekedés és a tolatási mozgás visszajelentését szolgálják.

23. Központi forgalomirányító berendezés (KÖFI): nagyobb forgalmi körzetek, csomópontok, illetve hosszabb vonalszakaszok egy központból, gépi úton történő közvetlen irányítása.

24. Központi forgalomellenőrző berendezés (KÖFE): nagyobb forgalmi körzetek, csomópontok, illetve hosszabb vonalszakaszok gépi úton, központból történő forgalmi állapotellenőrzése.

25. Közúti lámpa kapcsolata: a vasúti sorompó-berendezés és a közelében üzemelő közúti forgalomirányító lámparendszer közötti vezérlési kapcsolat egyirányú.

26. Különleges berendezések a vonatban közlekedő vasúti járművek menet közben történő ellenőrzésére: a nyíltvonalon a pálya mentén elhelyezett berendezések a vasúti járművek csapágytokjainak, kerekeinek, rakományának, továbbá egyéb műszaki jellemzőinek mozgás közben szükségessé váló ellenőrzésére, rendellenességeinek kijelzésére alkalmasak.

27. Különleges kezelések: a biztosítóberendezéseken a kezelő személyzet által végezhető, a közlekedés biztonságát veszélyeztető, azonban a vasút üzemképességét javító olyan kezelések, amelyek következtében balesetveszélyes helyzet is előállhat. A felelősség nem a berendezéshez, hanem a kezelő személyzethez kapcsolódik.

28. Minimális szükségüzem idő: az energiaellátó hálózat(ok) kiesése esetén a kijelölt fogyasztókat tápláló szükség áramforrások minimálisan előírt működési időtartama.

29. Nem biztosított főjelző: amely nem teljesíti a biztosított jelzőre vonatkozó előírást.

30. Nem felvágható — felvágthatatlan — váltóhajtómű: az olyan váltóhajtómű, amelyik a csúcspól felől jövő, a felvágható állítómű rögzítő erejénél nagyságrenddel nagyobb erő hatására csak valamelyik alkatrész sérülése, illetve roncsolódása után enged meg a váltó megnyílását.

31. Nem önműködő jelző: jelzési képei a meghatározó feltételek teljesítésekor kezeléssel változtathatóak.

32. Önműködő jelző: jelzési képeinek változása — meghatározott feltételek teljesülése esetén — a haladó vonat hatására következik be.

33. Önműködő vonatmegállítás: a járművek a vezető tevékenységétől részben vagy egészben független fékezése, illetve megállítása.

34. Rendező pályaudvari folyamatirányító és ellenőrző berendezések: a gurítódombi berendezések, a vonatfogadó- és indítóvágányok állomási jellegű biztosítóberendezései, továbbá az ezeket kiegészítő, irányító, illetve ellenőrző berendezések.

35. Sebességellenőrzés: A biztosítóberendezés által engedélyezett és a jármű tényleges sebességének összehasonlítása. Célja a jelző előtti sebességszabályozás kiváltása.

36. Szerkezeti függés (függőségi kapcsolat): a berendezések által vizsgált feltételeket, előírt követelményeket megvalósító szerkezeti kialakítás.

37. Térköz: az állomások, nyíltvonali pályaágazások, deltakiágazások, iparvágány kiágazások, megállóhelyek és megálló rakodóhelyek vágánykapcsolatainál alkalmazott bejárati, kijárati és fedező jelzők közötti nyíltvonal szakaszokra osztása, hogy egy-egy nyíltvonali részen egyszerre több vonat követhesse egymást.

38. Térközbiztosító berendezés: az állomás kijárati jelzője és az állomást követő térközjelző, illetve az egymást követő biztosított térközjelzők között olyan szerkezeti függés van, amely a kijárati, illetve térközjelzőn csak abban az esetben enged továbbhaladást engedélyező jelzést megjeleníteni, ha a vonat a térközjelző által fedezett térközből vagy térközökből kihaladt, és a vonatot a menetirány szerint következő térközjelző, illetve bejárati vagy fedező jelző továbbhaladást tiltó állás fedezi.

39. Tolatási mozgást szabályozó jelző
- tolatásjelzővel egyesített fény főjelzők,
 - tolatásjelzők,
 - gurításjelzők.

40. Útátjáró berendezések: az útátjáróban a vasúti és közúti járművek egymásra veszélyes mozgásának elkerülése érdekében a közút felé a vonat közeledtét jelzik. Működhetnek az állomási, illetve vonali biztosítóberendezés hatáskörzetében vagy egyedileg biztosítóberendezés hatáskörzetén kívül.

41. Vasúti figyelmeztető jelek: a megfigyelésükre kötelezetteknek egyrészt tájékoztatást adnak, másrészt valamely szolgálati ténykedés későbbi időpontban történő végrehajtására hívják fel a figyelmet.

42. Vasúti főjelzők rálátási távolsága:

$$l = \frac{10v}{3} \text{ [m]}$$

ahol

v = az engedélyezett pályasebesség [km/h]

de $v = 60$ km/h engedélyezett pályasebességig legalább 200 méter, 120 km/h felett, ha a járművön jelzészemlétlés van, egységesen 400 m.

43. Vasúti jelzések: a megfigyelésükre kötelezetteknek parancsot adnak valamely szolgálati ténykedés, illetőleg valamely biztonsági intézkedés azonnali végrehajtására.

44. Vasúti jelző- és biztosítóberendezések: a különböző jelzőkön a jelzés megjelenését csak az ehhez megállapított előfeltételek megvalósulása esetén teszik lehetővé.

45. Vasúti jelzők:

- vonatközlekedést szabályozó jelzők (fő- és előjelzők),
- tolatási mozgást szabályozó jelzők,
- egyéb jelzők.

46. Vasúti jelzők, jelzőeszközök: a jelzések helyhez kötött, hordozható és járművekre szerelt kialakítású megjelenítői. A helyhez kötött jelzők állandóan egy parancs vagy különböző időben, különböző parancsok kifejezésére alkalmasak.

47. Vágánykeresztezesek, vágányfonódások fedező berendezései: pályaszintű vágánykeresztezesek, vágányfonódások, közúti, vasúti forgalomban közösen használt hidak, alagutak fedező berendezéseinek a fedező jelzők között, illetve a vasúti jelzők és a közút felé adott jelzés között, olyan szerkezeti függés van, hogy továbbhaladást engedélyező jelzés egyidejűleg csak az egymást nem veszélyeztető meneteket, illetve közlekedők részére jelenhet meg.

48. Vonali jelző és biztosítóberendezés: a két állomás között a nyíltvonalon közlekedő vonat vagy vonatok részére a főjelzőkön a továbbhaladást engedélyező jelzés megjelenéséhez előírt feltételek megvalósítása.

49. Vonatjelentő-őri berendezés: az állomás (elágazás, kiágazás) kijárati jelzője és az állomást követő nem biztosított térközjelző, illetve az egymást követő térközjelzők között továbbhaladást engedélyező térközjelző berendezés; a jelzés megjelenésének feltételeként szerkezeti függés nincs.

50. Vonat által vezérelt sorompó: az a fény-, illetve fény- és félsorompó, amelynek zárását és nyitását minden

irányból — vagy állomások területén lévő, vagy ahhoz közeli vasúti átjáróknál legalább egyik irányból (pl. a nyílt vonal felől) — a vasúti jármű a pályába beépített vonatérzékelő elemeken áthaladva vezérli.

Ad B. 3.2.: Vasúti távközlő berendezések

1. Fényvezető: fénytjeljesítményvezetésére tervezett átviteli vonal.

2. Frekvenciamultiplex (FDM = Frequency Division Multiplex) kihasználás: átviteli út többszörös kihasználása, amelynél több külön frekvenciasávot használnak minden egyes csatornához.

3. Időmultiplex (TDM = Time Division Multiplex) kihasználás: átviteli út többszörös kihasználása, amelynél megkülönböztetett és ismétlődő időrést használnak minden egyes csatornához.

4. Időosztásos kapcsolómező: bemenetek és kimenetek összekapcsolására használt elrendezés, amelynél megkülönböztetett és ismétlődő időrést használnak minden egyes kapcsoláshoz.

5. PCM= Pulse Code Modulation — Impulzus-kódmoduláció: olyan eljárás, amelynél a jelből mintát vesznek, majd minden egyes mintát a többitől függetlenül kvantálnak és kódolással digitális jellé alakítanak.

6. Térosztásos kapcsolás: bemenetek és kimenetek összekapcsolása, amelynél külön, egyéni utat használnak minden egyes kapcsoláshoz.

Ad B. 3.3.: Vasúti informatika

1. Adat: automatikus feldolgozásra alkalmas módon előállított információ.

2. Csomag: komplex egységként kapcsolt bináris jegyek olyan csoportja, amely adatokat és hívásvezérlő információkat tartalmaz.

3. Csomagkapcsolás: adatoknak címzett csomagokkal való olyan irányítása és továbbítása, amely a felhasznált csatornát csak a csomag átvitele alatt foglalja le, majd az átvitel befejezése után a csatorna egyéb csomagok továbbítására rendelkezésre áll.

4. Hibaarány: a hibaarány a hibás információelemek számának és az összes kezelt (pl. rögzített, vagy átvitt) információelemek számának az aránya negatív kitevőjű 10-es alapú hatvány alakjában.

Ad B. 4.1.: Forgalmi szolgálat

1. Általános fékút: az a távolság, amelyen belül a pályasebességnak megfelelő sebességgel közlekedő vonat a legkedvezőtlenebb körülmények között gyorsfékezéssel megállítható, ha a fékrendszere előírászerű és a mozdonyvezető a vonatkozó vállalati utasításban előírtak szerint kezd meg a fékezést.

2. Foglalt vágány: foglaltnak kell minősíteni a bejáratú vágányt akkor, ha a vágány két végén lévő váltójának csúcsa

között jármű vagy járművek vannak, (kivéve a főjelzővel megosztott vágányt) továbbá akkor is, ha a vágány szabad ugyan, de valamely más ok miatt csak részben járható.

3. Közös határállomás: olyan közös üzemváltó határállomás, ahol a két vasút a csatlakozó és átmeneti szolgálatot, azaz a vasutak a határforgalom lebonyolításához szükséges forgalmi, kereskedelmi, műszaki tevékenységet, valamint a két ország illetékes szervei a határrendészeti, vám-, növény-, és állategészségügyi szolgálatot együttesen végzik.

4. Laza kapcsolás: ha az összekapcsolás alkalmával az ütközők már érintkeznek és a csavarkapcsok vízszintes helyzetben vannak.

5. Mobil telefon: olyan rádiós telefonkészülék, mely összeköttetést biztosít nem vasúti (közcéli) hálózaton keresztül más mobil- és vezeték nélküli telefonokkal.

6. Műszaki Táblázat: a vonatközlekedésre, a vontató- és vontatott járművekre, valamint a vágányhálózatra érvényes műszaki adatokat és szabályokat tartalmazza.

7. Rendelkező állomás: rendszerint egy vasútvonal kezdő- és végpontjainak állomása. Hosszabb vonalakat a vasúttársaság több rendelkezési szakaszra oszthat.

Egyszerűsített forgalmi szolgálatra berendezett vonalon lehet egyetlen rendelkező (forgalomszabályozó) állomás.

Rendelkező állomásra vonatkozó részleges előírásokat vállalati utasításban kell szabályozni.

8. RIC (Regolamento Internazionale Corazze): a személy- és poggyászkocsik nemzetközi forgalomban való kölcsönös használatát szabályozza.

9. RIV (Regolamento Internazionale Veicolo): a teherkocsik nemzetközi forgalomban való kölcsönös használatát szabályozza.

10. Szoros kapcsolás: az ütközők érintkezése, illetve a csavarkapocs vízszintes helyzetbe hozatala után a csavarkapocs fogantyúját még kétszer körülforgatják.

Ad B. 4.2.: Rendkívüli események

1. Rendkívüli esemény: a vasút területén bekövetkezett minden olyan zavar vagy akadály, amely a vonatközlekedést kizárja, akadályozza vagy jelentős forgalmi zavart okoz.

2. Kárhely: a rendkívüli esemény során bekövetkező kár keletkezési helye.

Ad B. 5.: VASÚTI JÁRMŰVEK

1. Belső tengelytávolság: forgóváz jármű két forgóváza között mérhető legkisebb tengelytávolság.

2. Forgócsap-távolság: forgóváz járműnél két egymás mellett lévő forgóváz tényleges forgócsapjai — ezek hiányában a forgóvázak elméleti forgáspontjai közötti távolság.

3. Forgóváz tengelytávolság: az egy forgóvázon belüli tengelyek távolsága.

4. Járóműhossz: csavarkapcsos járműnél az ütközőtá-nyérok síkja közti, központi kapcsolós járműnél a kapcsolási középpontok közti távolság.

5. Különleges jármű: vontatójárműnek és vontatott járműnek nem minősülő, egyéb célú vasúti jármű vagy közúton és vasúton egyaránt közlekedni képes jármű.

6. Nyomszélesség: a kerékpár két kerekén található nyomkarima-vezetőpontnak egymástól mért tengelyirányú távolsága.

7. Saját tömeg: a jármű tömege üzemképes, üres (hasznos terhelés nélküli) állapotban.

8. Szélső tengelytáv: a jármű egymástól legtávolabb lévő tengelycsap-közép távolsága egyenes vágányon.

9. Teljes tömeg: a jármű saját tömegének és a rajta elhelyezkedő hasznos terhelés tömegének összege.

10. Tengelyerő: a jármű teljes súlyerejéből egy adott kerékpárra jutó és a pályára ható függőleges erőhatás.

11. Tengelytávolság: a vasúti járművek tengelycsap közepe között mért távolság.

12. Vasúti jármű: rendeltetésétől függetlenül valameny-nyi olyan jármű, amely vasútnak minősülő nyomvonalas létesítményen közlekedik, kivéve a kötélpályák szállítóegy-égeit.

13. Vasúti jármű engedélyezett sebessége: az a sebes-ség, amellyel a jármű megfelelő műszaki állapotban lévő pályán tartósan és biztonságosan közlekedhet.

14. Vasúti jármű konstrukciós sebessége: az a sebesség, mellyel a jármű rendeltetésének megfelelő sebesség kifej-tésére alkalmas pályán megfelelő futásjósággal még közle-kehdhet.

15. Vontató jármű: vonóerő kifejtésre, vasúti elegy to-vábbítására és rendezésére alkalmas jármű, mely rendel-kezhetsz utas, vagy poggyásztérrel is.

16. Vontatott jármű: az olyan vasúti jármű, amelynek közlekedéséhez más jármű vonóereje szükséges és jelle-mzően személy, vagy áruszállításra szolgál.

II. FÜGGELÉK: A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTON-SÁGÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ MUNKAKÖRÖK, SZAK-MÁK

Munkakör megnevezése
Árufuvarozási központ technológiai helyettes
Hálózati vezető kocsirányító
Hálózati kocsi és rakszer-irányító
Fő-áruirányító
Futásfelügyelő
Árufuvarozási vonalbiztos
Árufuvarozási részlegvezető (főnök)
Szállítmányozási szolgálatvezető
Árufuvarozási hivatalnok

Munkakör megnevezése
Területi vezető kocsirányító
Területi kocsirányító
Kocsigazdálkodási szakelőadó
Rakodásirányító
Áruirányító
Kocsirányító
Szolgáltatás felügyelő
Személyszállítási vezető
Vezető jegyvizsgáló
Jegyvizsgáló
Kereskedelmi hivatalnok
Hálózati fő-üzemirányító
Területi fő-üzemirányító
Kiemelt vonatok irányítója
Raktárnok
Segédraktárnok
Átmenesztő
Áruátadó-átvevő
Árufuvarozási raktári munkás
Darukötöző
Tengelyátszerelő
Árufuvarozási tartalékos
Forgalmi részlegvezető
Forgalmi hivatalnok
Állomási irányító
Forgalmi szolgálattevő
Térfőnök
Kocsimester (forgalmi)
Váltókezelő
Tolatásvezető
Kocsirendező
Vonat fel- és átvevő
Műszaki kocsimester
Nehézgépkészítő
Könnyűgép kezelő
Darukezelő
Átrakó
Üzemeltető művezető
SZIR-ZAIR üzemeltetési előadó
Gépkocsivezető
Mozdonyvezető
Segéd-mozdonyvezető
Mozdonyfűtő
Kocsivizsgáló
Féklakatos
Villamos fűtési lakatos

Munkakör megnevezése
Vontatási diszpécser
Mozdonyfelvigyázó
Külsős mozdonyfelvigyázó
Vontatási telep vezető
Vasúti járműves darukezelő
Sajáthasználatú vasúti járművezető
Kazánfűtő „A”
Kazánfűtő „B”
Forgalmi vonatirányító
Központi forgalomirányító
KÖFE irányító

**Az igazságügy-miniszter,
a belügyminiszter és a pénzügyminiszter
44/2003. (XII. 27.) IM—BM—PM
együttes rendelete**

**a pártfogó ügyvéd és a kirendelt védő részére
megállapítható díjról és költségekről szóló
7/2002. (III. 30.) IM rendelet módosításáról**

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 131. §-ának (1) bekezdésében és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 604. §-a (2) bekezdésének *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján — a legfőbb ügyésszel egyetértésben — a következőket rendeljük el:

1. §

(1) A 7/2002. (III. 30.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (3) bekezdése a következő mondattal egészül ki:
„Az ügyvédnek — legkésőbb a díj megállapításáig — nyilatkoznia kell a munkadíját és költségterítését megállapító bíróságnak, ügyésznek, illetve nyomozó hatóságnak arról, hogy általános forgalmi adó fizetésére köteles-e.”

(2) Az R. 1. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az ügyvédi munkadíj kiszámításának alapja az éves költségvetésről szóló törvényben megállapított kirendelt ügyvédi óradíj összege.”

2. §

Az R. 5. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A pártfogó ügyvéd részére az első fokú bírósági eljárásban a bíróság

a) büntetőügyben legalább a kirendelt ügyvédi óradíjnak, de legfeljebb hatszorosának megfelelő összegű,

b) polgári peres ügyben legalább a kirendelt ügyvédi óradíjnak, de legfeljebb négyszeresének megfelelő összegű,

c) nemperes eljárásban legalább a kirendelt ügyvédi óradíj ötven százalékának, de legfeljebb két és fél szeresének megfelelő összegű,

az államot terhelő ügyvédi munkadíjat állapíthat meg.”

3. §

Az R. 5. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A pernyertes fél pártfogó ügyvédjének díját — ha a polgári eljárási jogszabály a költség viseléséről eltérően nem rendelkezik — az ellenérdekű fél viseli a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet rendelkezései szerint. Peresztés esetén a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli. Ha a bíróság nem kötelezte az ellenérdekű felet legalább az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott összegű díj megfizetésére, az állam ezen összeg és az ellenfél által megfizetendő díj összege közötti különbözetet fizeti meg a pártfogó ügyvédnek.”

4. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R.

a) 6. §-ának (2) bekezdésében a „kétezer forint díj” szövegrész helyébe az „a kirendelt ügyvédi óradíj összege” szövegrész,

b) 6. §-ának (4) bekezdésében az „ezer forint díj” szövegrész helyébe az „a kirendelt ügyvédi óradíj ötven százaléknak megfelelő összeg” szövegrész,

c) 6. §-a (5) bekezdésének első mondatában a „legalább kétezer, legfeljebb húszezer forint” szövegrész helyébe a „legalább a kirendelt ügyvédi óradíjnak, legfeljebb annak tízszeresének megfelelő összegű” szövegrész,

d) 6. §-a (6) bekezdésének első mondatában az „ezer forint” szövegrész helyébe az „a kirendelt ügyvédi óradíj ötven százalékának megfelelő összeg” szövegrész

lép.

Dr. Bárándy Péter s. k.,
igazságügy-miniszter

Pál Tibor s. k.,
belügyminisztériumi
politikai államtitkár

Dr. Veres János s. k.,
pénzügyminisztériumi
politikai államtitkár

Az informatikai és hírközlési miniszter 15/2003. (XII. 27.) IHM rendelete

a rádió és televízió műsorszórás legmagasabb díjairól szóló 2/2003. (II. 7.) IHM rendelet módosításáról

Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 7. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, figyelemmel a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2002. évi XI. törvény 2. §-ának *k*) pontjára — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A rádió és televízió műsorszórás legmagasabb díjairól szóló 2/2003. (II. 7.) IHM rendelet (a továbbiakban: R.) 6. §-át megelőző alcím és a 6. § helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„A 2005. évtől alkalmazható legmagasabb díjakra vonatkozó előírások

6. § (1) A rádió és televízió műsorszórás díjainak (sugárzási és rendelkezésre állási díjak) átlagos növekedését — a 2004. évre megállapított díjakból kiindulva — a következők szerint kell megállapítani:

$$a) \quad p_v[\%] \leq i_t[\%] + k[\%] - h[\%]$$

ahol:

p_v az átlagos díjváltozás mértéke százalékban kifejezve

i_t előremutató fogyasztói árindex

k korrekciós tényező

h hatékonysági tényező;

b) a díjak változásának átlagos mértéke egy naptári évben összességében nem haladhatja meg a tárgyévre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés és a korrekciós tényező összegének a hatékonysági tényezővel csökkentett mértékét;

c) a díjmegállapítás során a tárgyévre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés a tárgyévi költségvetési törvényjavaslat indoklásában szereplő tervezett éves átlagos fogyasztói árindex;

d) a korrekciós tényező mértéke a tárgyévet megelőző évre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés és az ugyanezen évre vonatkozó tényleges fogyasztói árszintemelkedés különbsége. Korrekciós tényezőt csak akkor lehet alkalmazni, ha ez a különbség a két százalékpontot meghaladja;

e) a gazdálkodás eredményének a fogyasztóval való megosztását kifejezésre juttató hatékonysági tényező értéke 0—2%, annak adott évre vonatkozó mértékét a informatikai és hírközlési miniszter határozza meg;

f) a díjváltoztatásra évente egyszer, január 1-jei hatállyal kerülhet sor.

(2) A műsorszórást végző szolgáltatónak a tervezett díjemelés hatálybalépését megelőzően 60 nappal számításokon alapuló javaslatot kell az Informatikai és Hírközlési Minisztérium részére megküldeni. A számításokat alátámasztó adatszolgáltatás kötelezően előírt tartalmi elemeit a 6. számú mellékletben foglalt táblázatok tartalmazzák.

(3) Amennyiben a műsorszórást végző szolgáltató neki felróható okból, különösen ha nem megfelelő tartalommal, késedelmesen vagy egyáltalán nem nyújtja be díjemelési javaslatát, a Nemzeti Hírközlési Hatóság az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 68. §-ában meghatározott piacfelügyeleti eljárást folytathat.

(4) A díjak tervezett emeléséről annak hatálybalépése előtt 30 nappal a szolgáltató tájékoztatni köteles a szolgáltatás igénybe vevőit.”

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. mellékletei helyébe e rendelet *mellékletei* lépnek.

Kovács Kálmán s. k.,
informatikai és hírközlési miniszter

1. számú melléklet

a 15/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

Rádióműsorszórás 2004. évi legmagasabb sugárzási díjai

Adóteljesítmény (kW-ig)	Általános forgalmi adót nem tartalmazó díjak (Ft/óra)	15% általános forgalmi adóval növelt díjak (Ft/óra)
----------------------------	--	--

a) Rövidhullámú műsorszórás:

5	1 515	1 743
20	8 527	9 806
100	27 491	31 615
250	68 728	79 037

b) Középhullámú műsorszórás

1	563	647
5	2 078	2 390
10	4 530	5 209
15	5 686	6 539
20	6 122	7 040
25	7 591	8 730
40	10 513	12 090

Adóteljesítmény (kW-ig)	Általános forgalmi adót nem tartalmazó díjak (Ft/óra)	15% általános forgalmi adóval növelt díjak (Ft/óra)
75	16 589	19 078
135	19 902	22 887
150	25 382	29 190
300	50 765	58 380
500	72 011	82 813
1000	112 464	129 334
2000	216 185	248 613

c) Ultrarövidhullámú műsorszórás

0,5 mono/sztereo	453	520
1 mono/sztereo	640	737
2 mono	1 609	1 850
2 sztereo	1 811	2 083
3 mono	2 156	2 479
3 sztereo	2 422	2 785
5 mono	2 608	3 000
5 sztereo	2 820	3 243
10 mono	3 405	3 915
10 sztereo	3 609	4 150

2. számú mellékleta 15/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez**Televízió műsorszórás
2004. évi legmagasabb sugárzási díjai**

Adóteljesítmény (kW-ig)	Általános forgalmi adót nem tartalmazó díjak (Ft/óra)	15% általános forgalmi adóval növelt díjak (Ft/óra)
----------------------------	--	--

a) Nagydók (1 kW-nál nagyobb teljesítményű adók)

1	1 743	2 004
2	4 170	4 795
3	5 576	6 413
4	6 967	8 012
5	8 699	10 004
6	9 576	11 012
8	11 326	13 024
10	13 932	16 022
15	19 088	21 951
20	32 333	37 183
40	54 983	63 230

b) Kisadók (1 kW-nál kisebb teljesítményű adók)

1 366	1 571
-------	-------

3. számú mellékleta 15/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez**Rádióműsorszórás****2004. évi legmagasabb rendelkezésre állási díjai**

Adóteljesítmény (kW-ig)	Általános forgalmi adót nem tartalmazó díjak (Ft/hó)	15% általános forgalmi adóval növelt díjak (Ft/hó)
----------------------------	---	---

a) Rövidhullámú műsorszórás

5	545 458	627 276
20	3 070 309	3 530 855
100	9 896 964	11 381 508
250	24 742 406	28 453 767

b) Középhullámú műsorszórás

1	202 438	232 804
5	747 894	860 078
10	1 630 748	1 875 360
15	2 046 873	2 353 904
20	2 204 323	2 534 971
25	2 732 911	3 142 847
40	3 784 463	4 352 132
75	5 971 917	6 867 705
135	7 164 051	8 238 658
150	9 137 821	10 508 494
300	18 275 640	21 016 986
500	25 923 293	29 811 787
1000	40 715 933	46 823 323
2000	77 826 113	89 500 029

c) Ultrarövidhullámú műsorszórás

0,5 mono/sztereo	163 075	187 536
1 mono/sztereo	230 554	265 137
2 mono	579 198	666 077
2 sztereo	649 186	746 564
3 mono	776 012	892 414
3 sztereo	871 608	1 002 349
5 mono	939 088	1 079 951
5 sztereo	1 015 000	1 167 250
10 mono	1 225 874	1 409 755
10 sztereo	1 298 976	1 493 822

4. számú melléklet
a 15/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

**Televízió műsorszórás 2004. évi legmagasabb
rendelkezésre állási díjai**

Adóteljesítmény (kW-ig)	Általános forgalmi adót nem tartalmazó díjak (Ft/hó)	15% általános forgalmi adóval növelt díjak (Ft/hó)
----------------------------	---	---

a) Nagydókok (1 kW-nál nagyobb teljesítményű adók)

1	626 995	721 044
2	1 501 415	1 726 627
3	2 007 509	2 308 635
4	2 507 981	2 884 179
5	3 132 163	3 601 987
6	3 447 067	3 964 127
8	4 076 874	4 688 405
10	5 015 961	5 768 355
15	6 871 640	7 902 386
20	11 640 177	13 386 203
40	19 793 925	22 763 014

b) Kisadók (1 kW-nál kisebb teljesítményű adók)

492 036	565 841
---------	---------

5. számú melléklet
a 15/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

**Műholdas műsorszórás esetén
műholdra feladás**

Általános forgalmi adót nem tartalmazó díjak (Ft)	15% általános forgalmi adóval növelt díjak (Ft)
---	---

125 188 138

143 966 359

6. számú melléklet
a 15/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

Sugárzási díjak

Adóteljesítmény (kW-ig)	Tervezett időtartam (óra)	Tárgyévet megelőző év sugárzási díjai (Ft/óra)	Tárgyévi javasolt sugárzási díjak (Ft/óra)
Rádióműsorszórás			
a) Rövidhullámú műsorszórás			
5			
20			
100			
250			
b) Középhullámú műsorszórás			
1			
5			
10			
15			
20			
25			
40			
75			
135			
150			
300			
500			
1000			
2000			
c) Ultrarövidhullámú műsorszórás			
0,5 mono/sztereo			
1 mono/sztereo			
2 mono			
2 sztereo			
3 mono			
3 sztereo			
5 mono			
5 sztereo			
10 mono			
10 sztereo			

Rendelkezésre állási díjak

Adóteljesítmény (kW-ig)	Tervezett időtartam (hónap)	Tárgyévét megelőző év rendelkezésre állási díjai (Ft/hónap)	Tárgyévi javasolt rendelkezésre állási díjak (Ft/hónap)
Rádióműsorszórás			
<i>a) Rövidhullámú műsorszórás</i>			
5			
20			
100			
250			
<i>b) Középhullámú műsorszórás</i>			
1			
5			
10			
15			
20			
25			
40			
75			
135			
150			
300			
500			
1000			
2000			
<i>c) Ultrarövidhullámú műsorszórás</i>			
0,5 mono/sztereo			
1 mono/sztereo			
2 mono			
2 sztereo			
3 mono			
3 sztereo			
5 mono			
5 sztereo			
10 mono			
10 sztereo			

Sugárzási díjak

Adóteljesítmény (kW-ig)	Tervezett időtartam (óra)	Tárgyévét megelőző év sugárzási díjai (Ft/óra)	Tárgyévi javasolt sugárzási díjak (Ft/óra)
Televízió műsorszórás			
<i>a) Nagydókok</i>			
1			
2			
3			
4			
5			
6			
8			
10			
15			
20			
40			
<i>b) Kisadók</i>			

Rendelkezésre állási díjak

Adóteljesítmény (kW-ig)	Tervezett időtartam (hónap)	Tárgyévét megelőző év rendelkezésre állási díjai (Ft/hónap)	Tárgyévi javasolt rendelkezésre állási díjak (Ft/hónap)
Televízió műsorszórás			
<i>a) Nagydókok</i>			
1			
2			
3			
4			
5			
6			
8			
10			
15			
20			
40			
<i>b) Kisadók</i>			

Műholdas műsorszórás esetén műholdra feladás	Tárgyévét meg- előző év díjai (Ft)	Tárgyévi javasolt díjak (Ft)

Az informatikai és hírközlési miniszter 16/2003. (XII. 27.) IHM rendelete

az elektronikus hírközlési előfizetői szerződésekre és azok megkötésére vonatkozó részletes szabályokról

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 182. §-a (4) bekezdésének s) pontjában kapott felhatalmazás alapján — figyelemmel az Eht. 127. §-ának (5) bekezdésében foglaltakra — a következőket rendelem el:

1. §

(1) A rendelet hatálya az előfizetői szolgáltatást nyújtó elektronikus hírközlési szolgáltatókra (a továbbiakban: szolgáltató), az előfizetői szolgáltatás igénybevételére a szolgáltatóval szerződést kötött, illetve szerződést kötni kívánó természetes vagy jogi személyekre, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetre (a továbbiakban: előfizető), valamint a Nemzeti Hírközlési Hatóságra (a továbbiakban: hatóság) terjed ki.

(2) E rendeletet a bérelt vonalak minimális készletének piacán jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által nyújtott bérelt vonali szolgáltatás igénybevételére kötött előfizetői szerződésekre külön jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Az előfizetői szerződések közös szabályai

2. §

Az előfizetői szerződés alapján az előfizetői hozzáférést nyújtó szolgáltató — a felek eltérő megállapodása hiányában legfeljebb az igénybejelentéstől számított harminc napon belül — a hálózathoz kapcsolódó előfizetői hozzáférési pontot létesít, amelyen az előfizető a hálózaton nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatásokat a szerződés időtartama alatt a szerződés feltételei szerint igénybe veheti.

3. §

(1) A szolgáltató az Eht. 130. és 131. §-aiban meghatározott általános szerződési feltételeket úgy köteles kialakítani, hogy azok megfeleljenek a közérthetőség, ellentmondás-mentesség és áttekinthetőség követelményének. Az áttekinthetőség érdekében az általános szerződési feltételeket pontos tartalomjegyzékkel és oldalszámozással kell ellátni.

(2) A szolgáltató általános szerződési feltételein köteles feltüntetni a készítés, illetve az utolsó módosítás dátumát.

(3) Az általános szerződési feltételek módosítása esetén, a hatósághoz történő bejelentéskor a bejelentéshez csatolni kell a változásokat kivonatolt formában, valamint az általános szerződési feltételek változásokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét is.

(4) A szolgáltató köteles az általános szerződési feltételek e rendelet *mellékletében* meghatározott tartalmú kivonatát elkészíteni.

4. §

A szolgáltató jogosult az előfizetői hozzáférési pont létesítésekor, illetve mobil rádiótelefon szolgáltatás esetén a rádiótávközlő hálózat hálózati végpontjához történő csatlakoztatásért egyszeri díjat (belépési díj) felszámítani.

Az előfizetői szerződés módosítása

5. §

(1) Az általános szerződési feltételek módosítása tekintetében az Eht. 132. § (4) bekezdésben meghatározott értesítésnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) pontos utalást az általános szerződési feltételek módosított rendelkezéseire;
- b) a módosítások lényegének rövid leírását;
- c) a módosítások hatálybalépésének időpontját;
- d) a közzétett általános szerződési feltételek elérhetőségét;
- e) ha a szolgáltató az előfizetői szolgáltatások díját módosítja, akkor a módosított díj összegét;
- f) azt a feltételt, jogszabályváltozást vagy hatósági döntést, lényeges körülményt, amellyel a szolgáltató a módosítást indokolja;
- g) az előfizetőt az általános szerződési feltételek egyoldalú módosítása esetén megillető jogosítványokat.

(2) A nyilatkozattétel elmulasztása — ráutaló magatartással létrejött előfizetői szerződés kivételével — nem minősülhet az előfizető, illetve igénylő számára többletterhet

jelentő, az adott (előfizető által igénybe vett) szolgáltatáshoz kapcsolódó új, illetve kiegészítő szolgáltatás megrendelését eredményező szerződésmódosításra vonatkozó ajánlat elfogadásának.

(3) Amennyiben a szerződésmódosításra díjváltozás miatt kerül sor, a nyilatkozattétel elmulasztása — a feleknek az egyedi szerződésben rögzített erre vonatkozó megállapodása esetén — elfogadásnak minősül.

6. §

(1) Az Eht. 133. §-ában szabályozott átírás esetén az előfizető nem kötelezhető belépési díj fizetésére.

(2) Az átírás esetén fizetendő díj összegét és az átírás teljesítésének feltételeit és határidejét a szolgáltató az általános szerződési feltételeiben határozza meg. Az átírás teljesítésének határideje azonban nem lehet hosszabb a formai követelményeknek megfelelő átírási kérelem beérkezésétől számított 15 nappal.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott határidő be nem tartása esetén a szolgáltató kötbért köteles fizetni, melynek összege minden késedelmes nap után az átírás díjának egyharmada. A kötbér összegét az adott szolgáltatónak az átírás díját tartalmazó számlán kell jóváírnia.

(4) Mobil rádiótelefon, valamint internet előfizetői szolgáltatások nyújtására kötött előfizetői szerződések kivételével nem lehet az (1)—(3) bekezdést alkalmazni, ha az átírással egyidejűleg az előfizetői hozzáférési pont helye is megváltozik.

7. §

(1) Ha az előfizető az előfizetői hozzáférési pontot a szolgáltató földrajzi szolgáltatási területén belül változtatni kívánja (áthelyezés), a szolgáltató köteles azt az általános szerződési feltételekben meghatározott határidőn, legfeljebb azonban a kérelem beérkezését követő 30 napon belül teljesíteni.

(2) Ha az áthelyezés (1) bekezdésben foglaltak szerinti végrehajtásának műszaki feltételei hiányoznak, a szolgáltató az előfizetőt a teljesítési időpont megjelölésével (év, negyedév) értesíti, az áthelyezés kérelmezésétől számított 15 napon belül.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak esetén az előfizetői hozzáférési pont megszüntetésétől az áthelyezés teljesítéséig az előfizetői jogviszony szünetel.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott határidő be nem tartása esetén a szolgáltató kötbért köteles fizetni, melynek összege minden késedelmes nap után az áthelyezés díjának

egyharmada. A kötbér összegét az áthelyezés díját tartalmazó számlán kell jóváírnia az adott szolgáltatónak.

(5) Az (1)—(4) bekezdéseket mobil rádiótelefon, internet előfizetői, illetve műsorelosztási szolgáltatások nyújtására kötött előfizetői szerződések esetén nem kell alkalmazni.

Az előfizetői hívószám megváltoztatása

8. §

(1) Az előfizetői hívószámot a szolgáltató az alábbi esetekben változtathatja meg:

a) ha a felek ebben megállapodtak;

b) ha a módosítást jogszabály kötelezővé teszi;

c) ha a számváltoztatás műszaki vagy forgalmi okból elkerülhetetlen, és ennek szükségességét a hatóság igazolta.

(2) A szolgáltató az előfizető kérésére köteles az előfizetői hívószámot megváltoztatni, ha a szám megváltoztatásának műszaki feltételei adottak. A felek eltérő megállapodása hiányában a megváltozott hívószámot a szolgáltató választja ki a rendelkezésére álló számtartományból.

(3) Ha a szolgáltató a (2) bekezdés szerint kért előfizetői hívószám megváltoztatását műszaki feltételek hiányára hivatkozva megtagadja, köteles az elutasítást részletesen megindokolni.

(4) A szolgáltató az (1) bekezdés b)—c) pontjában meghatározott esetekben köteles az előfizetőt az előfizetői hívószám megváltozásáról legalább 30 nappal előre értesíteni, és az előfizetőt az (5) bekezdésben meghatározott jogairól tájékoztatni.

(5) Az előfizetői hívószám megváltoztatása esetén az előfizető igényelheti, hogy a korábbi előfizetői hívószámon az új előfizetői hívószámról a szolgáltató 60 napig — a szolgáltató által meghatározott szövegkészletből az előfizető által választott szöveggel — tájékoztatást adjon, továbbá, hogy a szolgáltató a hívószámot 6 hónapig ne rendelje más előfizetőhöz.

(6) A szolgáltató az előfizetői hívószám megváltozásáról ügyfélszolgálatán vagy tudakozó szolgáltatás útján köteles mindaddig tájékoztatást adni, amíg a hívószámot nem rendel más előfizetőhöz, de legfeljebb az előfizetői hívószám megváltozásától számított egy évig.

(7) A szolgáltató az (1) és (5)—(6) bekezdésben foglaltak teljesítését nem kötheti külön díj fizetéséhez az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott esetekben.

9. §

A szolgáltató a 8. §-ban meghatározott feltételek figyelembevételével az általános szerződési feltételeiben hatá-

rozhatja meg, hogy az előfizetői hívószámot mennyi idő után rendeli más előfizetőhöz.

Az előfizetői szolgáltatás igénybevételének korlátozása

10. §

(1) A szolgáltató köteles az Eht. 137. § (1) bekezdése szerinti korlátozást az előfizető kérésére haladéktalanul megszüntetni, ha az előfizető a korlátozás okát megszünteti, és erről a szolgáltató hitelt érdemlő módon tudomást szerez.

(2) Az előfizetői hozzáférést nyújtó szolgáltató a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást igénybevevő közvetítő szolgáltató megkeresése esetén is korlátozhatja az előfizetői hozzáférést biztosító szolgáltatás igénybevételét, ha az Eht. 137. § (1) bekezdés *b)–c)* pontjaiban meghatározott feltételek az előfizető által — a közvetítőválasztás bevezetésének és alkalmazásának feltételeiről szóló jogszabály szerint — választott közvetítő szolgáltató vonatkozásában állnak fenn.

(3) Az Eht. 137. § (1) bekezdés *b)–c)* pontjaiban meghatározott esetekben a szolgáltatás korlátozása — a korlátozás első három hónapjában — csak olyan módon alkalmazható, hogy a korlátozás az előfizetőnek más szolgáltatóval elektronikus hírközlési szolgáltatás igénybevétele céljából fennálló előfizetői jogviszonyából eredő jogainak gyakorlását — így más szolgáltatások (így különösen előfizetői xDSL-alapú Internet hozzáférés) igénybevételének lehetőségét — indokolatlanul ne akadályozza vagy veszélyeztesse.

(4) A szolgáltató nem köteles alkalmazni a (3) bekezdésben foglaltakat, ha az előfizető magatartása a díjfizetési, illetőleg a szerződésből eredő egyéb kötelezettségeinek megszegésére irányul.

Az előfizetői szolgáltatások teljesítésének minőségi követelményei

11. §

(1) Az Eht. 140. § (3) bekezdése és 141. §-a szerint a hibabejelentés kapcsán elvégzett vizsgálat alapján a szolgáltató haladéktalanul és megfelelő indokollással köteles az előfizetőt értesíteni arról, hogy

a) a hiba a vizsgálat alatt nem volt észlelhető, vagy a hiba az előfizető érdekkörébe tartozó okból merült fel,

b) a hiba kijavítását megkezdte,

c) a hiba kijavítását átmeneti (meghatározott) ideig vagy tartósan nem tudja vállalni, ezért az előfizető részére az általános szerződési feltételekben meghatározott díjcsökkentést nyújt.

(2) Az ügyfélszolgálat elérhetőségének biztosítása keretében a szolgáltató köteles havi átlagban az ügyfélszolgálatra érkező hívások legalább 75%-a esetében legfeljebb 120 másodpercen belül ügyintéző bejelentkezését is biztosítani.

12. §

(1) A szolgáltató köteles az előfizető által bejelentett, a hibabehatároló eljárása eredményeként valósnak bizonyult érdekkörébe tartozó hibát legfeljebb az általános szerződési feltételekben meghatározott időtartamon belül kijavítani.

(2) Ha a kivizsgálás vagy kijavítás kizárólag a helyszínen, az előfizető helyiségében és az előfizető által meghatározott időpontban lehetséges, vagy ha a kijavítás időpontjában a szolgáltató és az előfizető megállapodott, és a hiba kijavítása a meghatározott időpontban a szolgáltató érdekkörén kívül eső okok miatt nem volt lehetséges, úgy a hiba kijavítására az (1) bekezdés szerint rendelkezésre álló határidő a szolgáltató érdekkörén kívül eső okból alkalmatlannak bizonyult időponttól az előfizető által megjelölt új alkalmas időpontig terjedő időszakkal meghosszabbodik.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltak nem teljesítése esetén a szolgáltató a hiba kijavítására nyitvaálló határidő eredménytelen elteltétől a hiba elhárításáig terjedő időszakra a (4) és (5) bekezdések szerinti kötbér fizetésére köteles.

(4) Ha a hiba következtében az előfizetői szolgáltatást nem lehet igénybe venni, a kötbér mértéke minden késedelmes nap után a hiba bejelentését megelőző az előző hat hónapban az előfizető által az előfizetői szerződés alapján az adott előfizetői szolgáltatással kapcsolatban kifizetett (előre fizetett díjú szolgáltatás esetén felhasznált) díj átlaga alapján egy napra vetített összeg nyolcszorosa. Hat hónapnál rövidebb időtartamú előfizetői jogviszony esetén a vetítési alap az előfizetői jogviszony teljes hossza alatt kifizetett (felhasznált) díj átlaga alapján egy napra vetített összeg.

(5) Ha a hiba következtében az előfizető az előfizetői szolgáltatást a szolgáltató által vállalt minőséghez képest alacsonyabb minőségben képes csak igénybe venni, a szolgáltatónak a (4) bekezdésben meghatározott kötbér felét kell fizetnie.

(6) A szolgáltató a kötbért havi díjfizetési kötelezettség esetén a következő elszámolás alkalmával az előfizető számláján egy összegben jóváírja, vagy az előfizetői jogviszony megszűnése esetén az előfizető választása szerint a bejelentés elbírálásától számított harminc napon belül azt az előfizető részére egy összegben visszafizeti.

(7) Ha az előfizető a szolgáltatónak a hibás teljesítéssel kapcsolatos állásfoglalását vitatja, a hatósághoz, illetve a hatóságon belül a Hírközlési Fogyasztói Jogok Képviselőjéhez fordulhat.

13. §

(1) Időmérésen alapuló szolgáltatás díjának számlálását a szolgáltató úgy köteles kialakítani, hogy a díjazás alapját képező másodpercben mért idő a kapcsolat létrejötte és bontása között ne haladja meg a végpontok közötti beszéd- vagy adatkapcsolat fennállásának tényleges idejét

a) helyhez kötött telefon szolgáltatás esetén hívó oldali bontásnál 1 másodperccel, hívott oldali bontásnál 90 másodperccel,

b) internet-elérési szolgáltatás esetén a szolgáltató azonosítást végző berendezése alapján mért időt 1 másodperccel,

c) rádiótelefon-hálózathoz történő előfizetői csatlakozás esetén 2 másodperccel.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott számlálási mód nem korlátozza a szolgáltatót — Az egyetemes szolgáltató által nyújtott egyetemes szolgáltatási csomag kivételével — abban, hogy egyéb (másodpercen kívüli) számlázási egységet alkalmazzon.

(3) Adatmennyiségen alapuló szolgáltatás díjának számítását és számlázását az általános szerződési feltételekben rögzített egységekben (szegmensek) kell kialakítani.

Előfizetői névjegyzék

14. §

(1) Minden előfizetői hozzáférést nyújtó helyhez kötött telefon szolgáltató évente legalább egy alkalommal köteles valamennyi olyan előfizetői szolgáltatását igénybe vevő előfizetőjéről névjegyzéket készíteni, akik e névjegyzékben való szerepeltetésükhöz hozzájárultak, és köteles továbbá e névjegyzéket átvételre felajánlani az előfizetőnek.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottakon túl az előfizetői hozzáférést nyújtó szolgáltató köteles az egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltatónak az általa készített előfizetői névjegyzék adatait térítésmentesen rendelkezésre bocsátani. Az egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltató köteles évente előfizetői névjegyzéket megjelentetni budapesti vagy megyei bontásban.

(3) Az előfizetői névjegyzéknek legalább az előfizetői hozzáférési pont helye szerinti megye, budapesti előfizetői hozzáférési pont esetén Budapest összes előfizetői hozzáférést biztosító távbeszélő szolgáltatás előfizetőjének adatait tartalmaznia kell, a névjegyzékben szereplő előfizető hozzájárulásától függően.

(4) Az egységes országos előfizetői névjegyzékhez valamennyi telefon szolgáltatónak kötelessége térítésmentesen adatot szolgáltatni. Az adatszolgáltatási kötelezettség kiterjed a számozási körzet valamennyi olyan előfizetőjének nevére, címére és előfizetői/azonosítási számára, akik az adataik előfizetői névjegyzékben történő megjelenéséhez hozzájárultak.

(5) A szolgáltató az (1)—(2) bekezdésben meghatározott névjegyzéket nyomtatott (telefonkönyv) formában, vagy az előfizető hozzájárulása esetén más formában is biztosíthatja.

(6) Minden előfizető számára biztosítani kell, hogy az (1)—(2) bekezdésben meghatározott előfizetői névjegyzékben külön térítés nélkül feltüntethesse nevét, lakcímét (székhelyét) és előfizetői hívószámát, illetve igény esetén az előfizetői hívószámhoz tartozó végberendezés felhasználási módját (telefon/fax). Egyéni előfizető díjmentesen kérheti továbbá neve után a foglalkozása és iskolai végzettsége, szakképesítése feltüntetését is, legfeljebb 24 karakter hosszúságig.

(7) Minden előfizetői hozzáférést nyújtó helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó szolgáltató előfizetője számára biztosítani kell, hogy igénye esetén — egyéni előfizető esetén díjmentesen —, az (1)—(2) bekezdésben meghatározott előfizetői névjegyzékben legalább egy mobil rádiótelefon-hálózati előfizetői hívószámot is feltüntethessen.

(8) Az előfizetői névjegyzéknek természetes személynek nem minősülő előfizetők esetében az — előfizetői névjegyzékben való feltüntetéséhez hozzájáruló — előfizető nevét és legalább egy előfizetői hívószámát kell tartalmaznia.

Tételes számlamelléklet

15. §

(1) Az Eht. 142. § (1) bekezdése szerinti tételes számlamellékletben a helyhez kötött telefon szolgáltató az előfizető által fizetendő díjakat olyan bontásban köteles feltüntetni, amelyben legalább a helyi, helyközi, belföldi távolsági (irányonként) és a nemzetközi hívások díja, a mobil rádiótelefon-hálózatokban végződött hívások díja (szolgáltatóként), valamint a telefon szolgáltatás útján igénybe vett nem telefon szolgáltatások (így különösen az emelt díjas hívások, távszavazás) díja elkülöníthető (alapvető szintű elkülönítést tartalmazó számlamelléklet). A számlamellékletben fel kell tüntetni a beszéd és nem beszéd célú hívásokért felszámított díjakat, továbbá a díjazási időszakokat és kedvezményeket is.

(2) Az Eht. 142. § (2) bekezdése szerinti tételes számlamellékletnek (hívásrészelező) szolgáltatásonként és szolgáltatóként a következőket kell tartalmaznia:

- a) a hívott száma;
- b) a hívás kezdő időpontja;
- c) a hívás időtartama;
- d) a hívásegység díja;
- e) a hívás díja.

(3) A (2) bekezdésben megjelölt számlamelléklet határozott időre vagy visszavonásig igényelhető. Az igénybevétel feltételeit a szolgáltató köteles az általános szerződési feltételeiben meghatározni.

(4) Mobil rádiótelefon szolgáltatás esetén a tételes számlamelléklet legalább a hálózaton belüli, más mobil rádiótelefon-hálózatba (szolgáltatónként), illetve nyilvános helyhez kötött telefonhálózatokba irányuló hívások (szolgáltatónként) szerinti bontást köteles tartalmazni. A számlamellékletben külön fel kell tüntetni a beszéd és nem beszéd célú hívásokért felszámított díjakat, valamint a díjazási időszakokat és kedvezményeket is.

Az egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltatás

16. §

A 2—15. §-ok rendelkezéseit az egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására kötött előfizetői szerződésekre a 17—18. §-okban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. E rendelkezések vonatkozásában szolgáltató alatt az Eht. 119. §-a alapján kijelölt egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltatót kell érteni.

17. §

(1) Az igénylő az Eht. 117. §-a szerinti egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltatás igénybevételeire vonatkozó szándékát (igénybejelentést) a szolgáltató által biztosított adatlapon írásban vagy elektronikus adatlap kitöltésével teheti meg.

(2) Az igénybejelentést a szolgáltatónak írásban vagy elektronikus úton rögzítenie kell, az igénybejelentést nyilvántartásba kell vennie.

(3) Amennyiben az igénybejelentés a szerződés megkötéséhez feltétlenül szükséges adatokat nem tartalmazza, a szolgáltató az igénylőt 15 napos határidő tűzésével írásban felkéri az igénybejelentés megfelelő kiegészítésére. Ha az igénylő a 15 napos határidőn belül nem egészíti ki az igénybejelentést, a szolgáltató az igénybejelentést jogosult törölni a nyilvántartásból.

(4) A szolgáltató a szerződés megkötéséhez feltétlenül szükséges adatokat tartalmazó igénybejelentés rögzítésétől számított 15 napon belül köteles az igénylőt az igénybejelentés elfogadásáról vagy elutasításáról írásban értesíteni. Az értesítésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) az igénybejelentés elfogadása esetén annak megjelölését, hogy a szolgáltató az igénylővel egyedi előfizetői szerződés megkötésére mely időpontban (év, hó, nap) vállal kötelezettséget, vagy

b) az igénybejelentés elutasítása esetén annak az oknak a megjelölését, amely miatt a szolgáltatót az Eht. 118. § (4) bekezdése alapján szerződéskötési kötelezettség nem terheli, valamint annak megjelölését, hogy az igénylő milyen szervekhez fordulhat, ha vitatja a szolgáltató által megjelölt elutasítási ok indokoltságát.

(5) A szolgáltató a (4) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben az igénybejelentést törli a nyilvántartásból.

(6) Amennyiben a szolgáltató az igénybejelentést a (4) bekezdés a) pontja szerint elfogadja, az előfizetői szerződésre vonatkozó ajánlatát írásban megküldi az előfizetőnek.

(7) Az előfizetői szerződés akkor jön létre, amikor az előfizető elfogadó írásbeli nyilatkozata (az előfizetői szerződés aláírt példánya) a szolgáltatóhoz megérkezik.

18. §

(1) A szolgáltató az egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltatás igénybevételeit külön jogszabályban meghatározott időn belül köteles biztosítani.

(2) Az előfizető a saját rendelkezési körébe tartozó, szolgáltató által kezelt adatainak megváltozását 15 napon belül köteles a szolgáltatónak bejelenteni.

Egyes különleges előfizetői végberendezések alkalmazása esetén követendő szabályok

19. §

(1) Nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz, illetve mobil rádiótelefon-hálózathoz több, egyéni vagy nyálából fővonallal csatlakoztatott előfizető egy előfizetői szerződést köthet a szolgáltatóval valamennyi fővonalra. E rendelkezés vonatkozik arra az esetre is, amikor az előfizető alközpontot csatlakoztat ezekhez a fővonalakhoz.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti alközpont lehetővé teszi, hogy a nyilvános hálózatból érkező hívás a hálózatból kapott információ alapján kezelő közreműködése nélkül eljusson a hívott alközponti mellékállomásig (beválasztásos alközpont), az alközpontot üzemeltető előfizető jogosult kérni az így elérhető mellékállomások feltüntetését a szolgáltató előfizetői névjegyzékében.

(3) Ha a beválasztásos alközpont a hívott mellékállomás elérését közvetlenül a hívó készülékéről adott hangfrekvenciás kiegészítő választási jelek alapján végzi, a (2) bekezdésben foglalt rendelkezés nem alkalmazható.

(4) A (3) bekezdésben megjelölt alközpontok esetében a választásra való felszólítást (gépi hang) megelőzően reklámközlemény nem küldhető a hívó részére.

Egyes egyéb előfizetői szolgáltatásokra vonatkozó különös szabályok

20. §

(1) Ahol a törvény vagy e rendelet végberendezés előfizetői hozzáférési ponthoz csatlakoztatását említi, ott mo-

bil rádiótelefon szolgáltatás esetében végberendezésnek a mobil rádiótelefon-hálózathoz történő csatlakozását kell érteni.

(2) A szolgáltató az előfizető kérelmére köteles haldéktalanul szüneteltetni a mobil rádiótelefon szolgáltatást, amennyiben a bejelentés indoka a végberendezés vagy SIM kártya elvesztése, eltulajdonítása.

(3) A műsorelosztási szolgáltatásra vonatkozó előfizetői szerződés általános szerződési feltételeinek módosításáról — ide nem értve a szolgáltatási csomag összetételére, illetve a szolgáltatás díjának emelésére vonatkozó módosítást — szóló értesítésnek a szolgáltató a következő módon is eleget tehet:

a) az értesítést az értesítendő előfizetők köréhez igazodó terjesztésű, ingyenes időszaki lapban feladott közlemény útján közlésezi, vagy amennyiben ilyen időszaki lap az adott földrajzi területen nem áll rendelkezésre, úgy

b) minden előfizetője számára díjmentesen elérhető információs csatornáján legalább 15 napig, naponta legalább összesen 3 óra időtartamban az értesítést közlésezi.

Záró rendelkezések

21. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

(2) A távközlési előfizetői szerződésekről szóló 249/2001. (XII. 18.) Korm. rendelet alapján megkötött és hatályban lévő előfizetői szerződéseket az Eht. szabályainak és e rendeletnek megfelelően e rendelet hatálybalépésétől számított 60 napon belül, valamint az Eht. 181. §-ának (1) bekezdése szerinti előfizetői szerződéseket az ott meghatározott időpontig kell módosítani.

(3) E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdetett 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) az Európai Parlament és a Tanács 2002/21/EK irányelve az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról (keretirányelv);

b) az Európai Parlament és a Tanács 2002/22/EK irányelve az egyetemes szolgáltatásról és az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról (egyetemes szolgáltatási irányelv).

Melléklet

a 16/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

Az általános szerződési feltételek kivonata legalább a következőket tartalmazza:

1. A szolgáltató neve, címe, telefonszáma, internetes honlapjának címe, az általános szerződési feltételek elérhetősége, az ügyfélszolgálat elérhetősége és nyitvatartási rendje.

2. Az előfizetői szolgáltatással kapcsolatos viták rendezésének módja, felügyeleti szervek, illetve elérhetőségeik megjelölése.

3. Az előfizető személyes adatai kezelésének szabályai az Eht. 154. § alapján.

4. Utalás arra, hogy az előfizetői szolgáltatások részletes meghatározása, így különösen a szolgáltatások díjainak, kedvezményeknek, szolgáltatások minőségi célértékeinek leírása pontosan hol találhatóak az általános szerződési feltételekben.

5. A számlázás módja.

6. A hibabejelentő elérhetősége, a hibabejelentések, számlapanaszok elintézési rendje, a karbantartási szolgáltatások biztosítása.

7. A szerződésszegés jogkövetkezményei, így különösen a szolgáltatás minőségére, szüneteltetésére vonatkozó rendelkezések megszegése esetén az előfizetőt megillető jogok, a díjvisszatérítés rendje, az előfizetőt megillető kötbér mértéke.

8. A szerződés módosításának feltételei, a szerződés egyoldalú módosításának esetei, az előfizető jogai szerződésmódosítás esetére, különös tekintettel az előfizető tájékoztatására, illetve a felmondás jogára, az áthelyezés, illetve átírás szabályai.

9. Az előfizetői szolgáltatás korlátozásának, illetve szünetelésének feltételei.

10. Az előfizetői szerződés megszűnésének esetei, feltételei.

Az informatikai és hírközlési miniszter 17/2003. (XII. 27.) IHM rendelete

a számhordozási központi referencia adatbázisról

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 182. §-a (4) bekezdésének g) pontjában kapott felhatalmazás — valamint e rendelet 12. §-a (3) bekezdésében szabályozottak tekintetében az Eht. 182. § (4) bekezdésének d) pontjában kapott felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed

a) a helyhez kötött telefon szolgáltatást és a mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó szolgáltatókra (a továbbiakban: szolgáltató);

b) a Nemzeti Hírközlési Hatóságra (a továbbiakban: NHH);

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) *központi referencia adatbázis* (a továbbiakban: KRA): az a számhordozás érdekében létrehozott adatbázis, amely tartalmazza az összes hordozott számmal kapcsolatos hívásirányítási információt, amelyet az adatbázis működtetője a szolgáltatók, valamint a jogszabály alapján erre jogosultak részére rendelkezésre bocsát;

b) *KRA rendszer*: a KRA működtetését végző hardver és szoftver elemek összessége, amely elvégzi a KRA adatállományainak kezelését, a KRA felhasználók nyilvántartását, valamint elektronikus adatkapcsolaton keresztül biztosítja a hívásirányítási adatok összegyűjtését és a szolgáltatók, valamint a jogszabály alapján erre jogosultak részére való szétosztását;

c) *szolgáltatói felhasználó*: a KRA rendszerhez való hozzáférésre jogosult személy, aki a számhordozások ügyében a szolgáltató megbízásából eljárhat;

d) *átadó szolgáltató*: az az előfizetői hozzáférést nyújtó szolgáltató, amelynek előfizetője az előfizetői szerződés megszüntetése, illetve módosítása keretében az előfizetői számot egy másik szolgáltatóhoz viszi át;

e) *átvevő szolgáltató*: az az előfizetői hozzáférést nyújtó szolgáltató, amelynek előfizetője az előfizetői szerződés

megkötésének keretében előfizetői számot egy másik szolgáltatótól hozza át;

f) *irányítást végző szolgáltató*: az a szolgáltató, amely a hívások hordozott számokra való irányításához a szükséges irányítási számot — általában adatbázis lekérdezésével — a hívásba beiktatja;

g) *irányítási szám*: a hordozott számokra irányuló hívások megfelelő irányítását lehetővé tevő, adatbázisban tárolt és onnan a hívás során lekérdezett és a hívásba beiktatott szám, amely kétjegyű szolgáltató kódból és kétjegyű berendezés kódból áll;

h) *szolgáltató kód*: a szolgáltatók számára az NHH által adott kétjegyű kód, amely a KRA rendszerben a hordozott számokhoz tartozó irányítási számban azt a szolgáltatót azonosítja, amely a hordozott szám előfizetőjének az elektronikus hírközlési szolgáltatást biztosítja;

i) *berendezés kód*: a hívások hálózaton belüli irányítására szolgáló kétjegyű kód, amelyet az átvevő szolgáltató köteles megadni, és amely kód azt a központot jelöli, amelyhez a hordozott szám előfizetője csatlakozik;

j) *tranzakció*: egy adott szám vagy számtartomány átadására, egy hordozott szám vagy számtartomány számhasználatának megszüntetésére, illetve a KRA adatainak letöltésére vonatkozó, a KRA rendszerben rögzített, tranzakció azonosítóval ellátott művelet;

k) *tranzakció azonosító*: a felhasználó által adott egyedi azonosító, melynek első két számjegye megegyezik a tranzakciót kezdeményező szolgáltató kódjával;

l) *tranzakció lezárás*: az a számátadási időablakot megelőző meghatározott időpont, amely után a KRA rendszer a számátadási időablakra vonatkozó tranzakciót nem fogad el;

m) *számátadási időablak*: a 2. számú melléklet 2. pontjában meghatározott időpontokban kezdődő, megadott hosszúságú időtartomány, amelyben az átadó szolgáltatóval kötött előfizetői szerződés alapján nyújtott szolgáltatás az átadó szolgáltatónál megszűnik, és az átvevő szolgáltatóval megkötött új előfizetői szerződés alapján az átvevő szolgáltatónál megkezdődik. Ezen időtartam alatt a szolgáltatás részben vagy egészben szünetelhet;

n) *üzenet*: a KRA rendszer által elektronikus formában tárolt, a szolgáltatót érintő, számhordozással kapcsolatos információ, mely a KRA rendszerből a szolgáltató által letöltendő.

A KRA adattartalma és adatkezelésének módja

3. §

(1) A szolgáltatókkal és a szolgáltatói felhasználókkal kapcsolatos adatkezelés az NHH feladata. A KRA rendszer az 1. számú mellékletben szereplő adatokat tárolja.

(2) A hordozott számokra vonatkozó irányítási információkat a szolgáltatói felhasználók számhordozási tranzakciók keretében jelentik be a KRA rendszer számára.

(3) Az NHH számhordozási tranzakciókat végezhet, a szolgáltató írásbeli kérelmére, amennyiben a KRA rendszer üzemszerű elérésében a szolgáltató ideiglenesen akadályoztatva van.

(4) A KRA rendszer által a szolgáltató számára tárolt üzenetek letöltését a szolgáltatói felhasználóknak kell kezdeményezni. A szolgáltató kérésére a KRA rendszer a szolgáltatót a várakozó üzenetekről e-mailben értesíti.

(5) Valamennyi szolgáltatói felhasználó jogosult a hordozott számok irányítási adataihoz azonos módon, korlátozás nélkül hozzáférni és az adatokat — az általa kiválasztott eljárással — letölteni.

(6) A KRA rendszer és a szolgáltatók közötti adatsere elektronikus formában, hitelesített adatkapcsolaton történik. Mind a KRA rendszer, mind a szolgáltatók által küldött üzeneteket fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátni.

(7) A felelősség megállapíthatósága, valamint a hatósági nyilvántartás és az azonosítók használati díja számlázási adatainak hitelessége érdekében a KRA rendszerben naplózni kell minden adattárolási, módosítási, törlési és olvasási műveletet. A naplóhoz a szolgáltatói felhasználók nem jogosultak hozzáférni. A szolgáltató indokolt kérése esetén az NHH a naplóból a kért adatokat a szolgáltatóknak átadja.

(8) A szolgáltatók és a KRA rendszer közötti kommunikációs interfészre, valamint az adatszolgáltatás és adatletöltés módjára vonatkozó részletes műszaki leírásokat az NHH a szolgáltatókkal történt egyeztetést követően honlapján megjeleníti.

Az adatszolgáltatás általános szabályai

4. §

(1) A KRA rendszer köteles bármikor fogadni a felhasználóktól az irányítási információkat, és folyamatosan hozzáférhetővé tenni a felhasználók számára a kapott jogszolgáltatásuknak megfelelő KRA adatokat.

(2) Az NHH a felelős azért, hogy az adatbázisban tárolt adatok megfeleljenek a szolgáltatók által megadott adatoknak.

(3) Az átvevő szolgáltató köteles a hordozott számokra vonatkozó információt a KRA rendszerhez hibátlanul, megfelelő időben eljuttatni.

(4) Az irányításért felelős, illetve a felelős szolgáltató megbízásából irányítást végző szolgáltatóknak joga van az adatbázisban tárolt irányítási adatokhoz megfelelő időben és eljárással hozzáférni. Az irányítást végző szolgáltató köteles az üzemi adatbázisában a hordozott számokra vonatkozó irányítási adatok érvényesítését a megadott számátadási időablakban elvégezni.

(5) A KRA rendszer hordozás bejelentést kizárólag a számátadási időablakok kezdő időpontjaira fogadhat el.

(6) A KRA rendszer a nem szabályos azaz nem megfelelő formátumú, hiányos vagy nem megfelelő időben küldött bejelentéseket elutasítja, és erről a bejelentő szolgáltatót üzenetben értesíti.

Adatletöltési eljárások

5. §

(1) Abban az esetben, ha a szolgáltató az irányítást és ehhez az irányítási adatok letöltését nem maga végzi, az 1. számú mellékletben szereplő A. Űrlapon köteles nyilatkozni arról, hogy ezzel mely szolgáltatót bízta meg.

(2) A szolgáltató kérésére a KRA rendszer a szolgáltatót a számátadási időablak előtt e-mailben értesíti arról, hogy az adatbázisban történt-e változás az előző időablak óta.

(3) Az irányítási adatok letöltését a szolgáltatói felhasználók tetszőleges időpontban kezdeményezhetik.

(4) Az irányítási adatokat a következő eljárásokkal lehet letölteni:

a) delta adatbázis lekérdezés: a szolgáltató által megadott időponttól a lekérdezés időpontjáig elfogadott, érvényessé és érvénytelenné vált számhordozások irányítási adatait tartalmazó lista;

b) következő időablakra vonatkozó adatbázis lekérdezés: időablakonként egyszer létrehozott lista, amely a lekérdezés időpontját megelőző időablakban érvényes számhordozásokhoz viszonyítva a lekérdezést követő időablak kezdetétől érvényessé váló, illetve érvénytelenné váló számhordozások irányítási adatait tartalmazza;

c) teljes adatbázis lekérdezés: időablakonként egyszer létrehozott lista, amely a létrehozás időpontjában érvényes és elfogadott számhordozások irányítási adatait tartalmazza.

(5) A (4) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerinti listákat a KRA rendszer a számátadási időablakra vonatkozó tranzakció lezárás után hozza létre és az időablak kezdő időpontjáig teszi elérhetővé minden szolgáltató számára egyidejűleg. A tranzakció lezárás időpontját a 2. számú melléklet 3. pontja határozza meg.

Adatbeviteli eljárások

6. §

(1) Az irányítási információk adatbeviteli eljárásai a következők:

- a)* hordozás bejelentése;
- b)* hordozás bejelentés ellenőrzése;
- c)* hordozás bejelentés törlése;
- d)* számhasználat megszüntetése.

(2) A számhordozási eljárások során a bejelentésben megadott adatok módosítására nincs lehetőség, adatmódosítási igény esetén a bejelentést a KRA rendszernek törölni kell és új számhordozási eljárást kell indítani.

(3) Összefüggő számtartomány számhordozása esetében bármelyik szám hordozásának elutasítása az egész számtartomány hordozásának elutasítását eredményezi.

Hordozás bejelentése és ellenőrzése

7. §

(1) A számhordozást a KRA rendszer számára az átvevő szolgáltató az átadó szolgáltatóval való egyeztetést követően köteles bejelenteni. A hordozás bejelentés határideje a 2. számú melléklet 3. pontjában meghatározott idő.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell:

- a) a tranzakció azonosítót,
- b) az átadó és átvevő szolgáltató kódját,
- c) a hordozott számtartomány kezdetét és végét,
- d) a számátadási időablakot és
- e) a berendezés kódot.

Egyetlen szám hordozása esetén a számtartomány kezdete és vége megegyezik.

(3) A szabályos bejelentésről a KRA rendszer üzenetben értesíti az átadó szolgáltatót.

(4) Az átadó szolgáltató a bejelentést követően a 2. számú melléklet 3. pontjában meghatározott hordozás ellenőrzési határidőn belül köteles a bejelentés adatait ellenőrizni, és a bejelentést elfogadni vagy elutasítani. Az elutasításban közölni kell az elutasítás okát a 2. számú melléklet 4. pontjában felsorolt okok közül megjelölve.

(5) Amennyiben az átadó szolgáltató a hordozás ellenőrzési határidőn belül nem válaszol, úgy kell tekinteni, hogy a szolgáltató a bejelentés adatait elfogadja, és ennek alapján a hordozást a KRA rendszer elfogadottá teszi.

(6) A KRA rendszer a hordozás bejelentés adatainak elfogadásáról, illetve elutasításáról az átvevő szolgáltatót üzenetben értesíti.

Hordozás bejelentés törlése

8. §

(1) Az átvevő szolgáltató a hordozás bejelentést a 2. számú melléklet 3. pontjában meghatározott hordozás törlési határidőig töröltheti. A törlési kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a törlési tranzakció azonosítóját,
- b) a törölni kívánt bejelentési tranzakció azonosítóját,
- c) az átadó és átvevő szolgáltató kódját,
- d) a hordozott számtartomány kezdetét és végét,

e) a számátadási időablakot,

f) a berendezés kódot és a törlés indokát a 2. számú melléklet 5. pontjában felsorolt indokok közül megjelölve.

(2) Szabályos törlési kérelem esetén a KRA rendszer a hordozás bejelentést törli, a törlésről az átvevő és átadó szolgáltatót üzenetben értesíti.

(3) Az átadó szolgáltató törlési igénnyel élhet:

- a) a KRA rendszernél a hordozás bejelentés ellenőrzése során,
- b) kivételes esetben az NHH-nál, vagy
- c) az átvevő szolgáltatónál.

Hordozott számra vonatkozó számhasználat megszűnése

9. §

(1) A hordozott számra vonatkozó számhasználati jog megszűnésekor az előfizetői hozzáférés szolgáltatást nyújtó szolgáltató haladéktalanul köteles ezt a KRA rendszernek bejelenteni.

(2) A számhasználat megszűnésére vonatkozó bejelentésnek tartalmaznia kell:

- a) a tranzakció azonosítóját,
- b) az előfizetői hozzáférést nyújtó szolgáltató kódját,
- c) a berendezés kódot,
- d) a hordozott számtartomány kezdetét és végét, valamint
- e) a megszűnés időpontját.

(3) A KRA rendszer az adatbázisban érvénytelenné teszi a hívószámra vonatkozó irányítási információkat a megszűnés időpontjának megfelelő időablaktól kezdődően.

(4) A KRA rendszer üzenetben értesíti a hívószámra vonatkozó kijelölési határozat jogosultját a számhasználati jog szolgáltatóhoz való visszakerüléséről, valamint az előfizetői hozzáférés szolgáltatást eddig ellátó szolgáltatót a számhasználati jog elvesztéséről.

Szolgáltatói adatok kezelése, új szolgáltató csatlakozása, szolgáltató megszűnése

10. §

(1) A szolgáltató a KRA rendszer számára köteles az 1. számú melléklet szerinti adatokat megadni, továbbá az adatokban történt változást 15 napon belül az NHH-nak bejelenteni.

(2) E rendelet hatálybalépésekor érvényes szolgáltató kódokat a 2. számú melléklet 1. pontja tartalmazza. Amennyiben valamely új telefon szolgáltató kezd meg

szolgáltatási tevékenységét, az NHH az új szolgáltatóhoz szolgáltatói kódot rendel.

(3) Az új szolgáltatónak a KRA rendszerhez csatlakoznia kell. Ennek érdekében a KRA rendszerrel együttműködési tesztet kell végrehajtania.

(4) A szolgáltató megszűnése esetén az NHH köteles a szolgáltatóra vonatkozó adatokat az adatbázisban érvényteleníteni, a szolgáltató kódját visszavonni és az irányítási információkat a változásnak megfelelően módosítani.

(5) Új szolgáltató csatlakozásáról, szolgáltató megszűnéséről, valamint a szolgáltató kódokban történő változásról a KRA rendszer a szolgáltatókat üzenetben értesíti és honlapján elhelyezi.

Hibabejelentés és hibaelhárítás

11. §

(1) A KRA rendszer éves rendelkezésre állása az éves üzemidő alap 99,5%-a, amelynek számítási módját a 2. számú melléklet 6. pontja tartalmazza.

(2) A KRA rendszer meghibásodását a szolgáltató a hét minden napján 0:00—24:00 óráig telefonon és ezzel egyidejűleg telefaxon vagy elektronikus aláírással hitelesített e-mailben jelentheti be a KRA rendszer hibabejelentőjének.

(3) A hibabejelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a szolgáltató neve;
- b) a bejelentő neve, a kapcsolattartó neve, telefonszáma, szolgáltató azonosítója;
- c) a hiba pontos leírása;
- d) a hibajelenség észlelésének módja;
- e) a hiba észlelésének időpontja;
- f) a bejelentés időpontja.

(4) Az NHH a hiba bejelentését követően haladéktalanul megkezdi a hiba behatárolását. A hibabehatárolás befejezése után az NHH telefonon és e-mailben tájékoztatja a szolgáltatót a hiba okáról és az elhárítás várható idejéről.

(5) Az NHH a hibát a lehető legrövidebb időn belül hárítja el.

(6) A rendszer teljes működését gátló hiba esetén a hibajavítást az NHH 4 órán belül megkezdi és a hibát 12 órán belül elhárítja. A hibabejelentést követően az NHH 4 óránként ad tájékoztatást a hiba elhárításának előrehaladásáról.

(7) A (6) bekezdésben foglalt hibákon túl a hibajavítást az NHH 1 munkanapon belül megkezdi, és a hibát 5 munkanapon belül elhárítja.

(8) Amennyiben a hibaelhárításhoz szükséges a szolgáltató közreműködése, az NHH felveszi a kapcsolatot a szolgáltató által megadott kapcsolattartóval. Ha a szolgáltató kapcsolattartója nem elérhető, vagy a szolgáltató a szükséges közreműködést nem tudja biztosítani, a közreműködés kérésétől a közreműködés biztosításáig eltelt idő az e §-ban meghatározott hibaelhárítási időbe nem számít bele.

(9) Az NHH a hiba bejelentéséről hibajegyet készít, továbbá a hibaelhárítási folyamat lezárásakor telefonon és e-mailben tájékoztatást ad az érintett szolgáltatóknak a hiba megszüntetéséről.

(10) A hibajegynek tartalmaznia kell:

- a) a hibajegy sorszámát;
- b) a hibaállapot kezdetének időpontját;
- c) a hibaállapot végének időpontját;
- d) a hiba leírását;
- e) megjegyzést, kiegészítést.

Záró rendelkezések

12. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a közcélú távközlési szolgáltatásokhoz szükséges szám- és címtartományok lekötésének és használatának díjairól szóló 19/2001. (X. 31.) MeHVM rendelet (továbbiakban: R.) 4. §-ának (3)—(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, a § a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A (2) bekezdésben előírt számlát a hatóság a központi referencia adatbázisban nyilvántartott, a szolgáltatóhoz hordozott, illetve a szolgáltatótól elhordozott számokért fizetendő, illetve levonandó díjak figyelembevételével állítja ki. A számhordozásokból eredő használati díjváltozásokról a hatóság külön határozatot nem hoz, azonban a díjváltozásokat a negyedéves számlában meg kell jeleníteni és a központi referencia adatbázis adataiból előállított összesítést a számlához csatolni kell.

(4) Újonnan kijelölt azonosító esetében a használati díjat a kijelölési határozat jogerőre emelkedését követő hónap első napjától kezdődően a tárgynegyedévre időarányosan kell megfizetni. A hordozott számok esetében a használati díj megfizetésének kötelezettsége az átvevő szolgáltatót a hordozás létrejöttét követő hónap első napjától a tárgynegyedévre időarányosan terheli.

(5) A használati díj fizetése szempontjából — kijelölés hónapközi visszavonása, valamint hónapközi elhordozás esetében — minden megkezdett hónap teljes hónapnak minősül, és a használati díjat a tárgynegyedévre időarányosan kell megfizetni.”

*1. számú melléklet
a 17/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez*

ADATLAPOK

A) Űrlap

Szolgáltató regisztrációs adatlap *a KRA rendszer használatához*

A Szolgáltató adatai

Név:

Adószám:

Az ügyintéző adatai:

Név:

Munkahelyi cím:

Telefon:

Fax:

Munkahelyi e-mail:

A regisztrációs adatlapot az ügyintéző nyújtja be személyesen az NHH számára!

A kapcsolattartó adatai

Név:

Cím:

Telefon:

Fax:

e-mail:

A Szolgáltató nevében a megjelölt kapcsolattartó jogosult eljárni a KRA-val kapcsolatos kérdésekben!

Hívásirányítás hordozott számok esetén:

Önállóan

Megbízva:.....

Adatbázis-változásról e-mail értesítést kér:

Igen e-mail:

Összesítetten

Részletesen

Nem

Kelt:.....

.....
cégszerű aláírás

B) Űrlap

Szolgáltatói felhasználó regisztrációs adatlap *a KRA rendszer használatához*

A Szolgáltató adatai

Név:

Az ügyintéző adatai:

Név:

Munkahelyi cím:

Telefon:

Fax:

Munkahelyi e-mail:

A regisztrációs adatlapot az ügyintéző nyújtja be személyesen az NHH számára!

KRA interfész típusa:

Web és Soap

FTP

Csak egy interfésztípus választható adatlaponként!

Autentikációs tanúsítvány adathordozója:

SmartCard (ajánlott)

Floppy lemez

CD

Csak egy adathordozó típus választható!

Szolgáltatói felhasználó

Név:

Cím (opcionális):

Telefon (opcionális):

Fax (opcionális):

e-mail:

IP cím:

Érvényesség kezdete:

Érvényesség vége (opcionális):

Kelt:.....

.....
cégszerű aláírás

2. számú melléklet
a 17/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

Határidők és egyéb adatok

1. Szolgáltató kódok

A szolgáltató kódot az NHH adja a Szolgáltató megjelölésére a Szolgáltató jegyzékbe vétele során. A szolgáltató kód része egy az NHH belső folyamataiban szereplő jelzőszámoknak.

A rendelet hatálybalépésekor érvényes szolgáltatói kódok:

Szolgáltató	Kód
BT Limited Magyarországi Fióktelepe	03
EMITEL Rt.	06
eTel Kft.	09
GTS-DataNet Kft.	11
HUNGAROCOM Kft.	39
HUNGAROTEL Rt.	12
INVITEL Rt.	32
MATÁV Rt.	16
MonorTel Rt.	17
Pannon GSM Rt.	19
PanTel Rt.	20
TvNetWork	37
Vodafone Magyarország Rt.	26
WESTEL Rt.	28

2. Számítadási időablakok

Dátum/nap	Kezdet	Vége
Hétfő—péntek	18.00	22.00
Szombat	14.00	18.00
Vasárnap	—	—
Ünnepnap	—	—

3. Határidők

Hordozás bejelentés határideje	számítadási időablak kezdete előtt 168 órával
Hordozás ellenőrzés határideje	a hordozás bejelentése után 72 órával
Hordozás törlés határideje = tranzakció lezárás időpontja	számítadási időablak kezdete előtt 72 órával

4. A hordozás bejelentés elutasításának oka

Az átadó szolgáltató a KRA ellenőrzés során az alábbi okokból utasíthatja el a hordozás bejelentést:

- elutasítva, hibás kitöltés miatt;
- elutasítva, egyeztetés hiánya miatt.

5. A hordozás bejelentés törlésének oka

Az átvevő szolgáltató a hordozás törlési határidő lejártáig az alábbi okokból törölheti a hordozás bejelentést:

- törölve, hibás kitöltés miatt;
- törölve, az ügyfél visszalépése miatt.

6. Rendelkezésre állás

A KRA rendszer rendelkezésre állásra vállalt mértéke, az éves üzemidőalap 99,5%, számításának módja:

$$\text{RÁM}\% = (\text{TCSH} + \text{TCNh} + \text{TCMh}) / \text{TAh} * 100$$

ahol

RÁM% = rendelkezésre állás tárgyévire számított mértéke százalékban

TAh = éves üzemidő alap (óra). (Elméleti érték, 365*24 vagy 366*24 óra)

TCSH = tárgyévi tényleges üzemidő (óra)

TCNh = nem az NHH-nak felróható kritikus hiba miatt kiesett idő éves összege (óra)

TCMh = tervszerű karbantartás miatt üzemem kívül töltött idő éves összege (óra)

Az informatikai és hírközlési miniszter 18/2003. (XII. 27.) IHM rendelete

az elektronikus hírközlési szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályokról

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 182. §-a (4) bekezdésének f) pontjában kapott felhatalmazás alapján — figyelemmel az Eht. 170. §-ának (5)—(6) bekezdésében foglaltakra — a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. §

(1) A rendelet hatálya a jelentős piaci erővel rendelkező elektronikus hírközlési szolgáltatókra terjed ki.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

1. *Alaphálózat*: egyelektronikus hírközlő hálózat forgalomérzékeny összetevője.

2. *Alulról felfelé építkező megközelítés (Bottom-Up, B-U)*: olyan koncepciót foglal magában, amely a modellépítésnél egy teljesen új, a szolgáltató már meglévő hálózatától eltérő hálózatot vesz alapul, amely hatékonyan kihasználja a legújabb technológiákat. A B-U modellt nem lehet megfeleltetni a szolgáltató számláinak, nem a szolgáltató tényleges költségein alapul.

3. *Bázis év*: a legutóbbi lezárt és auditált pénzügyi év.

4. *Berendezés optimalizálás elve*: a berendezések optimalizálása révén a meglévő technológia és infrastruktúra elemei a modellezés szintjén mindenhol lecserélésre kerülnek, ahol azok használata nem bizonyul hatékonynak. Figyelembe véve a meglévő csomópontok számát és elhelyezkedését, valamint a rendelkezésre álló technológiát, a berendezés-optimalizálási módosítások a különféle központi és átviteli berendezésekre, valamint a csomópontok jellegére korlátozódnak.

5. *BHT (Busy Hour Traffic)*: az üzemelés egy adott 24 órás tartamán belül a legforgalmasabb 60 perc összes forgalma.

6. *Bruttó érték*: a jelen rendelet alkalmazásában az eszköz bekerülési értékét jelöli; az amortizációval csökkentett érték a nettó érték.

7. *Bruttó helyettesítési érték (Gross Replacement Cost, GRC)*: egy eszköz pótlásának tárgyevi költsége. A bruttó helyettesítési érték akkor tér el az eszköz kezdő beszerzési értékétől, ha az eszköz ára változik.

8. *Egyedi eszköz-árindex (Specific Asset Price Index, SAPI)*: a módszer az adott eszköztípus használatba vételét követő valamennyi év bázisárindexével az eszközfajta azonos évre vonatkozó, az új beszerzések miatt lekönnyvelt bruttó könyvszerinti értékeit elosztva és azokat összesítve határozza meg az eszközcsoport bruttó helyettesítési értékét, ahol bázisárként az értékelés időpontjában érvényes egységár szolgál. Alkalmazásának feltétele, hogy

a) a szóban forgó eszköz nem, vagy csak elhanyagolható mértékű technológiai változáson ment keresztül,

b) a szóban forgó eszközről pontos információk nyerhetők ki a szolgáltatók tárgyieszköz-nyilvántartásából, és

c) az adott tárgyi eszköz csoport homogén az árváltozás szempontjából.

9. *Ellenérték*: a költségszámítási modell alkalmazásával kiszámított, az egyes szolgáltatások egy egységére jutó költség alapján megállapított díj.

10. *Felár (mark-up)*: a homogén költségkategóriákba felosztásra nem kerülő közös, termékekhez egyértelműen hozzá nem rendelhető tevékenységek költségeiből mester-

séges módon, arányszámmal előállított érték, amely beépül az egyes szolgáltatások ellenértékébe.

Egyenlő arányú felár (Equal Proportionate Markup, EPMU): a közös költségeket az egyes hálózati elemek különbözeti költségeinek a költségkategória teljes különbözeti költségéhez viszonyított arányában osztja fel.

11. *Felülről lefelé építkező megközelítés (Top-Down, T-D)*: felülről lefelé építkező modellépítési módszer, amely a szolgáltató számviteli és műszaki nyilvántartásaiban szereplő tényadatokat és meglévő elektronikus hírközlési struktúráját használja fel kiindulási pontként.

12. *Felosztandó tétel*: egy homogén költségkategória költségtömege.

13. *Földrajzi „Scorched Node” topológiai módszer*: a berendezés optimalizálásnál alkalmazandó módszer, amelynek alkalmazása során a meglévő hálózat földrajzi topológiája (azaz a hálózati csomópontok földrajzi elhelyezkedése) nem változhat, azaz a központi és az átviteli csomópontok jelenlegi földrajzi helyükön maradnak. Továbbá, a földrajzi scorched node topológia szerint a mobil rádiótelefon szolgáltatók esetében a meglévő bázis adó-vevő állomások (BTS) helye nem változhat.

14. *Folyóáras értékcsökkenés*: a bruttó helyettesítési érték alapján számított értékcsökkenési leírás.

15. *Folyóáras költségelszámolás (Current Cost Accounting, CCA)*: olyan költségelszámolási módszer, amely az egyes könyvszerinti költségeket, illetve ráfordításokat tárgyevi piaci értékükre alakítja.

16. *Független homogén költségkategóriák*: olyan homogén költségkategóriák, melyek egyedi költség-meghatározó tényezővel rendelkeznek.

17. *Függő homogén költségkategóriák*: olyan homogén költségkategóriák, melyek költség-meghatározó tényezője más homogén költségkategóriák költségtömege.

18. *Hálózati elem*: a szolgáltatás hipotetikus (a költségfelosztás céljára kialakított) részegysége, amit a hálózat egy vagy több rétegében a szolgáltatás biztosításához igénybe vett eszközök csoportja határoz meg.

19. *Hálózati elem különbözeti költsége*: az adott hálózati elemhez rendelt változó költségek és komponens specifikus fix költségek összessége.

20. *Hálózati topológia*: a hálózati csomópontok és összeköttetései módja. (Ha egy elektronikus hírközlő hálózatban n számú csomópont van, számos különböző mód létezik arra, hogy ezek egymáshoz kapcsolódjanak annak érdekében, hogy bármelyik csomópont kommunikálni tudjon bármelyik másikkal.)

21. *Hívásút*: egy meghatározott elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtása során igénybe vett hálózati elemek láncolata.

22. *Homogén költségkategória (homogenous cost category, HCC)*: olyan, azonos jellegű költségeket összesítő költségcsoport, amelynek összetevői

a) ugyanolyan költség-meghatározó tényezővel rendelkeznek,

b) ugyanolyan ártendenciáknak (azaz az adott költségcsoport tagjainak ára a vizsgált időszak alatt ugyanolyan mértékben változik) vannak kitéve, és

c) ugyanolyan költségfüggvénnyel bírnak.

23. *Hozzáférési hálózat*: az elektronikus hírközlő hálózat azon része, amely az előfizetőt köti össze az alaphálózattal, és amely helyhez kötött telefonhálózat esetén tartalmazza az előfizetőtől a központ oldali kártyáig terjedő hálózati elemeket, beleértve a DSL eszközöket is.

24. *Komponens specifikus fix költség*: olyan költség, amely közvetlenül egy bizonyos hálózati elemnek/üzleti tevékenységnek tulajdonítható, de a költség-meghatározó tényező mennyiségétől független állandó költség.

25. *Költségfüggvények (Cost-Volume Relationship, CVR)*: egyedi költség-meghatározó tényezőkhöz kapcsolódó függvények, amelyek kifejezik a költség-meghatározó tényező és a költségvolumen közötti összefüggést. A CVR-ek beazonosítanak minden változó költséget, komponens specifikus fix költséget valamint közös költséget.

26. *Költség-meghatározó tényező*: egy adott költség alakulását befolyásoló tényező, amelynek mennyiségi változása és az általa meghatározott költségtömeg változása között függvényszerű kapcsolat létesíthető (Költségfüggvény).

27. *Költségszámítási modell*: költségszámítási módszer és az annak alkalmazására létrehozott számítástechnikai megoldás. A költségszámítási modellhez hozzátartozik a modell és a számítástechnikai megoldás részletes leírása, bemenő adatainak és eredményeinek definíciójával együtt.

28. *Közös költségek*: olyan költségek, amelyek megosztásra kerülnek két vagy több hálózati elem/üzleti tevékenység között, mert kettő vagy több szolgáltatási alcsoporthoz is tartoznak.

29. *Különbözeti költség (Incremental Cost, IC)*: egy meghatározott teljesítmény-növekmény biztosításából fakadó költségek, amennyiben egy bizonyos szintű teljesítményt (amely lehet nulla is) már biztosítanak. Ennek megfelelően a különbözeti költségeket olyan költségként határozhatjuk meg, amely egy hálózati elemhez vagy azon keresztül szolgáltatáshoz tartozó teljesítmény-növekmény biztosításának elmaradásával kerülhet el (azaz takarítható meg).

30. *Minimum hálózat*: LRIC módszertan szerinti költségelszámolás esetén az a hálózati kiépítettségi minimum, melynek költségét a modellezés során fix költségnek kell tekinteni.

31. *Modern ekvivalens eszköz (Modern Equivalent Asset, MEA)*: lényeges technológiai változáson keresztül ment vagy már nem gyártott eszközt helyettesítő, hasonló tulajdonságokkal, paraméterekkel rendelkező, hasonló, vagy szélesebb funkcionálisítással rendelkező berendezés.

32. *Múltbeli költségelszámolás (Historic Cost Accounting, HCA)*: ez a módszer lekönnyelt értéken (történeti költségként, azaz Historic Cost-ként (HC) veszi számba a költségeket/ráfordításokat. A módszer adott eszközök esetében CCA elszámolás esetén is alkalmazható, ha az eszköz

a) élettartama viszonylag rövid,

b) nem megy keresztül jelentős árváltozáson,

c) nem megy keresztül jelentős technológiai változáson, és

d) az átértékelés elhanyagolható hatással lenne a vállalat költségeire.

33. *Működő tőke (Working Capital, WC)*: a forgóeszközök értéke, csökkentve a rövid lejáratú kötelezettségek és a céltartalékok együttes összegével.

34. *Pénzügyi tőkemegőrzés módszer (Financial Capital Maintenance, FCM)*: alkalmazása esetén a társaság valós pénzügyi tőkéjét és funkcióinak folyamatos finanszírozására való képességet őrzi meg. A tőke akkor számít megőrzöttnek, ha a részvényesek tőkéje reálértékben olyan szinten áll az időszak végén, mint az időszak elején. Az FCM alapú költségelszámolás esetében ezért a modell költségalapja tartalmazza a pénzügyi tőke vásárlóerejének a megőrzését biztosító ráfordításokat is. Az FCM mint tőkemegőrzési módszer azt jelenti, hogy a modell költségalapja: = $OPEX_t + DEP_t + SDEP_t + WACC \times (NRC_t + WC_t)$ — tartási nyereség, ahol

a) t: tárgyév,

b) OPEX (Operating Expenditures) a működési költségek/ráfordítások,

c) DEP (Depreciation) az értékcsökkenés,

d) SDEP (Supplementary Depreciation) a kiegészítő értékcsökkenés (a bekerülési érték alapján számított, és a folyóáras érték alapján kalkulált értékcsökkenés különbözete),

e) WACC (Weighted Average Cost of Capital) a súlyozott átlagos tőkekölttség,

f) NRC (Net Replacement Cost) a nettó helyettesítési érték,

g) WC (Working Capital) a működő tőke, és

h) tartási nyereség = $NBV_{t-1} * [(GRC_t - GRC_{t-1}) / GBV_{t-1}]$

35. *Részletes eszközátértékelés (Detailed Asset Revaluation, DAR)*: a módszer az eszközök fizikai mennyiségének és az értékelés időpontjában érvényes beszerzési árának szorzata révén határozza meg az eszköz bruttó helyettesítési értékét. Az eszköz mennyiségének meghatározása történhet közvetlen számbavétellel, szakértői becslés vagy statisztikai minta alapján. Alkalmazása akkor javasolt, ha

a) az adott eszközcsoport árváltozás szempontjából nem homogén, vagy

b) az adott eszköz vagy eszközcsoport jelentős technológiai változáson ment keresztül, vagy

c) az adott eszközre vagy eszközcsoportra vonatkozólag nem nyerhetők ki pontos információk a szolgáltató tárgyi eszköz nyilvántartásából.

36. *Súlyozott átlagos tőkekölttség (Weighted Average Cost of Capital, WACC)*: az a minimum kamatláb névérték, amelyet a tőkének ki kell termelnie (az iparági kockázati osztály szerinti korrekciót és a tőkeáttételi szintet, azaz az idegen tőke és saját tőke arány figyelembevételét köve-

tően) ahhoz, hogy az iparágban verseny alakuljon ki a tőkebefektetés terén.

37. *Számvitel-alapú módszer*: a CCA elszámolási modellek esetében a nettó helyettesítési érték és a folyóáras értékcsökkenés meghatározásának módszere. A módszer kiindulási alapja az egyes eszközök GRC-je. A módszer a GRC alapján úgy állapítja meg a nettó helyettesítési értéket, hogy annak GRC-hez viszonyított aránya egyenlő legyen a bázisév végi bruttó eszközérték és a bázisév átlagos nettó eszközértékének arányával. A módszer a GRC alapján úgy állapítja meg a folyóáras értékcsökkenést, hogy annak GRC-hez viszonyított aránya egyenlő legyen a bázisév végi bruttó eszközérték és a bázisévi összes értékcsökkenés arányával.

38. *Tárgyév*: a díjszámításra vonatkozó tárgyév a díjak alkalmazásának első éve.

39. *Tevékenység alapú költség számítás (ABC)*: a szolgáltató ténylegesen felmerült költségeinek a szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó, az adott szolgáltató által ténylegesen végzett tevékenységekhez rendelése költség meghatározó tényezők alapján és ezek felosztása szolgáltatásokra tevékenység meghatározó tényezők alkalmazásával.

40. *Tőkeköltség*: az egyes szolgáltatások nyújtásához szükséges tőke finanszírozásának költsége, melynek különböző szolgáltatásegységekre jutó részei beépülnek az adott szolgáltatás ellenértékébe. A tőkeköltséget úgy kapjuk meg, ha a súlyozott átlagos tőkeköltséget (Weighted Average Cost of Capital, WACC) megszorozzuk a szabályozás alá vont szolgáltatás nyújtásához használt befektetett eszközök nettó könyv szerinti értékével (átértékelt eszközök esetén a szabályozás alá vont szolgáltatás nyújtásához használt nettó helyettesítési értékkel) és a működő tőke átlagos értékével.

41. *Útvonal tényezők*: egy adott szolgáltatás nyújtásában részt vevő hálózati elemek számát jelző mutató.

42. *Útvonal mátrix*: az egyes hálózati elemek adott szolgáltatások által történő átlagos igénybevételét szemlélteti. A mátrix arra szolgál, hogy egy összetevő költségét egyetlen perc alapú költségbe „fogja össze”. Ezek a költségek ezután az összetevőknek egy adott szolgáltatás általi igénybevétele szerint összegzendők.

43. *Üzleti tevékenységek*: azok a fiktív hálózati elemek, amelyekre azok a költségek kerülnek ráosztásra, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a elektronikus hírközlő hálózat elemeihez, azonban szükségesek a szolgáltatások nyújtásához.

44. *Változó költség (Variable Cost, VC)*: az a költség, amely a költség-meghatározó tényezővel együtt változik és közvetlenül egy bizonyos hálózati elemnek vagy üzleti tevékenységnek tulajdonítható.

45. *Vonalkártya*: az előfizetői vonalkártya alakítja át az előfizetői hozzáférési hálózaton átvitt beszédhang jeleket a digitális kapcsolóközpontokban alkalmazott digitális bit-folyamokká. A vonalkártya — még a hozzáférési hálózat részeként — a hozzáférési és az alaphálózat határa.

Általános szabályok

3. §

(1) A rendelet hatálya alá tartozó, az Eht. 170. § (5) bekezdésében meghatározott elektronikus hírközlési szolgáltató (a továbbiakban: kötelezett szolgáltató), az Eht. 170. § (5) bekezdésében meghatározott elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó szerződések alapján kért ellenértékek tekintetében köteles a hosszú távú, előre-mutató különbözeti költségek költség számítási módszere (LRIC), illetőleg a teljesen felosztott költségek költség számítási módszere (FDC) alapján, a jelen rendelet *mellékletében* foglaltak betartásával költség számítási modellt kialakítani és azt alkalmazás előtt a hatósághoz jóváhagyás céljából benyújtani.

(2) A hatóság a szolgáltató által alkalmazott költség számítási modellt és az annak alapján működő szoftver kalkulációs módszereit ellenőrzi.

(3) A hatóság a jóváhagyás céljából benyújtott, költség alapon kialakított ellenérték mértékének jóváhagyása során elsődlegesen az e rendeletben meghatározott költség számítási módszernek való megfelelést veszi figyelembe, mérlegeli továbbá a hasonló piaci környezetben működő, hasonló fejlettséggel rendelkező és tevékenységet végző szolgáltatók által nyújtott összehasonlítható szolgáltatások árait, illetőleg az érintett szolgáltató által megajánlott hálózati szolgáltatások díjai és az előfizetői díjak, valamint más szolgáltatók számára alkalmazott árak közötti összefüggéseket.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott költség számítási modellek kialakításakor biztosítani kell, hogy az tartalmazza a modell és a számítástechnikai megoldás részletes leírását, a modellben használt fogalmak és megnevezések definícióit, valamint a modell bemenő adatait és kimenő eredményeit, az arra feljogosított harmadik fél — így különösen a hatóság — számára áttekinthető és értelmezhető részletességgel.

(5) A szolgáltató köteles e rendeletben előírt követelményekkel összhangban a modelleket és dokumentációkat jóváhagyásra a hatósághoz benyújtani.

(6) A szolgáltató a kialakított és rögzített költség számítási modelleket köteles az azok értelmezéséhez szükséges minden adattal és nyilvántartással együtt a költség számítási modell kialakításától számított öt évig, illetve — ha ez későbbi időpont — a modell alapján kiszámított ellenértéket alkalmazó bármely szerződéssel kapcsolatos, a költség számítási modellel összefüggésben felmerült jogvita jogerős lezárásáig megőrizni. A szolgáltatót az e rendelet alapján terhelő, a modellek értelmezéséhez szükséges adatok és nyilvántartások megőrzési kötelezettsége nem érinti a más jogszabály által meghatározott megőrzési kötelezett-

ségek teljesítését, így különösen a bizonylatokra vonatkozó, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben előírt megőrzési kötelezettségek teljesítését.

4. §

Annak érdekében, hogy valamennyi szolgáltató egységes feltételrendszert alkalmazzon, a hálózati szolgáltatók költségszámítására vonatkozó szabályok részletes követelményrendszerét e rendelet melléklete tartalmazza.

Tőkeköltségszorzó

5. §

A költségszámítások során alkalmazandó tőkeköltségszorzó értéke:

a) a 2001. december 22-én országos koncessziós társaságnak minősülő társaság, illetve jogutódja esetében 15 százalék,

b) a 2001. december 22-én helyi koncessziós társaságnak minősülő társaság, illetve jogutódja esetében 17 százalék,

c) mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetében 16 százalék.

Záró rendelkezések

6. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti:

a) a hálózati szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályokról szóló 1/2002. (I. 11.) MeHVM rendelet, valamint a módosításáról kiadott a hálózati szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályokról szóló 1/2002. (I. 11.) MeHVM rendelet módosításáról szóló 9/2003. (VI. 24.) IHM rendelet;

b) az Internet szolgáltatás távbeszélő hálózaton keresztül történő elérésének áráról, valamint az Internet szolgáltatás távközlő hálózaton keresztül történő nyújtása esetén a távközlő szolgáltatás díjának azon hányadáról, melyet a távközlési szolgáltató átad az Internet szolgáltatóknak című 30/2001. (XII. 23.) MeHVM rendelet, valamint a hálózati szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályokról szóló 1/2002. (I. 11.) MeHVM rendelet módosításáról szóló 3/2003. (II. 7.) IHM rendelet 2—4. §-a.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvénnyel együtt össze-

egyeztethető szabályozást tartalmaz az Európai Parlament és Tanács elektronikus hírközlési hálózatokhoz való hozzáférésekről és összekapcsolásokról szóló 2002/19/EK irányelvvel (Hozzáférési Irányelv).

Kovács Kálmán s. k.,
informatikai és hírközlési miniszter

Melléklet

a 18/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

A hálózati szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályok részletes követelményrendszere

A KÖVETELMÉNYRENDSZER CÉLJA

Jelen követelményrendszer célja, hogy a rendelet hatálya alá tartozó szolgáltatók számára az alkalmazandó — LRIC és FDC alapú — költségszámítási módszer alkalmazásával kapcsolatban részletes útmutatást adjon.

I.

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1. A költségek és ráfordítások felosztásának szolgáltatók által követendő alapelve az ok-okozati elv, tehát a költségeket és ráfordításokat úgy kell felosztani, hogy azokat a szolgáltatásokat és termékeket terheljék, melyek felmerülésüket okozzák.

2. A mobil rádiótelefon szolgáltatóknak figyelembe kell venniük a mobil rádiótelefon szolgáltatókra vonatkozó különös követelményeket. A további különös követelményeket a kötelezett szolgáltatóknak akkor kell alkalmazniuk, ha kínálnak a további különös követelményekkel érintett szolgáltatásokat.

II.

A LRIC KÖLTSÉGSZÁMÍTÁSI MÓDSZER

A módszertan jellemzői

3. LRIC (hosszú távú előremutató különbözeti költség) modellek készítésekor a szolgáltatóknak olyan modelleket kell kidolgozniuk, amelyek az egyes hálózati elemek különbözeti költségét számítják ki. Ehhez a szolgáltatóknál a meglévő infrastruktúra működtetése mellett felmerült tényleges költségeket és ráfordításokat a működés hosszú távon feltételezett hatékonysági és kapacitásbeli tényezőinek módosítása, különböző, a későbbiekben részletezett

berendezés-optimalizálási feltételezések és a folyó-
áras költségelszámolás elve figyelembevételével szükséges
átértékelni.

4. A szolgáltatók által kidolgozott LRIC modelleknek
felülről lefelé építkező megközelítést kell alkalmazniuk,
hogy a költségek az egyes szolgáltatók tényleges számviteli
nyilvántartásaival egyeztetethők legyenek.

Hatékonyág

5. A szolgáltató által az LRIC módszertan alapján
összeállított költségelszámítási modellben figyelembe vett
működési hatékonysági módosítások alapját képező felté-
telezéseket megfelelő módon bizonyítani és dokumentálni
kell.

6. A szolgáltató az alábbi módszerek közül választhat
hálózata hatékony működésének bizonyításához:

- a) alulról felfelé építkező (B-U) műszaki modellek;
- b) működési statisztikák alkalmazása az LRIC modell-
ben; vagy
- c) összehasonlító vizsgálat.

Amennyiben a szolgáltató összehasonlító vizsgálattal
bizonyítja hatékonyságát, a felhasznált adatkészletet a re-
leváns különbségekhez (pl. a hasonlítás alapjául vett szol-
gáltató hálózatának méretéhez) kell igazítani.

Az LRIC modellépítési lépések

7. A modellépítés első lépéseként a szolgáltató meglévő
kimutatásaiból ki kell választani azon költségeket, ame-
lyek relevánsak a modellezni kívánt szolgáltatások nyújtá-
sához.

A modellépítés második lépése a homogén költségkate-
góriák meghatározása és a költségek homogén költségka-
tegóriákba sorolása.

A modellépítés harmadik lépése a hálózati elemek és
üzleti tevékenységek meghatározása.

A modellépítés negyedik lépése a befektetett eszközök
átértékelése a berendezés optimalizálás és a folyóáras köl-
tségelszámolás elveinek (CCA) figyelembevételével és a
működési költségek módosítása.

A modellépítés ötödik lépése a költségfüggvények kiala-
kítása a költségek homogén költségkategóriákból hálózati
elemekre/üzleti tevékenységekre történő felosztása érde-
kében.

A modellépítés hatodik lépése a közös költségek háló-
zati elemekre/üzleti tevékenységekre történő osztása és az
egységköltségek meghatározása.

A modellépítés hetedik lépése a hálózati elemek/üzleti
tevékenységek egységköltségeiből a szolgáltatások egység-
költségének meghatározása az útvonal tényezők segítségé-
vel.

A költségmodellek adatforrásai

8. A modellek alapjául a rendelkezésre álló, legutóbbi
két pénzügyi évre vonatkozó, teljes körűen auditált pénz-
ügyi beszámolóknak kell szolgálniuk.

9. A modell bázis évi adatai a modellt építő szolgáltató
legfrissebb, lezárt, auditált számviteli adatai.

10. A költségalap csak olyan költségeket és ráfordításo-
kat tartalmazhat, amelyek a jelen rendelet hatálya alá tar-
tozó szolgáltatások nyújtása miatt merülnek fel. A kizárás-
ra kötelezett költségösszeg elkülönítése egy e célra létre-
hozott technikai jellegű tevékenységhez rendeléssel is
megoldható.

A modell dokumentációjának részletes listát kell tartal-
maznia mindazon kis- és nagykereskedelmi termék-
ről/szolgáltatásról, amelyek a különböző költségek megha-
tározása során kizárásra kerültek, a kizárás okainak rész-
letes magyarázatával együtt.

11. A pénzügyi, üzemeltetési és forgalmi adatoknak
ugyanarra a bázisévre kell vonatkozniuk, és két teljes évre
vonatkozó előrejelzéseket kell tartalmazniuk, annak érde-
kében, hogy garantálják, hogy a hálózat kiigazítása az in-
dokolt kapacitási követelmények figyelembevételével
megtörtént.

12. A bázisévi és az előre jelzett forgalmi adatoknak
helyi központokénti vagy bázisállomásonkénti elemzést
is kell nyújtaniuk az egy előfizetőre eső BHT alapján.

A homogén költségkategóriák kialakítása

13. A költségalapot alkotó költségek a modellben ho-
mogén költségkategóriákba (HCC) sorolandók. Minden
egyedi homogén költségkategóriának egyedi költség-meg-
határozó tényezővel, egyedi ártendenciával és hozzáren-
delt egyedi költségfüggvénnyel (CVR) kell rendelkeznie.
Egy CVR több HCC-hez is hozzárendelhető.

14. A költségkategóriák kialakításának alapvető krité-
riumai:

a) Amennyiben a befektetett eszközök vagy a működési
kiadások eltérő költség-meghatározó tényezőkkel rendelke-
znek, úgy azok nem csoportosíthatók ugyanazon HCC-be.

b) Amennyiben a befektetett eszközök vagy a működési
kiadások eltérő ártendenciákkal rendelkeznek, úgy azok
nem csoportosíthatók ugyanazon HCC-be.

c) Amennyiben a befektetett eszközök vagy a működési
kiadások eltérő CVR-ekkel rendelkeznek, úgy azok nem
csoportosíthatók ugyanazon HCC-be.

15. Minden egyes homogén költségkategóriát egyértel-
műen be kell sorolni a független vagy függő kategóriákba,

azokat a CVR-eket pedig, amelyekre ezek támaszkodnak, dokumentálni kell.

16. A HCC-k a következő költségtípusonként kategorizálандók:

- a) tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült tőkeköltségek (WACC),
- b) tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült értékcsökkenési költségek (DEPN),
- c) működő tőkével kapcsolatos költségek (WC),
- d) működési költségek és ráfordítások (OPEX),

Egy homogén költségkategória a jelen bekezdés a), b), c) és d) pontjában említett költségfajták közül csak egyet tartalmazhat.

17. További követelmény, hogy az OPEX személyi jellegű költségei és ráfordításai (OPEX pay) külön költségkategóriá(k)ba kerüljenek, elválasztva az egyéb működési költségektől és ráfordításoktól (OPEX non-pay). Ez utóbbin az anyagjellegű ráfordításokat és az egyéb ráfordítások és egyéb bevételek egyenlegét értjük.

18. A működő tőke kiszámításának módja: forgóeszköz mínusz rövid lejáratú kötelezettségek és céltartalékok. A működő tőke mértékének alapját a bázis év átlaga képezi. Az átlag alapjául legalább két érték kell, hogy szolgáljon: a működő tőke év eleji, valamint év végi szintje.

19. A tőkeköltség számításánál az NRC tárgyévre vonatkozó átlagával kell számolni.

19. A kötelezett szolgáltató által benyújtott modellekben számvitel-alapú módszert kell használni a tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült nettó eszközérték számítása és az értékcsökkenési költségek számítása tekintetében.

20. A modellekben a befektetett tőke finanszírozását a pénzügyi tőkemegőrzés (FCM) módszerrel kell biztosítani.

21. A befejezetlen beruházással kapcsolatos költségek esetén értékcsökkenési leírás nem számolható el, de a tőkeköltség számításakor az eszköz bruttó értéke figyelembe veendő.

22. Pénzügyi lízing konstrukcióban vásárolt eszközök költségei a CAPEX és DEPN homogén költségkategóriákban kell, hogy megjelenjenek, az OPEX költségkategóriákban — a halmozódás elkerülése végett — nem. Amennyiben ettől a szolgáltató mégis eltérni kényszerül, a modell dokumentációjának részletes magyarázattal kell szolgálnia az eltérés okairól, megvalósításáról és a költségalapra vonatkozó hatásáról.

23. Működési lízing konstrukcióban vásárolt eszközök költségei az OPEX homogén költségkategóriákban kell,

hogy megjelenjenek, a CAPEX költségkategóriákban — a halmozódás elkerülése végett — nem.

Az összekapcsolási szolgáltatásokhoz tartozó hálózati elemek és tevékenységek meghatározása

24. A szolgáltatóknak kell meghatározniuk a hálózati elemeket/üzleti tevékenységeket, és eldönteni a hálózati elemek/üzleti tevékenységek nagykereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó leképezését. Csak azon hálózati elemek és üzleti tevékenységek kerülhetnek be az összekapcsolási szolgáltatások LRIC modelljébe, amelyeket a szolgáltató ténylegesen biztosít, illetve végez. A szolgáltatónak saját működési és szervezeti sajátosságainak megfelelően kell összeállítania a hálózati elemek és üzleti tevékenységek körét.

25. A költségszámítási modellben a tevékenységeket arra való tekintettel kell meghatározni, hogy az egyes szolgáltatások esetében a homogén költségkategóriák a végzett tevékenységekkel arányosan kerüljenek elszámolásra az egyes szolgáltatásokra.

26. A helyhez kötött telefon szolgáltatók hálózati elemeit az összekapcsolási forgalmi szolgáltatások költségei szempontjából az alábbi szerkezetet követő költségmodellben lehet megadni:

kihelyezett fokozat (Remote Concentrator Unit, RCU),
helyi központ (Local Switch, LS),
primer központ (Primary Switch, PS),
szekunder központ (Secondary Switch, SS),
nemzetközi központ (International Switch, IS)
RCU-LS átvitel,
LS-PS átvitel,
PS-SS átvitel,
SS-IS átvitel,
SS-SS átvitel,
összekapcsolási pont,
hálózat menedzsment rendszerek,
egyéb hálózati elemek,
hálózati szolgáltatás forgalommérő/számlázó rendszere.

27. A bérelt vonali szolgáltatók hálózati elemeit a bérelt vonali összekapcsolási szolgáltatások költségei szempontjából az alábbi szerkezetet követő költségmodellben lehet megadni:

összekapcsolási pont,
kapcsolóeszközök (központok, routerek, cross-connec-torok, add-drop multiplexerek) és/vagy erősítőállomások közötti átvitel (kábeles, mikrohullámú, műholdas) a köz-benső erősítővel és jelismétlőkkel,
a végberendezéshez csatlakozó átviteli szakasz,
átadási rendezők az összekapcsolási ponto(ko)n és a végponto(ko)n,

félállandó összeköttetés esetén az összeköttetésben részt vevő kapcsolóközpontok, bérelt vonali menedzsment elemei, bérelt vonali szolgáltatás számlázó rendszere.

28. A mobil rádiótelefon szolgáltatók hálózati elemeit az alábbi szerkezetet követő költségmodellben lehet megadni:

BTS (Base Transceiver Station = Bázis adóvevő állomás) — infrastruktúra,

BTS — TRX (BTS Transceiver = BTS Adóvevő),

BSC (Base Station Controller = Bázisállomás vezérlő),

MSC (Mobile Switching Centre = Mobil kapcsolóközpont),

HLR (Home Location Register = Honos helyregiszter),

összekapcsolási pont,

BTS-BSC átvitel,

BSC-MSC átvitel,

MSC-MSC átvitel,,

SMS központ (SMSC),

hálózat menedzsment rendszerek,

hálózati szolgáltatások forgalom mérő/számlázó rendszere,

egyéb hálózati elemek.

Folyó költségekre történő átértékelés

29. Az LRIC modellek mögött rejlő hálózati topológiának a földrajzi „Scorched Node” megközelítésen kell alapulnia.

30. Az LRIC modellezési alapelveknek megfelelően a költségek által leírt elektronikus hírközlő hálózatnak optimális költség szinten kell működni, ezért a modelleket a berendezés-optimalizálás elve alapján kell elkészíteni. Az effajta berendezés-optimalizálás nem eredményezhet összességében magasabb költségeket a teljes költség-tömegre vonatkozóan.

31. Valamennyi szolgáltató köteles a berendezés optimalizálási feltétel modellben történt figyelembevételét bizonyítani.

32. A modelleknek vagy *a)* kifejezett, nyilvánvaló berendezés-optimalizáló/költségminimalizáló algoritmusokat kell tartalmazniuk (amelyek ellenőrizhetők és hitelesíthetők), vagy *b)* csomópontról csomópontra le kell írniuk az alkalmazott/feltételezett berendezéseket, egyben ki kell fejteniük azok optimalizálásának módját.

33. A berendezés-optimalizálásnak a hálózat teljes egészére ki kell terjednie oly módon, hogy amennyiben az egyik csomópontnál végrehajtott optimalizálás költségcsökkentést idéz elő, úgy a működési kiadást vagy tőkeköl-

tséget érintő, egyéb csomópontoknál elérhető minden ebből származó költségmegtakarítás is érvényesítendő.

34. A modellekben szereplő algoritmusokban az optimális kapacitás és a meglévő kapacitás közötti összefüggésnek nyomon követhetőnek kell lenni.

35. Ahol egy adott terület optimalizálása érint egy másik területet, ott a berendezés optimalizálás hatását át kell vezetni HCC-ről HCC-re és CVR-ről CVR-re.

36. Az optimalizálás alacsonyabb költséget eredményezhet úgy is, hogy OPEX jellegű költségek kerülnek módosításra.

37. Amennyiben a modellezési módszertan a CCA-n alapul, a költség alapban szerepeltetendő költségeket, illetve ráfordításokat is ezen elvnek megfelelően át kell értékelni. Az átértékeléshez az alábbi módszertanok alkalmazhatók:

a) CAPEX és DEPN költségek esetében:

aa) Eszköz Árindex Módszer (SAPI),

ab) Részletes Eszköz Átértékelés Módszer (DAR),

ac) Modern Ekvivalens Eszköz Módszer (MEA),

ad) Múltbeli Költségek Módszer (HC);

b) OPEX költségek esetében:

ba) Árindexek felhasználásával történő kiigazítás,

bb) Bérindex felhasználásával történő kiigazítás.

38. Az alkalmazandó módszertan(ok) kiválasztását a szolgáltató végzi, ám eszköz költségek esetében figyelembe kell vennie az egyes módszertanok definíciójában szereplő alkalmazhatósági feltételeket. Minden eszközátértékelést a modell dokumentációjában áttekinthetően szerepeltetni kell.

39. Amennyiben egy eszköz átértékelésre kerül, az átértékelés költségmódosító hatásának a vonatkozó CAPEX, OPEX és DEPN költségkategóriákban is meg kell jelennie.

40. Az átértékelést nemcsak a tárgyévre vonatkozóan, hanem az azt megelőző évre vonatkozóan is el kell végezni.

41. A MEA módszertan alkalmazása esetében a szolgáltatóknak 3 éves előrettekintési periódussal kell számolni, vagyis akkor határozandó meg modern ekvivalens eszköz bármilyen jelenleg használatos eszközre, ha az átértékelendő jelenlegi eszközt a szolgáltató 3 éven belül a meghatározott modern ekvivalens eszközre kívánja cserélni. Amennyiben modern ekvivalens eszköz kerül meghatározásra, a módszer választásának okaira, valamint a megfeleltetés és az átértékelt eredeti és a választott ekvivalens eszköz jellemzőire (pl. eszköz-élettartam, szükséges hatékonysági és funkcionalitásbeli kiigazítások, működési költ-

ségekre és ráfordításokra gyakorolt hatás stb.) a modell dokumentációjában ki kell térni.

42. A modelleknek részletezniük kell, milyen modern ekvivalens eszközt használtak a CCA szerinti átértékelés során. Amennyiben a MEA a meglévő eszközzel megegyezik, az feltüntetendő és indokolandó. Amennyiben a MEA eltér a meglévő eszköztől, a dokumentációban meg kell indokolni a MEA választását.

43. Azokon a helyeken, ahol a MEA-k eltérő üzemi funkciót és hatékonyságot kínálnak, a beszerzési ár és a működési kiadások kiigazítása (csökkentése) is szükséges ennek beszámítására.

44. A CCA-ban felülvizsgált eszköz-élettartamokat egyértelműen dokumentálni kell összevetve a HCA-ban alkalmazott eszköz-élettartamokkal.

45. A CCA esetén a bázisévnek a legutóbbi auditált számviteli évet kell tekinteni.

46. A tartós élettartamú eszközök eszköz-átértékelését két évre kell elvégezni, és a tárgyévre vonatkozó tartási nyereség/veszteség értéket már a megelőző év átértékelt nettó eszközértékét figyelembe véve kell számítani. Ez egyben azt is jelenti, hogy két MEA (modern ekvivalens eszköz) átértékelési és két CCA-FCM kimutatáscsomagot kell elkészíteni és benyújtani.

47. A modell költségalapja esetén nem kell inflációs korrekciót végezni a saját tőke tekintetében.

48. A teljesen leírt eszközöket nem kell átértékelni a folyóáras költségelszámolás (CCA) szerint, mivel ezek értéke már megtérült a múltbeli értékcsökkenési elszámolások során. Minden javasolt alternatív megközelítést dokumentálni és indokolni kell.

49. Minden kapcsolóközponti, illetve egyéb berendezés elhelyezésére szolgáló épületben a berendezés MEA eszközre történő cseréje miatt keletkező kihasználatlan belterületet nulla GRC-n kell értékelni, kivéve, ha indokolt és dokumentált az ilyen terület figyelembevétele.

Költségfüggvények kialakítása

50. A CVR-eknek a szolgáltató beszállítókkal szembeni vásárlóereje növekedésének és/vagy a méret-/választék-gazdaságosság megragadásában konvex összefüggéseket kell mutatniuk. Amennyiben a CVR-ek egyenes vonalú összefüggést mutatnak, a CVR-t teljes részletességgel alá kell támasztani, hogy miért is nem érvényesül a méret-/választék-gazdaságosság, illetve a vásárlóerő hatása.

51. A szolgáltatók az alábbi módszerek közül egyet vagy többet is felhasználhatnak a költségfüggvények előállítására:

- a) műszaki/szimulációs modellek,
- b) statisztikai tanulmányok,
- c) interjúk/terepfelmérés,
- d) összehasonlító vizsgálatok.

52. A modell dokumentáció részeként a szolgáltatóknak be kell nyújtaniuk a fentebb említett modelleket, felméréseket, interjúkat, a kutatások és összehasonlító vizsgálatok során használt eljárást és azok eredményeit.

53. Amennyiben a HCC-k tartalmazzák a modelltől kizárt szolgáltatások költségeit, a kizárandó szolgáltatások vonatkozó költségét a CVR-ek segítségével kell eltávolítani a költségalapból.

Közös költségek kezelése

54. A homogén költségkategóriákban definiált közös költségek százalékos arányait dokumentálni kell.

55. A közös költségeket az EPMU módszerrel kell a hálózati elemek/üzleti tevékenységek között felosztani. Amennyiben a költségkategóriának nincsen változó költsége, úgy a szolgáltatóknak meg kell határozni, hogy mely hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre nézve közös a költség és ez alapján kell a felosztást elvégezni. Utóbbi esetben a költségelszámítás dokumentációjában részletesen ki kell fejteni, hogy az adott közös költség mely hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre nézve közös.

Hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségének kiszámítása

56. A hálózati elemek/üzleti tevékenységek teljes költségtömege a HCC-k különbözeti költségéből (változó költségek + komponens specifikus fix költségek) és a felosztott közös költségek összegéből adódik.

57. A hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségének meghatározása a hálózati elemhez/üzleti tevékenységhez rendelt teljes költségtömeg és a tárgyévben felmerülő éves vonatkozó szolgáltatásmennyiség hányadosaként történik.

58. Az adott időszakban értékesítésre kerülő szolgáltatásmennyiséget a szolgáltató átlátható, objektív információkkal alátámasztott számításokkal köteles hitelesíteni. Abban az esetben, ha a felmerülő szolgáltatásmennyiség értéke objektív információkra épülő számítások alapján nem határozható meg, a szolgáltató becslést alkalmazhat. Ez utóbbi esetben a szolgáltató köteles a becslés alapjául szolgáló paramétereket és feltételezéseit áttekinthető mó-

don rögzíteni olyan formában, hogy azok az arra jogosult harmadik fél számára értelmezhetőek legyenek.

Útvonal tényezők és útvonal mátrix

59. A hálózati elemek egységkölségeiből az adott szolgáltató szolgáltatásainak egységkölségei a hívásút elemzése során kiszámított útvonal tényezők segítségével kerülnek kiszámításra.

60. A felhasznált útvonal tényezőknek a bázisév adatain, a felhasznált forgalmi adatoknak a bázisévet követő két évre vonatkozóan meghatározott előrejelzéseken kell alapulnia. A modell-dokumentációnak tartalmaznia kell olyan információkat, amelyek alátámasztják az esetleges hálózati mintavételezés statisztikai megalapozottságát. Az útvonal-tényezőknek összhangban kell lenniük a megadott forgalmi előrejelzésekkel.

61. A hálózati elemek és üzleti tevékenységek különböző költségei az adott szolgáltató termékeire/szolgáltatásaira a hívásút során felhasznált hálózati elemek (útvonal tényezők) segítségével kerülnek felosztásra. Ennek legegyszerűbb segédeszköze az útvonal mátrix.

62. A szolgáltatások átlagos útvonalának meghatározásához a következő lépések elvégzése szükséges:

- a) a lehetséges hívásutak meghatározása szolgáltatásonként,
- b) az egyes útvonalak igénybeviteléhez tartozó %-os valószínűség meghatározása,
- c) az egyes útvonalakhoz tartozó hálózati elemek azonosítása minden szolgáltatás esetében,
- d) a hálózati elemek súlyozott átlagos használatának kiszámítása, az átlagos hívásút meghatározása.

63. A szolgáltatások forgalmi adatait összekapcsolva az adott összetevők igénybevitelével előáll egy összetevő teljes igénybeviteli aránya. Egy összetevő percalapú különbözeti költségének megállapításához az egyes elemek különbözeti költségét osztani kell az összetevő teljes igénybeviteli arányával.

64. A szolgáltatások különbözeti költsége az igénybevett összetevők percalapú különbözeti költségének és a szolgáltatás minden egyes összetevőre vonatkozó útvonal tényező szorzataként előálló költségének összegéből adódik.

65. A modell dokumentációjának tartalmaznia kell az útvonal mátrix meghatározására vonatkozó módszertan leírását, illetve — amennyiben az útvonal mátrix statisztikai eljárásokkal kerül meghatározásra — a felhasznált módszer érvényességét tesztelő próbák eredményét.

A modellel szemben támasztott részletes funkcionális követelmények és a modell dokumentációja

66. A modell dokumentációjának tartalmaznia kell a költségalapba bevont és az abból kizárt lakossági és nagykereskedelmi termékek/szolgáltatások pontos listáját. Amennyiben egy adott lakossági (előfizetői) termék/szolgáltatás nem része a költségalapnak, ezt a szolgáltatónak megfelelő módon indokolnia kell.

67. Olyan modellt kell kidolgozni, amely tartalmazza a következő táblázatban bemutatott rétegek szerint felépülő számítási modellt, valamint amelynek része egy, a költségfüggvények kialakításához használt műszaki alapmodell és a folyóáras költségelszámolás kalkulálását segítő almodell is.

Szint	Leírás
Kivonatoló, átalakító és feltöltési szint (KÁF)	Adatot nyer ki a különböző adatforrásokból (főkönyv, tárgyi eszköz nyilvántartás, B-U műszaki modellek, forgalmi adatok stb.), és ezekkel tölti fel az alap adatbázist/adatállományt.
Adatszint	Az adatbázisban lévő adatokat jól strukturált adattáblákban tárolja. A felhasználók alapadatait is tartalmazza (pl. bejelentkezési adatok, fizikai elhelyezkedési adatok, kiinduló lista stb.).
Üzleti szint	A kalkulációk lényegét tartalmazza, és az érvényes adatállományon alapszámításokat végez.
Felhasználói szint	Lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy megnyissa, módosítsa és szerkessze az adatállományt, lefuttassa a modellt, és elemezze a kapott eredményeket. Bejelentkezési és biztonsági sajátosságokat is tartalmaz.

68. A szolgáltatók általánosan elfogadott szoftver platformok és az ezekhez kapcsolódó hardver (azaz szerverek, mikrorendszerek stb.) felhasználásával készíthetnek modelljeiket. A benyújtott modellt a rendszerkövetelmények részletes leírásával kell kiegészíteni.

69. Az MS Office alkalmazások (mint például az MS Excel/MS Access) alkalmazása esetén az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

a) A modell mellé csatolni kell a rendszerkövetelmények leírását, amely tartalmazza *aa)* az alkalmazások alapjául szolgáló operációs rendszert (azaz Windows NT, Windows 2000, Windows XP stb.) és *ab)* az alapul szolgáló alkalmazás verziójának pontos meghatározását (azaz Excel 98, Access 98, Excel 2000 stb.).

b) A modell „csak olvasható” („read only”) formában nyitható meg a benyújtott modell és az adatok épségének megőrzése érdekében.

c) A modell csak világosan megjelölt és feloldható rejtett sorokat vagy oszlopokat tartalmazhat.

d) A modell csak világosan megjelölt és feloldható rejtett munkafüzeteket tartalmazhat.

e) A cellákat és a munkafüzeteket nem szabad védelemmel ellátni (jelszóval vagy más módon) és nem szabad zárolni sem.

f) A képleteknek láthatóknak kell lenniük.

g) A makróknak hozzáférhetőknak kell lenniük.

h) A modell dokumentációjának teljes körű logikus levezetést kell tartalmaznia.

i) Ha a modellt a szolgáltató megbízásából független tanácsadó készíti el, ezt a felet fel kell kérni, hogy tegye lehetővé, hogy a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférjenek a modellhez. A modell dokumentációjának tartalmaznia kell a szolgáltató és tanácsadójának írásos nyilatkozatát arról, hogy hozzájárulnak ahhoz, hogy a modell vizsgálatában előbb felsorolt, érintett felek hozzáférhessenek a modellhez. A hatóság és a hatóság által bevont tanácsadóknak titoktartási megállapodásokat kell aláírniuk mind a szolgáltatókkal, mind pedig a szolgáltató által bevont tanácsadókkal.

70. Az MS Office alkalmazáscsomagtól eltérő szoftverplatformok alkalmazásával készült modellek esetén az alábbi feltételeket kell teljesíteni:

a) A modell mellé csatolni kell a rendszerkövetelmények leírását, amely többek között tartalmazza *aa)* az alkalmazások alapjául szolgáló operációs rendszert (azaz Windows NT, Oracle, Windows XP stb.) és *ab)* az alapul szolgáló alkalmazás, adatbázis vagy a szükséges OLAP eszköz leírását (azaz SAS, Oracle, Oros stb.), valamint az *ac)* szükséges jelentéskészítő eszközök leírását (azaz Cognos, Impromptu, Business Objects, Oracle Express stb.) beleértve a verziószámot is.

b) A modell dokumentációjának teljes körű logikus levezetést kell tartalmaznia a kalkulációs sémára, illetve a modell teljes működésére vonatkozólag.

c) Ha a modellt a szolgáltató megbízásából független tanácsadó készíti el, ezt a felet fel kell kérni, hogy tegye lehetővé, hogy a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférjenek a modellhez. A modell dokumentációjának tartalmaznia kell a szolgáltató és tanácsadójának írásos nyilatkozatát arról, hogy hozzájárulnak ahhoz, hogy a modell vizsgálatában előbb felsorolt, érintett felek hozzáférhessenek a modellhez. A hatóság és a hatóság által bevont tanácsadóknak titoktartási megállapodásokat kell aláírniuk mind a szolgáltatókkal, mind pedig a szolgáltató által bevont tanácsadókkal.

71. A modelleknek (ideértve a műszaki almodelleket is) tartalmazniuk kell azon hálózat-tervezési paramétereket (pl. az áramkörönkénti forgalmat, Erlangban mérve, a szolgáltatási szintet, a kapacitáskihasználás arányát stb.), amelyek korrekciójával elvégezhető az érzékenységelemzés. Ezen paramétereknek a modell szempontjából lényeges hálózat tervezési paraméterek teljes és részletes leírását kell adniuk.

72. A modelleket az alábbi dokumentumokkal kell alátámasztani:

a) átfogó Felhasználói Útmutató, amely fejezeteinek az alábbi témákat kell lefedniük:

aa) Metodológiai Áttekintés (beleértve a ráfordítás/eredmény folyamatábráját),

ab) a modell megnyitásának módja,

ac) az adathalmaz kiválasztása,

ad) adatok szerkesztésének módja, azaz hogyan kezeli a modell az esetleges adatváltoztatást (közvetlenül a modellben szerkeszthetők az adatok, vagy csak az adatbázison keresztül),

ae) a modellfuttatási opciók, és

af) a modell eredményei;

b) minden egyes műszaki almodell részletes leírása, beleértve az alkalmazott tervezési szabályokat (azaz pl. a városi lakossági felhasználónkénti legforgalmasabb időszakban bonyolított forgalmat, a berendezések kihasználtságát stb.)

ba) a modellben elvégzett ártértékelések részletes dokumentációja;

c) a CVR-ek egyértelmű dokumentációja, minden egyes CVR-re meghatározva a következőket:

ca) a költség-meghatározó tényezőzt,

cb) a költségfüggvény alakját,

cc) a fix és közös költségeket,

cd) a költségfüggvény kialakításához felhasznált módszert;

d) nem Műszaki Funkcionális Specifikáció (NTFS): az NTFS-nek tartalmaznia kell az Üzleti Szint teljes körű logikai leírását, ideértve a számszerű példákat is,

e) a Teszt Program átfogó leírása valamint a modellen lefuttatott Teszt Program eredményei. Külön tesztprogram hiányában a modell ellenőrzési pontjai, valamint az elvégzett számszaki, logikai és egyéb ellenőrzések részletes leírása szükséges,

f) ha a modellt megbízott független külső tanácsadó készítette, csatolni kell ezen fél hozzájárulását, amely alapján a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférhetnek a modellhez.

73. A modellt és a hozzátartozó adatokat egy írásos példányban és CD-ROM-on legalább 3 (három) példányban kell benyújtani.

74. A kötelezett szolgáltatók által benyújtott modelleket az alábbi dokumentációval kell alátámasztani:

a) átfogó modell dokumentáció a 74. pontban leírtak szerint;

b) a könyvvizsgálónak azon nyilatkozata, amely igazolja a modellben szereplő adatok hitelességét;

c) a könyvvizsgálónak azon nyilatkozata, amely igazolja, hogy az első MEA ártértékelésbe bevont eszközök bekezdési értékét meghatározó dokumentumok (számlák, bizonylatok) a szolgáltató legutóbbi könyvvizsgálói záradékkal ellátott éves beszámolójának alapbizonylatai és a könyv-

vekben szereplő bekerülési értékek kerültek a MEA módszerrel módosításra;

d) a kötelezett szolgáltatók bevont tanácsadónak jóváhagyását arra vonatkozóan, hogy a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférhetnek a szolgáltató modellje támogatására készített jelentéseihez vagy modelljeihez.

III.

A MOBIL RÁDIÓTELEFON SZOLGÁLTATÓKRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS KÖVETELMÉNYEK

1. A mobil rádiótelefon szolgáltatóknak figyelembe kell venniük a minimum hálózat és a teljes hálózat közötti különbséget a méret- és választékgazdaságosság, valamint a vásárlóerő hatásainak meghatározásához a költségfüggvények kialakításakor.

2. A kizárólag lefedettség biztosítására tervezett hálózat olyan hálózatként került meghatározásra, amelyen belül egy adott előfizető az ország területén bárhol képes hálózati jelet fogni, hívást kezdeményezni, vagy hívást végződtetni. Az ilyen jellegű hálózatokkal kapcsolatos költségek fix költségek, és az előfizetőkre valamint a forgalomra egyformán érvényesek.

3. Amennyiben egy mobil rádiótelefon szolgáltató T-D megközelítésű modellje hatékonysága vizsgálatára B-U megközelítésű műszaki modellt épít, B-U modellje meg kell, hogy feleljen az alábbiaknak:

a) valamennyi műszaki tervezési paraméter esetében egyértelmű meghatározás és magyarázat szükséges (pl. antenna-árboc/torony magassága, lefedettség minősége, nagy útvonal-vesztéssel járó ökonometriai regressziók stb.),

b) az alapul szolgáló B-U mérnöki modellt az LRIC modell részeként kell beadni.

4. A mobil rádiótelefon szolgáltatóknak egyértelmű módon ismertetniük és dokumentálniuk kell, amennyiben hálózatukban figyelembe veszik a mobilitást. A szolgáltatóknak egyértelműen dokumentálniuk kell, ha az előre meghatározott szolgáltatási szinten felül például a BTS-ek időről-időre változó összetételben, bizonyos százalékban túllépi ezt a szolgáltatási szintet.

5. A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó szolgáltató az e rendeletben és mellékletében meghatározott költség-számítási módszer alapján kiszámított, általa nyújtott végződtetés forgalmi szolgáltatások díjai tekintetében a hatóság jóváhagyásával — a 6. pontban foglaltak szerint — legfeljebb 2005. december 31-ig eltérhet a kialakított díj érvényesítésétől, amennyiben a költségalapon kiszámított végződtetés forgalmi szolgáltatások díjának mértéke alacsonyabb, mint a lenti 6. pontban meghatározott díjak mértéke.

6. A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó szolgáltató a költségalapon kiszámított díjak helyett a fenti 5. pontban foglaltak alapján az alábbi díjat alkalmazhatja:

a) 2004. december 31-ig, a 2003 évre meghatározott díj, csökkentve a tárgyévre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés és 15 százalék különbségének mértékével.

b) 2005. december 31-ig — amennyiben a hatóság ettől eltérően nem határoz — az a) pontban meghatározott díj, csökkentve a tárgyévre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés és 15 százalék különbségének mértékével.

7. A fenti 6. pontban meghatározott csökkentett díjak kiszámítását a mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó szolgáltatóknak úgy kell meghatározniuk, hogy a adott évre kiindulási pontként meghatározott végződtetési díj forintban kifejezett értékét megszorozzák azzal az értékkel, melyet az adott évre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés százalékban kifejezett értéke plusz 1 mínusz 0,15 képlet alkalmazásával állítottak elő. Függetlenül attól, hogy egy adott mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó szolgáltató egy naptári éven belül válik jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóvá, az előremutató fogyasztói árszintemelkedés teljes mértékét jogosult figyelembe venni végződtetés forgalmi szolgáltatás díjai meghatározásakor.

8. A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó szolgáltatók az egyes napszakok szerint kialakított számlázási időszakokban jogosultak a fenti 6. és 7. pontok alapján meghatározott végződtetés forgalmi díjakhoz képest eltérő értéken meghatározott végződtetés forgalmi díjakat alkalmazni úgy, hogy az egyes időszakokban ténylegesen alkalmazni kívánt végződtetés forgalmi díjak előző teljes naptári évi végződtetési forgalom időszakok szerinti megoszlása súlyai arányában kiszámított átlaga megegyezzen a fenti 6. és 7. pont rendelkezései alapján kiszámított értékkel. Ilyen módon a fenti 6. és 7. pontok alapján meghatározott végződtetés forgalmi díj átlagértéknek tekintendő.

9. Amennyiben a tárgyévet megelőző évre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés magasabb az ugyanezen évre vonatkozó tényleges fogyasztói árszintemelkedésnél, és a kettő közti különbség nagyobb, mint 2 százalékpont, akkor a 2 százalékpontot meghaladó különbséget a mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó szolgáltatónak a következő szabályozási évben negatív korrekciós tényezőként kell figyelembe vennie, úgy, hogy a következő szabályozási évre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés mértékéből — az előző év eltéréseinek iránya alapján — levonja. Amennyiben a tárgyévet megelőző évre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés alacsonyabb az ugyanezen évre vonatkozó tényleges fogyasztói árszintemelkedésnél és az e kettő közti különbség magasabb, mint 2 százalékpont, akkor a 2 százalékpont fölötti különbséget a mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó

tó szolgáltató a következő évben pozitív korrekciós tényezőként veheti figyelembe, úgy, hogy a következő évre vonatkozó előremutató fogyasztói árszintemelkedés mértékéhez — az előző év eltéréseinek iránya alapján — hozzáadja.

IV. TOVÁBBI KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

Címzett állami támogatások figyelembevétele

1. Amennyiben költségalapúságra kötelezett szolgáltató címzett állami támogatásban részesült, azt a következőképpen kell felosztania a referencia ajánlathoz tartozó költségmodellben:

a) A szolgáltató azonosítja, hogy a támogatást mely befektetett eszközének finanszírozására használta fel.

b) Az adott azonosított befektetett eszközre vonatkozó számviteli politika által meghatározott értékcsökkenési kulcs segítségével a szolgáltató meghatározza a támogatásra vonatkozó értékcsökkenést és tőkeköltséget a következő képlettel:

$$TÉCS = SzÉCSK * T$$

$$TWACC = \left(T - \frac{HTÉCS_t - HTÉCS_{t-1}}{2} \right) * WACC, \text{ ahol:}$$

TÉCS: a támogatásra vonatkozó elvi értékcsökkenés

T: a támogatás összege

SzÉCSK: A vonatkozó számviteli politika szerinti értékcsökkenési kulcs mértéke

TWACC: a támogatásra vonatkozó elvi tőkeköltség

HTÉCS_t: a támogatás folyósításától bázisév végéig eltelt időszakra vonatkozó elvi halmozott értékcsökkenési leírás

HTÉCS_{t-1}: a támogatás folyósításától bázisév elejéig eltelt időszakra vonatkozó elvi halmozott értékcsökkenési leírás

WACC: súlyozott átlagos tőkeköltség

c) A támogatásra vonatkozó elvi értékcsökkenési leírást és tőkeköltséget a szolgáltató negatív értékkel felosztja a modell szolgáltatásai között, ugyan olyan arányban, ahogyan a támogatáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz költsége az adott szolgáltatások költségét terhelte.

Számhordozhatósággal és közvetítőválasztással kapcsolatos eszközök költségének elszámolása

2. A szolgáltató azon költségeinek vonatkozásában, melyek az Eht. alapján, a számhordozhatóság megvalósításával kapcsolatban, az előfizetői hozzáférést nyújtó szolgáltató hálózatának a közvetítőválasztás biztosítására alkalmassá tétele miatt merült fel a szolgáltatónál, a felmerült költségeket a szolgáltatónak költségmodelljében minden összekapcsolási forgalmi szolgáltatásra egyenlő arányban kell felosztania.

3. A szolgáltató azon költségeinek vonatkozásában, melyek az Eht. alapján a közvetítőválasztással kapcsolatos követelményeknek való megfelelés miatt merült fel a szolgáltatónál, a felmerült költségeket a szolgáltatónak költségmodelljében minden híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatásra egyenlő arányban kell felosztania.

Napszaki eltérítés

4. Amennyiben egy szolgáltatónak költségszámítás eredményeképpen összekapcsolási szolgáltatására napszaki tarifát kell kialakítania, azt a következő módszertan szerint kell megtennie:

a) A szolgáltató minden hívásirány (helyi hívás, belföldi távolsági hívás, mobil hívás, nemzetközi hívás stb.) vonatkozásában külön-külön kiszámítja a következő csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíj arányt:

$$A_i = \frac{\sum_j A_{ij} \times (Fcs_{ij} + Fk_{ij})}{\sum_i Fcs_{ij} + Fk_{ij}}, \text{ ahol}$$

i: a hívásirány száma (1-helyi hívás, 2-belföldi távolsági hívás stb.)

j: a díjcsomag száma (1-normál, 2-kedvezményes díjcsomag stb.)

A_i: az i. hívásirányra vonatkozó csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíjárány

A_{ij}: az i. hívásirány j. díjcsomagbeli díjaira vonatkozó csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíjárány

Fcs_{ij}: az i. hívásirány j. díjcsomagbeli csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíj forgalma

Fk_{ij}: az i. hívásirány j. díjcsomagbeli kedvezményes időszakos hívásdíj forgalma

b) Az a) lépésben kiszámított, egyes hívásirányokra vonatkozó hívásdíj arányoknak a szolgáltató kiszámítja az átlagát, ahol az egyes hívásirányokra vonatkozó arányt a rá vonatkozó összes — tehát minden díjcsomag és díjazási időszak figyelembevételével számított — forgalommal súlyozza (Rn).

c) A szolgáltató meghatározza az összekapcsolási szolgáltatások napszaki díjait (Tcs és Tk) úgy, hogy azok aránya megfeleljen a b) lépésben kiszámítottak (Rn), és kielégítse azt a feltételt, hogy a napszaki díjából beszedett összes összekapcsolási díj átlaga egyenlő a költségmodell által kiszámított átlagos díjjal (Tm). Képlettel kifejezve:

$$Tm = \frac{Tcs * Fcs + Tk * Fk}{Fcs + Fk} \text{ és } Rn = \frac{Tcs}{Tk} \text{ ahol:}$$

Tm: LRIC modellel kiszámított átlagos összekapcsolási díj

Rn: forgalommal súlyozott átlagos napszaki díj arány

Fcs: csúcsidős forgalom

Tcs: csúcsidős összekapcsolási díj

Fk: kedvezményes időszakos forgalom

Tk: kedvezményes időszakos összekapcsolási díj

5. A napszaki eltérítés bemutatott módszertanát a mobil rádiótelefon szolgáltatóknak mobil végződési díjaik meghatározására 2005. december 31-ig nem kell alkalmazni. 2006. január 1-jétől a mobil telefon szolgáltatóknak is a bemutatott módszertan szerint kell meghatározniuk a napszaki mobil végződési díjaikat.

V.

FDC KÖLTSÉGSZÁMÍTÁSI MÓDSZER

1. Az FDC (teljesen felosztott költség) modellekben a költségszámítás a szolgáltatók szokásos működése érdekében felmerült, ténylegesen lekönyvelt költségeken és ráfordításokon alapul.

2. FDC költségmodell esetén a szolgáltatót nem terheli a rendeletben a CVR-ek meghatározásával kapcsolatos azon előírások, melyek a költségfüggvények előállítására és azok dokumentálására vonatkoznak.

FDC módszertan szerinti költségfelosztásnál a költségfüggvényeket úgy kell kialakítani, hogy az egyes homogén költségkategóriák esetében minden költséget a hozzájuk tartozó költség-meghatározó tényező nagyságának függvényében, egyenes arányban kell a hálózati elemhez/üzleti tevékenységhez hozzárendelni. Ez a gyakorlatban egy olyan CVR-nek felel meg, mely lineáris, és az origóból indul.

Mivel az FDC módszertan költségfüggvényei a költségkategóriák teljes költség tömegét felosztják, a közös költségek elkülönült kezelésére nincs szükség.

3. A költségfelosztás alapját a tevékenység alapú költségszámítás (Activity Based Costing, ABC) képezi.

4. FDC költségmodell esetén a szolgáltatót nem terheli a méret-/választék-gazdaságosság, illetve a vásárlóerő hatásának figyelembevételéről, és ezek dokumentálásáról szóló kötelezettségek.

5. A modellépítési lépések CCA-FDC módszer esetén megegyeznek a LRIC modellnél leírtakkal a fentiekben jelzett eltérésekkel

6. HCA alapú költségszámítás esetén a szolgáltatót nem terheli a rendeletben a költségek ártérítéssel kapcsolatos előírások, a modellépítési lépések negyedik lépését nem kell alkalmazni.

A homogén költségkategóriák értékét nem kell módosítani sem a folyó költségekre történő áttérés, sem a MEA módszertan, sem a berendezés optimalizálás, sem egyéb indokok alapján. Ennek megfelelően HCA alapú költségszámítás esetén a HCC-k felosztandó költségei megegyeznek a szolgáltatók könyv szerinti értékeivel.

A tőke költség meghatározása során az egyes szolgáltatásokhoz alkalmazott eszköz infrastruktúrának a bázisév

kezdeti és záró időpontjának megfelelő könyv szerinti nettó értéke számtani átlagát kell figyelembe venni.

7. Azon kérdések tekintetében, melyekről e fejezet közvetve vagy közvetlenül nem rendelkezik másképpen, az FDC módszer esetén is a rendelet egyéb fejezeteiben meghatározott követelményeket kell teljesíteni a szolgáltatóknak és a szolgáltató modelljének.

Az informatikai és hírközlési miniszter 19/2003. (XII. 27.) IHM rendelete

az elektronikus hírközlési tevékenység elkülönítéséről, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatók számviteli nyilvántartásai elkülönített vezetésének részletes szabályairól

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 182. §-a (4) bekezdésének *n*) pontjában kapott felhatalmazás alapján — figyelemmel az Eht. 170. §-ának (4) bekezdésében foglaltakra — a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed

a) az elektronikus hírközléstől eltérő iparágban kizárólagos vagy különleges jogok alapján tevékenységet végző elektronikus hírközlési szolgáltatókra;

b) azon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra amelyekre vonatkozóan a Nemzeti Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: hatóság) számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettséget ír elő (a továbbiakban: kötelezett szolgáltató);

c) a hatóságra.

(2) E rendeletet nem kell alkalmazni a zárt felhasználói csoport számára szolgáltatást nyújtó elektronikus hírközlési szolgáltatóra a zárt felhasználói csoport számára nyújtott szolgáltatásai tekintetében.

Értelmező rendelkezések

2. §

(1) E rendelet alkalmazásában:

a) *Alaphálózat*: egy elektronikus hírközlési hálózat forgalom érzékeny összetevője.

b) *Egyéb tevékenység*: a szolgáltató azon üzletága, amely a szolgáltató által nyújtott egyéb, a hozzáférési hálózathoz, az alaphálózathoz vagy a kiskereskedelemhez nem tartozó, nem elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújt. Ide tartozik a végberendezések értékesítése, javítása, bérbeadása, a harmadik személy részére nyújtott építési-szerelési szolgáltatások; valamint a hasonló jellegű, más üzletághoz nem tartozó szolgáltatások.

c) *Hozzáférési hálózat*: az elektronikus hírközlési hálózat azon része, amely az előfizetőt köti össze az alaphálózattal, és amely tartalmazza az előfizetőtől a központ oldali vonalkártyáig terjedő hálózati elemeket, beleértve a DSL eszközöket is.

d) *Kiskereskedelem*: a szolgáltató azon üzletága, amely mindazon tevékenységeket tartalmazza, melyek a szolgáltató által nyújtott előfizetői szolgáltatások előfizetőknek történő értékesítésével kapcsolatosak.

e) *Társszolgáltató*: az a szolgáltató, amely ellenérték fejében elektronikus hírközlési szolgáltatásokat saját szolgáltatása nyújtásához igénybe vesz vagy továbbértékesít.

f) *Transzfer*: a szolgáltató egyik üzletága által a szolgáltató másik üzletága részére nyújtott szolgáltatás, ahol a szolgáltatás ellenértékét a nyújtott szolgáltatás mennyisége és a transzferár szorzata határozza meg.

g) *Zárt felhasználói csoport*: olyan csoport, amelynek tagjai tartós szakmai vagy gazdasági-üzleti kapcsolatban állnak egymással, illetve közös üzleti tevékenységet végeznek, és akiknek egymás közötti kommunikációs szükséglete ezen kapcsolaton alapuló közös érdekből ered.

(2) A jelen rendelet alkalmazása során az elektronikus hírközlési szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályokról szóló rendeletben foglalt meghatározások változatlan tartalommal alkalmazandók.

*A kizárólagos vagy különleges jogok alapján
tevékenységet végző elektronikus hírközlési szolgáltatókra
vonatkozó szabályok*

3. §

A más iparágban kizárólagos vagy különleges jogok alapján tevékenységet végző elektronikus hírközlési szolgáltató számviteli kimutatásaiban köteles az elektronikus hírközlő hálózat üzemeltetésével, illetőleg elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos, bejelentett szolgáltatások szerint csoportosított bevételeit és költségeit, ráfordításait a más iparági tevékenységek bevételeitől, költségeitől és ráfordításaitól elkülönítetten kimutatni. A szolgáltató az elkülönített adatokat tartalmazó adatszolgáltatást az elkülönítés módjának rövid leírásával a 9. § (3) bekezdésében meghatározott időpontig köteles benyújtani a hatósághoz.

*A hatóság által számviteli szétválasztásra kötelezett
jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra vonatkozó
általános szabályok*

4. §

(1) Amennyiben a hatóság valamely jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra számviteli szétválasztással kapcsolatos kötelezettséget állapít meg, mindezt megteheti ezen rendeletre hivatkozással, illetve az Eht. 52—57. §-aiban foglalt eljárás keretében ezen rendelet rendelkezéseitől eltérhet.

(2) A szolgáltató köteles az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásait úgy elkészíteni, hogy

a) az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatások az üzletágak valós bevételeit és költségeit, eszközeit és forrásait tükrözzék;

b) a transzferek alkalmazása során, a számviteli szétválasztás kimutatásaiban az üzletágak gazdasági teljesítményének pontos bemutatása során az adott szolgáltatások bevételei ott jelenjenek meg, ahol a szolgáltatás érdekében felmerült költségek keletkeznek;

c) a költségek és bevételek azokra a termékekre és szolgáltatásokra kerüljenek felosztásra, amelyek azok felmerülését okozták (ennek érdekében a tevékenység alapú felosztást kell alkalmazni);

d) a felosztás objektíven tükrözze az egyes üzletágak eredményét;

e) a tárgyévi kimutatás tartalmazzon jelzést a kimutatások alapelveiben bekövetkező jelentős változtatás hatására vonatkozóan, ahol a változás előző évet érintő hatását is be kell mutatni;

f) a szolgáltató a számvitelileg szétválasztott üzletágak kimutatásainak elkészítése során az átlátható költségfelosztási alapelvek szerint jár el;

g) az üzletágak kimutatásai tartalmazzák azon transzfer költségeket és bevételeket, melyek akkor merülnek fel, amikor egy adott üzletág más üzletág szolgáltatását veszi igénybe annak érdekében, hogy saját szolgáltatását nyújthassa, vagy más üzletágnak szolgáltatást nyújt. A kimutatásoknak világosan be kell mutatniuk a szolgáltató üzletágai között e és más szolgáltatóknak nyújtott azonos szolgáltatások értékét;

h) a számviteli szétválasztás modelljében a költségfelosztásra a teljesen felosztott költségek módszertana (a továbbiakban: FDC) szerint kerüljön sor;

i) a költségfelosztást a múltbeli költségek (a továbbiakban: HCA) és a folyó költségek módszertana (a továbbiakban: CCA) szerint is el kell végezni. A CCA módszernél a költségszámítás módszeréről szóló rendelet szerinti eszközátértékelési módszerek egyikét kell alkalmazni;

j) a tőkeköltség értékének megállapítása tekintetében az elektronikus hírközlési szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályokról szóló rendeletben foglalt rendelkezések érvényesüljenek;

k) a kimutatások alapját a HCA módszertan szerinti költségelszámolás képezze, amelyet módosítani kell a CCA módszertan szerinti különbözettel.

(3) A költségek és ráfordítások felosztásának alapjául szolgáló költségszámítási modellre vonatkozó követelményeket a költségszámítás módszeréről szóló rendelet tartalmazza.

A transzferek kialakításának módszere

5. §

(1) A számviteli szétválasztásra kötelezett szolgáltató köteles az üzletágak közötti transzferek költségeit és bevételeit kimutatni, oly módon, mintha ezen üzletágak szervezetileg elkülönült gazdálkodó szervezetek lennének.

(2) A kötelezett szolgáltató által saját üzletága részére nyújtott hálózati szolgáltatás transzferárát köteles úgy megállapítani, hogy az megegyezzen szabályozott árú nagykereskedelmi termék esetén a hatóság által jóváhagyott árral, nem szabályozott árú termék esetén pedig az FDC-CCA módszertan szerinti egységköltséggel.

(3) Az egyes üzletágakon belül a tevékenységeket olyan szinten kell részletezni és azokra egységköltséget számolni, hogy ezekből az adott üzletág szolgáltatásai modulárisan összeállíthatók legyenek.

Elkülönítetten kimutatandó üzletágak

6. §

(1) A kötelezett szolgáltató az elkülönítetten nyilvántartandó üzletágak kimutatása során az e rendeletben, illetve a hatóság határozatában megállapított üzletágakat e rendeletben, illetve a hatóság határozatában rögzített szabályoknak megfelelően köteles elkülönítetten kimutatni.

(2) A helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó kötelezett szolgáltató — amennyiben a hatóság eltérő üzletágakat és szabályokat nem állapít meg — az alábbi tevékenységeket köteles a feltüntetett üzletágakban nyilvántartani:

a) A hozzáférési hálózat vonatkozásában: az előfizető és az alaphálózat közötti összeköttetés fenntartásával, üzemeltetésével, valamint a helyi hurok átengedésével, a helyi bitfolyam hozzáférés átengedéssel és az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználattal, továbbá ezek számlázásával és egyéb tevékenységeivel kapcsolatos bevételeit, költségeit, eszközeit és forrásait és a hozzáférési hálózatra eső tőkeköltséget;

b) Az alaphálózat vonatkozásában: az e területre tartozó eszközök fenntartásával, üzemeltetésével és a társszolgáltatóknak nyújtott hálózati szolgáltatásokkal, az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználattal, valamint ezek szám-

lázásával és egyéb tevékenységeivel kapcsolatos költségeit, bevételeit, eszközeit és forrásait és tőkeköltséget;

c) A kiskereskedelem vonatkozásában: az e területre tartozó tevékenységek költségeit, bevételeit, eszközeit és forrásait és tőkeköltséget. Ezen belül a költségek és bevételek tovább részletezendők, és külön mérleg és eredménykimutatás készítendő a kiskereskedelemhez tartozó szolgáltatásokra, melyek az alábbiak: egyéni előfizetői hozzáférés, üzleti előfizetői hozzáférés, helyi hívások, belföldi távolsági hívások, nemzetközi hívások, tudakozó szolgáltatás, nyilvános távbeszélő állomások szolgáltatása, előfizetői bérelt-vonali szolgáltatás, internet-szolgáltatás elérésére irányuló hívások, mobil rádiótelefon hálózatba irányuló hívások, egyéb előfizetői (kiskereskedelmi) tevékenységek (pl. adat és egyéb értéknövelt szolgáltatások);

d) Az egyéb tevékenység vonatkozásában: a nem elektronikus hírközlési tevékenységek költségét, bevételét, eszközeit és forrásait, és tőkeköltséget.

(3) A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó kötelezett szolgáltató — amennyiben a hatóság eltérő üzletágakat és szabályokat nem állapít meg — az alábbi tevékenységeket köteles a feltüntetett üzletágakban elkülönítetten nyilvántartani:

a) Az alaphálózat vonatkozásában: az e területre tartozó eszközök fenntartásával, üzemeltetésével és a társszolgáltatóknak nyújtott hálózati szolgáltatások számlázásával kapcsolatos költségeit, bevételeit, eszközeit és forrásait és tőkeköltségét tartalmazták;

b) A kiskereskedelem vonatkozásában: az e területre tartozó tevékenységek költségeit, bevételeit, eszközeit és forrásait és tőkeköltségét. Ezen belül a költségek és bevételek tovább részletezendők, és külön mérleg és eredménykimutatás készítendő az alábbi szolgáltatásokra: üzleti díjcsomagok, egyéni díjcsomagok és egyéb előfizetői (kiskereskedelmi) tevékenységek;

c) Az egyéb tevékenység vonatkozásában: a nem elektronikus hírközlési tevékenységek költségét, bevételét, eszközeit és forrásait és tőkeköltségét.

Bevételek elkülönített kimutatása

7. §

(1) A kötelezett szolgáltató köteles üzletáganként és a kiskereskedelmi üzletág esetében 6. § szerint részletezett szolgáltatások szerint elkülönítetten kimutatni a szolgáltatások értékesítésének nettó árbevételét és a nem pénzben kiegyenlített értékesítés bevételét.

(2) A helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó kötelezett szolgáltató — amennyiben a hatóság eltérő szabályokat nem állapít meg — bevételeit az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:

a) A hozzáférési hálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:

aa) a helyi hurok átengedésével, a helyi bitfolyam hozzáféréssel és az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználattal kapcsolatos szerződések alapján kapott bevételek;

ab) a kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;

ac) a hozzáférési hálózatához kapcsolódó egyéb bevételek.

b) Az alaphálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:

ba) a hálózati szolgáltatások bevétele más szolgáltatótól (ideértve az összekapcsolási díjakat, így a bejövő nemzetközi hívások végződtetési díját és a bérelt-vonali összekapcsolási szolgáltatás díját is, valamint az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat bevételei);

bb) a bitfolyam hozzáféréssel kapcsolatos, a helyi bitfolyam hozzáféréseken túli szolgáltatás bevétele;

bc) a kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzferbevételek;

bd) az alaphálózat egyéb bevétele.

c) A kiskereskedelem bevételei közé kell rendelni:

ca) forgalmi díjak;

cb) előfizetési díjak;

cc) belépési díjak;

cd) az Egyetemes Elektronikus Hírközlési Támogatási Kasszától kapott támogatás;

ce) egyéb elektronikus hírközlési kiskereskedelmi tevékenységek bevétele.

d) Az egyéb tevékenység bevételei közé kell rendelni a következőket:

da) távbeszélő szolgáltatáshoz kapcsolódó eszközbeadásból és -értékesítésből származó bevétel;

db) mérnöki tanácsadói tevékenységek bevétele;

dc) egyéb, nem elektronikus hírközlési tevékenységek bevétele.

(3) A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó kötelezett szolgáltató — amennyiben a hatóság eltérő szabályokat nem állapít meg — bevételeit az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:

a) Az alaphálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:

aa) hálózati szolgáltatások bevétele más szolgáltatótól (ideértve az összekapcsolási díjakat, így a bejövő nemzetközi hívások végződtetési díját és a társzolgáltatóktól beszedett roaming díjat is, valamint az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat bevételei);

ab) a kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;

ac) az alaphálózat egyéb bevétele.

b) A kiskereskedelem bevételei közé kell rendelni:

ba) forgalmi díjak;

bb) előfizetési díjak;

bc) egyéb elektronikus hírközlési kiskereskedelmi tevékenységek bevétele.

c) Az egyéb tevékenység bevételei közé kell rendelni a következőket:

ca) a mobil rádiótelefon szolgáltatáshoz kapcsolódó eszközbeadásból és -értékesítésből származó bevétel;

cb) mérnöki tanácsadói tevékenységek bevétele;

cc) egyéb, nem elektronikus hírközlési tevékenységek bevétele.

A költségek és ráfordítások elkülönített kimutatása

8. §

(1) A helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó kötelezett szolgáltató — amennyiben a hatóság eltérő szabályokat nem állapít meg — költségeit és ráfordításait valamint tőkeköltségét az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:

a) A hozzáférési hálózat üzletághoz rendelhető költségek: a hozzáférési hálózat kiépítésével, fenntartásával és üzemeltetésével, valamint a helyi hurok átengedésével, a helyi bitfolyam hozzáférés átengedéssel és a közös eszközhasználattal kapcsolatos költségek, továbbá a számlázási és egyéb tevékenységek költsége.

b) Az alaphálózat üzletághoz rendelhető költségek: az alaphálózat kialakításával, fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységek költsége, beleértve a társzolgáltatóknak értékesített hálózati (így hálózati szolgáltatásként nyújtott bérelt-vonali) szolgáltatásokkal kapcsolatos számlázási és egyéb tevékenységek költségét is.

c) A kiskereskedelem üzletághoz rendelhető költségek: az alaphálózattól és hozzáférési hálózattól kapott költségtranszferok; marketing, értékesítési, ügyfélszolgálati, számlázási és egyéb, az előfizetőknek nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos költségek.

d) Az egyéb tevékenységhez rendelhető költségek: a nem elektronikus hírközlési szolgáltatások költsége (működési költségek, értékcsökkenés, ELÁBÉ).

(2) A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó kötelezett szolgáltató — amennyiben a hatóság eltérő szabályokat nem állapít meg — költségeit és ráfordításait valamint tőkeköltségét az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:

a) Az alaphálózat üzletághoz rendelhető költségek: az alaphálózat kialakításával, fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységek költsége, beleértve a társzolgáltatóknak értékesített hálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos számlázási és egyéb tevékenységek költségét is.

b) A kiskereskedelem üzletághoz rendelhető költségek többek között: az alaphálózattól kapott költségtranszferrek; marketing, értékesítési, ügyfélszolgálati és számlázási költségek az előfizetőknek nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosan; egyéb kiskereskedelmi költségek.

c) Az egyéb tevékenységhez rendelhető költségek: nem elektronikus hírközlési szolgáltatások költsége (működési költségek, értékcsökkenés, ELÁBÉ).

*A számviteli
kimutatások és adatszolgáltatás*

9. §

(1) A kötelezett szolgáltató az alábbi kimutatásokat köteles elkészíteni és a hatóságnak benyújtani:

- a) eredménykimutatás üzletáganként;
- b) mérleg üzletáganként;
- c) egyeztetés az auditált eredménykimutatással;
- d) egyeztetés az auditált mérleggel;
- e) tőkekölségszámítás;
- f) könyvvizsgáló nyilatkozata az auditált adatokkal való egyezőségekről és a tőkekölségszámításról;
- g) költségfelosztási módszertan;
- h) transzfer mátrix, továbbá transzferárak és transzferek mennyiségének kimutatása;
- i) az egyes hálózati elemek és üzleti tevékenységek egységkölségeinek táblázata;
- j) az egyes definiált szolgáltatások egységkölsége, egységre jutó bevétele;
- k) a kölségszámítás módszeréről szóló rendelet szerinti kölségszámítási modell;
- l) a (6) bekezdés szerinti könyvvizsgálói nyilatkozat;
- m) éves beszámoló.

(2) Az (1) bekezdés a), b), c), d) pontjában felsorolt dokumentumokat a kölségszámítás módszeréről szóló rendeletben foglaltak szerinti szabályok alkalmazásával, a *mellékletben* bemutatott szerkezetben kell elkészíteni.

(3) Az (1) bekezdésben felsorolt dokumentumokat naptári évenként, az adott naptári évet követő év május 31-éig kell a hatóságnak eljuttatni.

(4) Az (1) bekezdés g) pontja szerinti költségfelosztási módszertannak tartalmaznia kell:

- a) a költségfelosztás alapelveit és pontos módszertanát olyan részletezettséggel, hogy annak alapján a modell könyvvizsgálata elvégezhető legyen (a főkönyvi kivonatban szereplő számlák felosztási menetének leírásával);
- b) az üzletágak és szolgáltatások pontos meghatározását, valamint azok egymáshoz rendelésének módját;

c) a transzferek rendszerének kialakítási és működési módszertanát;

d) a felhasznált egyéb adatokat (így különösen az útvonal mátrix hívásperceit, a hálózatelemek felosztási alapjait);

e) az előző évhez képest történt jelentősebb módosítások, változtatások részletes leírását és hatásának szemléltetését.

(5) Az (1) bekezdés h) pontja szerinti transzfer mátrixnak tartalmaznia kell az egyes üzletágak transzfer költségeit az egyes kiskereskedelmi szolgáltatások szerint részletezve.

(6) A szolgáltató a saját kölségén köteles független könyvvizsgálóval ellenőriztetni az (1) bekezdés szerint benyújtott dokumentációt abból a szempontból, hogy a modellen belüli kölségfelosztás a szolgáltató kölségfelosztási módszertanában leírt módon valósult-e meg. A könyvvizsgáló nyilatkozata az (1) bekezdés szerinti dokumentáció részeként csatolandó.

(7) A szolgáltatónak biztosítania kell a nyilvántartásokkal kapcsolatban az elektronikus hírközlési tevékenységgel összefüggésben felmerülő további hatósági adatszolgáltatási igények kielégítését.

Záró rendelkezések

10. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba, egyidejűleg a távközlési szolgáltatók számviteli nyilvántartásai elkülönített vezetésének részletes szabályairól szóló 25/2001. (XII. 22.) MeHVM rendelet hatályát veszti.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvénnyel együtt összeegyeztethető szabályozást tartalmaz az Európai Parlament és Tanács elektronikus hírközlési hálózatokhoz való hozzáférésről és összekapcsolásokról szóló 2002/19/EK irányelvvel (Hozzáférési Irányelv).

Melléklet a 19/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

Az elkülönítetten vezetendő számviteli kimutatások szerkezete

*Alaphálózat üzletág eredmény kimutatása
(helyhez kötött telefonszolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
Bevételek		
— a kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétele
— társszolgáltatóktól kapott összekapcsolási bevétel
Bevételek összesen
Költségek
Folyó költség kiigazítások
Költségek összesen
Eredmény

*Hozzáférési Hálózat üzletág eredmény kimutatása
(helyhez kötött telefonszolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
Bevétel		
— kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétel
— társszolgáltatóktól származó bevétel
— egyéb hozzáférési hálózati bevétel
Bevételek összesen
Költségek
Folyó költség kiigazítások
Összes költség
Eredmény

*Kiskereskedelem üzletág eredmény kimutatása
(helyhez kötött telefonszolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
Bevétel		
— belépési díjak
— előfizetési díjak
— hívásforgalmi díjak
— egyéb kiskereskedelmi bevételek
Bevételek összesen
Költségek		
— kiskereskedelmi költségek
— alaphálózattól vásárolt transzfer
— hozzáférési hálózattól vásárolt transzfer
— folyó költség kiigazítások
Összes költség
Eredmény

*Egyéb tevékenységek üzletág eredmény kimutatása
(helyhez kötött telefonszolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
Bevételek
Költségek
Eredmény

*Üzletági mérleg
(helyhez kötött telefonszolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
1. Immateriális javak és tárgyi eszközök
2. CCA módosítás
3. Forgóeszközök
4. Rövid lejáratú kötelezettségek
5. Céltartalékok
Átlagos működő tőke (1+2+3—4—5)

*Az üzletágak eredmény kimutatásának összehasonlítása az auditált vállalati eredmény kimutatással
(helyhez kötött telefonszolgáltató)*

	Tárgyév			Előző év		
	Bevétel	Költség	Eredmény	Bevétel	Költség	Eredmény
Alaphálózat						
Hozzáférési hálózat						
Kiskereskedelem						
Egyéni hozzáférés						
Üzleti hozzáférés						
Helyi hívás						
Belföldi távhívás						
Nemzetközi hívás						
Tudakozó						
Nyilvános állomás						
Bérelt vonal						

	Tárgyév			Előző év		
	Bevétel	Költség	Eredmény	Bevétel	Költség	Eredmény
Mobil hálózatba irányuló hívás						
Internet hívás						
Egyéb kiskereskedelmi						
Egyéb tevékenység						
Összesen						
Transzferek kiszűrése						
WACC kiszűrése						
CCA módosítás kiszűrése						
Fel nem osztott bevételek és transzferek						
Üzemi eredmény						

*Az üzletágak mérlegének összehasonlítása az auditált vállalati mérleggel
(helyhez kötött telefon szolgáltató)*

	Tárgy év	Előző év
Alaphálózat		
Hozzáférési hálózat		
Kiskereskedelem		
Egyéni hozzáférés		
Üzleti hozzáférés		
Helyi hívás		
Belföldi távhívás		
Nemzetközi hívás		
Tudakozó		
Nyilvános állomás		
Bérelt vonal		
Mobil hálózatba irányuló hívás		
Internet hívás		
Egyéb kiskereskedelmi		
Egyéb tevékenység		

	Tárgy év	Előző év
WACC kiszűrése		
CCA módosítás kiszűrése		
Fel nem osztott források		
Fel nem osztott eszközök		
Auditált mérlegfőösszeg		

*Alaphálózat üzletág eredmény kimutatása
(mobil rádiótelefon szolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
Bevételek		
— a kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétele
— társszolgáltatóktól kapott összekapcsolási bevétel
Bevételek összesen
Költségek
Folyó költség kiigazítások
Költségek összesen
Eredmény

*Kiskereskedelem üzletág eredmény kimutatása
(mobil rádiótelefon szolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
Bevétel		
— előfizetési díjak
— hívásforgalmi díjak
— egyéb kiskereskedelmi bevételek
Bevételek összesen
Költségek		
— kiskereskedelmi költségek
— alaphálózattól vásárolt transzfer
— hozzáférési hálózattól vásárolt transzfer
— folyó költség kiigazítások
Összes költség
Eredmény

*Egyéb tevékenységek üzletág eredmény kimutatása
(mobil rádiótelefon szolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
Bevételek
Költségek
Eredmény

*Üzletági mérleg
(mobil rádiótelefon szolgáltató)*

	Tárgyév	Előző év
1. Immateriális javak és tárgyi eszközök
2. CCA módosítás
3. Forgóeszközök
4. Rövid lejáratú kötelezettségek
5. Céltartalékok
Átlagos működő tőke (1+2+3—4—5)

*Az üzletágak eredménykimutatásának összehasonlítása az auditált vállalati eredménykimutatással
(mobil rádiótelefon szolgáltató)*

	Tárgyév			Előző év		
	Bevétel	Költség	Eredmény	Bevétel	Költség	Eredmény
Alaphálózat						
Kiskereskedelem						
post paid üzleti						
post paid egyéni						
pre paid						
egyéb kiskereskedelmi						
Egyéb tevékenység						
Összesen						
Transzferek kiszűrése						
WACC kiszűrése						
CCA módosítás kiszűrése						
Fel nem osztott bevételek és költségek						
Üzemi eredmény						

*Az üzletágak mérlegének összehasonlítása az auditált vállalati mérleggel
(mobil rádiótelefon szolgáltató)*

	Tárgy év	Előző év
Alaphálózat		
Hozzáférési hálózat		
Kiskereskedelem		
post paid üzleti		
post paid egyéni		
pre paid		
egyéb kiskereskedelmi		
Egyéb tevékenység		
WACC kiszűrés		
CCA módosítás kiszűrése		
Fel nem osztott források		
Fel nem osztott eszközök		
Auditált mérlegfőösszeg		

**Az informatikai és hírközlési miniszter
20/2003. (XII. 27.) IHM
rendelete**

**a Nemzeti Hírközlési Hatóság egyes eljárásaiért
fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról**

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 182. §-a (4) bekezdésének *b*) pontjában, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 67. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

(1) A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsának (a továbbiakban: Tanács) eljárásáért díjat kell fizetni.

(2) A Tanácsnak az összekapcsolásra, illetőleg a helyi hurok átengedésére, valamint az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználatra vonatkozó referenciaajánlat jóváhagyása, illetőleg módosítása érdekében indult eljárásáért — az eljárás megindításakor — fizetendő igazgatási szolgáltatási díj összege 750 000 Ft.

(3) A Tanácsnak a (2) bekezdésben foglalt eljárásokon kívüli egyéb eljárásaiért fizetendő díj összege: 175 000 Ft.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott díj a 100 000 000 Ft éves nettó árbevételt el nem érő elektronikus hírközlési szolgáltatók esetében 87 500 Ft.

2. §

(1) A díjat a Nemzeti Hírközlési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01749007-00000000 számú előirányzat-felhasználási keretszámlájára kell megfizetni.

(2) A díjak beszedésére, kezelésére, nyilvántartására, elszámolására és visszatérítésére az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló kormányrendelet előírásait kell alkalmazni.

3. §

(1) Az e rendeletben meghatározott díjak tekintetében
a) a díjfizetési kötelezettségre az Itv. 28. §-ának (2)—(3) bekezdésében foglaltakat,

b) a díjfizetésre kötelezettek körének megállapítására az Itv. 31. §-a (1) bekezdésének első mondatában, valamint a 31. § (2) és (7) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(2) Ahol az Itv. illetékről rendelkezik, e rendelet alkalmazásában díjat, illetve ott, ahol illetékfizetési kötelezettséget említ, díjfizetési kötelezettséget kell érteni.

4. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően kezdeményezett eljárásokra kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Hírközlési Felügyelet egyes eljárásaiért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 29/2001. (XII. 23.) MeHVM rendelet hatályát veszti.

Kovács Kálmán s. k.,
informatikai és hírközlési miniszter

Az informatikai és hírközlési miniszter 21/2003. (XII. 27.) IHM rendelete

**a hírközlési hatóság piacfelügyeleti tevékenységéről
és a piacfelügyeleti díj mértékéről szóló
24/2001. (XII. 22.) MeHVM rendelet módosításáról**

A hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény (a továbbiakban: Hkt.) 107. §-a (4) bekezdésének — *c*) pontjában, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A hírközlési hatóság piacfelügyeleti tevékenységéről és a piacfelügyeleti díj mértékéről szóló 24/2001. (XII. 22.) MeHVM rendelet (a továbbiakban: R.) 8. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A hírközlési szolgáltatóknak 2003. évben piacfelügyeleti díjat nem kell fizetni.”

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A jelen rendelet, valamint az R. 2003. december 31-én hatályát veszti.

Kovács Kálmán s. k.,
informatikai és hírközlési miniszter

Az informatikai és hírközlési miniszter 22/2003. (XII. 27.) IHM rendelete

**a közcélú távközlő-hálózatok azonosítóinak felosztási
tervéről szóló 10/2001. (III. 27.) MeHVM rendelet
módosításáról**

A hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény 107. §-a (4) bekezdésének *h*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A közcélú távközlő-hálózatok azonosítóinak felosztási tervéről szóló 10/2001. (III. 27.) MeHVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. számú mellékletének 2.3.1. „Speciális számok felosztása” című táblázatában lévő „Közérdekű szolgáltatások” megnevezésű rovata a „Távközlési ügyfélszolgálati irodák” sorát követően az alábbi új sorral egészül ki:

„Munkavonal 185”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg az R. 1. számú mellékletének 2.3.1. Speciális számok felosztási táblázata e rendelet *melléklete* szerint módosul.

Kovács Kálmán s. k.,
informatikai és hírközlési miniszter

Melléklet

a 22/2003. (XII. 27.) IHM rendelethez

2.3.1 Speciális számok felosztási táblázata

Szolgáltatás	Szám	Megjegyzés
Segélyhívó számok	10c	Országosan harmonizált
.		
.		
Rendőrség	107	
Tűzoltók	105	

**A környezetvédelmi és vízügyi miniszter
22/2003. (XII. 27.) KvVM
rendelete**

**a 140 kW_{th} és az ennél nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb
névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések
légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási
határértékeiről szóló 23/2001. (XI. 13.) KöM rendelet
módosításáról**

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 89. §-ának (3) bekezdésében és a 110. §-ának (8) bekezdésének *i*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A 140 kW_{th} és az ennél nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló 23/2001. (XI. 13.) KöM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A rendelet hatálya alá tartozó tüzelőberendezésekre — az 5. § (3) bekezdésben meghatározott kivétellel — a technológiai kibocsátási határértéket az 1—3. számú melléklet tartalmazza.”

2. §

Az R. 5. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A 2003. december 31. előtt gyártott, 140 kW_{th} és az ennél nagyobb, de 1 MW_{th}-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű, fa, faapríték, illetve szilárd bio tüzelőanyaggal üzemelő tüzelőberendezések esetében a szénmonoxid (CO) technológiai kibocsátási határértékére a légszennyezettségi határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló rendelet előírásai vonatkoznak.”

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Dr. Persányi Miklós s. k.,
környezetvédelmi és vízügyi miniszter

**Az oktatási miniszter
36/2003. (XII. 27.) OM
rendelete**

**a szomszédos államokban élő magyarokról szóló
2001. évi LXII. törvény oktatást érintő rendelkezéseinek
végrehajtásáról szóló 47/2001. (XII. 29.) OM rendelet
módosításáról**

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény 29. §-ának (3), (4), (5), illetve (7) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — az 1—4. §-ok, illetve a 42—43. §-ok tekintetében a külügyminiszter egyetértésével — a következőket rendelem el:

1. §

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) oktatást érintő rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 47/2001. (XII. 29.) OM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően a határon túli magyar hallgató államilag finanszírozott képzésben nemzetközi szerződés vagy kétoldalú megállapodás alapján vehet részt. Külön megállapodás alapján a határon túli hallgató államilag finanszírozott hitéleti képzésben vehet részt. Államilag finanszírozott képzésben vesznek részt továbbá azok a korábban „A/3” kategóriába sorolt határon túli magyar hallgatók a képesítési követelményekben meghatározott időtartam lejártáig, akik tanulmányaikat 1997 szeptembere előtt kezdték meg, vagy akik felsőfokú tanulmányaikat a 2000—2001-es tanévet megelőzően kezdték meg, és nem kötöttek ösztöndíjszerződést.”

2. §

(1) A Rendelet 2. § (2) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A regionális ösztöndíj tanácsok tagjait és — figyelemmel a regionális ösztöndíj tanácsok javaslataira — az Ösztöndíj Tanács tagjait az oktatási miniszter kéri fel.”

(2) A Rendelet 2. §-ának (4)—(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A pályázatokkal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátását a Márton Áron Szakkollégium (a továbbiakban: MÁSZ) és az Agora Irodahálózat végzi.

(5) A magyar állami ösztöndíjas hallgatók esetében a magyar állami ösztöndíj adományozásának feltételeit a pályázati felhívás, részletes feltételeit az ösztöndíjas és a MÁSZ között létrejött kétoldalú szerződés szabályozza.”

3. §

A Rendelet 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) Az államilag finanszírozott alapképzésben részt vevő határon túli magyar hallgatót a képesítési követelményekben előírt tanulmányi időszakra, a hallgatói jogviszony keletkezésétől, annak fennállása alatt a beiratkozott félévekben a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 9/A. § (2) bekezdésében meghatározott hallgatói normatíva éves költségvetési törvényben meghatározott összegének időarányos része havonta illeti meg. E hallgatók a hallgatói előirányzat terhére biztosítható egyéb juttatásokra a magyar állampolgárságú hallgatókkal azonos módon és mértékben jogosultak.

(2) Az államilag finanszírozott alapképzésben magyar állami ösztöndíjjal részt vevő határon túli magyar hallgató ösztöndíjának mértékét tanévenként az oktatási miniszter határozza meg, az ösztöndíjat a MÁSZ folyósítja.

(3) Az államilag finanszírozott alapképzésben részt vevő határon túli magyar hallgató ösztöndíját a tanulmányi eredménye alapján differenciáltan — az Oktatási Minisztérium (a továbbiakban: OM) egyetértésével — a MÁSZ a 3. § (2) bekezdés keretein belül állapítja meg.

(4) Az államilag finanszírozott képzésben részt vevő határon túli magyar hallgatók felsőoktatási tanulmányaik mellett a MÁSZ szervezésében és lebonyolításában térítésmentesen, az ösztöndíjszerződésben rögzített feltételek alapján szakkollégiumi képzésben vehetnek részt. Szakkollégiumi képzésben a költségtérítéses képzésben részt vevő határon túli magyar hallgatók is részt vehetnek.”

4. §

A Rendelet 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A Szátv. 9. § (4) bekezdésében meghatározott, a költségtérítéses képzésben részt vevő határon túli magyar hallgatók támogatására vonatkozó pályázattal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátását a MÁSZ végzi.

(2) A MÁSZ a rendelkezésre álló költségvetési források erejéig pályázati úton nyújthat támogatást a nem államilag finanszírozott képzésben részt vevő hallgatóknak, magyarországi tartózkodásuk és tanulmányaik költségeinek részben vagy egészben történő megtérítéséhez.

(3) Az OM a MÁSZ-szal közösen, a regionális ösztöndíj tanácsok javaslatainak figyelembevételével, évente kétszer ír ki pályázatot a tanulmányokkal és tartózkodással kapcsolatos költségek megtérítésére. A támogatások mértékét a tanulmányi eredmények alapján differenciáltan — az OM egyetértésével — a MÁSZ határozza meg.

(4) A MÁSZ támogathatja továbbá olyan magyarországi tanulmányokhoz kapcsolódó kimagasló egyéni szakmai tevékenységek és programok megvalósulását, amelyek témájukban a pályázó lakóhelye szerinti államhoz kötődnek, vagy a pályázó lakóhelye szerinti államban végzett hasonló tevékenységhez kapcsolódnak.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott célok támogatására folyamatosan lehet pályázni a MÁSZ-hoz. A pályázatok elbírálására az OM és a MÁSZ közös felkérése alapján eseti határon túli tanácsadó testület tesz javaslatot.

(6) A (2) és (4) bekezdésben meghatározott támogatások adományozásának feltételeit az OM-nek a MÁSZ-szal közösen — a regionális ösztöndíj tanácsok javaslatainak figyelembevételével — kidolgozott pályázati felhívása tartalmazza. A részletes feltételeket a támogatott és a MÁSZ között létrejött kétoldalú szerződés szabályozza.”

5. §

A Rendelet 32. §-a a következő g) ponttal egészül ki:
„g) a székhelyen kívüli képzés helyi akkreditációja megszerzésének elősegítése.”

6. §

A Rendelet 33. §-ának (2) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

„f) a helyi akkreditáció megszerzésében való közreműködés.”

7. §

A Rendelet 40. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Határon Túli Felsőoktatási Fejlesztési Tanács az oktatási miniszter szakmai tanácsadó, javaslattevő testülete a határon túli magyar nyelvű felsőfokú képzéssel kapcsolatos ügyekben. Tagjait a szomszédos államban élő magyar közösség szakmai szervezetei véleményének kikérésével az oktatási miniszter kéri fel.”

8. §

A Rendelet 42. §-a helyébe a következő fejezetcím és rendelkezés lép:

„A határon túli magyar tudósokat megillető kedvezmények

42. § (1) A Szátv. 5. §-ának (1) bekezdése hatálya alá tartozó jogosultak részt vehetnek a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) határon túli kutatási, ösztöndíj és egyéb pályázatainak; magyarországi kutatásaikhoz támogatást kaphatnak, továbbá a külső tagok tiszteletdíjban részesülhetnek. A támogatások mértékét az MTA belső szabályzatában határozza meg.

(2) A kedvezmények igénybevételének feltétele az MTA külső tagságát, illetve határon túli köztestületi tagságát igazoló dokumentum, melyet az MTA állít ki. A kedvez-

mények igénybevételének részletes eljárási szabályait az MTA ügyrendje tartalmazza.

(3) A Szátv. hatálya alá tartozó országokban magyar nyelven, illetve magyar témában tudományos kutatást folytató egyesületek, társaságok, alapítványok és egyéb szervezetek rendszeres és eseti támogatásban részesülhetnek. A rendszeres támogatásra jogosultak körét és a támogatás mértékét az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága határozza meg. Az eseti támogatás pályázati úton nyerhető. A pályázati feltételeket az MTA határozza meg határon túli programja keretében.”

9. §

A Rendelet 43. §-a helyébe a következő fejezetcím és rendelkezés lép:

*„Magyar kultúra tárgykörében folytatott tanulmány,
illetve oktatási tevékenység*

43. § (1) A Szátv. 10. §-ában biztosított kedvezmények nemzetközi szerződés alapján megilletik azt a személyt is, aki a szomszédos állam alap- vagy középfokú oktatási intézményével tanulói jogviszonyban áll és magyar nyelven tanul, továbbá azt a hallgatót is, aki a szomszédos állam felsőoktatási intézményében magyar nyelven vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytat.

(2) A Szátv. 11—12. §-aiban foglaltakat nemzetközi szerződés alapján alkalmazni kell a szomszédos állam alap-, közép-, vagy felsőfokú oktatási intézményében magyar nyelven, vagy a magyar kultúra tárgyában oktató pedagógusra vagy oktatóra is.

(3) Magyar kultúra tárgykörébe tartozik az egyes tudományterületekhez tartozó tudományágak, valamint a művészeti ágak felsorolásáról szóló 169/2000. (X. 29.) Kormányrendeletnek megfelelően a bölcsészettudomány, a művészetek és a hittudomány területén folytatott tanulmány, illetve oktatási tevékenység, feltéve, ha annak magyar vonatkozása van.

(4) Az (1) bekezdés hatálya alá tartozó személyek az oktatási intézmény által igazolt tanulói, illetőleg hallgatói jogviszonyuk alapján az adott államban működő magyar diplomáciai és konzuli képviselet (a továbbiakban: külképviselet) igazolásával vehetik igénybe a kedvezményeket. A (2) bekezdésben meghatározott személyek esetében a kedvezményekre való jogosultságot a külön jogszabályban meghatározott végzettségről szóló oklevél és a munkáltató által kiállított, munkaviszonyra vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyról szóló igazolás alapján a külképviselet igazolja. Kétség esetén a külképviselet állásfoglalást kérhet az OM-tól, az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközponttól, a Balassi Bálint Intézettől, illetve határon túli szakértői szervezetektől.”

10. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Rendelet 1. § (6) bekezdése, a 6. §-t megelőző fejezetcím, 6—27. §-a, 41. §-a, a 42. §-t megelőző fejezetcím, 44—46. §-a és a Rendelet melléklete.

*Dr. Magyar Bálint s. k.,
oktatási miniszter*

Az oktatási miniszter 37/2003. (XII. 27.) OM rendelete

az Országos Képzési Jegyzékről

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 4. § (1) bekezdés *a*) pontjában, és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszterrel, és az eljárási díj tekintetében a pénzügyminiszterrel, valamint a szakképesítésért felelős miniszterrel, ideértve a Központi Statisztikai Hivatal elnökét is (a továbbiakban: szakképesítésért felelős miniszter) egyetértésben — a következőket rendelem el:

Országos Képzési Jegyzék

1. §

Az Országos Képzési Jegyzéket (a továbbiakban: OKJ) e rendelet *1. számú mellékleteként* kiadom.

2. §

E rendelet *2. számú mellékleteként* kiadom az 1993-tól az OKJ-ből törölt és összevont szakképesítéseket tartalmazó listát, valamint az Országos Képzési Jegyzékről szóló 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet módosításáról szóló 3/1995. (V. 4.) MüM rendelet mellékletében megjelent OKJ szakképesítések és az Országos Képzési Jegyzékről szóló 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet módosításáról szóló 12/1996. (XII. 29.) MüM rendelet 1. számú mellékletében megjelent OKJ szakképesítések egymással történő megfeleltetését, továbbá *3. számú mellékleteként* kiadom szakképesítésnek az OKJ-be történő felvételéhez, az OKJ-ben szereplő szakképesítés módosításához, illetőleg szakképesítésnek az OKJ-ből történő törléséhez szükséges előlapot.

Eljárási rend szakképesítésnek az OKJ-be történő felvételéhez, az OKJ-ben szereplő adatai módosításához, illetőleg az OKJ-ből történő törléséhez

3. §

(1) Szakképesítés OKJ-be történő felvételét, az OKJ-ben szereplő adatainak módosítását, valamint szakképesítésnek az OKJ-ből történő törlését a szakképesítésért felelős miniszter kezdeményezheti az Szt. 5. § (1) bekezdésének *a)* pontja alapján az oktatási miniszternél.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott felvételre, módosításra, törlésre kérelem (a továbbiakban: kérelem) alapján kerülhet sor, amelyet

- a)* a gazdasági kamara,
- b)* a szakmai kamara,
- c)* a munkaadói szakmai szervezet,
- d)* a munkavállalói szakmai szervezet,
- e)* a szakképzést folytató intézmény,
- f)* a felnőttképzési tevékenységet folytató szervezet,
- g)* egyéb jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, egyéni vállalkozó, valamint természetes személy,
- h)* az Szt. 4. § (3) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott, az OKJ folyamatos fejlesztésére és korszerűsítésére létrejött szakmacsoportos bizottság (a továbbiakban: OKJ bizottság),
- i)* az Országos Szakképzési Tanács (a továbbiakban: OSZT)

[(a továbbiakban *a)* — *i)* együtt: kérelmező] nyújthat be.

(3) Az oktatási miniszter, a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter, valamint a szakképesítésért felelős miniszter az ágazatába tartozó — jogszabályban meghatározott feladataival és hatásköreivel összefüggő — szakképesítés tekintetében a (2) bekezdéstől eltérően, kérelem nélkül nyújthat be az (1) bekezdésben meghatározott felvételre, módosításra, törlésre irányuló kezdeményező javaslatot.

4. §

(1) A kérelmezőnek a kérelmet — a gazdasági kamarákkal, a munkaadói, a munkavállalói szakmai szervezetekkel, a munkaügyi központokkal, valamint egyéb szervezetekkel és intézményekkel a szakképesítésre vonatkozó gazdasági, munkaerő-piaci igény megalapozottsága érdekében történt szakmai egyeztetés után — a szakképesítésért felelős miniszterhez kell benyújtania.

(2) A kérelmezőnek a kérelemhez csatolni kell

- a)* e rendelet 3. számú mellékletében szereplő kitöltött előlapot,
- b)* az OKJ-be történő felvétel és az OKJ-ben szereplő szakképesítés adatainak módosítása esetében elemzést arról, hogy milyen a tervezett szakképesítés szakmai és

vizsgakövetelményeinek a viszonya a meglévő OKJ szakképesítéshez (milyen megfelelések, azonosságok, eltérések vannak) a szakképesítés jogszabályi megjelölésére alkalmas szakmai és vizsgakövetelményeit, illetőleg az OKJ-ből történő szakképesítés törlése esetében a jogszabályban megjelölt szakmai és vizsgakövetelményeket,

c) az OKJ-be történő felvétel és az OKJ-ben szereplő szakképesítés adatainak módosítása esetében a megalapozott gazdasági, munkaerő-piaci igényre vonatkozó — különösen a gazdasági kamaráktól, a munkaadói, munkavállalói szakmai szervezetektől, a munkaügyi központoktól, egyéb szakmai szervezetektől és intézményektől, a szakképző intézményektől és fenntartóiktól, és a felnőttképzést folytató intézmények beszámolóinak feldolgozott adatbázisából származó —, a 3. számú mellékletben szereplő egyéb adatokat tanúsító okmányokat, továbbá a szakképesítés felvételére, módosítására vonatkozó támogató írásos nyilatkozatokat, amennyiben a kérelmező nem a szakmai kamara, úgy a szakmai kamara támogató írásos nyilatkozatát is,

d) a szakképesítés OKJ-ből történő törlése esetében arra vonatkozó adatokat és igazolásokat a *c)* pont szerint, hogy a szakképesítés tekintetében a gazdasági, a munkaerő-piaci igény legalább öt éve megszűnt.

(3) A szakképesítésért felelős miniszter a kérelmet a (2) bekezdésben meghatározott okmányokkal együtt szakmai véleményezésre megküldi a Nemzeti Szakképzési Intézetnek (a továbbiakban: NSZI) és az iskolarendszeren kívüli szakképzést érintő esetben a Nemzeti Felnőttképzési Intézetnek (a továbbiakban: NFI) is. Az NSZI és az NFI a szakképesítésért felelős miniszter által megküldött kérelemmel kapcsolatos véleményét, a kérelemnek az NSZI-be, illetőleg az NFI-be való megérkezésétől számított 30 napon belül alakítja ki.

(4) A szakképesítésért felelős miniszter — az NSZI, valamint az NFI szakmai véleménye figyelembevételével — a kérelmező kérelmének elfogadásáról, elutasításáról a vélemények megérkezésétől számított 30 napon belül dönt.

(5) A szakképesítésért felelős miniszter a kérelmet elutasítja, ha a szakképesítésre vonatkozó gazdasági, munkaerő-piaci igény nem megalapozott, vagy a szakmai és vizsgakövetelmény nem felel meg az Szt. 10. § (1) bekezdésében előírtaknak, illetőleg ha a kérelmező a (2) bekezdésben meghatározott okmányokat a hiánypótlásra történő felhívást követően nem csatolja.

5. §

(1) A szakképesítésért felelős miniszter az elfogadott kérelmet, mint saját javaslatát (a továbbiakban: javaslat) a 4. § (2) bekezdésben meghatározott okmányokkal együtt — az elfogadást követő nyolc napon belül — megküldi az oktatási miniszternek.

(2) Az oktatási miniszter a megérkezést követő nyolc napon belül megküldi a javaslatot a 4. § (2) bekezdésben meghatározott okmányokkal együtt az OKJ bizottságnak, amely az oktatási miniszter által megküldött kérelemmel kapcsolatos álláspontját, valamint az adott szakképesítés OKJ-be illeszthetőségét a kérelemnek az OKJ bizottsághoz való megérkezésétől számított 30 napon belül alakítja ki.

(3) Az oktatási miniszter a javaslatot a 4. § (2) bekezdésben meghatározott okmányokkal és az OKJ bizottság szakmai véleményével együtt megküldi a szakképesítésért felelős miniszternek.

(4) A szakképesítésért felelős miniszter az OKJ bizottság szakmai véleménye alapján a javaslatot módosíthatja. A szakképesítésért felelős miniszter a módosított, vagy a változatlan tartalmú javaslatot megküldi az oktatási miniszternek az OSZT részére történő továbbítás céljából.

(5) Az oktatási miniszter javaslatot — az OKJ bizottság véleményével együtt — évente legfeljebb négy alkalommal (negyedévenként) terjeszt az OSZT elé.

(6) Az OSZT az oktatási miniszter által megküldött javaslattal kapcsolatos álláspontját, a javaslatnak az OSZT titkárságához való megérkezésétől számított 60 napon belül alakítja ki.

(7) Az OSZT javaslatára az oktatási miniszter — a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszterrel, valamint a szakképesítésért felelős miniszterrel egyetértésben — rendeli el a javaslatban szereplő szakképesítés OKJ-be történő felvételét, az OKJ-ben szereplő szakképesítés módosítását, valamint szakképesítésnek az OKJ-ből történő törlését.

6. §

(1) Az oktatási miniszter a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter, valamint a szakképesítésért felelős miniszter egyetértésével — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — évente két alkalommal jelenteti meg az OKJ-t.

(2) Az OKJ megjelentetésre három alkalommal akkor kerülhet sor, ha a szakképesítés felvétele a változó gazdasági, munkaerő-piaci körülményekhez alkotó módon alkalmazkodni képes munkaerő képzését és fejlesztését szolgáló igények gyorsabb kielégítése érdekében történik, valamint a felvételre törvény, kormányrendelet alapján kerül sor, továbbá ha a jegyzékből törölt szakképesítések újra-felvételére kerül sor.

7. §

(1) Az OKJ-be történő felvételre, OKJ-ben szereplő szakképesítés adatainak módosítására irányuló eljárásban

eljárási díjat kell fizetni. Az eljárási díj összege 250 ezer forint szakképesítésenként.

(2) Az eljárási díj teljes összegét a kérelem benyújtását megelőzően a szakképesítésért felelős miniszter által irányított minisztérium — e rendelet 4. számú mellékletben meghatározott — bankszámlájára kell befizetni a rendelkezésre bocsátott készpénzáttalási megbízáson, vagy banki átutalási megbízással. A befizetésről szóló feladóvevényt vagy az átutalási megbízásról szóló bizonylatot a kérelemhez a benyújtáskor csatolni kell. A befizetett díjról a kérelmező számára a szakképesítésért felelős miniszter által irányított minisztérium 15 munkanapon belül számlát bocsát ki.

(3) A befizetett eljárási díj kezelése és nyilvántartása az államháztartás alrendszereinek bankszámla-vezetési, költségvetési, befizetési és letéti kezelési, valamint kötelezettségvállalási rendjéről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint történik. A befizetett eljárási díj az érintett minisztérium bevétele. Az eljárási díj a kérelemhez kapcsolódó feladatok ellátásához, a jogorvoslati kérelmek elbírálásához, az e feladatokkal összefüggő személyi és tárgyi kiadások fedezetére használható fel.

8. §

(1) Ha a szakképesítésért felelős miniszter az e rendeletben meghatározott feladatai ellátásába pedagógiai-szakmai szolgáltató intézményt von be, az eljárási díj az intézményi feladatok költségeinek fedezetéül is felhasználható. A szakképesítésért felelős miniszter az eljárás során felmerült, az eljáráshoz kapcsolódó bizonylattal igazolt költségeket az intézményi feladatra kötött megbízás alapján a szakképesítésenkénti eljárási díj legfeljebb 75%-a erejéig banki átutalási megbízással teljesíti.

(2) Nem kell fizetni eljárási díjat abban az esetben, ha a kérelmet az OKJ bizottság, az OSZT, továbbá ha a javaslatot az oktatási miniszter, a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter, valamint a szakképesítésért felelős miniszter nyújtja be.

Záró rendelkezések

9. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba. Rendelkezéseit első ízben — a (2)—(4) bekezdésekben foglalt kivételekkel — a 2004. január 1-jét követően megkezdett szakképzésre kell felmenő rendszerben alkalmazni. Az iskolai rendszerű szakképzés esetében tanulót a 2004/2005. tanévtől kezdődően lehet a szakképzési évfolyamra beiskolázni, illetőleg az iskolarendszeren kívüli szakképzés esetében a részt vevővel képzési szerződést csak akkor lehet

kötni, ha a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye kiadásra került.

(2) Az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben addig az időpontig, amíg a 2004. január 1-jétől hatályos OKJ előírásaihoz illeszkedő szakmai és vizsgakövetelmények, valamint az iskolai rendszerű szakképzéshez a központi programok (tantervek) nem kerültek kiadásra, a képzés a 2004. január 1-jéig hatályos OKJ, és az ahhoz illeszkedő korábban kiadott szakmai és vizsgakövetelmények, illetőleg az iskolai rendszerű szakképzéshez illeszkedő korábban kiadott központi programok (tantervek) és az elméleti képzéshez szükséges tananyagok alapján indítható.

(3) Az OKJ-ben szereplő szakképesítés megszerzésére történő felkészítés

a) az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a mindenkori hatályos szakmai és vizsgakövetelmények kiadásától kezdődhet;

b) az iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamon a szakképesítésért felelős miniszter által jóváhagyott központi programok (tantervek) kiadását követő tanévtől kezdhető meg.

(4) A tizennyolcadik életévét betöltött képzésre jelentkezőtől az OKJ-ben szereplő 33-as és 34-es azonosító számmal kezdődő szakképesítések esetében a tizedik évfolyam elvégzését 2006. január 1-jétől kell megkövetelni.

10. §

(1) E rendelet 1. számú mellékletében, az 52 7026 01 azonosító számú postai forgalomellátó megnevezésű szak-

képesítésre vonatkozó rendelkezése 2004. szeptember 1-jén hatályát veszti.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az Országos Képzési Jegyzékről szóló 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet,

b) az Országos Képzési Jegyzékről szóló 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet módosításáról szóló 3/1995. (V. 4.) MüM rendelet, a 12/1996. (XII. 29.) MüM rendelet, a 22/1997. (XII. 30.) MüM rendelet, a 12/1998. (V. 23.) MüM rendelet, a 16/1999. (IV. 2.) OM rendelet, a 2/2000. (I. 31.) OM rendelet, a 27/2001. (VII. 27.) OM rendelet, a 41/2001. (XI. 9.) OM rendelet, a 32/2002. (V. 18.) OM rendelet, a 63/2002. (XII. 20.) OM rendelet, a 27/2003. (X. 18.) OM rendelet, valamint

c) a szakképzéssel kapcsolatos egyes oktatási miniszteri rendeletek módosításáról szóló 49/2002. (VII. 26.) OM rendelet.

(3) A 2001. szeptember 1-je előtt megkezdett szakképzés esetében az OKJ-ben szereplő 54-es azonosító számmal kezdődő szakképesítés megszerzését tanúsító bizonyítványok felsőfokú szakképesítést, illetőleg a 2001. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben megkezdett szakképzés esetében az OKJ-ben szereplő 54-es azonosító számmal kezdődő szakképesítés megszerzését tanúsító bizonyítványok emelt szintű szakképesítést igazolnak.

(4) A hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően 2004. január 1-jét megelőzően megkezdett szakképzés eredményes befejezését követően kiadott bizonyítványok érvényesek, azok államilag elismert szakképesítést igazolnak.

Dr. Magyar Bálint s. k.,
oktatási miniszter

1. számú melléklet a 37/2003. (XII. 27.) OM rendelethez

Az Országos Képzési Jegyzék

Jelmagyarázat:

- 21—71 = a szakképesítés azonosító számának első két számjegye a szakképesítés szintje (1. oszlop)
- 21 befejezett iskolai végzettséget nem igénylő szakképesítések
- 31 = a nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettségre épülő szakképesítések, vagy
- = a tizenhatodik életévét betöltött, az általános iskola hatodik évfolyamát elvégzett és a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatási törvény) 27. § (8) bekezdésében szabályozott kétéves felzárkóztató oktatást eredményesen befejezett tanulók számára választható szakképesítések, vagy
- = a tizenhatodik életévét betöltött, az általános iskola hetedik évfolyamát elvégzett és a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében a közoktatási törvény 27. § (8) bekezdésében szabályozott egyéves felzárkóztató oktatást eredményesen befejezett tanulók számára választható szakképesítések
- 32 nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettségre épülő és szakmai előképzettséghez kötött szakképesítések

- 33 = tizedik évfolyamra épülő szakképesítések, vagy
= a tizenhatodik életévét betöltött, a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatási törvény) 27. § (8) bekezdésében szabályozott feltételekkel a tanulók számára választható szakképesítések
- 34 tizedik évfolyamra épülő és szakmai előképzettséghez kötött szakképesítések
- 51 a középiskola utolsó évfolyamának elvégzéséhez kötött szakképesítések, amelyek jellemzően fizikai tevékenység ellátására jogosítanak
- 52 középiskola utolsó évfolyamának elvégzéséhez vagy érettségi vizsgához kötött szakképesítések, amelyek jellemzően szellemi tevékenység ellátására jogosítanak
- 53 érettségi vizsgához és meghatározott szakmai előképzettséghez kötött szakképesítések
- 54 érettségi vizsgához vagy érettségi vizsgához és meghatározott szakmai előképzettséghez kötött emelt szintű szakképesítések
- 55 érettségi vizsgához kötött felsőfokú szakképesítések
- 71 felsőfokú iskolai végzettségre épülő szakképesítések
- 1408—8999 = a szakképesítés azonosító számának harmadik-hatodik számjegye a szakképesítés tanulmányi területe (1. oszlop)
- 14 Oktatói, pedagógiai képesítések*
- 1408 Szakmai, gyakorlati oktatói képesítések
- 1499 Egyéb oktatói, pedagógiai képesítések
- 18 Művészeti képesítések*
- 1811 Képzőművészeti képesítések
- 1812 Iparművészeti képesítések
- 1822 Zeneművészeti képesítések
- 1832 Színművészeti, előadóművészeti képesítések
- 1833 Táncművészeti szakképesítések
- 1842 Film- és fotóművészeti képesítések
- 1852 Építőművészeti képesítések
- 1899 Egyéb művészeti képesítések
- 34 Gazdasági és igazgatási képesítések*
- 3404 Ügyviteli képesítések
- 3426 Irodai könyvelő és adatfeldolgozó gépkezelői képesítések
- 3432 Pénzügyi és számviteli ügyintézői képesítések
- 3433 Külkereskedelmi képesítések
- 3434 Vezetői (menedzseri) képesítések
- 3435 Gazdasági ügyintézői és szervezői képesítések
- 3436 Pénzügyi és számviteli szakértői képesítések
- 3437 Könyvvizsgáló, revizor és adótanácsadó képesítések
- 3438 Statisztikai képesítések
- 3439 Egyéb gazdasági és kereskedelmi képesítések
- 3440 Banki és biztosítási ügyintézői képesítések
- 3441 Banki és biztosítási szakértői képesítések
- 3442 Személyügyi képesítések
- 3443 Munkaerőpiaci szolgáltatási képesítések
- 3452 Helyi és közigazgatási ügyintézői képesítések
- 3462 Intézményigazgatási ügyintézői képesítések
- 3472 Oktatásszervezési képesítések
- 46 Számítástechnikai képesítések*
- 4641 Számítástechnikai képesítések
- 50 Egészségügyi képesítések*
- 5002 Orvosi kiegészítő és közegészségügyi képesítések
- 5008 Rehabilitációs és fizioterápiás gyógyászati képesítések
- 5012 Egészségügyi ápolói képesítések
- 5015 Szülész(nő)i képesítések

- 5018 Egészségügyi asszisztensi képesítések
- 5030 Orvostechnológiai képesítések
- 5046 Fogászati egészségügyi képesítések
- 5052 Gyógyszertári asszisztensi képesítések
- 5070 Egészségügyi csecsemő- és gyermekotthoni gondozói képesítések
- 52 *Kis- és nagyüzemi ipari képesítések*
 - 5211 Bányászati ipari képesítések
 - 5212 Élelmiszeripari képesítések
 - 5216 Építőipari képesítések
 - 5220 Építőanyag-ipari képesítések
 - 5222 Erősáramú villamosipari képesítések
 - 5223 Gyengeáramú villamosipari képesítések
 - 5224 Távközlési képesítések
 - 5232 Kohászati képesítések
 - 5233 Fémmegmunkáló-ipari, felületkezelői képesítések
 - 5234 Gépjárműszerelő és -javítóipari képesítések
 - 5235 Mezőgazdaságigép-szerelő és javítóipari képesítések
 - 5236 Egyéb gépeket szerelő és javítóipari képesítések
 - 5237 Mechanikai műszeripari képesítések
 - 5239 Egyéb fémipari képesítések
 - 5241 Járműipari, közlekedésgépészeti képesítések
 - 5242 Élelmiszeripari gépkezelői képesítések
 - 5243 Könnyűipari gépkezelői képesítések
 - 5244 Vegyialapanyag- és termékgyártógép-kezelői képesítések
 - 5245 Építőanyag-ipari gépkezelői képesítések
 - 5246 Kohászati, fémmegmunkáló-ipari gépkezelői képesítések
 - 5247 Gyártósori összeszerelői képesítések
 - 5249 Egyéb gépészeti szerelő képesítések
 - 5251 Bányászati gépkezelői képesítések
 - 5252 Energetikai gépkezelői, kazánkezelői képesítések
 - 5253 Vízellátási gépkezelői képesítések
 - 5256 Építőipari gépkezelői képesítések
 - 5257 Anyagmozgatógép, település és köztisztasági munkagépkezelői képesítések
 - 5259 Egyéb gépkezelői képesítések
 - 5262 Famegmunkáló-ipari képesítések
 - 5272 Bőr- és cipőipari képesítések
 - 5274 Textilipari képesítések
 - 5276 Ruházati és szőrmeipari képesítések
 - 5278 Nyomdaipari képesítések
 - 5282 Laboránsi (ipari) képesítések
 - 5286 Optikus, látszerész képesítések
 - 5291 Háziipari képesítések
 - 5292 Vegyesipari képesítések
 - 5293 Kézművesipari képesítések
 - 5294 Raktározási képesítések
- 54 *Műszaki, technikusai képesítések*
 - 5401 Műszaki mérési, tervezési és rajzoló képesítések
 - 5411 Könnyűipari műszaki, technikusai képesítések
 - 5412 Vegyipari műszaki, technikusai képesítések
 - 5422 Erősáramú villamosipari műszaki, technikusai képesítések
 - 5423 Gyengeáramú villamosipari és elektronikai műszaki, technikusai képesítések
 - 5424 Távközlési technikusai képesítések
 - 5432 Kohóipari műszaki, technikusai képesítések

- 5436 Bányászati műszaki, technikai képesítések
- 5441 Közlekedésgépészeti műszaki, technikai képesítések
- 5442 Gépipari műszaki, technikai képesítések
- 5443 Építő- és épületgépészeti műszaki, technikai képesítések
- 5449 Egyéb gépészeti műszaki, technikai képesítések
- 5452 Mező-, erdő- és halgazdasági gépészeti műszaki, technikai képesítések
- 5470 Környezet- és természetvédelmi műszaki, technikai képesítések
- 5482 Üzemvezetési, -szervezési képesítések
- 5483 Üzemfenntartási képesítések
- 5499 Egyéb műszaki, technikai képesítések
- 58 *Építészeti képesítések*
 - 5801 Általános építészeti képesítések
 - 5812 Terület- és településfejlesztési építési képesítések
 - 5832 Közlekedésépítési, üzemfenntartási képesítések
 - 5842 Vízügyi építési, üzemfenntartási képesítések
- 62 *Mező-, erdő- és halgazdasági képesítések*
 - 6201 Általános mezőgazdasági képesítések
 - 6203 Állattenyésztési képesítések
 - 6206 Növénytermesztési képesítések (kertészeti nélkül)
 - 6207 Kertészeti képesítések
 - 6208 Takarmányozási képesítések
 - 6222 Élelmiszertechnikai képesítések
 - 6232 Állat-egészségügyi képesítések
 - 6249 Egyéb mezőgazdasági képesítések
 - 6262 Erdőgazdasági képesítések
 - 6272 Halgazdasági képesítések
 - 6280 Mező-, erdő- és halgazdasági gépészeti és gépkezelői képesítések
- 66 *Háztartásgazdasági képesítések*
 - 6601 Háztartásgazdasági képesítések
- 70 *Szállítási, hírközlési képesítések*
 - 7001 Általános közlekedési forgalmi képesítések
 - 7010 Közlekedési üzemviteli technikai képesítések
 - 7026 Postaforgalmi képesítések
- 78 *Személyi szolgáltatási, vendéglátói, kereskedelmi, idegenforgalmi képesítések*
 - 7812 Fodrász és kozmetikus képesítések
 - 7822 Vendéglátói képesítések
 - 7826 Szakács, cukrász képesítések
 - 7842 Kelmefestő és vegytisztító képesítések
 - 7862 Kereskedelmi (kiskereskedelmi) képesítések
 - 7872 Idegenforgalmi képesítések
 - 7882 Kulturális szolgáltatási képesítések
 - 7898 Környezetvédelmi szolgáltatási képesítések
 - 7899 Egyéb szolgáltatási képesítések
- 84 *Kulturális és tájékoztatási képesítések*
 - 8402 Újságírói képesítések
 - 8407 Közművelődési képesítések
 - 8409 Egyéb tájékoztatási képesítések
 - 8419 Egyéb kulturális képesítések
 - 8422 Könyvtári képesítések
 - 8425 Múzeumi képesítések
 - 8429 Egyéb dokumentációs képesítések

- 89 *Egyéb, más ágazatba nem sorolható képesítések*
- 8912 Rendvédelmi képesítések
 - 8915 Tűzvédelmi képesítések
 - 8917 Katonai képesítések
 - 8919 Egyéb védelmi és katonai képesítések
 - 8933 Szociális képesítések
 - 8962 Testnevelési és sport képesítések
 - 8999 Egyéb, máshová nem sorolható képesítések
- 01—... = a szakképesítés azonosító számának hetedik-nyolcadik számjegye az azonos szakképesítési szinten és tanulmányi területen belüli sorsszám. Az OKJ-ből kikerülő szakképesítés sorszáma új szakképesítés jelölésére nem használható fel. (1. oszlop)
- I.—II.—III. = az azonos elnevezésű, de különböző szakmai szintű szakképesítések jelölése (a legmagasabb szint az I.) (2. oszlop)
- * = fogyatékkal élők (sajátos nevelési igényű tanulók) számára iskolai rendszerben is a fogyatékos-ság típusától, fokától függően (2. oszlop)
- ** = művészeti szak: párhuzamos oktatás, a szakmai évfolyamok számozása megegyezik az általános műveltséget megalapozó, illetve az érettségire felkészítő ismereteket nyújtó évfolyamok számozásával; a 8. oszlopban az évfolyamok száma a nem párhuzamos oktatás szakképzési évfolyamainak számát jelenti; az adott szakképesítésnél az egyéni felkészülés lehetőségét a szakmai és vizsgakövetelmény határozza meg (2. oszlop)
- 0210—9129 = a 9006/1995. (SK 12.) KSH közlemény alapján, amely a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről (FEOR) szóló [9029/1993. (SK 1994. 1.)] KSH közlemény módosításáról rendelkezik (3. oszlop)
- A = több munkakör betöltésére jogosító, elsősorban a közoktatás keretében megszerezhető szakképesítés (4. oszlop)
- B = elsősorban az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés keretében megszerezhető, különböző jogszabályokban meghatározott munkakör betöltésére jogosító szakképesítés (4. oszlop)
- C = elsősorban az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés keretében megszerezhető, általában egy munkakör betöltésére jogosító szakképesítés (4. oszlop)
- D = a szakképzés megkezdésekor bejelentési kötelezettséghez kötött szakképesítés (4. oszlop) A szakképzést folytató intézmény vezetője a képzésben résztvevők létszámát szakképesítésenként köteles bejelenteni az Oktatási Minisztérium Szakoktatási és Szakképzési Főosztályának. (4. oszlop)
- 1—21 = szakmacsoport sorszáma (5. oszlop)

Az 5. oszlopban szereplő számok jelentése:

Ssz.	Szakmacsoport
1.	Egészségügy
2.	Szociális szolgáltatások
3.	Oktatás (oktatás, pedagógia)
4.	Művészet, közművelődés, kommunikáció (zene-, tánc-, képző- és iparművészet, színművészet-bábművészet, színházművészet, sajtó, közművelődés)
5.	Gépészet (gépgyártás, gépszerelés, gépkezelés, bányászat, kohászat, finommechanika, anyagvizsgálat, automatika, hegesztés, felületkezelés, minőségbiztosítás)
6.	Elektrotechnika-elektronika (elektrotechnika, elektronika, távközléstechnika)
7.	Informatika (szoftver)
8.	Vegyipar (vegyipar, laborvizsgálatok)
9.	Építészet (építészet, építőipar, építőanyag-ipar, közlekedéscső)

Ssz.	Szakmacsoport
10.	Könnyűipar (ruha-, textil-, bőr-, szőrme-, cipőipar)
11.	Faipar
12.	Nyomdaipar
13.	Közlekedés
14.	Környezetvédelem-vízgazdálkodás
15.	Közgazdaság
16.	Ügyvitel
17.	Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció (kereskedelem, marketing, üzleti adminisztráció, menedzselés, nem gazdasági ügyintézés, szervezés)
18.	Vendéglátás-idegenforgalom (vendéglátás, idegenforgalom, turizmus)
19.	Egyéb szolgáltatások (személyi, biztonsági, polgári védelmi, rendészeti szolgáltatások, honvédelem, tűzvédelem, munkavédelem, kis- és kézművesipar)
20.	Mezőgazdaság (növénytermesztés, kertészet, állattenyésztés, erdészet, vadászat, halászat, térképészet)
21.	Élelmiszeripar

Rövidítések magyarázata:

t = több helyre besorolható (3. oszlop)

i = kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés (7. oszlop)

MKIK = Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (11. oszlop)

MAK = Magyar Agrár Kamara (11. oszlop)

A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter:

BM = belügyminiszter; ESZCSM = egészségügyi, szociális és családügyi miniszter; FVM = földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter; FMM = foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter; HM = honvédelmi miniszter; GKM = gazdasági és közlekedési miniszter; GYISM = gyermek-, ifjúsági és sportminiszter; IM = igazságügy-miniszter; IHM = informatikai és hírközlési miniszter; KvVM = környezetvédelmi és vízügyi miniszter; KSH = Központi Statisztikai Hivatal elnöke; NKÖM = nemzeti kulturális örökség minisztere; OM = oktatási miniszter; PM = pénzügyminiszter (12. oszlop).

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
31	7862	01	ABC-eladó*	5112	B	17	1993.		650	40	60	MKIK	OM
52	5443	01	Acél- és fémszerkezeti technikus	3129	D	5	1996.	i	2	70	30		OM
31	5246	02	Acélhengerész	7414	B	5	1993.		400	50	50		OM
33	5216	01	Ács-állványozó	7612	A	9	1993.		3	30	70	MKIK	OM
71	3437	01	Adótanácsadó	2512	B	15	1993.		1500	70	30		PM
55	3434	01	Agrárkereskedelmi menedzserasszisztens	3621	A	20	2000.	i	2	60	40		FVM
52	6201	02	Agrárkörnyezet-gazda	6140	A	20	2002.	i	2	50	50		FVM
52	3439	03	Agrárközgazdasági és áruforgalmazó technikus	3619	A	20	1993.	i	3	50	50		FVM
52	1842	01	Alkalmazott fotográfus**	5341	A	4	1993.	i	2	40	60		OM
21	6203	01	Állatgondozó*	6131	C	20	1993.		500	30	70		FVM
21	5212	01	Állatfihérjetakarmány-előállító	7219	B	21	1993.		500	30	70		FVM
31	6203	01	Állatkerti állatgondozó*	6139	B	20	1993.		1000	40	60		FVM
34	6280	01	Állattartó-telepi gépész	8293	C	20	1993.		1000	40	60		FVM
21	6280	04	Állattenyésztési gépkezelő*	8293	B	20	2001.		300	30	70		FVM
31	6203	02	Állattenyésztő (az állatfaj megjelölésével)*	6131	C	20	2001.		1500	40	60	MAK	FVM
52	6203	01	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus	3124	A	20	1993.	i	3	50	50	MAK	FVM
31	6203	10	Általános állattenyésztő	6131	A	20	2001.		2	40	60	MAK	FVM
52	3438	01	Általános gazdasági és statisztikai ügyintéző	3607	A	15	1993.		1	70	30		KSH
54	3434	01	Általános menedzser I.	3910	C	17	1993.		1000	60	40		OM
52	3434	01	Általános menedzser II.	3910	C	17	1993.		1500	60	40		OM
51	3434	01	Általános menedzser III. (operatív)	3910	C	17	1993.		1000	60	40		OM
52	5412	01	Általános vegyésztechnikus	3115	A	8	1993.	i	2	70	30		OM
51	5244	01	Általános vegyipari szakmunkás	8133	A	8	1993.		1,5	60	40		OM
52	7882	01	Antikvárium szakeladó	5112	A	17	1993.		1	60	40		NKÖM
52	5443	02	Anyagmozgató építőgépész-technikus	3117	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
53	5449	01	Anyagmozgató gépészeti technikus	3117	A	5	1993.	i	1	67	33		GKM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
52	5249	01	Anyagmozgatógép-szerelő	7439	A	5	1993.		2	50	50		GKM
53	5401	01	Anyagvizsgáló (az eljárás és a szakterület feltüntetésével)	3193	B	5	1993.		400	60	40		OM
31	5012	01	Ápolási asszisztens	3239	A	1	1993.		2	50	50		ESZCSM
54	5012	01	Ápoló	3211	A	1	1993.	i	3	50	50		ESZCSM
32	6201	01	Aranykalászos gazda*	6140	C	20	1993.		600	40	60		FVM
33	1899	01	Artista (a tevékenység megjelölésével)**	3725	A	4	1993.		2	20	80		OM—NKÖM
54	1832	01	Artistaművész**	3725	A	4	1993.		1	20	80		OM—NKÖM
33	5262	01	Asztalos	7341	A	11	1993.		3	30	70	MKIK	OM
31	5262	02	Asztalosipari szerelő*	7341	D	11	1993.		1	30	70		OM
34	5282	01	Atomerőművi dozimetrikus	8292	B	8	1993.		300	70	30		OM
32	5252	01	Atomerőművi gépész (a tevékenység feltüntetésével)	8223	B	5	1993.		300	80	20		OM
32	5236	01	Atomerőművi karbantartó (a tevékenység feltüntetésével)	7439	B	5	1993.		300	80	20		OM
34	5223	01	Atomerőművi műszerész (a tevékenység feltüntetésével)	7443	B	6	1993.		200	80	20		OM
53	5252	01	Atomerőművi operátor (a tevékenység feltüntetésével)	8223	B	5	1993.		500	60	40		OM
52	5282	01	Atomerőművi vegyészlaboráns	7540	B	8	1993.		300	70	30		OM
52	5241	01	Autóelektronikai műszerész	7443	A	13	1993.	i	2	55	45	MKIK	GKM
31	7001	01	Autóbuszvezető	8357	C	13	2003.		600	70	30		GKM
33	5241	03	Autógyártó	7431	A	5	2003.		2	40	60		OM
52	5499	01	Automatizálási technikus (a szakirány megjelölésével)	t	A	5	1993.	i	2	70	30	MKIK	OM
52	5241	02	Autószerelő	7431	A	13	1993.	i	2	55	45	MKIK	GKM
52	1812	01	Bábkészítő**	3729	A	4	1993.		2	40	60		OM—NKÖM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
52	1832	01	Bábszínész	2631	A	4	1993.		3	40	60		OM—NKÖM
31	5216	02	Bádogos és épületbádogos	7633	A	5	1993.		2	40	60	MKIK	OM
55	3441	01	Banki szakügyintéző	3631	A	15	1998.	i	2	35	65		PM
54	3441	01	Banki tanácsadó/Szakképesített bankreferens	2529	B	15	1993.		1100	80	20		PM
52	3440	01	Banki ügyintéző/Banki, befektetési termékértékesítő	3633	B	15	1993.		800	70	30		PM
33	5251	01	Bányagépész	7439	D	5	1993.		2	40	60		OM
52	5436	01	Bányagépész-technikus	3117	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
52	5436	02	Bányaipari aknásztechnikus	3111	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
34	5211	02	Bányamentő	7113	D	5	1993.		500	30	70		OM
33	5222	02	Bányavillamossági szerelő	7445	D	6	1993.	i	2	40	60		OM
52	5436	03	Bányavillamossági technikus	3118	D	6	1993.	i	2	70	30		OM
52	7872	01	Barlangi idegenvezető	3642	B	18	1993.		300	40	60		KvVM
53	6203	01	Baromfi- és kisállattenyésztő szaktechnikus	3124	C	20	1993.		500	50	50	MAK	FVM
31	5212	01	Baromfifeldolgozó-ipari szakmunkás	7211	A	21	1993.		2	40	60		FVM
55	6203	01	Baromfitenyésztő és -termék-előállító technológus	3124	A	20	2003.	i	2	45	55		FVM
52	3439	01	Becsüs I. (a szakirány megjelölésével)	3627	B	17	1993.		650	40	60		OM
32	3439	01	Becsüs II. (a szakirány megjelölésével)	3627	B	17	1993.		650	40	60		OM
54	3441	03	Befektetési szakértő	2529	B	15	2003.		800	80	20		PM
33	6203	01	Belovagló (Bereiter)	6134	B	20	1993.		2000	35	65		FVM
53	3435	01	Beruházói szakelőadó	3611	C	15	1997.		250	90	10		OM
54	3404	03	Beszédíró gyorsíró	4192	A	16	2000.		3	60	40		OM
32	6206	01	Biotermesztő*	6112	B	20	1993.		1000	40	60		FVM
54	8919	01	Biztonságszervező I.	5369	B	19	1993.		300	70	30		BM—OM
34	8919	01	Biztonságszervező II.	5369	B	19	1993.		400	70	30		BM—OM
54	3441	02	Biztosítási tanácsadó	2529	B	15	1993.		1100	60	40		PM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
52	3440	02	Biztosítási ügyintéző	3634	B	15	1993.		800	70	30		PM
52	3440	03	Biztosításközvetítő	3626	B	15	2001.		800	30	70		PM
33	5262	02	Bognár	7345	A	11	1993.		2	40	60		OM
31	5002	01	Boncmester	5320	B	1	1993.		400	30	70		ESZCSM
33	5212	01	Borász	7222	A	21	1993.		2	40	60		FVM
54	5070	02	Bölcsődei szakgondozó	3222	C	2	1995.		1400	30	70		ESZCSM
33	5272	01	Bórdízműves	7333	A	10	1993.		3	30	70		OM
33	5272	09	Bőrgyártó	7331	A	10	2001.		2	40	60		OM
31	5272	01	Bőripari szabász	7333	D	10	1993.		1000	30	70		OM
31	5272	02	Bőripari varrómunkás (tűző)	7333	D	10	1993.		1000	30	70		OM
52	5411	01	Bőrkonfekció-ipari technikus	3114	A	10	1993.	i	2	60	40		OM
52	1812	02	Bőrműves**	3729	A	4	1993.	i	2	20	80		OM
21	5272	01	Bőrtárgykészítő	7339	A	19	1993.		2	30	70		OM
52	1812	03	Bronzműves és szoboröntő**	3729	A	4	1993.	i	2	30	70		OM
31	5216	03	Burkoló	7634	A	9	1993.		2	40	60		OM
52	1812	04	Bútorműves**	3729	A	4	1993.	i	2	30	70		OM
51	8912	01	Büntetés-végrehajtási felügyelő	5363	A	19	1997.		1	60	40		IM
52	8912	03	Büntetés-végrehajtási főfelügyelő	5363	A	19	1997.		2	60	40		IM
54	4641	07	CAD-CAM tervező, dokumentációkezelő informatikus	3139	A	7	2001.		2	50	50		IHM
33	5272	03	Cipőfelsőrész-készítő	7335	A	10	1993.		3	30	70		OM
52	5411	04	Cipőipari technikus	3114	D	10	1993.	i	2	70	30		OM
21	5272	02	Cipőjavító*	7335	D	19	1993.		1	30	70		OM
31	5272	04	Cipőkészítő	7335	A	10	2001.		2	40	60		OM
54	3435	06	Controller	3619	C	15	2003.		1050	70	30		OM
52	3435	11	Controlling asszisztens	3619	C	15	2003.		700	70	30		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
31	5212	02	Cukoripari szakmunkás	7217	A	21	1993.		2	40	60	MKIK	FVM
33	7826	01	Cukrász	5122	A	18	1993.		3	30	70	MKIK	OM
33	5842	01	Csatornamű-kezelő	5371	A	14	1993.		2	40	60		KvVM
54	5012	02	Csecsemő- és gyermekápoló	3212	A	1	1993.	i	3	50	50		ESZCSM
54	5070	01	Csecsemő- és kisgyermekgondozó	3221	A	2	1993.	i	3	50	50		ESZCSM
55	8933	01	Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó	3221	A	2	2001.	i	2	60	40		ESZCSM
31	5216	04	Cserépkályha- és kandallóépítő	7637	A	9	1993.		2	40	60		OM
31	5291	02	Csipkekészítő*	7515	D	19	1993.		1000	30	70		OM
31	8999	01	Dajka	5320	C	3	1993.		300	60	40		OM
52	7899	04	Dekorátor, kirakatrendező	5116	A	4	1993.		2	60	40		OM
51	8429	01	Digitálistérkép-kezelő	4123	B	20	1993.		500	50	50		FVM
52	1811	05	Díszlet- és jelmeztervező asszisztens**	3729	A	4	1993.	i	2	40	60		OM
52	1812	06	Díszműkovács**	3729	A	4	1993.	i	2	30	70		OM
31	6207	01	Dísznövény- és zöldségtermesztő	6116	A	20	1993.		2	30	70	MAK	FVM
33	6207	01	Dísznövénykertész	6116	A	20	1993.		2,5	40	60	MAK	FVM
21	6207	01	Dísznövénytermelő*	6116	C	20	1993.		800	30	70		FVM
53	6207	01	Dísznövénytermesztő szaktechnikus*	3124	C	20	1993.		1000	50	50	MAK	FVM
51	5276	02	Divat-stílustervező	3729	A	4	2000.		2	40	60		OM
31	5212	03	Dohányfeldolgozó	7230	A	21	1993.		2	40	60		FVM
31	6206	03	Dohánykertész	6129	C	20	2001.		1500	40	60		FVM
34	7899	01	Drágakő-meghatározó	7522	B	19	1993.		300	60	40		OM
52	5412	02	Drog- és toxikológiai technikus	3115	A	8	1993.	i	2	70	30		OM
51	7862	02	Drogériai kereskedő	5111	B	17	1993.		650	40	60	MKIK	OM
31	5212	04	Édesipartermék-gyártó	7218	A	21	1993.		2	40	60		FVM
31	5002	02	Egészségőr, fertőtlenítő	5320	B	1	1993.		1200	20	80		ESZCSM
51	5002	01	Egészségügyi gázmester (kártevőirtó)	5353	B	1	1993.		730	30	70		ESZCSM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
71	1408	01	Egészségügyi gyakorlatvezető	3419	C	1	2001.		1500	60	40		ESZCSM
31	5002	04	Egészségügyi kártevőirtó szakmunkás	5353	C	1	1999.		700	20	80		ESZCSM
54	5012	05	Egészségügyi menedzser	2230	C	1	2000.		1000	60	40		ESZCSM
52	4641	01	Egészségügyi operátor	3239	A	7	1993.		2	50	50		ESZCSM
54	5018	01	Egészségügyi szakasszisztens (a tevékenység megjelölésével)	3232	C	1	1993.		1400	30	70		ESZCSM
52	1822	01	Egyházenész (a tevékenység megjelölésével)**	3729	A	4	1993.		3	40	60		OM—NKÖM
32	6280	01	Elektromoshalászgép-kezelő	8293	B	20	1993.		500	40	60		FVM
51	5223	01	Elektronikai műszerész	7443	A	6	1993.		2	60	40		OM
34	5223	02	Elektronikus és mechanikus vagyonvédelmirendszerszerelő	7449	B	6	1993.		1300	60	40		OM—BM
52	5422	01	Elektrotechnikai technikus	3118	A	6	1993.	i	2	70	30		OM
54	6601	01	Élelmezési menedzser	3910	C	1	2001.		1200	50	50		ESZCSM
52	6601	01	Élelmezésvezető	2223	B	1	1993.		1250	30	70		ESZCSM
33	7862	01	Élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő	5111	A	17	1993.		2	40	60	MKIK	OM
52	6222	05	Élelmiszer-analitikus technikus	3113	A	21	1993.	i	3	50	50	MKIK	FVM
52	7862	01	Élelmiszer-bemutató asszisztens	5116	C	21	1993.		1000	40	60		FVM
33	5242	01	Élelmiszer-ipari gépész	7439	A	21	1993.		2	40	60	MKIK	FVM
52	6222	15	Élelmiszer-ipari gépésztechnikus	3117	A	21	1993.	i	3	50	50	MKIK	FVM
33	5282	01	Élelmiszer-ipari laboráns*	7540	C	21	1993.		1000	40	60	MKIK	FVM
55	6222	01	Élelmiszer-ipari menedzser (a szakirány megjelölésével)	3629	A	21	1998.	i	2	40	60	MKIK	FVM
51	5282	02	Élelmiszer-ipari mikrobiológiai laboráns*	7540	C	21	1993.		1000	50	50	MKIK	FVM
52	6222	13	Élelmiszer-ipari technikus (a szakterület megjelölésével)	3113	A	21	2001.	i	3	50	50	MAK	FVM
52	6222	14	Élelmiszerminősítő technikus	3113	A	21	2001.	i	2	35	65		FVM
31	5233	01	Eljárás szerinti hegesztő (az eljárás megjelölésével)	7425	B	5	1993.		500	30	70		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
53	5483	01	Emelőgép-ügyintéző	3910	B	5	1993.		200	60	40		OM
52	1822	02	Énekes (a műfaj megjelölésével)**	2631	A	4	1993.	i	3	40	60		OM—NKÖM
55	5483	01	Energetikai mérnökasszisztens	3151	A	6	1997.	i	2	65	35		OM
52	5483	01	Energetikus	3151	B	6	1993.		300	90	10		OM
71	5801	01	Építési műszaki ellenőr I. (a szakirány megjelölésével)	3192	B	9	2000.		300	60	40		BM
53	5801	03	Építési műszaki ellenőr II. (a szakirány megjelölésével)	3192	B	9	2000.		500	60	40		BM
55	5812	01	Épített-környezetmérnök-asszisztens (a szakirány megjelölésével)	3129	A	9	2000.	i	2	50	50		OM
52	5499	02	Építőanyag-ipari technikus	3129	D	9	1993.	i	2	70	30		OM
31	5256	01	Építőgép-karbantartó	8329	B	5	1993.		960	30	70		OM
31	5216	06	Épületburkoló	7634	A	9	1993.		3	30	70		OM
52	5443	03	Épületgépész-technikus	3117	A	9	1993.	i	2	70	30		OM
31	5216	07	Épületszigetelő	7631	C	9	1993.		1000	40	60		OM
31	5216	08	Épületszobrász	7636	A	9	1993.		2	40	60		OM
34	6280	02	Erdészeti gépész	8312	C	20	1993.		1000	40	60		FVM
52	5452	01	Erdészeti gépésztechnikus	3117	A	20	1993.	i	3	50	50	MAK	FVM
33	6262	01	Erdészeti szakmunkás	6211	A	20	1993.		2	40	60	MAK	FVM
31	6280	01	Erdészetikötélpálya-kezelő	8312	B	20	1993.		800	40	60		FVM
54	6262	01	Erdésztechnikus	3125	A	20	2001.	i	3	50	50	MAK	FVM
21	6262	01	Erdőművelő*	6211	B	20	1993.		1000	30	70		FVM
34	5222	02	Érintésvédelem-szabványossági felülvizsgáló	3154	B	6	1993.		200	90	10		OM
34	5222	03	Erősáramú berendezések időszakos felülvizsgálója	3154	B	6	1993.		200	95	5		OM—BM
52	5422	02	Erősáramú elektronikai technikus	3118	D	6	1993.	i	2	70	30		OM
55	3433	03	Európai Uniói üzleti szakügyintéző	2529	A	17	2003.	i	2	50	50		OM
52	3435	01	Európai üzleti asszisztens	3619	A	17	1993.		1	40	60		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
21	6201	01	Ezüstkalászos gazda*	6140	C	20	1993.		500	30	70		FVM
32	5262	01	Faanyag-minősítő	7349	C	20	1993.		300	40	60		FVM
33	5262	04	Faasztergályos*	7346	D	11	1993.		2	40	60		OM
31	5262	03	Fafeldolgozó	7349	D	20	1993.		2	40	60		FVM
52	5411	05	Fafeldolgozó technikus	3114	A	20	1993.	i	3	50	50		FVM
31	5243	02	Faipari gépmunkás	8125	B	11	1993.		1000	30	70		OM
52	5411	10	Faipari technikus	3114	A	11	2001.	i	2	70	30		OM
55	5499	03	Faipari termelészervező	3125	A	17	2001.	i	2	40	60		OM
31	6207	03	Faiskolaiszaporítóanyag-előállító*	6117	B	20	1993.		1000	40	60		FVM
21	6207	02	Faiskola-kezelő*	6117	C	20	1993.		800	30	70		FVM
31	5291	03	Fajátékkészítő*	7514	D	11	1993.		1000	30	70		OM
31	6280	02	Fakitermelési gépkezelő	8312	B	20	1993.		200	30	70		FVM
31	6262	01	Fakitermelő	6213	B	20	1993.		500	30	70		FVM
31	7822	01	Falusi vendéglátó	5121	A	18	1995.		2	40	60		OM—FVM
21	5262	01	Famegmunkáló	7349	C	20	1993.		500	30	70		FVM
34	5222	04	FAM-szerelő	7445	B	6	1993.		300	30	70		OM
33	5262	07	Faműves	7349	A	11	1993.		2	40	60		OM
31	5216	09	Fapadlózó és burkoló*	7634	B	9	1993.		1000	30	70		OM
31	5291	04	Fatömegcikk- és eszközgyártó*	7349	D	11	1993.		1000	30	70		OM
31	5293	01	Fazekas	7523	A	19	1996.		2	40	60		OM
52	5483	02	Felelős gázüzemi vezető (a szakterület megjelölésével)	3154	B	17	1993.		200	90	10		OM
55	5412	03	Felületvédelmi technológus	3115	A	8	2000.	i	2	40	60		OM
71	5483	01	Felvonó- és mozgólépcső ellenőr	3192	B	5	2002.		250	90	10		BM
34	5483	01	Felvonó- és mozgólépcső karbantartó szerelő	7623	B	5	2002.		250	80	20		BM
51	5222	01	Felvonószerelő	7623	A	6	1996.		2	40	60		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
31	5233	14	Fémforgácsoló	7423	A	5	2001.		2	40	60	MKIK	OM
52	5432	07	Fémipari anyagtechnikus	3129	A	5	2001.	i	2	70	30		OM
31	5239	02	Fémtömegcikk-gyártó	7490	D	5	1993.		1000	30	70		OM
33	5233	01	Fényező-mázoló	7429	A	13	1993.	i	2	40	60	MKIK	GKM
51	7899	02	Fényképész	5341	A	19	1993.	i	2	20	80	MKIK	OM
33	5276	01	Férfüruha-készítő	7321	A	10	1993.		3	30	70	MKIK	OM
52	1811	01	Festő (a tevékenység megjelölésével)**	3729	A	4	1995.	i	2	30	70		OM
31	5274	01	Filmnyomó és kendőfestő	7315	A	8	1993.		2	30	70		OM
52	5499	03	Finommechanikai technikus	3129	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
52	5008	01	Fizioterápiás asszisztens	3232	A	1	1993.		2	50	50		ESZCSM
52	5436	04	Fluidumkitermelő technikus	3111	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
33	7812	01	Fodrász	5311	A	19	1993.		3	30	70	MKIK	OM
52	5046	01	Fogászati asszisztens	3233	A	1	1993.		1	40	60		ESZCSM
54	5012	04	Foglalkozás-egészségügyi szakápoló	3212	B	1	1999.		1400	30	70		ESZCSM
54	5046	01	Fogtechnikus	3248	A	1	1993.	i	3	30	70	MKIK	ESZCSM
31	5274	02	Fonó	7312	D	10	1993.		2	40	60		OM
51	7001	01	Forgalomirányító és -szervező	5219	A	13	1993.	i	2	60	40		GKM
52	5499	11	Fotogrammetriai kiértékelő*	3112	B	20	1993.		500	50	50		FVM
52	8402	01	Fotóriporter	2627	B	4	1993.		700	35	65		NKÖM
52	5401	04	Földmérő és térinformatikai technikus	3112	A	20	2001.	i	2	50	50		FVM
52	3426	01	Földügyi számítógépes adatkezelő*	4220	B	20	1993.		500	50	50		FVM
53	5401	02	Földügyi térinformatikai szaktechnikus*	3112	C	20	1993.		500	50	50		FVM
52	5030	01	Fülilleszték-készítő	7442	C	1	1996.		1000	20	80		ESZCSM
21	6280	03	Fűrészipari gépkezelő	8125	B	20	2001.		200	30	70		FVM
32	5233	01	Fűrészipari szerszámélező	7423	C	20	1993.		300	30	70		FVM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
53	5483	02	Gáz- és olajtűzelőberendezés-minősítő, felülvizsgáló	3154	B	17	1993.		400	70	30		OM
32	5236	02	Gáz- és olajtűzelőberendezés-szerelő, üzembe helyező	7439	B	5	1993.		500	60	40		OM
53	5241	01	Gázautó-szerelő	7431	B	13	1993.		240	40	60		GKM—OM
51	6201	01	Gazda I.	6140	A	20	2001.	i	3	40	60	MAK	FVM
33	6201	01	Gazda II.	6140	A	20	2001.	i	2,5	35	65	MAK	FVM
55	3439	01	Gazdálkodási menedzser-asszisztens (a szakok megjelölésével)	3619	A	15	2002.	i	2	30— 40	60— 70		OM
52	3438	02	Gazdasági elemző és szakstatisztikai ügyintéző	3607	A	15	1993.		1	70	30		KSH
55	3433	01	Gazdasági idegen nyelvi levelező	3621	A	16	1999.	i	2	40	60		OM
54	4641	01	Gazdasági informatikus I.	3139	A	7	1993.		2	60	40		IHM
52	4641	02	Gazdasági informatikus II.	3139	A	7	1993.		2	60	40		IHM
31	5483	04	Gázfogadó- és átadóállomás-kezelő	3154	B	5	1993.		200	80	20		OM
52	5499	05	Gázipari technikus	3129	A	5	1993.	i	2	70	30		OM
31	5216	10	Gázvezeték- és készülékszerelő	7621	A	5	1993.		3	30	70	MKIK	OM
52	5436	05	Geológus-geofizikus technikus	3111	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
54	8933	05	Gerontológiai gondozó	3319	C	2	2003.		600	70	30		ESZCSM
52	5442	02	Gépésztechnikus	3117	A	5	1993.	i	2	70	30		OM
52	5442	03	Gépgyártás-technológus technikus	3117	A	5	1993.	i	2	70	30	MKIK	OM
55	5442	01	Gépipari mérnökasszisztens	3117	A	5	2000.	i	2	45	55		OM
52	5442	04	Gépipari számítástechnikai technikus	3117	A	5	1996.	i	2	70	30		OM
33	3404	01	Gépíró és gyorsíró	4192	A	16	1993.		2	40	60		OM
33	3404	02	Gépíró és szövegszerkesztő	4192	A	16	1993.		2	40	60		OM
31	5233	04	Géplakatos	7421	A	5	1993.		2	40	60		OM
52	5442	05	Gépszerkesztő technikus	3117	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
31	5220	01	Gipszmintakészítő	8149	D	9	1993.		3	30	70		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
33	6249	01	Gombaszakellenőr*	6411	B	20	1993.		200	60	40		FVM
21	6206	01	Gombatermelő*	6113	C	20	1993.		500	35	65		FVM
52	6249	02	Gombatoxikológus*	6411	B	20	1993.		300	40	60		FVM
52	1811	02	Grafikus (a tevékenység megjelölésével)**	3729	A	4	1995.	i	2	30	70		OM
54	7899	04	Grafológus	5319	C	19	2003.		1200	50	50		OM
52	7899	01	Grafológus szakasszisztens	5319	C	19	1993.		1000	40	60		OM
52	5412	03	Gumi- és műanyagipari technikus	3115	D	8	1993.	i	2	70	30		OM
33	5292	01	Gumiabroncs-javító és kerékkiegyensúlyozó	7525	B	5	2000.		1000	30	70		OM—GKM
31	5244	02	Gumigyártó és -feldolgozó	8137	D	8	1993.		2	40	60		OM
21	5291	05	Gyékény-, szalma-, csuhéj tárgykészítő	7519	D	19	1997.		1	30	70		OM
54	1499	02	Gyermek- és ifjúsági felügyelő I.	3412	A	3	2001.		1	60	40		OM— ESZCSM— GYISM
33	1499	01	Gyermek- és ifjúsági felügyelő II.	3412	A	3	2001.		1	60	40		OM— ESZCSM— GYISM
34	5276	01	Gyermekruha-készítő	7321	B	10	1993.		1000	30	70	MKIK	OM
54	7899	02	Gyógyászatisegédesszköz-forgalmazó	5112	C	1	1999.		1200	30	70		ESZCSM
21	6206	02	Gyógynövényismerő és -termelő*	6121	B	20	1993.		1000	30	70		FVM
31	6206	01	Gyógynövénytermesztő és -feldolgozó*	6121	B	20	1993.		1000	40	60		FVM
54	1499	01	Gyógypedagógiai asszisztens	3415	A	3	1993.		2	60	40		OM
31	5244	03	Gyógyszer- és tápszerkészítő	8134	B	8	1993.		310	80	20		OM
52	5412	05	Gyógyszerkészítmény-gyártó és minőségbiztosító asszisztens	3192	B	8	2001.		500	70	30		OM
52	5052	01	Gyógyszertári asszisztens	3234	A	1	1993.		2	40	60		ESZCSM
53	5008	01	Gyógyújszás-foglalkoztató	3419	C	1	1996.		1400	30	70		ESZCSM
31	7822	02	Gyorsétkeztetési eladó*	5123	B	18	1993.		650	40	60		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
52	3404	01	Gyorsíró és idegen nyelvi gépíró	4192	A	16	1993.		2	50	50		OM
31	5212	05	Gyümölcspálinka-gyártó*	7221	B	21	1995.		500	40	60		FVM
21	6207	03	Gyümölcsstermelő*	6114	C	20	1993.		800	30	70		FVM
53	6207	02	Gyümölcsstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	3124	C	20	1993.		1000	50	50		FVM
33	5241	01	Hajóépítő	7514	A	13	1993.		2	40	60		GKM
52	5441	01	Hajógép- és berendezési technikus	3122	A	13	1993.	i	3	65	35		GKM
54	5441	01	Hajózási technikus	3122	A	13	1993.	i	3	65	35		GKM
31	6272	01	Halász	6311	A	20	1993.		2	40	60		FVM
53	6272	01	Halász szaktechnikus	3124	C	20	1993.		500	50	50		FVM
52	8419	01	Hanglemmez-bemutató	3719	B	4	1993.		200	30	70		NKÖM
52	1899	01	Hangmester/Hangtechnikus	3729	A	4	1993.		1	60	40		NKÖM
34	7882	01	Hangosító	3729	A	6	1993.		2	40	60		NKÖM
52	5293	08	Hangszerkészítő és -javító (a hangszer, illetve hangszercsoport megjelölésével)	7526	A	19	2001.	i	3	20	80	MKIK	OM
52	8912	01	Határrendész	0210	A	19	1993.		2	50	50		BM
71	8912	02	Határrendész-szervező (tiszt)	0110	B	19	2001.		400	60	40		BM
51	5223	02	Háztartás-elektronikai műszerész	7443	A	6	1993.		2	60	40		OM
51	5222	02	Háztartásigép-szerelő*	7445	C	6	1993.		1200	40	60	MKIK	OM
33	6601	01	Házvezető(nő)	5315	A	19	1993.		2	60	40		OM
31	5233	06	Hegesztő	7425	A	5	1993.		2	40	60		OM
53	1408	01	Hegesztő gyakorlati oktató (I., II., az eljárás megjelölésével)	3419	B	5	1993.		400	30	70		OM
53	5233	01	Hegesztő technológus	7425	D	5	1993.		300	40	60		OM
52	5499	06	Hegesztőtechnikus	3129	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
31	5212	06	Hentes és mészáros	7211	A	21	1996.	i	3	30	70	MKIK	FVM—OM
52	5423	01	Híradásipari technikus	3121	A	6	1993.	i	2	70	30		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
32	8917	01	Honvéd tiszthelyettes II. (az ágazat megjelölésével)	0310	A	19	2003.		1	40	60		HM
52	8917	12	Honvéd tiszthelyettes I. (az ágazat megjelölésével)	0210	A	19	2003.		1	40	60		HM
54	8917	04	Honvéd zászlós (az ágazat megjelölésével)	0210	A	19	2003.		1	40	60		HM
31	5216	12	Hő- és hangszigetelő	7631	D	9	1993.		1000	40	60		OM
31	5216	21	Hő-, hangszigetelő és ipari bádogos	7631	A	9	2001.		2	40	60		OM
31	5232	02	Hőkezelő	7414	D	5	1993.		2	40	60		OM
55	5470	01	Hulladékgazdálkodási technológus (a szakterület megjelölésével)	3126	A	20	1998.	i	2	35	65		FVM—KvVM—OM
31	7862	02	Hulladékgyűjtő	5359	B	17	1993.		500	40	60		OM
54	3442	02	Humán controlling ügyintéző	3619	A	15	2001.		2	40	60		OM
31	7862	03	Hús- és hentesáru-eladó	5112	B	17	1993.		650	40	60	MKIK	OM
21	5212	02	Húsipari melléktermék-feldolgozó*	7219	D	21	1993.		500	30	70		FVM
31	5212	07	Húsipari szakmunkás	7211	A	21	1993.		2	30	70	MKIK	FVM
31	5242	01	Hűtőgépkészítő	8299	B	5	1993.		540	70	30		OM
54	7872	01	Idegenforgalmi menedzser	3641	B	18	1993.		800	70	30		OM
55	7872	01	Idegenforgalmi szakmenedzser	3641	A	18	1997.	i	2	40	60	MKIK	OM
52	7872	02	Idegenforgalmi technikus	3129	A	18	1993.	i	2	70	30	MKIK	OM
52	7872	03	Idegenforgalmi ügyintéző	3641	B	18	1993.		800	70	30		OM
54	7872	02	Idegenvezető	3642	B	18	1993.		800	70	30		OM
55	8419	02	Ifjúságsegítő	3419	A	3	2001.	i	2	65	35		GYISM—OM
52	3452	02	Igazgatási ügyintéző-ügykezelő	3602	A	16	1993.		1,5	40	60		OM
54	4641	02	Információrendszer-szervező	2131	A	7	1993.		2	60	40		IHM
31	4641	01	Informatikai hálózatrendszer-telepítő	7444	A	7	2001.		2	30	70		IHM
51	5223	03	Informatikai műszerész	7449	A	6	1993.		2	60	40		IHM
55	4641	01	Informatikai statisztikus és gazdasági tervező	3619	A	7	1998.	i	2	50	50		IHM—KSH
54	4641	03	Informatikus (a tevékenység megjelölésével)	2133	A	7	1995.		2	60	40		IHM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
52	3434	02	Infóstruktúra-menedzser	3910	D	6	1996.		1100	60	40		IHM
54	7899	03	Ingatlankezelő	3613	B	17	1999.		800	70	30		BM
52	3439	02	Ingatlanközvetítő	3621	C	17	1995.		450	80	20		BM
54	3435	05	Ingatlan-nyilvántartási titkár	3619	B	20	1997.		2000	75	25		BM
52	3435	03	Ingatlan-nyilvántartási ügyintéző*	4129	B	20	1993.		500	50	50		BM
34	6232	01	Inszeminátor (az állatfaj megjelölésével)	3250	B	20	1993.		500	40	60		FVM
52	3435	08	Integrált ügyfélkapcsolatok asszisztense	3619	A	17	2003.		1	60	40		OM
55	8409	01	Intézményi kommunikátor	2616	A	4	1999.	i	2	50	50		OM
52	5499	07	Ipari biotechnológus technikus	3129	A	8	1993.	i	2	70	30		OM
52	5423	02	Ipari elektronikai technikus	3121	A	6	1993.	i	2	70	30		OM
31	5236	01	Ipari- és kereskedelmihűtőgép-szerelő	7449	B	5	1993.		1200	40	60		OM
52	5423	03	Ipari informatikai technikus	3129	A	6	1993.	i	2	70	30		IHM
31	5292	05	Ipari üvegműves	7524	D	19	1996.		2	30	70		OM
31	5252	01	Iparigáz- és olajtüzelőberendezés-kezelő	8229	B	5	1993.		200	70	30		OM
32	5236	04	Iparigáz- és olajtüzelőberendezés-szerelő, -karbantartó, -javító	7439	B	5	1993.		400	60	40		OM
52	5423	04	Irodagép-technikus	3121	A	6	1993.	i	2	70	30		OM
54	3439	01	Irodavezető	3910	A	16	1993.		1	70	30		OM
52	3462	01	Iskolatitkár (óvodatitkár)	3601	C	16	1993.		300	40	60		OM
52	5018	07	Izotópasszisztens	3232	A	1	1999.		2	50	50		ESZCSM
53	5441	03	Jármű-elektronikai technikus	3122	A	13	1993.	i	1	65	35		GKM
52	1812	07	Játék- és animációsfilm készítő**	3729	A	4	1993.	i	2	40	60		OM
52	8999	01	Jelnyelvi tolmács	3717	C	2	2003.		350	40	60		OM—ESZCSM
55	3452	01	Jogi asszisztens	3910	A	16	2000.	i	2	65	35		OM
52	3433	04	Jövedéki ügyintéző	t	B	15	2003.		800	65	35		PM
53	6203	02	Juhtenyésztő szaktechnikus	3124	C	20	1993.		500	50	50	MAK	FVM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
34	5222	05	Kábelszerelő (a tevékenység feltüntetésével)	7445	B	6	1993.		250	60	40		OM
33	5262	05	Kádár	7345	A	11	1993.		2	40	60		OM
33	5276	02	Kalapos és sapkakészítő*	7323	D	10	1993.		2	40	60		OM
33	5241	02	Karosszerialakatos	7421	A	13	1993.	i	2	40	60	MKIK	GKM
33	5262	06	Kárpitos	7343	A	11	1993.		2	40	60		OM
52	5411	06	Kárpitosipari technikus	3114	A	11	1993.	i	2	70	30		OM
33	1899	02	Kaskadőr (a tevékenység megjelölésével)	3729	B	4	1993.		200	30	70		NKÖM
54	1899	02	Kaskadőrszakértő	3729	B	4	1993.		200	30	70		NKÖM
53	5401	03	Kataszteri szaktechnikus*	3112	B	20	1993.		500	50	50		FVM
71	8915	02	Katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt)	3521	B	19	2002.		850	60	40		BM
53	8915	02	Katasztrófa- és tűzvédelmi technikus	3521	B	19	2002.		1200	60	40		BM
52	8919	03	Katasztrófavédelmi előadó	3529	B	19	2002.		350	65	35		BM
54	8919	03	Katasztrófavédelmi főelőadó	3529	B	19	2002.		520	65	35		BM
34	5252	01	Kazángépész	8222	B	5	1993.		450	70	30		OM
32	5252	08	Kazánkezelő	8291	B	5	2001.		300	70	30		OM
21	5291	01	Kefe- és seprűkészítő*	7513	C	19	1993.		1000	30	70		OM
31	5292	06	Kehely- és pohárkészítő (kézi)	7524	D	19	1993.		1000	40	60		OM
33	5291	01	Kétfestő	7315	D	8	1993.		1000	30	70		OM
31	5212	08	Keksz- és ostyagyártó*	7218	B	21	1993.		500	40	60		FVM
31	7842	01	Kelmefestő és -tisztító	5316	D	8	1993.		1	30	70		OM
33	7899	01	Kéményseprő és tüzeléstechnikai karbantartó	5351	B	9	1993.		800	40	60	MKIK	BM
54	5018	03	Képi diagnosztikai asszisztens	3232	A	1	1999.		2,5	60	40		ESZCSM
55	5030	01	Képi diagnosztikai és intervencióss asszisztens	3232	A	1	1997.	i	2,5	50	50		ESZCSM
31	5292	07	Képkeretező és üvegező	7638 7349	D	19	1993.		2	40	60		OM
55	1408	02	Képzési szakasszisztens	3320	A	3	2002.	i	2	70	30		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
31	5292	08	Kerámiakészítő	7523	A	19	1993.		2	40	60		OM
52	1812	08	Keramikus**	7523	A	4	1993.	i	2	30	70		OM
31	5237	01	Kerékpárszerelő	7441	A	5	1993.		2	40	60		OM
54	3434	02	Kereskedelmi menedzser	3621	B	17	1993.		600	70	30	MKIK	OM
55	7862	01	Kereskedelmi szakmenedzser	1414	A	17	1997.	i	2	40	60		OM
52	7862	02	Kereskedelmi technikus	3621	A	17	1993.	i	2	70	30	MKIK	OM
51	7862	06	Kereskedő-boltvezető I.	1324	B	17	1993.		500	70	30		OM
32	7862	01	Kereskedő-boltvezető II.	1324	B	17	1993.		500	70	30		OM
51	6207	01	Kertépítő és -fenntartó	6118	A	20	1993.	i	2,5	40	60	MAK	FVM
33	6207	03	Kertész	6129	A	20	1993.		2,5	40	60	MAK	FVM
52	6207	01	Kertész- és növényvédelmi technikus	3124	A	20	1993.	i	3	50	50	MAK	FVM
34	6280	03	Kertészeti gépész	8293	C	20	1993.		1000	40	60		FVM
21	6207	04	Kerti munkás*	6129	C	20	1993.		1000	30	70		FVM
21	5291	02	Késes és köszörűs*	7423	D	5	1993.		1000	30	70		OM
33	7812	02	Kéz- és lábápoló, műkörömépítő	5313	B	19	1993.		400	40	60		OM
31	5291	06	Kézi és gépi hímző	7515	D	19	1993.		2	40	60		OM
52	8429	01	Kiadványszerkesztő	3715	A	16	1993.		2	20	80		NKÖM
55	3434	03	Kis- és középvállalkozási menedzser	1429	A	15	2002.	i	2	30	70		OM
33	5262	08	Kishajó- és csónaképítő	7514	A	11	2001.	i	2	40	60		OM
54	5262	01	Kishajó- és csónaképítő technikus	3114	A	11	2002.	i	2	60	40		OM
31	5243	03	Kisofszetgép-kezelő	8127	D	12	1993.		1000	30	70		OM
31	5252	02	Kisteljesítményűkazán-fűtő	8291	B	5	1993.		300	70	30		OM
31	5259	01	Klímagépkezelő	8299	B	5	1993.		300	70	30		OM
54	5018	04	Klinikai elektrofiziológiai asszisztens	3232	A	1	1999.		2,5	40	60		ESZCSM
54	5046	02	Klinikai fogászati higiénikus	3233	A	1	1999.		2	30	70		ESZCSM
54	5012	03	Klinikai szakápoló (a tevékenység megjelölésével)	3212	C	1	1995.		1500	30	70		ESZCSM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
55	5232	01	Kohómérnök asszisztens	3116 3129	A	5	2003.	i	2	60	40		OM
31	5259	02	Kompresszor-, légtartály- és szivattyúkezelő	8299	B	5	1993.		250	70	30		OM
31	7862	05	Konfekció-, méteráru- és lakástextil-eladó*	5112	B	17	1993.		650	40	60	MKIK	OM
33	5276	03	Konfekcióipari szabász	7322	D	10	1993.		1	30	70	MKIK	OM
52	8429	03	Korrektor	3715	B	16	1993.		200	50	50		NKÖM
54	5018	02	Kórszövettani-szövettani asszisztens	3232	A	1	1997.		2	40	60		ESZCSM
21	5291	07	Kosárfonó és fonottbútor-készítő*	7512	A	19	2001.		2	30	70		OM
31	5233	10	Kovács	7426	A	5	1993.		2	40	60		OM
51	7812	01	Kozmetikus	5312	A	19	1993.	i	2	35	65	MKIK	OM
31	5216	13	Kőfaragó	7636	A	9	1993.		2	40	60		OM
54	3436	02	Költségszakértő	4119	C	15	1993.		350	90	10		OM
31	5216	14	Kőműves	7611	A	9	1993.		3	30	70	MKIK	OM
31	5256	02	Könnyűgépező	8299	B	5	1993.		250	60	40		OM
55	5411	01	Könnyűipari mérnökasszisztens (a szakirány megjelölésével)	t	A	10	2001.	i	2	60	40		OM
54	8425	01	Könyv- és papírrestaurátor	3719	B	4	1993.		1200	35	65		NKÖM
52	7882	03	Könyvesbolti eladó	5112	B	17	1993.		650	60	40		OM
52	8429	02	Könyvkiadói és kottakiadói szerkesztő	3715	B	16	1995.		200	50	50		NKÖM
51	5278	02	Könyvkötő	7354	A	12	1993.		2	60	40		OM
52	1812	09	Könyvműves**	3729	A	4	1993.	i	2	30	70		OM
52	8422	01	Könyvtáros asszisztens	3711	A	4	1993.		1	40	60		NKÖM
54	5470	01	Környezet- és hidrotechnológus	3129	B	14	1993.		840	70	30		KvVM
33	7898	01	Környezet- és természetvédelmi szakmunkás	5379	A	14	1993.		2	40	60		KvVM
52	5842	01	Környezet- és vízgazdálkodási technikus	3126	A	14	1993.	i	2	70	30		KvVM
33	7898	02	Környezetvédelmi laboráns	7540	A	8	1993.		2	40	60		KvVM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgaóvletelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
52	5470	02	Környezetvédelmi mérés-technikus	3126	A	14	1993.	i	2	70	30		KvVM
53	5470	03	Környezetvédelmi szakelődő	3126	B	14	1993.		490	60	40		KvVM
52	5470	04	Környezetvédelmi technikus (a szak megjelölésével)	3126	A	14	2001.	i	2	70	30		KvVM
33	5274	01	Kötő	7314	D	10	1993.		2	40	60		OM
33	5237	01	Kötő- és varrógépműszerész	7441	B	5	1993.		1200	40	60		OM
33	5276	04	Kötőipari konfekciósfehérnő-készítő	7321	A	10	1995.		2	40	60	MKIK	OM
31	5274	03	Kötőtárukészítő	7319	D	10	1993.		2	40	60		OM
51	5241	04	Kötőtpályásjármű-elektronikai műszerész	7443	A	13	1993.	i	2	55	45		GKM
51	5241	05	Kötőtpályásjármű-villamossági szerelő	7443	A	13	1993.	i	2	55	45		GKM
51	5241	06	Kötőtpályasmotor- és erőátviteliberendezés-szerelő	7439	A	13	1993.	i	2	50	50		GKM
52	3435	10	Közbeszerzési referens	3619	C	15	2003.		220	85	15		OM
31	6280	03	Közelítőgép-kezelő	8312	B	20	1993.		500	30	70		FVM
51	5223	05	Közlekedésautomatikai műszerész	7449	A	13	1993.	i	2	55	45		GKM
53	5423	05	Közlekedésautomatikai technikus	3122	A	13	1993.	i	1	65	35		GKM
52	5832	01	Közlekedésépítő, hídépítő technikus	3122	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM
52	5832	02	Közlekedésépítő, informatikai technikus	3129	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM
52	5832	03	Közlekedésépítő, környezetvédő technikus	3126	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM
52	5832	04	Közlekedésépítő, útépítő technikus	3122	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM
52	5832	05	Közlekedésépítő, vasútépítő technikus	3122	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM
53	5441	05	Közlekedésgépészeti technikus, közúti jármű-gépész	3117	A	13	1993.	i	1	65	35		GKM
53	5441	06	Közlekedésgépészeti technikus, vasútgépész	3117	A	13	1993.	i	1	65	35		GKM
33	5842	06	Közlekedési és vízépítési bűvár	7645	A	13	1997.		2	35	65		GKM
52	7010	01	Közlekedésüzem-viteli, gépjárműüzemi technikus	3122	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
52	7010	02	Közlekedésüzem-viteli, hajózási és kikötői technikus	3122	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM
52	7010	03	Közlekedésüzem-viteli, légi közlekedési technikus	3122	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM
52	7010	04	Közlekedésüzem-viteli, szállítmányozási technikus	3122	A	13	1993.	i	2	65	35		GKM
71	8407	01	Közművelődési szakember I. (a tevékenység megjelölésével)	3713	B	4	1993.		400	40	60		NKÖM
52	8407	01	Közművelődési szakember II. (a tevékenység megjelölésével)	3713	A	4	1993.		2	60	40		NKÖM
71	8407	02	Kulturális menedzser	2619	B	4	1993.		1100	40	60		NKÖM
33	7862	02	Kultúrcikk-kereskedő	5111	A	17	1993.		2	40	60	MKIK	OM
31	7899	01	Kutyakozmetikus*	5319	B	20	1993.		500	40	60		FVM
31	8912	01	Kutyavezető	5369	B	19	1993.		500	30	70		BM
31	5211	02	Külfejtésesbánya-művelő	7119	D	5	1993.		2	40	60		OM
55	3433	02	Külgazdasági üzletkötő	2522	A	17	2003.	i	2	50	50		OM
54	3433	01	Külkereskedelmi asszisztens	3621	C	17	1993.		2000	70	30		OM
52	3433	01	Külkereskedelmi ügyintéző	3621	A	17	1993.		1	70	30		OM
54	3433	03	Külkereskedelmi üzletkötő	2522	A	17	1993.		2	70	30		OM
52	6203	03	Laborállat-gondozó technikus	3124	A	20	2001.	i	2	50	50		FVM
21	5276	01	Lakástextilvarró, -javító	7319	D	10	1993.		1000	30	70		OM
52	7899	02	Lakberendező	5399	B	4	1993.		650	60	40	MKIK	OM
34	6262	01	Lakott területi fakitermelő	6213	B	20	1993.		200	30	70		FVM
52	8429	04	Laptördelő és képszerkesztő	3715	B	16	1993.		220	40	60		NKÖM
52	5286	01	Látszerész és fotocikk-kereskedő	5111	A	17	1993.	i	2	20	80	MKIK	OM
53	5401	04	Létesítménygeodéta szaktechnikus*	3112	B	20	1993.		500	50	50		FVM
52	3452	03	Levéltári kezelő/iratkezelő-irattáros (a tevékenység megjelölésével)	4123	B	17	1993.		200	70	30		NKÖM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
55	5499	01	Logisztikai műszaki menedzserasszisztens	3910	A	17	1999.	i	2	50	50		OM
54	3435	01	Logisztikai szervező	3619	B	17	2001.		600	70	30		OM
52	3435	02	Logisztikai ügyintéző	3619	A	17	2001.		1	70	30		OM
31	6203	05	Lótenyésztő	6134	A	20	1993.		2	40	60	MAK	FVM
53	6203	03	Lótenyésztő szaktechnikus	3124	C	20	1993.		500	50	50	MAK	FVM
51	7872	02	Lovastúra-vezető	5129	C	20	1993.		2000	40	60	MAK	FVM-GYISM
52	8919	01	Magánnyomozó	3525	B	19	1996.		450	70	30		BM
52	5801	01	Magasépítő technikus	3123	A	9	1993.	i	2	70	30	MKIK	OM
54	3434	03	Marketing- és reklámmenedzser	2521	B	17	1993.		600	70	30		OM
52	3435	04	Marketing- és reklámügyintéző	3622	A	17	1993.		1	70	30		OM
31	5008	01	Masszőr (fürdő)	5314	B	1	1993.		670	20	80		ESZCSM
51	5008	01	Masszőr (gyógy)	5314	B	1	1993.		1200	20	80		ESZCSM
51	5008	02	Masszőr (sport)	5314	B	1	1993.		1200	20	80		ESZCSM—GYISM
33	5237	02	Mechanikai műszerész	7441	A	5	1993.		2	40	60		OM
51	5223	06	Mechatronikai műszerész	7449	D	6	1993.		2	60	40		OM
52	5423	06	Mechatronikai technikus	3121	A	6	1993.	i	2	70	30		OM
55	1408	01	Médiatechnológus asszisztens	3139	A	3	2002.	i	2	50	50		OM
31	6203	06	Méhész*	6137	C	20	1993.		1000	40	60	MAK	FVM
52	5801	02	Mélyépítő technikus	3123	A	9	1993.	i	2	70	30	MKIK	OM
31	5211	03	Mélyfúró	7111	D	5	1993.		2	40	60		OM
52	5436	06	Mélyfúró technikus	3111	A	5	1993.	i	2	70	30		OM
54	3404	01	Menedzserasszisztens	3910	A	16	1993.		2	60	40		OM
54	8933	01	Mentálhigiénés asszisztens	3312	B	2	1993.		560	60	40		ESZCSM—GYISM
52	5012	01	Mentőápoló	3212	A	1	1993.		2	40	60		ESZCSM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
54	3436	03	Mérlegképes könyvelő (a szakirány megjelölésével)	3606	B	15	1993.		1500	60	40		PM
21	5212	03	Mézeskalács-készítő*	7218	B	21	1993.		500	30	70		FVM
51	6201	02	Mezőgazdasági gazdaasszony I.	6140	A	20	2001.	i	3	35	65	MAK	FVM
31	6201	01	Mezőgazdasági gazdaasszony II.	6140	A	20	2001.	i	2,5	35	65	MAK	FVM
33	6280	01	Mezőgazdasági gépész	8293	A	20	1993.		2,5	40	60	MAK	FVM
52	5452	02	Mezőgazdasági gépésztechnikus	3117	A	20	1993.	i	3	50	50	MAK	FVM
34	6280	04	Mezőgazdasági gépjavító (a tevékenység megjelölésével)	7433	C	20	2001.		1000	40	60		FVM
53	5452	01	Mezőgazdasági gépjavító szaktechnikus	3117	C	20	1993.		1000	50	50		FVM
31	6280	10	Mezőgazdasági gépkezelő (a gép megjelölésével)	8311	B	20	2001.		500	40	60		FVM
53	5452	02	Mezőgazdasági gépüzemeltető szaktechnikus	3117	C	20	1993.		1000	50	50		FVM
33	6249	03	Mezőgazdasági kovács (a tevékenység megjelölésével)	7426	A	20	2001.		2	40	60		FVM
55	6249	01	Mezőgazdasági menedzserasszisztens (a szakirány megjelölésével)	3124	A	20	2000.	i	2	30	70		FVM
21	6201	02	Mezőgazdasági munkás*	6140	C	20	1993.		1000	30	70		FVM
55	5452	01	Mezőgazdasági műszaki menedzserasszisztens (a szakirány megjelölésével)	3117	A	20	2001.	i	2	50	50		FVM
53	5452	03	Mezőgazdasági szervízüzemi szaktechnikus	3117	C	20	1993.		1000	50	50		FVM
52	6201	01	Mezőgazdasági technikus	3124	A	20	1993.	i	3	50	50	MAK	FVM
32	6201	02	Mezőgazdasági vállalkozó*	6140	C	20	1993.		1000	60	40		FVM
31	6206	04	Mikroszaporító*	6129	C	20	1993.		1000	40	60		FVM
53	5401	05	Minőségbiztosítási felülvizsgáló és tanúsító	3192	D	5	1993.		220	70	30		OM
51	5401	01	Minőségellenőr	3192	D	5	1993.		300	80	20		OM
51	7822	01	Mixer	5123	C	18	1993.		500	40	60		OM
55	8419	01	Moderátor	3719	A	4	1999.	i	2	50	50		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
31	5212	09	Molnár	7215	A	21	1993.		2	40	60	MKIK	FVM
21	6280	02	Motorfűrész-kezelő	8125	B	20	1993.		200	30	70		FVM
31	5234	01	Motorkerékpár-szerelő	7431	B	5	1993.		800	60	40		OM
54	7882	01	Mozgókép-forgalmazó és -üzemeltető I.	1335	B	4	1993.		480	65	35		NKÖM
52	7882	02	Mozgókép-forgalmazó és -üzemeltető II.	3719	B	4	1993.		390	70	30		NKÖM
52	1842	02	Mozgóképgyártó (a tevékenység megjelölésével)	5341	B	4	1993.		390	70	30		NKÖM
33	7882	01	Mozigépkezelő	5344	B	5	1993.		340	40	60		NKÖM
54	8409	01	Multimédia-fejlesztő	3719	A	7	1993.		2	60	40		IHM
52	5483	03	Munkaelemző	3155	C	17	1993.		300	90	10		OM
54	3443	01	Munkaerő-piaci instruktork	3320	B	17	1999.		300	60	40		FMM
71	3443	01	Munkaerő-piaci menedzser	3320	B	17	1996.		450	60	40		FMM
52	3443	01	Munkaerő-piaci ügyintéző	3320	B	17	1996.		350	60	40		FMM
71	5499	01	Munkavédelmi menedzser	3152	B	17	1993.		450	60	40		FMM
53	5499	01	Munkavédelmi technikus	3152	B	17	1993.		300	60	40		FMM
52	8425	02	Múzeumi gyűjtemény- és raktárkezelő	3624	B	4	1993.		400	40	60		NKÖM
52	8425	03	Múzeumi preparátor	3719	B	19	1993.		400	30	70		NKÖM
31	5244	08	Műanyag-feldolgozó	8136	D	8	1993.		2	40	60		OM
31	5244	09	Műanyag-hegesztő (az eljárás feltüntetésével)	8136	B	5	1993.		250	30	70		OM
51	5262	01	Műbútorasztalos	7341	A	11	1993.		2	60	40		OM
34	1852	01	Műemléki díszítő (a szakirány megjelölésével)	7639	A	9	1993.		1	40	60		NKÖM
53	1852	01	Műemléki fenntartó technikus	T	A	4	1993.	i	1	40	60		NKÖM
34	1852	02	Műemléki helyreállító (a szakirány megjelölésével)	7639	A	9	1993.		1	40	60		NKÖM
51	5223	07	Műholdas- és kábeltelevíziós vételtechnikai műszerész	5234	A	6	1993.		2	60	40		IHM
52	8419	02	Műsorvezető, játékvezető, konferanszié	2639	B	4	1993.		220	30	70		NKÖM
55	5423	02	Műszaki informatikai mérnökasszisztens	3139	A	7	2000.	i	2	50	50		IHM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
33	5401	01	Műszaki rajzoló (a szakirány megjelölésével)	3194	C	5	1993.		250	40	60		OM
52	5423	07	Műszaki számítástechnikai technikus	3129	A	6	1993.	i	2	70	30		OM
52	5499	08	Műszaki üzletszervező technikus	3129	A	5	1996.	i	2	80	20		OM
52	8425	01	Műtárgyvédelmi asszisztens**	3719	A	4	1993.		2	40	60		OM—NKÖM
31	5002	03	Műtősszegéd	5320	B	1	1993.		950	20	80		ESZCSM
31	5291	08	Nádbútorkészítő, bútorládázó*	7512	D	19	1997.		1	30	70		OM
32	5233	02	NC-, CNC-gépkezelő (a technológia feltüntetésével)	8192	B	5	1993.		600	30	70	MKIK	OM
34	5233	01	NC-, CNC-programozó technológus	8192	B	5	1993.		350	50	50	MKIK	OM
31	5256	03	Nehézgépkezelő	8299	B	5	1993.		350	60	40		OM
21	5274	01	Nemzőttkeltmegyártó	7319	D	10	1993.		1000	30	70		OM
54	3433	05	Nemzetközi szállítmányozási és logisztikai menedzser	3621	A	17	1999.		2	70	30		OM—GKM
55	3433	03	Nemzetközi szállítmányozási és logisztikai szakügyintéző	1416	A	17	2003.	i	2	50	50		OM—GKM
54	8407	01	Népijáték és kismesterségek oktatója	3419	A	3	1993.		2,5	40	60		NKÖM
52	1822	03	Népzénesz (a hangszer és a szak megjelölésével)**	3723	A	4	1993.	i	3	40	60		OM—NKÖM
31	8933	01	Nevelőszülő	3314	B	2	1993.		300	60	40		ESZCSM
54	3434	05	Nonprofit menedzser	3910	C	15	1997.		1000	40	60		OM—NKÖM
52	3435	07	Nonprofit ügyintéző	3910	C	15	1997.		1000	60	40		OM—NKÖM
33	5276	05	Női ruha-készítő	7321	A	10	1993.		3	30	70	MKIK	OM
52	6206	01	Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	3124	A	20	1993.	i	3	50	50	MAK	FVM
31	6280	07	Növénytermesztő gépész	8293	A	20	1993.		2,5	40	60	MAK	FVM
31	6206	02	Növényvédő és méregraktár-kezelő	6411	B	20	1993.		800	40	60		FVM
52	3452	04	Nyilvántartási és okmányügyintéző	3602	B	16	2001.		300	60	40		BM
32	5252	04	Nyomástartóedény-gépész	7439	B	5	1993.		300	70	30		OM
51	5243	01	Nyomdai gépmester	7352	A	12	1993.		2	60	40		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
31	5278	05	Nyomdai segédgépmeister	7359	D	12	1993.		1000	30	70		OM
51	5278	06	Nyomdai szöveg- és képszerkesztő	7351	A	12	2000.		2	60	40		OM
54	5411	02	Nyomdaipari technikus	3114	D	12	1993.	i	2	70	30		OM
54	5411	03	Nyomtatványfeldolgozó technikus	3114	D	12	1993.	i	2	70	30		OM
54	5411	04	Nyomtatványszerkesztő technikus	3114	A	12	1993.	i	2	70	30		OM
71	3437	04	Okleveles adószakértő (a szakirány megjelölésével)	2512	B	15	2001.		1000	47	53		PM
71	3437	03	Okleveles pénzügyi revizor	2518	B	15	1996.		1500	60	40		PM
54	3472	01	Oktatásszervező	3419	C	17	1993.		500	60	40		OM
31	5232	04	Olvasztár	7412	D	5	1993.		2	40	60		OM
33	5286	01	Optikai üvegsziszoló	7446	A	19	1993.		2	40	60		OM
33	5237	03	Órás	7442	A	5	1993.		2	15	85	MKIK	OM
33	5272	05	Ortopédiai cipész	7335	A	1	1993.		2	40	60	MKIK	ESZCSM
33	5276	06	Ortopédiai kötszerész és fűzőkészítő	7329	A	1	1993.		2	40	60	MKIK	ESZCSM
33	5030	01	Ortopédiai műszerész	7442	A	1	1993.		2	30	70	MKIK	ESZCSM
52	5499	09	Ortopédiai technikus	3129	A	1	1993.		2,5	30	70		ESZCSM
55	5018	01	Orvosdiagnosztikai laboratóriumi technológus	3232	A	1	1999.	i	3	40	60		ESZCSM
52	5423	08	Orvoselektronikai technikus	3121	A	6	1993.	i	2	70	30		OM
54	5018	05	Orvosi laboratóriumi technikai asszisztens	3232	A	1	1999.		3	40	60		ESZCSM
33	5237	05	Orvosikéziműszer-készítő	7442	D	5	2001.		2	40	60		OM
34	5222	06	Önálló hálózatkezelő	7445	B	6	1993.		250	80	20		OM
31	5232	05	Öntő	7415	C	5	1993.		2000	40	60		OM
31	5232	06	Öntőipari mintakészítő	7415	D	5	1993.		2	40	60		OM
52	1812	10	Ötvös (az anyag és a tevékenység megjelölésével)**	7522	A	4	1993.	i	2	20	80	MKIK	OM
52	1832	02	Pantomimes	3729	B	4	1993.		220	30	70		NKÖM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
54	1832	02	Pantomimművész	3729	B	4	1993.		250	30	70		NKÖM
31	5243	05	Papírgyártó és -feldolgozó	8126	D	8	1993.		2	40	60	MKIK	OM
52	5411	07	Papíripari technikus	3114	A	8	1993.	i	2	70	30	MKIK	OM
52	6207	02	Parképítő és -fenntartó technikus	3124	A	20	1993.	i	3	50	50	MAK	FVM
21	6207	05	Parkgondozó*	6118	B	20	1993.		800	30	70		FVM
21	5276	02	Paszományos, gombkötő*	7329	D	19	1993.		1000	30	70		OM
52	1499	03	Pedagógiai asszisztens	3413	A	3	1993.		1	60	40		OM
31	5212	10	Pék	7216	A	21	1993.		2	40	60	MKIK	FVM
33	5212	02	Pék-cukrász	7216	A	21	1993.	i	3	30	70	MKIK	FVM—OM
55	3436	01	Pénzügyi szakügyintéző	3605	A	15	1998.	i	2	35	65		PM
54	3436	05	Pénzügyi tanácsadó	2519	B	15	1993.		1100	80	20		PM
54	3436	04	Pénzügyi-számviteli szakellenőr (a szak megjelölésével)	t	B	15	1996.		1100	65	35		PM
52	3432	04	Pénzügyi-számviteli ügyintéző	t	A	15	2001.		1,5	70	30		PM
33	7822	01	Pincér	5123	A	18	1993.		3	30	70	MKIK	OM
51	5244	03	Pirotechnikus (a szakirány megjelölésével)	3115	B	8	1993.		300	60	40		OM
34	4641	01	PLC-programozó	3132	B	7	1993.		550	30	70		IHM
33	1812	01	Porcelánfestő**	3729	A	4	1993.	i	3	30	70		OM
52	1812	11	Porcelánfestő és -tervező asszisztens**	3729	A	4	1993.	i	2	30	70		OM
31	5292	09	Porcelánkészítő	7523	D	19	1996.		3	30	70		OM
33	7026	01	Postaforgalmi szakmunkás	5231	A	17	1993.		2	40	60		IHM
52	7026	01	Postai forgalomellátó	3612	A	17	1993.		1,5	50	50		IHM
52	7026	02	Postai üzleti asszisztens	3612	A	17	2003.		1	70	30		IHM
52	8409	01	PR-munkatárs	2521	A	17	1996.		1	70	30		OM
55	3435	03	Projektmenedzser asszisztens	3619	A	15	2003.	i	2	40	60		PM
31	7899	02	Propánbutáncseretelep-kezelő	8229	B	19	1993.		200	80	20		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
31	5259	03	Propánbutángázlefejtő és töltőberendezés-kezelő	8299	B	5	1993.		200	80	20		OM
52	3404	02	Protokoll-ügyintéző	3644	A	17	1996.		1	60	40		OM
54	8402	01	PR-szakreferens	2521	C	17	1996.		1100	60	40		OM
51	5223	09	Rádió- és hangtechnikai műszerész	7444	A	6	1993.		2	60	40	MKIK	OM
31	5292	10	Redőny-, reluxakészítő, -javító	7342	D	19	1993.		1000	30	70		OM
54	5008	01	Rehabilitációstevékenység-terapeuta	3319	A	1	1999.		3	30	70		ESZCSM
55	3435	01	Reklámszervező szakmenedzser	T	A	17	2001.	i	2	40	60		OM
52	8912	02	Rendőrfő	5361	A	19	1993.		2	50	50		BM
71	8912	01	Rendőrszervező (tiszt)	3529	B	19	1996.		400	50	50		BM
53	5441	08	Repülőgépész-technikus	3117	A	13	1993.	i	1	65	35		GKM
51	5241	07	Repülőgép-javító, repülőgépszárműjavító	7432	A	13	1993.		2	50	50		GKM
52	5241	03	Repülőgép-műszerész	7442	A	13	1993.	i	2	55	45		GKM
53	5441	07	Repülőgép-műszerész technikus	3117	A	13	1993.	i	1	65	35		GKM
52	5241	04	Repülőgép-szerelő	7432	A	13	1993.	i	2	50	50		GKM
31	5244	12	Robbanóanyag-gyártó	8133	B	8	1993.		500	70	30		OM
52	5018	06	Röntgenasszisztens	3232	A	1	1993.		2	40	60		ESZCSM
52	5411	08	Ruhaipari technikus (a szakirány megjelölésével)	3114	A	10	1993.	i	2	70	30		OM
33	7862	03	Ruházati kereskedő	5111	A	17	1993.		2	40	60	MKIK	OM
32	5212	02	Sajt- és vajkészítő*	7214	D	21	1993.		500	40	60	MKIK	FVM
55	8409	02	Sajtótechnikus	3129	A	4	1999.	i	2	50	50		OM
31	5212	11	Savanyító*	7212	B	21	1993.		800	30	70		FVM
31	5278	06	Segédkönyvkötő*	7354	D	12	1993.		1	30	70		OM
54	3452	01	Segédlevéltáros	3712	B	17	1993.		600	70	30		NKÖM
55	6203	02	Sertésenyésztő és -termék-előállító technológus	3124	A	20	2003.	i	2	45	55		FVM
53	6203	04	Sertésenyésztő szaktechnikus	3124	C	20	1993.		500	50	50	MAK	FVM
31	5212	12	Sörgyártó	7223	A	21	1993.		2	40	60		FVM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
52	8962	01	Sportedző (a szakág megjelölésével)	3419	A	3	1993.		1	60	40		GYISM
55	8409	03	Sportkommunikátor	2616	A	4	1999.	i	2	50	50		OM—GYISM
33	8962	01	Sportoktató (a szakág megjelölésével)	3419	C	3	1993.		1000	60	40		GYISM
52	8962	02	Sportszervező, -menedzser	3716	A	17	1993.		1	60	40		GYISM
54	3438	02	Statisztikai szervező, elemző	2516	A	15	1993.		1,5	70	30		KSH
34	5251	01	Sújtólég- és robbanásbiztos villamosberendezés-kezelő	8219	D	6	1993.		200	40	60		OM
52	6222	10	Sütő- és cukrásztechnikus	3113	A	21	1993.	i	3	50	50	MKIK	FVM
21	5212	04	Sütőipari munkás*	7216	C	21	1993.		500	30	70		FVM
54	5499	01	Szabványalkotó	3191	B	17	1993.		200	90	10		OM
53	5499	02	Szabványügyintéző	3191	B	17	1993.		200	90	10		OM
33	7826	02	Szakács	5124	A	18	1993.		3	30	70	MKIK	OM
54	8425	02	Szakrestaurátor (a szak megjelölésével)	3719	B	4	1993.		800	30	70		NKÖM
52	3439	04	Szállítmányozási ügyintéző	3621	A	13	1993.		1	70	30		GKM—OM
52	7822	04	Szállodai portás	3643	B	18	1993.		800	60	40	MKIK	OM
51	5223	10	Számítástechnikai műszerész	7444	A	6	1993.		2	60	40		OM
54	4641	04	Számítástechnikai programozó	3132	A	7	1993.		2	60	40		IHM
52	4641	03	Számítástechnikaiszoftver-üzemeltető*	3139	C	7	1993.		1000	60	40		IHM
33	4641	01	Számítógép-kezelő (-használó)*	3139	C	7	1993.		500	40	60		IHM
54	4641	05	Számítógéprendszer-programozó	3139	A	7	1993.		2	50	50		IHM
55	3436	02	Számviteli szakügyintéző	3606	A	15	1998.	i	2	35	65		PM
32	5212	03	Szárazáru-készítő*	7211	D	21	1993.		500	40	60		FVM
31	5216	22	Szárazépítő	7639	A	9	2003.		2	40	60		OM
21	5212	05	Száraztészta-készítő*	7216	B	21	1993.		500	30	70		FVM
53	6203	05	Szarvasmarha-tenyésztő szaktechnikus	3124	C	20	1993.		500	50	50	MAK	FVM
31	5236	03	Szellőző- és klímaberendezés-szerelő	7622	B	5	1993.		1200	40	60		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
33	8919	01	Személy- és vagyonőr	5366	B	19	1996.		400	70	30		BM
54	3442	01	Személyügyi gazdálkodó	3603	B	15	1993.		450	60	40		FMM
52	3442	01	Személyügyi ügyintéző	3603	A	15	1993.		1	70	30		FMM
52	3404	03	Szerkesztőségi ügyintéző titkár	4199	A	16	1993.		2	60	40		OM—NKÖM
31	5216	16	Szerkezetlakatos	7421	A	5	1993.		2	40	60	MKIK	OM
52	5442	06	Szerszám- és készülékszerkesztő technikus	3117	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
51	5233	02	Szerszámkészítő	7422	A	5	1993.		2	60	40		OM
33	5212	03	Szeszipari szakmunkás	7221	A	21	1993.		2	40	60		FVM
33	5272	06	Szífgyártó*	7332	D	19	1993.		1000	30	70		OM
33	5272	07	Szífgyártó-nyerges	7332	A	19	1993.		2	40	60		OM
33	5212	05	Szikkvíz- és szénsavasüdítőital-készítő	7224	B	19	2000.		1000	30	70		OM—FVM
54	1832	03	Színész I.	3721	B	4	1993.		1000	30	70		NKÖM
52	1832	03	Színész II. (segédszínész)	3721	A	4	1993.		3	30	70		NKÖM
31	7882	01	Színházi díszítő, zsinóros, berendező és alsógépezet-kezelő	5343	B	4	1993.		200	50	50		NKÖM
54	1899	03	Színházi műszaki vezető, szcenikus	3729	A	4	1993.		1	60	40		NKÖM
53	5499	03	Színpadtechnikus	3129	A	4	1993.		2	60	40		NKÖM
33	5278	07	Szita- és tamponnyomó*	7359	D	12	1993.		1	30	70		OM
31	5216	17	Szobafestő-mázoló és tapétázó	7635	A	9	1993.		3	30	70	MKIK	OM
52	1811	03	Szobrász (az anyag és a tevékenység megjelölésével)**	3729	A	4	1995.	i	2	20	80		OM
54	8933	02	Szociális asszisztens	3311	A	2	1993.		2	50	50		ESZCSM
33	8933	02	Szociális gondozó és ápoló	3313	A	2	1993.		2	60	40		ESZCSM
54	8933	03	Szociális gondozó és szervező	3319	A	2	1993.		2	60	40		ESZCSM
54	8933	04	Szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző	3315	A	2	2001.		2	60	40		ESZCSM—OM—GYISM
52	1833	01	Szórakoztató táncos (a műfaj megjelölésével)	3729	B	4	1996.		900	30	70		NKÖM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
54	1822	01	Szórakoztató zenész I. (a műfaj és a hangszer megjelölésével)**	3724	A	4	1993.		3	40	60		NKÖM
33	1822	01	Szórakoztató zenész II. (a műfaj és a hangszer megjelölésével)**	3724	A	4	1993.		3	40	60		NKÖM
53	6207	03	Szőlész-borász szaktechnikus	3124	C	20	1993.		1000	50	50		FVM
31	6207	02	Szőlő- és gyümölcsstermesztő	6115	A	20	1993.		2	30	70	MAK	FVM
21	6207	06	Szőlőtermelő*	6115	C	20	1993.		800	30	70		FVM
31	5293	03	Szőnyegszövő	7313	A	19	1993.		2	30	70		OM
33	5276	09	Szörme- és bőrkonfekcionáló	7325	A	10	2001.		2	40	60		OM
21	6207	07	Szövettenyésztő*	6129	C	20	1993.		500	30	70		FVM
33	5274	02	Szövő*	7313	D	10	1993.		2	40	60		OM
55	5015	01	Szülésznő	3242	A	1	2000.	i	3	50	50		ESZCSM
53	6207	04	Tájépítő szaktechnikus*	3125	C	20	1993.		1000	50	50	MAK	FVM
31	5274	04	Takács	7313	D	10	1993.		1000	30	70		OM
53	6208	01	Takarmányozási szaktechnikus	3124	C	20	1993.		500	50	50		FVM
54	1833	01	Táncművész (a műfaj és a szak megjelölésével)**	3729	A	4	1993.	i	2	20	80		OM
52	1833	02	Táncos (a műfaj és a szak megjelölésével)**	3729	A	4	1993.	i	2	20	80		OM
54	3435	04	Társadalombiztosítási szakelődő	3604	B	15	1996.		450	60	40		FMM— ESZCSM
52	3435	05	Társadalombiztosítási ügyintéző	3604	B	15	1996.		400	60	40		FMM— ESZCSM
52	7899	03	Társasházkezelő	3613	B	17	1999.		400	70	30		BM
31	5212	13	Tartósítóipari szakmunkás	7212	A	21	1993.		2	40	60		FVM
53	5401	06	Távérzékelési szaktechnikus	3129	C	20	1993.		500	50	50		FVM
21	5291	06	Tavinád-feldolgozó, nádtetőfedő	7512	D	19	1997.		1	30	70		OM
54	5424	01	Távközlési szaktechnikus	3121	A	6	2001.	i	1	70	30		IHM
52	5424	02	Távközlési technikus	3121	A	6	1993.	i	2	70	30		IHM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzendő szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
33	5224	01	Távközlésihálózat-építő	7445	A	6	1993.	i	2	40	60		IHM
31	7001	02	Tehergépkocsi-vezető	8356	C	13	2003.		600	70	30		GKM
21	5212	14	Tejkezelő*	7214	B	21	1993.		1000	30	70	MKIK	FVM
31	5212	15	Tejtermékgyártó	7214	A	21	1993.		2	40	60	MKIK	FVM
55	5423	03	Telekommunikációs asszisztens	3121	A	6	2002.	i	2	50	50		IHM
52	5812	01	Településfejlesztési szakelőadó	3123	B	17	1993.		800	70	30		BM
21	7898	01	Településhulladék-gyűjtő és -szállító*	5359	C	14	1993.		200	40	60		KvVM
33	7898	03	Településhulladék-kezelő	5359	A	14	1993.		2	40	60		KvVM
51	5223	11	Televízió- és videotechnikai műszerész	7444	A	6	1993.		2	60	40	MKIK	OM
55	1842	01	Televízióműsor-gyártó	5341	A	6	2002.	i	2	40	60		NKÖM
51	7899	03	Temetkezési szolgáltató	5354	B	2	2001.		300	80	20		BM
31	6203	09	Tenyészállatteljesítmény-vizsgáló	6131	B	20	1996.		500	30	70		FVM
52	4641	04	Térinformatikai menedzserasszisztens	4220	C	20	2003.		500	50	50		FVM
52	5401	03	Térképész technikus	3112	A	20	1993.	i	2	50	50		FVM
55	5499	02	Terméktervező műszaki menedzserasszisztens	3910	A	17	1999.	i	2	50	50		OM
54	5482	01	Termelésirányító	3199	B	17	1993.		300	90	10		OM
52	5278	01	Tervezőszerkesztő	7352	C	12	2000.		1000	30	70		OM
31	5216	18	Tetőfedő	7632	A	9	1993.		2	40	60	MKIK	OM
52	5411	11	Textiliparitermék-menedzser	t	A	10	2001.	i	2	70	30		OM
33	5291	03	Textiljáték-készítő*	7514	D	10	1993.		1000	30	70		OM
52	1812	12	Textilműves (a tevékenység megjelölésével)**	3729	A	4	1995.	i	2	30	70		OM
52	1812	13	Textilrajzoló és modelltervező asszisztens**	3729	A	4	1993.	i	2	40	60		OM
52	5411	09	Textiltechnikus	3114	A	10	1995.	i	2	70	30		OM
52	5412	04	Textilvegyipari technikus	3115	A	8	2003.	i	2	70	30		OM
53	5278	01	Tipográfus	7352	C	12	2000.		1000	30	70		OM
55	3434	02	Titkárságvezető	3601	A	16	2000.	i	2	30	70		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
31	7862	07	Töltőállomás-kezelő, eladó	5112	B	17	1993.		650	40	60	MKIK	OM
53	6203	06	Törzskönyvező szaktechnikus	3124	C	20	1993.		500	50	50		FVM
52	7862	04	Tüzelő- és építőanyag-kereskedő I.	5111	B	17	1993.		500	40	60	MKIK	OM
32	7862	02	Tüzelő- és építőanyag-kereskedő II.	5111	B	17	1993.		500	40	60	MKIK	OM
31	5233	13	Tűzhorganyzó	7429	C	5	1997.		300	50	50		OM
32	8915	01	Tűzoltó	5362	B	19	1993.		650	20	80		BM
52	8915	02	Tűzvédelmi előadó	3521	B	19	2002.		350	80	20		BM
54	8915	01	Tűzvédelmi főelőadó	3521	B	19	2002.		250	70	30		BM
52	1812	14	Tűzzománczott-dísz tárgy készítő I. (zománcműves)**	3729	A	4	1993.	i	2	40	60		OM
33	1812	02	Tűzzománczott-dísz tárgy készítő II.**	3729	A	4	1993.	i	2	40	60		OM
54	8402	02	Újságíró I. (a tevékenységi terület megjelölésével)	2616	D	4	1993.		1000	50	50		OM—NKÖM
52	8402	02	Újságíró II. (a tevékenységi terület megjelölésével)	2616	A	4	1993.		2	50	50		OM—NKÖM
33	5832	01	Útfenntartó szakmunkás	7641	A	13	1995.		2	40	60		GKM
52	3435	09	Ügyfélszolgálati asszisztens	3619	A	17	2003.		1	60	40		OM
54	3404	02	Ügyintéző titkár I.	4191	A	16	1993.		2	60	40		OM
52	3404	04	Ügyintéző titkár II.	4191	A	16	1993.		1	60	40		OM
33	5223	01	Ügyvitel-technikai műszerész	7443	A	6	1993.		2	40	60		OM
31	5292	11	Üvegsziszoló	7524	A	19	1993.		2	40	60		OM
21	5216	02	Üvegező	7638	D	9	1993.		800	30	70		OM
31	5292	12	Üvegfestő és ólomüvegező	7524	A	19	1993.		2	40	60		OM
31	5292	13	Üvegfúvó	7524	A	19	1993.		2	40	60		OM
52	1812	15	Üvegműves**	7524	A	4	1993.	i	2	30	70		OM
52	3433	03	Üzleti ügyintéző	3619	A	17	1993.		1,5	70	30		OM
55	3435	02	Üzletviteli szakmenedzser	t	A	17	2001.	i	2	50	50		OM
33	6203	02	Vadász, vadtenyésztő	6221	A	20	1993.		2,5	40	60	MAK	FVM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
34	5237	01	Vadászpuskaműves*	7490	C	5	1993.		1000	50	50		FVM
52	6203	02	Vadgazdálkodási technikus	3125	A	20	1993.	i	2	50	50		FVM
55	6203	03	Vadgazdálkodási technológus	3125	A	20	2003.	i	2	40	60		FVM
51	5212	01	Vágóállat-minősítő	7211	C	21	1995.		1000	50	50		FVM
51	3440	01	Valutapénztáros és valuta-ügyintéző	t	B	15	2003.		200	60	40		PM
31	5211	04	Vájár (mélyművelő)	7113	B	5	1993.		1000	40	60		OM
52	3432	03	Vállalkozási ügyintéző	3619	A	15	2001.		1,5	70	30		PM
55	3436	03	Vállalkozási szakügyintéző	3619	A	15	2003.	i	2	40	60		PM
52	3435	06	Vállalkozásszervező	3619	B	15	1993.		600	60	40		OM
51	3433	01	Vámkezelő	3522	B	15	1993.		1250	70	30		PM
54	3433	04	Vámügyintéző	3621	B	15	1993.		1250	70	30		PM
31	5276	03	Varrómunkás*	7329	C	10	1993.		1000	30	70	MKIK	OM
31	5239	03	Vas- és fémipari előkészítő*	7490	D	5	1993.		1000	30	70		OM
33	7862	04	Vas- és műszaki kereskedő	5111	A	17	1993.		2	40	60	MKIK	OM
31	5220	04	Vasbeton- és műkőkészítő	8144	A	9	1993.		2	40	60		OM
52	7001	01	Vasútüzemvitel-ellátó	5219	A	13	1996.	i	2	55	45		GKM
31	5216	19	Vasszerelő	7613	D	9	1993.		800	30	70		OM
54	8917	03	Védelmi igazgatási szakelődó (az ágazat megjelölésével)	3602	C	19	1999.		500	40	60		HM
51	5282	07	Vegyész szakmunkás	8133	C	8	2001.		1000	60	40		OM
55	5412	02	Vegyész-mérnökasszisztens	3115	A	8	1999.	i	2	55	45		OM
31	5244	14	Vegyianyaggyártó	8133	B	8	1993.		1000	40	60		OM
52	5449	02	Vegyipari gépésztechnikus	3117	D	5	1993.	i	2	70	30		OM
55	5412	04	Vegyipari mérés-technológus	3115	A	8	2000.	i	2	45	55		OM
52	5499	10	Vegyipari minőségbiztosítási technikus	3129	D	8	1993.	i	2	70	30		OM
55	5412	01	Vegyipari-gépészmérnök asszisztens	3117	A	5	1997.	i	2	65	35		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
31	7822	03	Vendégfogadás	5129	B	18	1999.		650	40	60		OM
33	7822	02	Vendéglátó eladó	5123	A	18	1993.		2	40	60		OM
54	3434	04	Vendéglátó menedzser	1325	B	18	1993.		600	70	30	MKIK	OM
55	7822	01	Vendéglátó szakmenedzser	1415	A	18	1997.	i	2	40	60		OM
52	7822	02	Vendéglátó technikus	3129	A	18	1993.	i	2	70	30	MKIK	OM
52	7822	03	Vendéglátó-üzletvezető I.	1325	B	18	1993.		500	70	30		OM
32	7822	01	Vendéglátó-üzletvezető II.	1325	B	18	1993.		500	70	30		OM
52	1832	04	Vers- és prózamondó	3729	B	4	1993.		220	60	40		NKÖM
54	1832	04	Vers- és prózamondó előadóművész	3729	B	4	1993.		220	60	40		NKÖM
52	1812	16	Vésnök (a tevékenység megjelölésével)	7522	A	4	1993.		2	20	80		OM
52	5482	03	Veszélyesáru-/ADR-ügyintéző	4193	B	17	1993.		200	90	10		OM
32	6206	03	Vetőmagtermesztő és -minősítő*	6129	B	20	1993.		1000	40	60		FVM
52	5442	07	Vezérlés- és szabályozástechnikai technikus	3121	A	5	1993.	i	2	70	30		OM
53	5499	04	Világítástechnikus	3118	A	4	1993.		2	60	40		NKÖM
34	7882	02	Világosító	5342	A	6	1993.		1	40	60		NKÖM
52	5422	03	Villamosgép és -berendezési technikus	3118	D	6	1993.	i	2	70	30		OM
34	5222	08	Villamosgép- és berendezéskezelő	7445	B	6	1993.		200	80	20		OM
33	5222	03	Villamosgép- és készülékszerelő	7445	A	6	1993.		2	40	60		OM
34	5222	09	Villamoshálózat-szerelő	7445	B	6	1993.		300	50	50		OM
55	5423	01	Villamosmérnök-asszisztens (a szakirány megjelölésével)	3121	A	6	1998.	i	2	45	55		OM
34	5222	10	Villamosmű-kezelő	8221	B	6	1993.		250	80	20		OM
31	5252	04	Villamosművi algépész	8221	B	5	1993.		200	80	20		OM
32	5252	05	Villamosművi blokképész	8221	B	5	1993.		300	80	20		OM
32	5252	07	Villamosművi kalorikus gépész	8229	B	5	1993.		300	70	30		OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett szakképesítés	Képzés maximális időtartama			A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
31	5252	06	Villamosművi kezelő (a technológia és a tevékenység megjelölésével)	8229	B	5	1993.		200	70	30		OM
34	5252	02	Villamosművi vezetőgépész	8229	B	5	1993.		200	80	20		OM
31	5252	09	Villamosművi vízelőkészítő gépész	8229	B	5	1993.		200	70	30		OM
31	5252	05	Villamosművigázturbina-gépész	8229	B	5	1993.		250	80	20		OM
32	5252	06	Villamosművigőzturbina-gépész	8229	B	5	1993.		300	80	20		OM
31	5252	07	Villamosműviolajállomás-gépész	8229	B	5	1993.		200	70	30		OM
34	5222	13	Villámvédelem felülvizsgálója	3154	B	6	1993.		300	95	5		OM
33	5216	03	Villanyszerelő	7624	A	6	1993.		3	30	70	MKIK	OM
51	6207	02	Vincellér	6115	A	20	1993.	i	2,5	40	60	MAK	FVM
21	7862	01	Virágkötő*	5119	C	20	1993.		500	30	70		FVM
51	7862	05	Virágkötő-berendező	5119	A	20	1993.	i	2,5	30	70		FVM
52	5842	02	Víz- és szennyvíztechnológus technikus	3129	A	14	1993.	i	2	70	30		KvVM
33	5842	04	Vízakadémista	7645	A	14	1993.		2	50	50		KvVM
33	5842	05	Vízmuékező	5373	A	14	1993.		2	40	60		KvVM
52	5842	03	Vízügyi technikus	3129	A	14	1993.	i	2	70	30		KvVM
31	5216	20	Vízvezeték- és központifűtés-szerelő	7621	A	5	1993.		3	30	70	MKIK	OM
52	1822	04	Zenész (a műfaj, a szak és a hangszer megjelölésével)**	3729	A	4	1993.	i	3	40	60		OM—NKÖM
33	5293	02	Zongorahangoló (kizárólag vakok számára)	7526	A	19	1993.		2	20	80		OM
21	6207	08	Zöldség- és fűszernövény-termelő*	6113	C	20	1993.		800	30	70		FVM
31	5212	16	Zöldség- és gyümölcsfeldolgozó*	7212	B	21	1993.		1000	30	70		FVM
53	6207	05	Zöldségtermesztő és -feldolgozó szaktechnikus*	3124	C	20	1993.		1000	50	50		FVM

A 3/1995. (V. 4.) MüM rendelet alapján az OKJ-ből törölt szakképzések

Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése	Jegyzékbe kerülés éve	Az iskolai rendszerű szakképzés képzési időtartama				Iskolai előképzettség	A szakmai és vizsgázási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	Megjegyzés	
			évfolyamok száma	képzési idő (óra)	elmélet	gyakorlat				
			aránya							
04 5 3129	16 2 0 08	Fűrő-, maróműves technikus	1993.	2	2500	70	30	k	IKM	
52 2 5399	11 9 0 03	Hulladékkezelő	1993.	2	2200	40	60	a*	KHVM— KTM	
89 2 3729	15 3 0 04	Jégtáncos	1993.					a*	MKM	egyéni felkészüléssel is
89 1 3711	10 2 0 04	Könyvtárkezelő	1993.	0,5	500	40	60	a*	MKM	
12 2 7319	03 4 0 22	Kötöttárukészítő	1993.	2	2700	40	60	a	IKM	
89 4 3715	12 3 0 04	Középfokú edző	1993.	1	1100	60	40	k	MKM	
11 2 8133	01 8 0 01	Kozmetikai alapanyaggyártó	1993.	1	800	40	60	a	FM	sz
30 4 7439	02 2 2 19	Műszaki gép-szerelő	1993.	2	2200	50	50	k	KHVM	
30 5 3122	16 2 0 25	Műszaki gép-technikus	1993.	2	3120	67	33	k	KHVM	
34 5 3122	16 2 0 26	Repülőgép és helikopter „SH” technikus	1993.	3	3120	67	33	k	KHVM	
12 9 7321	03 4 0 27	Ruhaiipari modellező	1993.					a	IKM	sz
88 4 3721	15 3 0 08	Segédszínész	1993.	3	3300	30	70	k	MKM	sz+egyéni felkészüléssel is
15 5 3113	16 6 4 11	Sőripari technikus	1993.	2	2000	50	50	k	FM	
15 5 3113	16 6 4 13	Szesz- és likőripari technikus	1993.	2	2000	50	50	k	FM	
15 2 7221	04 6 4 16	Szeszipari szakmunkás	1993.	2	2000	40	60	a*	FM	
05 5 3117	16 2 0 29	Textilgépész technikus	1993.	2	2500	70	30	k	IKM	

A 3/1995. (V. 4.) MüM rendelet alapján az OKJ-ben összevont szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése	Jegyzékbe kerülés éve	Az iskolai rendszerű szakképzés képzési időtartama				Iskolai előképzettség	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	Megjegyzés	
			évfolyamok száma	képzési idő (óra)	elmélet	gyakorlat				
					aránya					
87 4 3729	15 4 0 01	Alkalmazott grafikus	1993.	2	2200	60	40	k	MKM	egyéni felkészüléssel is
61 4 3232	12 1 0 02	Aneszteziológiai szakasszisztens	1993.					k	NM	sz
61 4 3221	12 1 0 05	Bölcsődei szakgondozó	1993.					k	NM	sz
61 4 3232	12 1 0 07	Citológiai szakasszisztens	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
61 4 3221	12 1 0 09	Csecsemő- és gyermekgondozó	1993.	2	2600	60	40	k	NM	
61 4 3210	12 1 0 12	Diabetológus szakápoló	1993.					k	NM	
87 4 3729	15 4 0 07	Díszítő festő	1993.	2	2200	60	40	k	MKM	egyéni felkészüléssel is
87 4 3729	15 4 0 08	Díszítő szobrász	1993.	2	2200	60	40	k	MKM	egyéni felkészüléssel is
87 4 3719	15 4 0 10	Elektronikus alkalmazott grafikus, képszerkesztő	1993.	2	2200	60	40	k	MKM	
61 4 3232	12 1 0 15	Elektronmikroszkópos szakasszisztens	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
52 5 3126	16 7 0 01	Élelmiszeripari környezetvédelmi technikus	1993.	1,5	1500	50	50	k	FM—KTM	sz
55 4 3910	09 8 0 02	Élelmiszeripari menedzserasszisztens	1993.	2	2000	50	50	k	FM	
61 4 3232	12 1 0 17	Endoszkópos szakasszisztens	1993.					k	NM	sz
29 5 3125	16 6 1 01	Erdészeti környezetvédő szaktechnikus	1993.	0,5	500	50	50	k	FM—KTM	sz
55 4 3910	09 8 0 03	Erdészeti menedzserasszisztens	1993.	1	1000	60	40	k	FM	sz
55 4 3910	09 8 0 04	Faipari menedzserasszisztens	1993.	1	1000	60	40	k	FM	sz
87 4 3729	15 4 0 11	Faszobrász	1993.	2	2200	50	50	k	MKM	egyéni felkészüléssel is
12 2 7321	03 4 0 09	Fehérmű-készítő	1993.	2	2700	40	60	a	IKM	
61 4 3210	12 1 0 18	Felnőtt szakápoló	1993.	2	2720	50	50	k	NM	
12 5 3114	16 5 1 01	Fonóipari technikus	1993.	2	2500	70	30	k	IKM	
87 4 3729	15 4 0 12	Fotóillusztrátor	1993.	2	2200	60	40	k	MKM	egyéni felkészüléssel is
89 4 3719	15 4 0 13	Fotórestaurátor	1993.	2	2200	60	40	k	MKM	egyéni felkészüléssel is

Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése	Jegyzékbe kerülés éve	Az iskolai rendszerű szakképzés képzési időtartama					Iskolai előképzettség	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	Megjegyzés
			évfolyamok száma	képzési idő (óra)	elmélet	gyakorlat	aránya			
60 2 3249	08 5 0 04	Fürdősmasszőr	1993.					a*	NM	betöltött 18. életév, egyéni felkészüléssel is
60 4 3210	12 1 0 21	Gyermekápoló	1993.	2	2600	60	40	k	NM	
61 4 3239	12 1 0 23	Gyógyfoglalkoztató szakasszisztens	1993.					k	NM	sz
60 4 3249	12 1 0 24	Gyógymasszőr	1993.	1	1454	72	28	k	NM	
62 4 3234	12 1 0 25	Gyógyszerellátási szakasszisztens	1993.					k	NM	sz
62 4 3234	12 1 0 26	Gyógyszertári analitikus szakasszisztens	1993.					k	NM	sz
61 4 3232	12 1 0 28	Hisztokémiai és immunhisztokémiai szakasszisztens	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
61 4 3210	12 1 0 29	Intenzív betegellátó szakápoló	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
61 4 3232	12 1 0 30	Izotóp asszisztens	1993.	2,5	3500	60	40	k	NM	
55 4 3910	09 8 0 08	Kertészeti menedzserasszisztens	1993.	1	1000	60	40	k	FM	sz
61 4 3239	12 1 0 35	Klinikai laboratóriumi szakasszisztens	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
87 2 3729	15 4 0 20	Kőszobrász	1993.	2	2200	40	60	a	MKM	egyéni felkészüléssel is
12 2 7321	03 4 0 21	Kötőipari konfekciós	1993.	2	2700	40	60	a	IKM	
12 5 3114	16 5 1 02	Kötőipari technikus	1993.	2	2500	70	30	k	IKM	
43 9 3614	09 2 0 01	Mérlegképes könyvelő (államháztartási szakon)	1993.					k	PM	egyéni felkészüléssel is
43 9 3614	09 2 0 02	Mérlegképes könyvelő (pénzügyi szakon)	1993.					k	PM	egyéni felkészüléssel is
43 9 3614	09 2 0 03	Mérlegképes könyvelő (vállalkozási szakon)	1993.					k	PM	egyéni felkészüléssel is
52 5 3126	16 7 0 12	Mezőgazdasági környezetvédő szaktechnikus	1993.	1	1000	50	50	k	FM—KTM	sz
52 5 3126	16 7 0 13	Mezőgazdasági környezetvédő technikus	1993.	2	2500	50	50	k	FM—KTM	
61 4 3239	12 1 0 38	Mikrobiológiai laboratóriumi szakasszisztens	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
47 4 3139	13 1 0 02	Műszaki informatikus (szint megjelölésével)	1993.	2	2200	60	40	k	MKM	
61 4 3232	12 1 0 39	Műtős szakasszisztens	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
61 4 3210	12 1 0 41	Nefrológiai szakápoló	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is

Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése	Jegyzékbe kerülés éve	Az iskolai rendszerű szakképzés képzési időtartama				Iskolai előképzettség	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	Megjegyzés	
			évfolyamok száma	képzési idő (óra)	elmélet	gyakorlat				
					aránya					
61 4 3210	12 1 0 42	Onkológiai szakápoló	1993.					k	NM	sz
44 9 3613	09 3 0 01	Pénzügyi tanácsadó (adó és illeték szakon)	1993.					k	PM	egyéni felkészüléssel is
44 9 3613	09 3 0 02	Pénzügyi tanácsadó (kölségvetési szakon)	1993.					k	PM	egyéni felkészüléssel is
44 9 3613	09 3 0 03	Pénzügyi tanácsadó (közhasznú-szociális szakon)	1993.					k	PM	egyéni felkészüléssel is
44 9 3613	09 3 0 04	Pénzügyi tanácsadó (vállalkozási szakon)	1993.					k	PM	egyéni felkészüléssel is
44 4 3613	09 3 0 05	Pénzügyi ügyintéző	1993.	1	1100	70	30	k	PM	egyéni felkészüléssel is
44 5 3613	09 3 0 06	Pénzügyi ügyintéző (adó és illeték szakon)	1993.	1,5	1600	70	30	k	PM	egyéni felkészüléssel is
44 5 3613	09 3 0 07	Pénzügyi ügyintéző (kölségvetési szakon)	1993.	1,5	1600	70	30	k	PM	egyéni felkészüléssel is
44 5 3613	09 3 0 08	Pénzügyi ügyintéző (közhasznú-szociális szakon)	1993.	1,5	1600	70	30	k	PM	egyéni felkészüléssel is
61 4 3229	12 1 0 43	Pszichiátriai ápoló és gondozó	1993.	2	2600	40	60	k	NM	
61 4 3232	12 1 0 44	Pulmonológus-allergológus asszisztens	1993.					k	NM	sz
61 4 3232	12 1 0 45	Radiofarmakológiai szakasszisztens	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
61 4 3232	12 1 0 47	Röntgen-műtős szakasszisztens	1993.					k	NM	
60 2 3249	08 5 0 10	Sportmasszőr	1993.					a*	NM	betöltött 18. életév
43 4 3614	09 2 0 04	Számvetési ügyintéző	1993.	1	1100	70	30	k	PM	egyéni felkészüléssel is
43 5 3614	09 2 0 05	Számvetési ügyintéző (kölségvetési szakon)	1993.	1,5	1600	70	30	k	PM	egyéni felkészüléssel is
43 5 3614	09 2 0 06	Számvetési ügyintéző (pénzügyi szakon)	1993.	1,5	1600	70	30	k	PM	egyéni felkészüléssel is
89 9 2619	15 9 0 11	Televíziós, rádiós újságíró	1993.					f	MKM	
43 4 3139	13 1 0 03	Térinformatikus (szint megjelölésével)	1993.	2	2200	60	40	k	MKM	
89 9 2616	15 9 0 12	Újságíró	1993.					f	MKM	
61 4 3210	12 1 0 50	Újszülött-csecsemő-gyermek intenzív terápiás szakápoló	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is
61 4 3210	12 1 0 51	Újszülött-koraszülött intenzív terápiás szakápoló	1993.					k	NM	sz+egyéni felkészüléssel is

A 12/1996. (XII. 29.) MüM rendelet alapján az OKJ-ből törölt szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése	Jegyzékbe kerülés éve	Az iskolai rendszerű szakképzés képzési időtartama					Iskolai előképzettség	A szakmai és vizsgázatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	Megjegyzés
			évfolyamok száma	képzési idő (óra)	elmélet	gyakorlat	aránya			
52 5 3126	16 7 0 12	Agrárgazdasági környezetvédelmi szaktechnikus (alágazat megj.)	1995.	1	1000	50	50	k	FM—KTM	sz
55 4 3910	09 8 0 13	Agrárgazdasági menedzserasszisztens (alágazat megjelölésével)	1995.	1	1000	60	40	k	FM—MKM	sz
32 4 7449	02 3 3 03	Autó villamossági szerelő	1993.	2	2200	55	45	k	KHVM	
10 2 8149	03 2 0 01	Azbesztcementtermék-készítő	1993.					a	IKM	
61 2 3221	12 1 0 13	Egészségügyi gyermekotthoni gondozó	1993.					a*	NM	betöltött 18. életév
12 2 7345	03 3 0 07	Famintakészítő	1993.	2	2700	40	60	a	IKM	
96 9 3129	16 9 0 03	Felsőfokú munkavédelmi szaktechnikus	1993.					k	MüM	sz
52 5 3126	16 7 0 02	Fém- és energiaipari környezetvédelmi technikus	1993.	2	2200	70	30	k	KTM	
52 5 3126	16 7 0 03	Geológiai környezetvédelmi technikus	1993.	2	2200	70	30	k	KTM	
52 5 3126	16 7 0 04	Gépészeti környezetvédelmi technikus	1993.	2	2200	70	30	k	KTM	
32 2 7431	02 2 5 04	Gépjárműkarbantartó	1993.	2	2200	40	60	a*	KHVM	
32 5 3122	16 2 0 11	Gépjárműtechnikai technikus	1993.	3	3000	67	33	k	KHVM	
60 2 3239	12 1 0 22	Gyógyfoglalkoztató segédasszisztens	1993.					a*	NM	betöltött 18. életév
13 5 3129	16 6 4 06	Gyógynövényipari technikus	1993.	2	2500	70	30	k	IKM	
49 9 2529	08 9 0 04	Ingatlanfejlesztő és vagyoneértékelő	1993.					f	KTM	
11 2 8136	02 9 0 03	Kábelgyártó	1993.	1	1400	30	70	a	IKM	
52 5 3126	16 7 0 11	Közlekedési környezetvédelmi technikus	1993.	3	3150	67	33	k	KTM—KHVM	
21 5 3129	16 6 4 09	Mezőgazdasági termékminősítő szaktechnikus	1993.	1	1500	50	50	k	FM	sz
21 1 6140	05 6 0 01	Növényvédő	1993.	0,5	500	30	70	a	FM	sz*
26 2 8313	02 2 2 22	Növényvédő és öntöző gépész	1993.	1	1000	40	60	a*	FM	sz, sz*
41 9 5319	08 5 0 09	Optometrista látszerész	1993.					k	IKM	sz
15 2 7211	04 6 4 12	Sonkagyártó	1993.	0,5	500	40	60	a	FM	sz
68 4 3311	12 2 0 06	Szociális szakasszisztens	1993.	2	2700	50	50	k	NM	
68 4 3319	12 2 0 07	Szociális szakgondozó	1993.	2	2700	50	50	k	NM	

Szakképesítés azonosító száma	Szakképesítés megnevezése	Jegyzékbe kerülés éve	Az iskolai rendszerű szakképzés képzési időtartama				Iskolai előképzettség	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	Megjegyzés	
			évfolyamok száma	képzési idő (óra)	elmélet	gyakorlat				aránya
61 4 3239	12 1 0 48	Szövetközi laboratóriumi asszisztens			1993.					
15 1 7212	04 6 4 18	Tartósított süteménygyártó	1993.	0,5	600	40	60	a	FM	
52 5 3126	16 7 0 18	Vegyipari környezetvédelmi technikus	1993.	2	2200	70	30	k	KTM	sz
52 2 5399	14 7 0 07	Veszélyes hulladékkezelő	1993.	2	2200	40	60	a*	KTM	

A 22/1997. (XII. 30.) MüM rendelet alapján az OKJ-ből törölt szakképzések

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképzés	Képzési idő		Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	aránya %					
52	5018	01	Általános laboratóriumi asszisztens	3231	1993.				k		NM		
31	5291	01	Bútorládázó	7512	1993.		1	30	70	a	IKIM		
52	5018	02	Izotóplaboratóriumi asszisztens	3231	1993.					k	NM		
52	7898	01	Környezeti asszisztens	3199	1993.		0,5	60	40	k	sza.	KTM	
31	5291	07	Nádfeldolgozó, nádbútor-készítő	7512	1993.		1	30	70	a	IKIM		
53	6206	01	Növényvédelmi és talajerőgazdálkodási szaktechnikus	3124	1993.		1	50	50	k, sz	sza.	FM	sz*
71	3437	02	Okleveles könyvvizsgáló	2514	1993.					f		PM	egyéni felkészüléssel is
71	5812	01	Területfejlesztési szakelőadó	2529	1993.					f	sza.	KTM—BM	

A 16/1999. (IV. 2.) OM rendelet alapján az OKJ-ból törölt szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	gyakorlat					
								aránya %						
31	5216	01	Állványozó	7612	1993.				a	sza.	IKIM			
54	3436	01	Árkalkulátor	4119	1993.				k,sz		IKIM			
21	5220	01	Betonelemgyártó	7527	1993.				—	sza.	IKIM			
31	5292	01	Betűvésznök	7639	1993.				a		IKIM			
21	5216	01	Bitumenesszigetelés-készítő	7631	1993.				—	sza.	IKIM			
32	7826	01	Diétás szakács	5124	1993.				a,sz	sza.	IKIM			
31	5282	02	Építőanyag-ipari laboráns	7540	1993.				a	sza.	IKIM			
52	5482	01	Ergonómus	3159	1993.				k		IKIM			
33	5282	02	Fémipari laboráns	7540	1993.				a*	sza.	IKIM			
21	5220	03	Gázbetongyártó	8144	1993.				—	sza.	IKIM			
51	3472	01	Ipari-kereskedelmi oktatás-szervező	3320	1993.				k		IKIM			
51	5223	04	Irodatechnikaikészülék-szerelő	7443	1993.				k	sza.	IKIM			
34	5276	02	Jelmez- és alkalmiruha-készítő	7321	1993.				a*,sz		IKIM			
54	5030	02	Kardiotechnikus	3232	1993.				k,sz		NM			
51	5483	01	Kazánok és fűtött nyomástartó edények vegyi kezelését irányító, műszaki vezető	3154	1993.				k	sza.	IKIM			
31	5276	01	Kelmejavító (műstoppoló)	7329	1993.				a	sza.	IKIM			
52	8917	08	Közlekedésszervező	0210	1993.	i	2	50	50	k	pa.	HM	betöltött 18. élet-év	
52	5482	02	Munka- és munkahelyszervező (3M)	3159	1993.				k		IKIM			
21	5220	04	Perlityártó és -feldolgozó	8149	1993.				—	sza.	IKIM			

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő		Iskolai és szakmai előképzettség	Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet						gyakorlat
								aránya %						
33	5401	02	Rajzmásoló	3194	1993.				a*	sza.	IKIM			
53	5282	01	Szerkezetvizsgáló	7540	1993.				k,sz		IKIM			
31	5220	05	Vízszigetelőanyag-gyártó	8149	1993.				a	sza.	IKIM			
21	5216	03	Zsaluzó	7612	1993.				—	sza.	IKIM			

A 2/2000. (I. 31.) OM rendelet alapján az OKJ-ből törölt szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő		Iskolai és szakmai előképzettség	Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet						elmélet
								aránya %						
31	5232	01	Alumíniumkohász	7412	1993				a	sza.	GM			
53	5247	01	Automata gyártórendszerek üzemeltetője	8199	1993				k,sz		GM			
34	5272	01	Bördízműipari mintakészítő	7339	1993.				a*,sz		GM			
34	5272	02	Cipőipari mintakészítő	7335	1993.				a*,sz		GM			
33	5293	01	Drágakőcsiszoló	7522	1993				a*		GM			
54	7899	01	Drágakőszakértő	7522	1993				k,sz		GM			

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő		Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet						elmélet
								aránya %						
31	5292	03	Durvacsiszoló (üveg)	7524	1993				a	sza.	GM			
31	5244	01	Fotóanyaggyártó	8133	1993				a	sza.	GM			
31	5233	03	Galvanizáló	7429	1993.				a	sza.	GM			
31	5246	03	Gépi formázó	7419	1993.				a	sza.	GM			
53	5236	01	GépinSTALLATOR	7449	1993.				k,sz		GM			
33	5216	02	Kazán- és kemencekőműves	7629	1993.				a*	sza.	GM			
31	5233	07	Keményforrasztó	7425	1993.				a	sza.	GM			
21	5292	01	Kerámiaégető	7523	1993.				—	sza.	GM			
34	5272	03	Kesztyűipari mintakészítő	7334	1993.				a*,sz		GM			
32	5246	01	Kohászati kemencekezelő	7415	1993.				a,sz		GM			
32	5232	01	Kokilla- és nyomásos öntő	7415	1993.				a,sz		GM			
31	5244	07	Lakk- és festékgyártó	8133	1993.				a	sza.	GM			
31	5232	03	Magkészítő	7415	1993.				a	sza.	GM			
31	5216	15	Műkőkészítő	7636	1993.				a	sza.	GM			
31	5244	11	Növényvédőszer-gyártó	8135	1993.				a	sza	GM			
31	5246	06	Öntödei gépkezelő	8191	1993.				a	sza	GM			
32	5232	02	Precíziós öntő	7415	1993.				a,sz		GM			
31	5245	02	Síküveggyártógép-kezelő	8143	1993.				a	sza	GM			
34	5222	07	Szakszolgálati szerelő	7439	1993.				a*,sz		GM			
31	5220	03	Szilikátipari olvasztár	7524	1993.				a	sza.	GM			
51	5282	04	Színképelemző	7540	1993.				k	sza.	GM			
53	5223	01	Szórakoztató-elektronikai-készülék szerelő	7443	1993.				k,sz		GM			
31	5251	04	Tankállomás- és kútkezelő	7129	1993.				a	sza.	GM			
31	5232	07	Tímföldgyártó	8191	1993.				a	sza.	GM			

A 2/2000. (I. 31.) OM rendelet alapján az OKJ-ben összevont szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet					
								aránya %						
51	5278	01	Képfeldolgozó	7359	1993.		2	60	40	k	sza.	GM		
31	5244	13	Szénsavtermelő és -feldolgozó	8133	1993.					a	sza.	GM		
33	5212	04	Szikkvízgyártó	7224	1993.		1	30	70	a*		GM		
51	5278	04	Szövegfeldolgozó	7359	1993.		2	60	40	k	sza.	GM		

A 27/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján az OKJ-ből törölt szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet					
								aránya %						
31	5246	01	Acélfeldolgozó	7415	1996.					a	sza.	GM		
52	5424	01	Adástechnikai technikus	3121	1993.	i	3	67	33	k	sza.	KHVM		
32	5251	01	Aknaszállító gépkezelő	8219	1993.					a,sz		GM		
51	3435	01	Anyag- és áruforgalmi ügyintéző (a szakirány feltüntetésével)	3621	1993.					k		GM	MKIK	

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet						aránya %
54	3435	01	Anyaggazdálkodó	3623	1993.					k,sz		GM			
31	5257	01	Anyagmozgató (a géptípus, művelet feltüntetésével)	8349	1993.					a	sza.	GM		sz*	
31	5222	01	Áramszolgáltatói hálózat-szerelő	7445	1993.					a	sza.	GM			
51	7862	01	Áruházi-üzletházi eladó	5112	1993.		1	60	40	k	sza.	GM	MKIK		
31	5262	01	Asztalosipari felületkezelő	7341	1993.		1	30	70	a	sza.	GM			
51	5224	01	Átviteltechnikai műszerész	5234	1993.	i	2	60	40	k	sza.	KHVM			
33	5222	01	Bányaelektro-lakatos	7445	1993.	i	2	40	60	a*	sza.	GM			
32	5251	02	Bányagép- és berendezés-kezelő I.	7119	1993.					a,sz	sza.	GM			
31	5251	01	Bányagép- és berendezés-kezelő II.	7119	1993.					a		GM			
34	5211	01	Bányakábel- és tömlővezeték-szerelő	7119	1993.					a*,sz		GM			
53	5237	01	Bányamentő műszerész	7449	1993.					k,sz		GM			
53	5482	01	Bányaüzemi diszpécser-központ-kezelő	3142	1993.					k,sz		GM			
34	5222	01	Bányaüzemi villamosbiztonsági felülvizsgáló	3154	1993.					a*,sz		GM			
31	5282	01	Biolaboráns	7540	1993.		2	40	60	a		GM			
52	5411	02	Bőrvégypari és szőrmeipari technikus	3115	1993.	i	2	70	30	k		GM			
21	5220	02	Cement- és mészgyártó	8145	1993.						sza.	GM			
31	5243	01	Cipőipari gépkezelő	8124	1993.		1	30	70	a		GM			
33	5262	03	Csónaképítő	7349	1993.	i	2	40	60	a*		GM		am.	
31	5216	05	Csőhálózat-szerelő	7621	1993.		2	40	60	a	sza.	GM			

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet					
								aránya %						
31	5292	02	Doboz- és tokkészítő	7349	1993.		1	30	70	a		GM		
52	5432	03	Fémkohászati technikus	3116	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM		
31	5239	01	Fémnyomó	7490	1993.		1	30	70	a	sza.	GM		
31	5211	01	Fluidumkitermelő	7129	1993.		2	40	60	a	sza.	GM		
54	5411	01	Formakészítő technikus	3114	1993.	i	2	70	30	k,sz		GM		
33	5842	02	Fürdő- és hévíz-üzemkezelő	5372	1993.		2	40	60	a*	sza.	KHVM		
53	5483	03	Gáz- és olajüzemiberendezés-felügyelő (a szakterület megjelölésével)	3154	1993					k,sz		GM		
32	5236	03	Gáztechnikai műszerész	7449	1993.					a,sz		GM		
31	5233	05	Gyalus-vésős	7423	1993.		2	40	60	a	sza.	GM	MKIK	
52	1499	01	Gyermek- és ifjúsági felügyelő	3412	1993.		1	60	40	k		OM—ISM		
52	3452	01	Gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző	3315	1993.		1	60	40	k		OM—ISM		
31	5244	04	Gyógyszerhatóanyag-gyártó	8134	1993.					a	sza.	GM		
54	1899	01	Hangtechnikai és hangművész szakértő	3729	1993.		1	40	60	k,sz		OM		kötelező nyelv-vizsga
31	5246	04	Hengerész	7414	1993.		2	40	60	a	sza.	GM		
32	5234	01	Hidraulika- és pneumatika-szerelő, javító	7439	1993.					a,sz		GM		
51	7862	03	Híradástechnikai- és elektronikaicikk eladó	5112	1993.		1	60	40	k	sza.	GM	MKIK	
52	5432	04	Hőkezelő technikus	3116	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM		
21	5245	01	Hópalack-, ampulla és fiolagyártó	8143	1993.					—	sza.	GM		
52	3435	02	Igazgatás- és szolgáltatás-szervező	3619	1993.					k	sza.	GM		

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet					
								aránya %						
51	5244	02	Ipari biológiai termékgyártó	8133	1993.		1	60	40	k	sza.	GM		
51	5241	03	Járműelektronikai műszerész	7443	1993.	i	2	55	45	k	sza.	KHVM		
31	7862	04	Kertészeti-gazdabolti eladó	5112	1993.		1	30	70	a	sza.	GM	MKIK	
31	5243	04	Kivágógép-kezelő	7429	1993.		1	30	70	a	sza.	GM		
31	5244	06	Kozmetikai termékgyártó	8133	1993.		2	40	60	a	sza.	GM		
31	5236	02	Könnyűipari gépszerelő	7439	1993.		2	40	60	a	sza.	GM		
31	5244	05	Kőolaj-feldolgozó	8131	1993.		2	40	60	a	sza.	GM		
53	5002	01	Környezetegészségügyi asszisztens	3241	1995.					k,sz		EüM		
31	5233	08	Köszörűs	7423	1993.		2	40	60	a	sza.	GM	MKIK	
31	5233	09	Köszörűszerszám-gyártó	7490	1993.		1	30	70	a	sza.	GM		
21	5291	04	Kötélverő	7519	1993.		1	30	70	—		GM		
53	5441	04	Kötőtpályás motor- és erőátviteli berendezési technikus	3122	1993.	i	1	67	33	k,sz	sza.	KHVM		
52	7010	05	Közlekedés-üzemviteli, vasútüzemi technikus	3122	1993.	i	2	67	33	k	sza.	KHVM		
54	3433	02	Külkereskedelmi idegen nyelvi levelező	3621	1993.		1,5	70	30	k		GM		kötelező nyelvvizsga
52	3433	02	Külkereskedelmi vállalalkozási ügyintéző	3621	1996.		1	70	30	k		GM		kötelező nyelvvizsga
31	5251	02	Külszíni gépkezelő	7119	1993.					a	sza.	GM		
31	5233	11	Marós	7423	1993.		2	40	60	a	sza.	GM	MKIK	
31	5251	03	Mélyfúró motorkezelő	7111	1993.					a	sza.	GM		
31	5278	01	Mélynyomó segédgépmester	7353	1993.		1	30	70	a	sza.	GM		
31	5237	02	Mérlegkészítő és -javító	7441	1993.		1	30	70	a	sza.	GM		
31	5246	05	Metallurgiai kemencekezelő	8191	1993.		2	40	60	a	sza.	GM		

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet						aránya %
52	5483	04	Munkapszichológiai és ergonómiai asszisztens	3159	1993.					k	sza.	GM			
31	5244	10	Műtrágyagyártó	8135	1993.					a	sza.	GM			
31	5222	02	Nagyfelszültségű FAM kisegítő	7445	1993.					a	sza.	GM			
31	7862	06	Nagykereskedelmi eladó	5112	1993.		1	30	70	a	sza.	GM	MKIK		
51	5243	02	Nagyüzemi könyvgyártó	8127	1993.		2	60	40	k	sza.	GM			
32	5236	05	NC, CNC karbantartó (a technológia feltüntetésével)	7439	1993.					a,sz		GM			
31	5252	03	Nyomástartóberendezés-kezelő	8229	1993.					a	sza.	GM			
31	5278	03	Nyomdai fénymásoló	7356	1993.		1	30	70	a	sza.	GM			
51	5278	03	Nyomóforma-készítő	7359	1993.		2	60	40	k	sza.	GM			
52	1499	02	Oktatástechnikus	3419	1993.		1	60	40	k		OM			
51	5223	08	Orvoselektronikai műszerész	7449	1993.		2	60	40	k	sza.	GM			
33	5237	04	Orvosi műszerész	7442	1993.		2	40	60	a*	sza.	GM			
31	5245	01	Öblösüveggyártógép-kezelő	8143	1993.					a	sza.	GM			
52	5432	05	Öntészeti technikus	3116	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM			
32	5212	01	Porítotttejtermék-gyártó	7214	1993.		0,5	40	60	a,sz	sza.	FVM	MKIK		
51	5282	03	Rezgésmérő és -analizáló	7540	1993.					k	sza.	GM			
34	5294	01	Robbanóanyag-raktárkezelő	7530	1993.					a*,sz		GM			
34	8999	01	Robbanóanyagszállítmány-kísérő	5369	1993.					a*,sz		GM			
53	5211	01	Robbantásvezető	7119	1993.					k,sz		GM			
34	5211	03	Robbantómester	7112	1993.					a*,sz		GM			
21	5239	01	Sodrony-, drótkötél- és epedakészítő	7490	1993.		1	30	70		sza.	GM			

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet					
								aránya %						
33	5291	02	Sportszergyártó	7514	1993.		2	40	60	a*	sza.	GM—ISM		am.
52	7822	01	Szállodás	3643	1993.					k	sza.	GM		kötelező nyelv- vizsga
32	5276	01	Szériázó	7319	1993.					a,sz		GM		
31	5233	12	Szerszámélelő	7423	1993.		2	40	60	a	sza.	GM	MKIK	
31	5220	02	Szilikátipari anyagelőkészítő	7411	1993.		1	30	70	a	sza.	GM		
31	5293	02	Szőnyegcsomózó	7313	1993.		1	30	70	a		GM		
51	7026	01	Távközlési forgalomellátó	5234	1993.	i	1,5	55	45	k	sza.	KHVM		
51	5224	02	Távközlési műszerész	5234	1993.	i	2	55	45	k	sza.	KHVM		
21	5220	05	Tégla- és cserépező	8149	1993.					—	sza.	GM		
51	5278	05	Tekercsnyomó gépmester	7359	1993.		2	60	40	k	sza.	GM		
54	5482	02	Termelészervező	3199	1993.					k,sz		GM		
31	5274	05	Textilfestő és -kikészítő	7315	1993.		2	40	60	a	sza.	GM		
52	5412	04	Textilvegyipari technikus	3115	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM		
31	5278	08	Ügyviteli nyomtatványfeldolgozó	7359	1993.		1	30	70	a	sza.	GM		
53	5482	02	Üzem- és munkaszervező	2515	1993.					k,sz		GM		
52	5432	06	Vaskohászati technikus	3116	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM		
31	5236	04	Vegy- és élelmiszeripari gép-szerelő	7439	1993.		2	40	60	a	sza.	GM		
31	5222	03	Villamosgép-tekercselő	7445	1993.		1	30	70	a	sza.	GM		
31	5222	04	Villamosművi fogyasztás-mérő- javító, -szabályozó	7449	1993.					a	sza.	GM		
34	5222	11	Villamosművi készülék-szerelő	7445	1993.					a*,sz		GM		
31	5252	08	Villamosművi szállítóüzem-gépész	8229	1993.					a	sza.	GM		egyéni felkészüléssel is

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet						aránya %
34	5222	12	Villamosművi szekunderszerelő	7445	1993.					a*,sz		GM			
31	5282	03	Villamosművi vegyészlaboráns	7540	1993.					a	sza.	GM		egyéni felkészüléssel is	
32	5252	08	Villamosművi vízturbina-gépész	8229	1993.					a,sz		GM		egyéni felkészüléssel is	
33	5842	03	Víziközmű-építő	7645	1993.	i	2	40	60	a*	sza.	KHVM			
32	5253	01	Vízműgépész	8231	1993.					a,sz		GM		egyéni felkészüléssel is	
31	5274	06	Zsinórfontoló	7319	1993.		1	30	70	a	sza.	GM			

A 27/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján az OKJ-ban összevont szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet						aránya %
52	5401	01	Anyagvizsgáló és minőségbiztosító technikus	3129	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM			
31	6203	03	Baromfi- és kisállattenyésztő	6136	1993.		2	40	60	a	sza.	FVM	MAK		

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet						aránya %
52	6222	01	Bor- és üdítőital-ipari technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM	MAK		
33	5272	02	Bőrruhakészítő	7336	1993.		2	40	60	a*	sza.	GM			
52	5411	03	Bútor- és épületasztalos-ipari technikus	3114	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM			
31	5272	03	Cipész	7335	1993.		2	40	60	a		GM			
33	5243	01	Cipőgyártó	8124	1993.		2	40	60	a*	sza.	GM			
52	6222	02	Cukoripari technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM			
52	6222	03	Dohányipari technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM			
52	6222	04	Édesipari technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM			
52	6222	06	Erjedés- és üdítőital-ipari technikus	3113	1995.	i	2	50	50	k	sza.	FVM			
31	5233	02	Esztergályos	7423	1993.		2	40	60	a	sza.	GM	MKK, MKIK		
51	5233	01	Fémforgácsoló	7423	1993.		2	60	40	k	sza.	GM	MKIK		
52	5432	01	Fémipari anyagtechnikus	3129	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM			
52	5432	02	Fémipari minőségbiztosítási technikus	3129	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM			
31	5291	05	Fonottbútor-készítő	7512	1993.		1	30	70	a		GM			
52	5499	04	Fűrész- és lemezipari technikus	3114	1993.	i	2	70	30	k	sza.	GM			
21	6203	02	Gépi fejő	6132	1993.		0,5	30	70		sza.	FVM		egyéni felkészüléssel is	
52	5293	01	Hangszerkészítő és -javító (cimbalom)	7526	1993.	i	3	20	80	k	sza.	OM	MKK		
52	5293	02	Hangszerkészítő és -javító (fafúvós)	7526	1993.	i	3	20	80	k	sza.	OM	MKK		

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet					
								aránya %						
52	5293	03	Hangszerkészítő és -javító (orgona)	7526	1993.	i	3	20	80	k	sza.	OM	MKK	
52	5293	04	Hangszerkészítő és -javító (rézfúvós)	7526	1993.	i	3	20	80	k	sza.	OM	MKK	
52	5293	05	Hangszerkészítő és -javító (ütőhangszer)	7526	1993.	i	3	20	80	k	sza.	OM	MKK	
52	5293	06	Hangszerkészítő és -javító (vonós és pengetős)	7526	1993.	i	3	20	80	k	sza.	OM	MKK	
52	5293	07	Hangszerkészítő és -javító (zongora)	7526	1993.	i	3	20	80	k	sza.	OM	MKK	
52	5470	01	Hulladékkezelő technikus	3126	1993.	i	2	70	30	k	sza.	KöM		
52	6222	07	Hús- és baromfiipari technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM	MAK	
31	6203	04	Juhtenyésztő	6135	1993.		1,5	40	60	a	sza.	FVM	MAK	
32	5252	02	Kazánfűtő	8291	1993.					a,sz		GM		
32	5252	03	Kazánkezelő	8291	1993.					a,sz		GM		
21	6280	01	Keltetőgép-kezelő	8293	1993.		0,5	30	70		sza.	FVM		egyéni felkészüléssel is
33	5272	04	Kesztyűs	7334	1993.		2	40	60	a*		GM		
54	3435	03	Kisvállalkozások gazdasági ügyintézője	3619	1993.		1	70	30	k		GM		
21	5291	03	Kosárfonó	7512	1993.		1	30	70			GM		
52	6222	08	Malomipari és keveréktakarmány-gyártó technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM		
31	6280	04	Meliorációs és parképítő földmunkagép-kezelő	8319	1993.		0,5	30	70	a	sza.	FVM		sz*
31	6280	05	Mező- és erdőgazdasági rakodógép-kezelő	8344	1993.		0,5	30	70	a	sza.	FVM		sz*

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés	
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet						aránya %
34	5235	01	Mezőgazdasági dízeladagoló-javító	7433	1993.		0,5	40	60	a*,sz	sza.	FVM			
33	6249	02	Mezőgazdasági és patkoló kovács	7426	1996.		3	40	60	a*		FVM			
34	5235	02	Mezőgazdasági gépjavító	7433	1993.		1	40	60	a*,sz	sza.	FVM			
34	5235	03	Mezőgazdasági hidraulika-javító	7433	1993.		0,5	40	60	a*,sz	sza.	FVM			
34	5235	04	Mezőgazdasági járműelektromos szerelő	7433	1993.		0,5	40	60	a*,sz	sza.	FVM			
31	6280	06	Mezőgazdasági targonca-vezető	8343	1993.		0,5	30	70	a	sza.	FVM		sz*	
52	6222	09	Növényolajipari technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM			
31	6280	08	Önjáróbetakarítógép-kezelő	8299	1993.		0,5	40	60	a	sza.	FVM		sz*	
52	3432	01	Pénzügyi ügyintéző (a szak megjelölésével)	3605	1993.		1	70	30	k		PM		egyéni felkészüléssel is	
31	6203	07	Sertésenyésztő	6133	1993.		1,5	40	60	a	sza.	FVM	MAK		
52	3432	02	Számviteli ügyintéző (a szak megjelölésével)	3606	1993.		1	70	30	k		PM		egyéni felkészüléssel is	
31	6203	08	Szarvasmarha-tenyésztő	6132	1993.		1	40	60	a	sza.	FVM	MAK		
33	5276	07	Szörmekikészítő	7324	1993.		2	40	60	a*		GM			
33	5276	08	Szűcs	7325	1993.		2	40	60	a*		GM			
52	6222	11	Tartósítóiipari technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM			
52	6222	12	Tejipari technikus	3113	1993.	i	2	50	50	k	sza.	FVM	MKIK		
52	5470	05	Települési környezetvédelmi technikus	3126	1993.	i	2	70	30	k	sza.	KöM			
52	5470	06	Természetvédelmi technikus	3125	1993.	i	2	70	30	k	sza.	KöM			
33	5272	08	Tímár	7331	1993.		2	40	60	a*		GM			

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám					évfolyamok száma	elmélet	elmélet					
								aránya %						
31	6280	09	Traktorvezető (mezőgazdasági gépkezelő)	8311	1993.		0,5	40	60	a	sza.	FVM	sz*	
52	3432	03	Vállalkozási ügyintéző	3619	1993.		1,5	70	30	k		PM	egyéni felkészítéssel is	
51	5282	05	Vegyésanalitikus	7540	1993.		1	60	40	k	sza.	GM		
51	5282	06	Vegyészlaboráns	7540	1993.		1	60	40	k	sza.	GM		

A 49/2002. (VII. 26.) OM rendelet alapján az OKJ-ból törölt szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség, előírt gyakorlat	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							évfolyamok száma vagy munkaerő-piaci képzéseknél maximális óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %					
31	5278	02	Nyomdai berakó	D	12	7353	1993.		1000	30	70	a	sza.	OM		50/1999. (IX. 10.) GM r.
33	5278	04	Nyomdai szövegrögzítő	D	12	7351	1993.		1000	30	70	a*	sza.	OM		50/1999. (IX. 10.) GM r.
54	8919	02	Polgári védelmi igazgató	B	19	0110	1999.		520	40	60	é		BM		1996. évi XXXVII. törvény.
31	8919	01	Polgári védelmi segítő	B	19	0310	1999.		210	80	20	a	sza.	BM		1996. évi XXXVII. törvény.
52	8919	02	Polgári védelmi szakelőadó	B	19	0210	1999.		320	40	60	k	sza.	BM		1996. évi XXXVII. törvény.

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Hozzárendelt FEOR	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzési idő			Iskolai és szakmai előképzettség, előírt gyakorlat	Pályalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni	A szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer meghatározására feljogosított miniszter	A mestervizsga szervezésére feljogosított kamara	Megjegyzés
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							évfolyamok száma vagy munkaerő-piaci képzések nélküli maximális óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %					
71	8919	01	Polgári védelmi vezető	B	19	0110	1999.		420	30	70	f	sza.	BM		1996. évi XXXVII. törvény.
52	8915	01	Tűzoltó technikus	B	19	3129	1993.		2400	60	40	k	sza.	BM		1996. évi XXXI. törvény. 57/1997. (X. 21.) BM r.
53	8915	01	Tűzvédelmi előadó I.	B	19	3521	1993.		210	90	10	é,sz		BM		1996. évi XXXI. törvény. 57/1997. (X. 21.) BM r.
51	8915	01	Tűzvédelmi előadó II.	B	19	3521	1993.		210	80	20	k		BM		1996. évi XXXI. törvény. 57/1997. (X. 21.) BM r.
71	8915	01	Tűzvédelmi szakelőadó	B	19	3521	1993.		560	70	30	f		BM		1996. évi XXXI. törvény. 57/1997. (X. 21.) BM r.

E rendelet alapján az OKJ-ból törölt szakképesítések

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzés maximális időtartama			Iskolai és szakmai előképzettség	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
51	8917	01	Fegyverműszerész	0210	A	5	1993.	i	1	40	60	k	HM
52	8917	01	Fegyvertechnikus	0210	A	5	1993.	i	2	50	50	é	HM
54	3435	02	Gazdálkodásszervező	3619	C	17	1993.		600	70	30	é, sz	OM

Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Hozzárendelt FEOR	Szakképesítések köre	Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés	Képzés maximális időtartama			Iskolai és szakmai előképzettség	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám							szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám	elmélet aránya %	gyakorlat aránya %		
1.			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
31	5216	11	Gipszkartonszerelő	7639	C	9	1993.		1000	30	70	a	OM
51	8917	02	Harcjárműszerelő	0210	A	5	1993.	i	1	40	60	k	HM
52	8917	02	Harcjárműtechnikus	0210	A	5	1993.	i	2	50	50	é	HM
51	8917	03	Híradóműszerész	0210	A	6	1993.	i	1	40	60	k	IHM
52	8917	03	Híradótechnikus	0210	A	6	1993.	i	2	50	50	é	IHM
52	8917	04	Honvéd technikus (az ágazat megjelölésével)	0210	A	19	1993.	i	2	50	50	é	HM
51	8917	04	Honvéd tiszthelyettes (az ágazat megjelölésével)	0210	A	19	1993.	i	1	30	70	k	HM
54	8917	01	Honvéd zászlós (az ágazat megjelölésével)	0210	A	19	1996.	i	2	50	50	é	HM
54	8917	02	Katonai kiképző (az ágazat megjelölésével)	0210	A	19	1996.	i	2	40	60	é	HM
51	8917	06	Katonai műszaki gépszerelő	0210	A	5	1993.	i	1	40	60	k	HM
52	8917	07	Katonai műszaki géptechnikus	0210	A	5	1993.	i	2	50	50	é	HM
51	8917	05	Katonai gépjármű-szerelő	0210	A	5	1993.	i	1	40	60	k	HM
52	8917	05	Katonai gépjármű-technikus	0210	A	5	1993.	i	2	50	50	é	HM
51	8917	07	Katonazenész	0210	A	4	1993.	i	1	50	50	k	HM
54	3438	01	Kontroller statisztikus	2516	B	15	1993.		1200	30	70	é, sz, f	KSH
51	8917	08	Légijármű-szerelő (az ágazat megjelölésével)	0210	A	5	1993.	i	1	40	60	k	HM
52	8917	09	Légijármű-technikus (az ágazat megjelölésével)	0210	A	5	1993.	i	2	50	50	é	HM
51	8917	09	Lokátorműszerész	0210	A	6	1993.	i	1	40	60	k	HM
52	8917	10	Lokátortechnikus	0210	A	6	1993.	i	2	50	50	é	HM
51	8917	10	Rakétaműszerész	0210	A	6	1993.	i	1	40	60	k	HM
52	8917	11	Rakétatechnikus	0210	A	6	1993.	i	2	50	50	é	HM
51	8917	11	Repülésbiztosító (az ágazat megjelölésével)	0210	A	6	1993.	i	1	40	60	k	HM

A 3/1995. (V. 4.) MüM rendelet mellékletében megjelent és a 12/1996. (XII. 29.) MüM rendelet 1. számú mellékletében megjelent OKJ szakképesítések egymással történő megfeleltetése

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	szint	kódja		megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
		FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
41	2	5112	08 10 01	ABC eladó	31	7862	01	ABC eladó	5112
					52	5443	01	Acél- és fémszerkezeti technikus	3129
					31	5246	01	Acélfeldolgozó	7415
03	2	7414	01 10 01	Acélhengerész	31	5246	02	Acélhengerész	7414
17	2	7612	02 40 01	Ács-állványozó	33	5216	01	Ács-állványozó	7612
39	4	7449	02 33 01	Adástechnikai műszerész	52	5424	01	Adástechnikai technikus	3121
44	9	2512	08 90 01	Adótanácsadó	71	3437	01	Adótanácsadó	2512
01	9	8219	04 10 01	Aknaszállító gépkezelő	32	5251	01	Aknaszállító gépkezelő	8219
88	4	5341	15 10 01	Alkalmazott fotográfus	52	1842	01	Alkalmazott fotográfus	3729
22	1	6131	06 30 01	Állatgondozó	21	6203	01	Állatgondozó	6131
23	1	7219	06 90 01	Állatfihérje-takarmányelőállító	21	5212	01	Állatfihérje-takarmányelőállító	7219
22	2	6139	06 30 02	Állatkerti állatgondozó	31	6203	01	Állatkerti állatgondozó	6139
26	2	8299	02 22 01	Állattartó-telepi gépész	34	6280	01	Állattartó-telepi gépész	8293
22	2	6131	06 10 01	Állattenyésztő	31	6203	02	Állattenyésztő	6131
23	5	3124	16 63 01	Állattenyésztő és állat-egészségügyi technikus	52	6203	01	Állattenyésztő és állat-egészségügyi technikus	3124
17	1	7629	02 40 02	Állványozó	31	5216	01	Állványozó	7612
43	4	3615	09 10 01	Általános gazdasági és statisztikai ügyintéző	52	3438	01	Általános gazdasági és statisztikai ügyintéző	3607
60	4	3231	12 10 01	Általános laboratóriumi asszisztens	52	5018	01	Általános laboratóriumi asszisztens	3231
49	4	3910	09 80 01	Általános menedzser (szint megjelölésével)	54	3434	01	Általános menedzser I.	3910
					52	3434	01	Általános menedzser II.	3910
					51	3434	01	Általános menedzser III. (operatív)	3910
11	5	3115	16 80 01	Általános vegyésztechnikus	52	5412	01	Általános vegyésztechnikus	3115
11	4	8133	03 80 01	Általános vegyipari szakmunkás	51	5244	01	Általános vegyipari szakmunkás	8133
03	2	7413	01 10 02	Alumíniumkohász	31	5232	01	Alumíniumkohász	7412
89	4	5112	08 10 02	Antikváriumi szakeladó	52	7882	01	Antikváriumi szakeladó	5112
49	4	5119	09 90 01	Anyag- és áruforgalmi ügyintéző/raktárgazdálkodó (szakirány és szint feltüntetésével)	51	3435	01	Anyag- és áruforgalmi ügyintéző (a szakirány feltüntetésével)	3621
49	4	3623	09 90 02	Anyaggazdálkodó (szint feltüntetésével)	54	3435	01	Anyaggazdálkodó	3623
35	2	8349	04 90 01	Anyagmozgató (géptípus, művelet feltüntetésével)	31	5257	01	Anyagmozgató (a géptípus, művelet feltüntetésével)	8349

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
35	5	3117	16 20 01	Anyagmozgató építőgépész-technikus	52	5443	02	Anyagmozgató építőgépész-technikus	3117
35	5	3122	16 20 02	Anyagmozgató gépészeti technikus	53	5449	01	Anyagmozgató gépészeti technikus	3117
35	4	7439	02 25 01	Anyagmozgatógép-szerelő	51	5249	01	Anyagmozgatógép-szerelő	7439
13	9	3193	07 90 01	Anyagvizsgáló (az eljárás és a szint feltüntetésével)	53	5401	01	Anyagvizsgáló (az eljárás és a szakterület feltüntetésével)	3193
13	5	3129	16 90 01	Anyagvizsgáló és minőségbiztosító technikus	52	5401	01	Anyagvizsgáló és minőségbiztosító technikus	3129
60	2	3232	12 10 03	Ápolási asszisztens	33	5012	01	Ápolási asszisztens	3239
60	4	3210	12 10 04	Ápoló	54	5012	01	Ápoló	3211
07	2	7449	02 31 01	Áramszolgáltatói hálózatszerelő	31	5222	01	Áramszolgáltatói hálózatszerelő	7445
20	2	6140	05 90 01	Aranykalászos gazda	32	6201	01	Aranykalászos gazda	6140
49	9	4119	09 10 04	Képesített árkalkulátor	54	3436	01	Árkalkulátor	4119
89	2	3729	15 30 01	Artista (szint és tevékenység megjelölésével)	33	1899	01	Artista (a tevékenység megjelölésével)	3725
					54	1832	01	Artistaművész	3725
41	4	5112	08 10 03	Áruházi-üzletházi eladó	51	7862	01	Áruházi-üzletházi eladó	5112
12	2	7342	03 30 01	Asztalos	33	5262	01	Asztalos	7341
12	2	7349	03 70 01	Asztalosipari felületkezelő	31	5262	01	Asztalosipari felületkezelő	7341
12	2	7349	02 54 01	Asztalosipari szerelő	31	5262	02	Asztalosipari szerelő	7341
02	4	7400	04 90 02	Atomerőművi szakalkalmazott (tevékenység feltüntetésével)	34	5282	01	Atomerőművi dozimetrikus	8292
					32	5252	01	Atomerőművi gépész (a tevékenység feltüntetésével)	8223
					32	5236	01	Atomerőművi karbantartó (a tevékenység feltüntetésével)	7439
					34	5223	01	Atomerőművi műszerész (a tevékenység feltüntetésével)	7443
					53	5252	01	Atomerőművi operátor (a tevékenység feltüntetésével)	8223
					51	5282	01	Atomerőművi vegyészlaboráns	7540
39	4	7449	02 33 02	Átviteltechnikai műszerész	51	5224	01	Átviteltechnikai műszerész	5234
32	4	7449	02 33 04	Gépjárművillamosság műszerész	51	5241	01	Autóelektronikai műszerész	7443
13	9	8299	04 90 03	Automata gyártórendszerek üzemeltetője	53	5247	01	Automata gyártórendszerek üzemeltetője	8199
09	5	3129	16 30 01	Automatizálási technikus	52	5499	01	Automatizálási technikus (szakirány megjelölésével)	3129
32	4	7431	02 25 02	Autószerelő	51	5241	02	Autószerelő	7431

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
87	2	3729	15 40 02	Bábkészítő	52	1812	01	Bábkészítő	3729
88	4	3729	15 30 02	Bábos (szint megjelölésével)	52	1832	01	Bábszínész	3729
19	2	7633	02 40 03	Bádogos és épületbádogos	31	5216	02	Bádogos és épületbádogos	7633
44	9	3639	09 40 01	Banki tanácsadó	54	3441	01	Banki tanácsadó	3633
44	4	3639	09 40 02	Banki ügyintéző	52	3440	01	Banki ügyintéző	3633
07	2	7449	02 31 02	Bányaelektro-lakatos	33	5222	01	Bányaelektro-lakatos	7449
01	2	7119	02 22 02	Bányagép- és berendezéskezelő I.	32	5251	02	Bányagép- és berendezéskezelő I.	7119
01	9	7119	02 22 03	Bányagép- és berendezéskezelő II.	31	5251	01	Bányagép- és berendezéskezelő II.	7119
05	2	7439	02 22 04	Bányagépész	33	5251	01	Bányagépész	7439
05	5	3117	16 20 03	Bányagépész technikus	52	5436	01	Bányagépész technikus	3117
01	5	3111	16 10 01	Bányaipari aknász technikus	52	5436	02	Bányaipari aknásztechnikus	3111
01	9	7119	02 31 03	Bányakábel- és tömlővezeték-szerelő	34	5211	01	Bányakábel- és tömlővezeték-szerelő	7119
01	9	7119	14 90 01	Bányamentő	34	5211	02	Bányamentő	7113
09	4	7119	02 24 05	Bányamentő műszerész	53	5237	01	Bányamentő műszerész	7449
01	4	3142	04 10 02	Bányaüzemi diszpécserközpont-kezelő	53	5482	01	Bányaüzemi diszpécserközpont-kezelő	3142
07	9	3154	14 90 02	Bányaüzemi villamosbiztonsági felülvizsgáló	34	5222	01	Bányaüzemi villamosbiztonsági felülvizsgáló	3154
07	2	7445	02 31 04	Bányavillamossági szerelő	33	5222	02	Bányavillamossági szerelő	7445
07	5	3118	16 30 02	Bányavillamossági technikus	52	5436	03	Bányavillamossági technikus	3118
52	4	3649	08 30 01	Barlangtani idegenvezető	52	7872	01	Barlangi idegenvezető	3649
22	2	6139	06 10 02	Baromfi- és kisállattenyésztő	31	6203	03	Baromfi- és kisállattenyésztő	6136
22	5	3124	16 63 02	Baromfi- és kisállattenyésztő szaktechnikus	53	6203	01	Baromfi- és kisállattenyésztő szaktechnikus	3124
15	2	7211	04 64 01	Baromfifeldolgozó-ipari szakmunkás	31	5212	01	Baromfifeldolgozó-ipari szakmunkás	7211
41	4	3627	08 10 04	Becsüs (szakirány megjelölésével)	52	3439	01	Becsüs I. (a szakirány megjelölésével)	3627
					32	3439	01	Becsüs II. (a szakirány megjelölésével)	3627
22	2	6139	06 40 01	Belovagló (Bereiter)	33	6203	01	Belovagló (Bereiter)	6134
10	1	7528	01 20 01	Betonelemgyártó	21	5220	01	Betonelemgyártó	7527
12	2	7639	03 20 02	Betűvénnök	31	5292	01	Betűvénnök	7639
15	2	7542	07 20 01	Biolaboráns	31	5282	01	Biolaboráns	7540
21	2	6129	05 90 02	Biotermesztő	32	6206	01	Biotermesztő	6112
19	2	7631	03 70 02	Bitumenes szigetelőkészítő	21	5216	01	Bitumenesszigetelés-készítő	7631
96	9	5369	13 30 01	Biztonságszervező (szint megjelölésével)	54	8919	01	Biztonságszervező I.	5369
					34	8919	01	Biztonságszervező II.	5369

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
49	5	3634	09 60 01	Biztosítási tanácsadó	54	3441	02	Biztosítási tanácsadó	3634
49	4	3634	09 60 02	Biztosítási ügyintéző	52	3440	02	Biztosítási ügyintéző	3634
12	2	7346	03 30 02	Bognár	33	5262	02	Bognár	7345
60	2	3249	12 10 06	Boncmester	33	5002	01	Boncmester	5320
15	5	3113	16 64 01	Bor- és üdítőitalipari technikus	52	6222	01	Bor- és üdítőital-ipari technikus	3113
15	2	7222	01 90 01	Borász	33	5212	01	Borász	7222
12	2	7339	03 40 01	Bördíszműipari mintakészítő	34	5272	01	Bördíszműipari mintakészítő	7339
12	2	7333	03 40 02	Bördíszműves	33	5272	01	Bördíszműves	7333
12	2	7339	04 53 01	Bőripari szabász	31	5272	01	Bőripari szabász	7333
12	2	7339	04 53 02	Bőripari varrómunkás (tűző)	31	5272	02	Bőripari varrómunkás (tűző)	7333
12	5	3114	16 53 01	Bőrkonfekcióipari technikus	52	5411	01	Bőrkonfekcióipari technikus	3114
87	4	3729	15 40 04	Bőrműves	52	1812	02	Bőrműves	3729
12	2	7336	03 40 03	Bőrruhakészítő	33	5272	02	Bőrruhakészítő	7336
12	2	7339	03 40 04	Bőrtárgykészítő	21	5272	01	Bőrtárgykészítő	7339
12	5	3115	16 80 02	Bőrvegyipari és szőrmeipari technikus	52	5411	02	Bőrvegyipari és szőrmeipari technikus	3115
87	4	3729	15 40 05	Bronzműves és szoboröntő	52	1812	03	Bronzműves és szoboröntő	3729
19	2	7634	02 40 04	Burkoló	31	5216	03	Burkoló	7634
12	5	3129	16 54 01	Bútor- és épületasztalosipari technikus	52	5411	03	Bútor- és épületasztalosipari technikus	3114
87	4	3729	15 40 06	Bútorműves és intarziakészítő	52	1812	04	Bútorműves	3729
12	2	7349	03 30 03	Bútorládázó	31	5291	01	Bútorládázó	7512
10	2	8145	01 20 02	Cement- és mészgártó	21	5220	02	Cement- és mészgártó	8145
12	2	7335	03 40 05	Cipész	31	5272	03	Cipész	7335
12	2	7335	04 53 03	Cipőfelsőrész-készítő	33	5272	03	Cipőfelsőrész-készítő	7335
12	2	8124	04 53 04	Cipőgyártó	33	5243	01	Cipőgyártó	8124
12	2	8124	04 53 05	Cipőipari gépkezelő	31	5243	01	Cipőipari gépkezelő	8124
12	9	7339	03 40 06	Cipőipari mintakészítő	34	5272	02	Cipőipari mintakészítő	7335
12	5	3114	16 53 02	Cipőipari technikus	52	5411	04	Cipőipari technikus	3114
12	2	7335	03 40 07	Cipőjavító	21	5272	02	Cipőjavító	7335
51	2	5371	11 20 01	Csatornamű-kezelő	33	5842	01	Csatornamű-kezelő	5371
61	4	3210	12 10 08	Csecsemő- és gyermekápoló	54	5012	02	Csecsemő- és gyermekápoló	3211
61	4	3221	12 10 10	Csecsemő- és kisgyermekgondozó	54	5070	01	Csecsemő- és kisgyermekgondozó	3221
19	2	7637	02 40 05	Cserépkályha- és kandallókészítő	31	5216	04	Cserépkályha- és kandallókészítő	7637

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
13	2	7515	03 40 08	Csipekkesztő	31	5291	02	Csipekkesztő	7515
05	2	7621	02 23 01	Csőhálózat-szerelő	31	5216	05	Csőhálózat-szerelő	7621
12	2	7349	02 54 02	Csónaképítő	33	5262	03	Csónaképítő	7349
15	2	7217	04 64 02	Cukoripari szakmunkás	31	5212	02	Cukoripari szakmunkás	7217
15	5	3113	16 64 02	Cukoripari technikus	52	6222	02	Cukoripari technikus	3113
42	2	5122	08 20 01	Cukrász	33	7826	01	Cukrász	5122
89	2	5320	12 10 11	Dajka	31	8999	01	Dajka	5320
41	4	5116	08 10 11	Dekorátor, kirakatrendező	51	7899	01	Dekratőr, kirakatrendező	5116
42	9	5124	08 20 02	Diétás szakács	32	7826	01	Diétás szakács	5124
87	4	3729	15 40 03	Makettkészítő és modellező	52	1812	05	Díszlet- és jelmeztervező asszisztens	3729
87	2	3729	15 40 09	Díszműkovács	52	1812	06	Díszműkovács	3729
24	2	6129	05 40 01	Dísznövény- és zöldségtermesztő	31	6207	01	Dísznövény- és zöldségtermesztő	6116
24	2	6116	05 30 01	Dísznövénykertész	33	6207	01	Dísznövénykertész	6116
24	1	6116	05 40 02	Dísznövénytermelő	21	6207	01	Dísznövénytermelő	6116
24	5	3124	16 62 01	Dísznövénytermesztő szaktechnikus	53	6207	01	Dísznövénytermesztő szaktechnikus	3124
					51	5276	01	Divat-stílustervező asszisztens	7329
12	2	7349	03 90 01	Doboz- és tokkészítő	31	5292	02	Doboz- és tokkészítő	7349
15	2	7230	04 64 03	Dohányfeldolgozó	31	5212	03	Dohányfeldolgozó	7230
15	5	3113	16 64 03	Dohányipari technikus	52	6222	03	Dohányipari technikus	3113
13	9	5119	07 90 02	Drágakő-meghatározó	34	7899	01	Drágakő-meghatározó	7522
13	2	7522	03 20 03	Drágakőcsiszoló	33	5293	01	Drágakőcsiszoló	7522
13	9	5119	07 90 03	Drágakőszakértő	54	7899	01	Drágakőszakértő	7522
11	5	3115	16 80 03	Drog- és toxikológiai technikus	52	5412	02	Drog- és toxikológiai technikus	3115
41	4	5111	08 10 05	Drogériai kereskedő	51	7862	02	Drogériai kereskedő	5111
13	2	7529	03 50 01	Durvacsiszoló (üveg)	31	5292	03	Durvacsiszoló (üveg)	7524
15	5	3113	16 64 04	Édesipari technikus	52	6222	04	Édesipari technikus	3113
15	2	7218	04 64 04	Édesipari termékgyártó	31	5212	04	Édesipari termékgyártó	7218
60	2	3249	14 90 03	Egészségőr-fertőtlenítő	33	5002	02	Egészségőr, fertőtlenítő	5320
60	5	5353	14 90 04	Egészségügyi gázmester (rágcsáló és féregirtó)	51	5002	01	Egészségügyi gázmester (kártevőirtó)	5353
61	2	3221	12 10 13	Egészségügyi gyermekotthoni gondozó					
60	4	3249	13 20 01	Egészségügyi operátor	52	4641	01	Egészségügyi operátor	3249

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
61	9	3232	12 10 47	Egészségügyi szakasszisztens (szint és tev. megj.)	54	5018	01	Egészségügyi szakasszisztens (a tevékenység megjelölésével)	3232
61	4	3229	12 10 51	Egészségügyi szakgondozó (szint és tevékenység megj.)	54	5070	02	Egészségügyi szakgondozó (a tevékenység megjelölésével)	3222
88	4	3729	15 20 02	Egyházzenész (szint és tevékenység megjelölésével)	52	1822	01	Egyházzenész (a tevékenység megjelölésével)	3729
26	2	8299	04 63 01	Elektromoshalászgép-kezelő	32	6280	01	Elektromoshalászgép-kezelő	8293
09	4	7449	02 32 01	Elektronikai műszerész	51	5223	01	Elektronikai műszerész	7443
09	4	7449	02 90 01	Elektronikus és mechanikus vagyónvédelmi rendszerszerelő	34	5223	02	Elektronikus és mechanikus vagyónvédelmi rendszer-szerelő	7449
09	5	3118	16 30 03	Elektrotechnikai technikus	52	5422	01	Elektrotechnikai technikus	3118
60	4	3249	12 10 16	Élelmezésvezető	52	6601	01	Élelmezésvezető	3244
41	2	5111	08 10 06	Élelmiszer- és vegyiáru kereskedő	33	7862	01	Élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő	5111
15	5	3113	16 64 05	Élelmiszeralitikus technikus	52	6222	05	Élelmiszeralitikus technikus	3113
15	4	5116	08 90 02	Élelmiszerbemutató asszisztens	52	7862	01	Élelmiszerbemutató asszisztens	5116
15	2	7439	02 22 05	Élelmiszeripari gépész	33	5236	01	Élelmiszeripari gépész	7439
15	5	3117	16 20 04	Élelmiszeripari gépésztechnikus	52	5442	01	Élelmiszeripari gépésztechnikus	3117
15	2	7542	07 30 01	Élelmiszeripari laboráns	33	5282	01	Élelmiszeripari laboráns	7540
15	4	7542	07 20 02	Élelmiszeripari mikrobiológiai laboráns	51	5282	02	Élelmiszeripari mikrobiológiai laboráns	7540
04	9	7425	03 10 14	Eljárás szerinti hegesztő	31	5233	01	Eljárás szerinti hegesztő (az eljárás megjelölésével)	7425
49	9	3910	10 10 01	Emelőgép-ügyintéző	53	5483	01	Emelőgép-ügyintéző	3910
88	4	3729	15 20 03	Énekes (műfaj megjelölésével)	52	1822	02	Énekes (a műfaj megjelölésével)	3729
02	4	3151	16 30 04	Energetikus	52	5483	01	Energetikus	3151
10	2	7542	07 30 02	Építőanyagipari laboráns	31	5282	02	Építőanyagipari laboráns	7540
10	5	3129	16 40 01	Építőanyagipari technikus	52	5499	02	Építőanyagipari technikus	3129
05	2	8329	04 40 01	Építőgép-kezelő és -karbantartó	31	5256	01	Építőgép-kezelő és -karbantartó	8329
19	2	7634	02 40 06	Épületburkoló	31	5216	06	Épületburkoló	7634
05	5	3117	16 20 05	Épületgépész technikus	52	5443	02	Épületgépész technikus	3117
19	2	7631	03 70 03	Épületszigetelő	31	5216	07	Épületszigetelő	7631
19	2	7636	02 40 07	Épületszobrász	31	5216	08	Épületszobrász	7636
26	2	8312	02 22 06	Erdészeti gépész	34	6280	02	Erdészeti gépész	8312
29	5	3117	16 20 06	Erdészeti gépésztechnikus	52	5452	01	Erdészeti gépésztechnikus	3117

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
29	1	8312	04 61 01	Erdészeti kötélpályakezelő	31	6280	01	Erdészeti kötélpályakezelő	8312
29	2	6219	05 10 01	Erdészeti szakmunkás	33	6262	01	Erdészeti szakmunkás	6211
29	5	3125	16 61 02	Erdésztechnikus	52	6262	01	Erdésztechnikus	3125
29	1	6219	05 10 02	Erdőművelő	21	6262	01	Erdőművelő	6211
52	4	3159	08 90 03	Ergonómus	52	5482	01	Ergonómus	3159
07	9	3152	07 90 04	Érintésvédelem szabványossági felülvizsgálója	34	5222	02	Érintésvédelem-szabványossági felülvizsgáló	3154
15	5	3113	16 64 16	Erjedés- és üdítőipari technikus	52	6222	06	Erjedés- és üdítőital-ipari technikus	3113
07	9	3152	07 90 05	Erősáramú berendezések időszakos felülvizsgálója	34	5222	03	Erősáramú berendezések időszakos felülvizsgálója	3154
09	5	3118	16 30 05	Erősáramú elektronikai technikus	52	5422	02	Erősáramú elektronikai technikus	3118
04	2	7423	03 10 01	Esztergályos	31	5233	02	Esztergályos	7423
49	4	3619	10 10 02	Európai üzleti asszisztens	52	3435	01	Európai üzleti asszisztens	3619
20	1	6140	05 90 03	Ezüstkalászos gazda	21	6201	01	Ezüstkalászos gazda	6140
29	2	7349	07 10 01	Faanyagminősítő	32	5262	01	Faanyagminősítő	7349
12	2	7347	03 30 04	Faesztergályos	33	5262	04	Faesztergályos	7346
13	2	7349	04 54 01	Fafeldolgozó	31	5262	03	Fafeldolgozó	7349
13	5	3129	16 54 02	Fafeldolgozó technikus	52	5411	05	Fafeldolgozó technikus	3114
12	2	8125	04 54 02	Faipari gépmunkás	31	5243	02	Faipari gépmunkás	8125
24	1	6117	05 10 04	Faiskola-kezelő	21	6207	02	Faiskola-kezelő	6117
24	2	6117	05 10 03	Faiskolai szaporítóanyag-előállító	32	6207	01	Faiskolai szaporítóanyag-előállító	6117
12	2	7514	03 30 05	Fajátékkészítő	31	5291	03	Fajátékkészítő	7514
29	1	8312	04 61 02	Fakitermelési gépkezelő	31	6280	02	Fakitermelési gépkezelő	8312
29	1	6213	05 10 05	Fakitermelő	31	6262	01	Fakitermelő	6213
20	4	6140	08 20 13	Falusi vendéglátó	31	7822	01	Falusi vendéglátó	5121
07	9	7445	02 31 05	FAM szerelő	34	5222	04	FAM szerelő	7445
13	1	7349	03 30 06	Famegmunkáló	21	5262	01	Famegmunkáló	7349
12	2	7349	03 30 08	Faműves	31	5262	04	Faműves	7349
12	2	7349	02 40 08	Fapadlózó és burkoló	31	5216	09	Fapadlózó és burkoló	7634
12	2	7349	03 30 10	Fatömeccikk- és eszközgyártó	31	5291	04	Fatömeccikk- és eszközgyártó	7349
					31	5293	01	Fazekas	7523
93	4	210	02 24 06	Fegyverműszerész	51	8917	01	Fegyverműszerész	0210
93	5	210	16 90 02	Fegyvertechnikus	52	8917	01	Fegyvertechnikus	0210

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
02	4	3159	10 90 01	Felelős gázüzemi vezető (szakterület megjelölésével)	52	5483	02	Felelős gázüzemi vezető (a szakterület megjelölésével)	3154
					51	5222	01	Felvonószerelő	7623
09	4	7423	03 10 02	Fémforgácsoló	51	5233	01	Fémforgácsoló	7423
04	5	3129	16 10 02	Fémipari anyagtechnikus	52	5432	01	Fémipari anyagtechnikus	3129
04	2	7542	07 90 06	Fémipari laboráns	33	5282	02	Fémipari laboráns	7540
04	5	3129	16 10 03	Fémipari minőségbiztosítási technikus	52	5432	02	Fémipari minőségbiztosítási technikus	3129
03	5	3116	16 10 04	Fémkohászati technikus	52	5432	03	Fémkohászati technikus	3116
13	2	7490	03 10 03	Fémnyomó	31	5239	01	Fémnyomó	7490
13	2	7490	03 10 04	Fémtömegcikk-gyártó	31	5239	02	Fémtömegcikk-gyártó	7490
30	2	7429	03 70 04	Fényező-mázoló	33	5233	01	Fényező-mázoló	7429
53	2	5341	08 50 01	Fényképész	51	7899	02	Fényképész	5341
12	2	7321	03 40 10	Férfiruha-készítő	33	5276	01	Férfiruha-készítő	7321
87	4	3729	15 40 07	Festő (anyag és tevékenység megjelölésével)	52	1811	01	Festő (a tevékenység megjelölésével)	3729
12	2	7315	03 40 11	Filmnyomó és kendőfestő	31	5274	01	Filmnyomó és kendőfestő	7315
09	5	3129	16 20 07	Finommechanikai technikus	52	5499	03	Finommechanikai technikus	3129
61	4	3232	12 10 19	Fizioterápiás asszisztens	52	5008	01	Fizioterápiás asszisztens	3232
01	2	7129	01 20 03	Fluidumkitermelő	31	5211	01	Fluidumkitermelő	7129
01	5	3111	16 10 05	Fluidumkitermelő technikus	52	5436	04	Fluidumkitermelő technikus	3111
53	2	5311	08 50 02	Fodrász	33	7812	01	Fodrász	5311
61	4	3233	12 10 20	Fogászati asszisztens	52	5046	01	Fogászati asszisztens	3233
61	4	3249	08 50 03	Fogtechnikus	54	5046	01	Fogtechnikus	3248
20	5	3112	16 90 04	Földmérő technikus	52	5401	02	Földmérő technikus	3112
47	4	4220	13 90 01	Földügyi számítógépes adatkezelő	51	3426	01	Földügyi számítógépes adatkezelő	4220
20	5	3112	16 90 05	Földügyi térinformatikai szaktechnikus	53	5401	02	Földügyi térinformatikai szaktechnikus	3112
12	2	7312	04 51 01	Fonó	31	5274	02	Fonó	7312
12	2	7349	03 30 11	Fonottbútor-készítő	31	5291	05	Fonottbútor-készítő	7512
30	4	5219	08 40 01	Forgalomirányító és -szervező	51	7001	01	Forgalomirányító és -szervező	5219
12	5	3114	16 55 01	Formakészítő technikus	54	5411	01	Formakészítő technikus	3114
11	2	8133	03 80 02	Fotóanyaggyártó	31	5244	01	Fotóanyaggyártó	8133
53	4	5399	13 90 02	Fotogrammetriai kiértékelő	51	5499	01	Fotogrammetriai kiértékelő	5399
89	9	2619	15 90 11	Fotóriporter (szint megjelölésével)	52	8402	01	Fotóriporter	2627

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
					54	5030	01	Füilleszték készítő	7442
51	2	5372	11 20 02	Fürdő- és hévíz üzemkezelő	33	5842	02	Fürdő- és hévíz-üzemkezelő	5372
12	5	3114	16 54 03	Fűrés- és lemezipari technikus	52	5499	04	Fűrés- és lemezipari technikus	3114
13	2	7349	03 10 05	Fűrészipari szerszámélező	32	5233	01	Fűrészipari szerszámélező	7423
11	2	8299	03 70 05	Galvanizáló	31	5233	03	Galvanizáló	7429
02	9	3154	07 30 03	Gáz- és olajtűzelő-berendezés minősítő, felülvizsgáló	53	5483	02	Gáz- és olajtűzelőberendezés-minősítő, felülvizsgáló	3154
02	9	7439	02 22 07	Gáz- és olajtűzelő-berendezés szerelő, üzembe helyező	32	5236	02	Gáz- és olajtűzelőberendezés-szerelő, üzembe helyező	7439
02	9	3154	04 10 03	Gáz- és olajüzemi berendezés felügyelő (szakterület megj.)	53	5483	03	Gáz- és olajüzemiberendezés-felügyelő (a szakterület megj.)	3154
32	9	7431	02 25 03	Gázautószerelő	53	5241	01	Gázautószerelő	7431
10	2	8144	01 20 04	Gázbetongyártó	21	5220	03	Gázbetongyártó	8144
20	2	6140	05 90 04	Gazda (mezőgazdasági szakmunkás)	33	6201	01	Gazda (mezőgazdasági szakmunkás)	6140
49	4	3619	13 30 02	Gazdálkodásszervező	54	3435	02	Gazdálkodásszervező	3619
43	4	3615	09 10 07	Szakstatistikus (középfokú)	52	3438	02	Gazdasági elemző és szakstatistikai ügyintéző	3607
43	4	3139	13 10 01	Gazdasági informatikus (szint megjelölésével)	54	4641	01	Gazdasági informatikus I.	3139
					52	4641	02	Gazdasági informatikus II.	3139
02	2	3159	04 80 01	Gázfogadó- és átadóállomás-kezelő	31	5483	04	Gázfogadó- és átadóállomás-kezelő	3159
02	5	3129	16 10 06	Gázipari technikus	52	5499	05	Gázipari technikus	3129
05	4	7449	02 32 02	Gáztechnikai műszerész	32	5236	03	Gáztechnikai műszerész	7449
05	2	7621	02 23 02	Gázvezeték- és készülékszerelő	31	5216	10	Gázvezeték- és készülékszerelő	7621
01	5	3129	16 10 07	Geológus-geofizikus technikus	52	5436	05	Geológus-geofizikus technikus	3111
05	5	3117	16 20 09	Gépszéchnikus	52	5442	02	Gépszéchnikus	3117
04	5	3117	16 20 10	Gépgyártástechnológus technikus	52	5442	03	Gépgyártástechnológus technikus	3117
22	1	6139	04 63 02	Gépi fejtő	21	6203	02	Gépi fejtő	6132
03	2	7419	04 10 04	Gépi formázó	31	5246	03	Gépi formázó	7419
09	9	7449	04 90 04	GépinSTALLÁTOR	53	5236	01	GépinSTALLÁTOR	7449
					52	5442	04	Gépipari számítástechnikai technikus	3117
49	2	4192	10 10 03	Gépiró és gyorsító	33	3404	01	Gépiró és gyorsító	4192
49	2	4199	10 10 04	Gépiró és szövegszerkesztő	33	3404	02	Gépiró és szövegszerkesztő	4199
04	2	7439	02 22 08	Géplakatos	31	5233	04	Géplakatos	7421
04	5	3117	16 20 12	Gépszerkesztő technikus	52	5442	05	Gépszerkesztő technikus	3117

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
19	1	7639	02 40 09	Gipszkartonszerelő	31	5216	11	Gipszkartonszerelő	7639
19	2	8149	03 50 02	Gipszmintakészítő	31	5220	01	Gipszmintakészítő	8149
21	9	3249	07 90 07	Gombaszakellenőr	52	6249	01	Gombaszakellenőr	3910
21	1	6129	05 90 05	Gombatermelő	21	6206	01	Gombatermelő	6113
21	9	3249	07 90 08	Gombatoxikológus	52	6249	02	Gombatoxikológus	3910
87	4	3729	15 40 01	Grafikus (elektronikus, alkalmazott, képszerkesztő)	52	1811	02	Grafikus (a tevékenység megjelölésével)	3729
53	9	5319	08 50 05	Grafológus szakasszisztens	52	7899	01	Grafológus szakasszisztens	5319
11	5	3115	16 80 04	Gumi- és műanyagipari technikus	52	5412	03	Gumi- és műanyagipari technikus	3115
11	2	8137	04 80 02	Gumigyártó és -feldolgozó	31	5244	02	Gumigyártó és -feldolgozó	8137
11	9	7526	02 90 02	Gumijavító és centrírozó	31	5292	04	Gumijavító és centrírozó	7525
04	2	7423	03 10 06	Gyalus-vésős	31	5233	05	Gyalus-vésős	7423
86	4	3412	12 30 01	Gyermek- és ifjúsági felügyelő	52	1499	01	Gyermek- és ifjúsági felügyelő	3412
89	4	3910	10 20 01	Gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző	52	3452	01	Gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző	3315
12	2	7321	03 40 12	Gyermekruha-készítő	34	5276	01	Gyermekruha-készítő	7321
20	1	6121	05 50 01	Gyógynövényismerő és -termelő	21	6206	02	Gyógynövényismerő és -termelő	6121
21	2	6121	05 50 02	Gyógynövénytermesztő és -feldolgozó	31	6206	01	Gyógynövénytermesztő és -feldolgozó	6121
85	5	3419	12 30 02	Gyógypedagógiai asszisztens (szint megjelölésével)	54	1499	01	Gyógypedagógiai asszisztens	3415
62	2	8134	03 80 04	Gyógyszer- és tápszerkészítő	31	5244	03	Gyógyszer- és tápszerkészítő	8134
11	2	8134	03 80 03	Gyógyszerhatóanyag-gyártó	31	5244	04	Gyógyszerhatóanyag-gyártó	8134
62	4	3234	12 10 27	Gyógyszertári asszisztens	52	5052	01	Gyógyszertári asszisztens	3234
					53	5008	01	Gyógyújszás foglalkoztató	3419
42	2	5129	08 20 03	Gyorsétkeztetési eladó	31	7822	02	Gyorsétkeztetési eladó	5123
49	4	4192	10 10 05	Gyorsíró és idegennyelvi gépíró	52	3404	01	Gyorsíró és idegennyelvi gépíró	4192
15	1	7221	04 64 22	Gyümölcspálinka gyártó	31	5212	05	Gyümölcspálinka-gyártó	7221
24	1	6114	05 30 02	Gyümölcstermelő	21	6207	03	Gyümölcstermelő	6114
24	5	3124	16 62 02	Gyümölcstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	53	6207	02	Gyümölcstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	3124
33	2	7439	02 25 05	Hajóépítő	33	5241	01	Hajóépítő	7439
33	5	3122	16 20 13	Hajógép- és berendezés technikus	52	5441	01	Hajógép- és berendezés technikus	3122
33	5	3122	16 90 06	Hajózási technikus	52	5441	02	Hajózási technikus	3122
22	2	6311	06 20 01	Halász	31	6272	01	Halász	6311

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
22	5	3124	16 63 03	Halász szaktechnikus	53	6272	01	Halász szaktechnikus	3124
89	2	5349	04 90 05	Hanglemezgyártó	52	8419	01	Hanglemez-bemutató	3719
89	5	3729	11 90 01	Hangmester	52	1899	01	Hangmester/Hangtechnikus	3729
89	2	3729	11 90 02	Hangosító	34	7882	01	Hangosító	3729
89	4	7527	15 90 01	Cimbalomkészítő és -javító	52	5293	01	Hangszerkészítő és -javító (cimbalom)	7526
89	4	7527	15 90 02	Fafúvós hangszerkészítő és -javító	52	5293	02	Hangszerkészítő és -javító (fafúvós)	7526
89	4	7527	15 90 10	Orgonaépítő és -javító	52	5293	03	Hangszerkészítő és -javító (orgona)	7526
89	4	7527	15 90 03	Rézfúvós hangszerkészítő és -javító	52	5293	04	Hangszerkészítő és -javító (rézfúvós)	7526
89	4	7527	15 90 13	Ütőhangszerkészítő és -javító	52	5293	05	Hangszerkészítő és -javító (ütőhangszer)	7526
89	4	7527	15 90 14	Vonós és pengetős hangszerkészítő és -javító	52	5293	06	Hangszerkészítő és -javító (vonós és pengetős)	7526
89	4	7527	15 90 16	Zongorakészítő és -javító	52	5293	07	Hangszerkészítő és javító (zongora)	7526
89	6	3729	15 90 04	Hangtechnikus és hangművész (szint megjelölésével)	54	1899	01	Hangtechnikai és hangművész szakértő	3729
93	4	210	02 25 06	Harcjárműszerelő	51	8917	02	Harcjárműszerelő	0210
93	5	210	16 90 07	Harcjárműtechnikus	52	8917	02	Harcjárműtechnikus	0210
93	4	5369	14 10 02	Határrendész	52	8912	01	Határrendész	5361
09	4	7449	02 32 03	Háztartás-elektronikai műszerész	51	5223	02	Háztartás-elektronikai műszerész	7443
09	4	7449	02 32 04	Háztartási gépszerelő	51	5222	02	Háztartásigép-szerelő	7449
53	4	5315	08 50 06	Házvezető(nő)	33	6601	01	Házvezető(nő)	5315
04	2	7425	03 10 07	Hegesztő	31	5233	06	Hegesztő	7425
86	9	3419	12 30 03	Hegesztő gyakorlati oktató	53	1408	01	Hegesztő gyakorlati oktató (I., II. az eljárás feltüntetésével)	3419
04	9	7425	03 10 14	Eljárás szerinti hegesztő	53	5233	01	Hegesztő technológus	7425
04	5	3129	16 10 08	Hegesztőtechnikus	52	5499	06	Hegesztőtechnikus	3129
03	2	7414	01 10 03	Hengerész	31	5246	04	Hengerész	7414
					31	5212	06	Hentes és mészáros	7211
04	9	7439	02 22 09	Hidraulika és pneumatika szerelő, javító	32	5234	01	Hidraulika- és pneumatikaszerelő, javító	7439
08	5	3121	16 30 06	Híradásipari technikus	52	5423	01	Híradásipari technikus	3121
41	4	5112	08 10 07	Híradástechnikai és elektronikai cikk eladó	51	7862	03	Híradástechnikai és elektronikai cikk eladó	5112
93	4	210	02 33 06	Híradóműszerész	51	8917	03	Híradóműszerész	0210
93	5	210	16 30 07	Híradótechnikus	52	8917	03	Híradótechnikus	0210
19	2	7631	03 70 06	Hő- és hangszigetelő	31	5216	12	Hő- és hangszigetelő	7631

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sor-szám		
1.				2.	3.			4.	5.
04	2	7419	01 10 04	Hőkezelő	31	5232	02	Hőkezelő	7419
04	5	3116	16 10 09	Hőkezelő technikus	52	5432	04	Hőkezelő technikus	3116
93	5	210	16 90 08	Honvéd technikus	52	8917	04	Honvéd technikus (az ágazat megjelölésével)	0210
93	4	210	14 90 06	Honvéd tiszthelyettes	51	8917	04	Honvéd tiszthelyettes (az ágazat megjelölésével)	0210
					54	8917	01	Honvéd zászlós (az ágazat megjelölésével)	0210
13	2	7529	03 50 03	Hópalack-, ampulla- és fiolagyártó	21	5245	01	Hópalack-, ampulla- és fiolagyártó	8143
54	1	5359	08 10 08	Hulladékgyűjtő	31	7862	02	Hulladékgyűjtő	5359
52	5	3126	16 70 05	Hulladékkezelő technikus	52	5470	01	Hulladékkezelő technikus	3126
15	5	3113	16 64 07	Hús- és baromfiipari technikus	52	6222	07	Hús- és baromfiipari technikus	3113
41	2	5112	08 10 09	Hús- és hentesáru eladó	31	7862	03	Hús- és hentesáru-eladó	5112
15	1	7219	04 64 05	Húsipari melléktermék-feldolgozó	21	5212	02	Húsipari melléktermék-feldolgozó	7219
15	2	7211	04 64 06	Húsipari szakmunkás	31	5212	07	Húsipari szakmunkás	7211
05	9	8299	04 31 01	Hűtőgépkészítő	31	5242	01	Hűtőgépkészítő	8299
42	9	5129	09 80 05	Idegenforgalmi menedzser	54	7872	01	Idegenforgalmi menedzser	3641
42	5	3129	16 90 09	Idegenforgalmi technikus	52	7872	02	Idegenforgalmi technikus	3129
42	4	3641	09 70 01	Idegenforgalmi ügyintéző	51	7872	01	Idegenforgalmi ügyintéző	3641
42	9	5126	08 30 02	Idegenvezető és hostess	54	7872	02	Idegenvezető és hostess	3642
49	4	5399	13 30 03	Igazgatás- és szolgáltatásszervező	52	3435	02	Igazgatás- és szolgáltatásszervező	3619
49	4	3910	10 20 02	Igazgatási ügyintéző-ügykezelő	52	3452	02	Igazgatási ügyintéző-ügykezelő	3602
					52	3434	02	Info-struktúra menedzser	3910
47	5	3139	13 30 04	Információrendszer szervező (szint megjelölésével)	54	4641	02	Információrendszer-szervező	3139
09	4	7449	02 32 05	Informatikai műszerész	51	5223	03	Informatikai műszerész	7449
43	5	3139	13 10 03	Informatikus (szint és tevékenység megjelölésével)	54	4641	03	Informatikus (a tevékenység megjelölésével)	3139
54	9	3621	08 90 09	Ingatlanközvetítő	52	3439	02	Ingatlanközvetítő	3626
49	4	4129	10 20 03	Ingatlannyilvántartási ügyintéző	52	3435	03	Ingatlannyilvántartási ügyintéző	4199
22	2	3250	06 90 02	Inszeminátor	34	6232	01	Inszeminátor	3250
13	4	8133	04 80 03	Ipari biológiai termékgyártó	51	5244	02	Ipari biológiai termékgyártó	8133
11	5	3129	16 80 05	Ipari biotechnológus technikus	52	5499	07	Ipari biotechnológus technikus	3129
11	5	3121	16 30 08	Ipari elektronikai technikus	52	5423	02	Ipari elektronikai technikus	3121
02	2	8229	04 10 05	Ipari gáz- és olajtüzelő-berendezés kezelő	31	5252	01	Ipari gáz- és olajtüzelőberendezés-kezelő	8229

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
02	9	7439	02 22 10	Ipari gáz- és olajtüzelő-berendezés szerelő, karbantartó, javító	32	5236	04	Ipari gáz- és olajtüzelőberendezés-szerelő, karbantartó, javító	7439
47	5	3129	16 90 10	Ipari informatikai technikus	52	5423	03	Ipari informatikai technikus	3129
					31	5292	05	Ipari üvegműves	7524
05	2	8299	02 31 06	Ipari és kereskedelmi hűtőgépszerelő	31	5236	01	Ipari- és kereskedelmihűtőgép-szerelő	7449
53	4	3320	13 30 05	Ipari-kereskedelmi oktatásszervező	51	3472	01	Ipari-kereskedelmi oktatásszervező	3320
09	5	3129	16 30 09	Irodagép technikus	52	5423	04	Irodagép-technikus	3121
09	4	7449	02 32 06	Irodatechnikai készülék szerelő	51	5223	04	Irodatechnikaikészülék-szerelő	7443
49	9	3910	09 80 06	Irodavezető	54	3439	01	Irodavezető	3910
89	4	4199	10 90 02	Iskolatitkár (óvodatitkár)	52	3462	01	Iskolatitkár (óvodatitkár)	3601
12	4	7359	04 55 01	Ívnyomó gépmester	51	5243	01	Ívnyomó gépmester	7352
61	4	3239	12 10 31	Izotóp laboratóriumi asszisztens	52	5018	02	Izotóplaboratóriumi asszisztens	3231
09	2	7449	02 32 07	Járműelektronikai műszerész	51	5241	03	Járműelektronikai műszerész	7443
30	5	3122	16 30 10	Járműelektronikai technikus	53	5441	03	Járműelektronikai technikus	3122
87	4	3729	15 40 15	Játék- és animációs filmkészítő	52	1812	07	Játék- és animációsfilm készítő	3729
12	9	7321	03 40 13	Jelmez- és alkalmiruha-készítő	34	5276	02	Jelmez- és alkalmiruha-készítő	7321
22	2	6135	06 10 03	Juhtenyésztő	31	6203	04	Juhtenyésztő	6135
22	5	3124	16 63 04	Juhtenyésztő szaktechnikus	53	6203	02	Juhtenyésztő szaktechnikus	3124
02	9	7445	02 31 07	Kábelszerelő (tevékenység feltüntetésével)	34	5222	05	Kábelszerelő (a tevékenység feltüntetésével)	7445
12	2	7346	03 30 12	Kádár	33	5262	05	Kádár	7345
12	2	7323	03 40 14	Kalapos és sapkakészítő	33	5276	02	Kalapos és sapkakészítő	7323
61	4	3232	12 10 32	Kardiatechnikus	54	5030	02	Kardiatechnikus	3232
32	2	7429	02 25 07	Karosszerialakatos	33	5241	02	Karosszerialakatos	7421
12	2	7344	03 90 02	Kárpitos	33	5262	06	Kárpitos	7343
12	5	3129	16 90 11	Kárpitosipari technikus	52	5411	06	Kárpitosipari technikus	3114
89	2	3729	15 30 05	Kaszkadőr	33	1899	02	Kaszkadőr (a tevékenység megjelölésével)	3729
					54	1899	02	Kaszkadőrszakértő	3729
20	5	3112	16 90 12	Kataszteri szaktechnikus	53	5401	03	Kataszteri szaktechnikus	3112
93	4	210	02 25 08	Katonai gépjárműszerelő	51	8917	05	Katona gépjárműszerelő	0210
93	5	210	16 20 15	Katonai gépjárműtechnikus	52	8917	05	Katonai gépjárműtechnikus	0210
					52	8917	06	Katonai kiképző (az ágazat megjelölésével)	0210
93	4	210	02 22 11	Katonai műszaki gépszerelő	51	8917	06	Katonai műszaki gépszerelő	0210

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
93	5	210	16 20 16	Katonai műszaki géptechnikus	52	8917	07	Katonai műszaki géptechnikus	0210
93	5	210	15 90 05	Katonazenész	51	8917	07	Katonazenész	0210
19	2	7639	02 40 10	Kazán- és kemencekőműves	33	5216	02	Kazán- és kemencekőműves	7629
54	9	8291	04 10 06	Kazánfűtő	32	5252	02	Kazánfűtő	8291
05	9	7439	02 22 12	Kazángépész	34	5252	01	Kazángépész	8222
54	9	8291	04 10 07	Kazánkezelő	32	5252	03	Kazánkezelő	8291
02	4	3159	10 90 03	Kazánok és fűtött nyomástartó edények vegyi kezelését irányító műszaki vezető	51	5483	01	Kazánok és fűtött nyomástartó edények vegyi kezelését irányító, műszaki vezető	3154
13	1	7513	03 30 13	Kefe- és seprűkészítő	21	5291	01	Kefe- és seprűkészítő	7513
13	2	7525	03 50 04	Kehely- és pohárkészítő (kézi)	31	5292	06	Kehely- és pohárkészítő (kézi)	7524
11	2	7315	03 40 15	Képfestő	33	5291	01	Képfestő	7315
15	1	7218	04 64 07	Keksz- és ostyagyártó	31	5212	08	Keksz- és ostyagyártó	7218
53	2	5316	08 90 05	Kelmefestő és -tisztító	31	7842	01	Kelmefestő és -tisztító	5316
12	2	7319	03 40 16	Kelmejavító (műstoppoló)	31	5276	01	Kelmejavító (műstoppoló)	7329
26	1	8299	04 63 03	Keltetőgépkezelő	21	6280	01	Keltetőgép-kezelő	8293
05	2	7429	03 10 08	Keményforrasztó	31	5233	07	Keményforrasztó	7425
54	2	5351	14 90 07	Kéményseprő és tüzeléstechnikai karbantartó	33	7899	01	Kéményseprő és tüzeléstechnikai karbantartó	5351
20	4	6140	05 90 06	Képesített gazda	51	6201	01	Képesített gazda	6140
20	4	6140	08 20 04	Képesített mezőgazdasági gazdaasszony	51	6201	02	Képesített mezőgazdasági gazdaasszony	6140
12	4	7359	03 60 01	Képfeldolgozó	51	5278	01	Képfeldolgozó	7359
61	4	3232	12 10 33	Képi diagnosztikai asszisztens	52	5018	03	Képi diagnosztikai asszisztens	3232
13	2	7638	02 40 11	Képkeretező és üvegező	31	5292	07	Képkeretező és üvegező	7638
13	2	7523	03 50 05	Kerámiaégető	21	5292	01	Kerámiaégető	7523
87	2	7523	15 40 16	Kerámiakészítő	31	5292	08	Kerámiakészítő	7523
87	4	7523	15 40 17	Keramikus	52	1812	08	Keramikus	3729
09	2	7439	02 24 07	Kerékpárszerelő	31	5237	01	Kerékpárszerelő	7439
41	9	5119	09 80 07	Kereskedelmi menedzser	54	3434	02	Kereskedelmi menedzser	3621
41	5	3129	16 90 13	Kereskedelmi technikus	52	7862	02	Kereskedelmi technikus	3621
41	9	5111	10 90 04	Kereskedő-boltvezető	52	7862	03	Kereskedő-boltvezető I.	5111
					32	7862	01	Kereskedő-boltvezető II.	5111
24	2	6118	05 30 03	Kertépítő és -fenntartó	33	6207	02	Kertépítő és -fenntartó	6118
24	2	6129	05 30 04	Kertész	33	6207	03	Kertész	6129

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
24	5	3124	16 62 03	Kertész- és növényvédelmi technikus	52	6207	01	Kertész- és növényvédelmi technikus	3124
26	2	8293	02 22 13	Kertészeti gépész	34	6280	03	Kertészeti gépész	8293
41	2	5112	08 10 10	Kertészeti-gazdabolti eladó	31	7862	04	Kertészeti-gazdabolti eladó	5112
24	1	6129	05 30 05	Kerti munkás	21	6207	04	Kerti munkás	6129
13	2	7429	03 10 09	Késes és köszörűs	21	5291	02	Késes és köszörűs	7429
12	9	7339	03 40 17	Kesztyűipari mintakészítő	34	5272	03	Kesztyűipari mintakészítő	7334
12	2	7334	03 40 18	Kesztyűs	33	5272	04	Kesztyűs	7334
53	2	5313	08 50 07	Kéz- és lábápoló, műkörömépítő	33	7812	02	Kéz- és lábápoló, műkörömépítő	5313
13	2	7515	03 40 19	Kézi és gépi hímző	31	5291	06	Kézi és gépi hímző	7515
12	4	7354	03 60 02	Kézi könyvkötő	51	5278	02	Kézi könyvkötő	7354
89	4	3719	15 90 06	Kiadványszerkesztő	52	8429	01	Kiadványszerkesztő	3715
12	2	8127	04 55 02	Kisofszetgép-kezelő	31	5243	03	Kisofszetgép-kezelő	8127
54	2	8291	04 10 08	Kisteljesítményű kazánfűtő	31	5252	02	Kisteljesítményű kazánfűtő	8291
49	4	3619	09 10 06	Kisvállalkozások gazdasági ügyintézője	54	3435	02	Kisvállalkozások gazdasági ügyintézője	3619
12	2	7429	04 55 03	Kivágógép-kezelő	31	5243	04	Kivágógép-kezelő	7429
05	9	8299	04 31 02	Klímagépkezelő	31	5259	01	Klímagépkezelő	8299
61	4	3232	12 10 14	Klinikai elektrofiziológiai asszisztens	52	5018	04	Klinikai elektrofiziológiai asszisztens	3232
61	4	3233	12 10 34	Klinikai fogászati higiénikus	52	5046	02	Klinikai fogászati higiénikus	3233
61	9	3210	12 10 48	Klinikai szakápoló (szint és tevékenység megjelölésével)	54	5012	03	Klinikai szakápoló (a tevékenység megjelölésével)	3212
19	2	7636	03 20 04	Kőfaragó	31	5216	13	Kőfaragó	7636
03	9	7415	04 10 09	Kohászati kemencekezelő	32	5246	01	Kohászati kemencekezelő	7415
03	9	7415	01 10 05	Kokilla- és nyomásos öntő	32	5232	01	Kokilla- és nyomásos öntő	7415
49	9	4119	09 10 05	Képesített költségzakértő	54	3436	02	Költségzakértő	4119
05	9	8299	04 31 03	Kompresszor-, légtartály- és szivattyúkezelő	31	5259	02	Kompresszor-, légtartály- és szivattyúkezelő	8299
17	2	7611	02 40 12	Kőműves	31	5216	14	Kőműves	7611
41	2	5112	08 10 12	Konfekció, méteráru és lakástextil eladó	31	7862	05	Konfekció, méteráru és lakástextil eladó	5112
12	2	7322	04 52 01	Konfekcióipari szabász	33	5276	03	Konfekcióipari szabász	7322
05	2	8299	04 90 06	Könnyűgépkezelő	31	5256	02	Könnyűgépkezelő	8299
05	2	7439	02 22 14	Könnyűipari gépszerelő	31	5236	02	Könnyűipari gépszerelő	7439
43	9	3615	09 10 03	Felsőfokú szakstatistikus	54	3438	01	Kontroller statisztikus	2516

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sor-szám		
1.				2.	3.			4.	5.
89	4	3719	15 40 18	Könyv- és papírrestaurátor (szint megjelölésével)	54	8425	01	Könyv- és papírrestaurátor	3719
41	4	5112	08 10 13	Könyvesbolti eladó	51	7882	01	Könyvesbolti eladó	5112
87	4	3729	15 40 21	Könyv- és kottakiadói szerkesztő	52	8429	02	Könyvkiadói és kottakiadói szerkesztő	3715
87	4	3729	15 40 19	Könyvműves	52	1812	09	Könyvműves	3729
89	4	3711	10 20 06	Könyvtáros asszisztens	52	8422	01	Könyvtáros asszisztens	3711
11	2	8131	04 80 04	Kőolaj-feldolgozó	31	5244	05	Kőolaj-feldolgozó	8131
52	6	3129	16 70 06	Környezet- és hidrotechnológus	54	5470	01	Környezet- és hidrotechnológus	3129
52	2	5379	14 70 01	Környezet- és természetvédelmi szakmunkás	33	7898	01	Környezet- és természetvédelmi szakmunkás	5379
52	5	3129	16 70 07	Környezet- és vízgazdálkodási technikus	52	5842	01	Környezet- és vízgazdálkodási technikus	3129
52	4	3249	12 10 52	Környezetegészségügyi asszisztens	53	5002	01	Környezetegészségügyi asszisztens	3241
52	4	5399	07 90 09	Környezeti asszisztens	52	7898	01	Környezeti asszisztens	3199
52	2	7542	07 90 10	Környezetvédelmi laboráns	33	7898	02	Környezetvédelmi laboráns	7540
52	5	3126	16 70 09	Környezetvédelmi mérés-technikus	52	5470	02	Környezetvédelmi mérés-technikus	3126
52	4	5399	14 70 02	Környezetvédelmi szakelődő	53	5470	03	Környezetvédelmi szakelődő	3199
52	5	3126	16 70 08	Környezetvédelmi (szak)technikus	52	5470	04	Környezetvédelmi technikus (a szak megjelölésével)	3126
89	9	2611	10 20 05	Könyvtáros (szint és szakirány megjelölésével)	52	8429	03	Korrektor	3715
13	2	7512	03 30 14	Kosárfonó	21	5291	03	Kosárfonó	7512
04	2	7423	03 10 10	Köszörűs	31	5233	08	Köszörűs	7423
04	2	7490	03 20 05	Köszörűszerszám-gyártó	31	5233	09	Köszörűszerszám-gyártó	7490
12	2	7519	03 40 20	Kötélverő	21	5291	04	Kötélverő	7519
12	2	7314	04 51 02	Kötő	33	5274	01	Kötő	7314
09	2	7441	02 24 08	Kötő- és varrógép műszerész	33	5237	01	Kötő- és varrógép műszerész	7441
12	2	7321	03 40 09	Kötőipari konfekciós-fehérműkészítő	33	5276	04	Kötőipari konfekciós-fehérműkészítő	7321
					31	5274	03	Kötőtárakészítő	7319
30	4	7449	02 32 08	Kötőtpályás járműelektronikai műszerész	51	5241	04	Kötőtpályás járműelektronikai műszerész	7443
30	4	7449	02 33 07	Kötőtpályás járművillamossági szerelő	51	5241	05	Kötőtpályás járművillamossági szerelő	7443
30	5	3122	16 20 17	Kötőtpályás motor- és erőátviteli berendezési technikus	53	5441	04	Kötőtpályás motor- és erőátviteli berendezési technikus	3122
30	4	7439	02 25 09	Kötőtpályás motor- és erőátviteli berendezésszerelő	51	5241	06	Kötőtpályás motor- és erőátviteli berendezésszerelő	7439
04	2	7426	03 10 11	Kovács	31	5233	10	Kovács	7426

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
29	1	8312	04 61 03	Közelítőgép-kezelő	31	6280	03	Közelítőgép-kezelő	8312
32	5	3122	16 90 16	Közlekedés-üzemviteli gépjárműüzemi technikus	52	7010	01	Közlekedés-üzemviteli gépjárműüzemi technikus	3122
33	5	3122	16 90 17	Közlekedés-üzemviteli hajózási és kikötői technikus	52	7010	02	Közlekedés-üzemviteli hajózási és kikötői technikus	3122
34	5	3122	16 90 18	Közlekedés-üzemviteli légiközlekedési technikus	52	7010	03	Közlekedés-üzemviteli légiközlekedési technikus	3122
35	5	3122	16 90 19	Közlekedés-üzemviteli szállítmányozási technikus	52	7010	04	Közlekedés-üzemviteli szállítmányozási technikus	3122
31	5	3122	16 90 20	Közlekedés-üzemviteli vasútüzemi technikus	52	7010	05	Közlekedés-üzemviteli vasútüzemi technikus	3122
30	4	7449	02 32 09	Közlekedésautomatikai műszerész	51	5223	05	Közlekedésautomatikai műszerész	7449
30	5	3122	16 30 11	Közlekedésautomatikai technikus	53	5423	05	Közlekedésautomatikai technikus	3122
32	5	3122	16 40 02	Közlekedésépítő, hídépítő technikus	52	5832	01	Közlekedésépítő, hídépítő technikus	3122
30	5	3122	16 90 15	Közlekedésépítő, informatikai technikus	52	5832	02	Közlekedésépítő, informatikai technikus	3121
52	5	3126	16 70 10	Közlekedésépítő, környezetvédő technikus	52	5832	03	Közlekedésépítő, környezetvédő technikus	3126
32	5	3122	16 40 03	Közlekedésépítő, útépítő technikus	52	5832	04	Közlekedésépítő, útépítő technikus	3122
31	5	3122	16 40 04	Közlekedésépítő, vasútépítő technikus	52	5832	05	Közlekedésépítő vasútépítő technikus	3122
31	5	3122	16 20 18	Közlekedésgépészeti technikus, közútjárműgépész	53	5441	05	Közlekedésgépészeti technikus, közútjárműgépész	3117
31	5	3122	16 20 19	Közlekedésgépészeti technikus, vasútgépész	53	5441	06	Közlekedésgépészeti technikus, vasútgépész	3117
93	5	210	11 10 01	Közlekedésszervező	52	8917	08	Közlekedésszervező	0210
11	2	8133	03 80 05	Kozmetikai termékgyártó	31	5244	06	Kozmetikai termékgyártó	8133
53	4	5312	08 50 08	Kozmetikus	51	7812	01	Kozmetikus	5312
89	4	3713	12 30 05	Közművelődési szakember (szint és tevékenység megjelölésével)	71	8407	01	Közművelődési szakember I. (a tevékenység megjelölésével)	3713
					52	8407	01	Közművelődési szakember II. (a tevékenység megjelölésével)	3713
01	2	7119	01 20 05	Külfejtéses bányaművelő	31	5211	02	Külfejtéses bányaművelő	7119
49	4	3629	09 70 02	Külkereskedelmi asszisztens	54	3433	01	Külkereskedelmi asszisztens	3621
49	4	3910	10 10 06	Külkereskedelmi idegennyelvű levelező	54	3433	02	Külkereskedelmi idegennyelvű levelező	3621
49	4	3625	09 70 03	Külkereskedelmi ügyintéző	52	3433	01	Külkereskedelmi ügyintéző	3621
49	4	3629	09 70 04	Külkereskedelmi üzletkötő	54	3433	03	Külkereskedelmi üzletkötő	3625
					52	3433	02	Külkereskedelmi vállalalkozási ügyintéző	3621
05	2	7119	04 10 10	Külszíni gépkezelő	31	5251	02	Külszíni gépkezelő	7119

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
89	5	3719	09 80 09	Kulturális menedzser (szint megjelölésével)	71	8407	02	Kulturális menedzser	2619
41	2	5111	08 10 14	Kultúrcikk kereskedő	33	7862	02	Kultúrcikk kereskedő	5111
53	1	5319	06 30 03	Kutyakozmetikus	31	7899	01	Kutyakozmetikus	5319
96	2	5369	14 90 08	Kutyavezető	31	8912	01	Kutyavezető	5369
13	2	7319	04 52 02	Lakástextilvarró, -javító	21	5276	01	Lakástextilvarró, -javító	7319
41	4	5112	08 10 15	Lakberendező, lakberendezési cikk eladó	52	7899	02	Lakberendező, lakberendezési cikk eladó	5399
11	2	8133	03 80 06	Lakk- és festékgyártó	31	5244	07	Lakk- és festékgyártó	8133
29	1	6213	05 10 06	Lakott területi fakitermelő	34	6262	01	Lakott területi fakitermelő	6213
89	9	7359	15 90 07	Laptördelő és képszerkesztő	52	8429	04	Laptördelő és képszerkesztő	3715
41	4	5111	08 10 16	Látszerész és fotóciikk-kereskedő	51	5286	01	Látszerész és fotóciikk-kereskedő	7446
93	4	210	02 25 10	Légijármű-szerelő	51	8917	08	Légijármű-szerelő (az ágazat megjelölésével)	0210
93	5	210	16 20 20	Légijármű-technikus	52	8917	09	Légijármű-technikus (az ágazat megjelölésével)	0210
20	5	3112	16 90 21	Létesítménygeodéta szaktechnikus	53	5401	04	Létesítménygeodéta szaktechnikus	3112
89	4	4123	10 20 07	Levéltári iratkezelő és irattáros (szint megjelölésével)	52	3452	03	Levéltári kezelő/iratkezelő-irattáros (a tevékenység megj.)	4123
93	4	210	02 33 08	Lokátorműszerész	51	8917	09	Lokátorműszerész	0210
93	5	210	16 30 12	Lokátorteknikus	52	8917	10	Lokátorteknikus	0210
22	2	6134	06 10 04	Lótenyésztő	31	6203	05	Lótenyésztő	6134
22	5	3124	16 63 05	Lótenyésztő szaktechnikus	53	6203	03	Lótenyésztő szaktechnikus	3124
42	2	5129	08 20 05	Lovastúra-vezető	34	7872	01	Lovastúra-vezető	5129
					52	8919	01	Magánnyomozó	
17	5	3123	16 40 05	Magasépítő technikus	52	5801	01	Magasépítő technikus	3123
03	2	7419	03 10 12	Magkészítő	31	5232	03	Magkészítő	7415
15	5	3113	16 64 08	Malomipari és keveréktakarmány-gyártó technikus	52	6222	08	Malomipari és keveréktakarmány-gyártó technikus	3113
41	9	5119	09 80 10	Marketing- és reklámmenedzser	54	3434	03	Marketing- és reklámmenedzser	3622
41	4	5119	10 90 05	Marketing- és reklámügintező (szakirány megjelölésével)	52	3435	04	Marketing- és reklámügintező	3622
04	2	7423	03 10 13	Marós	31	5233	11	Marós	7423
60	4	3249	12 10 50	Masszőr (szint és tevékenység megjelölésével)	33	5008	01	Masszőr (fürdős)	5314
					51	5008	01	Masszőr (gyógy)	5314
					51	5008	02	Masszőr (sport)	5314

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
05	2	7441	02 24 09	Mechanikai műszerész	33	5237	02	Mechanikai műszerész	7441
09	4	7449	02 32 10	Mechatronikai műszerész	51	5223	06	Mechatronikai műszerész	7449
09	5	3129	16 30 13	Mechatronikai technikus	52	5423	06	Mechatronikai technikus	3121
22	2	6139	06 20 02	Méhész	31	6203	06	Méhész	6139
26	1	8390	04 70 01	Meliorációs és parképítő gépkezelő	31	6280	04	Meliorációs és parképítő földmunkagép-kezelő	8319
18	5	3123	16 40 06	Mélyépítő technikus	52	5801	02	Mélyépítő technikus	3123
01	2	7111	01 20 06	Mélyfúró	31	5211	03	Mélyfúró	7111
05	2	8219	04 10 11	Mélyfúró motorkezelő	31	5251	03	Mélyfúró motorkezelő	7111
01	5	3111	16 10 10	Mélyfúró technikus	52	5436	06	Mélyfúró technikus	3111
12	2	7353	04 55 04	Mélynyomó segéd-gépmester	31	5278	01	Mélynyomó segéd-gépmester	7353
49	5	3910	09 80 11	Menedzserasszisztens (szint megjelölésével)	54	3404	01	Menedzserasszisztens/Menedzsértitkár	3910
61	4	3312	12 20 01	Mentálhigiénés asszisztens	54	8933	01	Mentálhigiénés asszisztens	3312
60	4	3210	12 10 37	Mentőápoló	52	5012	01	Mentőápoló	3212
43	9	3614	09 20 01	Mérlegképes könyvelő (szak- és szint megjelöléssel)	54	3436	03	Mérlegképes könyvelő (a szak megjelölésével)	3606
09	2	7442	02 24 10	Mérlegkészítő és -javító	31	5237	02	Mérlegkészítő és -javító	7441
03	2	7419	04 10 12	Metallurgiai kemencekezelő	31	5246	05	Metallurgiai kemencekezelő	8191
15	1	7218	03 90 03	Mézeskalácskészítő	21	5212	03	Mézeskalácskészítő	7218
26	1	8344	04 61 04	Mező- és erdőgazdasági rakodógépkezelő	31	6280	05	Mező- és erdőgazdasági rakodógépkezelő	8344
41	5	3129	16 90 22	Mezőgazdasági áruforgalmazó technikus	52	3439	03	Mezőgazdasági áruforgalmazó technikus	3621
26	2	7433	02 22 15	Mezőgazdasági dízeladagoló-javító	34	5235	01	Mezőgazdasági dízeladagoló-javító	7433
					33	6249	02	Mezőgazdasági és patkoló kovács	7426
20	2	6140	08 20 06	Mezőgazdasági gazdaasszony	31	6201	01	Mezőgazdasági gazdaasszony	6140
26	2	8293	02 22 16	Mezőgazdasági gépész	33	6280	01	Mezőgazdasági gépész	8293
26	5	3117	16 20 21	Mezőgazdasági gépésztechnikus	52	5452	02	Mezőgazdasági gépésztechnikus	3117
26	2	7433	02 22 17	Mezőgazdasági gépjavító	34	5235	02	Mezőgazdasági gépjavító	7433
26	5	3117	16 20 22	Mezőgazdasági gépjavító szaktechnikus	53	5452	01	Mezőgazdasági gépjavító szaktechnikus	3117
26	5	3117	16 20 23	Mezőgazdasági gépüzemeltető szaktechnikus	53	5452	02	Mezőgazdasági gépüzemeltető szaktechnikus	3117
26	2	7433	02 22 18	Mezőgazdasági hidraulikajavító	34	5235	03	Mezőgazdasági hidraulikajavító	7433
26	2	7449	02 33 09	Mezőgazdasági járműelektromos szerelő	34	5235	04	Mezőgazdasági járműelektromos szerelő	7433
20	1	6140	05 90 07	Mezőgazdasági munkás	21	6201	02	Mezőgazdasági munkás	6140
26	5	3117	16 20 24	Mezőgazdasági szervizüzemi szaktechnikus	53	5452	03	Mezőgazdasági szervizüzemi szaktechnikus	3129

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
26	1	8343	04 90 07	Mezőgazdasági targoncavezető	31	6280	06	Mezőgazdasági targoncavezető	8343
20	5	3124	16 62 04	Mezőgazdasági technikus	52	6201	01	Mezőgazdasági technikus	3124
20	2	6140	09 90 03	Mezőgazdasági (agrár) vállalkozó	32	6201	02	Mezőgazdasági vállalkozó	6140
21	2	6129	05 90 08	Mikroszaporító	32	6206	02	Mikroszaporító	6129
13	9	3192	07 90 11	Minőségbiztosítási felülvizsgáló és tanúsító	53	5401	05	Minőségbiztosítási felülvizsgáló és tanúsító	3192
49	9	3192	07 90 12	Minőségellenőr	51	5401	01	Minőségellenőr	3192
42	4	5129	08 20 07	Mixer	51	7822	01	Mixer	5123
15	2	7215	04 64 08	Molnár	31	5212	09	Molnár	7215
26	1	8312	04 61 05	Motorfűrész-kezelő	21	6280	02	Motorfűrész-kezelő	8125
06	2	7439	02 25 11	Motorkerékpár-szerelő	31	5234	01	Motorkerékpár-szerelő	7431
88	4	5342	11 90 04	Mozgókép forgalmazó és üzemeltető (szint és tevékenység megj.)	54	7882	01	Mozgókép-forgalmazó és üzemeltető I.	1335
					52	7882	02	Mozgókép-forgalmazó és üzemeltető II.	3719
88	9	5341	15 90 08	Mozgókép gyártó (szint és tevékenység megjelölésével)	52	1842	02	Mozgókép-gyártó (a tevékenység megjelölésével)	5341
88	9	5344	11 90 05	Mozigépkezelő	33	7882	01	Mozigépkezelő	5344
11	2	8136	04 80 05	Műanyag-feldolgozó	31	5244	08	Műanyag-feldolgozó	8136
11	9	7429	03 90 04	Műanyag-hegesztő (az eljárás feltüntetésével)	31	5244	09	Műanyag-hegesztő (az eljárás feltüntetésével)	7425
87	4	7349	03 30 15	Műbútorasztalos és restaurátor	51	5262	01	Műbútorasztalos és restaurátor	7341
52	2	7639	14 70 03	Műemléki díszítő	33	1852	01	Műemléki díszítő	7639
52	5	3126	16 70 14	Műemléki fenntartó technikus	52	1852	01	Műemléki fenntartó technikus	3126
52	2	7639	14 70 04	Műemléki helyreállító és restaurátor (szint és tevékenység megj.)	33	1852	02	Műemléki helyreállító, restaurátor	7639
08	4	7449	02 32 11	Műholdas- és kábeltelevíziós vételtechnikai műszerész	51	5223	07	Műholdas- és kábeltelevíziós vételtechnikai műszerész	7449
19	1	7636	03 20 06	Műkökészítő	31	5216	15	Műkökészítő	7636
89	4	3719	11 90 06	Multimédia fejlesztő	54	8409	01	Multimédia-fejlesztő	3719
49	9	3159	13 30 06	Munka- és munkahelyszervező (3M)	52	5482	02	Munka- és munkahelyszervező (3M)	3159
49	9	3155	07 90 13	Munkaelemző	52	5483	03	Munkaelemző	3141
					71	3443	01	Munkaerőpiaci menedzser	3320
					52	3443	01	Munkaerőpiaci ügyintéző	3320
49	9	3155	08 90 06	Munkapszichológiai és ergonómiai asszisztens	52	5483	04	Munkapszichológiai és ergonómiai asszisztens	3159
96	9	2910	14 90 05	Felsőfokú munkavédelmi menedzser	71	5499	01	Munkavédelmi menedzser	3152

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
96	9	3152	16 90 14	Középfokú munkavédelmi technikus	53	5499	01	Munkavédelmi technikus	3152
89	4	3719	15 30 06	Műsorvezető, játékvezető (műfaj megjelölésével), konferanszié	52	8419	02	Műsorvezető, játékvezető, konferanszié	3719
49	9	3194	07 40 01	Műszaki rajzoló	33	5401	01	Műszaki rajzoló (a szakirány megjelölésével)	3194
47	5	3129	16 30 14	Műszaki számítástechnikai technikus	52	5423	07	Műszaki számítástechnikai technikus	3129
					52	5499	08	Műszaki üzletszervező technikus	3129
89	4	3719	15 40 24	Szakrestaurátor (szint és tárgy megjelölésével)	52	8425	01	Műtárgyvédelmi asszisztens	3719
60	2	5320	12 10 40	Műtősség	33	5002	03	Műtősség	5320
11	2	8135	03 80 07	Műtárgyagyártó	31	5244	10	Műtárgyagyártó	8135
89	4	3719	10 20 08	Múzeumi gyűjtemény- és raktárkezelő	52	8425	02	Múzeumi gyűjtemény- és raktárkezelő	3719
89	2	3719	15 90 09	Múzeumi preparátor	52	8425	03	Múzeumi preparátor	3719
13	2	7512	03 30 16	Nádfeldolgozó, nádbútorkészítő	31	5291	07	Nádfeldolgozó, nádbútorkészítő	7512
07	9	7629	02 31 08	Nagyfeszültségű FAM kiségitő	31	5222	02	Nagyfeszültségű FAM kiségitő	7445
41	2	5112	08 10 17	Nagykereskedelmi eladó	31	7862	06	Nagykereskedelmi eladó	5112
12	4	7359	04 55 05	Nagyüzemi könyvgyártó	51	5243	02	Nagyüzemi könyvgyártó	8127
04	9	8192	04 20 01	NC, CNC gépkezelő (technológia feltüntetésével)	32	5233	02	NC, CNC gépkezelő (a technológia feltüntetésével)	8192
05	9	7439	02 22 20	NC, CNC karbantartó (technológia feltüntetésével)	32	5236	05	NC, CNC karbantartó (a technológia feltüntetésével)	7439
04	9	3139	04 20 02	NC, CNC programozó technológus	34	5233	01	NC, CNC programozó technológus	8192
05	2	8390	04 90 08	Nehézgépkezelő	31	5256	03	Nehézgépkezelő	8299
12	2	7319	04 51 03	Nemzőttkeltgyártó	21	5274	01	Nemzőttkeltgyártó	7319
86	4	3419	12 30 06	Népijáték és kismesterségek oktatója (szint megjelölésével)	54	8407	01	Népijáték és kismesterségek oktatója	3419
89	4	3723	15 20 04	Népzeneész (szint, hangszer és tevékenység megjelölésével)	52	1822	03	Népzeneész (a hangszer és a szak megjelölésével)	3723
68	9	3314	12 20 02	Nevelőszülő	31	8933	01	Nevelőszülő	3314
12	2	7321	03 40 23	Nőiruha-készítő	33	5276	05	Nőiruha-készítő	7321
15	5	3113	16 64 10	Növényolajipari technikus	52	6222	09	Növényolajipari technikus	3113
21	5	3124	16 62 05	Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	52	6206	01	Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	3124
26	2	8293	02 22 21	Növénytermesztő gépész	31	6280	07	Növénytermesztő gépész	8293
52	5	3124	16 62 06	Növényvédelmi és talajerőgazdálkodási szaktechnikus	53	6206	01	Növényvédelmi és talajerőgazdálkodási szaktechnikus	3124

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
21	2	6140	05 60 02	Növényvédő és méregraktárkezelő	31	6206	02	Növényvédő és méregraktár-kezelő	6411
11	2	8135	03 80 08	Növényvédőszer-gyártó	31	5244	11	Növényvédőszer-gyártó	8135
05	2	8229	04 90 09	Nyomástartó berendezés kezelő	31	5252	03	Nyomástartóberendezés-kezelő	8229
05	9	7439	02 22 23	Nyomástartó edény gépész	32	5252	04	Nyomástartóedény-gépész	7439
12	2	7353	04 55 06	Nyomdai berakó	31	5278	02	Nyomdai berakó	7353
12	2	7356	03 60 04	Nyomdai fénymásoló	31	5278	03	Nyomdai fénymásoló	7356
12	2	7359	04 55 07	Nyomdai szövegrögzítő	31	5278	04	Nyomdai szövegrögzítő	7351
12	4	7359	04 55 08	Nyomóforma-készítő	51	5278	03	Nyomóforma-készítő	7359
12	5	3114	16 55 02	Nyomtató technikus	54	5411	02	Nyomtató technikus	3114
12	5	3114	16 55 03	Nyomtatványfeldolgozó technikus	54	5411	03	Nyomtatványfeldolgozó technikus	3114
12	5	3114	16 55 04	Nyomtatványszerkesztő technikus	54	5411	04	Nyomtatványszerkesztő technikus	3114
13	2	7529	04 90 10	Öblösüveggyártó gépkezelő	31	5245	01	Öblösüveggyártógép-kezelő	8143
43	9	2514	08 90 07	Okleveles könyvvizsgáló	71	3437	02	Okleveles könyvvizsgáló	2514
					71	3437	03	Okleveles pénzügyi revizor	2518
86	5	3419	13 30 07	Oktatásszervező (szint megjelölésével)	54	3472	01	Oktatásszervező	3419
86	4	3419	12 90 01	Oktatástechnikus	52	1499	02	Oktatástechnikus	3419
03	2	7412	01 10 06	Olvasztár	31	5232	04	Olvasztár	7412
07	9	7449	02 31 09	Önálló hálózatkezelő	34	5222	06	Önálló hálózatkezelő	7445
26	1	8293	04 90 11	Önjáró munkagépkezelő	31	6280	08	Önjáróbetakarítógép-kezelő	8299
03	5	3116	16 10 11	Öntészeti technikus	52	5432	05	Öntészeti technikus	3116
03	2	7415	01 10 07	Öntő	31	5232	05	Öntő	7415
05	2	7415	04 10 13	Öntődei gépkezelő	31	5246	06	Öntődei gépkezelő	8191
12	2	7415	03 30 17	Öntőipari mintakészítő	31	5232	06	Öntőipari mintakészítő	7415
13	2	7529	03 50 06	Optikai üvegcsiszoló	33	5286	01	Optikaiüveg-csiszoló	7446
13	2	7442	02 24 11	Órás	33	5237	03	Órás	7442
60	2	3249	03 40 24	Ortopédiai cipész	33	5272	05	Ortopédiai cipész	7335
60	2	3249	03 40 25	Ortopédiai kötszerész és fűzőkészítő	33	5276	06	Ortopédiai kötszerész és fűzőkészítő	7329
60	2	3249	02 24 12	Ortopédiai műszerész	33	5030	01	Ortopédiai műszerész	7442
61	5	3129	16 90 23	Ortopédiai technikus	52	5499	09	Ortopédiai technikus	3129
09	4	7449	02 32 12	Orvosi elektronikai műszerész	51	5223	08	Orvoselektronikai műszerész	7449
09	5	3129	16 30 15	Orvosi elektronikai technikus	52	5423	08	Orvoselektronikai technikus	3121
61	5	3249	02 90 04	Orvosi laboratóriumi technikai asszisztens	52	5018	05	Orvosi laboratóriumi technikai asszisztens	3232

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
09	2	7441	02 24 13	Orvosi műszerész	33	5237	04	Orvosi műszerész	7442
87	4	7522	15 40 22	Ötvös (anyag és tevékenység megjelölésével)	52	1812	10	Ötvös (az anyag és a tevékenység megjelölésével)	7522
89	4	3719	15 30 07	Pantomim előadó	52	1832	02	Pantomimes	3729
					54	1832	02	Pantomimművész	3729
12	2	8126	01 60 01	Papírgyártó	31	5243	05	Papírgyártó és feldolgozó	8126
12	5	3114	16 80 06	Papíripari technikus	52	5411	07	Papíripari technikus	3114
24	5	3124	16 62 07	Parképítő és -fenntartó technikus	52	6207	02	Parképítő és -fenntartó technikus	3124
24	1	6118	05 30 06	Parkgondozó	21	6207	05	Parkgondozó	6118
13	2	7519	03 40 26	Paszományos, gombkötő	21	5276	02	Paszományos, gombkötő	7329
86	4	3413	12 30 07	Pedagógiai asszisztens	52	1499	03	Pedagógiai asszisztens	3413
15	2	7216	04 64 09	Pék	31	5212	10	Pék	7216
15	2	7216	04 64 10	Pék-cukrász	33	5212	02	Pék-cukrász	7216
					54	3436	04	Pénzügyi és számviteli szakellenőr (a szak megjelölésével)	3606
44	9	3613	09 30 01	Pénzügyi tanácsadó (szak és szint megjelölésével)	54	3436	05	Pénzügyi tanácsadó (a szak megjelölésével)	3605
44	4	3613	09 30 05	Pénzügyi ügyintéző (szak és szint megjelölésével)	52	3432	01	Pénzügyi ügyintéző (a szak megjelölésével)	3605
10	2	8149	01 20 07	Perlitgyártó és -feldolgozó	21	5220	04	Perlitgyártó és -feldolgozó	8149
42	2	5123	08 20 08	Pincér	33	7822	01	Pincér	5123
11	4	3115	03 80 09	Pírotechnikus	51	5244	03	Pírotechnikus (a szakirány megjelölésével)	3115
04	4	3139	11 90 07	PLC-programozó	34	4641	01	PLC-programozó	3132
87	2	7529	15 40 23	Porcelánfestő (szint megjelölésével)	33	1812	01	Porcelánfestő	3729
					52	1812	11	Porcelánfestő és -tervező asszisztens	3729
					31	5292	09	Porcelánkészítő	7523
15	2	7219	01 90 03	Porított tejtermékgyártó	32	5212	01	Porított-tejtermék gyártó	7214
38	2	5239	08 40 02	Postaforgalmi szakmunkás	33	7026	01	Postaforgalmi szakmunkás	5239
38	4	5239	08 40 03	Postai forgalomellátó	52	7026	01	Postai forgalomellátó	5239
					52	8409	01	PR-munkatárs	3910
					54	8402	01	PR-szakreferens	2910
03	9	7415	01 10 08	Precíziós öntő	32	5232	02	Precíziós öntő	7415
02	9	8229	04 10 14	Propán-bután cseretelep-kezelő	31	7899	02	Propán-bután cseretelep-kezelő	8229

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
02	9	8299	04 10 15	Propán-bután gázlefejtő és töltőberendezés-kezelő	31	5259	03	Propán-bután gázlefejtő és töltőberendezés-kezelő	8299
					52	3404	02	Protokoll ügyintéző	3910
08	4	7449	02 32 13	Rádió- és hangtechnikai műszerész	51	5223	09	Rádió- és hangtechnikai műszerész	7444
49	9	3199	07 40 02	Rajzmásoló	33	5401	02	Rajzmásoló	3194
93	4	210	02 90 05	Rakétaműszerész	51	8917	10	Rakétaműszerész	0210
93	5	210	16 90 24	Rakétatechnikus	52	8917	11	Rakétatechnikus	0210
13	2	7639	02 40 13	Redőny-, relaxakészítő, -javító	31	5292	10	Redőny-, relaxakészítő, -javító	7639
94	5	5361	14 10 03	Rendőr	52	8912	02	Rendőr	5361
					71	8912	01	Rendőrszervező (tiszt)	5361
93	4	210	11 10 02	Repülésirányító, földi berendezéskezelő	51	8917	11	Repülésbiztosító (az ágazat megjelölésével)	0210
34	4	7439	02 25 12	Repülőgépjavító-, repülőgép sárkányjavító	51	5241	07	Repülőgép-javító, repülőgép sárkányjavító	7432
34	4	7449	02 32 14	Repülőgépműszerész	51	5241	08	Repülőgép-műszerész	7442
34	5	3122	16 30 16	Repülőgépműszerész technikus	53	5441	07	Repülőgép-műszerész technikus	3122
34	4	7439	02 25 13	Repülőgépszerelő	51	5241	09	Repülőgép-szerelő	7432
34	5	3122	16 20 27	Repülőgépész technikus	53	5441	08	Repülőgépész technikus	3117
13	9	7542	07 30 04	Rezgésmérő és -analizáló	51	5282	03	Rezgésmérő és -analizáló	7540
11	2	8133	03 80 10	Robbanóanyag-gyártó	31	5244	12	Robbanóanyag-gyártó	8133
11	9	7530	09 90 04	Robbanóanyag-raktárkezelő	34	5294	01	Robbanóanyag-raktárkezelő	7530
35	9	9129	14 10 04	Robbanóanyag szállítványkísérő	34	8999	01	Robbanóanyagszállítvány-kísérő	5369
01	9	7119	10 90 06	Robbantásvezető	53	5211	01	Robbanásvezető	7119
01	9	7112	01 20 08	Robbantómester	34	5211	03	Robbantómester	7112
60	4	3232	12 10 46	Röntgen asszisztens	52	5018	06	Röntgenasszisztens	3232
12	5	3114	16 52 01	Ruhaiipari technikus (szakirány megjelölésével)	52	5411	08	Ruhaiipari technikus (a szakirány megjelölésével)	3114
41	2	5111	08 10 18	Ruházati kereskedő	33	7862	03	Ruházati kereskedő	5111
15	2	7214	01 90 04	Sajt- és vajkészítő	32	5212	02	Sajt- és vajkészítő	7214
15	1	7212	04 64 11	Savanyító	31	5212	11	Savanyító	7212
12	2	7359	04 55 09	Segédgépmester	31	5278	05	Segédgépmester	7359
12	2	7354	03 60 03	Könyvkötő	31	5278	06	Segédkönyvkötő	7354
89	4	4123	10 20 07	Levéltári iratkezelő és irattáros (szint megjelölésével)	54	3452	01	Segédlevéltáros	4123
22	2	6133	06 10 05	Sertésenyésztő	31	6203	07	Sertésenyésztő	6133

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
22	5	3124	16 63 06	Sertésenyésztő szaktechnikus	53	6203	04	Sertésenyésztő szaktechnikus	3124
10	2	8143	04 40 02	Síkiüveggyártó gépkezelő	31	5245	02	Síkiüveggyártógép-kezelő	8143
13	2	7429	03 10 15	Sodrony-, drótkötél- és epedakészítő	21	5239	01	Sodrony-, drótkötél- és epedakészítő	7490
15	2	7223	04 64 13	Sörgyártó	31	5212	12	Sörgyártó	7223
86	4	3419	12 30 08	Sportedző (szakág megjelölésével)	52	8962	01	Sportedző (a szakág megjelölésével)	3419
86	4	3419	12 30 09	Sportoktató (szakág megjelölésével)	33	8962	01	Sportoktató (a szakág megjelölésével)	3419
12	2	7349	03 30 09	Fasportszergyártó	33	5291	02	Sportszergyártó	7349
89	4	3715	13 30 08	Sportvezető, -szervező (menedzser)	52	8962	02	Sportszervező, -menedzser	3716
					54	3438	02	Statisztikai szervező, elemző	2516
07	9	8219	04 31 04	Sújtólég-, és robbanásbiztos villamosberendezés-kezelő	34	5251	01	Sújtólég- és robbanásbiztos villamosberendezés-kezelő	8219
15	5	3113	16 64 12	Sütő- és cukrásztechnikus	52	6222	10	Sütő-, és cukrásztechnikus	3113
15	1	7216	04 64 14	Sütőipari munkás	21	5212	04	Sütőipari munkás	7216
49	9	3199	10 90 07	Szabványalkotó	54	5499	01	Szabványalkotó	3191
49	9	3199	10 90 08	Szabványügyintéző	53	5499	02	Szabványügyintéző	3191
42	2	5124	08 20 09	Szakács	33	7826	02	Szakács	5124
89	4	3719	15 40 24	Szakrestaurátor (szint és tárgy megjelölésével)	54	8425	02	Szakrestaurátor (a szak megjelölésével)	3719
07	9	7439	02 31 10	Szakszolgálati szerelő	34	5222	07	Szakszolgálati szerelő	7439
13	1	8125	04 61 06	Szalag- és körfűrészkezelő	21	6280	03	Szalag- és körfűrészkezelő	8125
49	4	3910	09 70 05	Szállítmányozási ügyintéző	51	3439	01	Szállítmányozási ügyintéző	3910
42	4	5125	08 20 10	Szállodai portás	51	7822	02	Szállodai portás	3643
42	4	5129	08 20 11	Szállodás	52	7822	01	Szállodás	3643
09	4	7449	02 32 15	Számítástechnikai műszerész	51	5223	10	Számítástechnikai műszerész	7444
47	5	3132	13 20 02	Számítástechnikai programozó (szint megjelölésével)	54	4641	04	Számítástechnikai programozó	
47	4	3139	13 20 03	Számítástechnikai szoftver üzemeltető	52	4641	03	Számítástechnikai szoftver üzemeltető	3139
47	1	3139	13 90 03	Számítógép-kezelő	33	4641	01	Számítógép-kezelő	3139
47	5	3139	13 20 04	Számítógép rendszerprogramozó (szint megjelölésével)	54	4641	05	Számítógép rendszerprogramozó	3139
43	4	3614	09 20 04	Számviteli ügyintéző (szak és szint megjelölésével)	52	3432	02	Számviteli ügyintéző (a szak megjelölésével)	3606
15	2	7211	04 64 15	Szárazáru-készítő	32	5212	03	Szárazáru-készítő	7211
15	1	7216	01 90 05	Száraztészta-készítő	21	5212	05	Száraztészta-készítő	7216

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
22	2	6132	06 10 06	Szarvasmarhatenyésztő	31	6203	08	Szarvasmarha-tenyésztő	6132
22	5	3124	16 63 07	Szarvasmarhatenyésztő szaktechnikus	53	6203	05	Szarvasmarha-tenyésztő szaktechnikus	3124
05	2	7622	02 23 03	Szellőző- és klímaberendezés szerelő	31	5236	03	Szellőző- és klímaberendezés-szerelő	7622
96	4	5369	14 10 05	Személy- és vagyonvédő	33	8919	01	Személy- és vagyonőr	5369
49	9	2529	09 90 05	Személyügyi gazdálkodó	71	3442	01	Személyügyi gazdálkodó	2523
49	4	3612	09 90 06	Személyügyi ügyintéző	52	3442	01	Személyügyi ügyintéző	3603
11	2	8133	03 80 11	Szénsavtermelő és -feldolgozó	31	5244	13	Szénsavtermelő és -feldolgozó	8133
12	1	7319	03 40 28	Szériázó	32	5276	01	Szériázó	7319
89	4	4199	10 90 09	Szerkesztőségi ügyintéző titkár	52	3404	02	Szerkesztőségi ügyintézőtitkár	4199
04	2	7429	03 10 16	Szerkezetlakatos	31	5216	16	Szerkezetlakatos	7421
13	9	7542	07 30 05	Szerkezetvizsgáló	53	5282	01	Szerkezetvizsgáló	7540
05	5	3117	16 20 28	Szerszám- és készülékszerkesztő technikus	52	5442	06	Szerszám- és készülékszerkesztő technikus	3117
05	2	7429	03 10 17	Szerszámélemező	31	5233	12	Szerszámélemező	7423
05	4	7422	03 10 18	Szerszámkészítő	51	5233	02	Szerszámkészítő	7422
					33	5212	03	Szeszipari szakmunkás	7221
12	2	7332	03 40 29	Szíjgyártó	33	5272	06	Szíjgyártó	7332
12	2	7339	03 40 30	Szíjgyártó-nyerges	33	5272	07	Szíjgyártó-nyerges	7332
13	2	7224	08 90 08	Szikvízgyártó	33	5212	04	Szikvízgyártó	7224
10	1	7411	01 20 09	Szilikátipari anyagelőkészítő	31	5220	02	Szilikátipari anyagelőkészítő	7411
10	2	7419	01 20 10	Szilikátipari olvasztár	31	5220	03	Szilikátipari olvasztár	7524
88	4	3721	15 30 03	Gyakorlatos színész	52	1832	03	Színész III., II. (gyakorlatos színész, segéd-színész)	3721
88	9	3721	15 30 09	Színész (szint megjelölésével I., II.)	54	1832	03	Színész I.	3721
89	2	5343	11 90 08	Színházi díszítő, zsinóros, berendező és alsógépezet kezelő	31	7882	01	Színházi díszítő, zsinóros, berendező és alsógépezet-kezelő	5343
88	5	3729	10 90 10	Színházi műszaki vezető, -szcenikus (szint megjelölésével)	54	1899	03	Színházi műszaki vezető, scenikus	3729
13	9	7542	07 90 14	Színképelemző	51	5282	04	Színképelemző	7540
88	4	3729	11 90 09	Színpadtechnikus	53	5499	03	Színpadtechnikus	3729
12	2	7359	04 55 10	Szitanyomó	31	5278	07	Szitanyomó	7359
19	2	7635	03 70 07	Szobafestő-mázoló és tapétázó	31	5216	17	Szobafestő-mázoló és tapétázó	7635
87	4	3729	15 40 08	Szobrász (anyag és tevékenység megjelölésével)	52	1811	03	Szobrász (az anyag és a tevékenység megjelölésével)	3729

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
68	4	3311	12 20 03	Szociális asszisztens	54	8933	02	Szociális asszisztens	3311
68	2	3313	12 20 05	Szociális gondozó és ápoló	31	8933	02	Szociális gondozó és ápoló	3313
68	4	3319	12 20 04	Szociális gondozó	52	8933	01	Szociális gondozó és szervező	3319
24	5	3124	16 62 08	Szőlész-borász szaktechnikus	53	6207	03	Szőlész-borász szaktechnikus	3124
24	2	6129	05 30 07	Szőlő- és gyümölcsstermesztő	31	6207	02	Szőlő- és gyümölcsstermesztő	6129
24	1	6115	05 30 08	Szőlőtermelő	21	6207	06	Szőlőtermelő	6115
12	2	7519	03 40 31	Szőnyegcsomózó	31	5293	02	Szőnyegcsomózó	7313
12	2	7313	03 40 32	Szőnyegszövő	31	5293	03	Szőnyegszövő	7313
					52	1833	01	Szórakoztató táncos (a műfaj megjelölésével)	3729
88	2	3724	15 20 05	Szórakoztató zenész (hangszer és műfaj megjelölésével)	54	1822	01	Szórakoztató zenész I. (a műfaj és a hangszer megjelölésével)	3724
					33	1822	01	Szórakoztató zenész II. (a műfaj és a hangszer megjelölésével)	3724
09	4	7449	02 32 16	Szórakoztató elektronikai készülék szerelő	53	5223	01	Szórakoztatóelektronikai készülék-szerelő	7443
12	2	7324	03 40 33	Szörmekikészítő	33	5276	07	Szörmekikészítő	7324
12	4	7359	03 60 05	Szövegfeldolgozó	51	5278	04	Szövegfeldolgozó	7359
24	1	6129	05 90 09	Szövettenyésztő	21	6207	07	Szövettenyésztő	6129
12	2	7313	04 51 03	Szövő	33	5274	02	Szövő	7313
12	2	7325	03 40 34	Szűcs	33	5276	08	Szűcs	7325
61	4	3242	12 10 49	Szülésznő	54	5015	01	Szülésznő	3242
24	5	3125	16 70 15	Tájépítő szaktechnikus	53	6207	04	Tájépítő szaktechnikus	3125
12	2	7313	03 40 35	Takács	31	5274	04	Takács	7313
22	5	3124	16 63 08	Takarmányozási szaktechnikus	53	6208	01	Takarmányozási szaktechnikus	3124
88	4	3729	15 30 10	Táncos (műfaj és tevékenység megjelölésével)	54	1833	01	Táncművész (a műfaj és a szak megjelölésével)	3729
					52	1833	02	Táncos (a műfaj és a szak megjelölésével)	3729
30	9	8299	04 10 16	Tankállomás- és kútkezelő	31	5251	04	Tankállomás- és kútkezelő	7129
					54	3435	03	Társadalombiztosítási szakelődó	3604
					52	3435	05	Társadalombiztosítási ügyintéző	3604
15	2	7212	04 64 17	Tartósítóipari szakmunkás	31	5212	13	Tartósítóipari szakmunkás	7212
15	5	3113	16 64 14	Tartósítóipari technikus	52	6222	11	Tartósítóipari technikus	3113
09	5	3129	16 90 25	Távérzékelési szaktechnikus	53	5401	06	Távérzékelési szaktechnikus	3129
39	4	5239	08 40 04	Távközlési forgalomellátó	51	7026	01	Távközlési forgalomellátó	5239

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
38	2	7629	02 33 05	Távközlési hálózatépítő	33	5224	01	Távközlési hálózatépítő	5234
39	4	7449	02 33 10	Távközlési műszerész	51	5224	02	Távközlési műszerész	5234
39	5	3129	16 30 17	Távközlési technikus	52	5424	02	Távközlési technikus	3121
10	2	8141	03 50 07	Tégla- és cserépégető	21	5220	05	Tégla- és cserépégető	8149
15	5	3113	16 64 15	Tejipari technikus	52	6222	12	Tejipari technikus	3113
22	1	7214	01 90 06	Tejkezelő	31	5212	14	Tejkezelő	7214
15	2	7214	04 64 19	Tejtermékgyártó	31	5212	15	Tejtermékgyártó	7214
12	4	7359	04 55 11	Tekercsnyomó gépmester	51	5278	05	Tekercsnyomó gépmester	7359
92	4	5399	10 90 11	Településfejlesztési szakelőadó	52	5812	01	Településfejlesztési szakelőadó	3199
52	5	3126	16 70 16	Települési környezetvédelmi technikus	52	5470	05	Települési környezetvédelmi technikus	3126
52	1	5399	14 70 05	Települési és nem veszélyes hulladékgyűjtő és -szállító	21	7898	01	Települési hulladék-gyűjtő és -szállító	5359
52	2	5399	14 70 06	Települési és nem veszélyes hulladékkezelő	33	7898	03	Települési hulladék-kezelő	5359
08	4	7449	02 32 17	Televízió- és videotechnikai műszerész	51	5223	11	Televízió- és videotechnikai műszerész	7444
					31	6203	09	Tenyészállat teljesítményvizsgáló	6131
20	5	3129	16 90 26	Térképész technikus	52	5401	03	Térképész technikus	3112
20	4	5399	13 90 04	Térképtáros	51	8429	01	Térképtáros	4123
49	4	3619	10 90 12	Termelésirányító	54	5482	01	Termelésirányító	3619
49	9	3619	13 30 09	Termelésszervező	54	5482	02	Termelésszervező	3619
52	5	3125	16 70 17	Természetvédelmi technikus	52	5470	06	Természetvédelmi technikus	3125
52	9	5399	10 90 13	Területfejlesztési szakelőadó	71	5812	01	Területfejlesztési szakelőadó	2529
17	2	7632	02 40 14	Tetőfedő	31	5216	18	Tetőfedő	7632
11	2	7315	04 51 05	Textilfestő és -kikészítő	31	5274	05	Textilfestő és -kikészítő	7315
12	2	7514	03 40 36	Textiljáték-készítő	33	5291	03	Textiljáték-készítő	7514
87	4	7319	15 40 14	Textilműves (anyag és tevékenység megjelölésével)	52	1812	12	Textilműves (a tevékenység megjelölésével)	3729
87	4	7319	15 40 25	Textilrajzoló és tervező asszisztens	52	1812	13	Textilrajzoló és -modelltervező asszisztens	3729
12	5	3114	16 51 01	Textiltechnikus	52	5411	09	Textiltechnikus	3114
11	5	3115	16 80 07	Textilvegyipari technikus	52	5412	04	Textilvegyipari technikus	3115
12	2	7331	01 40 01	Tímár	33	5272	08	Tímár	7331
03	2	7413	01 20 11	Timföldgyártó	31	5232	07	Timföldgyártó	8191
41	2	5112	08 10 19	Töltőállomás-kezelő, eladó	31	7862	07	Töltőállomás-kezelő, eladó	5112

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
22	5	3124	16 63 09	Törzskönyvező szaktechnikus	53	6203	06	Törzskönyvező szaktechnikus	3124
26	1	8311	04 90 12	Traktorvezető (mezőgazdasági gépkezelő)	31	6280	09	Traktorvezető (mezőgazdasági gépkezelő)	8311
					52	7862	04	Tüzelő- és építőanyagkereskedő I.	5111
41	9	5111	08 10 20	Tüzelő- és építőanyagkereskedő	32	7862	02	Tüzelő- és építőanyagkereskedő II.	5111
93	2	5362	14 20 01	Tűzoltó	32	8915	01	Tűzoltó	5362
93	2	3129	16 90 27	Tűzoltó technikus	52	8915	01	Tűzoltó technikus	3129
96	9	3152	14 20 02	Tűzvédelmi előadó (szint megjelölésével)	53	8915	01	Tűzvédelmi előadó I.	3521
					51	8915	01	Tűzvédelmi előadó II.	3521
					71	8915	01	Tűzvédelmi szakelőadó	3521
87	2	7523	15 40 26	Tűzzománc dísztárgykészítő	52	1812	14	Tűzzománcozott-dísztárgy készítő I. (zománcműves)	3729
					33	1812	02	Tűzzománcozott-dísztárgy készítő II.	3729
49	4	4191	10 10 07	Ügyintézőtitkár (szint megjelölésével)	54	3404	02	Ügyintézőtitkár I.	4191
					52	3404	01	Ügyintézőtitkár II.	4191
12	2	7359	04 55 12	Ügyviteli nyomtatvány-feldolgozó	31	5278	08	Ügyviteli nyomtatványfeldolgozó	7359
09	2	7449	02 32 18	Ügyviteltechnikai műszerész	33	5223	01	Ügyviteltechnikai műszerész	7443
89	9	2616	15 90 12	Újságíró (szint és tevékenység megjelölésével)	54	8402	01	Újságíró I. (a tevékenységi terület megjelölésével)	2616
					52	8402	02	Újságíró II. (a tevékenységi terület megjelölésével)	2616
32	2	7641	11 10 03	Útfenntartó szakmunkás	33	5832	01	Útfenntartó szakmunkás	7641
13	2	7529	03 50 08	Üvegcsiszoló	31	5292	11	Üvegcsiszoló	7524
19	2	7638	02 40 15	Üvegező	21	5216	02	Üvegező	7638
87	2	7525	15 40 27	Üvegfestő és ólomüvegező	31	5292	12	Üvegfestő és ólomüvegező	7524
13	2	7529	03 50 09	Üvegfúvó	31	5292	13	Üvegfúvó	7524
87	4	3729	15 40 28	Üvegműves	52	1812	15	Üvegműves	3729
49	9	3619	13 30 10	Üzem- és munkaszervező	53	5482	02	Üzem- és munkaszervező	3141
49	4	3629	09 10 08	Üzleti ügyintéző	52	3433	03	Üzleti ügyintéző	3619
22	2	6229	06 20 03	Vadász, vadtenyésztő	33	6203	02	Vadász, vadtenyésztő	6221
09	2	7490	03 90 05	Vadászpuskaműves	34	5237	01	Vadászpuskaműves	7490
22	5	3129	16 63 10	Vadgazdálkodási technikus	52	6203	02	Vadgazdálkodási technikus	3125
15	4	7211	07 90 16	Vágóállat minősítő	51	5212	01	Vágóállat-minősítő	7211
01	2	7113	01 20 12	Vájár (mélyművelő)	31	5211	04	Vájár (mélyművelő)	7113

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	sorszám		
1.				2.	3.			4.	5.
43	5	3619	09 10 09	Vállalkozási ügyintéző (szak és szint megjelölésével)	52	3432	03	Vállalkozási ügyintéző	3619
49	9	3619	13 30 11	Vállalkozásszervező	52	3435	06	Vállalkozásszervező	3619
49	4	3529	09 70 06	Vámkezelő	51	3433	01	Vámkezelő	3522
49	4	3529	09 70 07	Vámügyintéző	54	3433	04	Vámügyintéző	3522
12	2	7329	04 52 03	Varrómunkás	21	5276	03	Varrómunkás	7329
04	2	7490	03 10 19	Vas- és fémipari előkészítő	31	5239	03	Vas- és fémipari előkészítő	7490
41	2	5111	08 10 21	Vas- és műszaki kereskedő	33	7862	04	Vas- és műszaki kereskedő	5111
10	2	8144	03 90 06	Vasbeton- és műkökésztő	31	5220	04	Vasbeton- és műkökésztő	8144
03	5	3116	16 10 12	Vaskohászati technikus	52	5432	06	Vaskohászati technikus	3116
05	1	7613	02 40 16	Vasszerelő	31	5216	19	Vasszerelő	7613
					51	7001	02	Vasútüzemvitel-ellátó	5219
11	4	7542	07 20 03	Vegyészanalitikus	51	5282	05	Vegyészanalitikus	7540
11	4	7542	07 20 04	Vegyészlaboráns	51	5282	06	Vegyészlaboráns	7540
05	2	7439	02 22 24	Vegy- és élelmiszeripari gépszerelő	31	5236	04	Vegy- és élelmiszeripari gépszerelő	7439
11	2	8133	03 80 12	Vegyianyaggyártó	31	5244	14	Vegyianyaggyártó	8133
05	5	3117	16 20 30	Vegyipari gépésztechnikus	52	5449	02	Vegyipari gépésztechnikus	3117
11	5	3129	16 80 08	Vegyipari minőségbiztosítási technikus	52	5499	10	Vegyipari minőségbiztosítási technikus	3129
42	2	5123	08 20 12	Vendéglátó eladó	33	7822	02	Vendéglátó eladó	5123
42	9	5129	09 80 12	Vendéglátó menedzser	54	3434	04	Vendéglátó menedzser	5129
42	5	3129	16 90 28	Vendéglátó technikus	52	7822	02	Vendéglátó technikus	3129
42	9	5121	10 90 14	Vendéglátó-üzletvezető	52	7822	03	Vendéglátó-üzletvezető I.	5121
42	9	5121	10 90 14	Vendéglátó-üzletvezető	32	7822	01	Vendéglátó-üzletvezető II.	5121
89	4	3719	15 30 11	Vers és prózamondó előadó	52	1832	04	Vers- és prózamondó	3729
					54	1832	04	Vers- és prózamondó előadóművész	3729
87	4	7522	15 40 29	Vésnök (tevékenység megjelölésével)	52	1812	16	Vésnök (a tevékenység megjelölésével)	7522
35	9	9129	14 10 01	ADR ügyintéző	52	5482	03	Veszélyes áru/ADR ügyintéző	9129
21	2	6129	05 90 10	Vetőmagtermesztő és -minősítő	32	6206	03	Vetőmagtermesztő és -minősítő	6129
05	5	3129	16 20 14	Hidraulikus és pneumatikus gépész, vezérlő technikus	52	5442	07	Vezérlés- és szabályozástechnikai technikus	3121
88	4	3729	11 90 10	Világítástechnikus	53	5499	04	Világítástechnikus	3729
89	2	5342	11 90 11	Világosító	34	7882	02	Világosító	5342

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
főcsoport	kódja			megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
07	5	3118	16 30 18	Villamosgép és -berendezési technikus	52	5422	03	Villamosgép és -berendezési technikus	3118
07	9	8229	04 31 05	Villamosgép- és berendezéskezelő	34	5222	08	Villamosgép- és berendezéskezelő	7445
07	2	7445	02 31 12	Villamosgép- és készülékszerelő	33	5222	03	Villamosgép- és készülékszerelő	7445
07	2	7449	02 31 11	Villamosgép tekercselő	31	5222	03	Villamosgép-tekercselő	7445
07	9	7445	02 31 13	Villamoshálózat-szerelő	34	5222	09	Villamoshálózat-szerelő	7445
07	9	8229	04 31 06	Villamosmű kezelő	34	5222	10	Villamosmű-kezelő	8221
05	9	8229	02 22 25	Villamosművi algépész	31	5252	04	Villamosművi algépész	8221
05	9	8229	02 22 26	Villamosművi blokkgépez	32	5252	05	Villamosművi blokkgépez	8221
09	2	7449	02 31 14	Villamosművi fogyasztásmérő-javító, -szabályozó	31	5222	04	Villamosművi fogyasztásmérő-javító, -szabályozó	7449
05	9	8229	02 22 27	Villamosművi gázturbinagépez	31	5252	05	Villamosművi gázturbinagépez	8229
05	9	8229	02 22 28	Villamosművi gőzturbinagépez	32	5252	06	Villamosművi gőzturbinagépez	8229
02	9	8229	02 22 29	Villamosművi kalorikus gépez	32	5252	07	Villamosművi kalorikus gépez	8229
07	9	7445	02 31 15	Villamosművi készülékszerelő	34	5222	11	Villamosművi készülékszerelő	7445
02	9	8229	04 31 07	Villamosművi kezelő (technológia, tevékenység feltüntetésével)	31	5252	06	Villamosművi kezelő (a technológia és a tevékenység megj.)	8229
05	9	8229	02 22 30	Villamosművi olajállomás-gépez	31	5252	07	Villamosművi olajállomás-gépez	8229
35	9	8229	02 22 31	Villamosművi szállítóüzem-gépez	31	5252	08	Villamosművi szállítóüzem-gépez	8229
07	9	7445	02 31 16	Villamosművi szekunderszerelő	34	5222	12	Villamosművi szekunderszerelő	7445
11	9	7542	07 20 05	Villamosművi vegyészlaboráns	31	5282	03	Villamosművi vegyészlaboráns	7540
07	9	8229	02 22 32	Villamosművi vezetőgépez	34	5252	02	Villamosművi vezetőgépez	8229
05	2	8229	02 22 33	Villamosművi vízelőkészítő gépez	31	5252	09	Villamosművi vízelőkészítő gépez	8229
05	9	8229	02 22 34	Villamosművi vízturbinagépez	32	5252	08	Villamosművi vízturbinagépez	8229
07	9	3154	07 90 15	Villámvédelem felülvizsgálója	34	5222	13	Villámvédelem felülvizsgálója	3154
07	2	7624	02 31 17	Villanyszerelő	33	5216	03	Villanyszerelő	7624
24	2	6129	01 90 07	Vincellér	33	6207	04	Vincellér	6115
24	1	6129	03 90 07	Virágkötő	21	7862	01	Virágkötő	5119
24	2	6129	03 90 08	Virágkötő-berendező	33	7862	05	Virágkötő-berendező	5119
51	5	3129	16 70 19	Víz- és szennyvíztechnológus technikus	52	5842	02	Víz- és szennyvíztechnológus technikus	3129
51	2	7645	02 40 17	Vízi közműépítő	33	5842	03	Víziközmű-építő	7645
51	2	5379	01 20 13	Vízkiűfűró	33	5842	04	Vízkiűfűró	7645
05	2	8239	02 22 35	Vízmezőgépez	32	5253	01	Vízmezőgépez	8231

Az 1995. évi OKJ szakképesítés				Az 1996. évi OKJ szakképesítés					
kódja				megnevezése	azonosító száma			megnevezése	hozzárendelt FEOR
főcsoport	szint	FEOR	szakképesítés-azonosító		szakképesítés szintje	tanulmányi terület	orszám		
1.				2.	3.			4.	5.
51	2	5379	11 20 03	Vízműkezelő	33	5842	05	Vízműkezelő	5379
10	2	8149	01 20 14	Vízszigetelőanyag-gyártó	31	5220	05	Vízszigetelőanyag-gyártó	8149
51	5	3129	16 70 20	Vízügyi technikus	52	5842	03	Vízügyi technikus	3129
13	2	7621	02 23 04	Vízvezeték- és központifűtés szerelő	31	5216	20	Vízvezeték- és központifűtés-szerelő	7621
88	4	3729	15 20 06	Zenész (hangszer, műfaj, szak és tevékenység megjelölésével)	52	1822	04	Zenész (a műfaj, a szak és a hangszer megjelölésével)	3729
24	1	6113	05 30 09	Zöldség- és fűszernövénytermelő	21	6207	08	Zöldség- és fűszernövény-termelő	6113
15	1	7212	04 64 20	Zöldség-gyümölcs feldolgozó	31	5212	16	Zöldség- és gyümölcsfeldolgozó	7212
24	5	3124	16 62 09	Zöldségtermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	53	6207	05	Zöldségtermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	3124
89	2	3729	15 90 15	Zongorahangoló	33	5293	02	Zongorahangoló	7526
19	1	7636	02 40 18	Zsaluzó	21	5216	03	Zsaluzó	7612
12	2	7319	04 51 06	Zsinórfonatoló	31	5274	06	Zsinórfonatoló	7319

3. számú melléklet a 37/2003. (XII. 27.) OM rendelethez

Előlap
szakképesítésnek az OKJ-be történő felvételéhez, az OKJ-ben szereplő szakképesítés módosításához,
illetőleg szakképesítésnek az OKJ-ből történő törléséhez

Javaslattevő(k) neve:

székhelye:

Új szakképesítés

Módosítandó szakképesítés

Törlendő szakképesítés

(A kívánt sor aláhúzendó)

OKJ-ben szereplő adatok:

1. Szakképesítés azonosító száma: a szakképesítés szintje, tanulmányi terület (azonosító szám első hat számjegye, a sorszámot: az utolsó két számot az OM rendelet fogja meghatározni),
2. Szakképesítés megnevezése [amely a szakképesítést, illetőleg a betölthető foglalkozás jellemzőit kifejező legyen és lehetőleg (legfeljebb) két magyar szóból álljon],
3. Hozzárendelt FEOR (a legjellemzőbb betölthető foglalkozás FEOR száma),
4. Szakképesítések köre: betűjel (A, B, C vagy D),
5. Szakmacsoport: sorszám (1—21),
6. Jegyzékbe kerülés éve (az OM rendelet fogja meghatározni),
7. Kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerzhető szakképesítés: megjelölés (akkor lehet, ha az A körbe tartozik a szakképesítés, illetőleg kötelező, ha 55 szintkódú, felsőfokú a szakképesítés),

Képzés maximális időtartama (8.—10.):

8. Szakképzési évfolyamok száma vagy óraszám (a körbe tartozó szakképesítésnél az iskolai rendszerű szakképzésben történő megszerzéséhez szükséges képzés időtartama; illetőleg óraszám a B vagy C körbe tartozó szakképesítésnél)
9. Elmélet aránya % (az elméleti képzésre fordított %-os arány feltüntetésével, kerekítve úgy, hogy 0-ra, vagy 5-re végződjön)
10. Gyakorlat aránya % (a gyakorlati képzésre fordított %-os arány feltüntetésével, kerekítve úgy, hogy 0-ra, vagy 5-re végződjön)
11. A szakmai és vizsgakövetelmények meghatározására feljogosított miniszter

Egyéb adatok:

1. A szakképesítés kapcsolata más szakképesítésekkel — rokon munkakörök, foglalkozások,
2. Egy év alatt várható képzendőek száma,
3. Munkaadók, akik vállalják a gyakorlati képzést a szakmában,
4. Elméleti képzőhelyek, ahol a képzést indítani kívánják,
5. A Munkaügyi Központ képzési létszámigény előrejelzés.

4. számú melléklet a 37/2003. (XII. 27.) OM rendelethez

A Magyar Államkincstárnál vezetett bankszámlák, amelyekre az eljárási díjat be kell fizetni

- a) Belügyminisztérium Oktatási Főigazgatóság 10023002-00284787-00000000 számú előirányzat-felhasználási keretszámla.
- b) Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium 10032000-01491838-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- c) Foglalkozáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium 10032000-00285568-00000000 számú előirányzat-felhasználási keretszámla.
- d) Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium 10032000-01494549 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- e) Gazdasági és Közlekedési Minisztérium 10032000-01460658-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- f) Gyermekek-, Ifjúsági és Sportminisztérium Igazgatás 10032000-01401026-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- g) Honvédelmi Minisztérium KPSZH (0101 Bp.) 10023002-01780420-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- h) Igazságügyi Minisztérium 10032000-01483305-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- i) Informatikai és Hírközlési Minisztérium 10032000-00285544-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- j) Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium 10032000-01468216-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- k) Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 10032000-00282259-50000005 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- l) Oktatási Minisztérium 10032000-01425190-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- m) Pénzügyminisztérium 10032000-01454055-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.
- n) Központi Statisztikai Hivatal 10032000-01456363-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámla.

A pénzügyminiszter 38/2003. (XII. 27.) PM rendelete

a fejlesztési célú adókedvezmény engedélyezése iránti eljárás kezdeményezéséért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 50/2002. (XII. 29.) PM rendelet módosításáról

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 30. §-ának (7) bekezdésében, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A fejlesztési adókedvezmény engedélyezése iránti eljárás kezdeményezéséért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 50/2002. (XII. 29.) PM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (2)—(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A korábban már használatba vett, állati eredetű élelmiszert előállító létesítmény jogszabályban meghatározott élelmiszer-higiéniiai feltételeinek megteremtését szolgáló fejlesztési program, az önálló környezetvédelmi beruházást szolgáló fejlesztési program, a szélessávú internetszolgáltatást szolgáló fejlesztési program, a kizárólag film és videogyártást szolgáló fejlesztési program és a munkahelyteremtést szolgáló fejlesztési program alapján kezdeményezett eljárás díja 50 000 forint.

(3) A díjat fejlesztési programonként kell megfizetni.”

2. §

Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit az ezt követően előterjesztett kérelmek esetében kell alkalmazni. E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 2. §-ának (4) bekezdése hatályát veszti.

Dr. László Csaba s. k.,
pénzügyminiszter

**A pénzügyminiszter
39/2003. (XII. 27.) PM
rendelete**

**a költségvetési viszontgarancia vállalásának és
érvényesítésének részletes szabályairól szóló
48/2002. (XII. 28.) PM rendelet módosításáról**

A Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. évi LXII. törvény 104. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 33/A. §-ában foglaltakkal összhangban — a következőket rendelem el:

1. §

A költségvetési viszontgarancia vállalásának és érvényesítésének részletes szabályairól szóló 48/2002. (XII. 28.) PM rendelet 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A központi költségvetés által vállalt viszontgarancia feltételei:

a) A Részvénytársaság a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvényben meghatározott kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: vállalkozás) belföldön bejegyzett hitelintézetekkel szembeni kötelezettségeiért vállal készfizető kezességet.

b) Az Alapítvány természetes személyek, gazdasági társaságok, közhasznú társaságok, szövetkezetek, magánvállalkozások (a továbbiakban: vállalkozás) belföldön bejegyzett hitelintézetekkel szembeni kötelezettségeiért vállal készfizető kezességet.

c) A Részvénytársaság által vállalt készfizető kezesség összege egy vállalkozás esetén sem haladja meg a 600 millió forintot; az Alapítvány által vállalt készfizető kezesség összege nem haladhatja meg az államilag támogatott agrárhitelek esetében a 150 millió forintot, (agrárintegrátoroknál a 400 millió forintot), egyéb esetekben a 200 millió forintot.

d) A Részvénytársaság és az Alapítvány (a továbbiakban: Kezes) által vállalt készfizető kezesség nem haladja meg hitelszerződés esetén az adóst, illetve a bankgarancia-szerződés alapján a megbízót terhelő fizetési kötelezettség 80%-át.

e) A Kezes legfeljebb 15 éves lejáratú hitelszerződésből, bankgarancia-szerződésből eredő kötelezettségért vállal készfizető kezességet.

f) A kezességvállalás és a kezességvállalással biztosított hitel- vagy bankgarancia-szerződés a jogszabályoknak megfelelően.”

2. §

Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

Dr. László Csaba s. k.
pénzügyminiszter

III. rész HATÁROZATOK

A Miniszterelnök határozatai

**A Miniszterelnök
123/2003. (XII. 27.) ME
határozata**

**a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal
elnökének kinevezéséről**

A Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatalról szóló 195/2003. (XI. 28.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján, az európai integrációs ügyek koordinációjáért felelős tárca nélküli miniszter javaslatára

Kovács Flórián Lászlót a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal elnökévé

2004. január 1-jei hatállyal —

kinevezem.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnök
124/2003. (XII. 27.) ME
határozata**

**az Esélyegyenlőségi Kormányhivatal elnökének
kinevezéséről**

Az Esélyegyenlőségi Kormányhivatalról szóló 222/2003. (XII. 12.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján, az esélyegyenlőségi tárca nélküli miniszter előterjesztésére

Kiss Róbertet az Esélyegyenlőségi Kormányhivatal elnökévé

— 2004. január 1-jei hatállyal —

kinevezem.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnök
125/2003. (XII. 27.) ME
határozata**

főiskolai rektori megbízásról

A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 73. §
b) pontja alapján

a Károly Róbert Főiskolán

dr. Magda Sándor egyetemi tanárt

— a 2004. január 1-jétől 2007. december 31-ig terjedő
időtartamra —

a főiskolai rektori teendők ellátásával megbízom.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnök
126/2003. (XII. 27.) ME
határozata**

**a Magyar Akkreditációs Bizottság tagjainak
megbízásáról**

A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 80. §
(2) bekezdése alapján, az oktatási miniszter előterjesztésére

dr. Bakó Károlyt, a műszaki tudomány kandidátusát, a Ba-Co Ipari és Szolgáltató Bt. igazgatóját,

dr. Bálint Csanádot, az MTA lev. tagját, az MTA Régészeti Intézete igazgatóját,

dr. Dudits Dénest, az MTA r. tagját, az MTA Szegedi Biológiai Központ főigazgatóját,

dr. Fésűs Lászlót, az MTA lev. tagját, a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centruma elnökét,

dr. Galambos Gábort, a matematikai tudomány kandidátusát, a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar főigazgatóját,

dr. Gáspárdy Lászlót, a jogtudomány doktorát, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tszv. egyetemi tanárát,

dr. Györfi Lászlót, az MTA r. tagját, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanárát,

Horváth Ádám (DLA) Kiváló Művészt, a Színház- és Filmművészeti Egyetem egyetemi tanárát,

dr. Iványi Károlyt, a közgazdaságtudomány kandidátusát, a Budapesti Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi Főiskolai Kar főigazgatóját,

dr. Józsa Árpádot, az agrártudomány kandidátusát, a Debreceni Egyetem Karcagi Kutatóintézetének ny. intézetigazgatóját,

dr. Kollár Jánost, a fizikai tudomány doktorát, az MTA Szilárdtestfizikai és Optikai Kutató Intézet igazgatóját,

Leitner Sándort (DLA), a Kaposvári Egyetem rektor-helyettesét, a Csokonai Vitéz Mihály Pedagógiai Főiskolai Kar főigazgatóját,

dr. Makara B. Gábort, az MTA lev. tagját, az MTA Kísérleti Orvostudományi Intézet Kórleletani Osztály vezetőjét,

dr. Mecsi Józsefet, a műszaki tudomány kandidátusát, a ME-SZI Mérnök Szakértői Iroda igazgatóját,

dr. Michelberger Pált, az MTA r. tagját, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ny. egyetemi tanárát,

dr. Páczelt Istvánt, az MTA lev. tagját, a Miskolci Egyetem rektor-helyettesét, tszv. egyetemi tanárt,

dr. Palásti Kovács Bélát, a műszaki tudomány kandidátusát, a Budapesti Műszaki Főiskola Bánki Donát Gépészmérnöki Kar főigazgatóját,

dr. Pálinkás Gábort, az MTA r. tagját, az MTA Kémiai Kutatóközpont főigazgatóját,

dr. Papp Sándort, a kémiai tudomány doktorát, a Veszprémi Egyetem egyetemi tanárát,

dr. Róna-Tas Andrást, az MTA r. tagját, a Szegedi Tudományegyetem ny. egyetemi tanárát,

*dr. Sáska Gézá*t, a neveléstudomány kandidátusát, az Oktatáskutató Intézet tudományos főmunkatársát,

dr. Stern Pált, a közlekedéstudomány kandidátusát, a MÁV Rt. Vezérgazgatóság informatikai menedzserét,

dr. Szendrő Pétert, az agrártudomány doktorát, a Szent István Egyetem tszv. egyetemi tanárát,

dr. Szenyessy Juditot, a közgazdaságtudomány kandidátusát, a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája tszv. főiskolai tanárát,

dr. Tardy Pált, a műszaki tudomány doktorát, a Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés műszaki igazgatóját,

dr. Ungvár Gyulát, a hadtudomány doktorát, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem ny. egyetemi tanárát,

dr. Zalai Ernőt, az MTA lev. tagját, a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem tszv. egyetemi tanárát,

dr. Zám Évát, a közgazdaságtudomány kandidátusát, az Eszterházy Károly Főiskola tszv. főiskolai tanárát és

dr. Závodszy Pétert, az MTA lev. tagját, az MTA SZBK Enzimológiai Intézete kutató professzorát

a Magyar Akkreditációs Bizottság tagsági teendőinek ellátásával

— a 2004. január 1-jétől 2006. december 31-ig terjedő időtartamra —

megbízom.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A gyermek-, ifjúsági és sportminiszter

k ö z l e m é n y e

a Gyermekek-, Ifjúsági és Sportminisztérium szolgálati titokköréről

Az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 6. § (1) bekezdése alapján a Gyermekek-, Ifjúsági és Sportminisztérium szolgálati titokkörét — figyelemmel a törvény 4. §-ának (4) bekezdésében foglaltakra — a következők szerint állapítom meg:

1. A honvédelmi felkészüléssel és az ország-mozgósítással kapcsolatos minisztériumi tervek, intézkedési tervezetek, polgári védelmi feladatok.

Érvényességi ideje: 20 év.

2. Nemzetközi megállapodások előkészítő dokumentumai.

Érvényességi ideje: a jogszerű nyilvánosságra hozatalig.

3. A minisztérium vezető tisztségviselői által elrendelt vizsgálatok részanyagai, jegyzőkönyvei, jelentései a javasolt és megtett intézkedésekről készült összefoglalók, amennyiben nyilvánosságra kerülésük sérti vagy veszélyezteti a minisztérium, illetve egyéb állami vagy közfeladatot ellátó szerv működésének rendjét, akadályozza feladat- és hatáskörének illetéktelen befolyástól mentes gyakorlását, és ezáltal közvetve a Magyar Köztársaság törvényben meghatározott érdekeit hátrányosan érinti.

Érvényességi ideje: 5 év.

4. A kormányülésre, a miniszteri, valamint az államtitkári értekezletre készülő, a minisztérium szervezetét, feladatait érintő és egyéb döntéseit tartalmazó előterjesztés, amennyiben nyilvánosságra kerülésük sérti vagy veszélyezteti a minisztérium, illetve egyéb állami vagy közfeladatot ellátó szerv működésének rendjét, akadályozza feladat- és hatáskörének illetéktelen befolyástól mentes gyakorlását, és ezáltal közvetve a Magyar Köztársaság törvényben meghatározott érdekeit hátrányosan érinti.

Érvényességi ideje: a döntés jogszerű nyilvánosságra hozataláig.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
gyermek-, ifjúsági és sportminiszter

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Az

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI KÖZLÖNY

— az egészségbiztosítási ágazat központi igazgatási szerve, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár hivatalos lapja — az előfizetői érdekeket szem előtt tartva, kedvező áron bocsátja az egészségügyi ágazatban érdekeltek rendelkezésére a jogszabályok szövegét, munkájukhoz szükséges gyakorlati információkat, az OEP aktuális közleményeit. Lapunk címzettjei elsősorban: az alapellátásban részt vevő háziorvosok; fekvőbeteg ellátó és szakellátó intézmények; gyógyszert, gyógyászati segédeszközt gyártók illetve forgalmazók; gyógyfürdők; oktatási intézmények; társadalombiztosítási kifizető helyek, foglalkoztatók; könyvelők; adótanácsadók stb.

Ezúton tisztelettel tájékoztatjuk az érdekelteket, hogy 2004. év elejétől a Magyar Hivatalos Közlönykiadó adja ki az Egészségbiztosítási Közlönyt.

A lap előfizetésben megrendelhető.

2004. évi éves előfizetés díja: 13 696 Ft + áfa.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlönnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780).

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Egészségbiztosítási Közlöny** című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

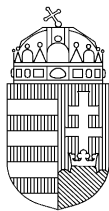
Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ megjelentette a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 2002

című hétkötetes jogszabálygyűjteményt.

A kiadványt az Igazságügyi Minisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan név- és tárgymutatóval, kiegészítő jegyzetekkel, valamint változasmutatóval látta el.

A jogszabálygyűjtemény I., II., III., IV., V., VI. és VII. kötetének ára: **189 840 Ft áfával.**

A kötetekre szóló megrendelést a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) kérjük eljuttatni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendeljük a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 2002

című hétkötetes kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzősámára.

Keltezés:.....

.....
cégszerű aláírás

CD-JOGÁSZ®

HIVATALOS JOGTÁR

A **MAGYAR KÖZLÖNY** alapján készült hivatalos és hatályos jogszabálygyűjtemény.

KÖZLÖNY

www.mhk.hu
06 (80) 200-723

12+1

ONLINE
A hirokzi frissítésre alkalmas online szolgáltatásunk előfizetőinknek ingyenes.

ÁRGARANCIA
Előfizetési díjaink az akció ideje alatt nem változnak, és más, hasonló szolgáltatást nyújtó termékekénél ezután is garantáltan kedvezőbbek lesznek.

SOKOLDALÚSÁG
A jogszabály-szolgáltatást Magyar Közlöny fakszimile, EU Szakjogász, Adó és Ellenőrzési Értesítő, Bírósági Határozatok, KSH-jelzőszámok, Iratmintatár is kiegészíti.

MOST RENDSZERBELÉPÉSI DÍJ NÉLKÜL!

Akciónk keretében a havi frissítéseken kívül most ingyenesen eljuttatjuk Önnek a **2003. évi záró CD-t**, amely a hatályos jogszabályok év végi állapotát tartalmazza (a példány értéke 12 000 Ft + áfa*).

Előfizetem a CD-JOGÁSZ® Hivatalos Jogtár 1 / 5 / 10 / 25 / 50 munkahelyes változatát egy évre példányban.

Éves előfizetési díj: **48 000 / 64 000 / 80 000 / 96 000 / 112 000 Ft + áfa**, rendszerbelépési díj nincs.

Előfizetés időtartama: 2004. január–december.

Név, cím:

Ügyintéző, telefon:

Kézbesítési cím és név:

Dátum: Cégszerű aláírás:

Az akció a 2003. december 31-ig beérkezett új, éves előfizetésekre vonatkozik. Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 62, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906**-os vagy a **266-5190**-es faxszámra küldje vissza. Megrendelését feladhatja a **www.mhk.hu** honlapon vagy a **cdjogasz@mhk.hu** e-mail-címen is.

*Darabonkénti listaár. Ha ezt a kedvezményt nem kéri, **Házi Jogtanácsadó** című lapunk egyéves, ingyenes előfizetését is választhatja. Ebben az esetben választását jelezze itt:

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2004. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnék előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítás szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessékbe.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2004. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát nem tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	63 600 Ft/év	Munkügyi Közlöny	9 840 Ft/év
Hivatalos Értesítő	9 360 Ft/év	Oktatási Közlöny	15 360 Ft/év
Határozatok Tára	14 640 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	20 160 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	3 600 Ft/év	Statisztikai Közlöny	8 400 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	12 240 Ft/év	Szociális Közlöny	9 840 Ft/év
Bányászati Közlöny	3 120 Ft/év	Turisztikai Értesítő	7 440 Ft/év
Belsőügyi Közlöny	16 320 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	4 320 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	16 560 Ft/év	Vízügyi Értesítő	8 160 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	11 520 Ft/év	Házi Jogtanácsadó	3 120 Ft/év
Gazdasági Közlöny	15 360 Ft/év	Magyar Közigazgatás	6 000 Ft/év
Hírközlési Értesítő	4 080 Ft/év	Pénzügyi Szemle	14 640 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	3 120 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	3 120 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	10 320 Ft/év	Élet és Tudomány	7 440 Ft/év
Informatikai és Hírközlési Közlöny	13 680 Ft/év	Ludovéi Noviny	1 680 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	9 360 Ft/év	Neue Zeitung	3 120 Ft/év
Közlekedési Értesítő	15 600 Ft/év	Természet Világa	4 080 Ft/év
Kulturális Közlöny	12 240 Ft/év	Valóság	4 800 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	12 720 Ft/év		

Tájékoztatjuk előfizetőinket, hogy 2004. január 1-jétől a Cégközlöny elektronikus formában (CD-n) jelenik meg.

Éves előfizetési díja: 58 800 Ft/év.

A CD-Jogász HIVATALOS JOGTÁR hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2004. évi éves előfizetési díjai:

(Árunk az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft.

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2003-as évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti küllak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen:

Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a www.mhk.hu/hj internetcímen található megrendelőlapon.

Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 3120 Ft + áfa.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2003. évi éves előfizetési díj: 62 496 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 140 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

03.2720 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.